

ATHARVA VEDA
OF THE
PAIPPALĀDAS

Books 1-13

Prof. Dr. Raghu Vira

Sarasvati Vibhara Series

EDITED BY

Raghu Vira, M. A., Ph. D., D. Litt. et Phil.
*DIRECTOR, INTERNATIONAL ACADEMY OF
INDIAN CULTURE, LAHORE
IN COLLABORATION WITH
OTHER SCHOLARS*

Volume 1

**ATHARVA VEDA OF THE PAIPPALĀDAS
Books 1-13**

Ruppes 30/-

Shillings 45/-

November 1936

Published by the Director

for

**The International Academy of Indian Culture,
Lahore, India**

*Printed by Mr. Sadhu Ram, M. A., at the Academy's
own printing works, the Arya Bharati Press
LAHORE*

सरस्वती-विहार-ग्रन्थाः

१

अथर्ववेदीया

पैप्पलाद-संहिता

काण्डाः १-१३

आचार्य-रघुवीरेण परिष्कृता

मूल्यं—रुप्याणां त्रिंशत्

विक्रमाब्दाः १९९३

प्रकाशिता—सरस्वती-विहारः, लवपुरम्

एषा संहिता सरस्वती-विहार आर्यभारत-अभिधे मुद्रण-गृहे मुद्रिता

S/O
294.59215
V 414 0 p. 8
v. 1

*Introduction and appendices
appear as another
volume*

अस्मिन् ग्रन्थे सर्वत्र पृष्ठेषु त्रयः कोष्ठाः कल्पिताः । तत्र प्रथमे टिप्पणम् । तच्च च संहिताप्राकरणकल्पानां सदृशवचोनिर्देशभूयिष्ठम् । द्वितीयस्मिन् कोष्ठे यथाशक्यं परिष्कृता पैप्पलावसंहिता । मन्त्रकाण्डानुवाकाङ्का यत्र कश्चिद् एव कोशो दृश्यन्ते । अध्येतॄणां सौकर्यं यथा भवेत् तथास्माभिर् एकैकं मन्त्रा विभक्ताः संख्याङ्काश् च दत्ताः । तृतीयस्मिन् कोष्ठे कोशापपाठा निवेशिताः । मन्यामह एषा कोष्ठत्रययोजना सर्वेषां विदुषां रुचिकरा भविष्यति ।

इह ये केचिद् अभिनवाः संकेताम् तान् व्याचक्षते ।

प्रथमे तावत् कोष्ठे— सूक्ष्मः पाठः परिष्कर्तुम् टिप्पणं स्थूल उद्धरणम् ।

तृतीयस्मिन् च अन्यथा । सूक्ष्मः कोशापपाठः स्थूलश्च परिष्कर्तुर् वचनम् ।

[एका दक्षिणाभिमुखी यष्टिर् अधस्तन्या उपरितन्या वा पङ्क्त्याः संतानस्य वृत्तिः । एवम् इतरयोर अपि कोष्ठयोः ।
११ इत्यादिभिः शिरस्यैर् अङ्कैर् मन्त्राणां पादसंख्यानिः ।

ग्रन्थनिर्देशाश् चान्ये—

भाष म }
आ म }

आपस्तम्बगृह्यमन्त्रपाठः
(Oxford, 1897)

आश्व श्री

आश्वलायनश्रौतसूत्रम्

ऋ

ऋग्वेदः

ऋ खि

काश्मीरदेशीयः खिलग्रन्थः (Die Apokryphen des Rgveda, herausgegeben und bearbeitet von J. Scheftelowitz, Breslau, 1906)

का

काठकसंहिता (कृष्णयजुर्वेदीया चरकाध्व-
र्युगाम्)

का अश्व

काठकानां पञ्चमो ग्रन्थो ऽश्वमेधी नाम
(Herausgegeben von Leopold von Schroeder, Leipzig, 1909)

काण्व

काण्वसंहिता (बृहस्पत्युर्वेदीया)

कोशः । कोशाः

कौ

ते

ते आ

ते वा

वे

मा गृ

मा औ

मै

वा

वै

शा औ

शौ

सा वा }

सा म }

सायणः

दि गृ

प्रतिसंस्कृत्य मुद्रितानां ग्रन्थानाम्

आधारभूता हस्तलिपयः

कौशिकसूत्रम्

तैत्तिरीयसंहिता (कृष्णयजुर्वेदीया)

तैत्तिरीयारण्यकम्

तैत्तिरीयब्राह्मणम्

पैप्पलादसंहिता

मानवगृह्यसूत्रम्

मानवश्रौतसूत्रम्

मैत्रायणीसंहिता (कृष्णयजुर्वेदीया)

वाजसनेयिसंहिता (शुक्लयजुर्वेदीया)

वैतानसूत्रम्

शाङ्खायनश्रौतसूत्रम्

शौनकसंहिता (अथर्ववेदीया)

शाममन्त्रब्राह्मणम्

सायणकृतं शौनकसंहिताभाष्यम्

हिरण्यकेशिगृह्यसूत्रम्

द्वितीयस्मिन् कोष्ठे—

× × ×

[.....]

[]

६ ?

॥

ना म ज सं स्व यं ज सं न् ? इत्येवमादीनां स्वरकाशानाम् अक्षराणां पदबन्धो न शक्यते ।

स्वराणां संकेता यथा—

अ

अ

अ

अ

अ

उदात्तः

अनुदात्तः

उदात्तात् परः स्वरितः

जात्यः स्वरितः

एवं तृतीयस्मिन् कोष्ठे

तृतीयस्मिन् कोष्ठे—

•	एका तारा द्वितीयकोष्ठस्थाम् एकाम्
•	अक्षरसंहतिं प्रतिनिधायति । द्वे तारे द्वे
•	अक्षरसंहती । एवं तिलम् चतस्रः पञ्च वा ।
...	बिन्दुत्रिकं द्वे अधिका वाक्षरसंहतीः प्रति-
	निधायति ।
•	शून्यम् अक्षरसंहतिसंक्षेपयति ।
अधः } उपरि }	= कोशे { पङ्क्त्या अधः { पङ्क्त्या उपरि

अथर्ववेदीया

पैप्पलादसंहिता

श्री १.१.१.०

श्री ३

श्री बिष्कले

आम २.१.१.१०

श्री ४.१.१ पा गु १.१६.२.१ आम २०

श्री ४.१.१ पा गु १.१६.२.१ (अपपाठः) आम २०

श्री ४.१ पा गु १.१६.२.१

श्री १.१.१-४

मे ४.१.२.१

श्री तन्वो अघ, मे तन्वो ऽघ

मे उपग्रेहि [न्यथा तु मे

श्री मय्येवास्तु मयि श्रुतम् । अ-

श्री हहेवाभि वि तन्मे

श्री वाचस्पतिर्नि यच्छतु मय्येवा-

[स्तु मयि श्रुतम्

श्री २.२.१-५

श्री एक एव नमस्यः सुशेवाः

श्री २.३.१

श्री २

श्री ५ अरुणाणम्

श्री ४.१

श्री १.१०.१-४

श्री वषा हि

श्री उग्रस्य मन्योरुदिमं नयामि

१.१
 × × × × ×
 × × × × ×

[चतस्रो] दिवः प्रदिशश्च चतस्रो भूम्या उत ।
 देवा गभे सम् पेर्यन् ते व्य ऊणुवन्तु सूतये ॥२॥
 सृगा व्य ऊणोतु वि योनिं हापयामसि ।
 श्रथया सृपण त्वम् अव त्वं पुष्कले? सृज ॥३॥
 नेव स्नावसु न पर्वसु न कशेषु न नवेषु च ।
 अवेतु पृश्नि शेषले शुने जगव्य अत्तव ॥४॥
 नेव मांसे न पीवसि नेव कस्योश्चनायुतम्? ।
 अव जरायु पद्यताम् ॥५॥

[काण्डः ५॥] अनुवाकः १॥

१.६

ये त्रिपमाः परियन्ति विश्वा रूपाणि विभ्रतः ।
 वाचस् पतिर् बला तेषां तन्वम् अध्य आ? दधातु मे ॥१॥
 पुनर् एहि वाचस् पते देवेन मनसा सह ।
 वसोऽप पते नि रम[य] × × × ॥२॥
 × × [त]नूमे आर्त्नी इव न्यया? ।
 वाच[स्] × × × × ॥३॥
 उपहृतो वाचस् पतिर् उपहृतो ऽहं वाचस् पत्युः ।
 सं श्रुतेन गमेमहि? मा श्रुतेन चि राधिचि ॥४॥

[काण्डः १॥]

१.७

दिव्यो गन्धर्वो [भु]वनस्य यस्य पतिर् एक एव नमस्यो? विक्ष्व ईड्यः ।
 तं त्वा यौमि ब्रह्मणा देव दिव्य नमस् ते [अ]स्तु दिवि ते सधस्थम् ॥१॥
 दिवि स्पृष्टो यजतस् सूर्यत्वग्र [अव]याता हरसो दैव्यस्य ।
 एकयासो मनसा सुशेवो? सृडाद् गन्धर्वो भुवनस्य यस्य पतिः ॥२॥
 अनवद्याभिस् सम उ जग्म आभिर् अप्सरास्? अपि गन्धर्व आसीत्? ।
 समुद्र आसां सदनं म आहुस् ततस् सध आ च परा च यन्ति ॥३॥
 अभ्रिये दिद्युन् नक्षत्रिये या विद्वावसुं गन्धर्वं सचध्वे ।
 ताभ्यो वो देवीर् नम इत् कृणोमि ॥४॥
 याः कृन्दास् तामिषीचयो अक्षकामा मनोमुहः ।
 ताभ्यो गन्धर्वपत्नी[भ्यो अप्सराभ्यो] ऽकरं नमः ॥५॥

[काण्डः २॥]

१.८

× × × × ×
 × भेषजं सुभेषजं तद् उ कृणोमि भेषजम् ॥१॥
 आद् अङ्गा तं यद् भेषजानि ते सहस्रं वा च यानि ते ।
 तेषाम् असि त्वम् उत्तमम् अनास्त्रावम् आरोहणम् ॥२॥
 अरुस्पाय? इदं महत् पृथिव्या अध्य उवभृतम् ।
 तद् आस्त्रावस्य भेषजं तद् [उ] रोगमनीनशत् ॥३॥
 उपस्त्रीका उद् भरन्ति समुद्राद् अधि भेषजम् ।
 अरुस्पायो? ऽस्य आथर्वणो रोगस्थानम् अस्य आथर्वणम् ॥४॥

[काण्डः ३॥]

१.९

अयं देवानाम् असुरो वि राजति विशाय? सत्या वरुणस्य राक्षः ।
 ततस् परि ब्रह्मणा शाशदान? उग्रस्य मन्योर हृदं मन्त्रयामि ॥१॥
 नमस् ते [रा]जन् वरुणास्तु मन्यवे विष्वं यद् देव निविकेषि द्रुग्धम् ।
 शतं सहस्रं प्र सुषाम्य अर्भा अयं नो जीवा? शरदो व्यपाये? ॥२॥
 यद् उवक्थानृत्नं जिह्या वृजिनं बहु ।
 राक्षस् त्वा सत्यधर्मणो मुञ्चामि वरुणाद् अहम् ॥३॥
 अमुञ्चं त्वा वैश्वानराद् अर्णवान् महतस् परि ।

{ × × × × देववी नग्मे वग्मे ता पुनः
 { प्रजयामवी × × × × × × }

* दिश
 * गभो * इर्यन् * * उणुवन् *
 मृष्टा न्युणीम्
 * श्रपण
 * पृष्टि * * तगायुतव
 * पीमे
 * * वपयनाम

* * पर्यन्ति * * विभ्रता

उपेनह वानम् ..
 असोचते .
 नू उमे वरुणी यस्य उजया
 .. पत्यु
 मो स्तेन राधमि माम्तेन वि राधमि

...एका यव नोमसा वक्षवीक्यः
 * * योमि...
 दिव * * * ताता .
 * * * सृडद
 युवनथाभिस्सम जग्माभिर्गग्माभिर्गपि गन्धर्वांसु
 समुद्रास * मादुस * मथा उपाचर्यन्ती
 * दिशर .. सचध्व
 * * देवीकमेतु *
 * * * अक्षि *
 * * * कर नुमः

त भेषजं सुभेषजं यत् * *
 आदगाश्चत
 अरोहणम्
 अरुस्पायनम् * * पृथिव्याभ्युदभृतम्
 * अस्त्रा'...
 अरुस्पायनस्याथर्वणो...

राक्ष
 उदस् * * शासजने उग्रस्य मन्यो हृद *
 * * * वरुणस्त मन्यवो * ययद् * नृचकेषु द्रुग्ध
 * * * सवास्य ..
 * उक्ता अनृतं * व्रजित *
 * * * अकावां

श्री १.१६.२,३,१,६

अमीवायास्तु चातनम् इति वा

श्री १.२५.१,२,३,५,६

क १०.१७४.१

क २

क ३

क १०.१५५.१,१

क १०.१७४.५

क ५

क ५.१

श्री २.२८.१,२,४,३

श्री २.३.१४.६ जनिमा विवक्ति

श्री गुपितः

श्री २.२९.४-७

पूतं वा छावापृथिवी इति स्यात्

श्री अग्र ऊर्जा स्वधामजरां मा त
[एषा]

श्री १.३०.१-४

श्री सचेतसो मे मृणुतेदम्
श्री परि द्वाग्येतं स्वस्थेनं
जरेसे बहाथ
श्री दिवि ह ये पृथिव्यां ये
अन्तरिक्षं

सजातान् उग्रहा [वद] ब्र[ह्म चाप विकी]हि नः ॥४॥ ॥का०४॥

१.१०

सीसायान् आह वरुणस् सीसायाग्निरुपावति ।
सीसं म इन्द्रः प्रायच्छद् अमीवायातुचात[न]म् ॥१॥
इदं विष्कन्धं सहत इदं बाधते [अ]ग्निः ।
अनेन विश्वा सांसहे या जातानि पिशाच्याः ॥२॥
ये [अ]मावास्यां रात्रिम् उदस्युर् वाजम्? अग्निः ।
अग्निस् तुर्यो यातुहासां नः पातु तेभ्यः ॥३॥
यदि हंस्य अश्वं? यदि गां यदि पूरुषम् ।
सीमेन विध्यामस् त्वा यथा नो ऽसौ [अ]वीरहा ॥४॥ ॥का०५॥ ॥अनु०२॥

१.११

अभीषतेन मणिना येनेन्द्रो अभीषावृते ।
तेनमं ब्रह्मणस् पते [अ]भि राध्नाय वर्तय ॥१॥
अभि वरि सपलहा? अभि या नो अगतयः ।
अभि पृतन्यन्तं तिष्ठाभि यो नो दुरस्यति ॥२॥
अभि त्वा देवस् सविताभि सोमो अवीवृतत् ।
अभि त्वा विश्वा भूतान्य् अभीषतो यथात्मसि ॥३॥
उद् असौ सूर्यो अगाद् उद् इदं मामकं वचः ।
यथाहं शत्रुहासान्य् असपलस् सपलहा ॥४॥
सपलक्ष[य]णो वृषाभिराप्नो विषासहिः ।
यथाहम् एषां वीराणां विराजानि जनस्य च ॥५॥ ॥का०१॥

१.१२

तुभ्यम् एव जग्मिन् वर्धताम् अयं मेनम् अन्ये मृत्यवो हिंसिषुस् त्वाम्? ।
मातेव पुत्रं प्रमना उपस्थे मित्र एनं मित्रियात् पात्व् अंहसः ॥१॥
मित्रश्च च त्वा वरुणश्च च रिशादौ जरामृत्युं कृणुतां संविदानौ ।
तद् अग्निर् होता वयुनानि विद्वान् विश्वानि देवो जनिमानि वक्ति ॥२॥
द्यौर् दे पिता पृथिवी माता जरामृत्युं कृणुतां दीर्घम् आयुः ।
यथा जीवा क्रत्या उपस्थे प्राणापानाभ्यां गुप्तेषु? शतं हिमान् ॥३॥
त्वम् ईशिषे पशूनां पार्थिवानां ये जाता उत वा जनिन्त्वाः ।
मेमं प्राणो हासीन् मो [अ]पानो मेनं मित्रा वचिषुर् मो अमित्राः ॥४॥ ॥का०१॥

१.१३

[इन्द्रेण दत्तो वरु]णेन सृष्टो मरुद्भिर् उग्रः प्र[हितो न आगन्] ।
× × [द्यावापृ]थिवी परि द्वामि स मा [क्षुधन् मा तृपत् ॥१॥
ऊर्जम् अस्मा ऊर्जस्वती धत्तं पयो अस्मै पयस्वती धत्तम् ।
ऊर्जम् अस्मै द्यावापृथिवी अघातां विद्वे देवा मरुत ऊर्जम् आपः ॥२॥
शिवास् ते हृदयं तर्पयन्त्व् अनमीवो मोदमानश्च चरेह ।
सवामिनौ पिबतां मन्थम् एवाश्विनो रूपं परिधाय मायाम् ॥३॥

तस्य पातारं सजाता पुरीषम् ऊर्ज स्वधा संजताम् एतम् एषा? ।

इन्द्र एतां ससृजे विद्वो अन्नम् ऊर्जं स्वधाम् अजिताम् एतम् एषा? ।
तया त्वं जीव शरदम् सुवर्षा मा त आ सुखोद् मिषजस् ते अकृन् ॥४॥

॥का०३॥

१.१४

विद्वे देवासो [अ]भि रक्षतेमम् उतादित्या जायत यूयम् अस्मिन् ।
मेमं समान उत वाग्यनाभिर् मेमं प्रा[पत् पौ]रुषे[यो वधो यः] ॥१॥
ये वो देवाः पितरो ये च पु[त्रास्] × × [भृणु]नेदम् उक्तम् ।
सर्वेभ्यो वः परि × × × × [जर]से नयाथ ॥२॥
ये देवा दि[वि] × × × × [अ]न्तरिक्ष ओषधीष्व् अप्सु ।

* उग्रह ... ह न

... ०सी

... अमीवायस्तु

* विष्कन्धं माते ...

* * सासही * * मिशाच्य

* वस्यां * उजस्कु चाजमग्निः

यद्यहंस्वदेव ...

* विषामस् * यथायथ * * *

* इ' ... 'तु

अभीषृशत

... अयं * *

... वृषामहि

* * जरिमं * * * मन्यनर्हिंसिषम् *

* मित्रं प्रमिना * मित्रेन मित्रयात् मात्वंहसा

... रिषादौ * * से०

* * * वयोनानि * विश्वादि ...

... हिमां

... जनिन्त्वा

... वचिषमो मित्र

... यधोस्मा * *

शिवस् ...

* * सवम् ...

* * * विषोममूर्जस्वधामजताम् * *

... सुवर्षा सा ता शुभो * * *

... जायत ...

सेमे ...

... तेचमुग्धम्

... नयाथा

श्री ते कृणुत जरसमाधुरस्मै }
श्री वृणक्तु सायणस्तु वृणक्तु }

श्री येषां वः पञ्च

श्री १.१४.१-४

श्री अधि वृक्षादिव स्रजम्

श्री वधूर्नि धूयतां यम

श्रीनक्तकोशेषु सर्वत्र शमोप्यात्
[सायणस्तु समोप्यात्

श्री १.२३.१-४ तैत्ति २.४.४.१, २

श्री तै मा इदं रजनि रजय
किलासं पलितं च यत् }

श्री तै मा किलासं च पलितं च
मिरितो नाशया पृषत् }

श्री तै मा परा वृक्षाति (तै मा इव-
तानि) पातय }

श्री तै मा आस्थानमसितं तव

श्री तै मा अमिक्षयस्योषधे

श्री तै मा अस्थिजस्य किलासस्य

श्री १.१२.१ [रजन्

श्री स नो मृदाति तन्व ऋजुनो

श्री २.१५

श्री २

श्री ३

श्री ४ तै ५.२.१२.२ ना २३.४४

[का अद्व १०.६

श्री ३.८.१-४

श्री अथास्मभ्यं वरुणो वायुर-
ग्निहोत्राष्टं संवेष्ट्यं वधातु }

श्री भाता रातिस्सवितेदं जुष-
न्तामिन्द्रस्वहा प्रति हवन्तु }

श्री हुवे देवीमदिति धारुणाम्

श्री हुवे सोमं सवितारं

ते कृणु[त] × × [श]तम् अन्यान् परि वृ[ण]क्तु मृत्युन् ॥३॥

येषां प्रयाजा उत वायुयाजा हुतभागा अहुतादश्च देवाः ।

येषां वयः? पञ्च प्रदिशो विभक्तास् तान् वो अस्मै सन्नसदः कृणोमि ॥४॥

॥का० ४॥

१.१५

अहं ते भगम् आ ददे ऽधि शीर्षण्य अव स्रजम्? ।

महामूल इव पर्वतो ज्योक् ऽपितृष्व आसातै? ॥१॥

यत् ते राजन् कन्या ऽनयून् वि? धूयते यम ।

सा मातुर् बध्यतां गृहे अथो भ्रातुर् अथो पितुः ॥२॥

यत् ते केतपा राजन् इमां ते परि दधसि ।

ज्योक् पितृष्व आसाता आ शीर्णसं समोप्यात् ॥३॥

असितस्य ब्रह्मणा कश्यपस्य गयस्य च ।

अन्तःकोशम् इव जामयो अपि नह्यामि ते भगम् ॥४॥

॥का० ५॥ ॥अनु० ३॥

१.१६

नक्तंजातास्य ओषधे गमे कृष्णे अमिक्षि [च] ।

× × × × × [॥१॥]

किलासं च × × × ×

[आ] त्वा स्वो अघनुतां वर्णः × × [॥२॥]

[असि]तं ते प्रलयनम् आ[स्थानम्] × ।

× × × निरु इतो नाशया पृषत् ॥३॥

× × × तनूजस्य च यत् त्वचि ।

दूष्या कृतस्य ब्रह्मणा लक्ष्म इवेतम् अनीनशम् ॥४॥ ॥का० १॥

१.१७

जरायुजः प्रथम उस्त्रियो वृषा वातभ्रजास् स्तनयन् पतु वृष्ट्या ।

स नो ऽमृतात त्वगो भज? य एकम् ओजस् त्रेधा विचक्रमे ॥१॥

अक्ने[अ]क्ने शोचिषा शिश्रियाणो ऽयो ऽप्रहीत् पर्वस्य प्रभीता? ।

अङ्गान् समङ्गान् हविषा यजामि इदि श्रितो मनसो यो जजान ॥२॥

मुञ्चामि शीर्षक्या उत कास पनं परः परः आधिवेशा यो अस्य ।

यो ऽभ्रजा वातजा यश् च शुष्मो वनस्पतीन् सचतां पर्वतांश् च ॥३॥

शं ते परस्मै गात्राय शम् अस्तु अपराय ते ।

शं ते पृष्टिभ्यो मज्जभ्यश् शम् अस्तु तन्वे तव ॥४॥ ॥का० २॥

१.१८

आ यातु मित्र ऋतुभिः कल्पमानस् संवेशयन् पृथिवीम् उस्त्रियाभिः ।

तद् अस्म[भ्य] × × × वधातु ॥१॥

× × × प्रति गृह्णन्तु मे व[चः] ।

× × × [स]जातानां मध्यमेष्टा [यथास्तानि ॥२॥]

× × [सवि]तारं नमोभिर् विश्वान् देवी [अ]हम् उत्तरत्वे ।

अयम् अग्निर् वीदायद् अहंनम्? एव सजातैर् इहो ऽप्रतिगुवद्भिः ॥३॥

इहेद् असाथ न परो गमाधेयो गोपाः पुष्टिपतिर् व आजन् ।

अस्मै ऽवः कामा? उप कामिनीर् विश्वे देवा उप सत्याम्? इह ॥४॥

॥का० ३॥

१.१९

अस्मिन् वसु वसवो धारयन्तु इन्द्रस् त्वष्टा वरुणो मित्रो अग्निः ।

इमम् आदित्या उत विश्वे च देवा ऽउत मे देवा? ज्योतिषि धारयन्तु ॥१॥

अस्य देवाः प्रदिशि ज्योतिर् अस्तु सूर्यो अग्निर् उत वा हिरण्यम् ।

... अन्यान् * * मृत्यु

* प्रयाथ * 'याथ

... तां नो स्मै सन्नसध. क्षणोमि

... धि वेष्ठा यव मृज

महामूलैव * ज्योगपतिरिष्वासासहि

* * राजन्. यमः

* * व

यन्ने केतमा * * उ * दधमि

ज्योगपतिरिष्वासाता शीर्णैस्समोप्या

... गयमस्य *

कोशविभ जामयोप * * *

* * मोष्णतां *

... नाशयाभि

* * यरवाचि

पृष्या. अनेनशम्

... वातभ्रज * * वृष्ट्या

... ये कम् * * 'कये

* शोचिषा शुश्रियायानो यो गृहीत परस्व गृहीति

अहो नमस्को. मनसा * *

* शीर्षक्या उद काश * पतुः परः 'श'स्यः

* त्रजा ... मृजतां * *

... गात्राय शमस्तु पराय *

* गृह्णन्तु * *

... सजातेरुहो प्रतिगुवद्भिः

इहेदमाध्र पुरो गमाधेयो * * वाजन्

... धारयन्तु

अस्मिन् * प्रदिशा ...

श्री १.९.१

श्री २.१२

श्री २.२५.३^१ ते ३.२.८.५ इत्यादि
श्री १.०.३ मे १.४.३ ते ३.५.
[४.२ का ५.६
श्री ४ वचो ददेऽहं रायन्पो-
[वसुत विताम्यमे

उत्तरेण ब्रह्मणा वि भाहि कृष्णानो अन्यान् अधरान् सपत्नान् ॥२॥
येनेन्द्राय समभरन् पर्यास्य उत्तरेण ब्रह्मणा जातवेदः ।
तेन त्वम् अग्न इह वर्षयेमं रायस् पोषं धैष्ठयम् आ धेह्य अस्मै ॥३॥
परां यज्ञम् उत वचो वनेयं? रायस् पोष[म्] × × ।
[सप]त्ना अस्मद् अधरे भवन्तुत्तमे देवा ज्योतिषि ऽ दधत्व एनम्? ॥४॥

॥का०४॥

१.२०

श्री १.१०.१
श्री १.१०.२
श्री देवीमनुष्येवो

मा नो विदन् विव्याधिनो मो [अ]भिव्याधिनो विदन् ।
आराध् छरव्या अस्मद् विषूचीर् इन्द्र पातय ॥१॥
विश्वञ्चो अस्मच्च छरवः पतन्तु ये [अ]स्ता ये चास्याः ।
ऽ देवा मनुष्या ऋषयो? [अ]मित्रान् नो वि विध्यन्तु ॥२॥
यस् समानो यो ऽसमानो [अ]मित्रो नो जिघांसति ।
रुद्रश् शरव्यया तान् अमित्रान् नो वि विध्यतु ॥३॥
सवन्धुश् चासवन्धुश् च यो न इन्द्राभिदासति ।
देवास् तं सर्वे धूर्वन्तु ब्रह्म वर्म ममान्तरम् ॥४॥ ॥का०५॥ ॥अनु०४॥

१.२१

श्री ७.७६.१ आ सुत्तसः सुत्तसो
श्री ६.८३.१
श्री २
श्री ३

नाम असंस्वयं ससं न? असतीभ्यो असत्तराः ।
सहोर् अरस्तरा लवणाद् विद्धेदीयसीः ॥१॥
अपचित् प्र पतत सुपर्णा वसतेर् इव ।
सूर्यं कृणोतु भेषजं चन्द्रमा वो [अ]पोच्छतु ॥२॥
एन्य एका इयेन्य एका कृष्णैका रोहिणी द्वे ।
सर्वासाम् अग्रभं नामावीरघ्नीर् अपेतन ॥३॥
असूतिका रामायण्य अपचित् प्र पतिष्यति ।
ग्लोर् इतः प्र पतिष्यति सकलं तेन शुध्यति ॥४॥
अपेतो [अ]पचि[त्] त्वरीर् इन्द्र पूषा तु चिक्क्यतुः ।
अपत्व अस्य प्रीषाभ्यो अप पद्भ्यां विजानता? ॥५॥ ॥का०१॥

१.२२

श्री १.११.१-४

आशानाम् आशापालेभ्यश्च षतुभ्यो [अ]मृतेभ्यः ।
इदं भूतस्याप्यक्षेभ्यो विधेम हविषा वयम् ॥१॥
य आशानाम् आशापालाश्च चत्वारस् स्थन देवाः ।
ते नो निर्ऋत्याः पाशेभ्यो मुञ्चतां हसो [अ]हसः ॥२॥
अधोणस् ते हविषा विधेयम् अध्रामस् ते घृतेन जुहोमि ।
य आशानाम् आशापालस् तुयो देवस् स नस् सुभूतम् पृह वक्षत् ॥३॥
स्वस्ति मात्र उत पित्रे नो [अ]स्तु स्वस्ति गोभ्य उत पूरुषेभ्यः ।
विश्वं सुभूतं सुविद्वन्म अस्तु ज्योग एव इशये सूर्यम् ॥४॥ ॥का०२॥

१.२३

श्री १.३०.१-४

इदं जनासो विद्वं महद् ब्रह्म वदिष्यति ।
न तत् पृथिव्यां नो दिवि यतः प्राणन्तु वीरुधः ॥१॥
अन्तरिक्षम् आसां स्थानं भ्रान्तसदाम् इव ।
आस्थानम् अस्य भूतस्य विदुषोऽहं भेषतोदनः? ॥२॥
यद् रोदसी रेजमाने भूमिश्च निरतभ्रताम् ।
आद्रं तद् अद्य सर्वदा विदुरस्सेवधर्तसी? ॥३॥
विश्वम् अन्याभि वधार विश्वम् अन्यस्याम् अधि भ्रितम् ।
द्विषे च विश्ववेदसे पृथिव्यै चाकरं नमः ॥४॥ ॥का०३॥

१.२४

श्री १.१५.१^१
श्री ३^१, ४^१
श्री ४

सं सं अवन्तु सिन्धवस् सं वाता दिव्या उत ।
तेभिर् मे सर्वस् संस्त्रावैर् धनं सं स्त्रावयामसि ॥१॥
ये संस्त्रावास् संस्त्रवन्ति क्षीरस्य चोदकस्य च ।

*** धाहि ...
आ ये * पर्यास्य ...
* त्वगिरिह ...
*** [व]रय ...
नारमद् *** ज्योतिषधनुनम्

* * विदन् ...
* छव्यास्मद् ...
विश्ववो * * * * * स्था * चास्या
... विदतु
... जिघांसति
* नव्यो * * * * * विदतु
... समात्तर

... वसत्तरा
मेहोरसत्तरा ...
... वापतेर् *

येन्येका स्यन्येका कृष्णीका * *
* * नाम वीरघ्नीरुपेतन
* रामायत्यपचित् * *
* इति ...
अपीनो ... ०तु

*** विधेमम् ...
... सुभूतम् * *
* सुतो * * योग * वृषभ *

अन्तरिक्षसम् * * शान्तसदाम् *
... इदं *
* रोदसी रेजमाने * चानरसक्षतां
आध ...
... भुतं .

श्री १

श्री २

श्री १.३३.१-४ तै ५.६.१.१ मे
[२.१३.१]

तेभिर् मे सर्वैस् संक्रावैर् धनं सं क्रावयामसि ॥२॥
ये नदीभ्यस् संक्रावन्त्य उत्सासस् सदम् अक्षिताः ।
तेभिर् मे सर्वैस् संक्रावैर् धनं सं क्रावयामसि ॥३॥
इदं हव्या उपेतमेदं संक्रावणा उत ।
इहेतु सर्वो यः पशुर अस्य वर्धयत रयिम् ॥४॥ ॥का०५॥
१.२५

हिदण्यवर्णाश् शुच्यः पावका [या] सु जातः कश्यपो यास्व इन्द्रः ।
या अग्निं गर्भं दधिरे सुवर्णास् ता न आपश् शी स्योना भवन्तु ॥१॥
यासां राजा वरुणो याति मध्ये सत्यावृते अवपश्यन् जनानाम् ।
या अग्निं गर्भं दधिरे सुवर्णास् ता न आपश् शी स्योना भवन्तु ॥२॥
यासां देवा विधिं कृण्वन्ति भक्षे या अन्नरिक्षे बहुधा भवन्ति ।
या अग्निं गर्भं दधिरे सुवर्णास् ता न आपश् शी स्योना भवन्तु ॥३॥
शिवेन [मा] बध्नुषा पश्यतापश् शिवया तन्वोप स्पृशत त्वचं मे ।
घृतश्चुतश् शुच्यो याः पावकास् ता न आपश् शी स्योना भवन्तु ॥४॥
॥का०५॥ ॥अनु०५॥

१.२६

श्री १.२४.१

श्री २

श्री ३ तै जा २.४.४.२

१ तै जा

श्री ४

सुपर्णो जातः प्रथमस् तस्य त्वं पितम् आसिथ ।
तवासुरी जिघांसिता रूपं चक्रे वनस्पतिः ॥१॥
आसुरी चक्रे प्रथमेदं किलासमेधजम् इदं किलासनाशनम् ।
अनीनशत् किलासं सुरूपां अकरत् त्वचम् ॥२॥
सुरूपा नाम ते माता सुरूपो नाम ते पिता ।
सुरूपकृत् त्वम् ओषधे सा सुरूपम् इदं कृषि ॥३॥
यत् तनूजं यद् अस्थिजं? चित्रं किलासं जक्षिषे ।
तद् अस्तु सुकृतं तन्वो यतस् त्वापनयामसि ॥४॥
इयामा सुरूपं करणी पृथिव्या अभ्यर्भयम्? ।
इदम् ऊ पु प्र साधय पुना रूपाणि कल्पय ॥५॥ ॥का०१॥

१.२७

श्री ६.४०.१

[११]

श्री १.६.४.२.३ आचवृ १.१०.

अभयं सोमस् सविता कृणोत्व अभयं घावापृथिवी उमे ।
अभयं स्वर् अन्तरिक्षं नो [अ]स्तु सप्तर्षीणां हविषाभयं नो [अ]स्तु ॥१॥
अभयं घावापृथिवी इहास्तु नो [अ]ग्निनामित्रान् प्रत्योषतां प्रतीचः ।
मा हातारं मा प्रतिष्ठां विदन्त मिथो चित्राना उप यन्तु मृत्युम् ॥२॥
पञ्च देवा अभयक्षेपशताम् इन्द्रस् त्वहा वरुणो मित्रो [अ]ग्निः ।
मायं प्रामो दुरितम् एन अनाद्? अन्यत्र राक्षाम् अमि यानु मृत्युः ॥३॥
अस्मै प्रामाय प्रविशथ चतस्र ऊर्जं सुभूतं सविता दधातु ।
अशत्रुम् इन्द्रो अभयं कृणोतु मध्ये च द्विषां सुकृते स्याम् ॥४॥ ॥का०२॥

१.२८

श्री ६.४०.२ अमि यातु मन्वुः

श्री २.१

श्री २.१

श्री १.२२.१-४

अनु सूर्यम् उद् अयतां हृद्योतो हरिमा च ते ।
यो रोहितस्य गोर् वर्णस् तेन त्वा परि दध्मसि ॥१॥
परि त्वा रोहितैर् वर्णैर् वीर्षांमुत्वाय दध्मसि ।
यथा त्वम् अरपा अस्त्रो अहरितो भव ॥२॥
या रोहिणीदेवत्या गावो या रोहिणीर् उत ।
रूपं रूपेण यो वयस् तेन त्वा परि दध्मसि ॥३॥
शुकेतु ते हरि[मा]णं रोपणाकासु दध्मसि ।
अथो हरिप्र[वे]षु ते हरिमाणं नि दध्मसि ॥४॥ ॥का०३॥
१.२९

याः पुरस्ताद् आचरन्ति नीचैस् सर्वाद् अथो दिवः ।

* * * उच्छामस्सरमक्षिका

... उपेतनेदं

इहेतु ... वर्धयतो *

ओ हि°

... श°

... यातु

... श°

... श°

... पश्यतापश् * तन्वोप स्पृशत् * मे मे

... आसित

सुर्पा°

आसुर्व * प्रथमे इदं * * * नाशनं

अनेनशत ... अकर त्वच

सुरूपो हृत्

* * * अग्निजं * किलासु *

* * * सुकृतस्तन्वो यतस्त्रापि°

... पृथिव्याभ्यर्भयं

... साधय * * *

* वरान्तरिक्षं ... ॥२॥

... मिनासितान् प्रत्योषथ *

* * * प्रतिष्ठा मिदं मथो ... ॥३॥

* * * अभयक्षेपतम् ...

... आवद् * * * अभ यातु मृत्युं ॥४॥

* * * चतत् ...

... विषां * * * ॥५॥

* * * उदेतां ... हरिसा * *

* * * अरपापो अथो हरितो *

... रोहिणीदत्

... प्रपणाकाश *

* * * नीदैस् ...

श्री का ८.१४ रूपं रूपेण वयोवयः

का १.५०.१२

श्री १०.१०.४

एतम् अप्सरसां रातुं ब्रह्मणाच्छा वदामसि ॥१॥
 या× पश्चाद् आचरन्ति जिह्वा मुषा कनिच्छति? ।
 अहत× पतायतो नम्यं ततस् सुतन्वति? ॥२॥
 या× कुल्या या वान्यथा उचोमादयिष्णवः? ।
 सर्वास् ता मृष्टृपाकरं दृषदा खल्वी इव ॥३॥
 चेतन्तीम् अहमलां पलां तासां वो नमो ऽर्चिषे? ।
 आगद् यक्ष्म नि धत्तास्मान् नो [अ]धि पौरुषम् ॥४॥ ॥का०४॥

१.३०

कामस् तद् अग्ने सम् अवर्तन् मनसो रेत× प्रथमं यद् आसीत् ।
 स काम कामेन बृहता सयोनी रायस् पोषं यजमानाय धेहि ॥१॥
 त्वां काम सहसासि प्रतिष्ठितो विभुर् विभावा सुषन्ना सखीयते ।
 त्वम् उग्र× पृतनासु सासहिस् सह ओजो यजमानाय धेहि ॥२॥
 दुराच्च चकमानाय प्रविषाणायाक्षये ।
 आस्मा अशृण्वन् आशा× कामेनाजनयत् सहः ॥३॥
 कामेन मा काम आगन् इदयाद् धुवयं परि ।
 यद् अमीषां कामदो मनस् तद् ऐतूप माम् इह ॥४॥
 यत् काम कामयमाना इदं कृण्वसि ते हविः ।
 तन् नस् सर्वं सम् ऋष्यताम् अथैतस्य हविषो वीहि स्वाहा ॥५॥
 क इदं कस्मा अदात् काम× कामायादात् ।
 कामो दाता काम× प्रतिप्रहीता कामस् समुद्रम् आ विवेश ।
 कामेन त्वा प्रति गृह्णामि कामैतत् ते ॥६॥ ॥का०५॥ ॥अनु०६॥

१.३१

इमं मे कुछ पूरुषं तम् आ वह तं निष् कृधि ॥१॥
 उदङ् जातो हिमवतस् स प्राच्यां नीयसे जनम् ।
 तत्र कुछस्य नामास्य उत्तमानि वि भेजिरे ॥२॥
 उत्तमो नामास्य उत्तमो नाम ते पिता ।
 यत् कुछ प्रजायसे तद् एह्य अरिष्टतातये ॥३॥
 शीर्षहत्याम् उपहत्याम् अक्षयोस् तन्वो रपः ।
 कुछो नो विश्वतस् पातु देवं समह वृण्यम् ॥४॥ ॥का०१॥

१.३२

यद् अग्निर आपो अदहत् प्रविश्य यत्राकृण्वन् धर्मधृतो नमांसि ।
 तत्र त आहु× परमं जनित्रं स नस् संविद्वान् परि वृहृधि तक्मन् ॥१॥
 यद् अर्चिर यदि वासि धूमश् शाकल्येषु यदि वा ते जनित्रम् ।
 हुङ्गर् नामासि हरितस्य देवस् स नस् संविद्वान् परि वृहृधि तक्मन् ॥२॥
 यदि शोको यद् अतीशोको रुद्रस्य प्राणो यदि [वा] वारुणो ऽसि ।
 हुङ्गर् नामासि हरितस्य देवस् स नस् संविद्वान् परि वृहृधि तक्मन् ॥३॥
 नमश् शीताय तक्मने रुराय कृण्वो वयं ते ।
 यो अन्येषुर उभयेषुश् चागतस् तृतीयकाय नमो [अ]स्तु तक्मने ॥४॥
 तृतीयकं वितृतीयं सवन्दिम् उत हायनम् ।
 तक्मानं विश्वशारवं प्रेम् नान्नाय वार्षिकम् ॥५॥ ॥का०२॥

१.३३

आपो अद्यान्व अचारिषं रसेन सम् अगन्महि ।
 पयस्वान् अग्न आगमं तं मा सै सृज वर्चसा ॥१॥
 सै माग्ने वर्चसा सृज प्रजया च बहु कृधि ।
 विष्टुर मे अस्य देवा रद्रो विद्यात् सहर्षिभिः ॥२॥
 इदम् आप× प्र वहतावधं च मलं च यत् ।
 यच्च च दुरोहानृतं यच्च च शोषे [अ]भीरुणम् ॥३॥

... ब्रह्मणाच्छा वदामसि
 यदहनाद्...

* त्वा मृत्तिसागरं पृषदा * *

* * * दत्ता * * * पौरुष

... रेतः * * *

* * * बृहदा सयोनि ...

* * * साहसासहि ...

... सहोजो * *

अत्रानु * प्रविषाणायाक्षे

आस्माद्य * कामेनाजनाजनयत् सह

... तदीभूप * *

... कृण्वस * *

... विह * *

* * * करमादात् ...

* धाता * गृहीता ...

कामेन त्वा प्रति गृह्णामि ते

* * * पौरुषं ...

... प्राच्यं निहमे *

... उत्तमान * * ॥१॥

... तातय ॥२॥

... अक्षयस्तन्वो रप

* ने * * * देवं समह वृष्टिं

* * * हुङ्गर् ...

* ताहुः ... तक्मन् ...

* * * हरि वास ...

हुङ्गर्नामास्वरितस्य ... तक्मन्

* * * अदीशोको ...

* नामास्वरितस्य ... तक्मन्

... दुरायकृण्वा * *

* त्र्येषुदुभयेभ्यश्च हतस्तृतीयेकाय ...

* तृतीयकं सवन्त आत *

* * * प्रीम् ...

... रसेन अगन्महि

* अग्न ... वर्चसम्

... रद्रो विद्यात्सहर्षिभिः

यश् * * * यश् ...

मे ७.७.७ मृष्टृपा कुरुते ४.१.
[१०.३ मम्ममा कुरु

श्री १०.१०.१-५.३.०९.७

श्री १०.१०.१४

श्री ५.४.६.८-१०

श्री १.२५.१-४, ५.२२.१२

श्री १०.३०.१०१३

श्री १०.६१, १०.३४.१०१

श्री १.२२.२२ श्री ७.८९.१

श्री ० क २४। श्री ६.५.१४

श्री ७.८९.३

श्री १६.१.१२
श्री १३
तैमा १.७.१२.६

को ७८.१०

को ७८.१०

श्री ६.१०.३

श्री ६.२१.१-२, १३७.३

तै २.४.५.१

शिवेन मा चक्षुषा पश्यतापशु शिवया तन्वोप स्पृशत त्वचं मे ।
शिवाय अग्नीन् अप्सुषदो हवाम[हे] मयि क्षत्रं वचो धत्त देवीः ॥४॥
यद् आपो नक्तं मिथुनं चचार यद् वा बुधो ह दुरितं पुराणम् ।
हिरण्यवर्णात् तत् पुनन्तु मा प्र मा मुञ्चन्तु वरुणस्य पाशात् ॥५॥ ॥का०३॥

१.३४

अग्निर् जनविन् मह्यं जायाम् इमाम् अदात् ॥१॥
सोमो वसुविन् मह्यं जायाम् इमाम् अदात् ॥२॥
पूषा ज्ञातिविन् मह्यं जायाम् इमाम् अदात् ॥३॥
इन्द्रस्य सखान् मह्यं जायाम् इमाम् अदात् ॥४॥ ॥का०४॥

१.३५

अग्नये जनविदे स्वाहा ॥१॥
सोमाय वसुविदे स्वाहा ॥२॥
पूष्णे ज्ञातिविदे स्वाहा ॥३॥
इन्द्राय सख्यसे स्वाहा ॥४॥ ॥का०५॥ ॥अनु०७॥

१.३६

याः पुरस्ताद् आचरन्त्य आ वा पश्चात् सदान्वाः ।
अस्मान् अनुच्छन्तीर् यस्ति यूयं स्वादावनाद्यः ॥१॥
याः पश्चाद् आचरन्ति पुरस्ताद् वा [सदान्वाः ।
[अस्मान् अनुच्छन्तीर् यस्ति यूयं स्वादावनाद्यः] ॥२॥
या उत्तराद् आचरन्त्य अधराद् वा सदान्वाः ।
अस्मान् अनुच्छन्तीर् यस्ति यूयं स्वादावनाद्यः ॥३॥ ॥का०१॥

१.३७

उभयीर् अहम् आयातः पराची[र् अ]करं त्वत् ।
देवेभिर् अन्यास् त्वा बहीर् अन्या अथो दिवम् ॥१॥
नमस् ते रुद्रास्यते नमः प्रतिहिताभ्यः ।
नमो विस्तृज्यमानाभ्यो नमो निपतिताभ्यः ॥२॥
हिरण्यैर् मौलिवर्णाषु षट् सहस्राणि षट् शता ।
ताभिः परि श्रयामहे ता नो रक्षन्तु सर्वतः ॥३॥
अयस्मयान् मे विमतं युष्मभ्यं महत् कृतं नमसा नमसेन्यम् ।
तेना परि श्रयामहे तन् नो रक्षन्तु सर्वतः ।
बह इदम् अन्यद् विष्टितं तस्य कामं वि विध्यत ॥४॥
अयस्मयं वर्म कृण्वे द्वारं कृण्वे अयस्मयम् ।
शीलान् अयस्मयान् कृण्वे ते नो रक्षन्तु सर्वतः ।
बह इदम् अन्यद् विष्टितं तस्य कामं वि विध्यत ॥५॥ ॥का०२॥

१.३८

इमा यास् तिक्कः पृथिवीस् तासां ह भूमिर् उत्तमा ।
तासाम् अधि त्वचो [अ]हं सम् उ जग्रभं भेषजम् ॥१॥
अष्टम् अस्ति वीरुधानां वसिष्ठं भेषजानम् ।
यज्ञो भग इव यामेषु देवेषु वरुणो यथा ॥२॥
देवतीर् अनाभृष्टास् सिषासन्तीस् सिषासत ।
एतास् स्थ केशवर्धनीर् अथो स्थ केशवर्धणीः ॥३॥
हंह मूलम् आग्रं यच्छा मय्यं यामयीषधे ।
केशवर्धनम् अस्म्य आथर्वणं केशवर्धनम् अस्म्य आथर्वणम् ॥४॥ ॥का०३॥

१.३९

अग्ने गोभिर् न आ गहीन्वो पुष्टया मदस्व नः ।

* मान् ...
... रत्त देवि

हिरण्यवर्णस्य ततत्...

* जनमिदं महीयं जायमिमासता
{ * वसुविन् * जाया सिसमता ॥२॥
{ सोमो वसुविन् मह्यं जाया सिसमता ॥२॥
* ज्ञातिविन् * जाया सिसमता
* सखां * * इमामता

* विधि *

* ज्ञातिविदे *
* सख्यसेवा

यः * आचरन्त्य वा * सदानम् ।
* अनुच्छन्तीर्... ॥२॥
{ यः पश्चादाचरन्ति पुरस्ताद् वा ॥३॥
{ यः पश्चादाचरन्ति पुरस्ताद् वा ॥३॥

... न्वा
* अनुच्छन्तीर्... ॥४॥

* * * तन्वो ...
... विदता
अन्यस्मयं वत्स ...
शिलान् * कृण्वे ...
... विदता

* * * * बहवो मरुतामा
* अस्ति ... जवभ *

* * एव ...
देवतीर्नापिष्टा शि० *
एता त्व * * तु ०णी
* मूलमसामं वत्सा मर्दं यमरूपे

* गोमिक्काशहीनो रथ्यासदस्वि नः ।

वा १३.२०^४ इत्यादि
श्री ७.१७.१

कौ १३३.३

कौ ७२.१४ ते ४.२.१.२-३ वा
[१२.७-१० मे १.७.१ का १६.८

वा ११.७७-८० ते ४.१.१०.२-३
[मे २.७.७ का १६.७

श्री २.३६.६^१

श्री ८.२.४^१ श्री ५.१.३.६^१

इन्द्रो धर्ता गृहेषु नः ॥१॥
सविता यस् सहस्रियस् स नो गृहेषु रण्यतु ।
आ पूषा पत्न्य आ वसु ॥२॥
त्वष्टा यो वृषभो युया स नो गृहेषु रारणत् ।
सहस्रेण शतेन च ॥३॥
धाता दधातु नो रयिम् ईशानो जगतस् पतिः ।
स नः पूर्णेन यच्छतु ॥४॥ ॥का^१४॥

१.४०

ममोभा मित्रावरुणा ममोभेन्द्रावृहस्पती ।
मम त्वष्टा च पूषा च ममैव सविता वशे ॥१॥
मम विष्णुश्च सोमश्च ममैव भरतो भवन् ।
सरस्वांश्च भगश्च विष्ट्वे देवा वशे मम ॥२॥
ममोभे द्यावापृथिवी अन्तरिक्षं स्वर् मम ।
ममेमास् सर्वा ओषधीर् आपस् सर्वा वशे मम ॥३॥
मम गावो ममाहवा ममाजाश् चावयश्च ।
ममैव पुरुषा भवन् ममेवं सर्वम् आत्मन्वद् एजन् प्राणद् वशे मम ॥४॥
॥का^१५॥ ॥अनु^१८॥

१.४१

अग्ने ऽभ्यावर्तिन् अभि न आ ववृत्स्व ।
आयुषा वर्चसा सन्या मेधया प्रजया धनेन ॥१॥
अग्ने जातवेदश्च शतं ते सन्व आवृत्स्व सहस्रं त उपावृत्तः ।
अधा पुष्ट्येशानः पुनर् नो रयिम् आ कृधि ॥२॥
सह रय्या नि वर्तस्वामि पिन्वस्व धारया ।
विष्ट्वस्म्या विष्ट्वतस् परि ॥३॥
पुनर् ऊर्जा ववृत्स्व पुनर् अग्न इपायुषा ।
पुनर् नः पाण् अहसः ॥४॥ ॥का^११॥

१.४२

यास् स्तेना अभीत्वीर आव्याधिनीर् उगणा उत ।
यस् स्तेनो यश्च तस्करस् तास् ते अग्ने ऽपि दधाम्य आसनि ॥१॥
वि जम्भैर् मलिम्लान् अग्ने दध्याभ्यां तस्करान् उत ।
इन्द्राभ्यां स्तेनान् मघवस् तास् त्वं खाद् सुखादितान् ॥२॥
ये ग्रामेषु मलिम्लवस् स्तेनासस् तस्करा धने ।
ये कक्षेष्व अघार्यवस् तास् ते ऽग्ने परि दधाम्य आसनि ॥३॥
यो अस्मभ्यम् अरातीयाद् यश्च नो द्वेषद् विजम्भा ।
आमादः क्रव्यादो रिपूस् तान् अग्ने स्तं दद त्वम् ॥४॥ ॥का^१२॥

१.४३

आ क्रन्दय धनपते उदेनमदतास्तुतः ।
अर्वाञ्च पुनर् आ कृधि यथाहं कामये तथा ॥१॥
परिमत्तः? परि धाव अकन्तः? पुनर् आ कृधि ।
अथो असीन्द्रश्च चाग्निश्च चासुम् आ नयताद् इह ॥२॥
एकात्क? एककामायास्मै कामाय इयसे ।
तेन मे विष्ट्वधावीर्या सम् आ नयताद् इह ॥३॥ ॥का^१३॥

१.४४

असितस्य तैमातस्य बभ्रोर् उपोदकस्य च ।

अपुष्टेमव स्वावसु

*** यवा *** गृहेष्ट *

ममभा * ममोभे इन्द्रा^१

*** सोमश्च सोमश्च *** भुवं ।

*** भवं *** एतद्...

अभिभ्यां वर्तित्वमि ना ववृत्स्व

... च *

* पुष्ट्येशानः ...

वि[ह]वन्म्या * *

... अग्नि विषाया

पुनर् नः पाण्डसः

स्तेनाभीत्वीर... युणा *

यश्चेनो... अग्निवि दधाम्यासि

वी जम्भैर्मलिम्लान् अग्ने * * उभ

इन्द्राभ्यां स्तेनामिघव * * * खादतां

* * * म्लव स्तेनामास

... ते मे परि दधास्यासिनी

* * अरातीयाभ्यश्च नो द्वेष विजम्भ

आमादः क्रव्यादो * * अग्ने सं दद *

* * धावा...

* सिन्द्रश्च... नयतान् *

* एककामाभ्य अस्मै * द्यावसे

* तयिमातस्य * उपोदकस्य *

सर्वा विषस्य धामानि ब्रजेवाग्निसमीवरे? ॥१॥
 इषीकादन्त दुर्लभ किं मे सखायम् आ तुवः ।
 नमामि शच्यागतं सचीनं? विषदूषणम् ॥२॥
 यत् तालव्योजति? संसिसिक्षे विषं त्वम् ।
 त्रयस् तुवा नुदामसि बभ्रुको नकुलस् त्वत् ॥३॥
 त्रयो वै अस्मत्सखायो बभ्रुको नकुलस् त्वत् ।
 ते सर्वे अस्य वातयन् आह्वयम् अरसं विषम् ॥४॥ ॥का०४॥

१.४५

सारस्वतं वृषणं बभ्रुवज्रश्च शीतकरे तन्वं पश्यन्ती? मे ।
 अन्येद्युष्कं सदास्मि त्वा तृतीयकं हुवे नमस्यं महादेवम् अन्तुजम् ॥१॥
 यो अन्तुजो अरुणो मातुषे जने विवेश बभ्रुर् हर्षयिष्णुर् अक्षतः ।
 शीतकराय तरुषयिष्णवे जुषे शीर्षं मा ते भ्रमन् नमो [अ]स्तु देवाः ॥२॥
 यो हर्षयम् जज्ञाभ स्वेदनो वशी ऽवशप्रहारः शीतकरा? शिषेम नु ।
 सो ऽस्मभ्यं सृत्वेन? प्रेहि शोषितो यं वयं द्विष्मस् तम् अभि प्र जनम् ॥३॥
 नमस् ते विघ्ने काशानाय यतोयतस् सुरभेस् संबभूविथ ।
 स नो मा हिंसीन् नमो [अ]स्तु तुभ्यं शीर्षक्याद् इह पारया नः ॥४॥

॥का०५॥ ॥अनु०९॥

१.४६

अस्य त्वं ददतस् सोम राजन् वमैव तं त्वं परि पाहि विषवतः ।
 यो ब्रह्मणो राधो विज्ञो ऽददात् तस्य सोमः प्र त[र]द् दीर्घम् आयुः ॥१॥
 अस्य सोमः प्र त[र]द् दीर्घम् आयुर् अहानीव सूर्यो वासराणि ।
 सास्यात्सुभून्? नाशयाद् वेदमनो विषं बहिश् शस्यश्चरति रोगोऽस्मात् ॥२॥
 दानं तृष्णायाः परि पात विज्ञं दानं भूधो दानं ऽसंदेवा मृत्याः? ।
 अविष्कन्धो भवति यो ऽददाद् आ व्यायते पपुर् दक्षिणया ॥३॥
 आ व्यायतां पपुर् दक्षिणया वमैव स्यूतं परि पातु विषवतः ।
 बहिर् विषं ऽतन् मे तस्य क्रोषतां? शल्या उद् धारयास्मात् ॥४॥
 ब्रह्म शरव्याम् अप बाधताम् इतो दध्यात् कूलान् नावम् इवादि सुम्बी? ।
 तस्मै ददद् दीर्घम् आयुः कृप्राक्? शतं जनश्च शरवो जीवताद् इह ॥५॥
 यदा [द]दाति प्रददाति यदा ब्रह्मा प्रतिगृह्णाति राधो अस्य ।
 आ ददुर्विन्ध्या दुपहत्या रानिस्? सर्वे यन्ना उप तिष्ठन्तु साकम् ॥६॥

॥का०१॥

१.४७

व्याघ्ररूपस् सुरभिस सिंहस्य रेतसा कृतः ।
 मध्ये पृथिव्यां निष्ठितस् सम अगच्छद् यातुधान्या ॥१॥
 अभिप्रेतम् आप व्यक्तम् अगृभायम् आपदे ।
 अत्रैव सर्वा जम्भय याः काश्च च यातुधान्यः ॥२॥
 प्रतीबोधश्च चतुरभस् अफस्यो क्रमेव? वीडुभूत् ।
 प्रतीचीः कृत्या आकृत्याम् कृत्याकृतो जहि ॥३॥
 कृत्याकृतं बलनिर्गं मूलिनं शपयेष्यम्? ।
 इन्द्रस् तु सर्वास् तान् हन्तु ऽसर्वभ्रान भवाम् इव? ॥४॥ ॥का०२॥

१.४८

अरसस्य कर्कोटस्य नीचीनस्योपसर्पतः ।
 विषं हि सर्वम् आविष्य अथो एनम् अजीजभम् ॥१॥
 न ते बाहो रसो [अ]स्ति न शीर्षं नोत मध्यतः ।
 किम् इदं पापयामुया पुच्छे विमर्ष्य अर्भकम् ॥२॥
 यत् ते स्कन्धान् उपतस्थौ विजाज्ञि यश्च ते परौ? ।
 जषामित्युमिवाहृतं मलं? ते प्रति दध्मसि ॥३॥
 अदस्ति त्वा पिपीलिका वि बृहन्ति मयूर्यः ।
 सर्वे मल ब्रवाथ शाकौटम् अरसं विषम् ॥४॥ ॥का०३॥

* * धामां ...
 * दुर्लभा ... तुवा
 ... विषदूषणम्
 * * मे ...
 * * रुदामसि ...
 * * * वातयं आह्वयसरसं *

* * * वक्षो सीतं तन्वा पश्यती *
 अन्वेद्युक् सदात्... सदेवम् *
 ... बभ्रु * अक्षत
 * * णो जुष शीर्षं मा ते भ्रं ...
 * * जज्ञभ ...
 * * सृत्वेन * शोसितो य बवो वयं...
 * * * काशनाय * सुरभे * बभ्रुवज
 ... ना

... राजं वदं व ...
 * * * पिबो ...
 * * विष्मनो ...
 ... दान संदेव मर्याः
 अविष्कन्दो * * ददाता * * *

... शल्योद्धारयमात्
 * शम्भ्यामुप ...

... स्या
 ... यश्च * * *

* * सिंहस्य * कृत
 ... दान्या
 * * व्यक्तपदे गृभायम् * [०धानः]
 * * जम्भया वः कश्च यातुधान्यः (प्राप्ते)
 * * वक्तियो * वेतुभूत्
 * * कृत्याकृत्या अम् * कृत्याकृतं *
 * * बाहुधिनं मूलिनो शपयेथं

* * कां नीचीनस्योपसर्पत
 विषो * * आविषययोधेनम् *
 * * बाहवो * * नि ...
 * * पाप (प्राप्ते पाप)यासया प्रसे विमर्ष्य *
 * * यस्कन्धान् * * जाज्ञी ...

इदं भित्वा * * इत्यन्ति मयं
 शम्भे तर ब्रवाथ साकौटम् * *

क १.१२.१५

शे १.७६.४
 शी १०.१.६३.४
 शी ५.११.१२

शी ७.५६.५

शी ६

शी ७

श्री ७.५०.८

श्री ९

श्री ९.३.०१५

श्री ४.२

श्री १.३१.१६

श्री ५.७.४.३

श्री ३.४

श्री १०.४१.१ श्री ६.६४.२

श्री ४

श्री १०.१०१.३ श्री ६.६४.२

१.४९

कृतं मे दक्षिणे हस्ते सव्ये मे जय आहितः ।
 गोजिद् भूयासम् अश्वजित् कृतंचयो? हिरण्यजित् ॥१॥
 अश्वः फलवतीं द्युवं दत्त गां क्षीरिणीम् इव ।
 सं मा कृतस्य धारया धनुस् स्नात्वेव नद्यत ॥२॥
 उभौ हस्तौ प्रतिदीप्नो ब्रह्मणा रोम्भामसि? ।
 कलिर् एनं यथा हनद् आस्य वेदो भरामहै ॥३॥
 आ भद्रं द्वापरम् उत त्रतां परा कलिम् ।
 कृतं मे हस्त आहितम् अमू सौमनसो सदा? ॥४॥ ॥का०१॥

१.५०

यद् पथ परेथ यत् ते तन् मे नीयते ।
 ततस् त्वा पुनर् अर्वाञ्च भूतस्याजीगमत् पतिः ॥१॥
 आ त्वा नयाद् भूतपतिर् आ देवो बृहस्पतिः ।
 आदित्यास् सर्वे त्वा नेषन् विश्वे देवास् सुवर्चसः ॥२॥
 अन्नपतिस् सरस्वती भगो राजास्या नयः ।
 शाला मानस्य पत्नीर् इषास्य नमस् कर्तु ॥३॥
 यस् त्वा निनाय नेषत् स उ त्वेहा नयात् पुनः ।
 मनो हि ब्रह्माणो विदुर् विश्वकर्मा मनीषिणः ॥४॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१०॥

१.५१

गातोर् हविर् जनयन्तस् स्थ इन्द्राग्रं ज्येष्ठं पर्य अगामेह देवाः ।
 सुगातो गातोत? स पन्था अपि सो ऽस्मभ्यम् इन्द्रं वदति प्रचेताः ॥१॥
 अग्निर् नः पुरस्तात् त्व ओजसा बृहस्पतिस् सन्यो अस्तु नस् सखा ।
 इन्द्रं द्रुवे? वृत्रहणं पुरन्दरं भगेनाभ्य अ[गाम] भगवन्तस् त्वाम् ॥२॥
 त्वं सोम दिव्यो नृचक्षास् सुगी अस्मभ्यं पथो ऽनु गच्छ ।
 अभि नो गोत्रं विदुषीषः नेषो अरुद्धा नो वाचम् उशतीं जिगासि ॥३॥
 इमाम् अग्ने शर्गणि मीमृषो न इमम् अध्वानं यम् अगाम दूरम् ।
 अपिः पिता प्रमतिस् सोम्यानां भूमिर् अस्य अघिकृन् मर्त्यानाम् ॥४॥ ॥का०१॥

१.५२

ये पुरस्ताद् आस्यन्देते गावौ स्तृषभे? य व कृ णो म्य र्वणी अहस्य इव
 वारादनीयसी? ॥१॥
 ये [अ]धराद् आस्यन्देते [गावौ...] ॥२॥
 ये पश्चाद् आस्यन्देते [गावौ...] ॥३॥
 [य] उत्तराद् आस्यन्देते गावौ स्तृषभे? य व कृ णो म्य र्वणी अहस्य
 दृषवा वारादनीयसी? ॥४॥ ॥का०२॥

१.५३

अग्ने यशस्विन् यशसं वर्धयेमम् इन्द्रावतीम् उपचितिम् इहा वह ।
 अयं मूर्धा परमेष्ठी सुवर्चास् समानानाम् उत्तमहलोको अस्तु ॥१॥
 धाता विधाता परमोत संदद् प्रजापतिः परमेष्ठी विराट् ।
 स्तोमाश् छन्दांसि निविदो माम् आहुस् ते अस्मै राष्ट्रम् उप सं नमन्तु ॥२॥
 भद्रम् इच्छन्तु ऋषयस् स्वर्ष्विदस् तपो वीक्षाम् उप नि वेवुर् अग्ने ।
 ततो राष्ट्रं बलम् ओजश् च जातं तद् अस्मै देवा उप सं नमन्तु ॥३॥
 उपा वर्तध्वम् उप न इत सर्वे अयं च यत्ताम्? अधिपतिर् वो [अ]स्तु ।
 समानं मन्त्रम् अग्नि मन्त्रयध्वम् इमं पश्चाद् उप जीवाथ सर्वे ॥४॥
 समानो मन्त्रस् समितिस् समानी समानं मनस् सह चित्तम् पयाम् ।
 समानं मन्त्रम् अग्नि मन्त्रय वत् समानेन [वो] हविषा जुहोमि ॥५॥ ॥का०३॥

... जयाहित

गोजित...

अश्वः * दिवं... (ग्राम्ने क्षीरवती गां दत्ता)

* * * धारय * स्नात्वेव नद्यता

* * * शीघ्रो

... वदो भगवति

* * * त्वापरम्...

... हस्ताक्षिणीमी * *

... म *

... अथाञ्च भूतस्याजीगमुत्पति

* * * नया ...

... नेष...

अनुप(अनुम इति वा)तिस् ... नया

... नेषस्...

* * * जनयन्त * * * ज्येष्ठ ...

* * * सा पथा * मास्मभ्यम् * ददति *

... अजसा * सत्या ...

* हविर् * शं ... त्वाम

... सुगमस्तम्भं * * *

... नेषु * * * उषष्टी जिघासि

* अग्ने शर्गणि मी० ... अगाम *

आपिः * * * सोम्यानां भूमिदस्यशिकृन् *

...

... स्वरिषभे ...

... स्वरिषभे ...

... उपचितिम् इहा वह

... सिद्धिः

स्तोमशः * * * इम्...

* * * तर्ष्विदस् ...

* * * नेतु ...

... सर्वे ... अन्यैश्च ॥

समानो * समेति समाने... इषां

समानो * * * मन्त्र इव ...

१.५४

क १.११.१०

श्री १०.३७.१

श्री २ का ४०.३

श्री ३

श्री ४, ५, २८.१, ३

त्वं अग्ने प्रमत्तिस त्वं पितासि नस् त्वं संखा याज्यो ऽसि जातवेदः ।
 त्वं विश्वविद् गातुर्वित् कविर् विश्वपा उभयास् सन्त्वं अस्मे ॥१॥
 इदं वर्चो [अ]ग्निना दत्तम् आगन् भर्गो यशस् स[ह] ओजो वयो बलम् ।
 त्रयस्त्रिंशद् यानि वीर्याणि तान्य अग्निं प्र ददातु मे ॥२॥
 वर्चो देहि मे तन्वां सह ओजो वयो बलम् ।
 इन्द्रियाय त्वा कर्मणे वीर्याय प्रति गृह्णामि शतशारदाय ॥३॥
 ऊर्जे त्वा बलाय त्वौजसे सहसे त्वा ।
 अभिभूयाय त्वा राष्ट्रभृत्याय पर्य ऊहामि शतशारदाय ॥४॥
 ऋतुमिष द्यार्तवेर् आयुषे वर्चसे त्वा ।
 संवत्सरस्य तेजसा तेन संहनु कृण्वमसि ॥५॥ ॥का०४॥

१.५५

श्री २.३०.५

विष्ट १.२४.६। श्री ७.३६.१

[शाखां

श्री १.३४.४ मामिच्छिस्त्वं वनाः

इदम् आज्ञनम् आनजे वौल्लुम्? आकनिकदम् ।
 अभि मा चक्रन्द् भग ऋभो वाशिताम् इव ॥१॥
 अश्वं कनिकदं यथा ऋष्यं मा भग आगमत् ।
 तम् आह प्रेणा पुत्रम् इवोपस्थाधिकम्? ॥२॥
 अश्वौ मे मधुसंकाशे जिह्वा मे मधुसूदिनी ।
 नसोर् अघि प्रमन्दनं दत्सु मे सारघं मधु ॥३॥
 मधुमन् ममान्यो सने? जघने मधुमन् मम ।
 माम् अतिकृत्वं? वायनश् शाखां मधुमतीम् इव ॥४॥ ॥का०५॥ ॥अनु०११॥

१.५६

क १०.१०३.१३। श्री ३.

[१०.७१.३

क १०

श्री ६.१२

श्री ६.१२

क ६.७५.१६ श्री ८

श्री २.११.१-५

प्र याता जयता नर उग्रा वस् सन्तु बाहवः ।
 इन्द्रो वश शर्म यच्छस्य अनाधृष्या यथासथ ॥१॥
 उद् धर्षन्तां मघवन् आयुधान् उद् संत्यनां मामका[नां मे]नांसि ।
 उद् धर्षन्तां वाजिनां वाजिनान् उद् वीराणां जयताम् एतु घोषः ॥२॥
 पृथग् घोषा उलुल्यं केतुमन्त उद् ईरताम् ।
 देवा इन्द्रज्येष्ठा मरुतो यन्तु सेनया ॥३॥
 अश्वसृष्टा परा पत शरव्ये ब्रह्मसंशिते ।
 जयामिन्नान् प्र पद्यस्व मामीषां कं चनोच् छिषः ॥४॥ ॥का०१॥

१.५७

वृष्या वृषिर् असि हेत्या हेतिर् असि मेन्या मेनिर् असि ॥१॥
 कृक्यो ऽसि प्रतिसरो ऽसि पुनश्चरो ऽसि प्रत्यभिचरणो ऽसि ॥२॥
 प्रति तम् अभि वर यो ऽस्मान् हेष्टि यं च वयं द्विष्मः ॥३॥
 सूरिर् असि वर्चोधास् तनूपान् आयुः कृत्यावृषणः ॥४॥
 कुक्रो ऽसि भ्राजो ऽसि ज्योतिर् असि स्वर् असि ।
 आप्नुहि श्रेयांसम् अति समं काम ॥५॥ ॥का०२॥

१.५८

विष्कन्धस्य काष्ठस्य कर्दमस्योलूक्या ।
 अपस्फानस्य कृत्या यास् तेषां त्वं रधुगिले जहि ॥१॥
 प्रमरणीष्युषहभ्यां? कर्दमं नीलशाक्यम्? ।
 अघासारम्? इष दारुणम् आयुः कृणोम्य अन्तरम् ॥२॥
 विविद्वस्या विकर्णस्य ऋतस्य? च ।
 त्रिपर्णी विश्वमेपज्जिदं कृणोतु मेपजम् ॥३॥
 काष्ठस्य विष्कन्धस्यावस्थापनमेपजम् ।
 इदं कृणोमि मेपजं यथायम् अगदो ऽसति ॥४॥ ॥का०३॥

सर्वं यज्यो * *

* विश्वविद् गात्रं कविर् विश्वमा * * अस्मे

* * * पतमाग ...

* देहि ...

* * * वीजसे ...

... पयुषामि *

... मोहन *

* सा * भगर्भो ...

* * प्रेण्या ...

अश्वो * "मङ्गशे

माम् * * शाखा

* यता ... बाहवाः

... यथामता

उद्धर्षन्ता मघव ध्यातुदान्य * * * नोमि

... अद् वीराणां * * घोषाः

* * उलुल्यं केतुमन्तु ...

अश्वसृष्टा परा पत * "ममिने

* * * मामीषां * चनोच् * * ॥ एकादशा-

[नुवाके प्रथमस्मृत्कः ॥

दृषा वृषिर्

अकितयो (प्राप्ते सक्तियो) ...

प्रथममभि ...

सर्वं * * तनूपानाव्य * "दृषणा

आपुनिह श्रेयांसिमति ध्रुमं काम ॥ ॥ द्वितीय-

[स्थितः ॥

विष्कन्धस्य (प्राप्ते विष्कन्धस्य) * कर्दमस्य

[उलूक्या

* "मेपजी इदं ...

* विष्कन्धस्य अप°

... मति ॥३॥

१.५९

यद् अस्माद् अङ्गात् संसृज्वाय यद् बभूव गलत्तस्य ? ।
 गावो वत्सम् इव जानानात् ? तद् उपैति यथायथम् ॥१॥
 नासृगस्य ? पतङ्गस्य तस्मै मय गार्वाय ? ।
 वेणोऽपौतुमोऽस्ति सृन्मास्य ? ग्लौर् माः पश्चिदत्तवत् ? ॥२॥
 अहं वेद यद् आसिथ गित्विका ? नाम वासि ।
 अमुं न त्वम् इतो गच्छ यम् अहं द्वेष्मि पूरुषम् ॥३॥
 तस्यापि मभ्य आ सीद नीलप्रीवासु सीदत ।
 घातस्यानु प्लवानमव ? कस्यानु संविदम् ॥४॥
 अपेतो यन्त्वं अमुषो निर् अतो यन्त्वं अमुषः ।
 अधराची क्रतः परा प्राहं ग्लावमधुमासम् ? ।
 निर् अहं ग्लावमधुमासम् ? अधराची क्रतः परा ॥५॥ ॥का०४॥

१.६०

अभि त्वाम् अहम् ओजसेन्द्रो दस्यून इवाभुवम् ।
 सपत्नी नश्यताद् इतो दूरं गच्छात् ओकसः ॥१॥
 ऽसासहा इदं पत्योस् सासहीषु सुराबुभू ? ।
 अथो ऽसपत्यो सासहीर् ? नद्यात् ओकसः ॥२॥
 अभिभूर अहम् आगमं विश्वकर्मा महो मे अदात् ।
 अहं मित्राणि कल्पयन्वेषु गृहेषु रुर्युष्टरः ? ॥३॥
 उत् तिष्ठ मम वा इदं न तवेहापि किं चन ।
 मां चैव पश्यन् ? आयत् अमुं च दिवि सूर्यम् ॥४॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१२॥

१.६१

यस् त्वा मृत्युर् अभ्यधत् जायमानं सुपाशया ।
 तं ते सत्यस्य हस्ताभ्याम् इदं मुञ्चतु बृहस्पतिः ॥१॥
 अभि त्वा जरिमाहितं गाम् उक्षणम् इव रज्ज्वा ।
 व्य अन्ये यन्तु मृत्यवो यान् आहुर् इतराश् छतम् ॥२॥
 प्र विशतं प्राणापानाद् अङ्गुहाद् इव व्रजम् ।
 शरीरम् अस्याङ्गानि जरिम्णे नयतं युषम् ॥३॥
 युवं स्तं प्राणापानौ मे सोऽहमिष्टं ? मृत्यवे ।
 अयं जरिम्णश् शेषधिर् अरिष्ट इह वर्धताम् ॥४॥
 जरसे त्वा परि दध्मो जरसे निर् ऊहामसि ।
 जरा त्वा भद्रा नषद् ? ।
 व्य अन्ये यन्तु मृत्यवो यान् आहुर् इतराश् छतम् ॥५॥ ॥का०१॥

१.६२

मुञ्चामि त्वा हविषा जीवनाय कम् अङ्गातयस्माद् उत्त राजयस्मात् ।
 प्राह्या गृहीतो यद्य एव यतस् तत इन्द्राग्नी प्र मुमुक्तम् एनम् ॥१॥
 यदि क्षितायुर् यन्नि वा परेतो यदि मृत्योर् अस्तिकं नीत एव ।
 तम् आ हरामि निर्ऋतेर् उपस्थौद् अस्वार्यम् एनं शतशारवाय ॥२॥
 सहस्राक्षेण शतवीर्येण शतायु[वा हवि]वाहार्पम् एनम् ।
 इन्द्रो यथैनं जरसे नयाति विश्वस्य दुरितस्य पारम् ॥३॥
 शतं जीव शरदो वर्धमानश् शतं हेमन्ताश् छतम् उ वसन्तान् ।
 शतम् इन्द्राग्नी सविता बृहस्पतिश् शतायुषा हविषाहार्पम् एनम् ॥४॥

॥का०२॥

१.६३

यत् ते अन्नं भुवस् पत आक्षितं पृथिवीम् अनु ।
 तस्य नस् त्वं भुवस् पते संप्रयच्छ प्रजापते ॥१॥
 व्याप्ते परमेष्ठिनो ब्रह्मणापीपदाम तम् ।

... शुआव * * *

* * यथासित ...

... पीरुषं

* मध्या * * सेरता

पीतो ... योत्वमुषाः

* * * प्रहं ...

... ओजसे इन्द्रो ...

... गच्छाम्योषसा

... नद्याभ्य *

* * आसमे विश्वकर्मा महामदात्

* * पश्यन्त्यायभ्य ...

... जायमानो सुपाशया

... इवर्जं

नित्ये * * * इतरा वो *

* * पानामनङ्गुहम् * *

* * जरिम्णे ...

* जरिम्णे ...

... उहामसि

* भद्रया *

नित्ये * * * इतरा यो *

... यस्मा

... अयनं

यद् क्षरायु बन्दि ...

... अस्पाशौ * *

* शतं वीर्येण ... अयनं

* * * नयात ...

... अयनं

... आक्षीत् * *

१.१०.१६६.४

श्री १.११.८३१

श्री ८१५

श्री ५३५

श्री ५३५, ७.५३.५३

श्री १.११.६३५

श्री ६३

श्री ७.५३.५३५

श्री १.११.७३५

श्री ७३ जरा त्वा भद्रा नेष्ट

श्री ७३५

श्री १.११.१-४, २०.९६.६-९,

[१.१०.१६१.१-४]

श्री १०.५.४५

श्री ४२३५

शो ४३

शो ४४

का ३७.१३

का १३

संवासरस्य दंष्ट्राभ्यां हेतिस तं सम अधाद् अभि
इयं तं प्लात्? आहुतिस समिद् देवी सदीयसी ॥२॥
राहो वरुणस्य बन्धो ऽसि । सो ऽमुम् आमुष्यायणम् अमुष्या× पुत्रम्
अहो राश्यै बधान ॥३॥
मृणो ऽसि देव सवितर् गायत्रेण छन्दसा मृणामुष्य पशून् द्विपदश्
चतुष्पदः ॥४॥

यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मस् तं जहि ।
तं मृड तस्मै सा मयि मृड तस्मै दुराहाः? ॥५॥ ॥का०३॥

१.६४

नि ते पदं पदे मम नि चित्ते मे त निष्कृतुः ।
अद्वास्× केवलो मम अहिंसा धारणी तव ॥१॥
परदेन गा मर्दयन्ति पदेना शम्बरा रथम् ।
पदेन मर्या मत्तं न एषो नो ह त्वत् ॥२॥
माप मृपो मा मा परा मृपो मान्यत्रास्मि मनस् कृता ।
यं त्वा हिरिषभो गैर्नाकुलेन परीमसि ॥३॥
न त्वा कृण्वे सं नृहने न कुरीरित्यौपशेन ।
त्वा दमस्मि लोहि न त्वा पुष्टकयोत्सृजे? ॥४॥ ॥का०४॥

१.६५

घृताहुत× पृथिवीम् आ नयैतो अस्मान् प्र द्वाध्वो च ति? कित्विषाणि ।
अनन्तरास् सुमनसस् सुवीरा ज्योग जीवन्तस् तव सख्ये स्याम ॥१॥
अन्तरेमे यातुधाना अन्तरेण किमीदिनः ।
नद्यामसि त्रयान्? वयं सरस्वत्या चरामसि ॥२॥
मा ते रि[षन्] खनिता यस्मै च त्वा खनामसि ।
द्विषाश् चतुष्पाद् अस्माकं मा रिषद् देव्य ओषधे ॥३॥
अन्या वो अन्याम् अषत् अन्यन्त्यस्या उपावत ।
सभीचीस् सुमता भूत्वास्या अवत वीर्यम् ॥४॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१॥

१.६६

भुवस् तिष्ठ भुवनस्य गोपा मस? व्यक्ता वनस्पते ।
अत्रैव त्वम् इह वयं सुवीरा विश्वा मृधो ऽपि महतीर व्यस्य? ॥१॥
यो वानस्पत्यानाम् अधिपतिर् बभूव यस्मिन् इमा विश्वा भुवनान् अर्पिता ।
तम् अनज्मि मधुना दैव्येन यस्मान् मणि निर्मेमे विश्वरूपम् ॥२॥
इमं मणि विश्वजितं सुवीरम् अस्माद् अश्वत्थात् पर्य उद् भ्रामि ।
येन विश्वा× पृतनास् संजयाम् अथो दुमत् समितिम् आ वदामि ॥३॥
सबन्धुश् चासबन्धुश् च यो न इन्द्राभिदासति ।
बृहचाम् आ? तस्याहं मूलं प्रजां चक्षुर् अथो बलम् ॥४॥ ॥का०१॥

१.६७

देवी देव्यां जातासि पृथिव्याम् अभ्य ओषधे ।
तां त्वा नितलि केशेभ्यो दंष्ट्रणाय खनामसि ॥१॥
इन्द्रस् त्वा खनतु प्रथमो वरुणस्य दुहितृभ्यः ।
दंष्ट्र जताम् जनयाजातान् ये जा[ता]स् तान् वर्षीयसस् कृधि ॥२॥
यस् ते केशो [अ]वततस् समूलो यश् च दृश्यते ।
सर्वं तं विश्वभेषज्यामि विश्वाभि वीरुधा ॥३॥
अभीशुना मेयो अस्तु व्यामेनानुमेयः ।
केशो न न त्वैर्? वर्धतां शीर्ष्णस् ते असितस् परि ॥४॥ ॥का०२॥

१.६८

यथा नडं कशिपुने ह्वियो भिन्दन् अश्मना ।

* * हेतिसं वसुधादिभिः हेतिसं वसुधा-
यं त्वं क्रमुस्वाहृतिम् * * * [दिभिः ॥
* वरुणो सि बन्धो सि सो मपामनुष्यायणम-
मुष्यः पुत्रमहने रात्रीये बधानाः

...ते *

हुता× * * नयेनो ...
अनात्तरा * सुवीर ज्योग ...
अन्तरेम यातुदानान्तरेण किमीदि
* त्रिया ...
... अस्मै * * *
द्विपदश् ...
... वपावत
* सुमता भूत्वा अन्त्यां ति वीर्यं

... भुवनाधारिता
... यस्मा * * *
इमां ...
... वमिस्तमितुम् * *

वृहन्त्या * * * * *

* देव्या...
तं * नितलि * दंष्ट्रणाय *

* जातां जातां ...

* * ज्यासि ...
अभीशुना मेयो स्त विजामेनानुमेय
केयो * * शीर्ष्णसे * * ॥३॥

* नत्वं * यस्तवो * *

शो ३३.९ क १०.९७.२० इत्यादि

शो ४ क १४.१.२ इत्यादि

पे १.२०.४.१ शो ६.१५.२.१,
[५४.३.१]

शो ६.१३६.१

शो २

शो ३

शो ६.१३७.२

शो केशा नडा इव वर्धन्तां

शो ६.१३८.५

श्री ५.२५.२४

श्री ६.१३८.१

श्री २

श्री ३

श्री ४

एषा भिनन्नि ते मुष्कौ तस्मै त्वाम् अवसे ङुवे ॥१॥
 त्वं वीरुधां श्रेष्ठतमामिभ्रुतास्य ओषधे ।
 इमं मे अद्य पूरुषं ह्रीवम् ओपशिनं कृधि ॥२॥
 ह्रीवं कृष्य ओपशिनम् अयो कुरीरिणं कृधि ।
 उभाभ्याम् अस्य प्रावभ्याम् इन्द्रो भिनस्व आण्डौ ॥३॥
 ह्रीव ह्रीवं त्वाकरं वधे वधि त्वाकरम् अरसे त्वाकरम् अरसारसो ऽसि ।
 कुरीरम् अस्य शीर्षणि कुम्भं चाबनिधमसि ॥४॥
 ये ते नाड्यौ देवकृते ययोश्च तिष्ठति वृष्ण्यम् ।
 ते ते भिनन्नि [श]भ्ययामुष्या [अधि मु]ष्कयोः ॥५॥ ॥का०३॥

१.६९

॥ जायमानो निवृजत् सपत्नान् नो दत्तो भयम् ।
 ॥ स वै सपत्नानां सभा अवालिप्सो अनाशयत् ॥१॥
 आराद् अरानि कृणुते यशस् तमो ऽव बाधते ।
 अवालिप्सस् स यो मणिस् सहस्वान् अभिमातिहा ॥२॥
 इमे मणिम् अवालिप्सं यस्मिन् आरोहयामसि ।
 स वै सपत्नान् आ दत्ते स एनं पातु विद्वत्स स एनं जरसे नयात् ॥३॥
 ॥का०४॥

१.७०

यानो जीवेभ्यो न पिबन् उपैति न मानुषे दुष्कृतं दैधिषव्यम् ।
 अयन्नि यः प्रथमो यो विवेश कृच्छ्राभिर् ज्योतिर् अभ्यनुवाते ॥१॥
 नास्यौषधीष्व अप्य अस्तु नाप्स्व अन्तरं नास्य सूर्यो ऽसंहशम् पति चक्षुः ।
 भूमिर् द्रष्टि तरन्तम् एनं यन् मानुषे दुष्कृतं दैधिषव्यम् ॥२॥
 अत्रि देवा अमुजतैनो यतस् अत्रि एनं मानुषेषु अमृष्ट ।
 अत्रि तद् उ मैयारक्षे दने? प्र मुमुक्तं ज्योतिर् अधि दूरम् पति ॥३॥
 एभिः पाशैर् दधिषूपतिर् विबद्धः परांपराद् आपितो अङ्गे अङ्गे ।
 वि ते कृत्यन्तां विवृतो हि सन्ति भूणभि पूषन् दुरितानि मृक्ष ॥४॥
 ॥का०५॥ ॥अनु०१४॥

१.७१

अग्निर् दे विषाणि नयाद् इन्द्रो वा[युर् दृ]हस्पतिः ।
 स ते धर्मम् अदीधरद् धाने? बभूव × × ॥१॥
 पुरपता विषम् अग्निः पश्चाद् अभि नुदत्य आयती ।
 वायुर् एनं दक्षिणतः पूषोत्तराद् अपानुदत् ॥२॥
 आ सहस्रीष? तरथ आरे अवाङ् पेनु नो विषम् ।
 एन्द्रो वामेन विहस्पतिर् आ रूपेण वृहस्पतिः ॥३॥
 स्वर्जुष्टः कश्यपस्य सुराष्ट्रो जागरत् स्वे ।
 ऋषभस्याथ मा तुवः स्वे दत्ता विद्वतो देवान् यज्ञेन बोधयः ॥४॥ ॥का०१॥

१.७२

महाजनाः प्रथमा ये विद्विषिरे धनाय संगत्य महति द्विराजे ।
 एषां वरयः? प्रथमो जिगाय तस्यां लोकम् उद् भिदेयम् ॥१॥
 मेदिनस् ते वैभीतकास् तस् त इन्द्र उपावतु ।
 अग्न्या वृक इष संरभ्य जिगीवान् अस्तम् आयसि ॥२॥
 × × × ×

१.७३-७५

× × × ×
 × × × ×

१.७६

× × × ॥ धनुर भोजस्वान् आ तर्क्य? ।
 प्रतिदृष्टार्धह? स × × × × × ॥१॥

* भिनन्नि * मुष्कौ ...
 ... अहतमामिभ्रुतस्वीपधे
 * माम् * वीरुषं ह्रीवसोपशिनं *
 * कुक्षोपशिनम् * कुरीरिणं *
 * * प्रावभ्याम् * * *
 ... अरसे * * *
 कुरीरसस्य शीर्षणि कुम्भं *
 ए ते नाड्यौ ... इष्टिर्
 * भिनन्नि [श]भ्ययामुष्या * [मु]ष्कयोः

... अवलिप्सो *
 * अरानि * * * पूषन् *
 ... मणि * सातिह

यतो जीवेभ्यो * * अपैति ...
 अयन्नि यः प्रथमो ... णुवाते
 नास्यो ...
 * * * अयनं ...
 * देवाद्युतन यात अत्रि तनं मं *
 * * दधुषीपतिर् ...
 * * * णुवाते * * भूणभि पूषन् * सट्

* * विष नावाद् * * *
 * * * अदीधरद् * बभूव = ×य×

... नुदा
 ... वाक्पेनु * *
 एन्द्रो ...

... दिदिबिरे धनय संगत्य महति *
 ... अग्निदेयं
 * * वैभीतका * * इन्द्र उपावतु
 * वृकैव ... आयसी

वे १.४७.१.१

शो ७.८४.२, ३ का १०.१८०.३, २

प्रत्य एनं याहि प्रति भक्ष्य एनं विविचं नो ऽग्ने वित॥ × × ।
 प्रत्यङ्ग एहि बर्मेना जह्वाण॥ कृत्याकृतं दुष्कृतं माधि वोचः ॥२॥
 × × हाव धृदयं नाभि वस्ते यश्च कक्षुषा मनसा यश्च वाचा ।
 प्रत्यङ्ग अ॥ × × भ्याम् अभि तं बुभुषु कृत्याकृतं दुष्कृतं निद्र दहामि ॥३॥
 प्रतीबोधश्च चतुर[क्षो] × × अमेव वीक्षुभुत् ।
 प्रमज्जन् छत्रं प्रति याह्य अग्ने कृत्याकृतं विध्य हृदये मर्मणि ॥४॥ ॥का० १॥

१.७७

इन्द्र भक्षम् अभि वामम् ओजो ऽजायथा वृषभ क्षरणीनाम् ।
 अपानुवो जनम् अभिप्रयन्तम् उहं देवेभ्यो अरुणोर् उ लोकम् ॥१॥
 मृगो न भीम॥ कुचरो गिरिष्ठा[॥ परावत ओ जगम्यात् परस्याः ।
 [च]क संशाय पविम् इन्द्र तिग्मं वि शत्रुं तादि वि मृधो नुदस्व ॥२॥]
 ॥का० २॥

१.७८

× × × ×ीत् पृथिवी उन द्यौर् अधिद्रुत॥ पृष्णिमातरः ।
 × × × मि॥ पविर् इव नैमिर् अधरस् सो [अ]स्तु ॥ ॥
 यस्य त्रया गत[म् अनु]प्रयन्ति देवा मनुष्या॥ पशवश्च च सर्वे ।
 तं नो देवं मनो ऽधि ब्रवीत सुनी[तिर् नो] नयतु क्षिपते मा रधाम ॥ ॥
 ॥का० ३॥

को ८२.१३ । मे ४.१४.१४

१.७९

वर्चस्वान् असि देवेषु वर्चस्वान् ओ[॥]धीष् असि ।
 अथो वर्चस्विनं कृधि यम् अक्षरथाधि × × × ॥ ॥
 × × × × × ×

१.८०-८२

× × × × × ×
 × × × × × ×

१.८३

× × × × × ×
 × × × × × ×

शो १.३५.२

[नैनं रक्षांसि न पिशाचांसि सहस्ते देवानाम् ओज॥ प्रथमजं ह्य एतत् ।
 [यो बिभर्ति वा]क्षायणा हिरण्यं स जीवेषु कृणुते दीर्घम् आयुः ॥२॥
 अपां रेतो ज्योतिर् ओजो बलं च वनस्पतीनाम् उत वीर्याणि ।
 इन्द्र इव ऽग्निद्रियमवीरुघसो? [अ]स्मिन् सुवक्ष्यमाणो बिभरद्
 धिरण्यम् ॥३॥

शो ३

[बामो

शो इन्द्र इवेन्द्रियाण्यधि धार-

शो ४.१.२

को ९६.३, ९७.६

समान[ि मासा]म् ऋतुभिश्च द्वाहं संवत्सरस्य पयसा पिपामि ।
 इन्द्राग्नी त्वा ब्रह्मणा वावृधानाव् आयुष्मन्तम् उत्तमं त्वा कराथः ॥४॥
 ॥का० ३॥

का १०.५८.४

१.८४

यत् ते चतस्र॥ प्रविशो मनो जगाम दूरकम् ।
 तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे ॥१॥
 यत् ते भूमि चतस्रकमि मनो [जगाम दूरकम् ।
 [तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे] ॥२॥
 यत् ते यम वैवस्वत मनो [जगाम दूरकम् ।
 [तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे] ॥३॥

का ३

का १

* एन * * भक्षेनु * नमे ...
 [प्र]त्यङ्ग * जह्वाण ... वोच

... बभूव ...

... वीक्षुभुता

प्रमज्जनि शत्रुन ...

... वषभा *

अपानुवो ...

* न भीम * ...

* * परि'मि

* * * 'यन्त ...

... ब्रवीत पुनी ... 'मः

... 'धीष्वा

'क्षायणा ...

अपो ...

... विप्र *

... 'ति

* * * वावृधानाम् ... 'ध

... प्रविशो ...

... जीवसे

* * भूमि चतस्रकमिनो

* * यम वैवस्वत मनो

क ५

क २

क ८

क ७

क ११

यत् ते वायुर् अन्तरिक्षे मनो [जगाम दूरकम् ।

तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे] ॥४॥

यत् ते समुद्रम् अर्णवं मनो [जगाम दूरकम् ।

[तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे] ॥५॥

यत् ते दिवं यत् पृथिवीं मनो [जगाम दूरकम् ।

[तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे] ॥६॥

यत् ते सूर्यं यद् उपसं मनो [जगाम दूरकम् ।

[तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे] ॥७॥

यत् ते चन्द्रं नक्षत्राणि मनो [जगाम दूरकम् ।

[तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे] ॥८॥

यत् ते अपो यद् ओषधीर् मनो [जगाम दूरकम् ।

[तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे] ॥९॥

यत् ते परा परावतं मनो जगाम दूरकम् ।

तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे ॥१०॥ ॥का°४॥

१.८५

यं गृह्णन्त्य अप्सरसो यं बभ्राति बृहस्पतिः ।

त्वां कश्यपस्य ब्रह्मणा सविता पुनर् आ भरत् ॥१॥

सविताग्निर् ब्रह्म सोमस् त्वष्टा बृहस्पतिः ।

एते मरुद्युतं त्वां ब्रह्मणा पुनर् आ भरन् ॥२॥

भद्रं वादं शिवं चक्षुर मरुद्युताय कृण्वसि ।

इमां ह्य अस्मा ओषधिम् आ हरस्य अरुन्धती ॥३॥ ॥का°५॥ ॥अनु°१७॥

१.८६

त्रिभ्यो रुद्रेभ्यः प्रवक्षन्त्य जा मि ? ज्येष्ठः कनिष्ठ उत मध्यमो यः ।

ज्योतिर् अकारः ? कश्यप् सोमपा ये कण्वा यजन्ति निर् अतो वधेन ? ॥१॥

इन्द्राग्नी वीतं हविषस् संविदानौ समिद्धो ऽग्निस् समिद्धो गीर्भिर् इन्द्रः ।

नुदेथां कण्वा निर् अतो अरातिम् आराद् रक्षांसि त प तो ण्य ? अस्मत् ॥२॥

वास्तोष् पते सुप्रजासत् सुवीरा षड्यथांशानि शरदश् शतानि ।

द्रुहस् तु कण्वाभि निर् नुदस्व शिवस् त्व अस्मान् उप सं विशस्व ॥३॥

या नं ह व द ख ल स द्या ? अ गोष्ठे या जाता शकधूमे सजयाम् ? ।

प्रपायां जात उत यस् सु मि द्धु ता आ त य ? स शिवो नो ऽस्तु ॥४॥

दुद्रा च दुद्रती च स्थ [स] त द्रा ह्य म त द्रा हं ? नामधेयम् ।

रुद्रप्रेषिते स्थो वेना म प तो स्स न ? वृद्धं यो नो वेष्टि स मिघताम् ॥५॥

नीची नामास्य अघारा ? नौम नमस् ते ऽस्तु वातके ।

अन्यतो ऽस्मद् अघां ? रुधि ॥६॥

ऋजीते परि णो नमाग्नेन परि णो नम ।

अह्मानं तन्वं कृण्वहे अभ्य आ नस् सोम मृडय ? ॥७॥ ॥का°१॥

१.८७

; त्वं वभ्रो ऽसि पतिर् ओषधीनां विभिन्दान् यासि कन्या यवैरान् ।

; भिन्नसिर् रुमे जायां न्यस्य शरीरं भिन्धति भिन्धस्ति ॥१॥

; यः कीकसास्तो विरजः परंषि यस्योद्धार उष्णीषस् ता हि वब्रे ।

; हनिष्यामि वां निर् अतः परेतं तृणाम् अत्तम् अविशीरि काम् इव ॥२॥

; यां यस् ते जठरेष्व अन्तः कस्मै वशं निरक्षं मर्त्यम्यम् ।

* * वायुर् अन्तरिक्षे मनो

* * समुद्रमर्णवं मनो

* * दिवं यत्पृथिवीं मनो

* * सूर्यं यदुपसे मनो

* * * नक्षत्राणि मनो

यत्ते आप ओषधीमनो

यत्ते परा परावतं मनो जगाम दूरकं

तत्त ... जीवसे

य ... बभ्रातु *

त्वं ...

सविताग्निः * * त्वष्टा *

... मर

भद्रां * सिवं ... कृण्वसि

इमा ...

... ज्येष्ठ ...

... इविमस् * * * समिधा * इन्द्र

दुद्रास् ... शिवास्तु तरमान् * * *

... सविशवता * *

* स्थो ...

अन्यतराम् * *

रुचीते ...

... अघा (ग्राम्ने अभ्या) * * मृडय

* * * परितोषधीनां विभेदम् * * यवैनां

... परंषि * उष्णीषस् * * *

क ६.७५.१२

॥ हनिष्यामि वां निद् अतः परेतं स्तायते तु प्रति वामतुत्सि ॥३॥
 ॥ ये नेयथुस् तेन पथा परेतं स्तायते तु प्रति वामतुत्सि ।
 ॥ ब्रह्मणा वा न परिबुध्य समन्तं वृक्षस्यामि नकुल इव सर्पम् ॥४॥ ॥का० २॥

१.८८

यज्ञपतिम् ऋषय एनसाहर् निर्भक्ता भागाद् अनुतप्यमानाः ।
 यद् एनश् चक्रवान् बद्ध एष ततो विश्वकर्मन् प्र मृमुग्ध्य एनम् ॥१॥
 अनन्यान् सोमपान् मन्यमानो यज्ञस्य विद्वान् समये न धीरः ।
 मधव्यान् स्तोकां अप यान् रराध सं मा तेभिसु? सृजद् विश्वकर्मा ॥२॥
 ये भक्षयन्तो न वसन्त्य आनुधुर् यान् अग्नयो अन्वतप्यन्त धिषण्याः ।
 या तेषाम् अवया दुरिष्टा स्थिष्टं तद् विश्वकर्मा कृणोतु ॥३॥
 भीमा ऋषयो नमस् तेभ्यश् चक्षुर यद् एषां मनसश् च संदृक् ।
 बृहस्पते महिषाय दिवे नमो विश्वकर्मन् नमस् ते पाह्य अस्मान् ॥४॥

॥का० ३॥

१.८९

सर्वा इमा ओषधयः पृथिव्याम् अधि निष्ठिताः ।
 अथैव भद्रके त्वाम् असुरेभ्यो अजायत ॥१॥
 शतम् अप्सरसां शते सुन्वतीनां गन्धर्वपत्नीनां शत स्योन्द्रो? ।
 ॥ अपकृतश्छिरयः पतन्ति परोवतं पतन्ति देव्यमभिस्सह? ॥२॥
 चतन्तीम् अश्मलां पलाम् इन्द्रो अप्सरसो अरत्? ।
 वि वो यशो भजामहे वि वो हविष्यं मोदनम् ।
 अपायरीर् अपो न्नु ता म स्स द्य क्षम स पो ज्ञ त या त स्ने? जने यथा ॥३॥

॥का० ४॥

१.९०

असितस्य विद्रधस्य लोहितस्य वनस्पते ।
 विकल्पकस्योषधे मोच्छि[षः] पिशितं चन ॥१॥
 उन् ते बलास तिष्ठतः कश्च मुष्काव् अपाकृतौ ।
 वेदाहं तस्मिन् भेषजं शीपुद्राव्? अभिचक्षणम् ॥२॥
 निर्बलासं बलासिनो विमलम् उत विद्रधम् ।
 परेपद्व्यां ते धयं परा यक्षं सुवामसि ॥३॥
 शीर्षरोगम् अङ्गुरोगं क्लृप्तवल्गं विलोहितम् ।
 परा ते ऽज्ञातं यक्षम् अधराञ्च सुवामसि ॥४॥ ॥का० ५॥ ॥अनु० १८॥

१.९१

पयो देवेषु पय ओषधीषु पय आशासु पयो [अ]न्तरिक्षे ।
 तन् मे धाता सविता च धत्तां विश्वे तद् देवा अभि सं गृणन्तु ॥१॥
 पयो यद् अप्सु पय उस्त्रियासु पय उत्सेषु? पय उत पर्वतेषु ।
 तन् मे धाता सविता च धत्तां विश्वे तद् देवा अभि सं गृणन्तु ॥२॥
 यन् मृगेषु पयो विष्टम् अस्ति यद् एजति पतति यत् पतत्रिषु ।
 तन् मे धाता सविता च धत्तां विश्वे तद् देवा अभि सं गृणन्तु ॥३॥
 यानि पर्यासि द्विष्व आपर्षितानि यान्य् अन्तरिक्षे बहुधा बह्वनि ।
 तेषाम् ईशाने वशिनी नो [अ]द्य प्र दत्तां द्यावापृथिवी अहणीयमाने ॥४॥

॥का० १॥

१.९२

आगन्मेमां सुमतिं विश्वरूपां यस्यां पूर्वम् अनु तद् देव एकः ।
 सा नस् सुकैर् जुषुषाणा शमीभ्यस् सा नो वृणीतां सुमनस्यमाना ॥१॥
 इयं देवी सुमतिर् विश्वरूपा शिल्पं कृण्वाना वरति वरेषु ।
 तां राजानः कवयो हस्तु केतैर् अराजामश् च वदनैः पुनन्ति ॥२॥
 ॥ अग्निर् या मामित्यम् उप सं सदेम वाचप्रिये मधुमत्या वदन्तः? ।
 सोमो राजा वरुणो मित्रो धर्मा मयि श्रीयमाणा उप सं नमन्तु ॥३॥

... स्तायते ...
 येनेतुस्तेन * * स्तायते ...
 ... परिबुध्य ... वकुलेव * * ॥३॥

* ऋषयेन आनुनिर्भक्ता * ना
 * * चक्रमा ... मृमुग्धेन
 नान्यान् सोमपा * * विद्वान् ...
 मधव्या * उप या रराधम * * तरैस् * *
 * भक्षयन्तो * विपुत्रवानग्री * * अन्नतप्यं च
 * तेषाम् * * स्मिष्टं ... [धृष्या
 भीम ... एषा * * *

* इमां उपधयः * अवि ...

चतन्तीम् * पपलाम्
 * * यमो ... हविष्य *

* विद्रधस्य ...
 ० रयोपध * पिशितं *
 तत् * * तिष्ठत कः के * ० कृतं
 विदाहं तस्मिन् * जीप *
 ... विद्रध
 ० हव्यां ...

... अधरान्तं *

... पयाशासि * *

* * दाता ...

... उक्तेषु * उक्ते *

धन्मे * * द ...

... पद * * * *

* * * * द ...

... रिश्व * *

... अहणीयमानो

... देव *

... समीभ्यस् * न * ० भानाः

... चरेषु

... मित्र * * श्रियमाणा ...

[मै २.३.८
 शौ २.३.५.२.१ मै ३.२.८.१, २
 शौ ३.१.५ तै २, ३
 शौ ३.१.२ तै २ मै
 शौ २.३.५
 मै, तै ३

शौ ४ तै २ मा औ २.३.७.४

पै १.२९.४

शौ ६.१२.७.१

शौ विसवकस्योषधे

शौ २

शौ शीपुद्राव्

शौ ६.१४.२

० का १०.१३.७.४ शौ ४.१३.५, ६

[७.५३.६]

शौ ६.१२.७.३.५

कौ ११५.२

कौशिकसूत्रकोशेषु उत्थेषु, उत्थेषु,
 [उक्तेषु]

कौ ईशानं, प्रदत्ता, अहणीयमाना

श्री ६.७३.२'

यो वथ शुष्मो हृदये यो बाह्वो यथ च चक्षुषि ।
जिह्वाया [अ]ग्ने यो वो मन्थुस् तं वो वि नयामसि ॥४॥ ॥का°२॥

१.९३

त्रि × कुष्ठासि वृत्रहा जातस् त्रिर् उद् दिवस् परि जज्ञिषे ।
त्रिस् सोमाज् ? जज्ञिषे त्वं त्रिर् आदित्येभ्यस् परि ॥१॥
जीवलां नद्यारिणां जयत कामपराजिताम् ।
उतामृतस्येशानो राजन् कुष्ठा वदामसि ॥२॥
अन्तरा यावापृथिवी अन्तरिक्षम् इदं महत् ।
तन्नामृतस्यामिक्तं कुष्ठं देवा अबध्मत ॥३॥
कुष्ठो ऽसि देवाकृतो हिमवद्भ्यो निराहतः ।
तीक्ष्णाभिर् अत्रिभिर् वातस् स चर्कारसं विषम् ॥४॥ ॥का°३॥

१.९४

यास् ते शतं धमनयस् सहस्राणि [च] विंशतिः ।
बभ्रौ अश्वस्य घरेणापि नह्यामि ता अहम् ॥१॥
शतस्य ते धमनीनां सहस्रस्यायुतस्य च ।
तृते × पादम् ? इव सारथिम् अपि नह्यामि यद् बिलम् ॥२॥
परमस्यां परावतश् शुष्को अभ्य अरुणश् च तिष्ठतु ।
ततश् शुष्कस्य शुष्मेण तिष्ठन्तु लोहिनीर् अप ॥३॥
परि वस् सिकतामयम् अरुबिले ? वपामसि ।
ऽ अकशद् अश्ववैत्पु रातकश् च दशमीम् इदम् ? ॥४॥ ॥का°४॥

१.९५

ऽ रुद्र माताक्षी हतामुमुषुभ्याम मघवन् भ्रामहृत्याभि शन्सं ।
ऽ तामिषजं शृणोस्यन्नो वीरां वीरे भेषजेभि ? ॥१॥
रुद्र यत् ते गुह्यं नाम यत् त इन्धाम तयोर् इदुः ? ।
शिवा शरव्या या तव तया नो मृड जीवसे ॥२॥
अग्नि त्वाहुर् वैश्वानरं सदनान् प्रवहन् अगात् ।
स नो देवत्राधि ब्रूहि मा रिषामा वयं तव ॥३॥
या देवी प्रहृतेषु तस्थे ऽ वाम् अहम् अवाव सृष्टा ? ।
सोमस् त्वाम् अस्मभ्यं वेतु विद्वान् अबन्तु न × पितरो देवहृतिषु ॥४॥
॥का°५॥ ॥अनु°१९॥

१.९६

रायस् पोषं धेहि नो जातवेद ऊर्जावद् अग्ने वसु सुनृतावत् ।
दधाम भारं सुनवाम सोमं यज्ञेन त्वाम् उप शिक्षेम शक् ॥१॥
वयम् अग्ने धनवन्तस् स्यामालं यज्ञायोतं दक्षिणायै ।
प्राजा वदेद् अग्नि सोमस्यांशान् इन्द्रं शिक्षेमैन्दुना सुतेन ॥२॥
ईशानं त्वा शुश्रुमा वयं पुरो [हि] त धनानां धनपते ।
गोमद् अग्ने अश्ववद् भूरि पुष्टं हिरण्यवद् अजवद् धेहि मेष्टम् ॥३॥
दुहो मे द्यौ × पृथिवी पयो ऽजगरो मा सोदको वि सर्पतु ।
प्रजापतिना तन्वम् आ प्रीणे अरिष्ट × पातु मा ॥४॥ ॥का°१॥

१.९७

अस्मान् जुषध्वं वसव उष्यमाना × पुराजरसो वसवो हि ष्टः ।
पाका गृणीमस् तव वीर्याय शतं हिमा अधिपतिर् न पदि ॥१॥
ऽ उन्मृणो गाद् आर्जुनम् ? अगात् सुषद् भगो गोपाय मा ।
अद्वेभ्यातुमानं ? परि दधे सूर्य × प्राणो मवामि ॥२॥

... शुष्मो * * बाह्वो ... °वी
* * य व ... ॥ ॥ ओतं वो वि नयामसि ॥३॥

... जज्ञिरे
* सोमाज् ...

* गुजन ...

... बभ्रुत
* * देवकृतं ... °वृत
* अत्रिभिः * * जगर्था° *

यम ...
... ताह

* * अब ... निह्यासि * बिलं
... भ्यकुण्डश * तिष्ठत

* विमु मिक्ता° ...

... यत्तेभ्याम् * *
* शर्व्या ... मृडा *
... मदनान् प्रवहन् *
* ने * त्रहि ...
* * प्रहितेषु तस्तपमे * * * *
* * अस्मभ्या ...

* * धेहि ... अस्तु *

* भारं शृणुनाम् ... शिक्षेम शक्

... यज्ञायुतं *

* वषेद् * °वृत इन्द्र शिक्षेमैन्दुना *

... पुरोते * *

... पुष्टो ...

दुहो ... जगरो मा * सुवि *

प्रजापतिना तन्वमां प्रेणेरिष्टो मातु मां

अस्मां जुषध्वं मसवो वमानः ...

... अधिपतिम् * *

... भोगो * *

मृगो नृगो गान् आसितम् अगान् सुषद् भगो गोपाय मा ।
 रात्रये भ्यानुमानं परि दधे अग्निं प्राणो भवामि अनातुरस्य ना भगो
 ना भगो भूयस्त्व ? ॥३॥
 स यत्र द्वयं प्रजापते त्रिर् एकस्याह्मं प्रजास् सं पश्यसि ।
 तत्र माम् अभि सं पश्यारिष्टपशुर् भुवनस्य गोपाः ॥४॥ ॥का०२॥

१.१८

यथा मृगो गोपयसि तिरश्चिन् मा तु विन्यसि ? ।
 या वा त्वम् उग्रौषधे असुरो पयसा सुभगे ॥१॥
 बन्धुमे माम् अपभुश च मधुमन् नो समं जनम् ।
 हारो भगस्ये मातरौ मृगस्य प्यन्न इवाचरः ॥२॥
 अभि त्वाधाम् अभिदना जालेनेव महारधकम् ।
 यथा समक्रतावसो समश्चिन्ते सचावहि ॥३॥
 अहैन् तद् उत्तरा अस्मथ त्वसुपधिर मम ।
 स नो बभ्रामि संबन्धनेन यथासावा वि वृत्त्या वा मृत्योर् अपरायता ? ॥४॥
 ॥का०३॥

१.१९

अपोच्छन्ती दुस्त्वग्रम् अप दुर्हार्दम् उच्छताम् ? ।
 अपोष्टं सर्वं क्षेत्रियं सर्वाश् च यानुधान्यः ॥१॥
 उद् अगातां भगवती विवृतौ नाम तारके ।
 वि क्षेत्रियस्य मुञ्चतां संग्रन्थ्या हृदयस्य च ॥२॥
 नमो ऽस्तु वृत्रहाभ्यो नम एषां युगेभ्यः ।
 मृगायारण्ये तिष्ठते क्षेत्रियायाकरं नमः ॥३॥
 आषो ? हृदं क्षेत्रपत्यं मनोश् च मानवस्य च ।
 ममस् सर्वस्यापश्यत इह भूयम्यादिदिति ॥४॥ ॥का०४॥

१.१००

उद् पहि देवकन्या या जाता वसुना सह ।
 न त्वा तरस्य ओषधयो बाष्पाः पर्वत्या उत ॥१॥
 यथा त्वा परि उत्सक पन्त्य ओषधम् आधनं करणीवसी ।
 यद् एषु यन् निषीदसि तत्र त्वाहं समभ[र]म् अश्वम् हवाश्वाभिधान्या ॥२॥
 यथा कुमारस् तरुणो मातरं प्रतिनन्दति ।
 पवास्मान् प्रति नन्दन्तु या वयं कामयामहे ॥३॥ ॥का०५॥ ॥अनु०२०॥

१.१०१

त्रीणि पात्राणि प्रथमान्य आसन् तानि सत्यम् उत भूतम् उत दक्षः ? ।
 ऋतस्य मनि धिया भुषाण्य एभिर् देवा अमृतं भक्षयन्ति ॥१॥
 स्वरं यद् देवा विभजन्त आयन् त्रीणि पात्राणि प्रथमान्य आसन् ।
 आदित्या एकं वसवो द्वितीयं तृतीयं रुद्रा अधि सं बभूवुः ॥२॥
 धाता वेदं सवितैतानि सर्वा बृहस्पतिः प्रथमो देवो अग्निः ।
 एभिर् इन्द्रो जठरम् आ पूणीते त्रिभिः पार्वैर् उत विश्वे च देवाः ॥३॥
 ऊर्ध्वासं तिष्ठन्ति न नु जिह्वा भवन्ति नोनं बभूव कतमश्च खनैवाम् ।
 देवानां पात्राणि निहितानि यानि तानि सं पात्य ऋतस्य गोपाः ॥४॥
 ॥का०६॥

१.१०२

पौर्णमासी प्रथमा यज्ञियासीद् अह्नां रात्रीणाम् उत शर्वरेषु ।
 ये त्वां यज्ञियैर् यज्ञैर् वर्धयन्त्य अमी ते नाकं सुकृतं परेताः ॥१॥
 पूर्णा पश्चाद् उत पूर्णा पुरस्तात् पौर्णमासी मध्यत उज्ज जिगाय ।
 तस्यां देवैस् संवसन्तो महित्वा नाकस्य पृष्ठं समं इषां मदेम ॥२॥

... स्याद्वाः * मय *
 ... पश्यानिष्ट * गोपा

* * * उग्रौषधे ...

प्यन्न (प्राग्ने प्यन्न) *

च्छन्ती दुष्प्राग्नेमपि दृष्टान्दमुत्पन्नं

* अगातं ...
 मुक्षत्रियस्य * संग्रन्थ्य ...
 नमेषा *

... जता * *
 * * चरन्त्य ... पवेता *

* * * आसन् * * * न दक्ष
 ... देवामृतं *

* * * भजन्तार्य * * * आसन्

* * जठरोग ...
 * * * जिह्वा ... कतमश्च *
 * * निहतानि ... अरितस्य गोपा

॥का०७॥

पूर्णमासि * * अह्ना ... शर्वरेषु

* * * यज्ञैस्त्वोषयन्त मे * * * *

पूर्ण * * पूर्णा पुरस्तात्पौर्णमासीमध्यत * *

तस्य ... मय इषा *

शो २.८.१००, ६.१२१.३०२
 शो २.८.१०१, ३.७.४१

शो १९.४४.६१४

शो ४.३६.१०१, ५.१४.६४

शो ७.८०.४

शो १

मे ४.९.२७, १२.२ ते २.४.१४.१
[का १०.१२ शी ७.८१.६]

शी ७.७९.३

शी ३.१०.७^१

शी ७.७९.२

शी ३.१०.१-४

मे २.१३.१० का ३९.१० ते
[४.३.११.५]

आप म २.२०.२७

का ४०.२

मे, का ३९.१० ते १

शी ३.१०.५, ६, ११, १०

शी ३.१०.८^१

[अरिष्टास्मं चरेमहि

मा म १.६.१४^३ आप म २.३.१^३

शी ६.५५.२ का १३.१५.१

शी ३.१०.१२ ते ४.३.११.३
[का ३९.१०]

चनन्नो दिशः प्रदिशो ह पञ्च षड् उर्वारि आह रजसो विमाना ।
द्वादशान्तर्धा कृतवत् च ते मा प्याययन्तु भुवनस्य गोपाः ॥३॥
यथादित्या [अंशुम्] आप्याययन्ति यथाक्षितम् अक्षितयः पिबन्ति ।
एवा माम् इन्द्रो वरुणो बृहस्पतिर् आ प्याययन्तु भुवनस्य गोपाः ॥४॥

॥का^१२॥

१.१०३

आगन् रात्री संगमनी वसूनां विश्वं पुष्टं वस्व आवेशयन्ती ।
अमावास्यां हविषा विधेमोर्जं वसाना पयसा न आगन् ॥१॥
मा त्वा रात्रि पुरो दमन् मोत पश्चाद् विभावहि ।
आयुष्मन्तस् सुप्रजसस् सुवीरा इद्यास् सत्वा[नस्]? सुवर्चसः ॥२॥
यस्य देवस्य सुमतौ सुमति गृह्णाणाम्? ।
आ मा पुष्टि च पोष्यं च राज्य आ देवानां सुमतौ स्याम ॥३॥
अहम् एवास्म्य अमावास्या मा[म् आ] वसन्तु सुकृतो मयीमे ।
मयि देवा उभये साध्याश् चेन्द्रज्येष्ठास् सम् अगच्छन्त सर्वे ॥४॥ ॥का^१३॥

१.१०४

प्रथमा ह व्य उवांससा धेनुर् अभवद् यमै ।
सा नः पयस्वती बुधा उत्तरामुत्तरां समाम् ॥१॥
यां देवाः प्रतिनन्दन्ति धेनुं रात्रिम् उपायतीम् ।
संवत्सरस्य या पत्नी सा नो अस्तु सुमङ्गला ॥२॥
संवत्सरस्य प्रतिमां ये त्वा रात्रिम् उपासते ।
तेषाम् आयुष्मतीं प्रजां रायस् पोषेण स सृज ॥३॥
इयम् एव सा या प्रथमा व्यौच्छत् सांस्व अन्तश् चरति प्रविष्टा ।
वधूर मियाय नवगज् जनित्री त्रय एनां महिमानस् सचन्ते ॥४॥ ॥का^१४॥

१.१०५

वानस्पत्या प्रावाणो घोषम् अकृत हविष कृण्वन्तः परिवत्सरीणम् ।
एकाष्टकायै हविषा विधेम वयं स्याम पतयो रयीणाम् ॥१॥
इद्यास् पदै घृतवत् सरीसृपं जातवेदः प्रति हव्या गृभाय ।
ये ग्राम्याः पशवो विश्वरूपास् तेषां सप्तानां मयि रन्तिर् अस्तु ॥२॥
इद्या जुह्वतो हविर् देवान् घृतवता यजे ।
गृहान् अलुभ्यतो वयं सं विशेमोप? गोमतः ॥३॥
यजूर् ऋत्विग्भ्य आर्तवेभ्यो माद्रथस् संवत्सराय च ।
धात्रे विधात्रे समुधे भूतस्य पतये यजे ॥४॥ ॥का^१५॥

१.१०६

आयम् अगन् संवत्सरः पतित् एकाष्टके तव ।
तस्मै जुहोमि हविषा घृतेनासौ नश् शर्म यच्छतु ॥१॥
एकाष्टकायै हविषा विधेमर्तुन् पञ्चानुप्रविष्टा ।
सस्येन सस्यम् उप सं चरताम् अरिष्टास् सन्त? उप सं चरेम ॥२॥
वसन्तो ग्रीष्मो मधुमन्तो वर्षाश् शरद् धेमन्तः कृतवो नो जुषन्ताम् ।
आ नो गोषु विशन्व आ प्रजायां शमेष्व एषां त्रिवरुथे स्याम ॥३॥
एकाष्टका तपसा तप्य[मा]ना जजान गर्भं महिमानम् इन्द्रम् ।
तेन देवा व्य असहन्त शत्रून् हन्तासुराणाम् अभवच्च छवीपतिः ॥४॥

... आहु * *

यथादित्या ... पिबन्ति

आगन् रात्रीस् ... ण्ति
अमावस्या ... वसान * नागं
... दमे मोत * *

... देवानां * स्यामा
... सुकृतो मैमे

* * व्यास सा * अभिवद् *

... उत्तरामुत्तरां ममा

... रात्रिमुपायती

संवत्सरस्य या पत्नी सा नो अस्तु सुमङ्गला

संवत्सरस्य प्रतिमां * त्वा रात्रिमुपासते

... पोषेण सं सृज

... अन्तश्चरति प्रविष्टा

वधूमिमां नवगजनित्री त्रित एनां * *

वानस्पत्या * घोषमत्रात हविष्णवन्तः परिवत्सरीण

एकाष्टकायै ...

* * * सरीसृपं जातवेदः प्रति हव्या गृभाय

ये ग्राम्याः पशवो विश्वरूपास्तथा समानां मयि
... युजे [रन्तिर् *

गृहान् अलुभ्यतो * वृषदे सोप गोमत

* * * माभ्यस ...

* विश्वे ... यज

* अगं ...

* * * एतनशौ ...

एकाष्टकायै * विधेमो ऋतु पञ्चानं

सस्येन * * * चरन्तः अरिष्टा स्यन्तुम् * * मा

वसन्तो ग्रीष्मो मधुमन्त * * धेमन्त * * *

* * * विशन्व * * शिशुमन्वेषां * *

एकाष्टका तपसा तप्यना ...

* * विषहन्त शत्रून् हन्तासु * छवीपतिः

श्री ७^{१-१} वा ३.४९^{१-२} इत्यादि

पूर्णा इव परा पत सुपूर्णा पुनर आ पत ।
सर्वान् यजान् संपृचतीषम् ऊर्जं न आ भर ॥५॥
इडा पशुभिस् सह सरस्वति त्वम् अस्मासु रायस् पोषं नि यच्छ ॥६॥
॥का^१॥ ॥अनु^१२१॥

१.१०७

श्री १०.१६८.१

वातस्य नु महिमा[नं] रथस्य भज्यन् एति स्तनयन् अस्य घोषः ।
विषस्पृग् यात् अरुणानि कृण्वन् अथो एति पृथिव्या रेणुम् अस्यन् ॥१॥
सं प्रेरते अनु वातस्य विद्या ऐनं गच्छन्ति सुमना इव योषाः ।

श्री २

श्री ४

श्री ३ गो मा १.२.८

श्री १०.८.१४^{१-४}

श्री १९.२०.१-४

ताभिर् विद्वान् सरथं देव इयते पतिर् विश्वस्य भुवनस्य गोपाः ॥२॥
आत्मा वै देवानां भुवनस्य गोपा यथावशं चरति देव एकः ।
घोष इद् अस्य श्रूयते न रूपं तस्मै वाताय हविषा विधेम ॥३॥
अमरिश्चे पथिभिर् इयमानो न नि विशति कतमं च्च नाहः ।
अपां योनिः प्रथमजा कृतस्य कृ स्विज् जानः कुत आ वभूव ॥४॥
अमरिश्चे पतयन्तं वात त्वाम् आशुम् आशुभिः ।
पश्यन्ति सर्वे चक्षुषा न सर्वे मनसा विदुः ॥५॥
उपत्रिकं सं च वि च त्र त्रिये मं च तुरे क जं ? ।
तं मातरिद्यानं देवं दिवो देवा अवास्तुजन् ॥६॥ ॥का^११॥

१.१०८

अप न्यधुः पौरुषेयं वर्धं यम् इन्द्राग्नी धाता सविता बृहस्पतिः ।
सौमो राजा वरुणो अश्विना यमः पूषास्मान् परि पातु मृत्योः ॥१॥
यानि चकार भुवनस्य यस् पतिः प्रजापतिर् मातरिश्वा प्रजाभ्यः ।
प्रदिशो यानि वसते दिशश् च तानि [मे] वर्माणि बहुलानि सन्तु ॥२॥
यत् [ते] तनूष्व अनहन्त देवा विराजो योधिनाः ।
इन्द्रो यस्व चक्रे वर्म तद् अस्मान् पातु विश्वतः ॥३॥
वर्म मे घावापृथिवी वर्माहर् वर्म सूर्यः ।
वर्म मे विश्वे देवाः कृण्वन् मा [मा] प्रापत् प्रतीचिका ॥४॥ ॥का^१२॥

१.१०९

श्री ७.४२.१ श्री ६.७४.२

श्री ४ श्री ५.६.७

श्री ८

श्री ११.२

श्री ७.४२.२

श्री १९.५८.१-४

सौमारुद्रा वि बृहत्तं विपृचीम् अमीषा या नो गयम् आविवेश ।
बाधेयां द्वेषो निरुक्तिं च पराचैः कृतं चिद् एनः प्र मुमुक्तम् अस्मत् ॥१॥
तिग्मायुधौ तिग्महेती सुरोवा सौमारुद्रा इह सु मुञ्जत नः ।
प्र णो मुञ्जत दुरिता[व] अ[व]घाद् गोपायतं नस् सुमनस्यमानौ ॥२॥
सौमारुद्रा धारयेथाम् असुर्यं वि वाम इष्टाव अरम् अस्तुवाते ।
युव नो धत्तम् इह भेषजानि प्र यच्छतं वृषणा जेत्यानि ॥३॥
सौमारुद्रा युवम् अस्मास्व अस्तस् तनूषु विश्वा भेषजानि धत्तम् ।
अव स्यतं मुञ्जतं किं चिद् एनो अङ्गेषु बद्धम् उत यन् सुशते ॥४॥ ॥का^१३॥

१.११०

घृतस्य जूतिस सुमनास् सुदेवा संवत्सरं हविषा वर्धयन्ती ।
श्रीत्रं चक्षुः प्राणो अचिच्छन्नो नो [अ]स्व अचिच्छन्ना वयम् आयुषो वर्चसः ॥१॥
उपास्मान् प्राणो हयताम् उप वर्धं प्राणं हवामहे ।

* इव्ये ...

सर्वाण्यज्ञानं संपृचती इधमूर्जं ना मृत्यु (प्राप्ते)
[इधमूर्जं नामर इ पाठः]

... भर्जयन् * * * घोषा

दिवस्पृग् यथैरुणानि * * * एभि * * * अस्यन्

* * * अनु वातस्य * नैनं * सुमनेव योषा

ताभिर्विद्वान् ...

* * * * गोप ...

घोषैदस्य * * * नग्मे ... मा

... न * कतमं च्च *

... मिज् * कुत्र * *

... मि

... देवावास्तुजं

अपां निदुः पौरुषेयं * सदिन्द्राग्नी * सविता *

* * * वरुणो अश्विना यमः पूषास्मान्परि * मृत्योः

यानि चकार भुवनस्य यस् * * * मातरिश्वा प्रजाभ्यः

प्रदिशो यानि वसते दिशश् * * * वर्माणि बहुलानि *

* * * तनूष्वनहन्ति * विराज योधिना

* यद् * * * तरमाव * *

* से * वर्माहर् ...

* * * * कृण्वन् ...

* * * विपृचीसमीषा ...

बाधेयां द्वेषो * * * कृतं * * * मुमुक्तमस्मत्

... इह सु मुञ्जतः

* णो मुञ्जतं ... मानौः

* * * असुर्यं जि वासिष्टं वरमण्णवाते

* * * धत्तमिह * * * यच्छतं वृषणा जेत्यानि

* * * अरमास्वन्तस्तनूषु विश्वे * *

* स्यतं मुञ्जते * चित्तेनो अङ्गेषु बद्धम् * यद् इषते

घृतस्य जूतिसुमनास्सुदेवास्संवत्सरं हविषा वर्धयन्ती

* चक्षुः प्राण * * * अचिच्छन्न इयमायुषा वर्चसा

अपां * * * हयतामुप वर्धं प्राणो हवामहे

वर्चो जग्राह पृथिव्यं अन्तरिक्षं वर्चस् सोमो बृहस्पतिर विमर्ति ॥२॥
वर्चसो द्यावापृथिवी संप्रहणी बभूवधुर वर्चो गृहीत्वा पृथिवीम् अनुसंचरेम ।
यशसा गावो गोपतिम् उप तिष्ठस्य आयतीर यशो गृहीत्वा पृथिवीम्
अनुसंचरेम ॥३॥

वर्जं कृणुष्वं स हि वो नृपाणो वर्मा सीव्यष्वं बहुला पृथुनि ।
पुरं कृणुष्वम् आयसीर अष्टा मा वस् सुबोधं वमसो बृहता तम् ॥४॥

॥का०५॥

१.१११

न्यग्र वातो वाति न्यग्र तपति सूर्यः ।

नीचीनम् अचन्या दुहे न्यग्र भवतु ते विषम् ॥१॥

नि गावो गोष्ठे असदन् नि वत्सटितां घां ? ।

न्य ऊर्मयो नदीनां न्य उच्छुष्मा रसानाम् ॥२॥

अहीनाम् एकानां सं हि शीर्षाण्य अग्रमं हवं सहस्रबाहुः ।

परी द्रव्या नि जमहे विषं तुराणा विषाम रुक्षतामुत ? ।

कृणोमि विश्वं भेषजम् आह्वयम् अरसं विषम् ॥३॥ ॥का०५॥

१.११२

इमातरौ सवासिनौ वर्चसाञ्जे अहं समनामहोनयोर्व्वदो ? ।

यथा नो बहवो विदुः ॥१॥

वर्चसा पीना पृथिवी सूर्येणोत्तमिता यौः ।

त्विषीयां पश्यातो वा ते तान्यच्छे समीर्वा ? ॥२॥

वेद वै वां नामधेयं जिगीवद् अपराजितं प्रजां च बह्वीम् आ शासे ।

राष्ट्रं चेन्द्राभिरक्षितं विदूषी वां नामधेयम् अभिना सारघं मधु ॥३॥

सूर्यो वै चक्षुर् भूतानां प्रजां धारयतं मयि रयि धारयतं मयि ।

शत्रूणा व्यतनोम्य ऋभ्यां जघनेन च ? ।

तस्मिन् यो बध्यते बन्धे स मे अस्तु नियक्षकः ॥४॥

॥का०६॥ ॥अनु०२२॥

इत्यथर्ववेदे पैपलादशाखायां प्रथमकाण्डसु समाप्तः ॥

२.१

अरसं प्राच्यं विषम् अरसं यद् उदीच्यम् ।

अथेदम् अधराच्यं करम्मेण वि कल्पते ॥१॥

करम्भं कृत्वा तुरीयं पीवस्पाकम् उदाहृतम् ? ।

ध्रुवा किल त्वा दुष्टनो जक्षिषीष्यस्य ? न रुह्यः ॥२॥

वि ते मद् सारयति ? शरम् इव पातयामसि ।

परि त्वा उवर्मेव शम्भं वचसा स्थापयामसि ॥३॥

परि ग्रामम् इवाक्षितं परि त्वा स्थापयामसि ।

तिष्ठा वृक्ष इव स्थामन् अग्निजाते ? न रुह्यः ॥४॥

पवस्तैस् त्वा पर्य अकीणन् दूरोमिद् अजिनैर् उत ।

प्रकीर् असि त्वम् ओषधे अग्निजाते ? न रुह्यः ॥५॥ ॥का०१॥

* * पृथिव्यान्तरिक्षं * सोमो बृहस्पतिर्विमर्ति
वर्चसा द्यावापृथिवी संप्रहणी * * * * अनु०
* * गोपतिस् * ति तिष्ठन्त्यायतीर * * पृथिवीमनु०

* कृणुष्वं * हि * * * सीव्यष्वं * *

पुरं कृणुष्वम् * अयसीर * सुबोधं * वमसो * बृहता ति

न्यग्रतो वाति न्यग्रतपति *

* * दुहे न्यग्रभवतु मे *

न्यन्मयो ...

* न ...

... जिगीवा ...

* चन्द्रा ...

सूरिव * * * भारयितं * रसि ...

... म मे अस्तु * * ओ स मे अस्तु नियक्षकः ॥

* पैपल्यं ...

ओ नमस्तिजोतमावै ॥ ओ रसं ...

यथेदस् ...

... पिबस्पाकम् *

* कृत्वा दुष्टनो * न रुह्यः

... सरवति क्षप्तमिव *

... वमिषे शान्तं वचसा *

* प्राग्निजातितं ...

तिष्ठा वृक्ष इव स्थामं अग्निजाते * रुह्यः

पवस्तैस् त्वा पर्य अकीणं दूरोमिर् अजिनैर् *

... प्रकीर् अतिपात * रुममः

क १०.१०१.८

श्री ६.९१.२ क १०.६०.११

श्री ६.५२.२ क १.१९१.४१.२

शतपथशाखा

श्री ४.७.२-६

श्री तिर्य पीवस्पाकमुदाहरयिष्य

श्री जक्षिष्यामस्

श्री मदावति

श्री चरुमिव येषन्तं

सायणः अग्निजाते (अग्निजननेन
[कण्ठे ओषधे])

२.२

आवेद्य द्यावापृथिवी आवेद्य भगम् अश्विना ।
 आवेद्य ब्रह्मणस् पतिं कृणोम्य अ[र]सं विषम् ॥१॥
 वसो हेददविषं यद् एनद् अहम् आशियम् ।
 उतैर दद्यात् प्ररुणो भवादि जगद् पुनः ? ॥२॥
 मा विभेद् न मरिष्यसि परि त्वा पामि विश्वतः ।
 रसं विषस्य नाविदम् ऊभ्रं केनम् अदन्न् इव ॥३॥
 अपावोचद् अपवक्ता प्रथमो दैव्यो भिषक् ।
 सम उ गच्छास्तीन्द्रजा यवयावा च विषदूषणः ॥४॥
 यश्च च पिष्टं यश्च चापिष्टं यश्च च गृहं यश्च चादेष्टम् ? ।
 देवस्य सर्वस्य विद्वान् सो ऽरसं कृणुतां विषम् ॥५॥ ॥का०२॥

२.३

क्षेत्रियात् त्वा निर्ऋत्या जामिशंसाद् द्रुहो मुञ्चामि वरुणस्य पाशात् ।
 अनागसं ब्रह्मणा त्वा कृणोमि शिवे ते द्यावापृथिवीह भूताम् ॥१॥
 शं ते अग्निस सहामिद् अस्तु शं गावस् सहाषधीभिः ।
 शम् अन्तरिक्षं सहवातम् अस्तु ते शं ते भवन्तु प्रदिशश् चतस्रः ॥२॥
 या देवी × प्रदिशश् चतस्रो वातपत्नीर् अभि सूर्यो विचष्टे ।
 तास्व एतं जरस् आ दधामि प्र यक्ष्म एतु निर्ऋति × पराजैः ॥३॥
 सूर्यम् क्रतुं तमसो प्राप्ता यथा देवा मुञ्चन्तो असृजन् परेतासः ? ।
 एवा त्वां क्षेत्रियां निर्ऋत्या जामिशंसाद् द्रुहो मुञ्चामि वरुणस्य
 पाशात् ॥४॥

अमोषि यक्ष्माद् दुरिताद् अवधाद् द्रुह × पाशाद् प्राह्याश्च वोद् अमोषि ।
 अहा अवर्तिम् अविदत् स्योनम् अप्य अभूद् भद्रे सुकृतस्य लोके ॥५॥ ॥का०३॥

२.४

निस्सालां धिष्ण्यां धिष्णाम् एकवाद्यां जिघ्रन्स्वम् ।
 सर्वाश्च चण्डस्य नप्यो नाशायामस् सदान्वाः ॥१॥
 यवि वा घ ? क्षेत्रिया यदि वा पुरुषेषिताः ।
 यदि स्थ दस्युभ्यो जाता नश्यतेतस् सदान्वाः ॥२॥
 परि धामाम्य आसाम् आशुः गाष्टाम् इवासरम् ।
 अजैषं सर्वान् आजीन् वो नश्यतेतस् सदान्वाः ॥३॥
 निद् वो गोष्टाद् अजामसि निद् योनेर् निद् उपानसात् ।
 निद् वो मशुन्या दुहितरो गृहेभ्यश्चातयामसि ॥४॥
 अमुष्मिन् अघरे गृहे सर्वासं सम्ब्र अराय्यः ।
 तत्र पाप्मा न्य उच्यतु ? सर्वाश्च च यातुधान्यः ॥५॥ ॥का०४॥

२.५

द्यावापृथिवी उर्व अन्तरिक्षं क्षेत्रस्य पम्प्य [उरु]गायो ऽकृतः ।
 उतान्तरिक्षम् उरु वातगोपं ते [अ]नु तप्यन्तां मयि तप्यमाने ॥१॥
 इदम् इन्द्र शृणुहि सोमप यत् त्वा इदा शोषता जोहवीमि ।
 वृधामि तं कुलिशेनैव वृक्षं यो [अ]स्माकं मन इदं हिमस्ति ॥२॥
 इदं देवाश्च शृणुते ये यज्ञियास् स्थ भरद्वाजो मह्यम् उक्थामि शंसतु ।
 पाशे स बद्धो दुरिते ऽमि युज्यतां यो [अ]स्माकं मन इदं हिमस्ति ॥३॥
 अंशीतिभिस् तिसृभिस् सामगेभिर् आदित्येभिर् बभुभिर् अङ्गिरोभिः ।
 इष्टीर्तेम् अबतु न × पितृणाम् आसुं वदे हरसा दैव्येन ॥४॥

आविषद् * आविष ...
 आविष ...

... मरिष्यसि * * मासि *

... दैव्य *
 समगच्छमिन्द्रजा यवयाव चो विषदूषणिः
 यश * * यश * यशगृहं यश देहं
 देवाम् * विदं * * कृणुता *

क्षेत्रिया * * जहामिशंसा द्रुहो मुञ्चामि वरुणस्य
 * ब्रह्मणा * * शिव ... [पाशात्]
 * * * सह बीमिर् * मं * सहो
 ... प्रदिशश्चतस्रः
 ... वातपत्नीर् ...
 * एरं * * ददमि * क्षमेत * चः
 * * चमसो * * * मुञ्चन्तु * तसः
 एवा * क्षेत्रियां निर्ऋत्या जामिशंसा द्रुहो
 [मुञ्चामि * पाशा]

अहो मौषि यक्ष्मा दुरिताद् अवधाद् द्रुहः पात्रद् ...
 जुहारिवर्तिम् * स्यूनाम् * अभूत ...

* धिष्ण्यां * एका *
 सर्वक्षण्डम् नपतियो * दात्वा
 या देवाश्च क्षेत्रियाद् ... ता
 यदस्तु दक्षिभ्यो ... दात्वा
 * * * आस्रगाष्टाम् *
 अजीवो * आजिन्यो * दात्वा
 निर * * * योनिनृपानश

* * * सर्वास्वन्तराशः
 * * नि यच्छतु सर्वश ...

... क्षेत्रस्य पम्प्यगोयकृतः
 उतान्तरिक्षमुवातगोपं ते तप्यन्तां मयि तप्यमाने
 यदम् * शृणि * व ...
 वृधामि ...
 * * शृणुते * * स्त * * उक्थामि *
 * * * शृणुतां ...
 ... आदित्येभिर्विष्णुभिर्अङ्गिरोभिः
 इष्टीर्तेम् अबतु नः पितृणां मासुं वदे हरसा दैव्येन

क खि २.१.१.१ शौ ५.३०.८

सा म २.१.१.८

बा १.५.५.१ ते ४.५.१.१.१ मे
 [२.५.२.१ का १७.१.१.१]

शौ २.१०.१

[शौ २.१]

ते मा २.५.६.२ दिगु २.३.१०

शौ १.१.१

शौ ४ ते मा, दिगु २.४.१

शौ ८.१-४ ते मा ३ दिगु २.३.१०

ते मा २-३ शौ १.१

शौ ७.१

शौ २.१४.१.५,६,२,३

शौ शृणु धिष्णं

शौ असरन् । सायणः ग्लाहाम्
 [(... काष्ठापरपयोः)]

शौ २.१२.१,३,२,४-६,८,७

श्री दीधीधाम्

क ६.५२.२

श्री अमुं वागपि गच्छतु

कतिपु चिन् छैनककोशेषु ग्रन्थः
[इत्यपपाठः]

श्री २.१.१

श्री २

श्री १.२

श्री ५.४

श्री ५.१. १ श्री ४.२

श्री ४.४

श्री ४.१. १ श्री ५.२

श्री २.५.१

श्री ४.१.२

श्री २

श्री १

श्री ४.४

श्री ४.१.१

श्री २

श्री १

श्री ७.१.१

श्री ६.१.२

श्री ४

श्री ७.१

द्यावापृथिवी अनु मा दीप्यायां बिभ्वे देवास्तो अनु मा रमण्यम् ।
अङ्गिरसः पितरस् सोम्यासः पापम् आच्छेत् अपकामस्य कर्ता ॥५॥
अतीव यो मरुतो मन्यते नो ब्रह्म वा यो निष्पिषत् क्रियमाणम् ।
तपूषि तस्मै वृजिनानि सन्तु ब्रह्मद्विषम् अभि तं शोचतु द्यौः ॥६॥
आ दधामि ते पदं समिद्धे जातवेदसि ।
अग्निश् शरीरं वेवेष्टु इमं गच्छतु ते वसु ॥७॥

सप्त प्राणानद्यौ मज्जस तांस् ते वृक्षामि ब्रह्मणा ।
यमस्य गच्छ सादनम् अग्नि[वृ]तो अरंकृतः ॥८॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१॥

२.६

वेनास तत् पश्यन्त परमं पदं यत्र बिभ्वं भवत्य एकनीडम् ।
इदं धेनुर् अदुह्य जायमानास् स्वर्षिवो अभ्य अनूषत वाः ॥१॥
प्र तद् बोचेद् अमृतं नु विद्वान् मन्धर्वो धाम परमं गुहा यत् ।
त्रीणि पदा[नि] निहिता गुहास्य यसं तानि वेद स पितुष पितासत् ॥२॥
स नो बन्धुर जनिता स विधर्ता धामानि वेद भुवनानि बिभ्वा ।
यत्र देवा अमृतम् आनशानास् समाने धामन्य अभ्य धैर्यन्त ॥३॥
परि बिभ्वा भुवनान्य आयम् उपातिष्ठे प्रथमजा कृतस्य ।
वाचम् इव वकरि भुवनेष्ठां धास्युर् एष नन्व एषो अग्निः ॥४॥
परि द्यावापृथि[वी] सद्य आयम् कृतस्य तन्तुं विततं ददो कम् ।
देवो देवत्वम् अमिरक्षमाणस् समानं बन्धुं वि पर्य देच्छद् एकः ॥५॥ ॥का०१॥

२.७

इन्द्र जुषसा याहि शूर पिबा सुतस्य ।
मधोश् चकानश् चारुर् मदाय ॥१॥
आ त्वा विशन्तु सुतास इन्द्र पूणस् कुक्षी ।
विद्वान् अशत्रो धियेष्ट आ नः ॥२॥
इन्द्र जठरं पूणस् मधोर अस्य सुतस्य ।
उप त्वा मदास् सुवाचो अस्थुः ॥३॥
इन्द्रस् तुराषाद् जघान वृषं ससहे शत्रून् ।
ममुभ्य वक्षी मेवे सोमस्य ॥४॥
धुषी हवं मे गिरो जुषसेन्द्र स्वयुग्मिर् मत्स्य ।
मदाय मेहे रणाय ॥५॥ ॥का०२॥

२.८

उद् इतो ये ऽक्रमन् त्रयो व्यात्रः पुरुषो वृकः ।
हिरण्य वेधस् सूर्यो हिरण्य वृणस्सतिर् हिरण्य मे नमन्तु शत्रवः ॥१॥
परमेण पथा वृकः परेण स्तेनो अर्षतु ।
ततो व्यात्रः परमेण ॥२॥
अक्षयौ च ते हनू च ते व्यात्र जम्भयामसि ।
आत् सर्वांश् विशति नवान् ॥३॥
यत् संनमो [न वि नमो] वि यन् नमो न सं नमः ।
मूर्णो मृगस्य दन्ता उपशीर्णा उ पृष्टयः ॥४॥
व्यात्र दत्ततां वयं प्रथमं जम्भयामसि ।
आद् इत्यः स्तेनम् अहिं यातुधानम् अथो वृकम् ॥५॥
मैवरस्यसैव गृहः परम् वरः ।
द्विपाद् वतुषाद् नो मा हिंसीद् इन्द्रजास् सोमजा असि ॥६॥ ॥का०१॥

* अनु मा दीप्यायां बिभ्वे देवास्तो अनु * रमण्यम्
अङ्गिरसः पितरस्सोम्यासः * आच्छेत्...
...निष्पिषत् *
* व्रजनानि * ब्रह्मद्विषमभि तं शोच वौः
* दधामि ...
अग्नि ...
* * मज्जसोऽस्य * बृहशसि *
* * मादनम् ...

वेनास * पश्यन्त परमं पदं * * * नडां
* * * * * भवत्येकनीडम्
पृथग् * * न ...
* * निहिता गुहास्य वसु * वेद ...
* नो ... धामानि वेद ...
* * अमृतमानशानां समाने धामन्यधीर्यन्त
परि * * * उपातिष्ठे प्रथमजा कृतस्य
वाचसिवाक्कि * धार्म नेषणत् * *
* * सदायम् * * * इकेर्ष
... परिच्छद् *

* जुषस्व * * पिबा सुतस्य
* चकान चारुमदयः
... सुतास * पूणस्व *
विद्वान् अशत्रोऽपि * *

* * मधेऽपि वाजो सु
... ससहा शत्रून्
* वक्षीर् * * त्वा
अति इव * किरो जुषस्व इन्द्रस्वयुग्मिन्मत्स्य

* इत् * कर्म ...
इत्येव सूर्यो हव्येनो * इन्द्रमणवन्तु *
* * वृक * * रण्युः
... परमा
अहो ... व्यात्र *
* सर्वां विषतिनवान्
* संनमो ... नमो * * नस
पूर्वो ... परिच्छद्
* वृष्टतां ...
आयिक्तु * अर्ष ...

... सोमजासि ॥ मे इन्द्रजस्तोमजा असिः

श्री १.१४.१ । श्री मधुना

श्री २.१

श्री २.१७.१५.५ । श्री ५.१ । श्री २

श्री ५.१

श्री २.९.१, ५, ४, २, ३

श्री उभयत्र चीति

श्री ५.१०.१

श्री २.४.१-५

श्री वक्षमाणाः सावणस्तु रक्षमाणाः

श्री मणिं विष्कन्धवृषणं जङ्गिन्धं
विन्मुमो वचम् }श्री जङ्गिन्धो जम्भाद्विशराद्विष्क-
न्धाद्विशोचनाव }

श्री सर्वत्र जङ्गिन्ध

श्री राजः

श्री २.२६.१-५

श्री सं धाम्यस्य वा स्फात्रिः संका-
[व्येण]

२.९

इयं वीर[न] मधुजाता मधुने त्वा क्कनामसि ।
मधोर् अधि प्रजातासि सा नो मधुमतस् कृधि ॥१॥
जिह्वाया [अ]मे मे मधु जिह्वामूले मधुलकम् ।
यथा मां कामिन्म्य अस एवा? माम् अन् आयसि ॥२॥
परि त्वा परितत्नुनेधुणागामविद्विषे ।
यथा न विद्विषावहे न वि भवाव कया खन ॥३॥
राक्षे ब्रूहि वरुणायाभ्याय पुरुषाय च ।
पथा मे पत्ये रेवति जायाम् आ वह साधुना ॥४॥
जायां मे मित्रावरुणा जायां [मे] देवी सरस्वती ।
जायां मे अभिनाव उभा धत्ता पुष्करजजा ॥५॥ ॥का०४॥

२.१०

वरावृक्ष मुञ्जेमम् अहिंसो? प्राह्याथ च ।
अथो एनं वनस्पते जीवानां लोकम् उन् नय ॥१॥
यथ चकार स निष् करत् स एव सुमिषकम् ।
स एव तुभ्यं भेषजं चकार मिषजा शुचिः ॥२॥
घातं ते देवा अविदन् ब्रह्माण उत वीरधः ।
घातं ते अभ्युत्तमम् अविदन् भूम्याम् अधि ॥३॥
आगाद् उद् अगाद् अयं जीवानां घातम् अप्य अगात् ।
अभूद् उ पुत्राणां पिता नृणां च भगवत्तमः ॥४॥
अधीतिम् अभ्य अगाद् अयं अधि जीवपुरा [अ]गात् ।
घातं ते? [अ]स्य वीरधस् सहस्रम् उत भेषजा ॥५॥ ॥का०५॥ ॥अनु०२॥

२.११

वीर्यायुत्वाय बृहते रण्ययस्मिन्तो रक्षमाणास् सर्वे ।

[... .. ॥१॥

[... .. ॥१॥

मणिस् सहस्रवीर्यं परि ण पातु विश्वतः ॥२॥
अयं विष्कन्धं सहते अयं रक्षान् अप बाधते ।
अयं नो विश्वभेषजो जङ्गिण पातु अंहसः ॥३॥
देवैर् वृत्तेन मणिना जङ्गिणेन मयोभुवा ।
विष्कन्धं सर्वा रक्षांसि ध्यायामि सहामहे ॥४॥
कनश् च त्वा जङ्गिणश् च विष्कन्धाद् अमि मुञ्चताम् ।
अरण्याद् अन्य आधृतं कृप्या [अ]म्यो रसेभ्यः ॥५॥ ॥का०१॥

२.१२

एह वन्तु पशवो ये [परे]युर वायुर् येषां सहचारं जुजोष ।
त्वह्य येषां रूपधेयानि वेदास्मिन् तान् गोष्ठे सविता नि यच्छात् ॥१॥
इमं गोष्ठं पशवस् सं अबन्तु बृहस्पतिर् आ नयतु प्रजान् ।
सिनीवाली नयत् आग्रम् एवाम् आजग्मुषो अनुमतिर् नि यच्छात् ॥२॥
सं सं अबन्तु पशवस् संम् अम्भा उत पृथवाः ।

सं धाम्यस्या स्फात्रिस् संकावेण? इविषा जुहोमि ॥३॥
सं सिञ्चामि गवां क्षीरं सम आज्येन बलं रसम् ।
संसिका [अ]स्माकं वीरा मवि गावश् च गोपती ॥४॥
आ इरामि गवां क्षीरम् आहार्यं धाम्यं रसम् ।
आहार्यम् अस्माकं वीराव् आ पक्षीम् पदम् अस्तकम् ॥५॥ ॥का०२॥

यं ... पनामसि

* * प्रजातोसि * * मधुमधस्तुधिः

... मधुलकं

* * * अमो यं वा वा * * आयसी

* * परितत्नुतेवक्षणाकाम * *

* * विद्विषावहि ...

राक्षि ब्रूहि ...

* * पत्ये ...

जायान् * अरिदनीमा ... सुज

* मंचेमन् ...

* येन ... उनत्रया

* * सु ... सुविषक्तमा

... मिषजाति च

* * देवाविदं ब्राह्माणमुदीरुष

* * भ्योत्तमामविद * *

अभूत् पुं ... वत्तमा

अधीतम् ...

... भेषजः

वीर्यायुत्वाय बृहते रणाय ऋष्यम्भो रक्षमाणा-
[सर्वे]

... पतु *

इदं विष्कन्धं साते * रक्षोप *

... शुवः

... व्यायम सहमे

* अत्याघत * * *

येह ... यथा महतारं तुजोष

* * रूपधेयानि वेदा अस्मिन्तो ...

... नेतु प्रजानाम्

सिनीवाली * अग्रम् * आजिन्मुसे ...

सं * * पशवस् * आधवा इत पौषाः

... आज्येन * *

अहामि * * अहर् ...

अहरिपन् ...

श्री १.१४.२,४,६,१,१

२.१३

सं वत् सृजात् अर्यमा सं पूषा सं वृद्धस्पतिः ।

सम् इन्द्रो यो धनंजय इह पुष्यति यद् वसु ॥१॥

इहैव गाव एतनेहो शका इव पुष्यत ।

इहो अद्य? प्र जायध्वं मयि सञ्जानम् अस्तु वः ॥२॥

मया गावो गोपतिना? सञ्जध्वं मयि वो गोष्ठ इह पोषयाति ।

रायस् पोषेण बहुला भवन्तीद् जीवा जीवन्तीद् उप वत् सदेम ॥३॥

सं वो गोष्ठेन सुषवा सं रम्या सं सुपुष्टया ।

अहर्जातस्य यन् नाम तेना वत् सं सृजामसि ॥४॥

संजग्माना अविहृता अस्मिन् गोष्ठे करीषिणीः ।

विभ्रतीत् सोम्यं हविस्र स्वावेशा म एतन् ॥५॥ ॥का१॥

२.१४

उद्यन् आदित्यः किमीन् इन्तु सूर्यो निम्रोचन् रश्मिभिः ।

इन्तु ये [अ]न्तः किमयो गवि नः ॥१॥

यो द्विशीर्षो चतुरक्षः किमिस् सारङ्गो अर्जुनो हतः ।

हतभ्राता किमिद् हतमाता हतस्वसा ॥२॥

हतो राजा किमीणाम् उतैषा स्वपतिद् हतः ।

हतासो [अ]स्य वेशसो हतासः परिवेशसः ॥३॥

प्र ते शृणामि शृङ्गे याम्यां वितुदायसि ।

अथो भिनधि तं कुम्भं यस्मिन् ते निहितं विषम् ॥४॥

अत्रिचत् त्वा किमे हस्मि कण्ववज् जमदग्निचत् ।

अगस्त्यस्य ब्रह्मणा सर्वे ते किमयो हताः ॥५॥ ॥का१॥

२.१५

इन्द्रस्य या मही दृषत् किमेद् विम्बस्य तर्हणी ।

तया पिनष्मि सं किमीन् दृषदा सत्वी इव ॥१॥

दृष्टम् अदृष्टम् अद्भुतम् अथो कुरीरम् अद्भुतम् ।

अस्माद्भून् सर्वाभ् छलूलान् किमीन् वचसा जम्भयामसि ॥२॥

अस्माद्भून् हस्मि महता वचेन दुना अकृता अरसा अभूवन् ।

सृष्टान् असृष्टान् नि किरामि वाचा यथा किमीणां नकिद् उच्छिवाते? ॥३॥

अम्बान्यं शीर्ण्यम् अथो पाह्यै किमीन्? ।

अवस्कथं व्यभ्वरं किमीन् वचसा जम्भयामसि ॥४॥

ये किमयः पर्वतेषु ये वनेषु य ओषधीषु पशुषु अण्डः ।

ये [अ]स्माकं तन्वः स्थामिन्द्रो इन्द्रस् तान् इन्तु महता वचेन ॥५॥

॥का१॥ ॥अनु१॥

२.१६

या शत्रून् संजयात् सहमानामिभूः अस्मि ।

सामून् प्रतिप्राशो जयारसान् कण्व ओषधे ॥१॥

सुपर्णेत् त्वाम् अभिन्दत् सुकरत् त्वाकनत् नसा ।

इन्द्रस् त्वा चक्रे बाहाव् अहुरेभ्यः स्वरीते ॥२॥

पाटाम् इन्द्रो व्य आक्राव् धन्तवा अहुरेभ्यः ।

तयाहं शत्रून् साक्ष्यं इन्द्रस् साकावुकी इव ॥३॥

दद् अकाशमेवज नीलशिकण्ड कर्मकृत् ।

प्राशं पुरत्यतो जहि यो [अ]स्मी अग्नि दासति ॥४॥

* वत्... सं *

* इन्द्रो यो धनंजय * पुष्यति * वत्

* गाव वेनेहो शका ...

* यव ...

* * गोपत्वास् ...

... वा सदेमा

* जतम् * * तेन मत्सृजामसि

संजानानां विहृताम्... * जी

* सोम्य ... स एतनः

उद्यन् आदित्यः * किमीन् ... निम्रोचन् *

... गवी *

... किमिदृशागो *

हतभ्राता किमिन्मतमहता हतवत्सा

... स्वपतिर् *

* * वेपुलो ...

पतेम् * * याम्या वत् वितुदायसि

* भिनदि ... निहतं *

* * इमे ...

अगस्त्यं ...

इन्द्राद् * मही ...

* पिनष्म * कृमी दृषदा सत्वी इव

... अद्भुतं

अस्माद्भून् सर्वां सखलान् किमण वचसा जम्भ

अस्माद्भून् * * वदेन दुनावनारसा भुवं

सृष्टान्सृष्टीन्किनासि वाचान्यथा * न्यत्रिण्डि

अत्वाहं त्वहं शीर्ण्यम् * पावर्ष्यं कृमी वातेः

* वरं किमीण वचसा जम्भ

...

* * ततो * यत्किं ...

वचसु...

... जवत्सा * ओषधे ।

* तानविददत्सुखवत्साकनं * ।

... चक्रे इमे * * ।

पावस् * * याम्यावत्सा *

* सुतुम्सुषी इन्द्रशकावुकाविष

* यकान् नीलशिकण्ड

कर्म...

श्री इहैवोत

मे ४.२.१०

श्री २.१२.१

श्री ५.२१.९

श्री २.१२.४.५

श्री ४.१.२

श्री ५.१.२

श्री ६

श्रीनककोशेषु कुकुम्भम् इत्यादयः
पाठाः । सावणः कुकुम्भम् }

श्री १

श्री २.११.१-५

श्री उभयत्र असृष्टम् । श्रीनकको-
शेषु कुकुम्भम्, कुकुम्भम् इत्यपि }

श्री शलुकाद्

श्री शिष्टानशिष्टान् मि तिरामि

सावणः पाण्येवम्

श्री २.२७.१

श्री २.१

श्री १.१

श्री ४.१.२

श्री ५.१.१ श्री साके

श्री १.१

श्री ७

श्री २.१०.१, ५, २, ४, १

दे २.९.२.४

श्री वत्सुपर्णा विचक्षणो भवमीवा
[विचक्षणः]श्री ६.३८.१ का ३६.१५ तैमा
[२.७.७.१]

श्री २ तैमा १, २ का

श्री ४ तैमा १ का

श्री १ तैमा २ का

तस्य प्राशं [स्व] जहि यो न इन्द्रमिवास्तति ।
अधि नो ब्रूहि शक्तिमि॥ प्राशि माम् उत्तरं कृधि ॥५॥ ॥का०१॥

२.१७

यथेदं भूम्या अधि वातस् तृणम् मथायति ।
एवा मथ्यामि ते मनो यथा मां कामिन् अस् एवा माम् अम्ब आयसि ॥१॥
एयम् अगन् पतिकामा जनिकामो ऽहम् भागमम् ।
अम्ब॥ कनिकद् यथा भगेनाहं सहागमम् ॥२॥
सं चेन् नयाथो अश्विना कामिना सं च नेषथः ।
सं वा मनास् अग्नत सं चक्षुषि सन् उ ब्रता ॥३॥
यद् अन्तरं तद् बाह्यं यद् बाह्यं तद् अन्तरम् ।
कम्यानां विश्वरूपाणां मनो गृह्यद् ओषधे ॥४॥
यास् सुपर्णा ऽरक्षणा वा न वक्षण वा ? ।
तत्र त अप्रितं मनश् शस्य इव कुस्मलं ? यथा ॥५॥ ॥का०२॥

२.१८

सिंहं व्याघ्रं उत यां पृथाकौ त्विषिर् अंशौ ब्राह्मणे सूर्ये या ।
इन्द्रं या देवीं सुभगा ववर्ध सा न ऐतु ववर्त्सा संविदाना ॥१॥
या इस्तिनि द्वीपिनि या हिरण्ये त्विषिर् अश्वेषु पुरुषेषु गोषु ।
इन्द्रं या देवीं सुभगा ववर्ध सा न ऐतु ववर्त्सा संविदाना ॥२॥
या राजन्ये दुन्दुभाद् आयतायां त्विषिर् अश्वेनायां ऽस्तनयितोर् घोषे या ।
इन्द्रं या देवीं सुभगा ववर्ध सा न ऐतु ववर्त्सा संविदाना ॥३॥
रथे अक्षेषु वृषभस्य वाजे पर्जन्ये वति वरुणस्य शुष्मे ।
इन्द्रं या देवीं सुभगा ववर्ध सा न ऐतु ववर्त्सा संविदाना ॥४॥
या वज्रेषु या वसुष्व आदित्येषु मरुतु या त्विषिर् विश्वेषु देवेषु ।
[इन्द्रं या देवीं सुभगा ववर्ध सा न ऐतु ववर्त्सा संविदाना ॥५॥ ॥का०३॥

२.१९

यदि गाथानां यदि नाथ्यानां नदीनां पारे नृपतिस् सखा नः ।
विश्वे देवासो अग्नि रक्षतेमं यथा जीवो विदथम् आविदासि ॥१॥
यत् अवारे यदि वा य पारे यदि धन्वनि नृपतिस् सखा नः ।
[विश्वे देवासो अग्नि रक्षतेमं यथा जीवो विदथम् आविदासि] ॥२॥
यत् ससुहत्यां ? यदि समृत्यां नृपतिस् सखा नः ।
[विश्वे देवासो अग्नि रक्षतेमं यथा जीवो विदथम् आविदासि] ॥३॥
अथ स्वर्ग्यतां मघनेभवाभ्येन सूर्यं मघवानं पूतम्याम् ? ।
विश्वे देवासो अग्नि रक्षतेमं यथा जीवो विदथम् आविदासि ॥४॥
इमं ब्रूयो मैत्रं हिंसीद् यो मां हवीमनुसाच गोपा ? ।
यो मां विवर्ति वक्त्रं अहं पिपर्मि सुप्रजसां मघवान् हरिर् अस्तु ॥५॥ ॥का०४॥

२.२०

इमां नावम् आ रोहताञ्छिद्रां पापयिष्युवम् ।
नराशंसस्य यां पृथ्वीं शतारिषा मंगस्य च ॥१॥
उपधो ? गुह्यगुह्यान्मयास् सन्स् अग्नयाः ।
वदस्येष्वा वातुधानान् अथो राक्षो मघस्य च ॥२॥

* एष्वां...ते ।
अधि नो ब्रूहि शक्तिमि॥ ...

* भूम्यादि * * मथायति
एव मथ्यामि ... कामित्यसो * ममत्वायसी
वेमगं * * * आगमाम्

स ... नेषितः
सर्वोहनास् * मे * * अ *
* अन्तरं तदबाह्यं यद् बाह्यं तदन्तरम्
... गृणाष् *
यस् * रक्षणा वा ...
नातान्प्रितं मनः शस्येव कुस्मलं *

... त्विषिर्नौ ब्राह्मणे * *
* वा * * * आ नैतु ववर्त्सा संविदाना
* * * हिरण्यये ...
* वा * सुभगा ववर्ध सा आ नैतु ववर्त्सा संविदाना
* * * आयताया * * स्तनयितुं गोषु *
* वा * सुभगा ववर्ध सा आ नैतु ववर्त्सा संविदाना
* अक्षिषु परिभस्व ...
... आ नैतु * संविदाना

सा नैतु * संविदानाम्

* गाथानां ...

... धन्वनि * * *

* * मिरक्षतेमं * जीवो * आवदासि

* वृषु * हिं ...
* मघं पिपन्ति योम् * * * सा वा मघवां हरिस्तु
[[माम्बे अन्व ? पुस्तके मघवां हरिवात्]]

इमां * * रोहता अञ्छिद्रां *

नराशंसस्य वा ...

* वदस्ये * * अग्नया

रुद्रो वा ईशाते क्षिपदां चतुष्पदां तयोर् वयम् अगुवाके? स्याम ।
पत्नीर्विंश्वी? प्रतिभूषन्ती नो वयं देवानां सुमती स्याम ॥३॥
प्रतीची नाम ते माता शतवारो ह ते पिता ।
ततो ह जज्ञिये त्वम् अमृरित्? ॥४॥
अरुन्धती माता नामासि मालुती अमृतस्यैव वासि ।
अरुन्धति त्वां सर्वम् अभिजीवम् अधायुधम्? ॥५॥ ॥का°५॥ ॥अनु°४

२.२१

आ नो अग्ने सुमति अरुन्धलोके इवमां कुमार्यां मा? नो भगेन ।
जुष्टा वरेषु समनेषु बलुर ओषं पत्या भवति सुभगेयम् ॥१॥
[इ]यम् अग्ने नारी पति विदेष्ट सोमो हि राजा सुभगां कृणोतु ।
सुवाना पुत्रान् महिषी भवासि गत्वा पति सुभगे वि राजः ॥२॥
सोमजुष्टं [ब्रह्मजुष्टम्] अर्यम्णा संभृतं भगम् ।
धातुर् देवस्य सत्येन कृणोमि पतिवेदनम् ॥३॥
यथाखरो मघवं[श] खातु एष प्रियो मृगाणां सुवहा बभूव ।
इयं बभूव जुष्टा भगस्यास्तु संप्रिया पत्याविराधयन्ती ॥४॥
भगस्य नावम् आ रोह पूर्णाम् अनुपदस्वतीम् ।
तयोपप्रतारितो? यः पतिः प्रतिकाम्यः ॥५॥
इदं हिरण्यं गुल्युल्व अयम् औक्षो अयो भगः ।
एते पतिभ्यस् त्वाम् अनुः प्रतिकामाय वेत्तवे ॥६॥ ॥का°१॥

२.२२

युनक्त सीरा वि जु युगा तनोत कर्तुं क्षेत्रे वपतेह बीजम् ।
विराजथ ह्युष्टिसंभरा असन् नो नैदीय इत् सुण्यः पक्षम् आ युचन् ॥१॥
सीरा युजन्ति कवयो युगां वि तन्वते पृथक् ।
धीरा देवेषु सुज्ञयौ ॥२॥

अनङ्गाहः पुरुषा ये कृण्वन्ति लाङ्गलं फालं सुमनजि स्फात्पा? ।
शुनं कीनाशो अन्व एतु बाहाम् शुनं फालो भिन्धन् एतु भूमिम् ।
शुनासीरा हविषा यो यजातै सुपिप्पला औषधयस् सन्तु तस्मै ॥३॥
शुनं नरो लाङ्गलेनानङ्गिरि [भगः फालैस् सीरपतिर मरुङ्गिः] ।
पर्जन्यो बीजम् ईर्यागो हिनोतु शुनासीरा कृणुत धान्यं नः ॥४॥
इन्द्रस् सीतां नि गृह्णात तां पूषा मघं रक्षतु ।

सा नः पयस्वती दुहाम् उत्तरामुत्तरां समाम् ॥५॥
उद् अस्थाद् रणजिद् गोजिद् अक्षजिद् धिरण्यजिद् सन्तया परीक्षतः ।
एकचक्रेण सविता रथेनोजिद्वर्णः पृथिवीम् एत्प आपुर्जन ॥६॥ ॥का°२॥

२.२३

गवां गृहाणां रसम् ओषधीनाम् अनुज्येष्ठं वर्ध आयुर् विकल्पयः ।
मा मा? हिसिषुः पितरो वर्धमाना भद्रा गच्छांशम्? अग्निं लोकम् एहि ॥१॥
यदीदं भक्तं यदि वा विमर्कं क्षेत्रं देवानां यदि वा पित्राणां ।
इद् उ सूर्य? उदिते दिवा मनुष्यवश? छिदां नो [म]स्तु पृथिव्य उत धीः ॥२॥
ऊर्जो वा मागो वरा पृथिव्यां देवैर् हारो? ब्रह्मणा वा धारयामि ।
शिवं शम्भम् अवसानं नो ऽस्तु रातिर् देवेभिः पितृभिर् मनुष्यैः ॥३॥
विधावलो ऽस्तु आसादनं कुलाय गन्धर्वास् सुवेदो मघम् ऊचुः ।

रुद्रा वैशाते ...
... देवानां ...

... सुमनेषु ... भवति सुभगेयं
... विदेष्ट ... सुभगः
... राजा
सोमो जुष्टो अर्यम्णा संभृतो भगः
... पतिवेदनम्
यथाखरं ... एतु ...
यं वयं ...
... रूहं ... परस्वती
त्रयोपः पूषाहितः ... पतिकाम्यं
... गुल्युल्वयसङ्गो ... भगः
... अनुः पतिः

... तनोतु ... वपतेह बीजं
विराजस्तु निहस्तभरादिष्ठो नैदीयः सुण्यः
... युजन्ति ... [आ युचं]
... सुज्ञयौ
अनङ्गाहः ... कृण्वन्ति ...
... केनाशो ... बाहो शुनं ... विनश्यतु ...
शुनासीरा ... यजातै (भ्रान्ते ते) सुपिप्पला
शुनं नरो लाङ्गलेन अनङ्गिरिः
पर्जन्यो बीजमिन्दो ... शुनासीरा कृणुत धान्येन
इन्द्रः सीतां नि गृह्णातु ...

... धिरण्यजिद् ...
एकचक्रेण ... पृथिवीम् ... आपुर्जनं

... विकल्पयः [... लोकमेहि
स मा हि सीः पितरो वर्धमानो ... गच्छांशम्
यदीदं भक्तं यदि वा ... क्षेत्रं ... यदि ...
... पृथिवी ...
... इति देवेभिः ...
... आसादनं कुलाय गन्धर्वास् सुवेदो ...

शो २.३६.१, २, ४, ५, ७

शो सुमति संभलो गमेदिमां कु-
[मारी सह नो भगेन

शो तयोपप्रतारय

शो ३.१७.२ क १०.१०१.३

शो १ क ४

शो ५ मै २.७.१२ वा १२.६९

मे

शो ४ क ४.५७.७

का ३८.१४ मै

का एतचक्रेण

नक्षत्रकल्पान्ते पञ्चमो मन्त्रः । तत्र
अपस्कन्द्य नो विदुर्मस्मात्, सन्ध-
च्छात् तस्मै प्रसुवामसि

श्री ८.५.५.१

॥ मा मा हिंसीश शिवा धीयन्त हेतो शतं हिमाः परि बभूवो मनुष्यम् ॥४॥
उद्गा उत्से सवम् अक्षीयमाणे देवा भवन्ति पितरो मनुष्याः ।
यं भागो भागपतिश्च देवा उर्वीरस्तर्थाः शरदस् तरेम ॥५॥ ॥का०१॥

२.२४

यो अस्मिन् यक्ष्मः पुरुषे प्रविष्ट इषितं दैव्यं सहः ।
अग्निष् टं घृतबोधनो अप स्कन्दयन्त् अतिदूरम् अस्मात् ।
सो' [अ]न्येन समं क्रच्छतां त्वाम् अस्मै प्र सुवामसि ॥१॥
यत् त्वा यक्ष्मो देवेषित इषितः पितृभिश्च च यः ।
तस्मात् त्वा विष्ट्वे देवा मुञ्चन्तु पर्यं अंहसः ।
ते ते यक्ष्मम् अप स्कन्दयन्त् अतिदूरम् अस्मात् ।
[सो अन्येन समं क्रच्छतां त्वाम् अस्मै प्र सुवामसि] ॥२॥
यत् त्वाम् एनो [अ]न्यकृतं यदा त्वम् अकृतम् आहृतः ? ।
तस्मात् त्वा विष्ट्वा भूतानि मुञ्चन्तु पर्यं अंहसः ।
तानि ते यक्ष्मम् अप स्कन्दयन्त् अतिदूरम् अस्मात् ।
[सो अन्येन समं क्रच्छतां त्वाम् अस्मै प्र सुवामसि] ॥३॥
यद् वा ददर्श यद् वा चकार निष्ठयम् ।
तस्मात् त्वा पृथिवी माता मुञ्चतु पर्यं अंहसः ।
सा ते यक्ष्मम् अप स्कन्दयन्त् अतिदूरम् अस्मात् ।
[सो अन्येन समं क्रच्छतां त्वाम् अस्मै प्र सुवामसि] ॥४॥
अपस्कन्द्येन इविषा यक्ष्म ते नाशयामसि ।
तद् अग्निर् आह तद् उ सोम आह बृहस्पतिस सविता तद् इन्द्रः ।
ते ते यक्ष्मम् अप स्कन्दयन्त् अतिदूरम् अस्मात् ।
सो अन्येन समं क्रच्छतां त्वाम् अस्मै प्र सुवामसि ॥५॥ ॥का०४॥

२.२५

॥ अग्ने अग्रा इन्द्र बला आवित्या य इदो इदुः ।
॥ युधो इधि प्रतिष्ठिताय होता जैत्राय जुहोति ॥१॥
॥ अभियुक्तस्य प्रधने नय बोधारम् इच्छताम् ।
॥ हवींष्य अग्ने विद्यतां प्रति युक्तात् जुहताम् ? ॥२॥
जैत्रा रात्रा वरुणेन जैत्रा रुद्रेण केशिना ।
भवेन जिष्णुना जयेत पर्जन्येन सहीयसा ॥३॥
अस्मा तांमेन ? बृहतास्त्रा सर्वेण युध्यता ।
गन्धर्वेण त्विषीमता रथेनोपयोधिना ॥४॥
सिनीवात्स्य अनुमतीन् बाहाभ्यान् निषङ्गिणः ।
जयन्तो ऽभि प्रथतामित्रान् साकम् इन्द्रेण मेदिना ॥५॥ ॥का०५॥ ॥अनु०५॥

२.२६

यत् स्वप्ने निजगन्ध यद् वा शेषिषे [अ]नृतम् ।
अग्निष् द्वा तस्माद् एनसो ब्रह्मा मुञ्चत् अंहसः ॥१॥
यद् अक्षेणु बुधोद्विथ यद् वा मित्रेभ्यस् त्वम् ।
सोमस् त्वा तस्माद् एनसो ब्रह्मा मुञ्चत् अंहसः ॥२॥
यत् कुमारः कुमारेषु यद् वा ज्यायास् तुरेषु ? ।
निमेत ? कृत्वा शेषिषे तशत्कृण्वो ? अगदं शिवम् ॥३॥
प्रतीचीनफलो हि त्वम् अपामार्गं बभूविथ ।
सर्षान् मधु छपयी अधि वरीयो यावयास् त्वम् ॥४॥
अपामार्गं ओषधीनां विश्वासात् एक इत् पतिः ।
तेन ते मुञ्ज आस्थितम् अथ त्वम् अगदश्च खर ॥५॥ ॥का०१॥

२.२७

शतवारो अमीनशब्द यक्ष्माद् रक्षसि तेजसा ।

मं मा हिंसीष्टेव * * सन्तं ...

* * आगपतेश्च ... तरेमा

यं ... सह

* * घृतबोधनो ...

* * सपृच्छतां त्वमस्मै प्र सुवामसि

... स्कन्दयन्त्वधि

य त्वम् ...

... स्कन्दयन्त्वधि

* * नाहृश * * * निष्ठया

... स्कन्दयित्वाधि

... स्कन्दयन्त्वधि ...

* * त्वेन मपृच्छतां त्वम् ...

... जुहुति

जयत्रा * * जयत्रा ...

... बृहता अस्मा सम्मेनि *

... रथेना उप

* * अनुमति बाहाभ्या *

* * मित्रा ...

* * निजगत्य ...

अग्निष्टात् ...

* * बुधोद्विषं ...

यद् ... ज्यायस्तरेषु

प्रतीचीनफलो हि त्वाम् * वभूव्यधः

सर्वो गच्छ पथास् * मर्वो यावया *

प्रा अपा ... उपति

* * यजुम् ... चरः ॥१॥

* * रक्षमा ...

श्री १४.२.५.१

श्री ७.१५.१, ४.१९.७

श्री ४.१७.८

श्री १९.१६.१-४, ६

शो ये च शब्दिनः

आरोहन् वर्षसा सह मणिं दुर्णाम्बाननम् ॥१॥
 भृङ्गाभ्यां रक्षो नुवते मूलेन यातुधान्यः ।
 मध्येन यक्ष्मं बाधते नैनं पाप्माति तरति ॥२॥
 ये यक्ष्मास्तो अर्भका भ्रष्टान्तो ये च शपथिनः ? ।
 सर्वान् दुर्णामहा मणिश्च शतवारो अनीनशत् ॥३॥
 शतं वीर्याण्य् अजनयच्च छतं यक्ष्मान् अपावपत् ।
 दुर्णान्तस् सर्वान् तद्वाप रक्षांस्य् अक्रीत् ॥४॥
 शतम् अहं दुर्णास्त्रीनां गन्धर्वाप्सरसां शतम् ।
 शतं [च] भ्रन्वतीनां शतवारेण धारये ॥५॥ ॥का०२॥

२.२८

विश्वं विव्यज्मि पृथिवीव पुष्टम् अन्यद् आयत् प्रति गृह्णाम्य् अन्नम् ।
 वैश्वानरस्य महतो महिष्नामिषं तद् विश्वं सुदुतं कृणोतु ॥१॥
 यद् अन्नम् अग्निं बहुधा विरूपं वासो हिरण्यम् अश्वम् उत गाम्
 अजाम् अविम् ।
 यद् अन्नम् अद्वयम् अनुतेन देवा [दास्यन्] अदास्यन् उत वा करिष्यन् ॥२॥
 यन् मा दुतं यद् अदुतम् आजगाम यस्माद् अजान् मनसोद्गारजीमि ।
 यद् देवानां चक्षुष्य आगो अस्त्व् अग्निषु तद् धोता सुदुतं कृणोतु ॥३॥
 जमदग्निः कश्यपस् साध्व एतद् भरद्वाजो मध्व अन्नं कृणोतु ।
 प्रतिप्रदीत्रे गोतमो वसिष्ठो विश्वामित्र नः प्र तिरन्वु आयुः ॥४॥ ॥का०३॥

२.२९

अग्ने यज्ञस्य चक्षुर एव विदामि यथेदं भविष्यति स्वाहा ॥१॥
 अग्ने यज्ञस्य श्रोत्रम् [एदं विदामि यथेदं भविष्यति स्वाहा] ॥२॥
 अग्ने यज्ञस्य प्राण [एदं विदामि यथायं भविष्यति स्वाहा] ॥३॥
 अग्ने यज्ञस्यापान [एदं विदामि यथायं भविष्यति स्वाहा] ॥४॥
 अग्ने यज्ञस्यात्मा [एदं विदामि यथायं भविष्यति स्वाहा] ॥५॥
 अग्ने यज्ञस्य सर्वम् एदं विदामि यथेदं भविष्यति स्वाहा ॥६॥ ॥का०४॥

२.३०

देवानां भद्रां सुमतिरु कृज्यतां देवानां रातिरु अग्निं नो नि वर्तताम् ।
 देवानां सख्यम् उप सेविमा वर्यं देवा न आयुः प्र तिरन्तु जीवसे ॥१॥
 तान् पूर्वया निविश ह्रमहे वर्यं भगं मित्रम् अग्निं विश्वम् अक्षिधम् ।
 अर्यमणं वरुणं सौमम् अश्विना सरस्वती नत् सुमगा मयस् करत् ॥२॥
 इदं पितृभ्यो नमो अस्व् अद्य ये पूर्वान्तो ये उपरास् परेयुः ।
 ये पार्थिवे रजस्य आ निवस्ता ये वा नूनं सुवृजनासु विभुः ॥३॥
 प्रत्यञ्चो अग्ने सर्वाः पतन्तु कृष्णाकृते रिपवे मर्त्याय ।
 कृष्या देवतु ? सा मे मुञ्चति विष्णो मा वेहि निर्ऋते उपस्थे ॥४॥
 ज्यायसश्च शंसाद् उत वा कनीयसस् सजातशंसाद् उत जामिशंसात् ।
 अनाद्युष्टम् अम्यकृतं यद् एनस् तन् नक्ष तस्माज् जातवेदो मुमुग्धि ॥५॥ ॥का०५॥

२.३१

इमौ पादौ हराम्य् आ गृहेभ्यस् स्वस्तये ।
 [इन्द्रः पश्चाद् इन्द्रः पुरस्ताद् इन्द्रो नः पातु मध्यतः] ॥१॥
 इन्द्रं भयं विश्वतश्च शत्रां जानायां च ।
 इन्द्रः पथिभिर् आ द्रवद् असमृद्धा अधधिषः ॥२॥

आरोहं ... मणिदुनामशतनं

... पप्माति तत्रति ।

* * * महचो ...

* दुन्नामहा ...

* वीराणि जनवश्च * यक्ष्मान् *

दुर्गारिन्स्सर्वास्त्रिदा अप * अपक्रमीम् ।

... दुन्नामणीनां ...

* * * सुन्वतीनां ...

* विभिम् पृथिव्य * आयदायतु * * *

... विश्वा सुहिते *

* * * अग्निर् * * * वासु ...

* * * आनुतेन * * * उदास्यन् ...

... अन्न *

* * * चक्षुषाकशीनामिषु ...

* कस्यपस्ताद् ...

* गृहित्रे ... तिरन्त्यु * * * पठेन प्रतिराषायुः

* * * चक्षुरेदं विदामि यथेदं भविष्यति *

अग्ने ...

* * * त्वं

* * * सर्व इदं ...

(प्रत्ये अग्निं ऋचां)

* * * कृज्यतां * रात्रिर् ...

... देवानाम् * * * *

... इमते * भगं * अग्निर् * * * वि

अर्यमणं ...

... परास् परेयुः

* * * रजस्य * निवस्ता * * * सुवृजिनासु विभुः

* * * रजस्य * निवस्ता * * * सुवृजिनासु विभुः

* * * रजस्य * निवस्ता * * * सुवृजिनासु विभुः

* * * रजस्य * निवस्ता * * * सुवृजिनासु विभुः

* * * रजस्य * निवस्ता * * * सुवृजिनासु विभुः

ज्यायसश्च शंसाद् * * * सजातशंसाद् * * * जामिशंसात्

अनाद्युष्टम् ...

अनाद्युष्टम् ...

... त्वास्तये

... न नार्थः *

* * * अद्रव * दामावर्षः

श्री १४.२.८१

इन्द्रं इष्यतां विधिर् वि नः पाशान् इवा चरत् ।
 एमं पण्याम् अवक्षाम द्युगं स्वस्तिवाहनम् ॥३॥
 यत्र विश्वान् परि द्विषो वृणक्ति निन्दितेष्व् आन्तम् एत्स् अनाहतः ।
 ॥ परा व्रजत् किं तत् तत्र कां वक्षन् इव ॥४॥
 विश्वश्चो यन्तु शफलाः विश्वश्च परिपथिनः ।
 विश्वश्च पुनर्मुखा मनो असमृद्धा [अ]वायवः ॥५॥
 ॥ स्वस्ति व्यवाकशं स्वस्ति प्रत्युवाकशं स्वस्ति परिदिग्धं न्य अप
 स्वस्त् अप्स् अन्तः ।
 ॥ परि व्रजं स्वरिज स्वस्तेन स मे मरद्वाजं स्वस्ति पुनर् आयजम् ॥६॥
 ॥ का० १॥ ॥ अनु० १॥

२.३२

य उत्तराद् आजायते मधुघो मधुमाद् अधि ।
 वेदा[म]हे तद् मेवजं जिह्वा मधुमती पिब ॥१॥
 मधुमती पौर्णमासी मघो[श] भृङ्गो अथ पुण्यकम् ।
 ॥ मधुमान् पर्वताम् असि यतो जातास् ओषधे ॥२॥
 गर्भो ऽस् ओषधीनाम् अपां गर्भं उतासिध ।
 अथो सोमस्य आतासि मधुना प्राव मे वधः ॥३॥
 ओषि? वहं मधुस्य पितृणाम् एव जग्रम ।
 यो मा हिरण्यवर्चसं कृणोति पूरुषं प्रियम् ॥४॥
 प्रियं मा कृणु देवेषु प्रियं राजसु मा कृणु ।
 प्रियं सर्वस्य पश्यत उत शम् उताये ॥५॥ ॥ का० १॥

२.३३

ऊमा वन इवा वन मुनेन जिह्या वन ।
 प्रपीना पयसा वन ॥१॥
 वाष्प मे पादौ तन्वं वाष्पाक्ष्यौ वाष्प सकथ्यौ ।
 वीक्षिम् अनु प्र ते मनो निजं वाद् इव धावतु ॥२॥
 ऊर्ध्वानि ते लोमानि तिष्ठन्त्य् अक्ष्यौ कामेन शुष्येताम् ।
 ॥ शिमीषता वत्सेन गौद् इव ऊमा सुरैव पश्यताम् ॥३॥
 इमा गावस् सवन्धवस् समानं वत्सम् अकत ।
 हिङ्गुति कनिकती राज्वा रा निरविह्रसा? ॥४॥
 भृङ्गोपशा गलभूषा अक्ष्याथ चर्मवसिनीः ।
 गावो घृतस्य मातरस् ता वत्स इवा नयामसि ॥५॥ ॥ का० २॥

२.३४

यश् च वर्षः कन्यास्तु यश् च हस्तिष्य आहितम् ।
 हिरण्येषु यद् वर्षस् तस्य भक्षीह वर्षसः ॥१॥
 यश् च वर्षो राजरथे यश् च राजस्व आहितम् ।
 निष्के वसे यद् वर्षस् तस्य भक्षीह वर्षसः ॥२॥
 यद् अस्तु यद् वनस्पतौ यद् अग्नौ यश् च सूर्ये ।
 यद् दक्षिणायां वर्षस् तस्य भक्षीह वर्षसः ॥३॥
 वर्षस्तान् मे मुक्तम् अस्तु वर्षस्तान् उत मे शिरः ।
 वर्षस्तान् विश्वतः प्रत्यङ् वर्षस्तान् वणौ ऽस्तु मे ॥४॥
 सुमगं मे मुक्तम् अस्तु सुमगम् उत मे शिरः ।
 सुमगो विश्वतः प्रत्यङ् सुमगो वणौ ऽस्तु मे ॥५॥ ॥ का० ३॥

२.३५

उद् अलौ सूर्यो भगाव् सहस्रं तन् नाम म[म] ।
 अहं ते मधुमती मधुपान् मधुमतरा ॥१॥
 यद् गिरिषु पर्वतेषु गोव् अश्वेषु यन् मधु ।

* इष्यतां विधि...
 इदमं * अनुक्षाम द्युगो *
 * विश्वा * * * निन्दितेष्व्...
 * वन्तश्चफला * परिपथिनः
 * पुनर्मुखा...
 (प्राप्ते स्वत्यक्त्वा)
 * अप्स् *

वे उत्तरादजायते मधुघो मधुमाद् *
 ... पिब
 मधुमत्ये पौर्णमासि...
 ... जातस्य *
 ... उतासितः
 * * जातासि मधुना * * वध
 मुणं वहं मधुस्य ... जग्रमः
 ... कृणोमि पौष * *

ऊमा * * वन...
 ... वन
 वाष्प से पादौ तन्वं वाष्पाक्ष्यौ * वत्सो
 वीक्षिम् * * * दे वनो...
 ... भक्षौ * शिष्यतं
 सिमिद... उमा * *

* पता... * सिनी
 ... वत्सेवा *

यश् * * * वश्...
 ... भक्षी वश् *
 वश् * * * त्रेर् वश्...
 ... भक्षी वश् *
 ... यश् * *
 ... भक्षी वश् *
 वर्षस्तान्... वर्षस्तान् * *
 वर्षस्तान् * * * र्वा...
 ... सुमगम् * * *
 सुमगो * * * सुमगो...

... त * *
 ... मधुगा *
 * गिरिषु...

वे २.१०.२१ श्री १.१.११

श्री १.१.११

श्री १.१.११

श्री ११

'क १०.१५१.१' श्री १.१.११

श्री १.१.११

श्री १.१.११

श्री ६.६९.११.५

श्री ६.७०.११.२

श्री ६.१०२.११

श्री ४.३६.१०१, ५.१४.६५

श्री ६.८९.३ वै २.९०.५१.२

सुरायां सिध्यमानायां कीलाले मधु तन् मयि ॥२॥
 यथा सुरा यथा मधु यथाक्षा अभिदेवने ।
 यथाह गम्यतो मन एवा माम् अमि ते मनः ॥३॥
 यथा ते पदं पदेनर्प्यतां मनसा मनः ।
 प्रत्यक्षम् अग्रमं त्वाश्चम् इवाश्वाभिधान्या ॥४॥
 मद्यं त्वा घावापृथिवी मद्यं देवी सरस्वती ।
 मद्यं त्वा मय्यं भूम्या उभाद् अन्तो सन् अम्यताम् ॥५॥ ॥का०४॥

२.३१

या वैश्वदेवीर् इषवो या वसूनां या रुद्रस्य सोमस्य या भगस्य ।
 विश्वे देवा इषवो यावतीर् वस् ता वो अग्निना शमेणा शमयामि ॥१॥
 या आदिदेवीर् इषवो या वसूनां या रुद्रस्याश्विनोर् यावतीस् ताः ।
 विश्वे देवा इषवो यावतीर् वस् ता वो देवस् सविता शमयाति ॥२॥
 यास् ते ऽग्न इषवो वात वा[स्] ते अपाम् उत्सृष्ट्याम् उत वा मरुत्सु ।
 इन्द्रस्य साक्षा वरुणस्य राक्षस् ता वस् सूर्यो बृहता शमयाति ॥३॥
 मा बिभृम् आदिस्थाप वसुभ्यो मा रुद्रायानये पार्थिवाय ।
 इन्द्रस्य शुक्रो वरुणस्य या शुचिस् ता वो देव्य अदितिश् शमयाति ॥४॥
 याश् च वाते विष्वग्वाते याश् च रुद्रस्य धन्वनि ।
 अग्निष् टा वसोर् ईशानस् तास् सर्वा भिषजः करत् ॥५॥ ॥का०५॥ ॥अनु०॥

२.३७

चिप्ति यक्कासि? मनसा चिप्ति देवी कृताकृधः ।
 जातवेदः प्र णस् तिर अग्ने विश्वामरुद्भिः? ॥१॥
 यवयास्मद् द्वेषांसि यवमयेन हविषा ।
 यस् ते मृत? दुष्प्वप्रस्य भावस् स ते तुदन्त एतं प्र द्विष्मः ॥२॥
 यथा कलां यथा शफं यथर्षं संनयन्ति ।
 एषा दुष्प्वप्स्यं सर्वम् अग्रिये सं नयामसि ॥३॥
 अररो हीश्? शतम् अथ गवां भक्षीय शतम् अजानां शतम् अवीनाम् ।
 शतम् अश्वानां गुरुषाणां शतानि? भक्षीय ॥४॥
 अमुम् आमुध्यायणम् अमुध्याः पुत्रं तम् अहं निर्जतये प्रेष्यामि ।
 तं मृत्योः पीशो बभ्रामि स बभ्रो हतो ऽस्तु स ततो मा मोक्षि ॥५॥ ॥का०१॥

२.३८

ये नश् शपन्त्य अप ते भवन्तु वृक्षान्व? वृक्षणी अपि तान् जयाम ।
 द्राघीय आयुः प्रतरं वधाना वयं देवानां सुमतौ स्याम ॥१॥
 कृत्याकृतं पयस्वान् अवर्शत अग्नेः? ।
 प्रत्यस्य नु युध्यस्व प्रति स्म रैवतं वृहः ॥२॥
 यस् त्वा कृत्ये प्रतिघाय? विद्वी अविदुषो गृहम् ।
 पुनस् त्वा तस्मै वध्मो यथा क[ृत्या]कृतं हनत् ॥३॥
 पुनः कृत्यां कृत्याकृते हस्तगृह्य परा णय ।
 उतो त्वम् उत्तमा पुनस् त त म् वै सु द न् स्व? ॥४॥
 कृत्या यन्तु कृत्याकृतं कृतीविमतो गृहम् ।
 स्तोत्रं पाकस्य वर्धतां संवृष्टा मोक्षणीर् इव ॥५॥ ॥का०२॥

२.३९

यत् ते प्रावा बाहुच्युतो अचुच्योन करो यद् वा ते हस्तयोर् अचुक्षन् ।
 तत् त मा व्यायतां तत् ते मि ष्प्यायतां सोम राजन् ॥१॥
 यत् ते प्राणा चिच्छिदुस् सोम राजन् म्रियाण् अन्ना कृकृता पुकणि ।
 तत् सं धत्स्वाज्येनोत वर्धयस्वानागसो यथा सवम् इत् संक्षियेम ॥२॥
 यां ते त्वधं विमिदुर् यां च योमि यदि वा स्यान्नात् प्रच्युतो[र्] वि वासुतो ऽसि ।
 तस्मै ते सोम लुप्तम् अस्माकम् एतद् उप नो राजन् सुकृते जयस्व ॥३॥
 सं प्राणायानाभ्यां सं वधुषा सं ओभेण गच्छस्व सोम राजन् ।

या * * पदेन कथ्यते...

... त्वा वयम् *

... रुद्रस्यविभो * *

वस् * ... उच्छिष्ट्याम् * * *

* * * राजा * वय...

* वृक्षादित्यो मा * * * पाकिनाव

यश् * * * यश्...

* दृ * ईशानस्त्वा * भेषजः *

यवयायवयास्तद्...

* * * द्विष्मीयस्व...

... यवणो लोन्नयन्ति

* दुस्त्व * ... सुम् *

... तत्रापि मक्षय

... प्रेष्यामि

* * पाशये वध्यामि... मोषि:

... वक्ष * ता *

भ्राजी(प्राप्ते शर्षी)श्च * प्रतिरं दधानां ...

प्रत्यस्य * पुत्रयस्व ...

* * तस्मा दधिरो * * हनः

* कृत्यो * हस्तिगृह्य ...

* पाकस्य * संवृष्ट * *

* * * वक्षो ... * *

* ताप्यायतां उप...

* * * विमिदुस् * राजिन्... परोणि [मित्रसंक्षियेन]

* संजत्स्वाज्येनोत ... । ओ अनागसो यथा सव-

* * * विभु तां त योनिर्दधां स्वाता ...

... गच्छस्व * *

श्री १९.५७.३५

श्री १.६.४६.३ क ८.४७.१७-५

उत्तापि भक्षीय वा

श्री ५.१४.४५

श्री ४.१२

श्री ६.३७.१५

वै २४.१ तेज ३.७.१३.१-३

३ त्वया सोम वृक्षमस्माकम्

यत् ते विरिहं सत् उ तत् त एतज् जानीतान् नत् संगमने पथीनाम् ॥४॥
महात् शरीरं पयसा समेत्याम्योऽन्यो भवति वर्णो [अ]स्य ।
तस्मै त इन्द्रो हविषा विधेम वयं स्याम पतयो रथीनाम् ॥५॥
अभिहरन्ति जुहो घृतेनाङ्गा पङ्क्तिं तव वर्षयन्ति ।
तस्मै ते सोम नम इव वषट् चोप नो राज[न] सुकृते ह्यस्य ॥६॥ ॥का०१॥

२.४०

इहैत देवीद् अयम् अस्तु पन्था अयं वो लोकश्च शरणाय साधुः ।
इदं हविर् जुषमाणा उदितः ? सिमा [रा]ज्ञा वरुणेन प्रसूताः ॥१॥
इहैत राजा वरुणो ददाभिर् ? देवो देवेषु हविषो जुषताम् ।
कृणुष्व पन्थाः । मद्यान् दुर्विभिर् ? अनेन बभ्रो महता पुथिष्याम् ॥२॥
। म्रियद् भ्रियद् व मद्यान् अभुञ्ज तीरोकोषानाम् इह राजीतु ।
। अनेमेवे गां मृजत द्विषीमतो जङ्घोसां शम्भुं अजनां अधृण्णतः ? ॥३॥
ये पारतो मध्यतो ये च यस्मिं ये अप्सुषवो मिहितास् तीरे अग्नयः ।
ते देवजा इह नो मृवन् न आपस् त आ जिन्वन् उभये सचन्धवः ॥४॥
इदं व आपो ह्वयम् अयं वत्स क्रतावरीः ।
इहेत्यम् एत शकरी[र] यत्रैवं वेद्यामसि ॥५॥ ॥का०४॥

२.४१

उक् असौ सूर्यो अगाद् उक् अयं मामको भगः ।
तेनाहं विद्वला पतिम् अम्य असाक्षि विवासाहिः ॥१॥
अहं केतुर् अहं मूर्धाहम् उमा विवादनी ? ।
ममेव अप क्रतुं पतिस् सेहानाया उपाचरात् ॥२॥
मम पुत्राय शत्रुहणे अथो मे दुहिता विराद् ।
उताहम् अस्मि संजया पत्युर् मे श्लोक उत्तमः ॥३॥
येन देवा असुरेभ्यो भवन्ति मर्मतरा ?
इदं तद् अग्नि देवा असपत्ना किलाभुवम् ॥४॥
असपत्ना सपत्नामी जयन्त्य अभिभूवरी ।
मुष्णाम्य अन्यासां भगं बर्षो अस्थेयसाम् इव ॥५॥ ॥का०५॥ ॥अनु०८॥

२.४२

शेरभक् शेरभ पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् हेतिः किमीदिनः ।
यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसान् अत्त ॥१॥
शेरुधक शेरुध [पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् हेतिः किमीदिनः ।
[यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसान् अत्त] ॥२॥
सर्पालुसर्प [पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् हेतिः किमीदिनः ।
[यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसान् अत्त] ॥३॥
क्रोकानुक्रोक [पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् हेतिः किमीदिनः ।
[यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसान् अत्त] ॥४॥
जूर्णि [पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् हेतिः किमीदिनः ।
[यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसान् अत्त] ॥५॥
भक्रुजि [पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् हेतिः किमीदिनः ।
[यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसान् अत्त] ॥६॥
अर्जुनि [पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् हेतिः किमीदिनः ।
[यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसान् अत्त] ॥७॥
उपन्ने पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् जूर्तिः ? किमीदिनः ।
यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसान् अत्त ॥८॥ ॥का०१॥

२.४३

याचापुथिबी उपभुतेर् मा पातं स्वाहा ॥१॥
चनापापुथे प्रजायै मा पातं स्वाहा ॥२॥

• • • विरिहं • • • तन्ववत्तम् • • • मनी •
अहम् • • • समेत्य • • • वरुणो •
तस्मै • • • दो • • • विधेमः ...
अम्य • • • जिहो • • • नागा पङ्क्तिं त वर्षयन्ती
• • • नत् वरिहट् वप ...

इहत् • • • पन्थ ...

• • • जुषमाना ...

इहत् ... जुषाताः

• पन्था ...

... यन्त • • • अप्सुषवो निहतास् • • •

... मृजुपापुथ्या जिह(उपरि न्व)जुमवे •

• बापो • • • वरुणितावरी

इहत्याम्...

... मासको •

... सूर्यो अहम् • • • नि

नमेद् • • • कर्द • • • उपचरा

• • • वो...

... पत्नार • • •

• देवास्तुरेभ्यो ...

• उत्तक • सपत्ना •

सपत्ना सपत्नामी जयत्य् •

• • • वामो वस्तेयशाम् •

परमक वेरुधम् • • • मो वान्ति वाववम् • • • इतिम् •

• • • दम् • • • व प्राही तमुत्त म्मासांसामन्वत्ता

शेरुध...

सर्पालुसर्प

क्रोकानु

ज्यर्धशेरुधुन्मप्रप्रदो पुनर् वो वन्ति वाववः
पुनर् जूर्तिः किमीदिनः

• • • दम् • • • न प्राही • • • उत्त स्वा मांसान्वात्ता

श्री १.११.७

श्री १०.१५९.१-५ आ म १.११.

[१-५]

'क, आ म विवाचनी

'आ म कोषेषु सपत्नामी

श्री २.२४.१,२,४,१,५,८,७,९

श्री २.११.२

श्री २
श्री ३
श्री ४, ५

अजापानौ मृत्योर् मा वातं स्वाहा ॥२॥
सर्वं बभ्रुषी मा पति स्वाहा ॥३॥
अग्रे विश्वंभर विश्वतो न पति स्वाहा ॥४॥ ॥का० २॥

२.४४

आयुर्दा अग्न आयुर् मे वात स्वाहा ॥१॥
वर्चांदा अग्ने वर्चां मे वात स्वाहा ॥२॥
तेजोदा अग्ने तेजो मे वात स्वाहा ॥३॥
सहोदा अग्ने सहो मे वात स्वाहा ॥४॥
बलदा अग्ने बलं मे [वात] स्वाहा ॥५॥ ॥का० ३॥

२.४५

श्री २.१७.४

आयुर् अस्म आयुर् मयि धेहि स्वाहा ॥१॥
वर्चां ऽसि वर्चां मयि धेहि स्वाहा ॥२॥
तेजो ऽसि तेजो मयि धेहि स्वाहा ॥३॥
सहो ऽसि सहो मयि धेहि स्वाहा ॥४॥
बलम् असि बलं मयि धेहि स्वाहा ॥५॥ ॥का० ४॥

२.४६

श्री २
श्री ३

पिशाचक्षयणम् असि पिशाचजम्भनम् असि स्वाहा ॥१॥
यातुधानक्षयणम् असि यातुधानजम्भनम् असि स्वाहा ॥२॥
सदान्वाक्षयणम् असि सदान्वाजम्भनम् असि स्वाहा ॥३॥
सपत्नक्षयणम् असि सपत्नजम्भनम् असि स्वाहा ॥४॥
आवृष्यक्षयणम् असि आवृष्यजम्भनम् असि स्वाहा ॥५॥ ॥का० ५॥ ॥अनु० १॥

२.४७

आ ते सौवीर्यं वदे मयि ते सौवीर्यम् ॥१॥
आ [ते] सौवीर्यो वदे मयि ते सौवीर्यः ॥२॥
आ [ते] सौतेजो वदे मयि ते सौतेजः ॥३॥
आ [ते] सौमृग्यं वदे मयि ते सौमृग्यम् ॥४॥
आ ते सौशुकं वदे मयि ते सौशुकम् ॥५॥ ॥का० १॥

२.४८

श्री २.१९.२
श्री २
श्री ४
श्री ३

अग्रे बलं ते तपस्तेन तं प्रति तप वो ऽस्मान् हेहि यं न कथं क्षिप्यः ॥१॥
[अग्रे यत्] ते हरस्तेन तं प्रति हर [वो ऽस्मान् हेहि यं न कथं क्षिप्यः] ॥२॥
[अग्रे] यत् ते शोचिस्तेन तं प्रति शोच [वो ऽस्मान् हेहि यं न कथं क्षिप्यः] ॥३॥
[अग्रे यत्] ते ऽविस्तेन तं प्रति अवि [वो ऽस्मान् हेहि यं न कथं क्षिप्यः] ॥४॥
अग्रे यत् ते ज्योतिस्तेन तं प्रति जह वो ऽस्मान् हेहि यं न कथं क्षिप्यः ॥५॥
॥का० २॥

२.४९

प्राची दिग् गमयन् देवता यद् देवेभ्य पिबतु मनुष्येभ्य नय चक्रपापयत्?
तस्यावेदनम् अस्ति ॥१॥
सं वेमम् अस्माद् यच्छ? तस्माद् आमयतु? स्वाहा ॥२॥
दक्षिण दिग् रथन्तरं देवता [यद् देवेभ्य पिबतु मनुष्येभ्य नय चक्रपापयत्?
तस्यावेदनम् अस्ति ॥३॥
[सं वेमम् अस्माद् यच्छ? तस्माद् आमयतु? स्वाहा] ॥४॥
प्राची दिग् गमयन् देवता [यद् देवेभ्य पिबतु मनुष्येभ्य नय चक्रपापयत्?
तस्यावेदनम् अस्ति ॥५॥
[सं वेमम् अस्माद् यच्छ? तस्माद् आमयतु? स्वाहा] ॥६॥
उदीची दिग् गमयन् देवता [यद् देवेभ्य पिबतु मनुष्येभ्य नय चक्रपापयत्?
तस्यावेदनम् अस्ति ॥७॥

आयुर्मा अग्नि * * * पा *
वर्चांदा * * * पा *
तेजोदा * * * पा *
सहोदा * * * पा *
बलदा * * * पा *

* अस्मान् * मे * *

पक्ष...पेवि *

* क्षीणम् ...
* क्षीणम् ...
* क्षीणम् ...
सपत्नक्षीणम् * सपत्न * *
* क्षीणम् ... (प्राग्ने रक्षामन्त्रं वा अग्निः)

श्री अग्रे ...

* वो: ...

सं * * * वक्ष * आमयतु *

* * * आमयतु ...

[सं वेमम् अस्माद् यच्छ? तस्माद् आमयतु? स्वाहा] ॥४॥
ऊर्णा दिग् दृष्ट्वा देवता वद् देवेषु पितृषु ब्रह्मण्येषु मद् वक्ष्यामि वक्ष्ये?
तस्यावेदनम् असि ।
सं वेमम् अस्माद् यच्छ? तस्माद् आमयतु? स्वाहा ॥५॥ ॥का० १॥

२.५०

अग्निं वयं त्रातारं हवामहे [य] इमं त्रायते ऽस्माद् यस्मात् तस्माद् आम-
यत? ।

जुषाणो अग्निर् आज्यस्य त्राता त्रायतां स्वाहा ॥१॥
मित्रावरुणौ वयं त्रातारी हवामहे याद् इमं त्रायेते ऽस्माद् यस्मात्
तस्माद् आमयत? ।

जुषाणौ मित्रावरुणाद् आज्यस्य त्रातारी त्रायेतां स्वाहा ॥२॥
मरुतो वयं त्रातून् हवामहे [य] इमं त्रायन्ते ऽस्माद् यस्मात् तस्माद्
आमयत? ।

जुषाणा मरुत आज्यस्य त्रातारस् त्रायन्तां स्वाहा ॥३॥
अग्नय गृहपतये स्वाहा । अग्निनाग्निं गृहेभ्य स्वाहा । वाक्स्य नग्निभ्य स्वाहा । अग्निं वयं स्वाध्वम्
स्वाहा । तेन ब्रह्मणा तेन षण्डस्ता तथा देवतयाग्निरस्यद् देवेभ्यस् स्वाहा ॥ इति अग्निहोत्रम् ॥
वितुन् वयं त्रातून् हवामहे [य] इमं त्रायन्ते ऽस्माद् यस्मात् तस्माद्
आमयत ।

जुषाणां पितर आज्यस्य त्रातारस् त्रायन्तां स्वाहा ॥४॥
बृहस्पतिं वयं त्रातारं हवामहे [य] इमं त्रायते ऽस्माद् यस्मात् तस्माद्
आमयत? ।

जुषाणो बृहस्पतिर् आज्यस्य त्राता त्रायतां स्वाहा ॥५॥ ॥का० १॥

२.५१

अग्निं वयं त्रातारं यजामहे मेनिहन् वलगहनम् ।
जुषाणो अग्निर् आज्यस्य मेनिहा वलगहा त्राता त्रायतां स्वाहा ॥१॥
इन्द्रं वयं [त्रातारं यजामहे मेनिहन् वलगहनम्] ।

जुषाण इन्द्र आज्यस्य [मेनिहा वलगहा त्राता त्रायतां स्वाहा] ॥२॥

सोमं वयं त्रातारं यजामहे मेनिहन् वलगहनम् ।

जुषाणस् सोम आज्यस्य मेनिहा वलगहा त्राता त्रायतां स्वाहा ॥३॥

विश्वान् वयं देवीस् त्रातून् यजामहे मेनिहो वलगमः ।

[जुषाणा विश्वे देवा आज्यस्य मेनिहनो वलगहन]स् त्रातारस् त्रायन्तां
स्वाहा ॥४॥

बृहस्पतिं वयं त्रातारं यजामहे मेनिहन् वलगहनम् ।

जुषाणो बृहस्पतिर् आज्यस्य मेनिहा वलगहा त्राता त्रायतां स्वाहा ॥५॥

॥का० १॥ ॥अनु० १०॥

२.५२

ये केशिनः प्रथमास् सन्नम् आसत येभिर् आशुतं यद् इदं विरोच[ति] ।

तेभ्यो जुहोमि हविषा घृतेनाश्वाभान् गोमान् अयम् अस्तु वीरः ॥१॥

नर्ते ब्रह्मणस् तपसो मुच्यते द्विजाम्नीयं दीक्षा वशिनीयं ह्य पतत् ।

प्र केशास् सुबते काण्डिनो भवन्तु तेषां ब्रह्मे[द् ई]शो वपनस्य नाम्बः ॥२॥

येनावपत् सविता शीष्णो अग्ने धुरेण राक्षो वरुणस्य केशाद् ।

तेन ब्रह्माणो वपतेदम् अस्यायुष्मान् दीर्घांसुर् अयम् अस्तु वीरः ॥३॥

मा ते केशान् भद्र माद् बर्षं पठत् तथा धाता दधातु ते ।

तुज्यम् इन्द्रो वरुणो बृहस्पतिस् सविता वृषो ऽवधन् ॥४॥

आ रोह प्रोहं विषहस्व शत्रून् अबाह्वायं दीक्षा वशिनी ह्य उग्र ।

देहि दक्षिणां ब्राह्मणेभ्यो अथो मुच्यस्व वरुणस्य पाशात् ॥५॥ ॥का० १॥

२.५३

ये देवाः पुरस्त्वहो ऽग्निमेवा रक्षोहनस् ते नः पान्तु [ते नो ऽवन्तु] तेभ्यो

... अनुयेन * *

हृ * * वक्ष ... ॥ इमे रक्षामन्त्रं दिग्धन्वनम् ॥ ॥

... त्रायतास्माधस्मा * *

... यावयिमं त्रायते * वक्ष

मरुताद् * त्रायीन् ... त्रायाम् * * *

जुषाणो मरुताज्यस्य ...

... त्रायन्तास्माधस्मा * *

* पितराज्यस्य ...

... त्रायतास्माधस्मा * *

... त्रातारं * *

... देव वलगहनं

... मेनिहन् * *

... मेनिहन् * *

* * * असित ...

... इतेन अश्वानोममान् * * वीराः

नन्ते रानास् * * पुष्टिताम्नीयं दीक्षां वशिनीयं ...

प्राप्य * तुवते काण्डिनो ... नाम्बा

* * * वत्साध्यामो ...

* * केशमनुगवन्त * तथा ...

... वधं

* * * विषहस्व शत्रूनाञ्जलादीक्षां ...

* * ब्रह्मणेभ्यो ...

नामन्त्रो ऽयं पाठः

तैमा २.७.१७.१,२

० २.१८.१०

श्री ३

मे २.१.३ का १५.१

नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥१॥
 ये देवा दक्षिणात्सवो यमनेत्रा रक्षोहणस् ते न० पान्मु [ते नो ऽवन्मु]
 तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥२॥
 ये देवा० पश्चात्सवो मदन्नेत्रा रक्षोहणस् ते न० पान्मु [ते नो ऽवन्मु]
 तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥३॥
 ये देवा उत्तरात्सवस् सोमनेत्रा रक्षोहणस् ते न० पान्मु [ते नो ऽवन्मु]
 तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥४॥
 [ये देवा विवस्सवो अवस्सन्नेत्रा रक्षोहणस् ते न० पान्मु ते नो ऽवन्मु]
 तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥५॥
 ये देवा अन्तरिक्षात्सवो बृहस्पतिनेत्रा रक्षोहणस् ते न० पान्मु ते नो ऽवन्मु
 तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥६॥ ॥का०१॥

* * दक्षिणात्सवो ...

* * अन्तरिक्षात्सवो ...

का १५.३ मे २.१.१

२.५४

अग्नये पुरस्सदे रक्षोमे स्वाहा ॥१॥
 यमाय दक्षिणात्सदे रक्षोमे स्वाहा ॥२॥
 मरुद्भ्यः पश्चात्सद्भ्यो रक्षोहभ्यस् स्वाहा ॥३॥
 सोमायोत्तरात्सदे रक्षोमे स्वाहा ॥४॥
 अवस्वद्भ्यो विवस्सदे रक्षोमे स्वाहा ॥५॥
 बृहस्पतये ऽन्तरिक्षात्सदे रक्षोमे स्वाहा ॥६॥ ॥का०१॥

सोमाय उत्तरात्सदे ...

अवस्यते विवस्यते ...

* * अन्तरिक्षात्सदे ...

२.५५

विषो जातो विवस् पुत्रो अस्माज् जातं सहस् सहः ।
 अभ्यत्यम् अग्रे जैत्रायात् सहदेवं दामसि ॥१॥
 तं त्वाम् भा यथा रथम् उप तिष्ठन्तु राजानः ।
 सुमतिभ्यो वि वभुवे ॥२॥
 त्वया वयं देवजात सर्वाः प्र शोचयामसि ।
 उत सत्या उतावृताः ॥३॥
 यो अभ्यत्येन मित्रेण सुमतीर् इव गच्छति ।
 जयंश्च सर्वाः पृतना याथ च सत्या उतावृताः ॥४॥
 अघराजो नि प्रवन्तु सुमत्या उलुकाकृताः ।
 अभ्यत्यमित्रं पुरुषं ये ऽवाताः पृतम्यन्ति ॥५॥ ॥का०४॥

... सह

* * देवजातस् * प्रा *

... तः

अवश्च सर्वं ... वृत्तः

... वृत्तम् * वृत्तमकृत

... वाता पृथ्वा

२.५६

उग्रा नाम स्थ तेषां व० पुरो गृहा० प्राची विक् तेषां वो अग्निर् इववः ।
 ते नो मृडत द्विपदे चतुष्पदे तेषां वो यान् आयुधानि या इववस् तेभ्यो
 नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥१॥
 कम्प्या नाम स्थ तेषां वो दक्षिणात् गृहा दक्षिणा विक् तेषां व आप इववः ।
 [ते नो मृडत द्विपदे चतुष्पदे तेषां वो यान् आयुधानि या इववस् तेभ्यो
 नमस् तेभ्यस् स्वाहा] ॥२॥
 विराजो नाम स्थ तेषां व० पश्चाद् गृहा० प्रतीची विक् तेषां व० काम इववः ।
 [ते नो मृडत द्विपदे चतुष्पदे तेषां वो यान् आयुधानि या इववस् तेभ्यो
 नमस् तेभ्यस् स्वाहा] ॥३॥
 अवस्था नाम स्थ तेषां व० उत्तराद् गृहा उत्तरीची विक् तेषां वो वात इववः ।
 [ते नो मृडत द्विपदे चतुष्पदे तेषां वो यान् आयुधानि या इववस् तेभ्यो
 नमस् तेभ्यस् स्वाहा] ॥४॥
 उत्तरे नाम स्थ तेषां व० उपरि गृहा ऊर्ध्वी विक् तेषां वो वर्धम् इववः ।
 ते नो मृडत द्विपदे चतुष्पदे तेषां वो यान् आयुधानि या इववस् तेभ्यो
 नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥५॥ ॥का०५॥ ॥अनु०११॥

* * गृहात् ... वा *

... काम *

* * नाम ...

* * वृत्त(उपरि उ)त ...

२.५७

यवीवं विषो यथ अवाजगाम यथ अन्तरिक्षाद् यदि पृथिव्याः ।
 यदि यज्ञो वक्षपतेस् सर्गस् तेभ्यस् सर्वेभ्यो नमस् विधेम ॥१॥

... पृथिवी वः

* * वृत्ते ... नमसा *

ते ५.५.१०.४

ते अवस्थावानो नाम स्थ

श्री १९.११.५। श्री १०.४.२३

यम् इन्द्रम् आहुर् यं मित्रम् आहुर् यं सोमम् आहुर् यम् अग्निम् आहुः ।
यं [वरुणं बृहस्पतिम्] आहुस् तेभ्यस् सर्वेभ्यो नमसा विधेम ॥२॥
यदिन्द्रिया जन्त्याः प्रोर्भवन्ति स्वप्नं दुर्भूतम् अभि ये विनन्ति ? ।
ये देवानाम् अत्विजो यज्ञियानां तेभ्यस् सर्वेभ्यो नमसा विधेम ॥३॥
ये शाश्वतानां नमसा निपन्ति सूर्यस्य रश्मीन् अनु सं वरन्ति ।
ये देवानां धर्मधृतो बभूवुस् तेभ्यस् सर्वेभ्यो नमसा विधेम ॥४॥
स्वर्गिंसि येरभि ये भायन्ति येभ्यः कृष्णान्ति यो रोदयन्ति ? ।
ये वा स्त्रीणां प्रतिकृपा बभूवुस् तेभ्यस् सर्वेभ्यो नमसा विधेम ॥५॥ ॥क०१॥

२.५८

ध्यावृक्षौ पर्यौ गावौ विश्वौ विज्ञातत विज्ञेयणम् ।
किलासि तयतैनौ व्यत द्विषः ॥१॥
विकिलीनावत द्विषत् वासतीभ्यस् समाभ्यः ? ।
अथोष्मुकम् इव कादिरम् अग्निर् वाम् अस्त्वं अन्तरः ॥२॥
सिंहस् ते बभूवो व्याघ्रः परिषु ? जने ।
अग्निर् वाम् अस्त्वं अन्तरो यथा वा नशासति ? ॥३॥
वि घौर् व्यत तद् वयास्तत कपट्यवः ? ।
व्या ओषधे प्ररस्पस् ? अग्निर् इव तं दह ॥४॥
व्यवयन्तु हृदयानि वि चिन्तानि मनांसि च ।
अथो यत् तन्वो संगतं तद् वाम् अस्तु विधुलकम् ॥५॥
अस्ति वैवा विद्विषम् उभौ सजेतरा ? ।
विश्वश्चौ पर्यावर्तयेत यथा वा नशासति ? ॥६॥ ॥क०२॥

२.५९

अयं पोषात् त्रिभुतश्च अयन्ताम् अनक्तु पूषा पयसा घृतेन ।
अन्नस्य भूमा पुरुषस्य भूमा भूमा पशूनां त इह अयन्ताम् ॥१॥
इमम् आवित्या वसुना सम उक्षतेमम् अग्ने वर्धय वावृधानः ।
यस्मिन् त्रिभुवः कृतानां पोषयिष्णुर् इमम् इन्द्र सं सृज धीर्येण ॥२॥
भूमिष् टा पातु हरितेन विश्वभृद् अग्निः पिपत्स्व अयसा सजोषाः ।
वीरजिस् ते अर्जुनं संविद्वान् वचो वधातु सुमनस्यमानम् ॥३॥
ब्रेशा जातं जन्मनेद् हिरण्यम् अग्ने एकं प्रियतमं बभूव ।
सोमस्यैकं हिंसितस्य परापतद् अपाम् एकं वेधसो रेत आहुस् तत् ते
हिरण्यं त्रिविद् अस्त्वं आयुषे ॥४॥
त्रियायुषं जमदग्नेः कश्यपस्य त्रियायुषम् ।
ब्रेशावृतास्य वक्ष्णं त्रीण्य आयुषि नस् कृधि ॥५॥
अयस् सुपर्णास् त्रिभुता यद् आयन्न् एकाक्षरम् अभिसंभूय शक्राः ।
प्रत्य औहन् नृ[स्युम्] अमृतेन साकम् अमर्तवधाना दुरिता नि विश्वा ॥६॥
विषस् त्वा पातु हरितं म[ध्यात्] त्वा पात्स्व अर्जुनम् ।
[भूम्या अयस्] यं पातु प्राहर्द् देवपुरा अयम् ॥७॥
इमास् ति[क्रो] देवपुरास् तास् त्वा रक्षन्तु सर्व[त]ः ।
तास् त्वं विश्वद् आयुष्मान् वर्धस्वान् उत्त[रो] द्विषतां मघ ॥८॥
[पुरं] देवानाम् अ[मृते] हिरण्यं य आवेधे प्रथमो देवो अ[ग्ने] ।
[तस्मै] नमो वरा प्राचीः कृ[णो]म्य अनु मन्यतां त्रिभुव आवेधे मे ॥९॥
नव प्रा[णान्] नवमिस् सं मिमीते वीर्यो युत्वाय शतशारदाय ।
हरिते त्री[णि] रजते त्रीण्य मयसि त्रीणि रजस्ताविद्धितानि ॥१०॥
आ त्वा वृत्तस्व अ[र्धमा] पूषा बृहस्पतिः ।
[अ]हर्जातस्य अयं नाम तेन ते ऽसि वृ[त्तामसि] ॥११॥ ॥क०३॥

२.६०

यक्षं यन्तं तपसा बृहन्तम् अम्बारोहामि मनसा सवो निः ।
उपहृता अग्ने अरस्य परस्तात् तृतीये नाके सधमार्धं मदेम ॥१॥

* * * * * आहु वम ...

...स्वपुनं ...

येदसशानान * * * रश्मीर ...

...तरा

* वस्त्वन्तेरा ...

व्यवयन्त ...

* य तनो ...

* वतयेतां ...

* पोष ...

अन्यस्य भूमा पुरुष भूमा * * * दहि *

* * * समक्षतेसम् * वर्धयामावृधानः

यस्मिन् त्रिभुवः कृतानां पूषयिष्णुर् ... सृजा *

... विश्वमिर् * पिपत्तु पयसा मजेषा

* * अर्जुनो ...

देवा ... प्रियतं बभूवः

... वेधसो रेतोहुस् * *

* त्रिभुतास्व *

* * त्रिवितीयम् * * शक्रा

प्रत्यह सृ × × न विश्वा

× × य * प्रहरोवपुरायं

तास् * विभ्रतायुष्मान् ...

... यामेदेः * * *

... त्रिभुता वधेन

अत त्रितस्य

* जातस्व * * * * विश्व

वधेन्तं ...

उपहृताभि ...

श्री ५.२८.३-११,१,१२

श्री १.१४.१

श्री १.१२.४

[तं प्रजानन्] प्रति गृह्णाति विद्वान् इ[हस्पति] प्रथमजा कृतस्य ।
[अस्माभिर् वत्तं जरत्स पर]स्ताद् अ[च्छिन्नं तन्मुम् अनु सं तरेम] ॥२॥

२.६१

× × × × × ×
पस्पार विद्वा भुवनानि गोपा अन्तरिक्षस्य [महतो] वि[मानः] ॥
×मा भिलं ते घृतश्चुतं नदीनां पथे? सुभुतं जुहोमि ।
प्रविद्वान् × मुमुग्धि पाशान् अस्य पत्नी विधवा यथासत् ॥
अनातुरेण वरुण × ×थे नो स्वस्तिभिर् अति दुर्गाणि वेप्यत् ? ।
तम् अभिना प्रतिगृह्णा स्वस्त[ये] दोषवेन? पूषा मे सं प्र यच्छात् ॥
॥का°५॥ ॥अनु°११॥

२.६२

ये पिशाचा इमां विद्याम् आकृतिं मोहयन्तु नः ।
तेषां त्वम् अग्ने नाशय वर्ष[श्च] त्वम् अथो प्रजाम् ॥१॥
नाशयाग्ने पिशाचानां वर्ष[श्च] त्वम् अथो प्रजाम् ।
यथाशां मह्यं धारय यथा इ कामयन्तु मे ॥२॥
आशां मह्यं धारयत् इन्द्रियेण × × ताम् ।
त्वम् अग्ने क्रव्यादस् सर्वान् पिशाचीं अर्षिषा वृह ॥३॥
प्रति वृह [यातु]धानान् सूर देवान् विष्वर्षणीन् ।
यो नो दुरस्याद् वेपणं यथाशां × × नः ॥४॥
ये न × पशून् अग्न इच्छन्त्य आशायां पुरुषेषु च ।
तांस् त्वं सहस्र[चक्षसः] पि[शाची] अर्षि[षा] वा [वृ]ह ॥५॥ ॥का°१॥

२.६३

× × × × × ×
× × × × × ×

२.६४

× × × × × × ×
× मि रेक्षति देवानां सर्वेषां सजाताना × द × व × निर्मितिर् इ × ? ॥
[क]श्यपस्य प्रतिसरो घीष् पिता पृथिवी माता ।
यथाभिचक्र देवास् तथाभि कणुता पुनः ॥
या × कृत्या नीलवतीर् या × कृत्या × पद्मवती ? ।
कृत्या याश्च चक्रुर् लोहिनीस् ता इतो नाशयामसि ॥
यदि वा यद् इमा जादुर् इमे भद्रासि सुम्बति ? ।
कृत्यासि कृत्याण्य असि सामुं कर्तारस्त्वं ? जहि ॥ ॥का°३॥

२.६५

वृहत् ते वर्च × प्रथताम् अमि धां मित्रो ऽभ्य एति सुदुभित्? सुवर्चाः ।
कृते राजा वरुणो ब्रवीतु तस्मात् त्वं इविषा भागधा असः ॥१॥
शतं हेमन्तान् दमया सपत्नान् विशात् त्वा सर्वां गृह्णो भवन्तु ।
यस्तोतिपानां प्रत्य उर्ध्वं यस् त्वा सुजातो विलहा त्वं नि च ॥२॥
इन्द्रस् त्वं योक्ते अधि मे शिर्षकस्य अस्मै यस् त्वा यच्छन् प्रत्युं सि ×
× × स्मा जिगीषां पृतनस्त पयं वृह स्त म च जं व नी × ×
× रास्य ते बलि सोम सुजातानु प स्तु × × × ×
× × × × × × × ×
× × × × × × × ×
कृते राजा वरुणो ब्रवीतु तस्मात् त्वं इविषा भागधा असः ।
शतं हेमन्तान् दमया सपत्नान् विशात् त्वा सर्वां गृह्णो भवन्तु ॥ ॥का°४॥

२.६६

भगाय राक्षे प्रथमं जुहोमि विम्बे देवा उत्तरे मादयन्ताम् ।

पतिगृह्णाति विद्वान्
स्ताद्

पस्पारि...

...पाशान्...

...पूष से * * *

* * * विषम्...

...प्रजानां

* * धारयथाई * *

* स्वई राधत्...

...पिशाचा * *

...दानां * देवां विचर्षण

* * * वेपण यथाशं...

एन × पशुगिमत्सत्त्व * * *

'क १.१८९.२' दुर्गाणि विधा

'शो १९.३५.३'

[कस्व

शो ३.९.१ । 'शो कर्षकस्व विधा

अस्य मन्त्रस्य पुनरुक्तिमीमांसा

उशान् पत्नीभ्य उशतीभ्य आभ्य × पतिम् अन्न आ वह रातह्वय ॥१॥
 पतिं वृणीष्व हविषा वृणाना तम् आ वहत् सविता तं ते अग्निः ।
 १ तम् इन्द्रम् अस्मि ? शतशारदाय भगभक्ता भगवती सुवीरा ॥२॥
 यमर्षा ? सं पतिम् अस्यै विदेशिथ जने धित्सन्तं तम् इहा बहासि ।
 सुमङ्गल्य अपतिमी सुवेवा रायस् पोषेण सम् इहा सृजस्व ॥३॥
 यत् ते पतिम् अर्यमा जायमानं यं धाता व कल्पजम् इहावहासि ।
 अग्नि वरेण हविषा जुहोमि प्रजां नयतु सुमनस्यमानाम् ॥४॥
 पतिं ते यावापृथिवी आ धातां पतिं मित्रावरुणा वातो [अ]ग्निः ।
 सप्तर्षयो ऽदितिस् सोम इन्द्रस् ते त्वा देवा × पतिवतीं कृण्वन्तु ॥५॥
 ॥का० ५॥ ॥अनु० ११॥

२.६७

यस् त्वाराय × प्रविशेश जानु जानिवाहुत ? ।
 अथो तन्वं पस्परी तम् इतो निर् नयामसि ॥१॥
 निष् टाराय ? नयामसि य इमां प्रविशेशिथ ।
 आत्मानम् अस्या मा हिंसीद् अन्यत्र चर मेह भूः ॥२॥
 येजरायेमाम् ? उपायसि धेह्य अस्यै रायस् पोषणम् ।
 प्रजां च तस्या मा हिंसीद् अन्यत्र चर मेह भूः ॥३॥
 येजराये ? व्यायसि हनामि वीरधा त्वा ।
 अथो कनित्रमीस् ? त्वा वरेण यथा भगम् ॥४॥
 येजरायास्यं स्तु पुत्रमावतो क्यम् ? ।
 यत् पीत्रसद्यं दौर्भाग्यं तम् इतो निर् नयामसि ॥५॥ ॥का० १॥

२.६८

अग्नेर् वो बलवतो बलेन मन्युं वि नयामसि ॥१॥
 इन्द्रस्य वो [बलवतो बलेन मन्युं वि नयामसि] ॥२॥
 सोमस्य वो [बलवतो बलेन मन्युं वि नयामसि] ॥३॥
 इहस्पतेर् वो [बलवतो बलेन मन्युं वि नयामसि] ॥४॥
 प्रजापतेर् वो बलवतो बलेन मन्युं वि नयामसि ॥५॥
 यत् ते सूर्य दिवि देवेषु वर्चस् तस्य नो धेहि तमसि प्रचेताः ।
 अहं च विप्रस् ? त्विषितस् त्विषीमान् इमां वाचं वि असीय ॥६॥ ॥का० २॥

२.६९

वात × पुरस्तात् १ पव मे ? नभस्वान् नमस् ते विष्ण ते नामधेयं मां नो
 हिंसीः ॥१॥
 तपोवा × पुरो दक्षिणत १ पव मे ? नभस्वान् नमस् ते विष्ण ते नामधेयं
 मा नो हिंसीः ॥२॥
 विश्वायुर् विश्वजनीन × प्रतीच्या विश १ पव मे ? नभस्वान् नमस् ते विष्ण
 ते नामधेयं मा नो हिंसीः ॥३॥
 शिवो वैश्वदेव उदीच्या विश १ पव मे ? नभस्वान् नमस् ते विष्ण ते
 नामधेयं मा नो हिंसीः ॥४॥
 अतिष्ठावा बार्हस्पत्य ऊर्ध्वाया विश १ पव मे ? नभस्वान् नमस् ते विष्ण ते
 नामधेयं मा नो हिंसीः ॥५॥ ॥का० ३॥

२.७०

अपघोरपाउतनद् ? अपस्कन्ध वधेद् अहिम् ।
 १ कस्याण्य आयताः स्मृतं ? सुमन[सि]स् सन्तु विपुतः ॥१॥
 यत् पर्जे[न्यस्] स्तनयिस्तुस् सं सं व्यथते जगत् ।
 पतन्तु द्वितीया त्रयावती ? पृथिवी प्रति मोदते ॥२॥
 पवनाभ्य कंदी कृका भेधे जुं काम् ? इव ।
 अहीस् त्वं विपुतां जदि मास्माकं पुत्रवान् बधीः ॥३॥

उश... अग्नि * * * इन्द्रा
 * * * वृणानस् ... सवित * * *
 ... सुवीराः
 ... अस्मै विदेशित * दिच्छन्तं * इवा *
 ... उविषा सुतस्व
 * * * जायमानां वा ...
 ... नैष्टु *
 ... पतिवती *

यस्त्वाराय ...
 * * पस्परी * * निन् *
 ... इमान् प्रविशेशतः
 * अस्य ...
 ... वेहस्वै रवि *
 * विशावसि ...
 * पीत्रसद्यं ...

... मन्यु व्य *
 ... मन्युर्व *
 * * सूर्य ... देहि * प्रचेतां
 ... श(अपदि मां)शीय

[पुरस्तात्]
 ॥ इतिवदत सक्तम् ॥ ॥ (ग्राम्ये वदत सक्तं वाता

... अपस्कन्ध वधेद् *
 ... विपुतः
 * * सयितुस्त * * व्यथते *
 अहिस्... पुरसा *

अभिकन्दस् स्तनयिजोर् अवास्फूर्जद् अशन्या उत ।
देवा मरुतो मृडत न० पान्मु नो दुरिताद् अवघात् ॥४॥
वीचिते? परि णो नम अवित्याश्र शर्म यच्छत ।
युयोत पर्णिनि शरम् उतापणं रिशावसः ॥५॥ ॥का०४॥

२.७१

कृतव्यधनि विध्य तं यश् चकार तम् इज् जहि ।
न त्वाम् अबक्रुचे वयं वधाय सं शिशीमहि ॥१॥
यथा ऽत्वा देव्य ओषधं प्रतीचीनं फलं कृतम्? ।
एवा त्वं कृत्येन कृतं हस्तयुष्ट परा णय ॥२॥
पुन० कृत्यां कृत्याकृते गौर धेनुका वडुंसु? नयत् ।
शकुर्व्यशकुपेक्ष्य? प्रतीची० प्रति तद् वसत् ॥३॥
यां ते चक्रुर् वर्तनेषु वस्ताकृत्तुर्वतासु? च ।
मण्डूके कृत्यां यां चक्रुस् तथा कृत्याकृतो जहि ॥४॥
अग्निर् इवेतु प्रतिकूलम् अनुकूलम् इवोदकम् ।
सुखो रथ इव वर्तता कृत्या कृत्याकृतं पुनः ॥५॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१४॥

२.७२

अग्निर् युज्जेन सूर्यो ज्योतिषा धीर् महिज्ञान्तरिक्षं व्यचसा ।
दिश आशाभि० पृथिवी पयोभिर् इदं राष्ट्रं वर्धयन्तु प्रजावत् ॥१॥
त्वष्टा रूपेण सविता सवेनाहर् मित्रेण वरुणेन रात्री ।
पूषा पुष्टिभिर् भागधेयेन भागधा इदं राष्ट्रं वर्धयन्तु प्रजावत् ॥२॥
यानि विश्वकर्मा निजघान सेविम् अन्तरा घावापृथिवी उमे ।
तस्याहु० क्षत्रियं गर्भं परि मा वपथा मूर्धनि धारयस्व ॥३॥
छन्दांस्य अभितो मयूक्षास् स्तोमात्तमायजरस्याः? ।
पुत्रीषं तस्याहु० क्षत्रियं निर्मितं परि मा वपथा मूर्धनि धारयस्व ॥४॥
पराणि तस्य ऽवतथा यापि महति मदस्पदं? कणुष्व दुर्धराय वा ।
मा त्वा दमन् सपत्ना विप्लवतस् तव राष्ट्रम् उत्तमं युज्जम् अस्तु ॥५॥ ॥का०१॥

२.७३

इदं तन् मित्रावरुणा इविर् वां येनाग्ने देवा अमृतत्वम् आयन् ।
येनास्मै क्षत्रम् अधिधारयौजो असपत्ना० प्रविशास् सन्ध्व अस्मै ॥१॥
घृतस्य धारा मित्रावरुणा दुहे वां धेनुर् अनपस्फुरन्ती ।
देवस् सवितात वायुर् अग्निर् भूतस्य पतिर् इह शर्म यच्छात् ॥२॥
शं नस् तन् मित्रावरुणा शुष्मीतां त्रेधा मित्रा बहुधा वशोराम्? ।
जयते सेना अप घोष एतत् पृथक् सत्त्वानो बहुधा भवन्ताम् ॥३॥
हनाम मित्रावरुणा अभिजान् भवाम भद्रे सुकृतस्य लोके ।
पारयान्? नस् सविता देवो अग्निर् जयामेदं इविषा कश्यपस्य ॥४॥
घातो यन् मित्रावरुणा तद् अह इविष्य अन्तरं निर्मितं कश्यपस्य ।
अध्वर्यवो मरुतो यस्यासन् तेन देवेभ्यो वरिमाणि चक्रुः ॥५॥ ॥का०२॥

२.७४

अधिकवत् स्वपा इह अग्ने दम्भ[य] रोवसी उरुची ।
आमुं नय नमसा रातह्वयं युजन्ति सुप्रजसं पञ्च जनाः ॥१॥
दूरे चित् सन्तम् अरुषास इन्द्रम् आ ज्याचयन्तु सख्याय विप्रम् ।
यद् गायत्रीं ब्रूहीतम् अकम् अस्मै सौत्रामण्या वधूयन्त देवाः ॥२॥
अङ्गयस् त्वा राजा वरुणो जुहाव सोमस् त्वायं ह्वयति पर्वतेभ्यः ।
इन्द्रस् त्वायं ह्वयति विद्भ्य आभ्यश् ह्येनो भूत्वा विशा आ पतेमाः ॥३॥
ह्येनो इविर् नयत् आ परस्माद् अभ्यक्षेत्रे अपदक्षं चरन्तम् ।
अश्विना पन्थां कणुतां सुगं ते गर्भं सजाता अभिसंविशाभवम् ॥४॥
ऽह्येनो इवि० कश्यपस्योप शिखे इन्द्रं वात० प्रहितो वृता वा ।
विधिय शशून् सेनाग्रे विगो वृषणानो अश्वराकासी? ॥५॥

अभिकन्दाः ... अवस्फूर्जद् * *
* * मृड(उपरि डा)त * पातु ...
... आदित्यश् * *
युयोत पर्णिनो * * पर्णो कषादस

०भ्यधन विद् ...

दू * इचक्षिरे * * शं समीपे

* त्वा कृत्येन * हस्तिग्राह * यनः (उपरि नयः)
* * * प्रतिचीनं फलं कृतं एवा त्वं कृत्येन कृतं
[हस्ति ग्री परा नयः पुन० कृत्या कृताकृती
* * * वस्तनेषु ... [गो धेनुका वडुंसु नयत्

* वेतु० प्रतिकूलम् ...

शुक रवं * कृत्ये * ताः

... महिज्ञा अन्तरिक्ष *
दिशाशाभिः ...

त्वाष्टा * * सवेन अहर् ...

* पुष्टीभगंसन भगदधिर् ...

* * विजघान मेदिम् * वाका० *

... चारयस्व

छन्दांस्वामितो ...

... वपत्वा * *

* * दमं सपत्ना विप्लवतम् ...

* तं ...

... ०धारयोजो सपत्ना० ...

... दुह * * अनु०

देव ...

* * तं ...

* सनो ...

* * समित्रां ...

* वं * तदाह ...

[वरिमाणि चक्रुः

* मरुता ... वरुणानि * * आ तेन देवेभ्यो

असिक्र ...

* * * रातह्वयो ...

* दिवछन्तमशोस ... वनाय * रिपुं

यदि गावभियं ... दधुशन्तु *

* * * विद्भ्याभ्यः ... विशा पतेमश्

* इविन् ... अपदक्षं *

अश्विना * * सजम् * * * अभिसंविशाभवं

शो ५.१४.९

शो ४१

शो ४१

शो ४.१७.४५

शो ५.१४.१३

शो ३.३.१.क ६.११.४ मे ४.१४.

[१५]

शो २

शो ३

शो ४

श्री ६

श्री ५

यस् ते ह्यं प्रतिनिष्ठत् सजात उत निष्ठः ।
अपाञ्चम् इन्द्र तं मीत्वायेमम् अब गमय ॥६॥
इयन्ति त्वा पञ्च जनाः प्रति मित्रा अनुवर्तत ।
इन्द्राग्नी विश्वे देवा[स् ते] विशि क्षेमम् अदीधरन् ॥७॥ ॥का०१॥

२.७५

प्रजापतिर् अनुवर्तिस् स प्रजामिर् अनुवर्तिः ।
स मानुवर्तिर् अनुवर्ति कृणोतु ॥१॥
इन्द्रो अनुवर्तिस् स वीर्येणानुवर्तिः ।
[स मानुवर्तिर् अनुवर्ति कृणोतु] ॥२॥
सोमो अनुवर्तिस् स ओषधीमिर् अनुवर्तिः ।
[स मानुवर्तिर् अनुवर्ति कृणोतु] ॥३॥
आपो [म]नुवर्तयस् ताः पर्जन्येनानुवर्तयः ।
ता मानुवर्तयो अनुवर्ति कृण्वन्तु ॥४॥
देवा अनुवर्तयस् ते ऽमृतेनानुवर्तयः ।
ते मानुवर्तयो अनुवर्ति कृण्वन्तु ॥५॥ ॥का०४॥

२.७६

पयो मद्यम् ओषधयः पयो मे वीरुघो दधन् ।
अपां पयस्वद् यत् पयस् तन् मे वर्षन्तु वृष्टयः ॥१॥
पयो मद्यं परस्वस्तो इस्तिनो मे पयो दधन् ।
पयः पतत्रिणो मद्यं वीणया मे पयो दधन् ॥२॥
पयस्वन् मे क्षेमम् अस्तु पयस्वद् उत [मे] धाम ।
अहं पयस्वान् भूयासं गावो म उत पयस्वतीः ॥३॥
पयो मद्यम् अप्सरसो गन्धर्वा मे पयो दधन् ।
पयो मे विश्वा भूतानि वातो दधातु मे पयः ॥४॥
पयो मद्यं द्यावापृथिवी अम्तरिक्षं पयो दधत् ।
पयो मे विश्वा भूतानि वाता दधातु मे पयः ॥५॥
पयः पृथिव्यां पय ओषधीषु पयो दिव्य अम्तरिक्षे पयो धाः ।
पयस्वतीः प्रविशत् सन्तु मद्यम् ॥६॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१५॥

२.७७

अहं विमर्षि ते मनो अहं विचिन्म अहं व्रतम् ।
ममेव अहं कृताव् असौ मामासन्नेदसीदपि ।
आज्ञासैकाः मयि ते रमतां मनः ॥१॥
आञ्जनस्य मनुषस्य कुष्ठस्य नलदस्य च ।
वीरोदीकस्य मूलेन मुकेन मर्दनं कृतम् ॥२॥
मधु मे अम्तर् आस्ये मुकेन मर्दनं कृतम् ।
तत्र त्वं वि वर्तस्व नराणां इव वर्तसि ॥३॥
यथा नेमी रथवक्रं समस्तं परिचस्वजे ।
एषा परि ष्वजस्व मां यथासन् मयि ते मनः ॥४॥ ॥का०१॥

२.७८

यथेदम् अभिना तृणं वातो वहतु भूम्याम् ।
एषा वयं वहामसि यां वयं कामयामहे ॥१॥
उत् त्वा माता स्थापयतु प्र त्वा नुवृताम् अभिना ।
दाश्वशुर् इव मातरं माम् एवोर्जातु ते मनः ॥२॥
यथा क्षीरं च सर्पिश्च मनुष्याणां इवे म्रियम् ।
एषाहम् अस्मा नार्या इवो भूयासम् उत्तमः ॥३॥
अग्निर् द्वा तपस् तपतु वातस्य आग्निर् मा स्पृशत् ।
तानि वदमानि साधाव उत् तिष्ठ प्रेक्ष अभिवात् ते कृणोमि ॥४॥

*** प्रतिनिष्ठत्वात् * निष्ठत्वा ॥१॥

अपात * मीत्वायेमम् * गायः

*** जन्ताः * मित्रावर्तत

...अपीधरं

...अनुवर्तिः

* वति अनुवर्ति *

* नुवर्तिस्...

* नुवर्तिस्...

...कृणोतु

देवानुव...

* तयोर् * कृणोतु

...दधं

* पयस्वाद्...वे * * (प्राप्ते पयः पृथिव्या)

...दधं

...दधं

* हे * * * ननु वा

...मोत *

* * अप्सरसं ...दधं ।

...विम्वन्तरिक्ष * धः

...अहं म व्रतं

* अप...

* सीधि * * * । मयि ते रमतां मनः

* मनुषस्य * नक्तस्य * ।

...मन्दनं *

तयो...

* * पय मा यथासं पयि * *

* * विणं * इवतु *

उ...

...पयानोतु * *

...इवे *

* * नारीवा...

अग्नेर्...त्राणि * स्पृश

ताति * मापय...

वा १८.१६ मे २.१२.१

वे २.९०.११.१ श्री १.१४.२१

श्री ६.१०२.११.१

श्री ६.८.११

सूर्यस् त्वा तपस् तपतु वातस्य भ्राजिद् मा स्मृक्षत् ।
तामि वदामि साधाव उत् तिष्ठ मेहि सूर्यवत् ते कुम्भोमि ॥५॥ ॥का०१॥

२.७९

हिरण्यपुष्पी सुभगा रूपश् चायं सुमङ्गलः ।
ताव् पनां भद्रया वक्षाम् अमृताव् अमृते भगे ॥१॥
हिरण्यपिण्डं हरितं तत् ते अङ्गेषु रोहति ।
तेनेमाम् अभिना नारीं भगेनामि विश्रुताम् ॥२॥
यथा रूपसुधुतस् तृप्यन्तो यन्ति कामिनः ।
एषा त्वा सर्वे देवराः पेतयो? यन्तु कामिनः ॥३॥
हिरण्याक्षो मधुवर्जो हिरण्यपरिचरन्तने? ।
अङ्गो हिरण्यो यस् तव तेनास्यै पतिम् आ बह ॥४॥
यदि वासि तिरोचनं यदि वा नयस् तिरः ।
[६]यं त्वा मद्यम् ओषधिर् अङ्गेन मे म्यामयन् ॥५॥ ॥का०२॥

२.८०

पुनः प्राणं पुनर् अपानम् अस्मै पुनर् ध्यानम् उत सोम देहि ।
आत्मानं चक्षुर् उदिते समानत्? तम् अनु पाहि तम् अनु जीव
जागवि? ॥१॥
त्वहा रूपेण सविता सखेनाहर मित्रेण वरुणेन रात्री ।
इन्द्रो ज्येष्ठेण ब्रह्मणाथ बृहस्पतिः पूषस्मै पुनर् अक्षं वदातु ॥२॥
यथादित्या वसवो ये च दद्रा विश्वे देवा अदितिर् या च राजी ।
यद्यो भगस् सविता ये च देवा यमो ऽस्मै पुनर् अक्षं वदातु ॥३॥
सोमो राजा वसुधित् ते पुनर् वात् ।
इन्द्रो मरुद्भिर् अश्विना ते भिषग् यद् अग्नी दद्रो वसुधित् ते पुनर् वात् ॥४॥
पुनर् सौर् देवी पुनर् [६ अ]न्तरिक्षम् अग्निर् वातः पृथगानो भिषज्यतु ।
प्राज्ञाः पाशान् निर्ऋत्याः पाशान् मृत्योः पाशान् वाक् च देवी पुनर्
वदातु ॥५॥ ॥का०४॥

२.८१

इदं चक्षुर् कृतावरी मा हिंसीत् पुर आयुषः ।
यद् वां तमो यत् किञ्चिदप्यप वाचा नि दध्मसि ॥१॥
इदं प्रोक्ष्य अद् गणं ययोर्मांसि रोहति ।
नयम् अयस्तदाहुशो अक्षौररक्षन् पुच्छं पतु ॥२॥
यमो ह्य आभ्याम् उज् जयन् नृचक्षा यं शंसिभ्यः ।
शक्रं निर्यं सुपर्णो उज् आयुश् चक्षुर् उदितेर् अमन्तम्? ।
सोमो नृचक्षा मयि तद् धर्मं वधातु ॥३॥
यथा चक्षुस् सुपर्णस्य यथा आभ्या यथा मुनः ।
एषा मे अभिना चक्षुः कुजुतां पुष्करज्जम् ॥४॥
यस् सुपर्णस्य प्रपातश्च चक्षुषा चक्षुर् आदधे ।
तस्याहं समुद्रं जेतवे चक्षुषा चक्षुर् आ दधे ॥५॥ ॥का०५॥ ॥ननु०१॥

२.८२

अग्निं ते हारस् सिषकु यातुधान् स्वाहा ॥१॥
वातं ते प्राणस् सिषकु [यातुधान् स्वाहा] ॥२॥
सूर्यं ते चक्षुस् सिषकु [यातुधान् स्वाहा] ॥३॥
अन्तरिक्षं ते भोर्न सिषकु [यातुधान् स्वाहा] ॥४॥
पृथ्वीं ते परावतां मनस् सिषकु यातुधान् स्वाहा ॥५॥ ॥का०६॥

२.८३

अपस् ते रक्षस् सिषकु यातुधान् स्वाहा ॥१॥

...अग्निः * सूर्यः
वसिः * माधवः...

...सुमङ्गलः

हिरण्यपिण्डं...

** नारी * 'तं

हिरण्याक्षः...

अङ्गं हिरण्यं * पुनर् तेनास्यैः...

* वास्य दिरोचनं * * नभस्तिरः

...य न्यानवः

* * * अपानम्...पति

* * * सखेन अहर...

* * * ब्रह्मणाथ...अतः वधातु

...अतः वधातु

* * * नृचक्षिते पुनर्मां

* * * * भिषज्...त * *

* पाशां * पाशां * पृथिवी...

* * * पतावरी * * * पुरायुषः

* * * चक्षुषिणं * वाचं...

यमः * * * उज्ज्वलः...

...धर्मं वातु

* * * सुपर्णस्य * यम्...

...कुजुतां पुष्करजम्

चक्षुःसुपर्णं मपतस्...

तस्याहं समुद्रं जेतवः...

अग्निम्...

परावतां * परावतां...

ओषधीस् ते लोयानि विनङ्गन्तु [यातुधान स्वाहा] ॥२॥
अनुद्रं ते वाक् सिचन्तु यातुधान स्वाहा ॥३॥ ॥का१॥

२.८४

इदं ते शिरो भिनधि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते मस्तिष्कं नि[तर्हणेन भिनधि? भूस्याम् ॥१॥
[इदं] ते हृन् भिनधि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते जिह्वां नि[तर्हणेन भिनधि? भूस्याम्] ॥२॥
[इदं] ते ग्रीवा भिनधि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते स्कन्धान् नि[तर्हणेन भिनधि? भूस्याम्] ॥३॥
इदं ते हस्तौ भिनधि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते बाहू नि[तर्हणेन भिनधि? भूस्याम्] ॥४॥
[इदं] ते हृदयं भिनधि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते पक्षौ नि[तर्हणेन भिनधि? भूस्याम्] ॥५॥
[इदं] ते ओष्ठी भिनधि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते क्लोम नि[तर्हणेन भिनधि? भूस्याम्] ॥६॥
[इदं] ते पृष्ठे भिनधि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते ऽवस्थं नि[तर्हणेन भिनधि? भूस्याम्] ॥७॥
इदं ते ऊरु भिनधि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते जङ्घे नि[तर्हणेन भिनधि? भूस्याम्] ॥८॥
इदं ते गुल्फौ भिनधि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते पादौ नि[तर्हणेन भिनधि? भूस्याम्] ॥९॥
[इदं] ते त्वचं भिनधि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते प्राणं नि[तर्हणेन भिनधि? भूस्याम्] ॥१०॥
इदं ते पक्षि भिनधि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते मज्जा नि[तर्हणेन भिनधि? भूस्याम्] ॥११॥ ॥का१॥

२.८५

ऽनन्दसोदलमन्तकजिष्णुहा पराजित अनुं भुजाम् अर्पय स्वयं
पाशान् वायती भक्तः ॥१॥
येतु सहकतुद येतु मा प्राणो अयो वक्तः ।
मनो दधातु भद्रयागिद विम्बाहसुद सा स्वस्वये ॥२॥
कश्चिन्मा मा दक्षिणतो दक्षिणं प्राप्तं सम्पन्नः ।
पश्चाद् एतं पृथग् अथात् पातु सर्वज्ञा उद्वेगः ॥३॥
सतम् आपो विष्वा मित्रं च इक्षिणः ।
धाता सविता वरुण ते नो शुभान् अहसः ॥४॥
शानं पाशात् तु शरपञ्चकं शङ्खं पवः ।
ऽज्ञाते माम्सा पाशां नो विद्वय शताब् पाशेभ्यो वसन्ताम् ॥५॥ ॥का१॥

२.८६

प्राचीं विशम् आस्थाम् अग्निं मावत् ओजस्ते वलाय ।
विद्यां प्रियो भूयासम् अनु मित्रा मे विद्यां भद्रास्तु शुभमयीकाः ॥१॥
इक्षिणं विशम् आस्थाम् इन्द्रो मज्जात् ओजस्ते वलाय ।
[विद्यां प्रियो भूयासम् अनु मित्रा मे विद्यां भद्रास्तु शुभमयीकाः] ॥२॥
प्रतीचीं विशम् अस्थाम् अग्निं मावत् ओजस्ते वलाय ।
[विद्यां प्रियो भूयासम् अनु मित्रा मे विद्यां भद्रास्तु शुभमयीकाः] ॥३॥
कश्चिन्मा विशम् अस्थाम् ओजस्ते मज्जात् ओजस्ते वलाय ।
[विद्यां प्रियो भूयासम् अनु मित्रा मे विद्यां भद्रास्तु शुभमयीकाः] ॥४॥
भुजां विशम् आस्थाम् विष्णुं मावत् ओजस्ते वलाय ।

३.५३... (प्राणो रक्षामन् ३४)

*** नितरणनरि *

* * हनो...

* * जिह्वा...

... भिनधि * *

* * स्कन्धा...

* * तौ...

... भिनधि * *

* * पक्षिणि

... भिनधि * *

* * क्लोमा...

* * क्लोमा...

... भिनधि * *

* * * भिनधि यातुधान स्वाहा

... भिनधि * *

... भिनधि * *

* * पक्षि भिनधि...

* * मज्जा नितरणनरि *

* * वातु... वायो *

* * भद्रा नक्षिर्विवादात्...

* * हनं...

* * प्राजा...

* * * मित्वा... तीका

... ओजस्ते *

... ओजस्ते *

हृन्... ओजस्ते *

[विशां प्रियो भूयासम् अनु मित्रा मे विशो भवन्तु घृतप्रतीकाः] ॥५॥
ऊर्ध्वा विशाम् आस्थां बृहस्पतिर् मावत् ओजसे बलाय ।
विशां प्रियो भूयासम् अनु मित्रा मे विशो भवन्तु घृतप्रतीकाः ॥६॥

॥का०५॥ ॥अनु०१७॥

२.८७

मनायै तन्तुं प्रथमं पश्येत् अन्या अतन्वत ।
तन् नारीः प्र ब्रवीमि वत् साध्वीर् वत् सन्तुर्वीः ॥१॥
साधुर् वत् तन्तुर् भवति साधुर् ओतुरेतुः वृत्तः ।
अथो होर्वीर् यूयं प्रातर् बोडेव धावत ॥२॥
कर्गला इव पत्नरीर् अपाम् उग्रम् इषायनम् ।
पतन्तु पत्नरीर् होर्वीर् साधुना पथा ॥३॥
अवाच्यौ ते तोतुयेते तोदेनाभ्यतराद् इव ।
प्र स्तोमम् उर्वरीणां शशयानाम् अस्ताविषम् ॥४॥
नारी पञ्चमयूखं सूत्रवत् कृणुतं वत्सु ।

अरिहो [अ]स्य वस्ता प्रियं दवा सिततौ तिरः ॥५॥ ॥का०१॥

२.८८

शास इत्या मही अस्य अमित्रकावो अबुधुतः ।
न यस्य इम्यते सखा न जीयते कदा चन ॥१॥
वि रक्षो वि मृषो जहि वि वृत्रस्य इन्द्र वज्र ।
वि मय्युम् इन्द्र वृत्रहन् अमित्रस्याभिदासतः ॥२॥
वि न इन्द्र मृषो जहि नीचा यच्छ घृतम्यतः ।
अधमं गमया तमो यो अस्मी अभिदासति ॥३॥
स्वस्तिवा विशां पतिर् वृत्रहा विमृषो वशी ।
वृषेन्द्रः पुर पतु नत् सोमया अमर्यकरः ॥४॥
अपेन्द्र श्रितो मनो [अ]प जिज्यासतो वधम् ।
वि महश्च कर्म यच्छ वरीयो यवया वधम् ॥५॥ ॥का०२॥

२.८९

[देवो] यो ऽतितरो मणिस्र तेनाति तदृष्य श्रियः ।
सपत्नान् श्रितो मणे प्र पुवस् घृतम्यतः ॥१॥
प्र पुवस् प्र दहस् सपत्नान् श्रितो मणे ।
तराति महत्त्वं श्रियां वचो अकृषि घृतम्यताम् ॥२॥
वचो जहि मय्युं जघ्न आकृति श्रितां मणे ।
देवो यो ऽतितरो मणिस्र तेनाति तर धूर्वतः ॥३॥
ये धूर्वन्ति ये वृद्धन्ति ये श्रियन्ति घृतम्यतः ।
सर्वान् सपत्नान् तान् मणिर् निर्मय्युर् श्रितस् करत् ॥४॥
तव श्रिते तव व्रते तवैवाधस् पर्व करम् ।
देवो यो ऽतितरो मणिस्र तेनाति तर दुष्मताः ॥५॥ ॥का०३॥

२.९०

आ ते मनश्च वधुश्च वा ते इदं ददे ।
पावोर् डे पयम् आ ददे यथा तिष्ठसि मे वरो ॥१॥
वाञ्छ मे पावौ तन्वं वाञ्छास्यौ वाञ्छ सक्थ्यौ ।
अस्यौ वृषम्यस्यः केशा ओडौ मां ते कामेन शुष्येताम् ॥२॥
मयि त्वा दोषमिष्युः कृणोमि इदम्यस्युः ।
ममेद् अह कताद् असो ममास मे दस्यो दसीद पिः ॥३॥
यासां नाभिर् आरोहणं इवि संवर्णं कृतम् ।
गावो घृतस्व मातरो अमं सं वीजयन्तु मे ॥४॥

...भीमते *
* मित्र भूयासां ... तीका

प्रनावी तंतु * पश्येदं व्यातन्वत
तं नारी * ब्रवीमि च धावीणां सन्तुर्वी
साधुर्वस्तन्तुर् * साधुनोद्धरितो वृत्तः
...प्रातर् * धावता
* युवं पत्नरीया अग्रम् *
* पत्नरीर् ...
अवच्यु तौतुयेते तेदेनाभ्यतराद् *
* * * वृषयानामस्तवाविषं
* पञ्चमयूखं ...

* * * वस्ता ...

* * * मई * आमित्रकावातो *

वृद्धो वि मृषो ...
* * * अय्यु * तति
* नीन् वि वृदो * नीदा वत्स प्रथम्यतः
...ततो * अला *
* * * पति * वि वृदो जहि

* महश्चर्म * वधया *

...सः
सपत्नां * * * घृतम्यतः प्रदन्वतः
घृतम्यतः * * * सपत्नां ...
तराति महत्त्वं दुष्मतां वचो अकृषि प्रदन्वता

...धूर्वता
...प्रतन्वतः
सर्वान् सपत्नान् निर्मय्युः श्रितम्यतः * *
...वरो
* * * न्यतरो...

* * * च वा मा * * *
पावोर्...वडे । वडे
* * * त्वा वाञ्छास्युः * सक्थ्यु
अस्यौ...अभ्यता
मे * वृषमिष्युः कृणोमि इदम्यस्युः
* वप ...

...अह * * *

को १०७.२

* केचित् को कोशाः साध्वीर्नः
* को साधुरेव (रोतु वा) रथो वृत्तः
* को बोडेवे ((कोशेपु वृता, वृताः)

* को मेन्द्र (मेन्द्रा, ज्येन्द्र वा)
वास उत्तोरि (उत्तोरि, उ-
त्तोरि, उत्तोरि वा)

का १०.१५२.१,२,४,२,५

श्री १.२०.४

श्री १.२१.३

श्री २

श्री १

श्री ४

* अभस्तात् ३१,५१

वे २.३३.२१.२ श्री १.९.१

श्री २

वे २.७७.१२.५ श्री १.१४.२१

श्री १.९.३ श्री आरोहणं

वे २.२५.५१

वे २.४२

महं त्वा घावापृथिवी महं देवी सरस्वती ।
महं त्वेन्द्रश्च अग्निश्च बाहोरात्रे नि यच्छताम् ॥५॥ ॥का०॥

२.९१

भूलि मूल्यं भर्तुनि पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् जूतिः किमीदिनीः ।
यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसाभ्य् अत्त ॥१॥
अच्छवो जिघत्सवः [पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् जूतिः किमीदिनीः ।
[यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसाभ्य् अत्त] ॥२॥
हविष्यवः पाण्यवः [पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् जूतिः किमीदिनीः ।
[यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसाभ्य् अत्त] ॥३॥
स्फातिहारि रमहारि [पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् जूतिः किमीदिनीः ।
[यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसाभ्य् अत्त] ॥४॥
वातजूते मनोजवाः पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् जूतिः किमीदिनीः ।
यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसाभ्य् अत्त ॥५॥
॥का०॥ ॥अनु०१८॥

इत्यथर्ववेदे* पैपलावशाखायां द्वितीयः* काण्डम् समाप्तः ॥

भूलि * भर्तुनी * * यन्ति यातवः... नी
* * दम् * * व प्राहीत् * उत्त म संसाभ्यः
* जिघत्सवः

* हारी रमहारी

* * * * यन्ति यातवः... नी
* * दम् * * व प्राहीत् * उत्त ... अत्तः ॥ अर्धे त्वमुत्त
[स्वा मांसाभ्यः (द्विरुक्तिः काण्ड-
(समाप्तिपूरिका)
इति अथर्वणि पिप्पलाव* ...

श्री ३.४.१-७ न १०.१७३.६

श्री प्राक् सायणस्तु प्राक्

श्री हविः सजाता अग्निर्दत्तो
[अजिरः सं चरति

वे ३.२३.५१

श्री स उपेक्षयेहि

श्री ७.९४.१

श्री ३.७.१

श्री २

श्री ३

श्री १.८.१

श्री वि श्रेष्ठियस्य सुवर्णतमसं
[पाण्डुरात्मनः

३.१

आ त्वा गन् राष्ट्रं सह वर्षसोऽहं इहि प्राग् विशां पतिर् एकराद् त्वं वि राज ।
सर्वासु त्वा राजन् प्रविशो ह्ययन्तुपसद्यो नमस्यो भवेह ॥१॥
त्वां विशो वृजतां राज्याय त्वाम् इमाः प्रविशः पञ्च देवीः ।
वर्षन् राष्ट्रस्य ककुवि अयस्तातो वसुनि वि भजास्य उग्रः ॥२॥
अच्छ त्वा यन्तु भुवनस्य जाता अग्निर् दूतो ऽव जरसे वधाति ? ।
जायाः पुत्रास् सुमनसो भवन्तु बहू बलिं प्रति पश्यात्सा उग्रः ॥३॥
अश्विना स्वाग्रे मित्रावरुणोभा विश्वे देवा मरुतस् त्वा ह्ययन्तु ।
सजातानां मध्यमेष्टा इह स स्यात् स्वे क्षेत्रे सविते[व] वि राज ॥४॥
आ प्र ब्रह्म परमस्याः परावतश्च शिवे ते घावापृथिवी बभूताम् ।
तद् अयं राजा वरुणस् तथाह स त्वायम् अहत् स एनम् पदि ॥५॥
इन्द्रेन्द्र मनुष्याः प्रेहि सं ह्य अह्नास्था वरुणेन संविधानः ।
स त्वायम् अहत् स्वे सधस्ये स देवान् यक्षत् स उ कस्ययाद् विशः ॥६॥
पथ्या रेवतीद् बहुधा विरूपात् सर्वासु संगत्य वरीयस् ते अक्रन् ।
तास् त्वा सर्वासु संविधाना ह्ययन्तु दशमीम् उग्रस् सुमना वशेह ॥७॥
यद् अजरेण हविषाधि त्वा गमयामसि ।
अत्रा त इन्द्रः केवलीद् विशो बलिहृतस् करत् ॥८॥ ॥का०१॥

३.२

हरिणस्य रघुप्यवो [अ]धि शीर्षणि भेषजम् ।
स क्षेत्रियं विषाजया विवृचीनम् अनीनशत् ॥१॥
अनु त्वा हरिणो ब्रुवा पञ्चिश्च वतुभिर् अक्रमीत् ।
विषाजे वि प्य शुषितं यत् किं क्षित् क्षेत्रियं इदि ॥२॥
अदो यद् अवरुणते वतुष्यसम् इव च्छदिः ।
तेन ते सर्वे क्षेत्रियवः अक्षेभ्यो नाशयामसि ॥३॥
उद् अगतां भगवती विवृतौ नाम तारके ।
विः * * * * ॥४॥

ओ नमो गणाधिपतये ॥ ओ * * शि * *
[वचसोधि * * * * * राजा

* * वृजतां ...
वर्षन् * ककुवि ... भजास्यप्राः
अश्वि * यत्तु * जाताभिर...
... पश्याम उग्र
अहना ...
* मेष्टा म त्वा ...

... एव * *
इन्द्रो इह मनुष्य * * हि यद्विवात्सा * *
... वशस्यो * दिशः
... वरिवम् * *
... वशेत्
यदि जरेण हविषाद् ...

* रघुप्यवो...
सु * * विवृचीनम् *

* * श शुषितं यदि ...
... च्छति
तेन...

श्री ३.७.६ । 'श्री वदामुतेः
(क्रियमाणायाः)

श्री ७

श्री ५

श्री ३.६.१

श्री २ । 'श्री शत्रुन् वैबाध-
'श्री वृत्रमा मेदी

श्री ३.१.१

श्री ३.१.५

श्री ४ । 'श्री कोशेषु प्रावसः चरसि

श्री ५

श्री ७

'श्री न वैबाधप्रयुक्तानां

श्री ८

श्री ३.१.१-६ ते ५.६.१.२-४
[मे २.१.१ का ३९.२

'सायणोऽपि गन् श्री गमेव

'श्री बाक् मासां तै बाक् न आ-
सां का ३५.३ बाक् न आसां
मे बाक् मासां (कोशेषु नाना)

'श्री तै मे मन्वे का मेने । 'अन्यत्र
[संहितासु अतुपं

श्री ३.२.१-६

वे ३.६.१

एकस्मिन् श्री कोशेषु वि बो, बो धमतु

वे ३.६.५.१.५

का १०.१०३.१२

[.....] क्षेत्रियं त्वाभ्यामशो ।
वेदाहं तस्मिन् भेषजं क्षेत्रियं नाशयामि ते ॥५॥
अपवासे नक्षत्राणाम् अपवास उतोपसाम् ।
अपास्मन् सर्वम् आमयद् अप क्षेत्रियम् अक्रमीत् ॥६॥
आप इद् वा उ भेषजीद् आपो अमीवञ्चातनीः ।
आपो विश्वस्य भेषजीत् तात् त्वा मुञ्चन्तु क्षेत्रियात् ॥७॥ ॥का१२॥

३.३

पुमान् पुंसः परिजातो अभ्यथः खदिराद् अथि ।
स इन्तु शत्रुन् मामकान् यांश्च बाहं द्वेष्मि ये च माम् ॥१॥
तान् अभ्यथ निर्य शृणीहि शत्रुन् मयि बाध दोषतः ।
इन्द्रेण वृत्रमा भेमयाद् अग्निना वरुणेन च ॥२॥
यथाभ्यथ निर्य शृणासि पूर्वान् जालान् उतापरान् ।
एवा पृतन्यतस् त्वम् अग्नि तिष्ठ सहस्र च ॥३॥
यथाभ्यथ वि भिनत्स्य अमर्त्तः [म]हत् अर्णवे ।
एवा मे शत्रोश्च चित्तानि विष्वग् भिन्निह सहस्र च ॥४॥
यस् सहमानश्च चरति सासहान इवर्षमः ।
तेनाभ्यथ त्वया वर्य सपञ्चान् सहिषीमहि ॥५॥
सिनात् एनान् निर्कृतिह मृत्योः पाशैर् अविमोच्यैः ।
अभ्यथ शत्रुन् मामकान् यांश्च बाहं द्वेष्मि ये च माम् ॥६॥
[ते] अधराञ्च प्र पुवन्तां छिन्ना नोद् इव बन्धनात् ।
न निबोधप्रयुक्तानां पुनर् अस्ति निवर्तनम् ॥७॥
प्रेषान् नुवामि मनसा प्र चित्तेनोत ब्रह्मणा ।
प्रेषान् वृक्षस्य शाखाभ्यथस्य नुवामसि ॥८॥ ॥का१३॥

३.४

यद् अदस् संप्र[य]तीर् अहाद् अनवता इते ।
तस्माद् आ नद्यो नाम स्य ता वो नामानि सिन्धवः ॥१॥
यत् प्रेषिता वरुणेनाच्च क्षीमं समवसगत ।
तद् मामोद् इन्द्रो वो यतीर् अस्माद् आपो अनु वृण ॥२॥
अपकामं स्यन्वमाणा अवीवरत वो हि कम् ।
इन्द्रो वयं शक्तिमिद् वेवीत् तस्माद् वाद् नाम वो हितम् ॥३॥
एको न देव उपातिष्ठत् स्यन्वमाणा उपेत्य ।
उद् अनिपुर् महीर् इति तस्माद् उदकम् उच्यते ॥४॥
आपो वेवीर् धृतम् इद् आप आहुर अग्नीषोमी बिभ्यत् आप इद् ताः ।
तीव्रो रसो मधुपुष्पाम् अरंगम आ मा प्राणेन सह वर्धसा गन् ॥५॥

आद् इत् पश्याम्य उत वा शृणोम्य आ मा घोषो गच्छद् वाद्य आसाम् ।

मेने भेजानो [अ]मृतस्य तर्हि हिरण्यवर्णा अखदं? यदा वः ॥६॥ ॥का१४॥

३.५

अग्निर् नो वृत् प्रत्येतु शत्रुन् प्रतिवहन् अभिशस्तिम् अरातिम् ।
स चित्ता[नि] मोहयतु परेण निर्हस्ताश्च कृण्वच्च जातवेदाः ॥१॥
अयम् अग्निर् अमुमुहद् यानि चित्तानि वो इदि ।
वि वो धमत् ओकसः प्र वो धमतु सर्वतः ॥२॥
इन्द्र चित्तानि मोहयार्वाग् आकृत्या अथि ।
अग्नेर् वातस्य भ्राज्या तान् विषूचो वि नाशय ॥३॥
व्य एषाम् आकृतय इताथो चित्तानि मुञ्चत ।
अथो यद् अथैषां इदि तद् देवाः परि निद् जहि ॥४॥
अमीषां चित्तानि प्रतिमोहयन्ती शुद्धाणाङ्गान्य अन्ये परेहि ।
अग्नि मेहि निद् वद् इत्तु शोकैर् प्राङ्गामित्रास् तमसा विष्य शत्रुन् ॥५॥

* नक्षत्राणा अपास्ततोपसां
अपस्व...

* इतु शत्रुन्...
* निष्पीडि शत्रुन् * बाध तोषत

* निष्पासि...
* पृद...ता
...मिनश्छेत *

* शत्रो * * निधि महस्य ता
...सासहानैव कचभा
...संविपीमहि

* देनां निर्कृति...
* शत्रुन्...
अधराश्च * पुवतां छिन्ना नोर् * बन्धना
* नुबोधप्रयुक्तानं...
* नवामि * * मृत्येन ब्रह्मणा
* शाखाया अधवथस्य *

...देवे
* न नुषो...
* * "मेनाद् सीमं समवसगतः
* आपुनोरिद् * * यतीः...पुना
अपकामां सिद्धमाना अवेवत...
* वस्सकुमिदैवै तस्मार * * दिक्
...सिन्धमाना उपेत्यः

* * * इतापहुर * * * इत्या
* * "इष्टामरङ्गमा * * सा * गृहं

यादिक् * * * शृणु...वास्यानां

...अर्णस्वमं * वा

* * * प्रत्येतु शत्रुन्...
* चित्तां मोहितु * निहस्ताश्च * * वेदः

* वो धमत् * * वो धमातु सर्वता
...मोहयार्वाङ्गकृपाणि

वि नामाकृतवधतो * मुञ्चता .
* * अग्नेर्वा इत तर् * * विद् *
* * "मोहयन्ती...
...निष्पासपसा * शत्रुन्

वा १७.४७

असी या सेना मरुतः परेषाम् अस्मान् अभ्य ऐत्य भोजसा स्पर्धमाना ।
तां गृह्यत तमसापमतेन यथेषाम् अभ्यो अभ्यं न जानात् ॥६॥
॥का० ५॥ ॥अनु० १॥

श्री ३.२.१-१

श्री ३.५.१

३.६

अग्निर् नो विद्वान् प्रत्य एतु शत्रून् प्रतिवहन् अभिशस्तिम् अरातिम् ।
स सेनां मोहयतु परेषां निर्हस्तांश्च कृणवज् जातवेदाः ॥१॥
यूयम् उग्रो मरुत ईदृशो स्वाभि प्रेत मृणत सहष्वम् ।
अमीमृणन् वसवो नाथितेभ्यो अग्निर् परेषां विद्वान् प्रत्येतु शत्रून् ॥२॥
अभिप्रसेनां मघवन् अस्मात् छत्रयतीम् अभि ।
तां त्वम् इन्द्र वृत्रहन् अग्निश्च वहतं प्रति ॥३॥
प्रसूत इन्द्र प्रयता हरिभ्यां प्र ते वज्रः प्रमृणन् याहि शत्रून् ।
जहि प्रतीचो [अ]नूचः पराचो विश्वं विष्टं कृणुहि सत्यम् एवाम् ॥४॥
सेनामोहनं कृणव इन्द्रामिन्नेभ्यस् त्वम् ।
अग्नेर् वातस्य ध्राज्या तान् विषूचो वि नाशय ॥५॥
इन्द्रस् सेनां मोहयन् मरुतो प्रस्व भोजसा ।
चक्षुष्य अग्निर् आ वक्तां पुनर् एतु पराजिता ॥६॥ ॥का० १॥

श्री तान् (अपपाठः)

श्री ३.२.०.६

[मेषाम्]

श्री विष्णु सत्यं कृणुहि विष्णु-

श्री ३.५.१.१

श्री ३.२.६, १-५

३.७

एकशतं विष्कम्भानि विहिता पृथिवीम् अनु ।
तेषां च सर्वेषाम् इवम् अस्ति विष्कम्भवृषणम् ॥१॥
कर्षभस्य विषभस्य यौर् पिता पृथिवी माता ।
यथा[मि]चक्र देवास् तथाप कृणुता पुनः ॥२॥
अग्नेष्माणो [अ]धारयन् तथा तन् मनुना कृतम् ।
क्षिणोमि वग्नि विष्कर्षं मुष्कावहो गवाम् इव ॥३॥
सूने विशाङ्गे वृगलं यद् आबभङ्गु वेधसः ।
अवस्युं शुष्मं कावर्षं वग्नि कृण्वन्तु वन्धुरः ॥४॥
येना कावस्यवश्च वरध देवा इवासुरमायया ।
शुनां कपिर् इव वृषणो वन्धुरा कावस्यश्च ॥५॥
पुष्टयै हि त्वा भर्त्यामि वृषविष्ट्यामि काववम् ।
उत्तराक्षयो? रथा इव [श]पथेमिस् सरिष्य ॥६॥ ॥का० २॥

श्री ३.२.४ द्वितीया पङ्क्तिः । 'श्री क-

[सौम्य विष्कम्भ]

श्री कोशेषु अनेष्माणो अपि

श्री कोशेषु अवस्यं, अवस्युं

श्री कोशेषु भर्त्यामि अपि

श्री उदाशयो

श्री ३.२.६.१-६

३.८

श्री कोशेषु भर्त्याम् अपि

श्री कोशेषु वन्धुसु, विष्कम्भयाः अपि

यमस्य लोकाद् अभ्य आ वभूविथ प्रमदा मर्तान् प्र युनक्षि धीरः ।
एकाकिना सरथं यासि विद्वान् स्वप्नं मिमानो असुरस्य योनौ ॥१॥
वन्धस् त्वाग्ने विश्ववया अव पश्यत् पुरा राज्या जनिताद् एके [अ]ङ्कि ।
ततस् स्वप्नम् अभ्य आ वभूविथ मिषज्यं रूपम् अपगृह्णमानः ॥२॥
ब्रह्मज्ञावासुरेभ्यो ऽधि देवान् उपावर्त महिमानम् क्रूञ्चन् ।
तस्मै स्वप्ना[य] वधुरा आधिपत्यं त्रयस्त्रिंशसस् स्वर् आनशानाः ॥३॥
नैतां विदुः पितरो नोत देवा वेषां जप्तिश्च वरस्य अन्तर् पश्यम् ।
जिते स्वप्नम् अवधुरा आप्ये नर आदित्यासो वरुणेनानुशिष्टाः ॥४॥
अथ अथ मरुतः अमजन्त दुष्कृतो [अ]जमेन सुकृतः पुण्यम् आपुः ।
स्वर् आ सजसि परमेज वन्धुरा तप्यममस्य मनसो ऽधि जङ्घिषे ॥५॥
विष्णु ते सर्वाः परिजाः परस्ताद् विष्णु स्वप्न यो [अ]धिपा इहा ते ।
यस्योदितो नो यशस्तेह पाण्य आरभ्य विषेमिर् अप याहि वरम् ॥६॥ ॥का० १॥

श्री ३.२.७.१५

श्री कोशेषु असचन्व, अपचन्व, }
अवचन्व अपि । 'श्री पुण्यमायुः }

श्री विषेमिर् वा

३.९

१. अस्मात्स पुषा त्वत्त वज्र त्वत्त सत्ययज्ञियेवं एव आ मिह वृत्ता नः ।
अस्मे विषाय हस्तवे वाद् उग्रम् भरसं विषम् आह्वयम् भरसं विषं
निर्विषम् ॥१॥

श्री ३.०.४.१ अहीनामरसं विषं
[वाक्यम्]

मय... अनेच * *

* गृह्यत तपसा भवेयम् * * न्व जानात्

* * मोहितु * निहस्तांश्च ...

यूयम्... प्रेत मृणत *

अमीमृणां... शत्रून्

* मघवान्यस्मान् शत्रुवताम् *

* त्वाम् * वृत्रहन्...

* इन्द्रः... प्रमृणन् * शत्रून्

* कृणव ...

* * भ्राज्यास् * विषूचो...

इन्द्रस्येनान्सोहिन् * भिस्व *

चक्षुष्य... जितः

... विहिता * *

* * योः ...

* देवस्तथापि ...

अनेष्माणो ...

क्षिणोमि वग्निच * 'वहो' ...

* पिचुङ्गे सुगिर्षं ...

* सवस्यं शुष्म कावर्षं ...

* सवस्यो वरत देवायामसुरमाय

... वृषणं * कावस्य *

जुष्टी त्वा कांश्छामि जोषयिस्वामवम्

उत्तरामनो रथायव * 'व्यत

... वभूवथ * मन्ता * पुनक्ष *

एकाकिना ... स्वप्नं * असुरस्त *

* वभू * विश्ववयावपश्यन् ...

* स्वप्नम् * * वभूवथ मिषज्य * अपि *

* ब्रह्मज्ञा * मि * उपावन्तु * क्रूञ्च

... शास * आनिशान

... जल्पश * * *

* * अरिदिह्मपते नरा * 'सिष्टा

* * * अभिजंत दुष्कृते ...

* अ * * वदिना ...

विषे त ... यो *

* * वशसोहि ...

इन्द्रम् अहम् इयं इवे सोमपम् उभयाधिनम् ।
 अस्मै [विषाय हन्तवे वाऽ उग्रम् अरसं विषम् आदेयम् अरसं विषं
 निर्विषम्] ॥२॥
 धरुणम् अहम् इयं इवे उग्रो राजन्म्यस् सासहिः ।
 [अस्मै विषाय हन्तवे वाऽ उग्रम् अरसं विषम् आदेयम् अरसं विषं
 निर्विषम्] ॥३॥
 अदितिम् अहम् इयं इवे शरपुत्रां कनीनिकाम् ।
 अस्मै [विषाय हन्तवे वाऽ उग्रम् अरसं विषम् आदेयम् अरसं विषं निर्विषम्] ॥४॥
 बृहस्पतिम् अहम् इयं इवे यो देवानां पुरोहितः ।
 अस्मै [विषाय हन्तवे वाऽ उग्रम् अरसं विषम् आदेयम् अरसं विषं
 निर्विषम्] ॥५॥
 आ णाञ्चा णाञ्च ण्डाम कान् ? ।
 अस्मै विषाय हन्तवे वाऽ उग्रम् अरसं विषम् आदेयम् अरसं विषं
 निर्विषम् ॥६॥
 नवानां नवतीनां विषस्य रोपुषीणाम् ।
 सर्वासाम् अग्रमं नाम वीतापेतारसं विषम् ॥७॥ ॥का०४॥

३.१०

मृत्युर एको यम एकस् सर्वेषु शरद उद् भव ।
 ते नः कृष्णन्तु मेवजं देवसेनाभ्यस् परि ॥१॥
 पुनर् नो यमः पितृभिर् ददातु पुनर् मित्रावरुणा वातो [अ]ग्निः ।
 अघमारो अघशंसः पुनर् वात् पुनर् नो देवी निर्ऋतिर् ददातु ॥२॥
 या देवी प्रहितेषुः पतात् ? तपसे वा महसे वाचस्पदा ।
 सोमस् त्वाम् अस्मद् यावयतु विद्वान् पितरो वा देवहृता नृचक्षसः ॥३॥
 सहस्राक्षो अमर्त्यः पुनरूप ? इहावतु ।
 प्रक्येद् ? उग्रम् आहारं सहस्रसु सहस्रकृषः ॥४॥
 यस् ते मन्युस् सहस्राक्ष विषेण परिचिह्यते ।
 तेन त्वम् अस्मभ्यं मृड शिवो नथ शंभुर् आ खर ॥५॥
 मा ते मन्युस् सहस्राक्ष भामेत् ? तन् मामकं जगत् ।
 यो नो ह्रेष्टि तं गच्छ यं [वयं] विप्रमस् तं जहि ॥६॥ ॥का०५॥ ॥अनु०२॥

३.११

रक्ष । ये स्थास्यां प्राच्यां दिशि हेतयो नाम देवास् तेषां वो अग्निर् इषवः ।
 ते नो मृडत ते नो ऽधि ब्रूत तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥१॥
 रक्ष । ये स्थास्यां दक्षिणायां दिश्य अविष्यवो नाम देवास् तेषां व आप इषवः ।
 ते नो मृडत ते नो ऽधि ब्रूत तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥२॥
 रक्ष । ये स्थास्यां प्रतीच्यां दिशि विराजो नाम देवास् तेषां वः काम इषवः ।
 ते नो मृडत ते नो ऽधि ब्रूत तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥३॥
 रक्ष । ये स्थास्याम् उदीच्यां दिशि प्रविष्यन्तो नाम देवास् तेषां [वो] वात इषवः ।
 ते नो मृडत ते नो ऽधि ब्रूत तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥४॥
 रक्ष । ये स्थास्यां ध्रुवायां दिशि विलिम्बा नाम देवास् तेषां वो ऽक्षम् इषवः ।
 ते नो मृडत ते नो ऽधि ब्रूत तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥५॥
 रक्ष । ये स्थास्याम् ऊर्ध्वायां दिश्य अष्वस्यन्तो नाम देवास् तेषां वो वर्षम् इषवः ।
 ते नो मृडत ते नो ऽधि ब्रूत तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥६॥ ॥का०१॥
 रक्षोष्ण वाजिनम् आ जिघमि मिघं प्रथिष्ठम् उप यमि धर्म ।
 शिशानो अग्निः क्रतुमिस् समिद्धस् स नो दिवा स रिषः पातु नक्तम् ॥
 प्रत्य् अग्ने हरसि जेपस् सर्वम् ॥ इति रक्षामन्त्रः ॥ ॥

३.१२

यो अप्सस् अमर्तः अग्निर् यो बृहो अमर्तः यः पुरुषो यो ऽमर्ति ।
 य आबिषे शीषधीर् यो घनस्पतीस् तेभ्यो [अ]ग्निभ्यो हुतम् अस्त्य पतत् ॥१॥

.. सोमपा *

... राजन्वो मामहि

... पुन *

नवानं...

... वीतापेतारसं *

अघमान्ने अपशंसः ... दधातु
 * दीवी * पतात् ... सुहृत्
 * * * विषान् ...
 * मर्त्याः ...
 ... वीरवाः

... शस्तु * *
 * * मन्यु * भामिर् * *
 ये ...। ओ यन्दिग्मस्तजहि

अथ रक्षामन्त्रं ॥ अं ...
 * * मृडत तो * * मृत ...
 ... अविष्यवो * * * वो प *
 * * मृडत * * * मृत तेभ्यः ...

* * मृडत * * * मृत ...
 * * मृडत * * * मृत ...

* * मृडत * * * मृत ...
 * * * अविष्यन्तो ...
 * * मृडत * * * मृत ...
 * * वाजिनमा जिघमि * प्रतिष्ठम् ...

शेषाणो * क्रतुमिस्समिद्धा * * दिवस्स रिषा *
 * * हरं इति ... [नक्तः]

... रमि
 यो विषेण ओष ...

क १.१९१.१३-१

१ ते ३.३.८.२

२ १.९५.४

१ शो ६.२६.३

शो ३.२६.१-६

आदिस्थं रक्ष-पदं बाधं भाति

रक्षोष्णमिति प्रतिपद्य प्रत्यग्ने हर-
 सेत्यवसानमृगवेदे दशममण्डले ८७
 -तमं सूक्तम् । नायमन्त्रः पाठः

शो ३.२१.१-९

यस् सोमे अन्तर् यो गोष्व अन्तर् य आविष्टो वयसि यो मृगेषु ।
 य आविष्टो ह्रिपदो यश् चतुष्पदस् तेभ्यो [अग्निभ्यो हुतम् अस्व
 पतत्] ॥२॥
 य इन्मेण सरथं संबभूव वैश्वानर उत विश्वदायः ।
 यं जोहवीमि पृतनासु सासहि तेभ्यो [अग्निभ्यो हुतम् अस्व पतत्] ॥३॥
 यो देवो विश्वाद् यम् उ कामम् आहुर् यं वातारं प्रतिगृह्णन्तम् आहुः ।
 यो धीरश् शक्रः परिभू अवाभ्यस् तेभ्यो [अग्निभ्यो हुतम् अस्व
 पतत्] ॥४॥
 यं त्वा होतारं मनसाभि संविदुस् त्रयोदश भौवनाः पञ्च मानवाः ।
 वचोषसे यशसे स्रुतावसे तेभ्यो [अग्निभ्यो हुतम् अस्व पतत्] ॥५॥
 उक्षाभाय वशाभाय सोमपृष्टाय वेधसे ।
 वैश्वानरज्येष्ठेभ्यस् तेभ्यो [अग्निभ्यो हुतम् अस्व पतत्] ॥६॥
 विश्वं पृथिवीम् अ[म् अ]न्तरिक्षं ये विपुतम् अनुसंहरन्ति ।
 यो विश्व अन्तर् यो वाते अन्तस् तेभ्यो अग्निभ्यो हुतम् अस्व पतत् ॥७॥
 बृहस्पतिं वरुणं मित्रम् अग्निं हिरण्यपाणिं सवितारम् इन्द्रम् ।
 विश्वान् देवान् अन्निरसो हवामह इमं कव्यादं शमयन्स् अग्निम् ॥८॥
 शान्तो अग्निः कव्याद् अथो पुरुषरेषणः ।
 अथो यो विश्वदायस् तं कव्यादम् अशीशामम् ॥९॥ ॥का०२॥

३.३३

आयम् अगन् पर्णमणिर् बली बलेन प्रमृणन् सपत्नान् ।
 ओजो देवानां पय ओषधीनां मयि राष्ट्रं जिन्वतु प्रयच्छन् ॥१॥
 मयि राष्ट्रं पर्णमणे मयि धारय राष्ट्रम् ।
 अहं राष्ट्रस्याभीर्गो यजा? भूयासम् उत्तरः ॥२॥
 यं निवधुर् वनस्पतौ वाजं देवाः प्रियं निधिम् ।
 तं म इन्द्रस् सहायुषा मणिं वधातु मर्तवे ॥३॥
 सोमस्य पर्णस् सह उग्रम् आगन् इन्मेण वत्सो वरुणेन शिष्टः ।
 तम् अहं बिभर्मि बहु रोचमानो दीर्घायुत्वाय शतशारवाय ॥४॥
 आ मारुहत् पर्णमणिर् मग्ना अरिहतातये ।
 यथाहम् उत्तरो ऽस्तानि मनुष्या अधिसंशतः? ॥५॥
 पुनर्-मैत्स् इन्द्रियं पुनर् आत्मा द्रविणं ब्राह्मणं च ।
 पुनर् अग्नयो धिण्यासो यथास्थाम [क]स्पयन्ताम् इहैव ॥६॥
 ये तक्षाणो रथकाराः कर्मादा ये मनीषिणः ।
 सर्वोस् तान् पर्ण रन्धयोपस्तिं कृणु मेदिनम् ॥७॥
 उपस्तिर् अस्तु वैश्य उत शूद्र उतार्यः ।
 सर्वोस् तान् पर्ण रन्धयोपस्तिं कृणु मेदिनम् ॥८॥ ॥का०३॥

३.३४

येन वेह[... ..] दध्मसि ॥१॥
 आ ते गर्भो योनिम् एतु [... ..] ॥२॥
 पुमांसं पुत्रं जनय तं पुमान् अनु जायताम् ।
 भवासि पुत्राणां माता जातानां जनयश् च [यान्] ॥३॥
 यानि भद्राणि बीजाण्य ऋषभा जनयन्ति [च] ।
 तैस् त्वं पुत्रं विन्दस्व सा प्रसू धेनुका भव ॥४॥
 कृणोमि ते प्राजापत्यम् आ गर्भो योनिम् एतु ते ।
 विन्दस्व [त्वं] पुत्रं नारि [यस्] तुभ्यं शम् असत् छम् उ तस्मै त्वं भव ॥५॥

वेत् ... वो विष्टो * * *

पेन्नेण ... दध्यः

इ * * सासधो...

* * * अ ... वातारं प्रतिगृह्णन्तम् *

* धीर शक्रः * इवाभ्यस् *

... भुवना * वः

उक्षाभाय वशाभाय * वेधसे

य दध्म...

* * मित्र अग्न्यां पाण्यं...

... अन्निरसं * इन्द्रं...

... रविणः

... कव्याधमपीषमम्

* अगं पूर्णं (उपरि पर्णं) ... णं *

... ओषधीरा मेयि * जिन्वन् प्रयच्छं

... मयि * *

अहो ... तारा

* निविधिर * वाजि ...

* * * आगम् ... सख्यः

* मारुहत् ...

* मयिस्व * * आपता ...

पुनर्गन्यो धिण्यासो ... इहैव

यत् ... मनीषिणाः

* त्वान् ... नां

... उतार्यं

* त्वान् ...

याव...

* * जा (उपरि ज) नव त्वं ...

... जनयासि (उपरि मि) ...

... जनयति

* * * नार्य * * समसख्यम तस्मै * *

श्री ३.५.१

श्री २ । 'शो मयि धारयतामयिम्

श्री निजो

श्री ३

श्री ४

श्री ५

श्री ७.९.७.१

श्री ३.५.६

श्री ३.३.३.१ येन वेहभूविध
नाक्षत्रामसि तत्त्वत् । इव तत्-
व्यक्त त्वत्प दूरं नि दध्मसिश्री २ । 'श्री पुमान् वाण इ-
वेधुधिम् । आ धीरो ऽग्र
जायता पुत्रस्ते दध्मास्यः

श्री ३

श्री ४

श्री ५

श्री १

श्री देवीः सायणस्तु देवीः

यासां पिता पर्जन्यो भूमिर् माता बभूव ।
तात् त्वा पुत्रविधाय देवीः प्राबन्ध् ओषधीः ॥६॥
यत् ते योनिम् उद्विज्या[व] वृषभो रेतसा सह ।
स त आ सिञ्चतु प्रजां दीर्घायोश्च शतशारदम् ॥७॥ ॥का०४॥

३.१५

यां त्वा वातो वरयारिद्रनाभा? महर्षभः ।
तस्यास् ते विश्वधायसो विषवृषणम् उद् भरे ॥१॥
यां त्वा वराहो अन्ननद् एकस्मिन् अधि पुष्करे ।
[तस्यास् ते विश्वधायसो विषवृषणम् उद् भरे] ॥२॥
यां त्वादितिर् अवपद् बीजवापम् अधि पुष्करे ।
[तस्यास् ते विश्वधायसो विषवृषणम् उद् भरे] ॥३॥
यस्याः कुलायं सलिले अन्तर् महत्प अर्णवे ।
तस्यास् ते विश्वधायसो विषवृषणम् उद् भरे ॥४॥
उत् ते भरम् उत्तमाया अधमायास् तूद् भरे ।
अनु मध्या मध्यमे तव विषवृषणम् अग्रमम् ॥५॥
[मध्यं भूम्यास्] सन् अग्रमम् उमाद् अन्तौ सन् अग्रमम् ।
दिवश्च पृथिव्याश्च विषवृषणम् उद् भरे ॥६॥ ॥का०५॥ ॥ननु०१॥

३.१६

पैत्रो ऽसि वृतनायुस् स्वाहा ॥१॥
सोम हिसीस् सोम हिसितो ऽसि स्वाहा ॥२॥
ब्रह्मणम्? हिसीद् ब्रह्म हिसितो ऽसि स्वाहा ॥३॥
नाभूद् अहिर् भूजमान्महिर् अग्निम् अरस्तावधी ।
विषस्य ब्रह्मणाम् आसीत्? ततो जीवन् न मोक्ष्यसे ॥४॥
उद्यो ऽहि[स्] समुद्यो ऽहि[स्] निवीतो ऽरसः कुतः ।
विषस्य ब्रह्मणाम् आसीत्? ततो जीवन् न मोक्ष्यसे ॥५॥
पुनर् ददाति मे विषं पूर्वपथम् उवाहृतम् ।
मां ददम्भान् मन्यसे मया दद्यो न मोक्ष्यसे ॥६॥ ॥का०१॥

३.१७

एकशतं भेषजानि तेषां मातास्य ओषधे ।
समुद्रम् इव गच्छसि पृथिव्याम् अधि मित्रिता ॥१॥
यस्यां वेदादिभेषजं दशाशीषो दशजिह्वः ।
ते प्रथमा दधे सं आचंत्? ओषधे यमराक्षीरयद्? मिषवृ ॥२॥
पुनश्च बभूव पुनः प्राणः पुनर् आयुर् न आ गमत् ।
निष् टाकरं निष्कृत्या निष् टानिष्कृत्याकरम् ॥३॥
मुञ्चामि त्वा शपथ्याद् अथो वादनाद् उत ।
अथो यमस्य पट्टीशाद् विश्वस्माद् देवदुष्कृतात् ॥४॥
सं ते शीर्णः कपालानि रुद्वस्य च यो विदुः ।
उद्यन् सूर्य आदित्यो भूभुविर् अनीनशात् ॥५॥
हिमवतः प्र स्रवत सिन्धोः समग्र संगमः ।
ता आपस् सर्वास् संगत्वा बभूव प्राणं दधतु नः ॥६॥ ॥का०२॥

३.१८

इस्तिवर्षसं प्रथतां रुदद् यशो अदित्या यत् तन्वस् संवभूव ।
तत् सर्वं सन् अनुद् मह्यम् एतद् विभे देवास्तो अदितिश्च सजोषाः ॥१॥
मित्रश्च व वरुणश्च वेन्द्रो वरुणश्च वेतनु ।
देवास्तो विश्वधायसस् ते माञ्जन्तु वर्षसा ॥२॥
यत् ते वर्षो जातवेदो रुदद् भवत्य् आयुतम् ।
तेन माम् अद्य वर्षसाग्ने वर्षस्विने कुञ्चि ॥३॥

...दान्

यास् * * पनद्...

* * मरद्...

...मोक्षसे

...निवीतो * *

...मोक्षसे

...मोक्षसे

...तः

* * * प्राणं * आयुतागमत्

...निष्कृत्याकरं

...उत

* * पट्टि(उपरि वि)शादिशाद् * *

सं...विदुः

उद्यं द्योदित्यो अहोचोतमनीकम्

* * स्रवतस्विन् समग्र * *

तापस्तर्षस् * * * वरुणः *

* * वृषतां * विदुः * व ...

* * सवित्रं मन्त्रम् ...

...वेतनु(अथः सः)

...मादन्तु *

* * * मन्त्रम् ...

श्री २.८.१.१.४

श्री ४.६.१.१

श्री १.११.२

श्री १.८.२.२

श्री १.२४.१.१

श्री ३.२२.१

श्री २. श्री वेतनुः सायणस्तु वेतनु

श्री ४.१.१

श्री १.१

श्री १.१.१.१ मनुष्यैश्चकृतः }
इत्थं मनु-पदक्षेपोऽपार्धः }

श्री १.१.१.२७

श्री १.२.२.५-१

श्री ५

[७ इत्यादि

श्री १.१.१.१ मे २.७.७ का १६.

श्री जिष्णुः इतराह संशिताह जिष्णु

श्री २

श्री ४

श्री १

श्री ५

श्री ७.५

श्री १.१.२.१-५,७

श्री वृत्तिशान्ता

[सावणः परिश्रुतः

श्री श्रीकेतुं परिश्रुतः, भुजः पयः ।

श्री ४.२.२.१, १, २, ४, ५, ६ ते मा

[२.४.७.७-९

श्री श्रीकेतुं वर्ध, कर्तुं अपि

श्री ते मा पुनश्चि त । ते मा येन

[जवालि न परा जवालि

येन हस्ती वर्धता संवभूव येन राजा मनुष्येष्व् मन्तः ।

येन देवा ज्योतिषा याम् उदायन् तेन माग्ने वर्धता सं सृजेह ॥४॥

यावद् वर्धत् सूर्यस्यासुरस्य च हस्तिनः ।

तावन् मे अभिना वर्धः कृणुतं पुष्करज्जा ॥५॥

यावद् चतस्रः प्रदिश्या बभूव यावत् समस्तुते ।

तावत् समैत् इन्द्रियं मयि तद् धस्तिवर्धसम् ॥६॥ ॥का०१॥

३.१९

संशितं म इदं ब्रह्म संशितं वीर्यं मम ।

संशितं क्षत्रं मे जिष्णु येषाम् अस्मि पुरोहितः ॥१॥

सम् अहम् एषां राष्ट्रं इयामि सम् ओजो वीर्यं बलम् ।

बुद्धामि शत्रूणां बाहून् सम् एषाम् अभ्यान् अहम् ॥२॥

तीक्ष्णीयांसः परशोर अग्नेस् तीक्ष्णतरा उत ।

इन्द्रस्य वज्रात् तीक्ष्णीयांसो येषाम् अस्मि पुरोहितः ॥३॥

अधत् पद्मन्ताम् अधरे भवन्तु ये न इन्द्रं मघवानं पूतम्यान् ।

क्षिणामि ब्रह्मणामित्रान् उन् नयामि स्वान् अहम् ॥४॥

एषाम् अहम् आयुधाः सं इयाम् एषां राष्ट्रं सुवीरं वर्धयस्व ।

एषां क्षत्रम् अजरम् अस्तु जिष्णून् एषां चित्तं बहुधा विभक्तयम् ॥५॥

अभि प्रेत जयत प्रसृतास् सं इयामि निदं आयुधानि ।

तीक्ष्णेष्वोऽवलघन्वो हतोऽप्रायुधा [अ]बलान् उग्रबाहवः ॥६॥ ॥का०४॥

३.२०

इहैव भुवा नि मिनोमि शालां क्षेमे तिष्ठसि धृतम् उक्षमाणा ।

तां त्वा शाले सर्ववीरास् सुवीरा [अरिहवीरा] अभि सं वरेम ॥१॥

इहैव भुवा प्र[ति] तिष्ठ शाले अम्बावती गोमती सुवृतावती ।

ऊर्जस्वती धृतवती पयस्वत्य उच्च कूयस्व महते सौमगाय ॥२॥

धरन् अस्मि शाले बृहच्छन्दास् सूतधान्याः ।

आ त्वा वत्सो गमेद् आ कुमार आ धेनवस् सायम् आस्यन्मानाः ॥३॥

इमां शालां सविता वायुर् अग्निस त्वद्वा होता नि मिनोतु प्रजान् ।

उक्षन्तुद्वा मदतो धृतेम सोमो नो राजा नि कृधि तनोतु ॥४॥

मानस्य पक्षि शरणा स्थोना [देवी] देवेभिर् निमितास्य अग्ने ।

तृणं वसाना सुमना असत् त्वं रयिं नो धेहि ? सुमगे सुवीरम् ॥५॥

आ त्वा कुमारस् तरुण आ वत्सो जगता सह ।

आ त्वा परिश्रितः ? कुम्भ आ वज्रः कलशाय च यः ॥६॥ ॥का०५॥ ॥अनु०४॥

३.२१

इमम् इन्द्र वर्धय क्षत्रियं म इमं विशाम् एकवृषं कृणु त्वम् ।

निदं अमित्रान् अकृणुह्य अस्य सर्वोत् तान् रन्धयास्मा [अ]इमुचरेषु ॥१॥

अयम् अस्तु धनपतिर् धनानाम् अयं विशां विष्पतिर् अस्तु राजा ।

अस्मिन् इन्द्र महि वर्धसि धेयम् अर्धसि कृणुहि शत्रुम् अस्य ॥२॥

एवं भज प्रप्ते अभ्येधु गोषु निष् टं भज यो [अ]मित्रो [अ]स्य ।

वर्धन् क्षत्राणाम् अयम् अस्तु राजेन्द्र शत्रुं रन्धय सर्वम् अस्मै ॥३॥

अस्मै धावापृथिवी भूरि वामं संवृथायां वर्धयुषेध धेनुः ।

अयं राजा प्रिय इन्द्रस्य भूयात् प्रियो तवाम् ओषधीनाम् उतापाम् ॥४॥

पुनश्चि तम् उत्तरावन्तम् इन्द्रं येन [जयन्ति न परा] जयन्ते ।

यस् त्वा करद् एकवृषं जनानाम् उत राजम् उत्तमं मानवानाम् ॥५॥

उत्तरत् त्वम् अधरे सम्भू अग्ने वे के च राजन् प्रतिशत्रवस् ते ।

* हस्ती ... मनुष्यम् *

*** भ्यामुदायं ...

... सजः

* मवीरं ...

*** राष्ट्रां पदवामि ...

* शत्रूणां बहू * अश्वाम् ...

* कर्षोर * तराह *

* वजस् * एषामस्मिन् *

... भवन्तेन * मघवानां न्या

क्षणामि ब्रह्मणामित्रान् न्यायाम आम् *

येषामाम् आयुधा ...

{ येषां ... जिष्णु उग्रमेवां राष्ट्रं सुवीरं वर्धयस्व दे-
वां क्षमजरमस्तु जिष्णु उग्रम् * * * कृपा

* प्रवत * प्रसृता ...

तीक्ष्ण इषवो * हतो उग्र * * इवायः

* भुवा न्य ...

तं ...

... गृहच्छन्दा *

*** मयि मेदा कुमार धेनवस्वावमात्यन्ध-

... स्तोतु प्रजानां [माना

उर्जद्वाना ... कृष *

सानस्त * धरणा ... देवीभिर् * ओष

कन्नं * * वजस् * * * वि ...

*** तरण ...

*** परिश्रुतः ... या

... एकविष * *

नि मित्रानस्यु तस्य * ता रथवरमा *

... विरुपतिस्तु *

* इन्नु मयि ...

इदं * * धेनु गोष ...

वर्धन् ... शत्रु * * *

* * भूवांसं संवृथायां वर्धयुषेध धेनुं

वर्ध * प्रिये * भूवाः ...

*** इन्द्र ...

... राजन् * *

... प्रतिशत्रवस्

श्री ७.७३.१०^४

एकधृष इन्द्रसखा जिगीषान् छत्रयताम् अग्नि तिष्ठा महांसि ॥६॥ ॥का०१॥

३.२२

विषाणास्य आक्रिंसी देवजा प्रतिचक्षिणी ।
 दिवस् पृथिव्यास् संभूता सहस्राक्षी [वि]प्याधि नः ॥१॥
 सहस्राक्षी यद् गृभाति [तेन?] पद्यास्य ओषधे ।
 सदान्वाग्नी रक्षोघ्नी भवेद् प्रतिचक्षिणी ॥२॥
 ये हरन्त्य आसुतेयं? पयस्स्फाति चौषधे ।
 सदान्वाग्नी रक्षोघ्नी भवेद् प्रतिचक्षिणी ॥३॥
 यातुधानान् रन्धयन्ती रुप्यन्तं? च विदुतम् ।
 तांस् त्वं सहस्रचक्षो गृभाय कृतवीर्याय? ॥४॥
 यथा भ्वा चतुरक्षो रात्रि नक्ता पश्यति ।
 एवा सहस्रचक्षो त्वं प्रति पद्यास्य आयतः ॥५॥
 गोभिर् अश्वैर् वसुभिर् अपक्रीतास्य ओषधे ।
 इयावाभ्यस्य चक्षुषा प्रति पश्य किमीदिनः ॥६॥ ॥का०२॥

३.२३

सं शुन्धध्वं सं पिबध्वम् अन्नं वो मधुमत् सहः ।
 व्रतं वस् सर्वं सध्वयक समानं कुतो [अ]स्तु वः ॥१॥
 सं जानीध्वम् इन्द्राय चित्ता वो ऽस्तु अयं वो ऽग्निर् नि हृदः शमयाति ।
 यद् वैरहृत्यम् उ भीमम् आसीद् विश्वे देवा उत् प्राचयन्तु ॥२॥
 शं वश्य अस्तु बृहस्पतिश् शं यावापृथिवी उमे ।
 शम् अन्तरिक्षम् उत वो मरुतान् शं वशिन् अस्तु अदितिर् देवपुत्रा ॥३॥
 कस्येतां यावापृथिवी कस्यन्ताम् आप ओषधीः ।
 कस्यन्ताम् अग्नयस् सर्वे असौ श्रैष्ठ्याय सर्वदा ॥४॥
 सं वस् सृजामि हृदयं संसृष्टं मनो अस्तु वः ।
 संसृष्टा वस् तन्वस् सन्तु संसृष्टं प्राणो अस्तु वः ॥५॥
 सं वः पशूनां हृदयं सृजामि सं पुत्राणाम् उत या बुधितरो वः ।
 सं जायानां मनसा मनांसि सं पतीनाम् उत चक्षुषा सृजामि ॥६॥ ॥का०३॥

३.२४

प्राची दिग् अग्निर् अधिपतिर् असितो रक्षितादित्या इषवः ।
 तेभ्यो नमो ऽधिपतिभ्यो नमो रक्षितुभ्यो नम इषुभ्यो नमो वो ऽस्तु ।
 यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मस् तं वो जन्मे दध्मस् तम् उ प्राणो जहातु ॥१॥
 दक्षिणा दिग् इन्द्रो ऽधिपतिस् तिरश्चिराजी रक्षिता वसव इषवः ।
 [तेभ्यो नमो ऽधिपतिभ्यो नमो रक्षितुभ्यो नम इषुभ्यो नमो वो ऽस्तु ।
 [यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मस् तं वो जन्मे दध्मस् तम् उ
 प्राणो जहातु] ॥२॥
 प्रतीची दिग् वरुणो ऽधिपतिः पूषाकू रक्षिता मित्र इषवः ।
 [तेभ्यो नमो ऽधिपतिभ्यो नमो रक्षितुभ्यो नम इषुभ्यो नमो वो ऽस्तु ।
 [यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मस् तं वो जन्मे दध्मस् तम् उ
 प्राणो जहातु] ॥३॥
 उषीची दिक् सोमो ऽधिपतिस् स्वजो रक्षिता वात इषवः ।
 [तेभ्यो नमो ऽधिपतिभ्यो नमो रक्षितुभ्यो नम इषुभ्यो नमो वो ऽस्तु ।
 [यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मस् तं वो जन्मे दध्मस् तम् उ
 प्राणो जहातु] ॥४॥
 ध्रुवा दिग् विष्णुर् अधिपतिः कस्मात्प्रीवो रक्षिता वीरव इषवः ।
 [तेभ्यो नमो ऽधिपतिभ्यो नमो रक्षितुभ्यो नम इषुभ्यो नमो वो ऽस्तु ।
 [यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मस् तं वो जन्मे दध्मस् तम् उ
 प्राणो जहातु] ॥५॥
 ऊर्वा दिग् बृहस्पतिर् अधिपतिश् अन्नो रक्षिताशनिर् इषवः ।

एकधृषा * जिगीषां शत्रूँ ...

* रति ...
 * * संभूतस् ...
 सहस्राक्षि वाद् ...
 सदान्वाग्नी ...
 ... पयस्स्फाति च ओषधे
 सदान्वाग्नी ...
 यातुनो रन्धयन्ते रुप्यन्तं ...
 * एवा सहस्रचक्षो * कृतवीर्ये

... आयत

... वशी

इयावत्वाभ्यस्य ...

* शुद्धध्वं * पिबध्वम् ... सह
 * * * सध्वयक ...
 * * * चेता ...
 * वेर ...
 सं * आस्तु बृहस्पतिस् * *
 ... मरुतां सं वश्य * * *
 ... भी
 ... जहातु *

* वो जायानां ... चक्षुषस् *

अथ रक्षामन्त्रम् ॥ ओं ... रक्षतां *
 ... रक्षतुभ्यो नमो कविभ्य * * *

... तिरश्चिराजे रक्षता * *

* दिव्य * * प्रजाकू रक्षता * *

... रक्षता * *

... कस्मात्प्रीवो रक्षता वीरवो *

... शस्त्री * *

तेभ्यो नमो ऽधिपतिभ्यो नमो रक्षितृभ्यो नम इत्युभ्यो नमो वो ऽस्तु ।
यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्यस् तं वो जम्हे दध्मस् तम् उ
प्राणो जहातु ॥६॥ ॥का०४॥

३.२५

अनङ्गान् वाधार पृथिवीं धाम् उतामूम् अनङ्गान् वाधारोर्ध्वं अन्तरिक्षम् ।
अनङ्गान् वाधार प्रविशद् बह उर्वीद् अनङ्गान् इदं विश्वं भुवनम् आ विवेश ॥१॥
अनङ्गान् दुहे सुकृतस्य लोकं पेनं व्याययेत् पवमानः पुरस्तात् ।
पर्जन्यो धारा मरुत ऊचो अस्य यद् यद् पयो दक्षिणा दोहो अस्य ॥२॥
अनङ्गान् इन्द्रस् त पशुभ्यो वि बहे त्रयान् यश शक्र आमिमीते अध्वनः ।
भूतं भविष्यद् भुवनं दुहानस् सर्वा देवानां विभंश्च चरति व्रतानि ॥३॥
यस्य नेशो यज्ञपतिर् न यज्ञो नास्य दातेशो न प्रतिप्रहीता ।
यो विश्वहर्य विश्ववृद् विद्वक्कर्मा धर्मो नो ब्रूत यतमश्चतुष्पात् ॥४॥
इन्द्र एव मनुष्येष्व अन्तर् धर्मस् ततश्च चरति संशिशानः ।
सुप्रजास् सन् स उदारे ण सर्वद् यो नाभीयाद् अनङ्गो विजानन् ॥५॥
येन देवास् स्वर् आरुहद् द्वित्वा शरीरम् अमृतस्य धाम ।
तेन गेष्म सुकृतस्य लोकं धर्मस्य व्रतेन यशस्ता तपस्यवः ॥६॥
द्वादशैता रात्रीरु मृत्या आहुः प्रजापतेर् मृत्या रात्रीर् द्वादश ।
तद् वापि ब्रह्म यो वेद तद् वा अनङ्गो बलम् ॥७॥
दुहे वा अनङ्गान् सायं दुहे प्रातर् दुहे दिवा ।
दोहा ये [अ]स्य संयमिन् तान् विद्यानुपदत्ततः ॥८॥
यो वेदानङ्गो दोहान् सत्तानुपदत्ततः ।
प्रजां च लोकं चाप्नोति तथा सत्सर्वयो विदुः ॥९॥
मध्यम् एतद् अनङ्गो यज्ञैश्च बह आहितः ।
एतावद् अस्य प्राचीनं यावान् प्रत्यङ् समाहितः ॥१०॥
पङ्क्तिस् सेवि समाक्रामन् इरा जहामिर् उत्खिद्वन् ।
अमेणानङ्गान् कीलालं कीनाशश्च चोप गच्छतः ॥११॥
इन्द्र एव मनुष्येष्व अनङ्गान् इत्यं उच्यते ।
शफस् सोम्यः पार्श्वं सर्वा याथ चास्य कुडिकाः ॥१२॥
इन्द्रो बलिनास्य परमेष्ठी व्रतेन येन गौस् तेन वैश्वदेवाः ।
यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्यस् तस्य प्राणान् अप बहेत् तस्य प्राणान्
वि बर्हः ॥१३॥ ॥का०५॥ ॥अनु०५॥

३.२६

गृहान् पेमि मनसा मोदमान ऊर्जं विश्वद् बस् सुमतिस् सुमेधाः ।
[अ]धोरेण बध्नुषा मित्रियेण गृहाणां पश्यन् पय उत् तरामि ॥१॥
इमे गृहा मयोभुव ऊर्जस्वन्तः पयस्वन्तः ।
पूर्णा धामस्य तिष्ठन्तस् ते नो जानन्तु जानतः ॥२॥
सुसुतावन्तस् सुभगा इरावन्तो हसामुदाः ।
अधुभ्या अतुभ्यासो गृहा मासुर् बिभीतन ॥३॥
येषाम् अभ्येति प्रवसन् येषु सौमनसो बहूः ।
गृहान् उपह्वयाम यान् ते नो जानन्तु आयतः ॥४॥
उपह्वता इह गाव उपह्वता अजावयः ।
अथो अजस्य कीलाल उपह्वतो गृहेषु नः ॥५॥
उपह्वता भूरिधनास् सत्तायस् स्वस्तुसुमुदः ।
अरिष्टास् सर्वपूरुषा गृहा नस् सन्तु सर्वदा ॥६॥ ॥का०१॥

३.२७

इहस्तायमस्वप्रतिपात्यता सं धाम् इन्द्र घृतनाकुटिः ? ।
प्रजापतिर् आध्वाद् ओजो ऽकौ गृहद् धविर् हविषा वर्धनेन ॥१॥

*** नम रक्षितृभ्यो * क्षत्रिभ्यो ...
** दिष्टि...
प्राण *

अनङ्गां दधार पृथिवीं धाम् उतामूम् अनङ्गां दधारोर्ध्वं अन्तरिक्षम् *
अनङ्गां ... भुवनम् * *
अनङ्गां * * लोकं पेनं पोषेत् ...
... मरुतोभो त्व * * * द्रवो त्व
* इन्द्रस्य ... त्वां च शक्रो अभि * *
... विभश्च * *
* नेषे यज्ञपतिभिः * * दातेशव * * गृहीता
* * इन्द्र * धर्म * भूत धामश्च *
... तपतश्च * *
सुप्रजासस्त * * सरिषभो नाभीयाद् ...
* * दुवावर्ततस्त्विता * * *
... तपस्यता
* * बर्त्याहुः * * बर्त्या रात्री *
... बानुद्वयो *
* बानुद्वान् ...
* * * सवन्ता * * स्यतः
ये देवानङ्गो * * अस्वप्राणुपदस्य च

... यत इव बाहितः
* * प्राचीनं यावाद् ...
* सेवि ... उखिद्व
* * * जान * कीनाशस्य उप गच्छत

शफ सोम्य पार्श्वं ... कुडिकाः
... व्रतेनैत * * *
... अस * * *
* बर्हः

* धमि * मोदमानो जे * व * सुमेता
... पश्यं * * *

... हसामुदा
अधुभ्या अतुभ्यासो गृहा मासुर् बिभीतनः * * बिभीतनः
एषामध्येतु प्रवनेष सोमनस्तो *
* उपह्वयामय ...

* न्यस्य ...
* भूमिना * * संनर
* सत्तायाम् * * गत् * सर्वदः

* अदराद् ...

श्री ४.११.१

श्री ४

श्री २

श्री ५

श्री १

श्री ६

श्री तपसा यज्ञस्वयः

श्री ११

श्री १२

श्री ९

श्री ८

श्री १०

श्री ७.६०.१ वा ३.४१.१०

श्री २

वा ४२

श्री ६

श्री अनुभ्या अनुभ्या स्त

श्री ६ वा ४२

श्री ५ वा ४३

श्री ४.११

दि गृ १.२९.१ इत्यादि

वा ८.४६ ते ४.६.२.६ मे २.१०.
[२ का १८.२

अथस्तात् ६

श्री ७.५३.२

प्रजापते इविषा वर्धने[न] हन्तारम् इन्द्रम् अकुणोर् अवध्यम् ।
तस्मै विशो देवकृता नमस्त सद्यस्तस्? स हि इव्यो बभूव ॥२॥
प्रजापते अभि नो नेषि वसुर्वी गव्युतिम् अभिमातिषाहः ।
वर्धयन् इन्द्रं बृहते रणाय देवं वैवेन इविषा वर्धनेन ॥३॥
यथा विद्वाः पृतनात् संजया यथा शत्रून् सहसा मनसा ।
मही यथासत् सन्नाहः सुसन्नाह देवस् त्वेन्द्रो अमतिवधं कुणोतु ॥४॥
अयं वीरो प्रति हन्तु शत्रून् विद्वे देवा उवसदस्कराय? ।
नास्य प्रजां रीरिषन् नोत वीरान् इमान् इन्द्रः ॥५॥
जहि शत्रून् प्रति रण्यस्वामिषि टे गोपा अधिपा वसिष्ठः ।
शर्म ते राजा वरुणो नि यच्छा[द्] देवस् त्वेन्द्रो अमतिवधं कुणोतु ॥६॥
॥का०२॥

३.२८

सं स्पृशेथां तनुभ्यां सं मुक्ताभ्यां सम् आत्मना ।
सं वां ब्रह्मणस् पतित् सोमस् सं स्पर्शयातु वाम् ॥१॥
अभ्यस्य न इमि? वाचा वधामि नहसोक्षसे ।
[उ]प मे दाहिनं कामे लभे कृष्णम् इधाक्षरे ॥२॥
यः प्रेमा प्रेण्याम् आसीद् वसत् सोमेन वभूजा ।
तस्माद् अधि भूते मनो मण्ड्र अस्य मन आहितम् ॥३॥
यं पुमांसं कामयते यस्मिन् आ भगम् इच्छते ।
इच्छोकम् अस्मिन् आ वधो यथा शुष्याति त्वाम् अनु यथास्य
इदयं शुष्यात् ॥४॥
अपि च्छनेष शं गुणी? बभ्रुर् आकाशं भीमं मांपश्यम् अभिरोरुवम् ।
प्रियंकर[ण]म् उत्तमं मनुषेन तद् आभूतम् ॥५॥
त्वं हासि वर्षस्यो अथो हासि सुमङ्गलः ।
अथो सर्वासां वीरुधां प्रियंकरणम् उच्यसे ॥६॥ ॥का०३॥

३.२९

प्रतीची सोमम् अस्व ओषधे प्रतीच्य अनु सूर्यम् ।
प्रतीची विद्वान् देवास् तथा त्वाच्छावदामासि ॥१॥
इमां वनाम् ओषधिं वितग्नीम् अनुतन्तुनाम्? ।
आयतः प्रतिरन्धर्मी? परायतो निवर्तनाम् ॥२॥
अमुष्याहं परायत आयतो मनो अग्रमम् ।
अग्रमे हस्ति? मनो अथो इदयं मनः ॥३॥
मयि ते मन आहितं मयि चित्तं मयि व्रतम् ।
ममेव अप कताव अतो ममासञ्जेवस्तीदपि? ॥४॥
अहं वदानि माह त्वं सभायाम् [अ]ह त्वं वद ।
ममेव असत् त्वं केवलो नाम्यासां कीर्तयाथ वन ॥५॥
यदि वासि तिरोवनं यदि वा नयस् तिरः ।
[इ]यं त्वा मद्यम् ओषधिर् बद्ध्वेव न्यानयत् ॥६॥ ॥का०४॥

३.३०

यथा कलां [यथा शफं यथर्षं संनयमि] ।
[एवा दुष्पण्यं सर्वम् अग्रिये सं नयामसि] ॥१॥
सं राजानो [अ]गुत् [स]म् ऋणाम् अगुत् सं कुडा अगुत् सं कला अगुः ।
सम् अस्मासु दुष्पण्यं? निर द्विषते दुष्पण्यं? सुवाम ॥२॥
देवानां पत्नीनां गर्भे यमस्य करण यो भद्रस् स्वप्न ।
स मम यः पापस् तं द्विषते प्र द्विष्मः ॥३॥
वृद्धामा नामासि कृष्णशकुने मुक्तं निर्जतेर मुक्तं तं त्वा स्वप्न तथा विज ।
स्वप्नोस् स्वप्ना? अभीव कावम् अभीव नीनाहम् ।
सास्मार्कं देवपीयुं पिपादं वप ॥४॥

श्री ६.८९.१

श्री ७.३८.१

श्री ७.३८.३

प्रतिनन्दनीं वा (श्री १)

वे २.७७.१.५, १०.३.५

श्री ७.३८.४

वे २.७९.५ श्री ५

श्री १९.५७.१-६

वे २.३७.३

श्री मातृहा

प्रजापतेर... हंतावत् * * अगाधं
* विषो * निमन्तस्...
... वरुणो * *
* * वृहत रेणाय * देवेन...
* * पृतनात्... मानसा
... सुसन्नाह देवासे इन्द्रो * *
... वतुन्वदे * *
* * रीरिषं * * इममिन्द्र
... देवा * * *

* * ब्राह्मणम्... स्वर्गवातु *
* * दहिनं...
* * प्रेमा... वभूजा
... मनाहितं
* * कामयते...
इच्छो * * * * शिष्याति...
* * शिष्याद्
... भीम * अभिरोरुनं
* * मनुषेन...
... हास्य *

* * रन्धनी * निवर्तनं

* * मनाहितं...

* * मह...

* * अशस्ति * नाम्यासां * चिन

* * वास्य तिरोवनं...

* * मद्यम् * वध्वेव न्यानयः

यथा कलामितेका (एव साकस्वेनाधीतत्वाद्
[अत्र प्रतीकेन निर्वेसा])

... शुक्रायुस् * कलायुस्

* * दुष्पण्यि * द्विषते दुष्पण्यि *

स्व मुम... द्विष्म

स्वप्ना...

* * अभीवा...

* * पिपावस्वप्न

* सो निर्वचामसि

यद् अस्मात्तु दुष्कर्म्यं यद् गोषु यद् च नो गृहे ।
सास्माकं देवपीयुं पियावं निष्कम् इव प्रति मुञ्चताम् ॥५॥
नवारहीन् अपमायास्माकं तन्वस् परि ।
दुष्कर्म्यं सर्वं दुर्मूर्तं त्रिचते निर्वचामसि ? ॥६॥ ॥का०५॥ ॥अनु०६॥

३.३१

देवा मदतः पृथिमातरो अपो दत्तोदधिं मिन्त ।
दिवस् पृथिव्या उरोऽ अन्तरिक्षात् तस्मै क्षत्राय न इत ब्रह्मणाभ्यः ?
प्रजाभ्य आभ्य ओषधीभ्यस् स्वाहा ॥१॥
देवा अन्न इन्द्र सूर्यापो [दत्तोदधिं मिन्त ।
[दिवस् पृथिव्या उरोऽ अन्तरिक्षात् तस्मै क्षत्राय न इत ब्रह्मणाभ्यः ?
प्रजाभ्य आभ्य ओषधीभ्यस् स्वाहा ॥२॥
देवाश्च कोजो ? मित्रावरुणार्यमन् अपो [दत्तोदधिं मिन्त ।
[दिवस् पृथिव्या उरोऽ अन्तरिक्षात् तस्मै क्षत्राय न इत ब्रह्मणाभ्यः ?
प्रजाभ्य आभ्य ओषधीभ्यस् स्वाहा ॥३॥
देवाः पितरो वसव्याः ऋष्यादो ऽपो [दत्तोदधिं मिन्त ।
[दिवस् पृथिव्या उरोऽ अन्तरिक्षात् तस्मै क्षत्राय न इत ब्रह्मणाभ्यः ?
प्रजाभ्य आभ्य ओषधीभ्यस् स्वाहा ॥४॥
देवा अश्विनवो ऽपां नपात् तनूनपां नराशंसपो दत्तोदधिं मिन्त ।
[दिवस् पृथिव्या उरोऽ अन्तरिक्षात् तस्मै क्षत्राय न इत ब्रह्मणाभ्यः ?
प्रजाभ्य आभ्य ओषधीभ्यस् स्वाहा ॥५॥
देव बृहस्पते अपो देह्य उदधिं मिन्धि ।
[दिवस् पृथिव्या उरोऽ अन्तरिक्षात् तस्मै क्षत्राय न इति ब्रह्मणाभ्यः ?
प्रजाभ्य आभ्य ओषधीभ्यस् स्वाहा ॥६॥
देव प्रजापते अपो [देह्य उदधिं मिन्धि ।
[दिवस् पृथिव्या उरोऽ अन्तरिक्षात् तस्मै क्षत्राय न इति ब्रह्मणाभ्यः ?
प्रजाभ्य आभ्य ओषधीभ्यस् स्वाहा ॥७॥
देव परमेष्ठिन् अपो देह्य उदधिं मिन्धि ।
दिवस् पृथिव्या उरोऽ अन्तरिक्षात् तस्मै क्षत्राय न इति ब्रह्मणाभ्यः ?
प्रजाभ्य आभ्य ओषधीभ्यस् स्वाहा ॥८॥ ॥का०१॥

३.३२

प्रजापतेर् जायमानाः प्रजा जाताश्च च या इमाः ।
ता अस्मै प्रति वेदय चिकित्सी अनु मन्थताम् ॥१॥
येषाम् ईशो पशुपतिः पशूनां अनुपदाम् उत वा ये त्रिपादः ।
निष्कीतास् ते बह्विं यन्तु लोकं रायस् पोषा यजमानं सचन्ताम् ॥२॥
प्रमुञ्चन्तो भुवनस्य गोपा गातुं देवा यजमानाय चत्त ।
उपाकृतं शशमानं यद् अस्थात् मियं देवानाम् अप्य प्रति पाथः ॥३॥
ये बध्यमानम् अनु वीथ्यानां अन्वैक्षन्त मनसा बभूवा च ।
अग्निं दान् अग्ने प्र मुमोक्षु देवः प्रजापतिः प्रजामिस् संविदानः ॥४॥
येषां प्राणं न बध्मन्ति बद्धे ? गर्वा पशूनाम् उत पौदवाणाम् ।
इन्द्रस् तां अग्ने प्र मुमोक्षु देवः प्रजापतिः प्रजामिस् संविदानः ॥५॥
य आरण्याः पशवो विम्बरूपा [विकृपा] उत च एककृपाः ।
वायुश्च दान् अग्ने प्र मुमोक्षु देवः प्रजापतिः प्रजामिस् संविदानः ॥६॥
प्रजानन्तः प्रति गृह्णन्तु देवाः प्राणम् अग्नेभ्यस् पर्य आचरन्तम् ।
द्यां गच्छ प्रति तिष्ठा शरीरैस् तस्मै धाहि पथिमिश् शिषेभिः ॥७॥ ॥का०२॥

३.३३

समास् त्वाप्त कृतवो अर्भयन्तु संचत्सरा ज्ञवो यमि सत्या ।
सं युक्तेन वीदिहि रौच्येन विम्बा आ भाहि प्रदिशय्य चतस्रः ॥१॥
सं वेध्यस्वाप्ते प्रति बोधयैन्तु उच्च च तिष्ठ महते सौमगाय ।

* * * दुष्कर्म * * * यद् ...
* * * देवपीयुः पियावं ...

दुष्कर्म्यो ... दिवसेर् * * * दिवसोतिर्विचामसि

* * * पृथि० * * * दत्तोदिति *
... क्षत्राया नेत *
* * * आभ्य ...
* * * अग्नी * * * सर्व अपः

* * * मित्रावरुणा वरं तपः

* * * मान्वाः कम्पायः

देवोऽश्विनवो * * * तनूनपां नराशंसपो दत्तोदिति * * *

... अदितिं मिति

* * * परमेष्ठिनापो * * * अदितिं मिति

देवस् ... क्षेत्वायानेन प्रहणन्तम्

* * * मानः * * * जातश्च * * * व * * *
* * * * * देवा चिकित्सां * * * मन्थतं
एषाम् ... विपदः
* * * बह्विं बन्ति ... मजन्तां
... चत्तः
* * * शिशुमानं बध्मन्तः ...
* * * मानां * * * वीथ्यानां नीक्षन्त ...
* * * * * मुमुक्षु देवाः ... दानां
* * * प्राणो ...
* * * तां ...
... विम्बरूपा * * * वे कृपाः
* * * दान् * * * मुमुक्षु ... दानां
... चरन्ता
भ्यां ...

... संकसर * * * वायु सत्या
* * * वीदिहि ... भाभिः * * *
* * * बोधयैन्तु ...

मे २.४.७ तै २.४.८.१ का ११.
[९ देवाः कर्मण्याः]

का ३०.८ तै ३.१.४.१

का तै १,२ शी २.३४.१

का तै २,३ शी २

शी ३ का तै २

का तै शी ४

शी ५ का तै १

तै ४.१.७.१,२ वा २७.१-७

शी २.६.१ [मे २.१२.५]

शी २

श्री ३ । 'अन्यत्र संवरणे अवा नः

'अन्यत्र स्वे गवे

श्री ७.८२.३

'अन्यत्र ते अनिष्टुतः

श्री २.६.४ । 'अन्यत्र मित्रधेये

वे ३.१.४१ [(श्री मित्रधा)यतस्व

श्री ५

श्री ७.८४.१

श्री ३.२०.१

श्री १.७.१३.४१

श्री २

श्री ३

श्री ७

श्री ४

श्री ६

श्री ५

श्री १ शी देव दातवे

श्री ८

श्री ९

श्री १०

श्री ३.१४१.११

श्री १९.१५.२-६

मा ते रिषन् उपसत्तारो अग्ने ब्रह्माणत् ते यशसत् सन्तु मान्ये ॥२॥

त्वाम् अग्ने वृणते ब्रह्मणा इमे शिवो अग्ने प्रभु णो मे दिहि ।

सपत्न्याग्ने अभिमातिजिद् उ भव स्वे क्षये] दीदिष्य अग्रमुच्छन् ॥३॥

इहैवाग्ने अधि धारया रयि मा त्वा दमन् पूर्वविष्ठा निकारिणः ।

क्षत्रं सुयमम् अस्तु तुभ्यम् उपसत्ता वर्धतां ते अनिष्टुतः ॥४॥

क्षत्रेणाग्ने स्वेन सं रभस्व मित्रेणाग्ने मित्रधेयं कवस्व ? ।

सजातानां मध्यमेष्टा इह स स्या राक्षाम् अग्ने विहृष्यो दीदिहीह ॥५॥

अति निहो ऽति निहर्षतीद् अत्य् अरातीद् अति द्विषः ।

विश्वो ह्य अग्ने दुरिता चर त्वम् अथास्त्रभ्यं सहवीरं रयि दाः ॥६॥

अनाधृष्यो जातवेदा अनिष्टुतो विराद् अग्ने क्षत्रधृद् दीदिहीह ।

विश्वो अमीषाः प्रमुञ्चन् मनुष्येभ्यश्च शिवेभिर् अथ परि पाहि नो नयैः ॥७॥

॥का०१॥

३.३४

अयं ते योनिर् अत्विष्यो यतो जातो अरोचथाः ।

तं जानन् अग्न आ रोहाथा नो वर्धया रयिम् ॥१॥

प्रवातारं हवामहे अग्निम् उग्रम् ऊतये ।

शुचिर् यो वृत्रहन्तमः ॥२॥ :

अग्ने [अ]च्छा वदेह नः प्रत्यक् नत् सुमना भव ।

प्र णो यच्छ विशां पते धनदा अस्ति नत् त्वम् ॥३॥

प्र णो यच्छत् अर्यमा प्र भगः [प्र बृहस्पतिः] ।

प्र पूषा प्रोत स्रुता रयि देवी दधातु नः ॥४॥

अर्यमणं बृहस्पतिम् इन्द्रं दानाय चोदय ।

वातं विष्णुं सरस्वतीं सवितारं च वाजिनम् ॥५॥

सोमं राजानम् अवसे [अ]ग्नि गीमिर् हवामहे ।

आदित्यं विष्णुं सूर्यं ब्रह्माणं च बृहस्पतिम् ॥६॥

[इन्द्रवायू उभाव इह] सुहवेह हवामहे ।

यथा नत् सर्व इज् जनत् संगत्यां सुमना असत् ॥७॥

त्वं नो अग्ने अग्निमिर् ब्रह्म यक्षं च वर्धय ।

त्वं नो देवतातये रयि दानाय चोदय ॥८॥

वाजस्येवं प्रसवे सं बभूव यः इमा च विष्वा भुवनान् अन्तः ।

उतादित्सन्तं दापयतु प्रजान् रयि धेहि सर्ववीरं नि यच्छताम् ॥९॥

बुद्धां मे पञ्च प्रविशो बुद्धाम् उर्वीर् यथाबलम् ।

प्रापेयं सर्वा म आकृतीद् मनसा हृदयेन च ॥१०॥

गोसनि वाचम् उदेयं वर्धसा मा भ्यदण्यहि ? ।

आ रुन्धां सर्वतो वा[युस्] त्वद्या पोषाय भ्रियताम् ॥११॥ ॥का०४॥

३.३५

यत इन्द्र भयामहे ततो नो अभयं कृधि ।

मघवन् छग्धि तव त्वं च ऊत्तिमिर् वि द्विषो वि वृधो अहि ॥१॥

इन्द्रं वयम् अनूराधं हवामहे अनु राध्यास्म*द्विषा वतुष्यदा ।

मा नत् सेना अरुषीद् उपेक्षुर् विषुषीद् इन्द्र बुधो वि नाशाय ॥२॥

इन्द्रस् जातोत वृत्रहा परस्या नो वरेण्यः ।

स रक्षिता चरमतस् स मभ्यतस् स पश्चात् स पुरस्तात् नो [अ]स्तु ॥३॥

उदं नो लोकम् अनु मेवि विद्मन् सर्वज् ज्योतिर् अभयं स्वस्ति ।

उग्रा त इन्द्र] स्वविरस्य बाहू उप क्षियेन शरणा बृहन्ता ॥४॥

अभयं नः कर्तव्य अन्तरिक्षम् अभयं पावापृथिवी उमे ।

अभयं पश्चाद् अभयं पुरस्ताद् उत्तराद् अक्षराद् अभयं नो [अ]स्तु ॥५॥

अभयं मित्राद् अभयम् अमित्राद् अभयं कालाद् अभयं पुरो कः ।

अभयं नक्षत्रे अभयं दिवा नत् सर्वा आशा [मम] मित्रं भवन्तु ॥६॥

॥का०५॥ ॥अनु०॥

*** उपसत्ताते * ब्रह्मणास् *** पान्ये

* वृणते ब्रह्मणा * मे ...

सपत्न्याग्ने अभिमातिवदु भवः ...

... दमं **

क्षत्रमग्ने सुयमम् * उतसत्त ...

* स्वेन ...

* मध्यमेष्टा ... दीदिष्य

* नुहो * * अन्वतातीर् ...

... * स्मभ्यां * * *

* * अनिष्टतो * भागै क्षत्रिमिदीदिष्य

विमीषा प्रमुञ्च * * अभ्य(प्रान्ये व) * * *

[गन्धैः

... रोहथा * * *

* * इत्तवन्तमां

(प्रान्ये सोमं राजानं आशेर्वचन)

... धनदासि * *

मा ...

* * * स्रुताः ...

... दानया *

* * सर्वम् * * सङ्गसत्यां सुमाना हसत्

* * अग्न * ब्रह्माणं * *

उतादित्सन्तं दामवदु प्रजानां ... तम्

इराव् * * * इरावृषी *

* * माकृतिर् ...

... वर्धस *

आयु... पूषाव भीयतां

मघवं सक्ति * * * वृत्रिर् ...

* * अनूराधं * अनूराध्यास्तद् द्विषदाश् *

* * न सोनारुषीवम(उपरि प) ...

* जातोतु ... वरेण्यः

च रक्षता * स्व * स्व * स्व ...

स्वं ... स्ववं * * *

... बाहुः * * केम * *

... उत्तराधा * * *

... क्षत्रिमात्री * * * *

... सवीर्या * * *

३.३६

मा मेहि माप कामथ शत्रूणां वेद आ विद ।
 इन्द्रस् सपत्नहा भीमस् संजयस् ते सम् आबुधक् ॥१॥
 त्वं जयासि न परा जयासा अमेष् आजा मघवन् महत्सु व ।
 उग्रं चित् त्वाम् अबसे सं शिशीमहे स त्वं न इन्द्र इवनेषु बृह ॥२॥
 गोजिता बाहुसमक्रदूयत् कर्मकर्मन् कृतम् उतिः अजंकरः ।
 अकल्प इन्द्र प्रतिमानम् ओजसा स त्वं न इन्द्र इवनेषु बृह ॥३॥
 वेदाहम् इन्द्र प्रियम् अस्य शेषधि यद् अस्य नाम गुह्यं समीके ।
 संयज्जयापि मघवा समान् प्रत्य अस्माकं विध्नो विह्वे इव गमत् ॥४॥
 वयं जयेम त्वया युजा वृता वृधो अस्माकम् अंशम् उद् अवा भरेभरे ।
 अस्मभ्यम् इन्द्र वरिवस् सुगं कृषि प्र शत्रूणां मघवन् वृष्ण्या कृज ॥५॥
 त्वां देवेषु प्रथमं सम् आ रमे त्वं बभूविथ पृतनासु सासहिः ।
 सोमं न कावम् उपमन्युम् उन्निवम् इन्द्र करासि प्रसवे रथं पुरः ॥६॥
 ॥का१॥

३.३७

सर सरो ऽसि देवैर वचो ऽसि सर ।
 अमुष्य मनस् सर यथाहं कामये तथा शोचयास्य हृदयम् ॥
 काम गच्छन्ना ज्वरो बहत् शोचतु त्मना ।
 । स इत्यास्य सरन्ता धीमिदं यमै वास्य विध्नो
 । इ नमन्या न रा न स्वाः प्रमुष्यतो मनुमहो मैवो नहकर्त अर्णवः
 । आवेशिनी प्रमुषो रोपयिष्णु पतास् त्वाद्य प्रा हिणोमि ब्रह्मणा
 । कृतु कस्तु नी कृत्वि वा प्र मा भ्यासि नी स्वप्न यच्छतु बुभामनो मुह
 । आवेशिनी प्रमुषो रोपो रोपयिष्णुरेतास्त्वाद्य प्रा हिणोमि ब्रह्मणा
 । इन्द्राग्नी मित्रावरुणा वेभ्यो त य स दावापृथिवी मातरिभ्या अग्निना
 । देवस् सविता भगथ च मनस् तूभ्र यन्तु न र मा सा व त्रयाक्षिषास् त्वा
 । भूभंतु देवाग्निश्चिद् यम् उप ते भरद्वाजश्च मु त यस् विशतांश् छिन्ने
 । वनोर्ध्व धना प्र भूवस्वः ॥
 पताः पतन्त्य आभ्यो वार्षिकीद् इव विधुतः ।
 तासां प्र तिप्रहो भव सायं गोष्ठो गवाम् इव ॥
 निशीर्षो निपातिताभ्यो वेशयामि ते ।
 । तास् त्वास् मुच स्तीद् बोधयन्तीद् उपा सभाम् पतास् त्वाद्य प्रा हि-
 जोमि ब्रह्मणा ॥
 । सिः प्रा पुरोगवाः तास् त्वा वृणम् इव शोकयाम् ।
 अयो त्वा रोदया बहूः ॥ ॥का२॥

३.३८

अजो इ अग्ने अजनिह शोकात् सो अपश्यज् जनितारम् अग्ने ।
 तेन देवा देवताम् अग्र आयन् तेन रोहान् करोहन् उप मेधीयांसः ॥१॥
 कृत्स्नम् अग्निभिर् नाकम् पसां इस्तेषु विभ्रतः ।
 विभ्रत् पुठं सद् गत्वा मित्रा देवेभिर् आध्वम् ॥२॥
 अग्ने मेहि प्रथमो देवयतां बहूद् देवानाम् उत मत्यानिम् ।
 इयक्षमाणा वृणुमिस् सजोवसस् सद् यन्तु यजमानास् स्वस्ति ॥३॥
 सद् यन्तो नापेक्षन्त आ धां रोहन्तु राधसः ।
 यक्षं ये विभ्रतो धारं सुविश्रांसो वितेनिरे ॥४॥
 अग्निं वृणुमिस् शवसा वृतेन विभ्रं समुद्रं पयसं बहन्तम् ।
 तेन गेष्म सुकृतस्य लोकं स्वो ब्रह्मणा अधि नाकम् उत्तमम् ॥५॥
 इमौ ते पसा अजरी पतविजौ याभ्यां रक्षांस् अपहंस्य ओदन ।
 ताभ्यां पत्यास्मि सुकृतस्य लोकं यत्रर्षयः प्रथमजाः पुराणाः ॥६॥
 यद् अतिष्ठो दिवस् पुठं ज्योमन् अय्य ओदन ।
 अय्य आयन् सत्यधर्मां ब्राह्मणा राधसा सह ॥७॥

मे * * * शत्रूणां वेदाविद
 * सपत्नह ...
 ... अमेष्वालो * * *
 * * ताम् * * * सिशी * ... वृधा
 * * कर्मकर्मा कृतवृत्तिरकरा
 ... वृधा

* * * ममां प्रत्यधा (प्राप्त्यो रमा) कं ...
 * * * त्वा ... अंशमुत्तवा *

... बभूवथ * * *

* मनास्सर ...
 * गच्छांग ...

... त्वाभ्य (उपरि व) * * *

* पतन्त्याभ्यो (उपरि वो) ...

... पश्येज् * * *
 * * * आग्रायन् ... करोहम् * * *
 ... विभ्रत
 * एवं ...
 * * * देवयतां ...

* * * नापेक्षन्ततां * * *
 अग्निं विभ्रतो सविदांसो *

... स * * *
 ... ओदनः

वरि तिष्ठो दिवस् * * * अजो (उपरि यो) दनः
 अन्यान् धर्मणो ब्रह्मणः ...

क १.१०२.१०

क १.१ का वाहू अभितक्रुः सिमः

क ४ खी ७.५०.४

क ९

खी ४.१४.१

[काव]

खी २ । खी उक्त्वात् तावणः अ-

[१०.१ का १८.४ खी ५

वा १०.६९ ते ४.६.५.२-मे २.

खी ४ । दक्राद्य संहिताद्य रोहन्ति

[रोहसी

ते ४.७.६९.१ मे २.१२.१ खी ६

[ओदनः

खी १८.२६वा १८.५२ ते । खी कोधेषु

खी पथ्यास्म अन्वयः कतेव

श्री १

श्री १.५.१६

श्री १७

श्री १७

श्री १८

पृष्ठात् पृथिव्या [अह]म् अन्तरिक्षम् आकाशम् अन्तरिक्षाद् दिवम् आकाशम् ।
 दिवो नाकस्य पृष्ठात् स्वर् ज्योतिर् अगास् अहम् ॥८॥
 अजो ऽस्म अज स्वर्गो ऽसि त्वया लोकम् अक्षिरसः प्राजानम् ।
 तं लोकम् अनु प्र वेचम् ॥९॥
 येन वा सहस्रं वहसि येन वा सर्ववेदसम् ।
 ते[नि]मं यक्षं नो वह स्वर् देवेषु गन्तवे ॥१०॥
 अजं च पचत पञ्च बीदनाम् ।
 अजं पञ्चोदनाम् पञ्चा देवा लोकाश् सप्त मानशुः ॥११॥ ॥का१॥

३.३९

॥या ते प्रजा विहता पराभू[व] भुवोनाश्रितासं भवामि ।
 ॥अक्षिण् डे ताम् आधमः पुनर् [व]दाद् वैभानरः ॥१॥
 परमस्मान्यो ऽस्मत् तां पतिशु शिवो ऽक्षिर् द्वितीयं मे प्रजां जरदहि स्वतस्व ? ।
 मुञ्चैनं प्राह्य निर्गतिर् यद् अजप्राद् अग्ने प्रजां प्रजाकामाय वेदि ॥२॥
 त्वम् अग्ने वृषमं ॥वाशितेयम् आन्यजात् पुत्रकामास्तु पर्य एति ।
 ताम् आ रोह सुमनस्यमानः प्रजापते प्र णय रेविणीनाम् ॥३॥
 तुभ्यं नारी पुत्रकामा यद् अग्ने शुद्धं पूतं घृतम् आबुहोति ।
 ॥तामनि तामनि ऋग्धः वीलयस्व रेतोधा उग्रः प्रजया सं सृजैनाम् ॥४॥
 पर्यताद् दिवो योनेर् गात्रागात्रात् समाश्रितम् ।
 ॥रेतो देवस्य देवसः सरो पर्यम् इवाधात् ॥५॥
 इन्द्रस्य जातस्य प्र पयात् नानिस् ताम् एकोदेनः ? प्रति जग्राह कामी ।
 त्वया वयं ॥ब्रह्मणात् सोमपात् सुपयात् सुतयान स्वये ? ॥६॥ ॥का१॥

३.४०

त्यजनात् त्यजनं जातं त्यजनं जायते शरः ।
 नैवति न शोचति यस् त्वा विमर्ति तेजन ॥१॥
 पवित्रम् अस्ति तेजन पवित्रं ते प्रमज्जनम् ।
 पवित्रो [अ]स्तु स कामो येन मूर्ध्ना आयामहे ॥२॥
 ॥वा दोषश् शरो ऽस्तद् ओदनेभ्यः कृषवङ्गयाम् ।
 ॥ताव दोषस् त्वं तेजनः त्यजनं मरुतो दधन् ॥३॥
 त्यजनं मे विभ्वे देवास् त्यजनं पितरो दधन् ।
 ॥तेनाहम् अन्वेष्टां क्षियो त्याक्षं पुरा मर्षयिनाद् उत ? ।
 पुरा सायित्यादि ? त्याक्षं तेजने यन् महद् बिलम् ॥४॥
 अस्थाद् घोर अस्थात् पृथिव्य् अस्थाद् विभ्वम् इदं जगत् ।
 अस्थाद् विह्वरित एव तिष्ठान् कामो अयं तव ॥५॥ ॥का१॥ ॥अनु१॥

इत्यर्धवेदे वैष्णवादर्शकानां एतीवः कण्ठसु समातः ॥

४.१

हिरण्यगर्भसु सप्त अवर्ततामे भूतान् जातः पतिर् एक आसीत् ।
 स वाचा पृथिवीं धाम् उतेमां कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥१॥
 य ओजोवा बलवा यस्य विभ्व उपासते प्रशिर् भूय देवाः ।
 यस्य ऋषयावृतं यस्य मृत्युः कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥२॥
 यः प्राणतो निमिषतो विधत्ता पतिर् विभ्वस्य जगतो बभूव ।
 ईशो यो अस्व द्विपदश् चतुष्पदः कस्मै देवा[य] हविषा विधेम ॥३॥
 येन घोर उमा पृथिवी च दृढा येन सस्र कर्मित येन नाकः ।

*** आर्धमन्तरिक्षा * आर्ध

...तथा ***

...वेचम्

** सहस्रं * * वा *

अज त * * चोदना

* पञ्चोदनं * देव ...

* * तं ... मि * * मी * जरदही *

* प्राह्यद् * * अजप्राग्ने ...

...त्यात् ... अति

* * * * प्रजापते * ...

* * * वयम् ...

...नेतोषा * * * सजीनां

* * येने ... भुतम्

नेतो * * मरो * दवाधां

...जग्राह * *

त्यजनाम् ... शर

न पति ...

पौत्रम् * तेजनः पौत्र ...

पौत्रो * सो ... अवामहे

* दोष * तेजनस् * * दधन्

...दधन्

...व * विह

* अस्थात् ...

* विह्वरित्यादि ...

इत्याध्वनिकपैपकारं ... ताः

श्री ५.२५.८^१ अथ स्कन्द वीर-
श्री १ [यत्स]श्री ६.४४.१^१, ७७.१^१श्री ४.२ मे २.१३.२३ का }
४०.२ ते ४.१.८ वा २३. }
१ अ १०.१२१

मे ननो कपयणव ॥ मे ... जाता * * *

...प्रतिर्ध * *

* * * विधत् ...

वय * * * इह ... नाकं

अर्धं मन्त्र इतराद्यं संहिताय न गति

श्री ४.८.१,२,३,४,५,६ का
[४.७.९]

तै मा २.७.८.१

न ३.३.४ इत्यादि

श्री २.१.९

अन्वय विज्ञात्

तै मा २.७.१५.४,५

का ३.७.९

श्री १३.१.१० तै मा २.७.१५.१

तै मा २

तै मा

तै मा ३

तै मा २.७.८.१,२

तै मा

तै मा २.७.१३.२ श्री ३.५३.२

श्री १.७.१-८,८.१,२,३

श्री कोष्ठेन परमेष्ठि मणि

यो अन्तरिक्षं विममे वरीयः कस्मै देवाय इविना विधेम ॥४॥
य इमे पावापृथिवी तत्समागे अर्धायद् अर्धेना रेजमाने ।
पस्मिन् अथि वितत पति सूरः कस्मै देवाय इविना विधेम ॥५॥
यस्य विम्बे हिमवन्तो महित्वा समुद्रं यस्य रत्नपा सहायः ।
विशो यस्य प्रविशः पञ्च देवीः कस्मै देवाय इविना विधेम ॥६॥
आपो इ यस्य विम्बम् आयुर् दधाना गर्मे जनयन्ति मातरः ।
तत्र देवानाम् अथि देव आस्त एकस्थूणे विमिते दृढ उमि ॥७॥
आपो गर्मे जनयन्तीर् वत्सम् अग्रे सम् पेरयन् ।
तस्योत आयमानस्योत्स [अ]सीद् धिरण्ययः ॥८॥
हिरण्य उख आसीद् यो ऽग्रे वत्सो अजायत ।
ऽत्वं यो त्योर्द्वं अहम्योः परे अपश्यद् ऊर्ध्वं महीः ॥९॥ ॥क०१॥

४.२

भूतो भूतेषु पय आ इधाति स भूतानाम् अधिपतिर् बभूव ।
स ते सुव्युत्थं वरते राजस्यं स राजा राज्यम् अनु मन्वसीत् इवम् ॥१॥
अभि मेहि वीडयस्वोम्रथ वेत्ता सपत्नहा ।
आ तिष्ठ मित्रवर्धन तुभ्यं देवा अथि भुवन् ॥२॥
आतिष्ठन्तं परि विव्से अभूवन् द्विषो वसानय वरति स्वरोधिः ।
महत् तद् वृष्णोर् असुरस्य नामा विश्वरूपो असुतामि तस्यै ॥३॥
एना व्यात्रं परिस्वजानाः सिंहं हिन्वन्ति महते सौमगाय ।
महिषं न सुभुवत् तस्थिवांसं परि मृष्यन्ते द्विपिन्म अन्व अन्तः ॥४॥
व्यात्रो अथि वैयात्रे वि कमस्व विद्यो महीः ।
विशत् त्वा सर्वा आ वाम्स्व आपो दिव्याः पयस्वतीः ॥५॥
या आपो दिव्याः पयसा मन्वन् अन्तरिक्ष उत पार्थिवा याः ।
तासां त्वा सर्वासाम् अपाम् अभि विज्ञामि वर्धसा ॥६॥
अभि त्वा वर्धसासुजन् दिव्येन पयसां संह ।
यथासो मित्रवर्धनत् तथा त्वा सविता कर्त्तु ॥७॥ ॥क०२॥

४.३

यत् ते वन्द्यं कश्यप रोचनावद् यत् संहितं पुष्कलं चित्रमातु ।
वस्मिन् सूर्या आर्पितास्त संत लोकं तस्मिन् राजानम् अथि वि अयेमम् ॥१॥
वेमिन् शिख्यैः पप्रथानाम् अर्धद् वेमिर् वाम् अभ्यर्पितात् प्रविहान् ।
वेमिर् वाचं पुष्कलेमिर् अभ्यर्षेत् तेन माग्ने वर्धसा सं सुजेह ॥२॥
वेमिस् सूर्यं तपति प्र केतुमिर् वेमिर् अग्निर् वृक्षी चित्रमातुः ।
वेमिर् आपय वन्द्यवर्णा अग्निवन्द्य तेन माग्ने वर्धसा सं सुजेह ॥३॥
आय मातु प्रविशः पञ्च देवीर् इन्द्र इव ज्येष्ठो अवनु प्रजानाम् ।
अस्मिन् वेहि पुष्कलं चित्रमातु आयं पूणातु रजसोर् उपस्थम् ॥४॥
अनु त्वेन्द्रो ऽवत् अनु बृहस्पतिर् अनु त्वा लोमो ऽन्व अग्निर् आसीत् ।
अनु त्वा विम्बे अबन्तु देवास्त सत राजानो य उतामिचिदः ॥५॥
अनु त्वा मित्रावरुणा इहावताम् अनु पावापृथिवी सहोवधीमिः ।
सूर्या ऽहोमिर् अनु त्वावतु वन्द्यमा नक्षत्रैर् अनु त्वेवम् आसीत् ॥६॥
वीर्यं च त्वा पृथिवी च प्रचेतसा शुक्रो बृहद् दक्षिणा त्वा पिपतु ।
अनु स्वप्ना चिकिता लोमो [अ]ग्निः पूना त्वावतु सविता सवेन ॥७॥
॥क०३॥

४.४

स्तुधानम् अन्न आ नव यातुधानं किमीदिनम् ।
त्वं हि देवानां स्तुती हुता दस्योर् बभूविष ॥१॥
आज्यस्य परमेष्ठिर् आतवेदस् तनूवशिर् ।
अन्ने सूक्तस्य प्राज्ञान वानुधानम् वि कापय ॥२॥
वि कपन्तु यातुधाना अधिजो वे किमीदिनः ।

• • • विमन् ...
... संसमाना वीर • • •
• • • विमो ...
... वनवन्त मातर
... वात्स 'सूते विमते • • •
... रवम्
• • • 'स्योव ...
• • • अन्तसीर् ...

• • • वीडावलो ...
... अमूर्तं विमो • • •
• • • विमोर् ...
वेना • • • आना ... सामगाव
• • • वत् सुनवत् ... अमृताः
• • • वेम्बाये ...
विशाम् • • • सर्वावान् ...
व ... आन्तरिक्ष • • •

• • • 'सुन् ...
... सविता •

• • • कश्यपो • दिव ... 'मातुः
अग्निर् सूर्यापितत् ...
• • • विमने • पप्रथानामर्धम् ... 'विश • •

... माग्ने • • •
अर्ध • • • देवी ...
• • • अर्ध ...

• • • मित्रावरुणावताम् ... मोषधीमिः
... नावि
... पिपन्तु
• • • सित्ता ...

• • • अन्ना नव • • •
• • • देवा • • • तस्योत बभूवना
• • • परमेष्ठि ... तनुवशिर्
• • • 'प्राज्ञानं 'धानम् • • • 'यः
• • • 'धानाग्निो ...

अयेदम् अग्ने नो हविर् इन्द्रश्च व प्रति ह्वयतम् ॥३॥
 अग्निः पुरस्ताद् आ वञ्छतु मायेन्द्रो नुवद् बाहुमान् ।
 ब्रवीतु सर्वो यातुमान् अयम् अस्मीत्य् पत्य ॥४॥
 पश्यामि ते वीर्यो जातवेदः प्र णो हवि यातुधानान् नृचक्षः ।
 त्वया सर्वे परितस्ताः पुरस्ताद् आ यान्तु ब्रह्मवाणा उपेदम् ॥५॥
 आ रभस्व ब्रह्मणा जातवेदो हवि कामाय रन्धय ।
 कृतो नो अन्न उक् तिष्ठ यातुधानान् इहानय ॥६॥
 त्वम् अग्ने यातुधानान् उपबन्धान् इहानय ।
 अथैवाम् इन्द्रो वज्रेणाप शीर्षो[नि] वृक्षतु ॥७॥
 इदं हविर् यातुधानान् नदी फेनम् इवा बहत् ।
 य इदं स्त्री पुमान् अकर इह स स्तुवतां जनः ॥८॥
 यातुधानस्य सोमप जहि प्रजां नयस्व च ।
 नि स्तुवानस्य पातय परम् अस्य उतावरम् ॥९॥
 अयं स्तुवान आगमत् तं स्मोत प्रति ह्वयत ।
 बृहस्पते वरो कृत्वाग्नीषोमा [वि] विष्यतम् ॥१०॥ ॥का०४॥

४.५

यां त्वा गन्धर्वो अकनद् वरुणाय व्रतभजे ।
 तां त्वा वयं कनामस्य ओषधीं शेषहर्षणीम् ॥१॥
 वृ[ष]णस् ते कनितारो वृषा त्वम् अस्य ओषधे ।
 वृषासि वृष्ण्यावति वृष्णे त्वा कनामासि ॥२॥
 उद् उषा उद् उ सूर्य उद् सुष्मोषधीनाम् ।
 उद् पञ्जनु प्रजापतिर् वृषा शुष्मेज बाजिनाम् ऊर्ध्वकाणिम् इदं कधि ॥३॥
 यथा स्म ते विरोहतो अभितप्तम् इवानति ।
 ततस् ते शुष्मवत्तरम् इयं कृजोत् ओषधिः ॥४॥
 अयां रस ओषधीनाम् अयो वनस्पतीनाम् ।
 अयो सोमस्य आतास्य आर्ष्यम् असि वृष्ण्यम् ॥५॥
 अभ्यस्य क्रश्यस्य वस्तस्य पुक्वस्य च ।
 य ऋषभस्य बाजास् तान् अस्मै देह्य ओषधे ॥६॥
 सं बाजा ऋषभाणां सं शुष्मा ओषधीनाम् ।
 सं पुंसाम् इन्द्र वृष्ण्यम् अस्मै देहि तनूचकम् ॥७॥
 अद्यान्ने अद्य सवितर् अद्य देव बृहस्पते ।
 अद्य मे ब्रह्मण[स्] पते वनुर इवा तानया पत्नः ॥८॥
 ऊर्ध्वोत् तिष्ठन्ति गिरय ऊर्ध्वो वाता उद् ईरते ।
 ऊर्ध्वो ऽयं मामको मायुः वीकाहाद् भूस्याम् ॥९॥
 उक् तिष्ठो अग्ने वि धूनुष्व वि तेष्वा या यन्तु नाम्नाडयाः ।
 अतो द्रो ष्य पा य व ना व म्ना यो ऽधि मुष्कयोः ॥१०॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१॥

४.६

हिरण्यगृहो वृषभो यस् समुद्राद् उवाचरत् ।
 तेना सहस्येना वयं नि जनान् स्वापयामसि ॥१॥
 न भूमिं वात उद् वञ्छि नाति प[श्य]ति सूर्यः ।
 जनांश्च व सर्वान् स्वाप्य शुनश्च वेन्द्रसका चरन् ॥२॥
 वडोहायाः प्रोष्ठेशाया नारीश्च वात् तप्यशीवरीः ।
 स्त्रियो याः पुण्यगन्धात् तान् सर्वासं स्वापयामसि ॥३॥
 एजदेजद् अजग्रमं चक्षुः प्राणम् अजग्रमम् ।
 अक्लाम्य अ[ज]ग्रमं सर्वां राजीनाम् उत शर्षरे ॥४॥
 य [अ]स्ते यश्च [व] चरति यश्च तिष्ठन् विपश्यति ।
 तेषां सं वृष्मो [अ]भ्राणि यथेदं हर्ष्यं तथा ॥५॥
 स्वप्नु माता स्वप्नु पिता स्वप्नु भ्रा स्वप्नु विप्यतिः ।
 स्वप्नु सर्वे ज्ञातयस् सर्वे नि ऽभ्राजन् शप्यः ॥६॥

यथेदम्... इवेताम्
 * पुरस्ताद् * * मय इन्द्रो * जवाहुमा
 ब्रवीतु * यमान् * अस्मीत्या
 ... देव * * हवि वातुधाना नृचक्ष
 ... परस्ताद् * * ब्रह्मवाणा *
 * रन्ध(उपरि न)स्व ब्रह्मणा...
 * नु अभिर...
 * * वज्रेण अप...
 * * 'धानां' हेनम् * वहां
 नीदं * * कर्त्तुं शम्भुवतां *
 ... नयस्व *
 त्व... पदमङ्गतावरं
 * स्तुवानागमत् वं...
 ... कृता * विद्वत्तम्

* * * वनद्...
 ... ओषधिवं शेषहर्षणी
 * * कनितारो * त्वापयन् *
 * 'वती'...
 ... अ * * सुष्मा ओषधीनाम्
 * पञ्जितु... वजिनाम्...
 * सि... नती
 ... अषधीः
 * रसोषधीनाम्...
 अयो * आताम्यारिभ्यन् * वृष्णेयं
 * क्रश्यस्य भस्तस्य...
 दे * वावस्तस्य...
 * पूषाम् * वृष्णिहमस्यै * 'वर्क'
 * अन्व सवितुर् * देवि बृहस्पतिः

* * * मयू...
 * * नय * धोनुष्य...
 (प्राप्ते आशीर्वचनं)

...समग्रम् *
 ...जनांस्त्वा
 * * वातोद्वातु नाय...
 चिन्त * * * सनश्च * चरं
 वैशेषवा पुष्टिका * वा तप्यशीवरे
 ...सर्वांस्त्वा (उपरि स्त्वा)
 देजनेजर्...
 अक्लाम्य...
 ...वस्व तिष्ठ *
 संत * सत * सताका सत विप्यतिः
 स्वप्नु...
 ...वस्व तिष्ठ *

श्री २.३३.१ क १०.१६३.१

श्री २ क २

श्री ३ । 'श्री हलीक्याद्

क ३

श्री ४.१.२ क ३.१.२

श्री ४.१.४

श्री ४.१.२

श्री ४.४

श्री ५ क ४

श्री ७ क ६

स्वप्न स्वप्नाधिकरणेन सर्वं नि व्यापया जगम् ।
ओत् सूर्यम् अम्यान् स्वापयोद् स्युषं चरताद् अहम् इन्द्र इषारिहो
अक्षतः ॥७॥ ॥का१॥

४.७

अक्षीभ्यां ते नासिकाभ्यां कर्णाभ्याम् आस्याद् उत ।
यक्ष्मं शीर्षण्यं मस्तिष्कात् ललाटाद् वि बृहामसि ॥१॥
प्रीवाम्यस् त उष्णिहाभ्यः कीकसाभ्यो अनूक्यात् ।
यक्ष्मं दोषण्यम् अंसाभ्याम् उरस्तो वि बृहामसि ॥२॥
होमस्त ते हृदयाद् अधिः हलीक्यात् पार्श्वभ्याम् ।
यक्ष्मं मतस्ताभ्यां प्लीहो यक्तस् ते वि बृहामसि ॥३॥
आन्त्रेभ्यस् ते गुदाभ्यो वनिष्ठोर् उद्राद् उत ।
यक्ष्मं पाण्योर् अङ्गुलिभ्यो नखेभ्यो वि बृहामसि ॥४॥
अस्थिभ्यस् ते मांसेभ्यस् स्नायुभ्यो धमनिभ्यः ।
यक्ष्मं पृथ्वीभ्यो मज्जाभ्यो नाभ्या वि बृहामसि ॥५॥
ऊरुभ्यां ते अङ्गीवङ्गघां पार्णिभ्यां प्रपदाभ्याम् ।
यक्ष्मं भस्त्रघं भ्रोगिभ्यां भंससो वि बृहामसि ॥६॥
अङ्गादङ्गात् लोमोलोमो ब्रह्मं पर्वणिपर्वणि ।
यक्ष्मं त्वचस्यं ते वयं विष्वञ्चं वि बृहामसि ॥७॥ ॥का२॥

४.८

अग्नी रक्षोहा तिग्मस् तिग्मभृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरातिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम ॥१॥
इन्द्रो रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मभृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरातिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम ॥२॥
सोमो रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मभृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरातिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम ॥३॥
वरुणो रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मभृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरातिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम ॥४॥
वायू रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मभृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरातिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम ॥५॥
त्वष्टा रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मभृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरातिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम ॥६॥
धाता रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मभृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरातिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम ॥७॥
सविता रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मभृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरातिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम ॥८॥
सूर्यो रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मभृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरातिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम ॥९॥
चन्द्रमा रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मभृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरातिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम ॥१०॥

...विमं

* * अम्यात् स्वापय दिषं ...

* स्ते ... नास्याद् *

... वयेमसि

... अनूक्याः

* दोषण्यं मांसाभ्यां पुरस्तो * बृहामसि

* * हृदयाभ्यां ...

यक्ष्मं मतस्ताभ्यो प्लीहो यक्तस्ते * बृहामसि

अभिभ्यस् ... वनुग्यादुतराद् *

हस्तेभ्यस् * * स्नायुभ्यो धमनिः *

... नाभ्यां विर्वहामसि

ऊरुभ्यां पार्णिभ्यो * प्रपदाभ्यां

* मज्जाभ्यो * * वीर्वहामसि

{ यक्ष्मन् ततस्यां * * विष्वञ्चं * बृहामसि ॥
{ अङ्गादङ्गात् तच्च पुरुषः

अघे * * * कविः ... तमा

* दुरितां ...

* रक्षोहा

वायु ...

त्वष्टा ..

श्री ७.१.०९.६, १, २, ५, ६, ७, ४

श्री दूतेन कश्चि शिक्षामि

श्री जुषाणाः

श्री मूढनं (सायणः प्रहर्षं=स्व-
(कीचैरक्षित्वा स्वीकरणम्)श्री आदिनवं प्रतिदीप्ते दूतेना-
स्मी अमि कर । दूतमिवा-
स्तम्बा जहि वो अस्मान्
प्रतिदीप्यति ॥श्री १४.१.२०^१ । श्री ७.८.१^२

आ म १.६.७

श्री ९.१.१८^१श्री १४.१.३६^१

बृह[स्प]ती रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मशृङ्ग इषिरा क्लवय× कवि× कवितमः ।
[अपाघ्नांसं दुरितं सहताम् अराति प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
[अघायते अघं प्रति हराम ॥११॥
प्रजापती रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मशृङ्ग इषिरा क्लवय× कवि× कवितमः ।
[अपाघ्नांसं दुरितं सहताम् अराति प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
[अघायते अघं प्रति हराम ॥१२॥
परमेष्ठी रक्षोहा तिग्मस् तिग्मशृङ्ग इषिरा क्लवय× कवि× कवितमः ।
अपाघ्नांसं दुरितं सहताम् अराति [प्रत्यङ्] प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम ॥१३॥ ॥का^११॥

४.९

संवसव इति वो नामधेयम् उग्रपस्या राहुभृतो अ अक्षाः ।
तस्मै त इन्द्रो हविषा विधेम वयं स्याम पतयो रयीणाम् ॥१॥
इदम् उग्राय बभ्रवे यो [अ]क्षेपु तनूवशी ।
दूतेन कस्यं शिक्षाम स नो मृदातीदृशो ॥२॥
दूतम् अग्ने अप्सराभ्यो बृह त्वं पांसुन् अक्षेभ्यस् सिक्ता अपश्व च ।
यथाभागं हव्यवाति जुषाणो मयन्तु देवा उभयानि हव्या ॥३॥
यो नो देवो धनम् इदं विदेष्टो वो [अ]क्षाणां प्रहर्षं शेषणं च ।
स नो [अ]वतु इविद् इदं जुषाणो गन्धर्वैस् सधमादं मदेम ॥४॥
या अप्सरसस् सधमादं मदन्त्य अन्तरा हविर्धानं सूर्यं च ।
ता नो इस्तं कृतेन सं सृजन्तु सपत्नान् न× कितवान् रन्धयन्तु ॥५॥
यद् देवान् नायितो ब्रुवे अक्षवर्चं यद् ऊचिम ।
अक्षान् यद् बभ्रुन् आलमे ते नो मृदन्तु ईदृशो ॥६॥

आदिनवं [... ..]
[... ..] ॥७॥ ॥का^१४॥

४.१०

भगस् त्वेतो नयतु इस्तपुष्ठा बृहस्पतिः [पु]रपता ते अस्तु ।
देवस् त्वा सविता सत्यधर उपसर्था नमस्यां कृणोतु ॥१॥
याम् अग्निना मधुकर्षा देवा अग्ने अजनयन् ।
तया त्वा पत्याम्! अवतां कृणो मधुमतीं वयम् ॥२॥
उत्तरा इवभुवा भव ननान्दुर उप शिक्षाः ।
विशस् त्वा पत्यां! कृष्[न्तु] भवा[सि] देवेषु मिषा ॥३॥
अग्निर् आत्मानं तन्वं शुभ्रमाणा गृहान् मेदि महिषी भवासि ।
तत्र त्वाद्गुर् गार्हपत्याय देवाः प्रजापतिर् जरद्विर् यथासत् ॥४॥
उद् उत्तरम् आरोहन्ती व्यस्वन्ती पूतम्वतः ।
अग्निर् द्वा! शनोर् मूर्धानं सहपुत्रा विराद् भव ॥५॥

इवभृणां इवशुराणां पु[ष्टा]णां च धनस्य च ।
वि राज पत्यां! देवेषु अजातानां विराद् भव ॥६॥
यद् गिरिषु पर्वतेषु नृष्व अश्वेषु यन् मधु ।
येनाक्षा अभ्यषिच्यन्त तेनाहम् अस्या मूर्धान[म्] अमि पिश्यामि नार्चाः ॥७॥
यद् वषां गवि कस्याणे यद् वा सूर्ये ऽवसे लुणे ।
अभ्यञ्जनस्य यद् वर्चस् तेन मानजिम् वर्चसा ॥८॥ ॥का^१५॥ ॥मृ^११॥

४.११

येनावरद् उधाना काव्यो ऽग्ने बिज्ञान् कर्तुनाम् उत देवतानाम् ।
सहदयेन हविषा जुहोमि सग्रीचीर्न वो मनो [अ]स्तुमम् ॥१॥
महत् सत्वं महद् धविर् उधाना काव्यो महान् ।
देवानाम् उग्राणां शतं इदयानि सहावरा ॥२॥

... कविः * * *
* दुरिता...
... न्तराम

* * तो... अक्षा
वदम् * वभ्रव ... तनुं
... सुकृत ईदृशे
... पांसुं नक्षेभ्यस्सिक्तापम् *
... भागो ...
... त्रिदेव * * * शेषणं *
... सधमादं *
वाप्सरसस्सधमादं पादन्त्य...
... सपत्नं * कितवं *
* देवां तातितो ... ऊचिम
अक्षाण् * वभ्रूणाकमेता * * वृहान्त *

आदिनवमित्येका(अत्र प्रतीकैर्नैव निर्देष्टः)

... सत्वधरोपसत्वां नमसा *
... देवामि अजनवं
... कृणो मधुमती *
... नानादुरपक्षिणा
विष् ... मिषः
* आचमानं ...
* * गृहपत्याय ...
वद् * आरोहन्तीर्व्यस्वन्तीं पूतम्वतः
... भवः

... देवेषु * विराद् *
* गिरिषु ...
येनास्याम् ... नार्चाः
... वर्च * *

सहदयेन ...
अहना * * *
... वर

अहं सत्येन सयुजा वराम् अहं देवीम् अनुमतिं प्र वेद ।
 इन्द्रो देवानां हृदयं वो [अ]स्तु सध्रीचीनं वो मनो [अ]स्तु प्रम् ॥३॥
 त्वष्टा वायुः कश्यप इन्द्रो अग्निर् मनसा त्वायन् हविषस् पदेन ।
 अविम्वन् शक्नोः रजसि प्रविष्टं सध्रीचीनं वो मनो [अ]स्तु प्रम् ॥४॥
 येनेमे पाषाणपृथिव्यम् अतः कर्तुं? येनाभव[द् अ]स्तरिहं स्वर यत् ।
 मनसा विद्वान् हविषा जुहोमि सध्रीचीनं वो मनो [अ]स्तु प्रम् ॥५॥
 पाषाणपृथिवी हृदयं सस्रवध्री? येनेदं त्वष्टा व्याकृणोतु धीरः ।
 तस्योपाणा कतुमिस् संविदानश् चित्तं विषेद् मनसि प्रविष्टम् ॥६॥
 चित्तं वैतद् आकृतिश् च येन देवा विषेहिरे ।
 एतत् सत्यस्य अजया कश्यपस् सत जुहति ॥७॥ ॥का१॥

४.२२

त्वया मन्यो सरथम् आ वजन्त हर्षमाणासो धुषता मदत्वन् ।
 तीक्ष्णेष्व आयुधा संशिशाना उप प्र यन्ति नरो अग्निरूपाः ॥१॥
 अग्निर् इव मन्यो त्वर सासहस्र सेनानीर् नत् सधुरे हृत पथि ।
 जित्वाय शत्रून् वि भजस्र वेद ओजो मिमानो वि मूधो नुदस्र ॥२॥
 सहस्र मन्यो अभिमातिम् अस्ते वजन् मृणन् प्रमृणन् प्रेहि शत्रून् ।
 उग्रं ते शत्रो नम् आ वरुजे? वशी वशं नयासा एकज त्वम् ॥३॥
 एको बहूनाम् असि मन्यद् ईदितः पशुपशून् युद्धाय सं शिशधि ।
 अकृत्तवक् त्वया युजा वयं पुमस्तं घोषं विजयाय कृण्वहे ॥४॥
 विजेष्वहद् इन्द्र इवानवग्रवो ऽस्माकं मन्यो अधिपा भवेह ।
 प्रियं ते नाम सधुरे गृणीमसि विद्या तम् उत्सं यत आबभूय ॥५॥
 आभूत्या सहसा? वज्र सायक सहो विभर्ण्य अभिभूत उत्तरम् ।
 कृत्वा नो मन्यो सह मेघ पथि महाधनस्य पुरुहूत संसृजि ॥६॥
 संसृष्टं धनम् उभयं समाकृतम् अस्मभ्यं वृत्तं वरुण च मन्यो ।
 भियो दधाना हृदयेषु शत्रवः पराजिता यन्तु परमां परावतम् ॥७॥ ॥का१॥

४.२३

शं नो देवी पृथिनपण्यं अशं निर्ऋतये ऽकरत् ।
 उग्रो हि कण्वजम्भनी तां त्वाहार्यं सहस्वतीम् ॥१॥
 सदान्वाग्नी प्रथमा पृथिनपण्यं अजायत ।
 तया कण्वस्य शिरश् छिनधि शकुनेर् इव ॥२॥
 ऊर्जभृतं प्राणभृतं प्रजानाम् उपतर्पणीम् ।
 सवात्स् त्वं पृथिनपण्यं अतः कण्वा अनीनशः ॥३॥
 समाकृतीन् आ निर् अवात? स्तीर्णमृङ्ग इवर्षमः ।
 [अ]रायं कण्वं पाप्मानं पृथिनपणिं सहस्वति ॥४॥
 त्वम् अग्रे पृथिनपण्यं अग्निर् इव पुन्वहि? ।
 कण्वा जीवितयोपनीर् गिरिम् एना [आ] वेक्ष्य ।
 तमांसि यत्र वाहस्रस्? तत् पापीर् अप पातय ॥५॥
 [अ]रायम् असृक्पावानं यश् च स्फाति जिहीर्षति ।
 गमादं कण्वं नाशय पृथिनपणिं सहस्वति ॥६॥
 या नो गयान् या नो गृहान् या च स्फातिम् उपाहरन् ।
 उग्रे पृथिनपणिं त्वं तां कण्वाम् आ ताशयेतः ॥७॥ ॥का१॥

४.२४

यस्मिन्मा ॥ आसीस्ति हित इदं तदृच्छस्यो वेणुर् वेष्टनं तेजर्न च ।
 ॥ मौ निर्जनित्री जनयेहि मृण्वम् अयं तातुमयतहितु प्रहित? ॥१॥
 अस्थि भिस्वा यवि मज्जः ॥ पापाय यदि वा सरितः पुरुषं निकामे? ।
 उवी गण्यतिम् अत्स् एष अवाक् पश्माद् रश्मीन् उद् धनस् सूर्यस्य ॥२॥
 मातरिभ्यन् पवमानास्त्वं अवं सूर्यमाजन् तन्वां दृशीकः ।
 अजो गन्धात् पुंसः प्रत्यः अजस्र वि मुच्यस्व यो ऽन्य आस्ते ऽज ॥३॥

...मति * *
 इन्द्रे देवानां...
 ...इत्यम् * * त्वायं * *
 अविन्द्रां...
 येन मे...
 ...मृणोतु *
 तस्या उशनः...
 चित्तं...
 ...अजय * * जुहती

...अवमानासो अववा मस्तं
 तीक्ष्ण इषवः * संशिशानोप...
 * * * त्वार * स्तेनानीन् * * हुत *
 * * * यजासु ... नुदस्र(उपरि त्व)
 * * * अग्ने... शत्रून्
 * * * अहो * * ररुके * * नवातह * *
 * * * मन्यमीवताः * ...
 अकृत्तवक् कया अजा...
 ...वग्रवो * * मधिपा *
 वियं * * * गृणामसि ... वव *
 आबभूत्या * * * सायकस्...
 * * * मघ...
 संसृष्टन्... वरुणश् * *

* * * पृथिनपण्यं...
 ...स्वती
 ...पृथ्यं *
 * कण्वस्तां * * शकुनीर् *
 * त्वा पृथिनपणी यतः * * अनीनशः
 ...मृङ्गवः ऋषयः
 ...पृथ्वं महस्वती
 * * पृथि...
 * * नी प्रामेणावेक्ष्य
 ...पातयः
 ...जिहीर्षति
 * * नाशयं पृथ्वं सहस्वती
 आ * गावा नो गृहां... हरां
 * पृथिनपणिस्तं कण्वामानशेतः

अस्थि * वद मज्जः * ...
 ...अवमीनुदतत् *
 ...रिश्वान् * आवं सूर्यां तन्वा इक्षेकः
 ...वास्ते *

क १०.८४.१-७ शी ४.२१.१-७

तै मा २.४.१.१० । शी इविता-
 [सो (इवितासो वा) सायनः
 [इवितासः तै मा वषता

१ क शी सहजा

शी २.२५.१

शी २

शी ४.५ । शी ४ अजुवहविधि

शी ५ गण्यति

शी ३

प्रप्य अयस्व तान् अत्य पद्म अर्वाङ् तांस् ते विद्य बहुधाव कीर्यै ।
 इमास् स्वस्तारो अयम् इत् पिता केर्यै ते मातेनम् एहि बन्धुम् ॥४॥
 अमित्रैर् अस्था? यदि वा सुमित्रैर् देवैर् वा देवी प्रहितावसुधा ।
 ऽवधान्भृगं पुरुषे जहाति भृङ्गो शिखारस् सं सुजाम् इतः? ॥५॥
 सिषासि सको यदि वास्य अग्रे यदि वास्य मरितः? पुरुषस्य मांसे ।
 ऽधृङ् पाशान् उपबृज्य मुकासि शस्य× कृणुतां आयिनाय ॥६॥
 ऽहस्ताभ्यस्तं शमयो भीयमाणो बहिष्ठापय्यां वीरुषां बलेन ।
 ऽअग्नि× प्राणक्त स्यात् सत्यक्तः कोरो जमीनां निहतं न् अंसः ॥७॥
 ऽवष्टिरात्रे वष्टिशस्य शस्यस्य परिधि× कृतः ।
 ऽयत्स् त्वाम् अद्य देवयुम् आस्थानाद् सुधावयामसि? ॥८॥ ॥का०॥

8.24

सं [ते] मज्जा मज्जा भवतु सम् उ ते पव्वा पवः ।
सं ते मांसस्य धिक्कस्तं सं कावम् अस्तु पर्व ते ॥१॥
मज्जा मज्जा सं धीयताम् अस्थ्मास्थि बि रोहतु ।
काव ते सं वृध्मः काजा वर्मणा वर्म रोहतु ॥२॥
लोम लोका सं धीयतां त्वणा सं कस्यया त्ववम् ।
असुक् ते [अ]का रोहतु मांसे मांसेन रोहतु ॥३॥

रोहिण्य् असि रोहिण्य् भरुजश्च शीर्णस्य रोहिणी ।

॥रोहिणी रोहिण्याम् अहं आतासि? रोहिण्य अस्म्य ओषधे ॥४॥
यद् उ शीर्णं यद् उ सुक्ष्मम् अस्थि पेहं? त आत्मनः ।
धाता तत् सर्वं कल्पयात् सं वधात् पट्वा पटः ॥५॥
॥यदि वज्रो विस्तृष्टा स्थारका जातु पतित्वा यदि वा विरिहम् ।
॥बुद्ध्या वा यदि वा विभ्यसि शीर्षभूर इति स एवं संधामि ते पटः? ॥६॥
उत् तिष्ठ प्रेहि सम् उ धाहि? ते पटः सं ते धाता वधातु तन्वो विरिहम् ।
रयस् सुवक्रस् सुपविर् ययैति सुवस् सुनामि× प्रति तिष्ठ एवम् ॥७॥
॥का०५॥ ॥अनु०१॥

4.26

उद्यन् आदित्यो ब्राणान् हन्तु सूर्यो निम्नोचन् रश्मिभिः उ हन्तु ।
तावन् नो अधि संहतम् ॥१॥
अप्सरा मूलम् अक्षनन्द गन्धर्वः पर्य अवधीत् ।
तेन धो वृषहा सूर्यो नि जस्थान् नि मृजत? ब्राणान् ॥२॥
ब्राणान् हन्तु आयती ब्राणान् हन्तु परायती ।
ब्राणान् [अ]वधती हन्तु ब्राणान् पिनष्टि पिपती ॥३॥
ब्राणाः किं बनेह वः [... ...] ।
प्रतिबुद्धा अभूतन प्रदोषं तस्करा इव ॥४॥
ब्राणानां मध्यतो ज्येष्ठः कनिष्ठ उत मध्यमः ।
इता वत् सर्वं मातयो ह्युक्ता माता इतः पिता ॥५॥
यथा फेन उदके वृक्षशानो निजस्थिति ।
एषा वयं ब्राणान् सर्वान् सार्कं वाचा नि जास्तयामसि ॥६॥
नि गावो गोष्ठे असवन् नि मृगालोऽविक्षत ।
नित्यम् आदित्य रश्मिभिः ब्राणान् सर्वान् अजीजसः ॥७॥
उद्यन् रश्मीन् आ तनुष्व बाणान् अभि सन् भव्य ।
ब्राणान् त्वं पर्वणादित्य घोरया तन्वा तपः ॥८॥ ॥१॥

४.१७

१ यानतः परजतो? वारोद् इषापतक्षणम् ।
शर्कोटो नाम वा अस्ति कुतस् त्वं विषबाण्ड अस्ति ॥१॥

* अवरुधा तौस् * * अर्वाङ्क...
 * * * अत् * चयं ...
 ... वमृष्टा
 °श्रु(उपरि स्र)मं ...

* त्यम् * देवयमास्थाना इया°

सं मजा ...
... त्वावमसु * *
• मज्झा ... अध्नात्थ * *
साव * * दध्म ... रोहत्तु
... त्वच्चं * * *

रोहिणी सं रोहिण्य...

* अ शीर्णे... तात्पुनः
* * * कश्यपाया मं दधत...

...तन्नो विरिद्धं
रथस्य चक्रं प्लुपयथैवैर यथैति मुखात्...

* * गुणान्... वन्तु

* * अघनद्... अग्रीत्
 * * वनहा * * जस्त्वां * * ज्ञां
 गुणान् * * ज्ञान्...
 ... गुणान् * * विज्ञातो
 पुणान् * ...

गुणाना मध्यत * कनिष्ठा ...
 * वा ...
 ... अस्वत्तु
 एवान् * पुणान् ...

*** वृणान्...
उचं रयीन् * * बाणवमि...
वृणा...

* * वासि * * विश्ववानश

शौ ४.१२.३

‘शौ ४’

११० ४२

शां ५१.२

श्री ४१.४

शौ ११.२ रोहिण्यसि रोहिण्य-
स्थिष्ठिष्ठस्य रोहिणी साय-
णः रोहिण्यसि रोहिण्यस्थि-
स्थिष्ठिष्ठस्य रोहिणी

श्री २ । 'शौ पेच्छं सायणः प्रेहं

शौ घ

पै २.१५.११.२

क्र १.१९१.२

^१अ ७^३। ^२क^४ सर्वे साकं नि जस्यत

अ ५४.२

पृ ४१.२ शौ ४.५२.२१.२

‘श्री १३.२.१०’

श्री ७.५१.८

य उभयेन प्रहरसि पुच्छेन वास्येन च ।
 आस्ये च न ते विषं कुतस् ते पुच्छधाव् असत् ॥२॥
 विद्वस्तस्य? वानवस्य तस्य त्वं न वादसि? ।
 तस्याग्रे अरसं विषं ततस् त्व् अवारसं? विषम् ॥३॥
 [अ]रसारसं त्वाकरं वध्रे वधि त्वाकरम् ।
 वधि त्वा वक्रुर् देवा अमृतासासुरम्? ॥४॥
 [इ]वत्तक* कुपुम्भकस् तर्कं भिनघ्न अघ्नना ।
 ततो विषं परा सिचम् अपाचीम् अनु संवतम् ॥५॥
 इमा* पश्चा मयूर्यस् सप्त स्वसारो अमुषः ।
 तास् ते विषं वि अहुर उक्कं कुम्भिनीर् इव कृपात् कुलजनीर् इव ॥६॥
 नवानां नवतीनां [विषस्य रोपुषीणाम् ।
 [सर्वासाम् अग्रमं नाम बीतापेतारसं विषम्] ॥७॥ ॥का१२॥

४.१८

मातम् अह सपक्षिणां मातं तुण्डीयशाम्? उत ।
 मातं बुद्धिबलांमहं प्रज्वांरक्षा? इव चातये ॥१॥
 प्रवका प्रमादैता निष्ठा तन्नीस् तीतीयका? ।
 तान् जङ्गिडस्याग्निना सर्वा* अप यजामहि ॥२॥
 अशुग्धान् न* परि पाहि रक्षोभ्य उत जङ्गिड ।
 यातुधानात् किमीदिनस् तस्मान् न* पाहि जङ्गिड ॥३॥
 अत्तराभ्यो गन्धर्वेभ्यो देवेभ्यो असुरेभ्यः ।
 यातुधानात् किमीदिनस् तस्मान् न* पातु जङ्गिडः ॥४॥
 निस् ते शत्रून् द[ह]ति देवो अग्निर् निद अरातिम् असितं यातुधानम् ।
 आ याहि शत्रून् दुरितापन्नायांस? तान् नो यक्ष्मेभ्य* परि पाहि
 जङ्गिड ॥५॥
 अकर्मभिम् अधिपाम् अस्य देवम् अम् आ रप्स्व सहसा दैव्येन ।
 सहस्वान् नस् सहसा पातु जङ्गिडो यतो जयेम पूतनाज्येषु ॥६॥
 सत्यो [अ]ग्नित् सत्या आपस् सत्ये इमे यावापृथिवी ।
 विश्वशंभु सत्यम् इदं ब्रह्मास्माकं कृतम् अस्तु ।
 यम् अबभ्राद् उशनेन्द्राय तं ते बभ्रामि जङ्गिडम् ॥७॥ ॥का१३॥

४.१९

इयसिका शकुप्तिका सका जघास ते विषम् ।
 ऽमहं मृष्य? असाव् असौ पुरुषो [अ]मृतः ।
 सो बिन् [जु] न मराति मा वयं मरामारे ।
 अस्य योजनं हरिष्ठा मधु त्वा मधुलाकरत् ॥१॥
 सूर्ये विषं सं सृजामि इति सुरावतो गृहे ।
 [ऽमहं मृष्य? असाव् असौ पुरुषो अमृतः ।
 [सो बिन् जु न मराति मा वयं मरामारे ।
 [अस्य योजनं हरिष्ठा मधु त्वा मधुलाकरत्] ॥२॥
 त्रित् सप्त विष्णुलिङ्गिका विषस्य पुष्पकम् अहन् ।
 [ऽमहं मृष्य? असाव् असौ पुरुषो अमृतः ।
 [ताश् बिन् जु न मराति मा वयं मरामारे ।
 [अस्य योजनं हरिष्ठा मधु त्वा मधुलाकरत्] ॥३॥
 ऽमाव्स्तरौडं विषं वितापी? करम्भो [अ]रसं विषम् ।
 [ऽमहं मृष्य? असाव् असौ पुरुषो अमृतः ।
 [सो बिन् जु न मराति मा वयं मरामारे ।
 [अस्य योजनं हरिष्ठा मधु त्वा मधुलाकरत्] ॥४॥
 वाद् उग्रम् अरसं विषम् अग्निघ्न विषवर्षणिः ।
 [ऽमहं मृष्य? असाव् असौ पुरुषो अमृतः ।
 [सो बिन् जु न मराति मा वयं मरामारे ।

वास्ये... दावसत्

* चक्रुन्...

* कुपुम्भकस् * भिनघ्न तं मया

... सिच सपाचीम् * संवितं

इम* ...

* * * * * जहुर...

* नवतीनामिषिका (पूर्वत्र साकम्बेनाधीत-
[त्वादत्र प्रतीकेन निर्देष्टः])

तां जंगिडस्या* सर्वं * यजामसि(ग्राम्ये महि)

अशुग्धा... जंगिनः

... जंगिडः(दुपरि वः)

वत्तराभ्यो...

... पातुं जंगिडः

नि... अग्निस्त्रिरातुम् * शानां

} ... तां * * * * * ः ॥ नि ते सतृन्वदति
देवो शिश्निरातुमसितं यातुधानां । आ याहि

[शत्रू दुरितापन्नायांस तां नो

[यक्ष्मेभ्य* परि पाहि जंगिडः ॥

* * सत्वापः सत्येमे *

विश्वशम्भू...

* * सखा जघाम...

* * असौ(तथैव वहे मन्त्रे)...

स ज न मराति...

भ्यो जनं हरिष्ठा...

सर्वं विष * * द्वितीयं...

त्रि पुता विन् * * अहना

पे ३.९.७

श्री ७.३६.१

श्री ३.१८.६

श्री ४.७.६

पे २.१.४, ५ श्री ४.७.५
श्री ४.४२.१

पे ४.२२.३

श्री ४.४.२

पे ४.२१.३

[अस्य योजनं हरिष्ठा मधु त्वा मधुलाकरत्] ॥५॥
शकुन्तिका मे अग्रवीद् विषपुष्पं धयस्तिका ।
न रोपयति न सादयति न विषं हस्ति पृथक् ।
मह मृष्ट? असाद् असौ पुरुषो [अ]मृतः ।
सो खिन् [नु] न मराति मा वयं मरामारे ।
अस्य योजनं हरिष्ठा मधु त्वा मधुलाकरत् ॥६॥
मवानां नवतीनां [विषस्य रोपुषीणाम् ।
[सर्वाणाम् अग्रमं नाम वीतापेतारसं विषम्] ॥७॥ ॥का०४॥

४.२०

मधुमती पत्येस्सियकाराय मधुमत्तरः ।
मयो मधुमव्यसेमंसोमधोविपतनेह? ॥१॥
मधुना मा सं सृजामि मासुरेण सुराम् इव ।
वाक् मधु मधुना संसृष्टास्यो मे मधुसंरुषी ॥२॥
मधु यौद् मधु पृथिवी मध्व इन्द्रो मधु सूर्यः ।
स्त्रियो या जह्निरे मधु ताम्यो ऽहं मधुमत्तरा ॥३॥
मधुमतीर् ओषधय आपो मधुमतीर् उत ।
गावो या जह्निरे [म]धु ताम्यो ऽहं मधुमत्तरा ॥४॥
मधोर् जातो मधुघो वीरघां बलवत्तमः ।
तेनाहं सर्वस्मै पुंसे कृण्वे निकरणं हृदि ॥५॥
यथाश्वो बन्धनेष्टो बद्धवाम् अभिधावति ।
एवा त्वम् उग्र ओषधे [अ]मुं कनिकदत्तम् आ नय ॥६॥
अंगोनमो दिवि श्वसो अंगोनमो दिवि स्तनः? ।
अन्या विविस्समानो अन्याः पराजिघांसन् ।
माम् अनु प्र ते मनश् शय्यायां तम् इवानयत् ॥७॥ ॥का०५॥ ॥अनु०४॥

४.२१

अनमि त्वा तयिमाताहमारसि बाहवः ।
दासस्य प्रकीदुस्तुतश्च इमरससं विषम्? ॥१॥
अवन्ति त्वा कर्कटश्च कुरङ्गा अधि सातुषु ।
पापी? अग्निं प्रसूद् अस्य अग्निजाते? न रुदयः ॥२॥
अव ज्याम् इव अन्विनश् शुष्मं तनोमि ते विष ।
परा रोरस्य पातय सूर्यपूर्वा शवोषसुः? ॥३॥
सिन्धुः पश्चात् परिहितस् सूर्यस्योदयनं पुरः ।
ततो यद् अन्तरा विषं तत् सर्वं वि[ष]वृषणम् ॥४॥
मधु त्वा मधुक्तं कृणोतु पितुं त्वा पितुक्तं कृणोतु ।
ततो निषद्य पातये रघो वाय? तिष्ठते ॥५॥
अघास त्वा लोमकन्यस् तन् माम् उपरिण्यापद् ।
उद् वैमैश्च अकिरे सृज सर्वं न्यैषजो विषम्? ॥६॥
उर्युडरक्षतस्तुरायातुरस्तु? च ।
भूम्या हि जग्रमं नाम विषं कैरुताद् इति विषं वृषयताद् इति ॥७॥ ॥का०१॥

४.२२

अहं वा इन्द्रमातरम् इन्द्रो माम् इन्द्रजातरम् ।
इन्द्रादिबक्रां वीरधम् अयं विषवृषणी? ॥१॥
यत् किं विषं पश्यं कृणवत् यत् कान्ठे यत् च पुष्पवत् ।
उद् एजतु प्रजापतित्सु सर्वं तद् विषवृषणम् ॥२॥
सिन्धुः पश्चाद् वरुणस्य सूर्यस्योदयनं पुरः ।
ततो यद् अन्तरा विषं तद् बाबा वृषयामसि ॥३॥
यावत् सूर्यो ऽधिपतिर् यावत् च यौर् विपद्यति ।
तावत् विषस्य वृषणं वधो निद्र मन्त्रयामहे ॥४॥

... मवीद्... कः
... मादयति... पौरुषं
... असौ...
स जन न मराति... मरामारे
स्यो जनं ह(प्राप्ते ह)रिष्ठा मव...
... नवतीनामित्येक (पूर्वत्र साकश्वेनाधीत-
[त्वाद्यत्र प्रतीकेन निर्वेत्तः])

... संसृष्टास्यो मी *

... तारः

* उषधय...

... तारः

मधुर् * मधुन...

... कवतिम् * *

* * * अवावन्...

इदमि * कर्कटश्च कुरङ्गा * सानिषु
... अग्निजाते * रुदयः
* कामिनि ... विषः
(प्राप्ते वशोषमः)
सिन्धुः ...

... वारयताम्...

यदि किं वि पश्य तमवत् वाय * वम् * *
* यजितु...
* * वरुणस् * पुनः
* * विपति वावधा वा वयवति

‘श्री १९.३९.२’ न वाचं पुष्पो
[रिचत्

जिह्वा मे मधुसंज्ञाया जिह्वा मे मधुवादिनी ।
जिह्वे वर्षस्वती मध माप ते पुदयो रिचत् ॥५॥
हा ही? कस्याणि सुभगे पुष्पिपर्ण्य अनातुरे ।
इमं मे अद्य पौदवं दीर्घायुत्वायो अन्वयः? ॥६॥
या यौर वर्षन्तु वृद्धयो यामिद् जीवन्स्व अन्वयः ।
ता मे विचस्य वृषणीत् सविता काशयत् ॥७॥ ॥का’२॥

श्री १९.४३.१,२,३,४,५,६,७

४.२३

अजापतिष् द्वा बभ्रातु प्रथमम् अस्तुतं वीर्याय कम् ।
तं ते बभ्राण्य आयुषे वर्षस ओजसे च बलाय चास्तुतस् त्वामि रक्षतु ॥१॥
ऊर्ध्वस तिष्ठन् रक्षन् अग्रमादम् अस्तुतेम मा त्वा वभ्रन् पणयो यातुधानाः ।
इन्द्र इव दस्युन् अथ धृ[तु]ष्व वृतम्यतस् सर्वाण्य उभून् वि बह-
स्वास्तुतस् [त्वामि रक्षतु] ॥२॥
धृताद् उल्लम्बो मधुमान् पयस्वा[न] सहस्रप्राण्य शतयोनिर् वयोधाः ।
शंभूश् च मयोभूश् ओर्जस्वांश् च पयस्वांश् चास्तुतस् [त्वामि
रक्षतु] ॥३॥

‘श्री उल्लम्बो

अस्मिन् मणाव् एकशतं वीर्याणि सहस्रं प्राणा अस्मिन् अस्तुते ।
व्यात्र शत्रून् अभि तिष्ठ सर्वान् यस् त्वा वृतम्याद् अधरस् सो [अ]-
स्व अस्तुतस् [त्वामि रक्षतु] ॥४॥
शतं च न प्रहरन्तो मिदन्तो न तस्मिरे ।
यस्मिन् इन्द्रः पर्यदत्त बभ्रुः प्राणम् अथो बलम् अस्तुतस् [त्वा-
मि रक्षतु] ॥५॥

‘श्री वो देवानामधिराजो बभूव

इन्द्रस्य त्वा वर्मणा परि धा[पया]मो [... ..] ।
पुनस् त्वा देवाः प्र णयन्तु सर्वे अस्तुतस् [त्वामि रक्षतु] ॥६॥
यथा त्वम् उत्तरो [अ]सो [अ]सपत्नस् सपत्नहा ।
सजातानाम् असो वशी तथा त्वा सविता करद् अस्तुतस् त्वामि
रक्षतु ॥७॥ ॥का’३॥

४.२४

अपश् च रवश् ओष्मा च वाः पञ्च शोकश् चाभिबिषोक ।
वृतीयेकश् च परेपरश् च ते तक्मनेतो नश्यतः ॥१॥
वेद वै ते तक्मन् नामाग्निष् टन् नामासितम् ।
त्वेतो वि नयामस्व अनु तक्मन् वृत्रस्य रोमि? नमस्यो नपात् ॥२॥
वीर्य चास्व पृथिवी च तक्मानं नाशयताम् इतः ।
पञ्चपत्नुग्नि? नाम ते माता अस्त्रयेकपु सुत्यसे ॥३॥
तस्याहं वेद ते नाम अश तक्मं निद अतो ध्रुवः? ।
इन्द्र अस्य नामास्ति प्रियातिथिश् च तम् इतो नाशयामसि ब्रह्मणा
वीर्यावता ॥४॥

अपस्ताव ५.१.५

यो ऽसि अजस्यश् च कपश् चां मातुश् च तपैश् च ।
वृतीयेकश् च परेपरश् च ते तक्मनेतो नश्यतः ॥५॥
विक्लिष्टश् च रोहतु वृकामः कलिप् अर्जुन ।
गिरि गच्छ धूमकेतो ऋषेण मां स्र संवते? ।
वृहत् त्वम् अग्ने रक्षो अभि सं अहि मध्यमेम् उत्तमम् शृणीहि ॥६॥
शं नो अग्निर् ज्योतिर् अनीको अस्तु शं यावापृथिवी अनेहसा ।
मालेव पितेव रक्षतैनं मुञ्चतैनं पर्य अंहसः ॥७॥ ॥का’४॥

श्री १.३२.२ श्री १.२५.२, ३, ४
[श्री ४.३७.११-१५]

उपरिष्टात् १.१.५

‘श्री १९.१०.४’ ॥ का. ७५.१०

४.२५

वाताद् जातो अम्तरिक्षाद् विद्युतो ज्योतिषस् परि ।
स नो हिरण्यदाश् शङ्खः कशः पात् अंहसः ॥१॥
हिरण्यानाम् वको ऽसि स होमाद् अभि अग्निवे ।
रथेयु वर्धतस् त्वम् इधुषी रोचनस् त्वम् ॥२॥

श्री ४.१०.१

‘श्री हिरण्यजाः

श्री १. श्री सोमाद्

... साप * * *

... पुष्पि * *

* वो ... अन्वया

त ...

... अन्वृत * * * [७मे अन्वे तत् त्वामि]

... वर्षसो जसे * * * तत् दृमि * (अवस्ताव

* तिष्ठं रक्षंनप्रमादसम्भूतेमनु * * * दमे * ना

इन्दीव न भस्व दधि * एवन्वतः * उतुन्...

* * * मधुना * सवत्स * * वा

* मनाद् ... यस्मिन्मस्मिन्

* शत्रून् ... एवेत्याद् ...

* * * मिजन्तो ...

यस्मिन् * पर्यदत्त ... अन्वृतः

* * * देवा ... त्वस्तुतः

* * * सो ...

... त्वा अभि

... तक्मं * ट * *

... तक्मां ...

गोदुर * नामासि * * तन्नेतो * *
‘वता

... तक्मानेतो नचत

... मध्यमं नुत्तमं *

* * * अनेको * सं * वनेहसा

* * * रक्षत परं ...

* * * वा ...

... होसाचधि *

* वर्यतमिषयी * *

श्री २

यो [अ]प्रतो रोचनानां समुद्राद् अधि जज्ञिषे ।
शङ्केन [ह]त्वा रक्षांस्य अत्रिणो वि बहामहे ॥३॥
ये [अ]त्रिणो यातुधाना रक्षांसो ये किमीविनः ।
सर्वाथ छङ्ग त्वया वयं विदूषो वि दुष्मामहे? ॥४॥

श्री ३

शङ्केनामीवाम् अवधं शङ्केनोत सदान्वाः ।
शङ्को नो विश्वमेवजः कृशान् पात्स् अहसः ॥५॥
विधि जातस् समुद्रतस् सिन्धुतस् पर्य आहृतः ।
स नो हिरण्यवाथ शङ्क आयुष्मतरणो मणिः ॥६॥

श्री ४ । 'श्री समुद्रजः

श्री ७ । 'सावणस्तु देवानामस्ति

देवानाम् अस्थि कृशानं बभूव तद् आत्मन्वश्च चरत्य अप्स्व अन्तः ।
तं ते बभ्राम्य आयुषे वचसे बलाय च कार्शानस् त्वाभि रक्षतु ॥७॥
॥का०५॥ ॥अनु०५॥

क ८.११.१, २, ४, ६, ५, ६, ७

४.२६

क उभयत्र सुनवी

कन्या वार अवायती सोमम् अ[वि] कृताविदत् ।
अस्तं भरन्त्य अम्रवीद् इन्द्राय सुनवानि त्वा शक्राय सुनवानि त्वा ॥१॥
असौ य एषि वीरको गृह्णुं विचाकशात् ।
इमं जम्भसुतं पिब धानावन्तं करम्मिणम् अपूपवन्तम् उक्थियन्म् ॥२॥
कु[वि]श्च छकत् कुविस् करत् कुविन् नो वस्यसत् करत् ।
कुबित् पतिद्विषो यतीर् इन्द्रेण संगमामहे ॥३॥
आ चन त्वा चिकित्सामो ऽधि चन त्वा नेमसि ।
शनैर् इव शनकैर् इवेन्द्रायेभ्यो परि ज्ञव ॥४॥
इमानि व्रीणि विष्टपा तानीन्द्र वि रोहय ।
शिरस् ततस्योर्वराम् आव् इवं म उपोदरे ॥५॥
असौ च या न उर्वराद् इमां तन्वं परि ।
अथो ततस्य यश्च छिरस् सर्वा ता रोमशा कुचि ॥६॥
के रथस्य के ऽनसः के युगस्य श[त]कतो ।
अपालाम् इन्द्र त्रिः पूत्य अकुणोत् सूर्यत्वचम् ॥७॥ ॥का०१॥

४.२७

विदत् पृष्ठे मधुपृचस् सुपर्णाः पञ्चशते भुवनस्य गोपाः ।
आनुजावरम् अनुरत्? उग्रा तेषाम् इन्द्रं वीर्यैरयन्त ॥१॥
पुरोहितः परमेष्ठी स दाज्ञायाभि वधेम्? अस्मै कुणोद् बृहस्पतिः ।
तेन सपत्नान् अधरान् कृणुष्व क्षेमे पशून् बहुलान् वर्धयित्वा? ॥२॥
जैत्रायोद् यातु रथवाहनं ते ।
गोभागम् उषन्त ये समानास् सर्वे समग्रा दधुषा भरन्त ॥३॥
अभि वर्धस्व भ्रातृव्यान् अभि ये त्वा पूतम्यतः ।
नि शिण्ठि सर्वान् धूर्वतो अभीवर्धो यथासति ॥४॥
अभिवर्धम् अभिमवम् अभीवर्धेणं महागणम् ।
विदास् त्वा सर्वा वाम्छन्स्व आपो विभ्याः पयस्वतीः ॥५॥
अभि वर्धस्व प्रजया वाक्पुधानो अभ्य अभीकैः पशुमिर् मवांसि ।
ब्रह्मराजस्यैर विभ्यैर वाक्पुधानो शनैर् अतीह? सभया पूतम्यतः ॥६॥
वर्धस्व क्षेत्रैः प्रवतस्व? प्रजया वर्धस्व वीरैः पशुमिर् बहुद भव ।
भिया स उक्कैर् यमस् त्वा पूतम्याद् आपृतस् तुभ्यं शपलः? कृत्याव
तिष्ठतु ॥७॥ ॥का०१॥

४.२८

इन्द्रं मित्रं वरुणम् अग्निम् ऊतये मादतं शार्धो अवितिं बहामहे ।
रथं न दुर्गाद् वसवस् सुदानवो विश्वस्मान् नो अहसो निष् पिपर्तन् ॥१॥
त आवित्स्या आ गता सर्वतातये भूत देवा वृत्रतृप्युं शंभुवः ।
रथं न दुर्गाद् वसवस् सुदानवो विश्वस्मान् नो अहसो निष् पिपर्तन् ॥२॥
अवन्तु नः पितरस् सुप्रवाचना उत देवी देवपुत्रे कृतावृधा ।

* * रोचनानां...

* * 'भानां...

* भिवाम् * शङ्केनोतस्सदान्वा

... आयुःप्र मतिः

* अन्त... आत्मन * * *

... कारिणस् * *

* ... भुतावदत्

* हस्त * अम्र * शनिममि * * शनिममि *

* अयुषेण वीरको * विचकशात्

* * पिब...

* सतियशो ... मही

* चनि ...

... मा *

* * * उर्वारिता * तत्वस् *

* तदस्तु ...

* ... योगस्व *

... अकुणोत् *

* * * सुपर्णाः ...

... वीणा(उपरि वीं) ईरयन्त

... अस्ता * * (अथः बृहस्पतयः)

* सपत्नान्... वर्धयेत्वा

गोभागम् ऊं ... दधुषा *

... पूतम्यतः

* शिण्ठि सर्वा * मीमीवर्धतो *

अनी ... मवांसि

... पूतम्यतः

... पूतम्याद्...। मे विदापृतस्तुभ्यं शपलः कृत्याव
[शिण्ठतु]

* * * वरानुनो ...

* * * गत ... संभुवः

* * * सुदानवो ...

* * * चन...

श्री १.२९.४

श्री ४.८.४.५

क १.१०६.१-७

रथं न दुर्गाद् वसवस् सुदानवो विश्वस्मान् नो अंहसो निष् पिपर्तन ॥३॥
 नराशंसं वाजिनं वाजपत्नं क्षयद्वीरं पूषणं सुवैर ईमहे ।
 रथं न दुर्गाद् वसवस् सुदानवो विश्वस्मान् नो अंहसो निष् पिपर्तन ॥४॥
 बृहस्पते सवम् इन् न[स] सुगं कृधि शं योद यत् ते मनुर्हितं तद् ईमहे ।
 रथं न दुर्गाद् वसवस् सुदानवो विश्वस्मान् नो अंहसो निष् पिपर्तन ॥५॥
 इन्द्रं कुत्सो वृत्रहणं शचीपतिं काटे निबाढ ऋषिर् अहद् ऊतये ।
 रथं न दुर्गाद् वसवस् सुदानवो विश्वस्मान् नो अंहसो निष् पिपर्तन ॥६॥
 देवैर् नो देव्य अदितिर् नि पातु देवस् त्राता त्रायताम् अग्रयुष्मन् ।
 तन् नो मित्रो वरुणो मामहन्ताम् अदितिस् सिन्धुः पृथिवी उत
 धीः ॥७॥ ॥का०१॥

४.२९

अप नश् शोशुचद् अघम् अग्ने शुशुभ्य आ रयिम् ।
 अप नश् शोशुचद् अघम् ॥१॥
 सुभेडिया सुगातुया वसूया च यजामहे ।
 अप नश् शोशुचद् अघम् ॥२॥
 प्र यद् भन्विष्ठ एषां प्रासाकासश् च सूरयः ।
 अप नश् शोशुचद् अघम् ॥३॥
 प्र यत् ते अग्ने सूरयो जायेमहि प्र ते वयम् ।
 अप नश् शोशुचद् अघम् ॥४॥
 प्र यद् अग्ने[स] सहस्रतो विभ्वतो यन्ति भानवः ।
 अप नश् शोशुचद् अघम् ॥५॥
 त्वं हि विभ्वतोमुक् विभ्वतः परिभूः असि ।
 अप नश् शोशुचद् अघम् ॥६॥
 द्विषो नो विश्वतोमुक्ताति नावेव पारय ।
 अप नश् शोशुचद् अघम् ॥७॥
 स नस् सिन्धुम् इव नावयाति पर्वस् स्वस्तये ।
 अप नश् शोशुचद् अघम् ॥८॥ ॥का०४॥

४.३०

देवाश् शरणकृतश् शरणा मे भवत ।
 प्राच्या दिशो ऽग्निना राक्षाभ्यक्षेण यशा भूयासम् ।
 यशसं मा कणुत चारुम् अन्त्रादं परा द्विषन्तं शृणीत ॥१॥
 [देवाश् शरणकृतश् शरणा मे] भवत ।
 वृक्षिणायां दिश इन्द्रेण राक्षाभ्यक्षेण यशा भूयासम् ।
 [यशसं मा कणुत चारुम् अन्त्रादं परा द्विषन्तं शृणीत] ॥२॥
 [देवाश् शरणकृतश् शरणा मे] भवत ।
 प्रतीच्या दिशो वरुणेन राक्षाभ्यक्षेण यशा भूयासम् ।
 [यशसं मा कणुत चारुम् अन्त्रादं परा द्विषन्तं शृणीत] ॥३॥
 [देवाश् शरणकृतश् शरणा मे] भवत ।
 उदीच्या दिशस् सोमेन राक्षाभ्यक्षेण यशा भूयासम् ।
 [यशसं मा कणुत चारुम् अन्त्रादं परा द्विषन्तं शृणीत] ॥४॥
 [देवाश् शरणकृतश् शरणा मे] भवत ।
 भ्रुवाया दिशो विष्णुना राक्षाभ्यक्षेण यशा भूयासम् ।
 [यशसं मा कणुत चारुम् अन्त्रादं परा द्विषन्तं शृणीत] ॥५॥
 [देवाश् शरणकृतश् शरणा मे] भवत ।
 ऊर्णाया दिशो बृहस्पतिना राक्षाभ्यक्षेण यशा भूयासम् ।
 [यशसं मा कणुत चारुम् अन्त्रादं परा द्विषन्तं शृणीत] ॥६॥
 [देवाश् शरणकृतश् शरणा मे] भवत ।
 उत्तमाया दिशः प्रजापतिना राक्षाभ्यक्षेण यशा भूयासम् ।
 [यशसं मा कणुत चारुम् अन्त्रादं परा द्विषन्तं शृणीत] ॥७॥

*** सुदानवो ...
 ... अमहे

*** सुवा ... मनुरीतं तुरीमेह

* कुत्सं * * कटे निबाढ ... उतये

*** सुदानवो ... (उपरि इन्द्रं मित्रं दीवीच)
 ... देवास् ***

(उपरि प्राप्तो अपन्नाहकं)

{ ओं कुत्सः ऋषिः गावभ्याश्छन्दः अभिर्देवता
 { अपन्ना अष्टौ शुचये विमिवोगः ॥ ॥ ओं अप *
 [* अग्ने शुचकर * *

सुभेडियां सुवा ...

अपन् ...

* * * एतां ...

... जायेमहे * ति *

अपन् ...

अपन् ...

अपन् ...

अपन् ...

... नावयाते * *

अपन् ...

ओं ... (प्राप्तो वरुणं सक्तं)

प्राच्यां ...

... शृणीतः

वृक्षिणाया दिशो ...

उदीच्यां ...

श्री ४.१३.१-८

श्री नावाति

[देवाथ शरणकृतश्च शरणा मे] भवत ।
परमाया विशा× परमेष्ठिना राक्षस्यक्षेण [यशा भूयासम् ।
[यशसं मा कृणुत चादम् अम्नादे परा द्विचस्तं भृणीत] ॥८॥
देवाथ शर[ण]कृतश्च शरणा मे भवत ।
सर्वाभ्यो [वि]ग्न्य ईशानेन राक्षस्यक्षेण यशा भूयासम् ।
यशसं मा कृणुत द्विचस्तं भृणीत ॥९॥ ॥का°५॥ ॥अनु°६॥

... सृणीतः

श्री ३.१६.१-७

४.३१

प्रातर् अग्निं प्रातर् इन्द्रं हवामहे प्रातर् मित्रावरुणा प्रातर् अश्विना ।
प्रातर् भगं पूषणं ब्रह्मणस् पतिं प्रातस् सोमम् उत रुद्रं इवेम ॥१॥
प्रातर्जितं भगम् उग्रं इवेम वयं पुत्रम् अदितेर् यो विधत्ते ।
आध्रश्चिद् यं मन्यमानस् तुरश्चिद्[र्] राजा चिद् यं भगं भक्षीत्य
आह ॥२॥

अग्निश्...

भग प्रणेतर भग सत्यराधो भगेमां धियम् उद् अवा वदन् नः ।
भग प्र णो जनय गोभिर् अश्वेर् भग प्र नुभिर् नृवन्तस् स्याम ॥३॥
उतेवानां भगवन्तस् स्यामोत प्रपित्व उत मध्ये अह्ना[म्] ।
उतोदितौ मघवन् सूर्ये वयं देवानां सुमतौ स्याम ॥४॥
भग एव भगवी अस्तु देवस् तेना वयं भगवन्तस् स्याम ।
तं त्वा भग सर्वं इज् जोहवीमि स नो भग× पुरयता भवेह ॥५॥
सम् अधरायोवसो नमन्तु दक्षिणावेष शुक्रये पदाय ।
अर्वाचीनं वसुचिदं भगं नो रथम् इवावसा ज्ञाजिन आ वहन्तु ॥६॥
अश्ववतीर् गोमतीर् न उपासो वीरवतीस् सवम् उच्छन्तु भद्राः ।
घृतं तुहाना विश्वत× प्रवीणा यूयं पात स्वस्तिमिस् सवा नः ॥७॥ ॥का°१॥

* प्रणेतेर... उग्र * उग्र *

* प्रा... इवन्तस् *

* मघवन्...

* * भगवान् * देवातेन...

* * भगस् सर्वं...

* * नसतो...

... इवाव * अवन्तु

... उच्छन्तु *

श्री विश्वतः प्रवीणा

श्री ४.३२.१-७ का १०.८३.१-७

४.३२

यस् ते मन्यो ऽविध्व बज्र सायक सह भोज× पुण्यद् विश्वम् आनुचक ।
साध्याम दासम् आर्यं त्वया युजा वयं सहस्कृतेन सहसा महीयसा ॥१॥
मन्युर इन्द्रो मन्युर एवास देवो मन्युर होता वरुणो जातवेदाः ।
मन्युर विशा ईडेते मानुषीर् या× पाहि नो मन्यो तपसा सजोषाः ॥२॥
अमीहि मन्यो तवसस् तवीयान् तपसा युजा वि जहीह शत्रून् ।
अमित्रहा वृत्रहा वस्युहा च विश्वा वस्यन् आ भरा त्वं नः ॥३॥
त्वं हि मन्यो अमिभृत्योजास् सर्वभूद् भामो अमिमातिषाहः ।
विश्वचर्षणिस् सधुरिस् संदीयान् असास्व भोज× पूतनासु धेहि ॥४॥
अभागस् सन् अप परेतो अग्नि तव कृत्वा तविषस्य प्रचेतः ।
तं त्वा मन्यो अकतुर् जहीहाहं त्वा तनूर् बलदावा न एहि ॥५॥
अयं ते अस्म्य उप मेष्टु अर्वाङ् प्रतीचीनस् सधुरे विश्वदाचन ।
मन्यो वज्रिन् उप न आ वस्यस् इनाच वस्यन् उत बोध्य आपेः ॥६॥
अभि मेहि दक्षिणतो भवा नो ऽघा वृत्राणि जह्नाच भूरि ।
जुहोमि ते धरुणं मध्वो अग्रम् उभा उपांशु प्रथमा पिबेव ॥७॥ ॥का°२॥

* * सधो... मनुषं

... य× ...

* * तपस्तवीर्यं * * विज्रीह सधुन्

अमित्रहा...

... भासो * भातेषाहः

... इत्वा तवविषस्य प्रचेताः

... सधुर्मेलाषा * *

... सधुरे विश्वदाचं

मनु वज्रिन् * ना वस्य * * पोष्यापे

... वृत्राणि जंघनाच *

* * धरुणे... पिबेव

क सहायान्

क बलदेवाच मेहि

क विश्वदाचः

क श्री पिबाच

श्री ४.३३.१, ४, २, ३, ५, ६, ७

४.३३

अग्नेर् मन्वे प्रथमस्य प्रचेतसि× पाञ्चजन्यस्य बहुधा यम् इन्धते ।
विशोवि[श×] प्रविशिर्वांसम् ईमहे स नो मुञ्जत्वं अंहसः ॥१॥
सुजातं जातवेदसम् अग्निं वैश्वानरं विभुम् ।
हव्यवाहं हवामहे स नो मुञ्जत्वं अंहसः ॥२॥
यथा हव्यं वहसि जातवेदो यथा यदं कल्पयसि प्रजानन् ।
एवा देवेभ्यस् सुमतिं ह्य आ वह स नो मुञ्जत्वं अंहसः ॥३॥
यामन्यामन् उपयुक्तं वहिष्ठं कर्मन्मन् आमगम् अग्निम् ईडे ।
रक्षोहणं यज्ञबुधं घृताहुतं स नो मुञ्जत्वं अंहसः ॥४॥
येनर्वयो बलम् अघोतय[न् यु]जा येनासुराणाम् अनुचन्त मायाः ।
येनाग्निना पणीन् इन्द्रो जिगाय स नो मुञ्जत्वं अंहसः ॥५॥

* विशिष्टिर्वांसम्...

सजातं * अग्निर्...

वामन्यामन् उपयुक्तं वहिष्ठं कर्मन्मन् * * *

* यज्ञवर्त...

* * इषो * वना° अवन्त *

* * पिबाच...

श्री ४.२५.१,२,३,४,५,७

श्री सुषितम्

श्री कोशेयु मूर्ध्नि निमिषा साव-
[णसु समिषा]

श्री ४.२७.१-७

श्री बाजसाते भवन्तु

श्री विदितं मन्यन् वीदितं, ईदितं

श्री ४.२६.१,२,४,५,६,७

श्री अग्रयेधाम् सावणसु अग्रये-
[ताम्]श्री कोशेयु मूर्ध्नि प्रवृद्धे सावणसु
[प्रविद्धे]

येन देवा भवन्तम् अन्वविन्दन् येनौषधीं मधुमतीं अकृण्वन् ।
येनेवं स्वर् आभरन् स नो मुञ्चन्त्व अहसः ॥६॥
यस्येदं प्रविशि यद् विरोचते यज् जातं जनितव्यं च केवलम् ।
स्तौम्य अग्नि नाथितो जोहवीमि स नो मुञ्चन्त्व अहसः ॥७॥ ॥का०३॥

४.३४

बायो[स] सविता विद्यमानि मम्महे याव आत्मन्वद् विशाधो यौ च रक्षथः ।
यौ विश्वस्य परि[भू] बभूव[धु]स तौ नो मुञ्चन्तम् अहसः ॥१॥
ययोस् संख्याता वरिमाणि पार्थिवा याभ्यां रजो गुह्यितम् अहसः ।
ययोः प्रायं नातु कथं वनानशो तौ नो मुञ्चन्तम् अहसः ॥२॥
तव व्रते नि विशान्ते जनासस् त्वय्य उदिते प्रेरते चित्रमानो ।
पुवं बायो सविता च भुवनानि यच्छयस् तौ नो मुञ्चन्तम् अहसः ॥३॥
प्र सुमति सविता वा[य] ऊतये महस्वन्तं मत्सरं मादयेताम् ।
अर्वाण्य वामस्य प्रवता नि यच्छतस् तौ नो मुञ्चन्तम् अहसः ॥४॥
रयि मे पोवं सवितोत वायुस् तन् वक्षम् आ सुवतां सुशेवौ ।
याव अयस्मतां महो अस्मासु घञं तौ नो मुञ्चन्तम् अहसः ॥५॥
अपेतो बायो सविता च पुच्छतम् अप यक्षं समिदां सेधतं परा ।
सं भू ऊर्जया सृजयस् सं बलेन तौ नो मुञ्चन्तम् अहसः ॥६॥
उप श्रेष्ठा न आशिषो देवयोर् धामन् अस्मिन् ।
स्तौमि देवं सवितारं च वायुं तौ नो मुञ्चन्तम् अहसः ॥७॥ ॥का०४॥

४.३५

मरुतां मन्वे अधि मे भुवन्तु प्रेमं वाजं वाजसाता भवन्तु ।
आश्वन् इव सुपमान् अह ऊतये ते नो मुञ्चन्त्व अहसः ॥१॥
उत्सम् अक्षितं व्यचमि ते सदा ये वा सिञ्चन्तु रसम् ओषधीषु ।
पुरो इधे मरुतः पृथिमातृन् ते नो मुञ्चन्त्व अहसः ॥२॥
पयो धेनूनां रसम् ओषधीनां जघम् अर्वातां कवयो य इन्वथ ।
शम्मा भवन्ति मरुतस् स्योनास् ते नो मुञ्चन्त्व अहसः ॥३॥
अपस् समुद्राद् दिवम् उद् वहन्ति दिवस् पृथिवीम् अग्नि ये सृजन्ति ।
ये अद्भिर् ईशाना मरुतश्च वरन्ति ते नो मुञ्चन्त्व अहसः ॥४॥
ये कीलालैस् तर्पयन्ति ये धृतेन ये वा वयो मेवसा संसृजन्ति ।
ये [अद्भिर्] ईशाना मरुतो वर्षयन्ति ते नो मुञ्चन्त्व अहसः ॥५॥
यदीद् इदं मरुतो मारुतेन यदि देवा दैव्येनेह्य आर ।
यूयम् ईशिष्ये वसवस् तस्य निष्कृतेस् ते नो मुञ्चन्त्व अहसः ॥६॥
तिग्मम् अनीकं विततं सहास्वन् मारुतं शर्धः पूतनास्रम् ।
स्तौमि मरुतो नाथितो जोहवीमि ते नो मुञ्चन्त्व अहसः ॥७॥

॥का०५॥ ॥अनु०७॥

४.३६

मन्वे वां पावापृथिवी सुभोजसौ ये [अ]प्रयेताम् अमिता योजनानि ।
प्रतिष्ठे ह् अभवतं वसुनां ते नो मुञ्चन्तम् अहसः ॥१॥
प्रतिष्ठे ह् बभूवधुर् वसुनां प्रविद्धे देवी सुभगे उरुषी ।
पावापृथिवी भवतं मे स्योने ते नो मुञ्चन्तम् अहसः ॥२॥
ये कोत्या विद्युधो ये मनुष्यान् ये भवतं विद्युधो मे हवींषि ।
पावापृथिवी भवतं मे स्योने ते नो मुञ्चन्तम् अहसः ॥३॥
ये उक्षिप्य विद्युधो ये वनस्पतीन् ययोर् वा विश्वा भुवनान्य अस्तः ।
पावापृथिवी भवतं मे स्योने ते नो मुञ्चन्तम् अहसः ॥४॥
ये कीलालैस् तर्पयथो ये धृते[न] याभ्यां नतं किं वन शक्नुवन्ति ।
पावापृथिवी भवतं मे स्योने ते नो मुञ्चन्तम् अहसः ॥५॥
असंतापे सुतपसा ह्ये वाम उर्वी गमीरे कविमिद् नमस्ये ।
पावापृथिवी भवतं मे स्योने ते नो मुञ्चन्तम् अहसः ॥६॥

...वेनोषधी *

* आभरं...

* अग्नि ...

...आत्मन्वृषितो वे * रक्षतः

* संख्याता...०

* प्रवां * वद् च नातु...

* * * विदन्त्ये * त्वेवते प्रेरिते चित्रमानौ

दिवं बायो * * * यच्छतस् ...

* * सधुमतिर् * * महस्वन्तं ...

...तनो अक्षिवां सवितापुत्रौ

अवेवस्मतां मुहस्तासु...

* बायो... उये यक्षं ससमितां सदति वर

* * ऊर्जा सृजत...

* * नाशिषो * ध्वमन्वस्मिन्

स्तौम...

* मन्व * * भुवन्तु * वोजो वाजसातावन्तु

आश्वन् * सुपमां भूतवे...

* * वचमि * * य...

* * मारुतः पृथिमातरं...

* धेनूनां * * वसन्...इन्वत्

सधमा भवन्ति मरुतं वीनासु...

* * दिवम्...या *

यद्रीक्षानां सुपतश्...

* * तर्पयन्त्यो धृतेन य...

* * मारुतो...दैवेनवहगारः

* एतिष्ठे * * निष्कृषे...

...सहस्वं * सवः पूतनासु उग्रं

* मारुतो नाथिते...

* * अभवन्तं...

...उरुषी

* प्रोत्या विभ्रतो * मनुष्या * वृतं विभ्रतो...

यत्रमिया विभ्रतो...

* * तवन्तो...

असंतापव स्वतपसा...

येन मेदम् अभिशोचति येन वा येन कृतं पौकषेयं न वैष्यम् ।
स्तौमि चाबापृथिवी [नाथितो] जोहवीमि ते नो मुञ्चतम् अंहसः ॥७॥
॥का१॥

श्री ४.२८.१,२,५,४,३,६,७

४.३७

भवाशर्वो मन्वे वां तस्य विसं ययोर् वां यद् इवं वितिष्ठते ।
याव् अस्थेशाये द्विपदो यौ चतुष्पदस् तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥१॥
[य]योर् अभ्यध्व उत यद् दूरे खिद् यौ वितताद् इषुधुताम् असिन्धी ।
भवाशर्वो भवतं मे स्योनी तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥२॥
ययोर् बधान् नापपद्यते किं चनान्तरं देवेषु त मातुषेषु ।
भवाशर्वो भवतं मे स्योनी तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥३॥
याव् आरेभाये बहु साकम् उग्रौ प्र वेद् अस्माप्सुम् अभिभां जनेषु ।
भवाशर्वो भवतं मे स्योनी तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥४॥
सहस्राक्षौ वृत्रहणा इवे वां दूरेदेती स्तुवन् पम्प उग्रौ ।
भवाशर्वो भवतं मे स्योनी तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥५॥
य५ कृत्याकृद् यातुधानो महलो? नि तस्मिन् यद्वतम्? अधि वज्रम् उग्रौ ।
भवाशर्वो भवतं मे स्योनी तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥६॥
अधि मे वृतं पूतनासुग्री सं वज्रेण सृजतं य५ किमीदी ।
स्तौमि भवाशर्वो नाथितो जोहवीमि तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥७॥ ॥का२॥

श्री यः कृत्याकृन्मूलकृष्णातुधानो
[नि तस्मिन् यद्वतं वज्रमुग्रौ]

श्री ४.२९.१,२,३,५,४,६,७

श्री ४.३०.१,२,३,५,४,६,७ का
[२२.२५]

४.३८

मन्वे वां मित्रावरुणाव् ऋतावृधौ सत्यौजसौ वृद्धणो यौ नुदेये ।
यौ सत्यावानम् अवथो इवेषु तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥१॥
सत्यौजसौ वृद्धणो यौ नुदेये प्र सत्यावानम् अवथो इवेषु ।
यौ गच्छथो वृक्षसता बभ्रुणा सुतं तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥२॥
याव् अग्निरसम् अ[व]थो याव् अगास्ति मित्रावरुणा ज[मवृद्धि]म् अग्निम् ।
यौ कश्यपम् अ[व]थो यौ बसिष्ठं तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥३॥
यौ भरद्वाजम् अवथो [यौ] वज्रयम्बं विश्वामित्रं वरुण मित्र कुत्सम् ।
यौ कक्षीवन्तम् अवथ५ प्रोत कण्वं तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥४॥
यौ इषावाहवम् अवथो यौ गविष्ठिरं मित्रावरुणा पु[रु]मीवम् अग्निम् ।
यौ विमदम् अवथस् सप्तर्षि तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥५॥
यौ मेघातिथिम् अवथो यौ विशोकं मित्रावरुणा उशानां काश्यं यौ ।
यौ मुद्गलम् अवथो गौतमं च तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥६॥
ययो रथस् सत्यवर्त्मजुरक्षिर् मिथुया चरस्तम् अभियाति वृषयन् ।
स्तौमि मित्रावरुणा नाथितो जोहवीमि तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥७॥
॥का३॥

श्री ४.२४.१,२,३,५,४,६,७

४.३९

इन्द्रस्य मन्वे शम्भव् यस्य मन्विरे वृत्रघ्न स्तोमा उप मेम आगुः ।
यो दाशुषस् सुकृतो हवम् देयात् स नो मुञ्चतम् अंहसः ॥१॥
यश् चर्षणिप्रश् चर्षणिल् स्वर्षिद् यस्य प्राषाण५ अवदन्ति वृष्णम् ।
यस्याध्वरस् सप्तहोता मधुच्छुत् स नो मुञ्चतम् अंहसः ॥२॥
य उग्रानाम् उग्रबाहुर [यसुर] यो दाशुषानां बलम् आससाद् ।
येन जितास् सिन्धवो येन गावस् स नो मुञ्चतम् अंहसः ॥३॥
यस्य वशास आषभास उशणो यस्य मीयन्ते खरवस् स्वर्षिदे ।
यस्मिन् वृक५ प्रवर्तते ब्रह्मशुम्भितस् स नो मुञ्चतम् अंहसः ॥४॥
यस्य जुष्टि सोमिन्५ कामयन्ते यं हवन्त इषुवन्तं गविष्टौ ।
यस्मिन् अर्कश् शिभिरे [य]स्मिन् ओजस् स नो मुञ्चतम् अंहसः ॥५॥
य उत्तम५ कर्मकृत्याय जज्ञे यस्य वीर्यं प्रथमस्यानुवृष्टम् ।
येनोद्यतो वज्रो ऽभ्यावतादि स नो मुञ्चतम् अंहसः ॥६॥
यस् संग्रामान् नयति सं युधे वशी य५ पुष्टानि संसृजति इषानि ।

श्री उग्रीणाम्

श्री वस्मै वृकः पवसे

* * की...

याविषो * यश्...

* * उम * वीरे... इषुधुताम् *

* शर्वो...

* ओरमे... उग्रो * चितस्वराष्टम् *

... स्योने तो * * *

... इती सुनेमी उग्रो

... वज्रम् *

* * वृतं पूतनास उग्रौ... * वि

... सत्यौजसौ वृद्धाणी वो निरेते

सत्यौजसो वृद्धाणी वो निरेते...

* गच्छतो वृक्षस आपभ्रुणा...

वृक्षिरसोम् * आषागस्ति...

* भार * * वृषध्वं...

* * अवतः...

* आषास्यम्...

वो * * सप्तर्षि...

वो * अवतो... उशान काश्य

* * वरमंजुराधिर * चरन्तिम्...

...स्तोमा * मेमा अगुः

* * * * यथा...

* * चर्षणि... वृष्णे

यस्याध्वरुस् * मुदिच्छुत्...

वो वृणाम्...

* वशास * * वरिमनिर्वते स्वर्षे *

* वृक * * शुम्भितस्...

* जुष्टि * * वो...

* अर्कस्तमिने...

... मन्वे * * उग्रं

वो * * इ...

... पुष्टानि संसृजत *

स्तौमीन्द् नायितो जोहवीमि स नो मुञ्चत्वं मंहसः ॥७॥ ॥का०५॥

४.४०

शुभं वत्सन् उपाकरोमि शुभं वप्नामि तन्म्याम् ।
आप्रयणं ब्रह्मणा हविस् तस्मिन् जागर कथं चन ॥१॥
बाहुं वत्सम् उपाययन् पात्रे गां दुहन् अग्रवीत् ।
अरिहं ब्रह्मभ्यो हविश् शिवं कुणोतु कश्यपः ॥२॥
त्रयस् तिष्ठन्ति सुकृतस्य लोके त्रयो ऽतीकाशा[स्] त्रीणि शीर्षाण्य एषाम् ।
त्रयस् तिष्ठन्ति प्रपुष्ट कुम्भं यथा हविः कश्यपो यताते ॥३॥
सत्यात् संभूतो वदति तद्बुद्ध्यान् क्षीर आवपम् ।
अपिद् ब्रह्मभ्य आप्रयणं नि चेद् एतु कश्यपः ॥४॥
अनुमुक्ते चन्द्र भागाः पात्रम् ओदनम् उद् धरात् ।
प्रापन्तु ब्रह्माणो हविर् यथा वेदेन कश्यपः ॥५॥
ये भूतान् अहजन्त ये भूतान् अकश्ययन् ।
सर्वस्य विद्वान् अभ्यर्च्युर्षु वण्णां भवति कश्यपः ॥६॥
शिवा आपो वत्सेभ्यश् शिवा भवन्तु ओषधीः ।
वातो वत्सेभ्यः कश्यपश् शिवं तपतु सूर्यः ॥७॥ ॥का०५॥ ॥जनु०८॥

इत्यथवेदे वैष्णवशाखायां चतुर्थः काण्डस् समाप्तः ॥

५.१

नमः पिशङ्गभावे सिन्धुजाताया उग्रायै ।

यो अस्यै नम इत् अकरद् अपेद् अस्य गृहाद् अवत् ॥१॥
अपेहि नो गृहेभ्यो [अ]पेहि वत्सतन्म्याः ।
आत्मानम् अत्र ऽरोषित् सचरोहम्? अहं नश ।
[.....] हाम्य सुतले [अ]यो वै सा म शंसम? ॥२॥
पुत्रो यस् ते पुत्रिबाहुस् तम् उ त्वं शासनं कृधि ।
अयो दुहितरं नप्नीम् अयो त्वं शासना भव ॥३॥
भूतपतिर् निद् अजत् इन्द्रश् चेतस् सदान्वाः ।
गृहस्य दुष्ट आसीनास् ता वज्रेणाधि तिष्ठतु ॥४॥
अपेतैतस् सदान्वा अहिंसन्तीर् इमं गृहम् ।
धेनुर् वात्र स्थाम्भ्य असत्प मनङ्गान् वेडया सह ॥५॥
यस् सहमानश् चरति सासहान इवर्षभः ।
सदान्वाभं त्वा ववं जैत्रावाच्छवदामसि ॥६॥
सहस्र नो अभिमाति सहस्र पूतनायतः ।
सहस्र सर्वा रक्षांसि सहस्रानास् ओषधे ॥७॥
त्वं व्याघ्रान् सहसे त्वं स्पृही? उभथावतः ।
सस्य भेतः छत्राणा मधु त्वं सहस्रौषधे ॥८॥ ॥का०१॥

५.२

[इ]वं पित्रे राष्ट्रं यत् अत्रे प्रथमस्य अनुषे भूमनेष्टाः ।
तस्मा एतं सुवर्षं कर्तुम् अहं धर्मं धीमन्तु प्रथमस्य धासेः ॥१॥
ब्रह्म अहानं प्रथमं पुरस्ताद् वि सीमतस् सुवर्षो वेन आबः ।
स पुण्या उपमा अयं विद्वत् सतश् च योनिम् असतश् च वि वः ॥२॥

* आत्मानपाकरोमि * * तन्म्यां
आप्रयण...

* * उपनयं ...

वनत्...

...कश्यपुं वधाते

...तन्बुद्ध्या क्षीरावपं

* ब्रह्मत्वाप्रणं ...

प्रापन्तु ... कश्यप

* * 'ति...

...कश्यप

शिवापो ...

* वत्सेभ्यः * शिवशिवं * *

इति अथवेदवैष्णवकादं ... ताः

{ वध पञ्चमाः काण्डा किञ्चित् ॥ ॥ भो नमो
गणेशाय ॥ भो नमो व्याकामगवत्सेः ॥ ॥ भो
नमः पिशङ्गभावे ...

* त्वे नमेत कनर्...

...तन्म्या

...पुष्णि * अ ...

* * नप्नीप् * * सामना अभव

* * अजात् * * चेतित् सदान्वा

* दुष्टासीना ...

अपेतैतित् सदान्वाहिंसन्ती ...

* * स्थाम्भ्य * * वेडया *

...सासहानैव ऋषभ

* * जैत्रावाच्छवदामसि

सहस्रिनो मिमातिर्...

* व्याघ्रां ... उभथावत

मधु चित ... सहस्रौषधे

* * राष्ट्रं यत् * * * भूमिनी

* * सुवर्ष ... नप्नन्तु प्रथमस्य धासेः

* * दुष्टा उपमां विद्वत् * * * असतश् ...

श्री श्री ५.१.१.१.१.१.१ श्री श्री ५.१.१.१

[श्री ५.१.१.१

श्री ५.१.१.१

का १०.१३ शो ४.१.३

का शो ४.१.४

शो ४.१.५

शो ४.१.६ [शले पूर्वस्य

शो ४.१.७ शो पूर्वस्य अपि कृत्या-

शो ४.१.८ शो पूर्वस्य अपि विधिते ससम्पु

शो ४.१.९ शो कृतस्या

शो ४.१.१० शो विप्राः

शो ४

प्र यो जज्ञे विंही अस्य वपुं विभ्वा देवा[र्ना] जनिमा विवकि ।
 [ब्रह्म] ब्रह्मण उज्जु जभार मृग्यान् नैवित्वा उवा स्वधयामि प्र तस्वीं ॥३॥
 महान् मही अस्वमायत् वि जातो यो हिता पार्थिवं च रजः ।
 स बुभ्याद् मातृ जुषाभ्य अग्रं बृहस्पतिर् देवता तस्य सन्नाद ॥४॥
 नूनं त[द]स्य काव्यो हिनोति महो देवस्य पूर्वस्य मही ।
 एष जज्ञे बहुमिस् साकम् इत्थं पूर्वत् अराव विदुराज सहुः ॥५॥
 स हि दिवस् स हि पृथिव्या क्रवेष्टा मही क्षामद् आजसीं वि कमायति ।
 अहर् यच्च सुक्रं ज्योतिषो जनिष्टाधा पुमन्तो वि वसन्तम् अरिमाः ॥६॥
 यथा वाथर्वा पितरं विभ्वेवं बृहस्पतिर् नृकसाच च गच्छात् ॥७॥
 त्वं विभ्वस्य जुषो घातात् अग्रे कविर् देवी अवमायुस् स्वधावान् ॥८॥
 मूर्जा यो अग्रम् अभ्यर्त्त ओजसा बृहस्पतिम् भा वि वासन्ति देवाः ।
 भिनद् बलं विमृषो दर्वरीति कनिकदति गा स्वर् अपो जिगाय ॥९॥

॥का०२॥

५.३

उद् अपतद् असौ सूर्यः पुरुदहो अदहहा ।
 उदायन् रश्मिभिर् इन्त्यायन् रसी अकः ॥१॥
 निम्रोचन् रश्मिभिर् इन्त्यु निम्रोचन् रसी अकः ॥२॥
 ये च दह्य ये वादह्य उत ये अविध्यवः ॥३॥
 तेषां वो अग्रमं नाम श्वेवं स्ताकं नि अस्यत ॥४॥
 अदहहननी वीरुव असि भोज्या विषासहिः ।
 व्युकाकणि त्वं जज्ञिषे सादहा जतिसोहि ॥५॥
 जहि ज्येष्ठम् अदहानां सर्पाणां मोषचारिणाम् ।
 किमीणां सर्वजातानि पीज्यही यवयं शृजा ॥६॥
 यश्च च तोदी यश्च च सर्पो यश्च वादह्य च यो दृषा ।
 व्युकाकणि त्वं तान् मज्जीद् वृक्षं परशुमान् इव ॥७॥
 सं वृक्षानां व्युकाकणि वृक्षं परशुमान् इव ।
 किमीणां सर्वजातानि संदहामिर् इवोलपम् ॥८॥
 मेथिष्ठा अग्निर् अखिलस् त्विषीमान् किमीणां जातानि पूतम्युत सदा ।
 बृहस्पतिर् मेविनी जातवेदा अदहान् इन्त्यु दवदेव साकम् ॥९॥ ॥का०३॥

५.४

ममाग्रे वचो विहवेष् अस्तु वयं त्वेग्यानास् तन्वं पुपेम ।
 मघं नमन्तां प्रविश्या वतसस् त्वयाभ्यक्षेण पूतना जयेम ॥१॥
 अग्रे मय्युं प्रतिनुवन् परेषां त्वं नो गोपा परि पाहि विभ्वतः ।
 अपाञ्चो यन्तु प्रबुधा दुरव्ययो अग्रेषां चित्तं बहुधा वि नश्यतु ॥२॥
 मम देवा विहवे सन्तु सर्वे इन्द्रवन्तो मदतो विष्णुर् अग्निः ।
 ममास्तस्मिन् उदलोफम् अस्तु मघं वातः पवतां कामे अस्मिन् ॥३॥
 मघं यजन्तां मम यानीमाकृतिस् संत्या ममसो मे अस्तु ।
 एनो मा नि गां कतमन् वनम् विभ्वे देवा अभि रसन्तु माम् इव ॥४॥
 मघं देवा प्रविणम् अग्निं यजन्तां ममाशीर् अस्तु मम देवकृतिः ।
 देवा होतारस् सनिषन् न पतद् अरिहात्स्याम तम्बा सुषीराः ॥५॥
 देवीषु वय उर्वीर् उद नस् कराथ विभ्वे देवास् इव मावधयम् ।
 मा हासहि प्रजया मा धनेन मा रधाम क्षिपते सोम राजन् ॥६॥
 उदव्यथा नो महिष्य शर्म यच्छद् अग्निर् हवे पुव्हतः पुव्हतः ।
 स नः प्रजायै हव्यं वृधयेन् मा नो दीरिषो मम पदा वाः ॥७॥
 धाता विधता भुवनस्य यस् पतित् सविता देवो [अ]भिमातिवाहः ।
 बृहस्पतिर् इन्द्राग्नी अश्विनो मा देवा पान्तु यजमानं मित्रया[व] ॥८॥
 इहावाक्चम् अति इय इन्द्रं जैत्राय जेतवे ।
 असाकम् अस्तु वणो यतः कुजोतु वीर्यम् ॥९॥

मा * * विदा * * विवा ...

... जितः * * *

* बुभ्याराग् * अक ...

* गम्भो हनोति ... परि

... मवि कानं जगती *

* वायव्युर्क * भनिहाभा म्यमन्तो * * अरिमा

... मनसा वो दत्तः

* * अनुम्या पतत्वाग् * देवां अवमानुस् स्वधाव

... बृहस्पतिर् मा * * *

मिहर् बलं विमृषोर्दतीति ... निषाय

... उरुघो *

उदायं रश्मिभुवपुदायं * *

नि अतद् ...

मिज्रोचं रश्मिभवन्यु मिज्रोचं ...

... उम * विषावः

... अत्तव

... तोजा विषासहि

... सृजा

... इभि * * *

संवृक्षीनां व्युकाकणिर् ... संवृक्षीनां व्युकाकणि-

हृमी ...

[वृक्षं परशुमानि]

मेतिहाभिरसकत् * मा हृमी * पूतनोऽपु *

... साका

* * प्रतिनुर् ...

* * प्रबुधा * ममीषा ...

... इन्द्रवचो * * *

* * यानीमाकृतिस् ...

वनो ...

... यजन्ता समा * * *

* * सनिचं * एतरिद्य * तम्बास् *

देवीः * * अगुर्स् कराथि * देवास्स * *

* इत्सहि ... रधाम क्षिपते हि जेत * *

... वाते पुव्हतः पुव्हतः

* * * इवस्य वृधयेन् ...

वाक्चाक्चम् * इवार ...

* * वने ...

का १.१११.१.८

शो २.१२.१

का १०.१२८.१ शो ५.१.१ ते ४.

[७.१४.१]

का ६ शो २ ते २,३

का २ शो ३ ते १

का ४ शो ४ ते २

का ३ शो ५ ते १,२

का ५ शो ६ ते २

शो ७.४

का ८ शो ८ ते ३,४ । का ते

[वसद्

का ७ शो ९ ते ३

का ते म्यथाय

ते ४.७.१४.४ को ११

को ७.८१.१

को ५.१.७.१

न ९ को १०

अर्वाण्यम् इन्द्रम् अबतम्? इवामहे यो गोजिह्वं धनजिह्वं अर्वाजिह्वं यः ।
 इमं नो यथा विह्वे वृषस्वासाकं कृष्णो हरिवो मेदिनं स्वा ॥१०॥
 आतारम् इन्द्रं अवितारम् इन्द्रं इवेहवे सुहवं शूरम् इन्द्रम् ।
 वृषेण शक्रं पुरुहूतम् इन्द्रं स्वस्ति नो मघवान् उ पातु इन्द्रः ॥११॥
 तिस्रो देवीर् महि मे शर्म यच्छन् प्रजायै मे तन्वे यश्च क पुष्टम् ।
 मां विशात् संमनसो वृषस्तां पित्र्यं शक्रं प्रति आनात् अस्मात्? ॥१२॥
 यो नश्च शक्राभिमन्वुनेन्द्रमित्रो हि जिघांसति ।
 तं त्वं वृत्रहन् जहि [श]वत् सोऽस्रभ्यम् आ भर ॥१३॥
 ये नश्च शपन्त्य अप ते भवन्त्य इन्द्राभिम्याम् अप बाधाम योनिम्? ।
 आदित्या वक्रा उपरिस्पृशो माम् उमं वेतारम् अधिराजम् अक्रन् ॥१४॥
 ॥का०४॥

५.५

दूधिषी वशा साभिर् गर्भं दधे ।
 सो मां पाहि तस्यै ते विधेयं तस्यै ते नमस् तस्यै ते स्वाहा ॥१॥
 अन्तरिक्षं वशा सा वार्युं गर्भं दधे ।
 [सो मां पाहि तस्यै ते विधेयं तस्यै ते नमस् तस्यै ते स्वाहा] ॥२॥
 धीर् वशा सा सूर्यं गर्भं दधे ।
 [सो मां पाहि तस्यै ते विधेयं तस्यै ते नमस् तस्यै ते स्वाहा] ॥३॥
 क्रूर वशा सा सामं गर्भं दधे ।
 [सो मां पाहि तस्यै ते विधेयं तस्यै ते नमस् तस्यै ते स्वाहा] ॥४॥
 बिह्व वशा सा स्रत्रियं गर्भं दधे ।
 [सो मां पाहि तस्यै ते विधेयं तस्यै ते नमस् तस्यै ते स्वाहा] ॥५॥
 दक्षिणा वशा सा यज्ञियं गर्भं दधे ।
 [सो मां पाहि तस्यै ते विधेयं तस्यै ते नमस् तस्यै ते स्वाहा] ॥६॥
 बाग् वशा सा परमैष्टिनं गर्भं दधे ।
 [सो मां पाहि तस्यै ते विधेयं तस्यै ते नमस् तस्यै ते स्वाहा] ॥७॥
 वशा वशा सा राजन्यं गर्भं दधे ।
 [सो मां पाहि तस्यै ते विधेयं तस्यै ते नमस् तस्यै ते स्वाहा] ॥८॥
 समा वशा सा संबत्सरं गर्भं दधे ।
 सो मां पाहि तस्यै ते विधेयं तस्यै ते नमस् तस्यै ते स्वाहा ॥९॥
 ॥का०५॥ ॥अनु०१॥

५.६

सप्त सूर्या दिवम् अनुप्रविष्टास्त तान् पयेवान् एतु दक्षिणावान् ।
 ते अस्मै सर्वे घृतम् आ तपन्तुर्जं दुहाना अनपस्फुरन्तः ॥१॥
 आ तपन् भीदमीया च सन्धाधि निष् उपन् ।
 अधायत् तपन् सूर्य उदयद् बृहतीर् अनु ॥२॥
 आत् पिता पितृन् विषा दम्बून् इनिहत् ता वयम्? ।
 गुहा आयन् ये सूर्यास्त स्वधाम् अनु वरन्तु ते ॥३॥
 धीस्त सतेर्बैवराष्ट्र जनास्तः पश्य त्वे पुरो विषा क्षिपन्ति ।
 तां वक्रा देवं बृहद् आ विवेश तान् प्र वेद प्रवरम् अधिर्यता? ॥४॥
 यो दधाति यो यजते यं धीरश्च भद्रधानो धधे ।
 यमो वैवस्वतो नु राजा सर्वान् उक्षतुं सवधीः? ॥५॥
 मा विधन् पयायिणो येऽदक्षिणा परिमुञ्चन्ति धत्तम्? ।
 सुनन्? तान् पथा सर्वान् यमो रज्जाति नेषत् ॥६॥
 येन पथा वैवस्वतो यमो राजा ययौ ।
 अग्निं नस्त तेन नयतु प्रजान् वैवस्वतः पथिह्वं विश्वपृष्टिः? ॥७॥
 न हि ज्योतिर् निहितः मर्त्येषु येन देवास्तो अतरन् अरातीन् ।
 तेनेमं सेतुम् अति नेष्ण सर्वे वैवस्वतं ज्योतिर् अमीह देवाः ॥८॥
 उद् वयं तमस्तस् परि ज्योतिश् पश्यन्त उत्तरम् ।

ते आ १.७.४
 अथस्तात् १०.१

को ७.५१.७

... कृष्णो * * *
 * * * अबतारम् ...
 * * * * * स्वस्ते ...
 तिस्रो ... तन्व वश * *
 ... इत * *
 * * चक्राभिमन्वुनेन्द्रमित्रो ...
 ... स * * *
 * * * उप ...

* * सा अभि गर्भं च दधे
 * यं ...

* वशासा सा ...

सो मं ...

... तां * * * अनु ० वा
 तस्यै ... दुहाना अपस्फुरन्ता
 * तपं ... तपं

... दम्बू (माम्बे न्) न् * * *
 गुहायन् * सूर्या ...

... धीनश्च अहं *
 * वैवस्वता ...
 सा विधं * वयो यो ...
 * तां ... नययत्
 ... यद्
 ... नेतु * देव * * *
 * * ज्योतिर् निहत मर्त्येभ्येन * * अराती

ते आ १.७.१ । ते आ आरोगो-
उपरिष्टात् १.७ [आजः पदरः]

शो ४.१.५.१ । शो वन्तु

शो २ । शो समीक्षयन्तु

शो ६

शो ५

शो ४

शो ७

शो ९.१

शो १०

शो ८

शो ११ । सायनः विष्णोः
शौनकमन्त्रविभागः सर्वभार्य
[विनष्टाति]

शो १२

शो १३

शो १४ । सायनः ऋ ७.१०१.१

शो १५

शो १६

शो ५.६.१

शो १

शो ४ । शो वस्त आस्वत्

शो ५

शो ६

शो ७

शो ८

शो ५.७.१

देवं देवता सूर्यम् अगन्म ज्योतिर् उत्तमम् ॥९॥
आरोकोऽज्ञाः पवारः पतङ्गस्वर्णरो ज्योतिषीमान् विभासः ।
ते अस्मै सर्वे धृतम् आ तपन्तुर्जं बुधाना अनपस्कुर्वन्ताः ॥१०॥ ॥का०१॥

५.७

समुत्पतन्तु प्रविशो नमस्वतीस् सन् भस्माणि वातजूतानि यन्ति ।
महर्षमस्य नवतो नमस्वतो बाभा आपः पृथिवीं तर्पयन्तु ॥१॥
सम् ईक्षयद्? विष्णवातो नमोऽस्य अपां वेगासः पृथग् उत् पतन्तु ।
वर्षस्य सर्गो मह्यन्तु भूमि पृथग् जायन्ताम् ओषधयो विम्बकपाः ॥२॥
अभि क्रम्य स्तनयादयोदधि भूमि पर्जन्य पयसा सम् अहृषि ।
त्वया वर्षं बहुलम् देतु सृष्टम् आसारिणी कृष्णुर पत् अस्तम् ॥३॥
उद् ईरयत मरुतस् समुद्रतस् त्वेषा अर्को नम उत् पातयन्तु ।
प्र वर्षयन्ति तविषास् सुदानवो अपां रसैर् ओषधी[स्] सचन्ताम् ॥४॥
गणास् त्वोप गाथन्तु माकताः पर्जन्य द्योविणः पृथक् ।
सर्गो वर्षस्य वर्षतस् सृजन्तु पृथिवीम् अनु ॥५॥
सम् अवन्तु सुदानव उस्ता अजगरा उत ।
वाता वर्षस्य वर्षतः प्र वहन्तु पृथिवीम् अनु ॥६॥
वातो विष्टुद् अन्नं वर्षं सम् अवन्तु सुदानवः ।
प्रा व्यापस्व प्र विष्टुद्? सं भूमि पयसा सृज ॥७॥
अपाम् अग्निस तन्मिस संविदानो य ओ[व]धीनाम् अविषो बभूव ।
स नो वर्षं वनुता जातवेदाः प्राणं प्रजाभ्यो अमृतं दिवस् परि ॥८॥
आशामाशां वि द्योततां वाता वान्तु दिशोदिशः ।
मरुद्भिः प्रच्युता मेघा वर्षन्तु पृथिवीम् अनु ॥९॥
प्रजापतिस् सलिलाद् आ समुद्राद् आप ईरयन् उदधिम् अर्दयाति ।
प्रा व्यापयतां वृष्णो [अ]भ्यस्व रेतो अर्वाह पतेन स्तनयितुमेहि ।
अपो निविष्मन् असुरः पिता नः ॥१०॥
भस्वन्तु गर्गरा अपाम् अव नीचीर् अपस् सृज ।
वदन्तु पृथिव्याहवो मण्डूका इरिजातु ॥११॥
संवत्सरं शशायाना ब्राह्मणा व्रतचारिणः ।
वाचं पर्जन्यजिम्वितां प्र मण्डूका अवाविष्टुः ॥१२॥
उपप्रवद् मण्डूकि वर्षम् आ वद तादुरि ।
मध्ये हवस्य प्लवस्व विष्टुद् अतुरः पदः ॥१३॥
महापते कोषम् उद् अवाभि विष्ण्व सविष्टुर्त भवति वातु वातः ।
तन्वतां यक्षं बहुधा विष्टुद् आगन्दिनीर् ओषधयो भवन्तु ॥१४॥ ॥का०२॥

५.८

यावती यावापृथिवी वरिष्णा यावद् वा सप्त सिन्धवो वितन्तुः ।
वाचं विष्टस्य दृषणीं ताम् इतो निद् अवाविष्टम् ॥१॥
सुपर्णस् त्वा गरुत्मान् विष्ट प्रथमम् आदयत् ।
नारोपयो नामादय उतास्मा अमवः पितुः ॥२॥
भूयां कास्तुतत्? पञ्चमूर्तिर् वक्रात् विद् अघि ध्रुवनः ।
अपस्कम्पस्य बाहोर् निद् अवाचम् अहं विष्टम् ॥३॥
शल्याद् विष्टं निद् [अ]वाचम् आक्षणात् पर्जयेद् उत ।
अपाह्वात् कुक्कात् कुसुमज्ज निद् [अ]वाचम् अहं विष्टम् ॥४॥
अरस्तस् त इषो शक्यो अथो ते [अ]हसं विष्टम् ।
उतारसस्य वृक्षस्य धनुर् दे अरसारसम् ॥५॥
ये अवीचम् ये अदुष्यम् य आस्वन् ये अवाचजम् ।
सर्वे ते वज्रयस् सन्तु वज्रि विष्टगिरिः कृतः ॥६॥
वज्रयस् ते कनितारो वज्रि[स्] त्वम् अस्य ओषधे ।
वज्रिस् स पर्वतो गिरिर् [व]तो जातम् इद् विष्टम् ॥७॥
वाद् इद् वारयाते वरणावत्या? आहृतम् ।

...मां विभास
तस्मै ... तपतोर्जं बुधानानव

... सपचाणि * ३
मार्गमस्य * वात्राफ * तर्पयन्तु
... समिष्ट * नपांस् ...
* स्वर्गो मावन्तु ... विष्वाकपाः
* * स्तनयान्दयोदधि ... अग्नि
तवा * * पत सृष्ट सामारिणी कमजुर्वतस्
... विष्वाकानमृत *
* * तमिषा * पां रसीर् * *
* तोष ...
स्वर्गो * वर्षतुस् ...
* * सुदानवोस्ताजगरा *
* * वर्षतु * ...
... अर्धं सुदानवः
* * * पितुस्व मे ...

... वेनुतां जातवेदः प्राणं प्राणं ... । ओ प्राणं प्र-
आमामासां ... [जाभ्यो अमृतं विष्टयति
* प्रस्तुता ...
... जनीरव निवधिष *
* * विष्णो * नेतो ...

स्वसन्तु गर्गरापाम् ... अप *
वन्तु * माण्डूका कणातु
... मण्डूका *
वार्त * जिम्वितां * माण्डूका *
* माण्डूकि ... तादुरि

* * उत जाभि ...
... आनिदिनीर् * *

* * वकिरिष्णा ... विष्टुः
... अवारिर्

* * नामादयोऽवाचमवन् *
... वक्रा * अति धमिनः
... निवीचमह *

अपाह्वात्कुक्कात् कुसुमज्ज ...
रुमत्तयेको कपो उतो ...
उतारसस्य ... रमारस्य
दे वीष्टुर् व दुष्यं वाचं मेघवाह्यं
... गिरिम्कता

वज्रिस्व * * गिरि ...
वाद् * * वरणावत्या

तत्रामृतस्यासिकं तच्च चकारारसं विषम् ॥८॥ ॥का०॥३॥

५.९

कादिरेण शललेनाथो कङ्कतदम्भा ।
अथो विषस्य यद् विषं तेन पापीद अनीनशम् ॥१॥
कित्याथ? शतपर्वणस् सदास्त्रासेण शर्मणा ।
तीक्ष्णमिदं अन्निमिदं वयं निदं अवामास? सदास्त्रान् ॥२॥
मासं ह्यसत्यमीदं काण्वा परो नुवः ।
मायाधनागता याश्च बिहृ गृणीं पुरः? ॥३॥
न चादृथान चादृथावमासतो? असे व[श] शृङ्गवच्च छिरः ।
सदास्त्रा ब्रह्मणस् पते तीक्ष्णशृङ्गोद्वयम् इहि ॥४॥
वितेन मन्थाश्च शिरेवितदेते अगदो हि नि वदौ ।
ते अभ्यगौ? कण्ठे परेष्टु अवरं वृणे? ॥५॥
यास्ते अङ्गे तिष्ठन्ति या बलीके या पर्यङ्गे प्रेङ्गयन्त्य? उत यानि घोरा ।
या गर्भान् प्रमृशन्ति सर्वा? पापीद अनीनशम् ॥६॥
यश्च बेलं वसता उत या नस्त नुवः? नीलं पिशङ्गम् उत लोहितं याः ।
या गर्भान् प्रमृशन्ति सर्वा? पापीद अनीनशम् ॥७॥
याकिदन्तीद विषदन्ती? प्राणम् अस्यापि निष्यत? ।
दुर्णास्त्रीस् सर्वास् संगत्य मामुप्योत् सिक किं खन ॥८॥ ॥का०॥४॥

५.१०

यंया मुशलाहता विशतपृष्ठा विषा सुत ।
तपुद अग्निसु तपोद घौस् तपम्बं सुरे भव विषं त्वेतो अकम् रोह्यन्तो
अनुवचन? ॥१॥
विषं कुम्भे [अ]व क्व विषं तामनोसुरे? ।
विषं त्वं हस्ताहत विषं प्रतिहिता? भव ॥२॥
सिंहस् ते [अ]स्तु तण्डुलो व्याघ्र? पर्य ओदनं प्रजा ।
कूरस्य नक्रहृद? वृकस्य इदि संभवः ॥३॥
यंय्यापात्रासु ताशप्पस्स का विषस् परि ।
बराहमन्य रुजंनु चानपावसन्दयः ॥४॥
उवदनी प्रच्यवनी अपां सुभगा विषस् परि ।
उताकार्तमन्यु रुजंन्युत पश्चात् तपुरस् कृषि ॥५॥
विषं ते पवने सुरे रुधिरं स्थाले अस्तु ते ।
मध्यमस् अन्यो अन्यस्माद् इषुधियं तद् धनुस् त्वत्? ॥६॥
इषुपावानो रुधिराथ चरन्ति पातारो मर्त्यास् तव ये सुमेरे? ।
हतासो अन्ये योधयस् अन्यस्त्वमदिदिच्छरं समहिमानं सुरापा? ॥७॥
त्वं वीरधो विक्रधो बलेनोत् पातय सादय योधनायै ।
मिशारिदं निर्मिशशीष्णो सम् कृच्छताम् आत्मचेलो विक्रधं ते सुरापा ॥८॥
विषो सुतां पिबति चर्म्मपाणो मरुता संसृष्टान् रुधिराण मिभान्? ।
छिन्नहस्तश्च चरति प्राप्ते अन्तर् वीरहत्यानि बहुधा पणायन् ॥९॥
अनुमतीम् इषुमतीम् उन् नयाम सिताद् अधि ।
साधयाभि साधया हरिबीणां परि रोपया ।
अन्यो अन्यस्य मोच्छिष्यम्? ॥१०॥ ॥का०॥५॥ ॥अनु०॥२॥

५.११

अनु ते मन्यताम् अग्निद वरुण[स्] ते अनु मन्यताम् ।
ततस् ते पुत्रो जायतां स बली गोषु युज्यताम् ॥१॥
इदं वायोद अजानीद्वदम् इन्द्राद् इहस्यतेः ।
आज्जनं पुत्रवेदनं कृष्णं पुंसवर्नं वयम् ॥२॥
वेनैतत् परिहमितं यकात् पुत्रं न विन्दसे ।
इन्द्राग्नी तस्मात् त्वैतस् परि पाताम् अहर्विचि ॥३॥

...पामीर् *
...गास् ... चर्मणा
...अवा(प)मास् सदान्वा

* माघणस् * इशन् *
... न्के तिष्ठन् * * * प्रयसे प्रयस्यन्त * * *

* गर्मात् ...
... पिशङ्गम् * * या
* गर्मा ...
* विषदन्तीविषदन्तीविषदन्ती * *
दुर्णास्त्रीस्...

विषं ...
* * हस्त्याहत ...
* * * तण्डुलो ...
कूरस्य ...

... धनस् *

त्वां * * बलेन उत ...
मिशारम् ...
* * पिबति ... * * मिश्रांश्च
... पणाव
* इषुमतीस् ...
* साधय ...

... बली(उपरि स्त्री) * *
* वायोद अजानीद्वदम् इन्द्राद् इहस्यते
आज्जनं * कृष्णं पुंसवर्नं *
वेनैतत् ...
* * त्वैतस् * ...

श्री ५.२५.३

अथर्वाणो अङ्गिरसो विभे देवा क्रतावृषः ।
 मृण्वस्व अग्नि मे हवम् अह्यै पुत्राय वेत्तये ॥४॥
 इन्द्राणी वरुणाणी सिनीवास्त उतादितिः ।
 मरुतवप्रा पक्षीनां पुत्रम् अह्यम् अनु वेष्टु ते ॥५॥
 पुत्रं ते मित्रा[व]रुणा पुत्रं देवी सरस्वती ।
 पुत्रं ते अश्विनौ देवा आ चक्षां पुष्करज्जा ॥६॥
 येषां च नाम जग्रभ तेषां च नोप सस्मार ।
 देवास्त ते सर्वे संगत्य पुत्रं जैबावकं वध्रे ॥७॥
 आत्मनीनं निद मिमीष्य स त्वत् परि जायताम् ।
 त्वं बीजम् उर्वरेव त्वं विमर्षि योम्याम् ॥८॥
 पृथिवी सह यद्वै नक्षत्रैस्त सह सूर्यः ।
 वातः पतत्रिमिस्त सह पुत्रम् अह्यम् अनु वेष्टु ते ॥९॥ ॥का०॥

५.१३

श्री ५.२५.९

वृषा जज्ञे मधवानो [अ]यं मधुमतीभ्यः ।
 [अ]सौ ते योनिम् आ शयां वद वक्षः पुरुषो भुवन् ॥१॥
 योनि गच्छ मधवान योम्यां पुरुषो भव ।
 ततः पुनर् निद आ यासि शीर्ष्णां श्रोणीभिर् नोनुवत् ॥२॥
 बाणवान् इषुधेर् इव कृण्वन् पुत्रोदः यथा श्रियम् ।
 श्रोण्योर् मन्व अन्तराः दशमास्त्य आ यासि ॥३॥
 स प्रत्यङ् प्रत्य आ वर्ताः पते संवत्सरे पुनः ।
 यथा जीवासि भद्रयाभि भर्ता महान् भवेः ॥४॥
 सं ते योनिम् अवीकृत्यं सुमजस्त्याय भद्रया ।
 तत्रा सिञ्चस्व वृण्यं दशमास्त्यम् अग्नि व्रतम् ॥५॥
 गर्भस्त ते योनिम् आ शायि गर्भो जरावद् आ दायाम् ।
 कुमार उत्वम् आ शयां त्वष्टा कल्पतो वयापदः ॥६॥
 यथा राजन् मधवान तं बीजं विरोहयसि ।
 एषा त्वम् अस्या निद विमिषि कुमारं योम्या अधि ॥७॥
 गर्भाधानो मधवानो गर्भं देवो बृहस्पतिः ।
 गर्भं त इन्द्रश्चाग्निश्च गर्भं चाता दधातु ते ॥८॥ ॥का०॥

५.१३

श्री ४

श्री १०.१६.५

शिवश्च शिवामिद वयस्त्वं सं गच्छस्व तन्वा जातवेदः ।
 रजं दधानस्त सुमनाः पुरस्ताद् गृहेभ्यस्त त्वा वर्चसे निद वपामि ॥१॥
 पृथिव्यां वर्मस्त स्तमितो अन्तरिक्षे दिवि जितः ।
 यौर् एनं सर्वतः पातु यस्त त्वा पचत्य ओदन ॥२॥
 ये समुद्रम् परेयन् ये च सिन्धुं ये अन्तरिक्षं पृथिवीम् उत घाम् ।
 ये वातेन सरयं याप्ति देवास्त तान् भाज्योस्त ओदनः पाकाचः ॥३॥
 ऋचा कुम्भी नि धीयतां साक्षा पच्यत ओदनः ।
 अंशं सोमस्यैकं मन्त्रे ऋग्वेदेषु इदं हविः ॥४॥
 उल्लुक्ले मुसले यश्चै कर्षं भूम्याम् उजायां यदि वासि संजः ।
 या विप्रुषो या विनिर्जैनानि सर्वे तत् ते ब्रह्मणा सूक्ष्मामि ॥५॥
 ऊर्ध्वं मेहि माप व्यष्टा व्यदजोः अन्तरम् ।
 रक्षांसि सर्वा तीर्त्वा यथा रोहं दिवं त्वम् ॥६॥
 तुरो नो [अ]तुरो भव सं धीमिद वीयताम् अयम् ।
 सं पृथिव्या सम् अग्निना सं संपद्य रक्षिमिः ॥७॥
 सं देवानाम् अपस्तः आ च द्विषस्त सुकृतस्य कोके ।
 रतीये नाके अचि रोचने दिवः ॥८॥
 सुत्योः पदं योपयन्तो अहम् पत ।
 पूष्णमि कृत्यः सुत्युम् पवयोपनेन ॥९॥ ॥का०॥

श्री ९.५.५

काण्व २.५.२ ते मा ३.७.३.२१

श्री ९.८६.२७

अपूणो ऽव मन्त्रः । श्री १२.२.३०
 श्री १९ वायुं मत्वीहन् पदयोपनेन

आ...

* अह्य ... वेत्तये

... 'वाही उता'

... जन *

... पुष्करज्जा

... संस्मर

... वैवायिकं दधे

आत्मनेन * मनीष्य ...

पृथिवी ...

... अग्नि *

* अवी ...

... व(१)क्ष * भुवं

* * मधवानो ...

* पुनन् * * वासि शीर्ष्णां * *

बाणवां * * कृण्वन् ...

श्रोण्यो * * वक्षमास्थावसि

* प्रत्या प्रत्यावन्ता ...

* * भद्रवाविमन्ता मक्षा अवे

* * * अवेक्षिर् ...

... शयी * जरावद् वा दया

कुमारा उत्वम् ... क्षितो *

* राजं मधुवानस् * * 'रोहसि

... योम्याधि

'धान ...

... गच्छस्व (उपरि प्व) * *

* वन ... सुतः

* एनां ... पचन्तोदनः

* * अवीरवं ...

... ओदना *

* कुमि दिनीवता * पच्यतोदना

* सुक्षे ...

* विप्रुषो * विनिर्जैनानि ...

ऊर्ध्व ...

... रविपु

सत्त्वोरपद * अन्वैत

५.१४

भूत्या मुक्तम् असि सत्यस्य रश्मिर् उच्चैरग्नौको दिवं गच्छ ।
उच्चैरुचितां हविष्कृतौ साधु देवान् सपर्यताम् अजैवस्? अप लुरुपतु? ॥१॥
भापो देवीर् यज्ञकृतः शुक्रा देवीर् हविष्कृतः ।
एकपात्र ओदनो अग्निहोमेन संयतः ॥२॥
गायत्री इत्येवाह असि देवताग्निस् सप्त इभ्यसे ।
सहस्रभारं सुकृतस्य लोके घृतपृष्ठम् अमत्युः? ॥३॥
तपश् च सत्यं बौद्धं प्राप्तीतां परमेष्ठिनौ ।
ताभ्यां वैश्वानरावृतं? तेनाधिपतिर् उच्यसे ॥४॥
उद्गायोशिवायोः प्राणेन सम्यतः ।
अपवृष्टानि मज्जज्ज? ॥५॥
अप क्षीय दुरितम् अहम् अप रक्षांसि तेजसा ।
देवेभ्यो हव्यम् अर्चतं व्यचस्वान् सुप्रधास् स हि ॥६॥
उच्चैर् सुपर्णो दिवम् उत् पतासीन्मिर्यं देवेभ्य आकृण्वन् क्रविभ्यः ।
परि देहि मां शुक्रं शुक्लेण भक्ष्यं पिबन्तु सुकृतो मधु ॥७॥
इया देवास् तपनं यज्ञम् आकुर यान् ओदनो द्विषदे? याश् च पृष्टः? ।
आदित्या अग्निरसस् स्वर्गम् इमं प्राप्नन्तु क्रतुमिदं निषद्य ॥८॥ ॥का०॥

५.१५

पीयूषस्य क्षीरस्य सर्पिषो अन्नस्याग्रं सं भ्राम्य पतत् ।
यथाभानं? [हुतादो अन्ये अ] हुतादो अन्ये वैश्वदेवं हविर् उभये सं
चरन्ति ॥१॥
ते सम्यज्ज इह मादयन्ताम् इयम् ऊर्जं यजमाना यम् इच्छत? ।
मो स भवो मा शर्षो वधीत् प्राम्यान् वत्सान् को मभयो वधं? ॥२॥
ये जाता ये च गर्भेष्व अन्तर् अरिष्टा अग्रेस् तन्वम् आ रमन्ताम् ।
इमा गावो विजावती× प्रजावतीस् स्त्रीषु संमनसो भवन्तु ॥३॥
आ समौमान् अपि पृच्छन्ति देवास् सांस्तरायुषा मेवसा सं सुजामि ।
प्र वीयन्तां स्त्रियो गावो विष्णुर् यो योनिम् अनुकल्पयति ॥४॥
प्रति गृह्णात् क्रयमस्य रेत उक्षान्द्राश् चरति वाशिताम् अनु ।
प्रेरम्? क्वं न हिनस्ति किं वन यथाकामं कृणुत सोम्यं मधु ॥५॥
साधुर् यज्ञस् स हुतादो नयतु रायस् पोषा यजमानं सचन्ताम् ।
नि ते प्रधां पृथिवीं यन्तु सिन्धवो यद् ओषधयो निहितां प्रेक्षताम् इराम् ॥६॥
पर्जन्यस्य भद्रतो वधिर्यसान्? वात भद्रं सस्यं पच्यतां मोदतां जगत् ।
सत्तर्पयस् सप्त स्वरांस्य एषां सप्त क्षयो? ऽग्निनोः ॥७॥
पञ्च वाजा× प्राणौ व्यानो मनु आकृतिर् वाग् देवी ।
देवेभ्यो हव्यं वहतु प्रजानन् ॥८॥
ये च दद्या ये वादद्या× किमय× किङ्कषाश्? च ये ।
तेषां शिरांस्य असिना छिनधि यथा सांस्तरायुषा मेवसा संसुजामि ॥९॥
॥का०॥ ॥मनु०॥

५.१६

धीश् चेमे यज्ञं पृथिवी च सं सुहातां मातरिषा पबमान× पुरस्तात् ।
त्वष्टा वायुस् सह सोमेन वात इमं सं बुद्ध्वा अनपस्फुरन्तः ॥१॥
कर्म तपाम् अमृतस्य धारया देवेभ्यो हव्यं परिदां सवित्रे ।
शुक्रं देवाश् भृतम् अमृतम् इभ्यम् आसन् बुद्धानम् अमृतस्य योनौ ॥२॥
उच्चैः सासयाग्रेभ्य भृतम् अकर्म इभ्यम् आ रोह पृष्ठम् अमृतस्य धाम ।
वानस्पत्या उप बर्हिस् स्तृणीतं मया सप्त अक्षय्यं घृतवत् कराध ॥३॥
योन्वी यजमश्? शमयामि तं च ऊर्जं गच्छति सप्त अमज्ज्य पताम् ।
तं वं मही? क्षीरम् अविषं न× कृणोम्य अंशं तयन्तो? पीयूषम् पतत् ॥४॥
इदानीं पीतं वत पिब्याम्यं एको धवन्तु अहृणीयमानाः ।

भूत्या ...
* * हविष्कृतो * * सपर्यताम्...
...शुक्र देवीन् *
एकपात्रोदनो * संयता

* वैश्वामृत...

...सुप्रधा * *
...पतासीन्मिर्यं * * *
...भक्ष्यां पिबन्तु * *
* देवा तपनो ...
आदित्याग्निरसस्...

...अन्नस्याग्रं * भ्राम्य *
पतभां(?)स ... उभये *

...ऊर्जं यजमाना यमत्सव
मे ... प्रामा वत्सां *
...अरिष्टाग्रेस् तनुम् * *
...क्षीयसंमनो *

प्र विषन्तां...
* गृह्णाती(?)...वाशिताम् *

साधुर् यज्ञसङ्गतादो नयन्त ... सचन्ताम्
...पृथिवी ... निहितां प्रेक्षता मिराद्

...मनाकृतिर् * *
...प्रजाङ्गां

...सांस्तराणां * * *

...सन्दहातां ...
...बुद्ध्वा आनपं
* त्वपाम्...परिदे *
* * अमृतमंघु * आसं बुद्धानाम्...
* * भि भृतम्...
वनस्पतया * बर्हि * वप्या(?)समत् * *
...योन्वी गच्छति च घृतवत्स विता
* * अविषं ... पिब्याम्यैः
इदानीं(?)आं पीता * पिब्याम्यं ... अहृणीयमानाः

श्री ३.३.२.५

क्रतुभिस् सस्यम् उत कल्पत्तम् अस्तु यो गोपा रक्षतु वायुर् एनम् ॥५॥
 पिबत घृतं यत? चाषयेद् गुहा यतं निहितं मानवेषु ।
 विश्वे देवा वैश्वदेवस्याग्नौ यथाभागं हविषो माषयन्त्वम् ॥६॥
 यो देवानाम् असि भ्रेष्ठो रघ्रस् तस्मिन् चरो वृषा ।
 अरिष्टा अस्माकं वीरा मेतद्? अस्तु हुतं तव ॥७॥
 पूर्णम् अहं करीषिणं शतवत्सं सहस्रिणम् ।
 विश्वेभिर् अग्ने देवैर् इमं गोघ्नोमं हृद् ॥८॥ ॥का१॥

५.१७

श्री ४.१११.१

श्री ८.२.२७, ४.१११.२

देवैनसाद् उन्मदितं क्षेत्रियाद् छपथाद् उत ।
 मुञ्चन्तु तस्मात् त्वां देवा उन्मत्तं रक्षसस् परि ॥१॥
 मुनि भवन्तं मर्याणि वाहुतो रक्षांस्यक्नु उला कनिकती? ।
 अतस् तं नो अधि पाहि वाजिम् इन्द्रेण मेदी बृहते रणाय ॥२॥
 यथामि देवा क्रमवो मनीषिणो [अमु]म् उन्मत्तम् अस्तु जन्म भार एनसः ।
 एव ते शक्रो अमयं कृणोतु मुञ्चस्वैनसो वि नयासि रक्षः ॥३॥
 यथा गावश् च भूम्यां पुरुषाश्चिन्व? ओकसः ।
 एवोन्मत्तस्य ते मुने स वृक्षातु पृथिवीम् अनु ॥४॥
 मुनि वाधार पृथिवी मुनि द्यौर् अमि रक्षति ।
 मुनि हि विश्वा भूतानि मुनिम् इन्द्रो अवीधरत् परा रक्षस् सुचामि ते ॥५॥
 इमं मे अग्ने पुरुषं मुमुग्धि यो विबजो प्राक्षा कालपीति ।
 अतो ऽधि ते कृणवद् भागधेयम् अनुन्मदितो अगदो यथास्तत् ॥६॥
 अग्निष् डे नि शमयतु यत् ते तन् मन उवृधतम् ।
 जुहोमि विद्वांस ते हविर् यथानुन्मदितो भवः ॥७॥
 पुनस् त्वा दुर् अप्सरसः पुनर् वातः पुनर् विशाः ।
 पुनर् यमः पुनर् यमस्य दूतास् ते त्वा मुञ्चन्तु मंहसः ।
 जीघातवे न मर्तवे अथो अरिहतातये ॥८॥ ॥का२॥

५.१८

श्री १०.१३७.१ श्री ४.१३१.१

श्री ४ श्री ५

श्री २ श्री २

श्री २ श्री ३

श्री ५ श्री ४

श्री १०.१३७.२ श्री ६

श्री १०.१३७.३ श्री ७

श्री ६ श्री ३.७.५ श्री ३.२.७

उत देवा अबहितं देवा उद् धरथा पुनः ।
 उतो मनुष्यं तं देवा देवाः कृणुत जीवसे ॥१॥
 आ त्वागमं शंतातिभिर् अथो अरिहतातिभिः ।
 वक्षं ते भद्रम् आमार्षे परा सुचाम्य अनयं? ते ॥२॥
 द्वाद् धमौ वातौ वात आ सिन्धोर् आ परावतः ।
 वक्षं ते अन्य आ वातु परान्यो वातु यद् रपः ॥३॥
 आ वात वाहि मेवजं वि वात वाहि यद् रपः ।
 त्वं हि विश्वमेवजो देवानां वृत् ईयसे ॥४॥
 त्रायन्ताम् इमं देवास् त्रायन्तां मरुतो गजैः ।
 त्रायन्तां विश्वा भूतानि यथायम् अगदो ऽसति ॥५॥
 घृतेन घावापृथिवी घृतेनापस् समुक्षिताः ।
 घृतेन मुञ्चस्वैनसो यद् आ त्वा कृतम् अहथाः ॥६॥
 अयं मे हस्तो [मगवतः] अयं मे] मगवतरः ।
 अयं मे विश्वमेवजो [अ]यं शिवामिमर्शनः ॥७॥
 हस्ताभ्यां वृक्षाशकाभ्यां जिह्वा वाक् पुरोगवी ।
 अनामयितुभ्यां शंसुभ्यां [ताभ्यां] त्वामि सुशामसि ॥८॥
 आप इद् वा उ मेवजीर् आपो ममीववातनीः ।
 [आपो विश्वस्य] मेवजीस् तास् त्वा कृण्वन्तु मेवजम् ॥९॥ ॥का३॥

५.१९

श्री ३.३.०.१

श्री २

सहृदयं सामनस्यम् अधिदेवं कृणोमि वः ।
 अन्यो [अ]न्यम् अमि नवत वत्सं ज्ञातुम् इवाण्या ॥१॥
 अनुवतः पितुः पुत्रो मात्रा भवति संवत्सः ।

... क्लिप्तम्...
 पिबत... निहतं *
 ... बभामागो * *
 ... त्वंतिचरो *
 अरिहत्माकं... हुतं *
 ... करीषणं...
 ... गोघ्नोमं हुद्

* तमा त्वा... पवि

... वर *
 ... सक्ते... नवामि *
 * गावाश्च...
 यवोन्मत्तस्य * * घ...

मुनिवर्हि... रक्ष त्वामि *
 ... समुग्धि वा विमो * कलापीति
 उतोदिते कृणवन्मगधेव मुनि मुदितो * *
 * * न शमयतु * * उन् * *
 ... बभानमुदितो भव
 * * मुञ्चन्तु... *

... धरता *
 ततो... देव * *
 * * भि...
 * * * आरिषं * मुवास्थानयत्
 ... वात * *

... वाता
 ... आहताः

... वातः *
 इवानवतुभ्यां संवत्सं त्वा अमिमर्शोमि
 ... ते * *

* सावत्स्यम्...
 * * न्युत...
 ... कृण्वन्तः

श्री १

श्री ४

श्री ५

श्री १

श्री नामिसिवाभितः

श्री ७

जाया पत्ये मधुमतीं बाधं वदतु शास्त्रिणाम् ॥२॥
 मा जाता भातरं द्विभन् मा स्वसारम् उत स्वसा ।
 सम्पञ्चत् सवता भूत्वा बाधं वदत भद्रया ॥३॥
 येन देवा न विवस्ति नो न विद्विषते मिथः ।
 तत् कृणो ब्रह्म वो गृहे संज्ञानं पुष्टयेभ्यः ॥४॥
 ज्यायसन्ताश् चित्तिनो मा वि यीह संराधयन्तास् सधुराश् चरन्तः ।
 भव्यो [अ]न्यस्यै वस्तु वदन्तो यात समप्राः स्व सध्रीचीनान् [...] ॥५॥
 समानी प्रया सह वो अक्षभागस् समाने योक्त्रे सह वो पुनरिभि ।
 सम्यञ्चो ऽग्निं सपर्यतारा नामिम् इवाधुताः ॥६॥
 येन देवा इविषा यजत्रा अप पाप्मानम् अपुनत ।
 क्रोधं मम्युम् क्रतं भारं दुरुक्तम् अशोचनं रेजम् नि वप्ससि ॥७॥
 सध्रीचीनान् वत् समनसः कृणोम्य एकदनुहीन् संबनेन सहदः ।
 देवा इवेद् अमृतं रक्षमाणास् सायंप्रातस् सुसमितिर् वो [अ]स्तु ॥८॥
 ॥का'४॥

५.२०

ऽपरो ऽपरश् च परस्तम्मपरस्तरं ? ।
 अग्नेर् वातस्य भ्राज्याप बाधे अहं तान् ॥१॥
 उक्कस्येवम् अयनं बान्तस्येवम् निमज्जनम् ।
 ऽअग्नेर् नमस्यायं पण्या नेह तर्वायनं तव ? ॥२॥
 परि त्वा कृष्णवर्त्मन् अग्निर् धूमेनाधिषा ।
 स त्वं तर्द परश् चराण्य अतो ऽप्य अक्षणी ? ॥३॥
 ऽयथा एतन् मासुरेविताश् च ये ? ।
 सर्वोत् तान् ब्रह्मणा वयं शलभान् जम्भयामसि ॥४॥
 शलभस्य शलभ्यास् तर्दस्योत पतत्रिभिः ।
 अग्नेर् वातस्य भ्राज्यापि नद्यान् मास्यम् ॥५॥
 यदीवं गवि भेषजं विष्टवाद् क्रपात् ? समाधुतम् ।
 आक्षोर् पुणस्य तर्दस्य तेषां आम्नापि नद्यात् ॥६॥
 वृष्टा त्वम् असि गन्धेनौषधिर् पुणजम्भनी ।
 आक्षोर् पुणस्य जातानि तानि जम्भय तेजसा ॥७॥
 त्वं तर्दस् पुणस्यासु मूलम् आक्षुर् धियेचितः ।
 अथो वृक्षस्य फस्तु यद् आ पुणा यन्तु सयवम् ॥८॥ ॥का'५॥ ॥अनु'४॥

५.२१

यौश् च भाः पिता पृथिवी च माता चाग्निश् च दृक्क्ष्मा जातवेदाः ।
 ते तक्मानम् अधराब्धं न्यम्बं दशाहं नमस्यं त्वरधि ? दूर्म् अक्षत् ॥१॥
 ऽतक्मन् इमं ते क्षेत्रभागम् अपभजन् पृथिव्याः पूर्वं अर्धे ।
 ऽमति दायति मति नो दिनस्विद् प्राहिः कीत्वा गृहेभ्य इति किला
 सुशीर्णः ? ॥२॥
 तक्मन् पर्वता इमे हिमवन्तस् सोमपृष्ठाः ।
 वातज्जुतं भिवजं नो अक्रन् नश्येतो मरजान् ? अग्नि ॥३॥
 न त्वा क्षिपः कामयन्ते न पुमांसः कतिमे ? वन ।
 ऽनेह तक्म काम्यालोरो ऽतितरो महान् ? ॥४॥
 मा नो हिंसीर् महतो मा हिंसीर् महीयस् त्वम् ।
 कुमारान् बभ्रो मा हिंसीर् मा नो हिंसीः कुमारीर् इह ॥५॥
 वत् साकम् उत्पादयसि वलासं कासम् अन्व क्रतुम् ? ।
 भीमात् ते तक्मन् हेतयस् तामिस् त परि वृक्षि नः ॥६॥
 अन्यक्षेत्रे न रमते सहसाक्षो [अ]न्यैः ।
 अभूत् उ प्रार्थत् तक्मा ऽत्मी नो मुहापिप्यति ? ॥७॥
 तक्मन् न महियाइवा ? न गावो नेह ते च वृष्टाः ।
 शकंभरस्य मुदिहा पुनर् शक्क महामृचान् ॥८॥ ॥का'१॥

...सन्तिवां

* माता * पुष्ट(उपरि पुष्ट)...

* सुमता...वदतु *

* * * वीवन्ति...

* कृणो...

जावत्सन्तमिचनो * * * वंभत् * सुपिरात् *

* * * वदन्तु वच...ना

...न्यभागस् समान् योक्त्रे * * *

* गन्धो सपरीचताया * 'वृता

* * * वजत्राय * आम्नुत

* मन्व्य...

'चीनां नस् * * एकदनुहिन्वं * सहद

* वक्त्र * 'माणस्...

अग्निर्...

* एनं...

अग्निर्...तन्वावनं तथा

...वर्त्मनि * भूमनाधिषा

* त्वन् तर्धा * चरान्वत * *

...शलभां *

* शकम्बस्तन्वस्वोर् *

अग्निर् * ब्राज्यापि निन्वाम्नासं

यदीद...

* * तन्वस्व तेषा * नक्षतः

...गन्धेन नोषधिर् पुणजम्भनी

* तन्वस्वणास्वातु...

* * * अ...सायवन्

* इवं * * 'नवं...

तवमं...

वातं जुतं * * अक्रं * मरजांमि

...पुमांसः * *

* * हिंसीन् * * हिंसीर् महीयस् *

* * * हिंसीन् * * हिंसीः कुमार *

...वलासं * * कासं

भीमस्...ना

* न...

अभूति * तक्म...

...वृष्टा

कतं नरस्व...इषान्

श्री ५.२२.१०५

श्री ५.२२.११

श्री ५.२२.१२

श्री ५.२२

५.२२

श्री १.११.२

श्री १.१२.२१

श्री १.१३.११

श्री ४.१७.१

श्री २

श्री ३

श्री २.१४.४

श्री २.७.२

श्री ४.१७.४

श्री तथा सावणस्तु त्वया

श्री ५

श्री १

श्री ४.१८.१

श्री २

श्री ३

श्री दग्धायां सावणः दग्धायां

श्री ४

[अक्षुरि सावणस्तु अक्षुरि]

श्री ५.२१.११, ५.२८.१, श्री

यौ हेमन्तं शापयथो बलेनार्वाय विष एत उत यो परो विषः ।
मवावप्रयोस्तु सुमतिं वृणीमहे अन्वशास्मद् अघविषा भ्य एतु ॥१॥
यो धाम् आतनोतु यो ऽस्तरिक्षं स्तब्धात्प ओजसो जायमानः ।
तस्यै रघ्राय हविषा विधेमाम्यन्वशास्मद् अघविषा भ्य एतु ॥२॥
ययो रोधान् नापपद्यते किं वनाम्नाद् देवेषूत मानुषेषु ।
ताभ्यां रघ्राभ्यां हविषा विधेमाम्यन्वशास्मद् अघविषा भ्य एतु ॥३॥
याद् ईशाते पशूनां पार्थिवानां वतुष्वयम् उत वा ये द्विपादः ।
ताभ्यां रघ्राभ्यां हविषा विधेमाम्यन्वशास्मद् अघविषा भ्य एतु ॥४॥
यस्य प्रतिहिता यास्स ? व्यञ्जन्तु यस्यारण्याः पशव उत ग्राम्यासः ।
तस्यै रघ्राय हविषा विधेमाम्यन्वशास्मद् अघविषा भ्य एतु ॥५॥
ऽयस्माद् ऋद्वयो वेधीयमाणा यस्त्य अमान् रक्षसो न युच्छन्ति विभे ? ।
तस्यै रघ्राय हविषा विधेमाम्यन्वशास्मद् अघविषा भ्य एतु ॥६॥
यः पर्वतान् ऽवना वधिषे ? विद्वान् यो भूतानि कल्पयसि प्रजानन् ।
तस्यै रघ्राय हविषा विधेमाम्यन्वशास्मद् अघविषा भ्य एतु ॥७॥
याद् ईशानो वरतो द्विपदो यौ वतुष्वयो याद् उग्रो क्षिप्रधन्वानौ ।
ताभ्यां रघ्राभ्यां हविषा विधेमाम्यन्वशास्मद् अघविषा भ्य एतु ॥८॥
पुनश्च वज्रं पुनः प्राणं पुनर् आयुर् वेदि नो जातवेदः ।
रघ्रं जलापमेव विद्वान् वृत्तेना ? हविषा विधेमाम्यन्वशास्मद् अघविषा
भ्य एतु ॥९॥ ॥का० २॥

५.२३

ईशानां त्वा मेवजानां विजेष आ युक्षीमहे ।
कमे सहस्रधीर्य ऽसहस्रान् ओषधे त्वम् ? ॥१॥
सत्यजितं शापयथावेनी सहमानां पुनश्चराम् ।
सर्वासु सम अहम् ओषधीर् इतो मा पारवान् इति ॥२॥
या शशाप शापनेन या वार्य मूरम् आक्षेपे ।
या वा रसस्य प्रसारोऽह ? तोकम् अरु सा ॥३॥
प्रतीचीनफलो [हि त्वम् अपामार्गो वभूविथ ।
[सर्वांश्च मय्युपययौ अधि वरीयो वावयास् त्वम्] ॥४॥
वयं च आतुष्वथ शापति वयं च अजुष्य शापति नः ।
ब्रह्मा यन् मम्युतथ शापात् सर्वे तन् नो अघस्यवम् ॥५॥
यां ते वक्रुर् आमे पाथे यां सुखे नीलकोहिते ।
आमे मांसे कृत्यां यां वक्रुस् त्वया कृत्याकृतो जहि ॥६॥
दुष्पञ्चन्यं दुर्जीवतं रक्षो अभ्यम् अराध्यः ।
दुर्वाचस् सर्वे दुर्भूतं तम् इतो नाशायामसि ॥७॥
क्षुषामारं तुष्णामारम् अगोताम् अनपत्यताम् ।
अपामार्गं त्वया वयं सर्वं तद् अप सुउमहे ॥८॥ ॥का० ३॥

५.२४

समा भूमिस् सर्वेणाह्वा रात्री समावती ।
कुणोमि सत्यम् ऊतये [अ]रुषास्म सन्तु कृत्वरीः ॥१॥
यो देवाः कृत्यां कृत्वा इराद् अविदुषो युवम् ।
वत्सो वाक् इव आतरं तं प्रत्यग्न उप पयताम् ॥२॥
अमा कृत्वा पाप्मानं यस् तेषाम्यं जिघांसति ।
अहमानस् तस्यां जगधार्या ? वक्रुस् फर करिकतु ॥३॥
सहस्रधामन् विशाक्वान् विभीक्ष्णं शापया त्वम् ।
प्रति स्म वक्रुषे कृत्यां मित्रां मित्रावते हर ॥४॥
यां वक्रार न शशाक सभे पावम् अक्षुकिम् ।
वक्रार भद्रम् अस्मभ्यम् अग्नो जगद्धाम ॥५॥

यो... देवैस्तु दे *

* वृमति ... अवहविषा *

... अवहविषा *

... अवहविषा *

* देहाति...

[व्येद]

... अवहविषा * । मे अन्वशास्मदवहविषा

... वारण्याः * * *

... अवहविषा *

वत्सादोषद्वयो वं वन्तीस्मान् रक्षासो * वृजन्ति *

... अवहविषा *

* पर्वतां न्वन देपति ... जागम्

... अवहविषा *

* देहानो * * वयं * वा जगो *

... अवहविषा *

... अवहविषा

ईशानम्... विधेवापृणीमहे

* वावनीयं सहसानां *

सर्वा * अवहविषा वतो...

* सिताय * * वाव...

* * रथस्य * तोषमुत्त सः

* कमा इवेका (पूर्वव साकमेवेनाधीतत्वाद्वा

[प्रतीकेन विवेकाः])

वयं आतुष्वथ शापति वयं अजुष्य *

ब्रह्मा यन् मम्युतथ शापात् * तं * *

वामे ... वक्रस्तथा...

दुस्त्वन्मं * * न्योमराय

... अवहविषा

... नपि वक्रुमहे

... * श्री

* * कृत्यो कृत्या...

* वार * * त्व...

अमा ... त्वया

अहमानस् * * फटि * पुः

* वक्रो * * मित्रावते *

* * वक्रो * * मित्रावते *

* * वक्रो * * मित्रावते *

* * वक्रो * * मित्रावते *

श्री ४.१८.५

श्री ७

[सर्वा भराण्यः]

श्री ८.१.१ अपवृत्त्य वायुधानानप

श्री ४.१९.१

श्री २

श्री ३

श्री ४

श्री ५

श्री ६

श्री ७.१

श्री १.४७.१.५

श्री ८

अनयाहम् ओषध्या सर्वाः कृत्वा अनुपमम् ।
 यां क्षेत्रे बह्वर्थां गोम्यो यां वा ते पुनरेभ्यः ॥६॥
 अपामार्गो [अ]प मार्तुं क्षेत्रियं शपयन् च यः ।
 अपाह यातुधानीह अप सर्वा भराण्यः ॥७॥
 [...] ।
 अपामार्गं प्र जया त्वम् [भरा]ज्यो अति सुजस्य नः ॥८॥ ॥क०४॥

५.२५

उतैवास्म्य अवन्तुहुद् उतैवासि नु जामिहुत् ।
 उतो कृत्याहुत् प्रजां नडम् इवा छिन्धि वार्षिकम् ॥१॥
 ब्राह्मणेन प्रयुक्तसि कण्ठेन मार्बदेन ।
 सेनेष्वेति त्विमीमती न तत्र भयम् अस्तु यत्र प्रामोण्य ओषधे ॥२॥
 अत्र यद् ओषधीनां ज्योतिषेवामिदीपयन् ।
 उत माकस्य प्रातास्व उत इन्तासि रक्षसः ॥३॥
 यद् भवो देवा अनुरांस त्वयामे निरकण्वत ।
 तस्माद् अथि त्वम् ओषधे अपामार्गो अजायथाः ॥४॥
 विमिन्वती शतशाका विमिन्वन् नाम ते पिता ।
 प्रत्यग् वि मिन्धि त्वं [तं] यो अस्मी अमिदासति ॥५॥
 असद् भूम्यास्व सम् अभवत् त[द्] घाम् पति बृहद् व्यचः ।
 तद् वै ततो विपुपायत् प्रत्यक् कर्तारम् ब्रह्मन् ॥६॥
 प्रत्यक् हि संवभूयिष्य प्रतीचीनफलस् त्वम् ।
 प्रतीचीः कृत्या आकृत्यामुं कृत्याहुत् जहि ॥७॥
 शतेन मा परि पाहि सहजेषामि रक्ष माम् ।
 इन्द्रस्व ते वीर्या पते भद्रः ओजमानम् आ दधत् ॥८॥ ॥क०५॥ ॥अनु०५॥

५.२६

रा? पावापृथिवी छिन्नं मूलम् अथो शिरः ।
 विच्छिद्य मण्यतस्व पृथीस्व तां कृत्वायाम् अथस्वम् ॥१॥
 इदं भृशु जातवेदो यद् अनुष्याद्? बभो मम ।
 रात्यात् सर्वम् इत्यत् पुण्ड्रिद् बृहत्तम् अम्बिना? ॥२॥
 या त्वमे-या [च] वरति दौर्धत्वा जनी अनु ।
 अरातिम् इन्द्र त्वं जहि ताम् अग्नि इव स दह ॥३॥
 ओष्ठो मे राजा वरुणो अयं सत्येन गच्छतु ।
 अरातिं हत्वा संतोषाम्? उग्रो देवो ऽभि दासतु ॥४॥
 ज्येष्ठा च या सिनीवाली सत तिको ऽभ्य आयत् ।
 [अ]रातिं विद्वा भूताणि भन्तु दासीम् इवागमीम् ॥५॥
 सोमो राजीवधीमिस्व सूर्याचन्द्रमसा उभा ।
 अरातिं सर्वे गन्धर्वा भन्तु अप्सरसश्च च याः ॥६॥
 भवो राजा भवाशर्वाद् इन्द्रो वायुर् बृहस्पतिः ।
 त्वष्टा मे ऽप्यहम् पूषा ते ऽरातीन् भन्तु सुमताः ॥७॥
 ये च देवा भूमिभरा ये ज्ञानी दिव्य आसते ।
 ये [अ]न्तरिक्ष आसते ते ऽरातीन् भन्तु सुमताः ॥८॥
 या वसितासुरैर् देवेभिर् इषिता च या ।
 अथो वा मण्योद् जायते अरातिं इन्मि ब्रह्मणा ॥९॥ ॥क०६॥

५.२७

तरि मे अदित्सर्व? महद् यक्षं बृहद् वपुः ।
 विश्वैर् देवैर् निर्वीरितस्व त वा सुजाम रं वृषोद् ह जायते ॥१॥
 भन्तुं वृक्षित्वात् पथो वयद् जहि वै राजन्तम् ओजसा ।
 आयुर्दधति शस्त्रम् अतिमम् अथ वणि हि हि भुम् ओजसा ॥२॥
 वाचती वावापृथिवी वरिष्ठा प्रावत् वा सप्त सिन्धवो महित्वा ।

श्री ५.८.१.१

... सर्वा कृत्यावादविदुषो गृह

* * * बह्वर्था...

* * * मार्तुप... मत्

अपाहयातुधानोनुप * * * भ्य

* * * म्या...

उत पवास्व * उतायेस्व न जामित

... नजसिवादिहन्द् *

ब्रह्मणेन परितुक्तोति...

... प्रातोष *

अग्नेस्व... पिथीपवं

... इन्तास्य *

* भवो दवास्वरास्व * तः

... अजायत । मे अपामार्गो अजायत

विमिन्वती * विमिन्व...

* * * मित...

असद् भूम्या... इहत्यचः

उदि त्वचो व्यभूमवत्...

प्रत्यं हि संवभूयच...

प्रतीः कृत्याकृत्या अनु...

... मं

... पत अत्रोन्मनमादधुः

* * * इहत्तं...

विच्छिद्य सचतस्व पृथास्व * कृत्वायाम् *

... दौर्धत्वा * *

रातिम्... त्वाम् * * * सा *

... रं * *

रातीर्ब हुत्वा...

... त्वं वावा

... इवागमी

* राजोष *...

रातीर्ब... वः

... पूष... सुमत

* * * त्वेते * रातीर्ब * सुमत

... रातीर्ब हम् *

अवस्तात ४, ५

ते ४.२.५.४ का ४८.१३ । ते }
 बन्धमानः का बाधमानः }
 ते वसवे का वसवे }
 ते वेद ते का प्रवि सूरि (का व-
 ते (रि) वि चदे

ते ४.२.५.२ शी ४.२४.५

ते १०.१७

ते २.२८.४

तावती निर्गतिर विभवाया विभवाया या जायमानस्य देवी ॥३॥
 विभवाया जायमानस्य देवि पुष्टयस्य वा पुष्टिपतित्व भूयया ।
 नमो ऽस्तु ते निर्गते मात्ममस्मान्परां भजेनापरं हातयासि ॥४॥

देवीम् अहं निर्गतिं वर्धमानम् । पितेव पुनं वसते । वचोभिः ।

विभवाया जायमानस्य देवी शिरश्शिरः । प्रदिशो रोनुवस्वे ॥५॥
 असुन्वन्तम् अयजमानम् इच्छ स्तेनस्येत्यां तस्करस्यातु शिश ।
 अस्मद् अन्यम् । इच्छ सा त इत्या नमस्तु ते निर्गते अहं कृणोमि ॥६॥
 असुन्वका निर्गतिस् संजिघत्सुर् नास्याः । पिता विधत्ते मोत माता ।
 मध्याच्छ काम् अनु जिघासि सर्वं न देवानां सूर्यं सम आप ॥७॥
 यद् अस्य पारे तमसस्य शुक्रं ज्योतिर् अजायत ।
 स नः पर्यद् अति द्विषो [अ]ग्ने वैश्वानर सुमत् ॥८॥ ॥का०२॥

५.२८

प्रमुच्यमानो भुवनस्य गोप पशुर नो [अ]त्र प्रति भागम् एतु ।
 अग्निं यत् जिघत्तं सततम्तु देवो देवेभ्यो हव्यं वहतु प्रजानम् ॥१॥
 यो ते वंश सुविही रोपयिष्णु जिघायेते वक्षिणा सं च पश्यतः ।
 अनाष्टं नः पितरस् तत् कृणोत यूये वत् प्र वि मुच्यमा । यद् अन्नम् ॥२॥
 अहिष्टस् त्वम् अभिष्टुष्टः परेहीन्मस्य गोष्ठम् अपि धाव विद्वान् ।
 धीरासत् त्वा कवयस् सं सृजन्स् इष्टम् ऊर्जं यजमानाय मत्सतः ।
 ऋषिभिश् द्वा सतभिर् अग्निनाहं प्रति गृह्णामि भुवने स्थोने ॥३॥

जमदग्निः कवयपस् स्वाह एतद् मरुद्वाजो मध्व अहं कृणोतु ।
 प्रतिग्रहीते गोतमो वसिष्ठो विभ्वामित्रो वदर्शः । शर्म यच्छात् ॥४॥
 यन् नो अन्नं हविष आजगामाक्षस्य पात्रम् उत सर्पिणो वा ।
 यद् वा धनं वहतोर् आजगामाग्निष् टद् धोता सुहुतं कृणोतु ॥५॥
 यद् आज्यं प्रतिजग्राह यांश् च मीहीन् आजं बन्धेन सह यज्जगाम ।
 बृहस्पतिर् हविषो नो विधर्ता मा नो हिंसीत् । सह गो अक्षो
 विषा च ॥६॥

अग्निं नयतु प्रति गृह्णतु विद्वान् बृहस्पतिः । प्रत्य एतु प्रजानम् ।
 इन्द्रो मरुत्वात् सुहुतं कृणोत् अवेक्ष्यान्नम् अनमीवो [अ]स्तु ॥७॥
 यन् नो वदुर् वराम् अक्षितिं वसु यद् वा कस्यम् उपनेनेनं । नस् सह ।
 यद् धाव्येत सह बृहन्नोता । अग्निष् टद् धोता सुहुतं कृणोतु ॥८॥
 यन् नय शाळां विश्वभोगाम् इमां वदुर् गृहं वा योक्त्रं सह कृत्येत ।
 यद् बाहरम् उपनायेन देवा अग्निष् टद् धो[ता] सुहुतं कृणोतु ॥९॥ ॥का०३॥

५.२९

सूर्यवर्च इति यद् सुधावाहं येन प्रजा ज्योतिर् अग्राथ करन्ति ।
 सोमे वचो यद् गोषु वचो मयि देवा राक्षसतस् तद् अकम् ॥१॥
 यवे वचो मरुतो यद् अक्षुर् वायुः पशून् पूजत् । सं भगेन ।
 गन्धर्वाणाम् अप्सरसां च अस्मि [मयि देवा राक्षसतस् तद् अकम्] ॥२॥
 यवे वचो यजमाने च वचो यद् अभिषिक्ते राजनि यद् च वचः ।
 सुराणां वचो [अ]ग्नि यन् [मयि देवा राक्षसतस् तद् अकम्] ॥३॥
 रये वचो रथवाहने च वचं इषुषी वचं । कवच एव वचः ।
 अश्वेषु वचो [अग्नि यन् मयि देवा राक्षसतस् तद् अकम्] ॥४॥
 सभायां वचस् समित्यां च वचो वचनां वचं उत वचो वरेषु ।
 वक्षिणायां वचो [अ]ग्नि यन् [मयि देवा राक्षसतस् तद् अकम्] ॥५॥
 सिंहे वचं उत वचो व्याघ्रे वृक्षे वचो मन्त्रारे । च वचः ।
 शयने वचं । पतुमां । यद् वचं मयि [देवा राक्षसतस् तद् अकम्] ॥६॥
 हिरण्यवर्चसम् उत इक्षिर्बर्चसं संग्रामं यद् यद् जिघां । वचं आहुः ।

...देवा

* * निर्गतिर...

विभवस्व जा देवि...

अपन्वन्तम् * * तेनसेभ्यः * *

स्वपन्तम् इच्छ * * त बीम्वा ...

* * संजगत्सु...

* * * * * देवं ...

वृ * * सुषवी * जिघत्तेतं ... त

... कृणोतु ...

अहिष्टस्त्वमभिष्टुष्टः परेहि रिम्बस्व ...

* * * * * सृजन्...

प्रतिग्रहि...

...जगामाक्षस्य पुत्रम् * * *

...सुरतं *

...वचं * मीहर् अन्नं * * * जगाम

* * सुरतं * अवेक्ष्यन्नम्...

* * सुर्...दस्यम् * * *

...सुरतं *

* वाहरम् ...सुरतं *

* * यद् सुधावाहं ...

* * * * * वचं ... जगत्

* * मरुतोवचरहं ...

* * ली ...

... अभिषिक्ते ...

* * वचं * * वचो ...

* * वचो

* * सुमित्यां ...

* * वचो ...

कृप्यां क्षेत्रवयो ऽन्व आनुधुद मयि देवा राहुतसु तद् अकृन् ॥७॥
मयि वचो मयि अबो मयि युक्तं मयि त्विधिः ।
अधस्पर्दं पृतम्बवो [अ]हं भूयासम् उत्तमः ॥८॥ ॥का०४॥

५.३०

पयस्वतीर् ओषधयः पयस्वन् मामकं वचः ।
अथो पयस्वतां पय आ इरामि सहस्राः ॥१॥
अहं वेद यथा पयश् चकार धाम्यं बहु ।
संभूत्वा नाम यो देवसु तं वयं यजामहे सर्वस्यायज्वनो गृहे ॥२॥
यथा यौथ च पृथिवी च तस्थतुर् वरुणाय कम् ।
एवं स्फाति नि तनोषि मयनेषु खलेषु च ॥३॥
यथाकपथ शतधारसु सहस्रधारो मक्षतः ।
एवा मे अस्तु धाम्यं सहस्रधारम् अक्षतम् ॥४॥
शतहस्त समाहरसु सहस्रैव सं किरः ।
यथेयं स्फातिर् आयसि कृतस्य कार्यस्य च ॥५॥
इमा याः पञ्च प्रविष्टो मानवीः पञ्च कृष्यः ।
सर्वाश् शंभू मयोभुवो बृष्टे शापं नदीर् इवेह स्फाति समाचक्षान् ॥६॥
इह स्फातिर् ओषधीनां देवानाम् उत संगमा ।
इहेवाश्विनोर् अस्तो द्वापरस्योर् उत ॥७॥
तिक्तो मात्रा गन्धर्वाणां वतक्तो गृहपत्याः ।
तासां या स्फातिवत्तमा तथा त्वामि मृशामसि ॥८॥
ज्येष्ठस्य त्वाक्षिरस्य हस्ताभ्याम् आ रभामहे ।
यथासव् बहुधाम्यम् अयस्मं बहुपुरुषम् ॥९॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१॥

५.३१

अत्प आसरत् प्रथमा धोक्ष्यमाणा सर्वांश्च यज्ञान् विभ्रती वैश्वदेवी ।
उप वत्सं सुजत बाह्यते गौरं म्य अस्तुष्टु लुमना हिंक्रणोति ॥१॥
वधान वत्सम् अमि वेहि भुञ्जती निज्य गोधुर् उप सीव गुग्गि ।
इराम् अस्मा ओदनं पिब्यमाना कीलालं घृतं मध्वम् अन्नभागम् ॥२॥
सा भावतु यमराक्षस सवत्सा सुकृतां पथा प्रथमेह दत्ता ।
अथो ऽपृष्टिदत्ता प्रथमेवम् आगन् वत्सेन गां सं सुज विश्वरूपाम् ॥३॥
प्रथमेवम् आगन् पूर्वस्मात् अवैताभ्य अस्मिन् लोके मज्ज्य उ त्वा ददाति ।
सेमं धेनो प्रथमं पारयासि भद्रया दत्ता परमे व्योमन् ॥४॥
जा नीह सि संस्तीर्य धेनवो गोपतिं यस त्वा ददातु प्रथमसु स्वधावान् ।
पूर्वा हि तत्र सुकृतः परेभ्य अतैवैता रजस परस्तात् ॥५॥
अति धेनुर् अमङ्गाहम् अम्यन्नद् ययोः कमीम् ।
अति वत्सानां पितरम् ऋषभं प्रति सासरत् ॥६॥
ज्योतिष्मती प्रथमा याहि सूर्ये स्योनात् ते धेनो पतयो भवन्तु ।
सत त्वा सूर्या अन्वातपन्तीर् इदं धाम सातिसरः परावैः ॥७॥
धाम्ने सुत्रय मद्यं वधानोमो लोको भुञ्जती वि कमस्व ।
इवम् ऊर्जं दक्षिणां संवत्सना भगस्य धाराम् अवले प्रतीमः ॥८॥
सहस्राङ्गा शतं ज्योतिषां ह्य अस्या यज्ञियस्य पमिद् अमृता स्वर्गा ।
सा न येतु दक्षिणा विश्वरूपा हिंसास्तीं प्रति पृथ्वीम यनाम् ॥९॥ ॥का०१॥

५.३२

ये ते पाशा वरुण सत्सुततीत् देवा तिष्ठन्ति कृता कृन्तः ।
किञ्चिदं सर्वे भवतं वदन्तं यस्य सत्यवाच्य अति तं सुजामि ॥१॥
इह स्पशः प्र वरन्तीमे अस्य सहस्राङ्गा अति पश्यन्ति भूमिम् ।
सोऽस्य वतं प्र मुनाति कस्य वन न स मुच्यते वरुणस्य पाशात् ॥२॥
ज्येष्ठम् अस्य पृथिवी संमीची प्रीर् इदस्य [उर्व] अन्तरिक्षम् ।
उतो सनुग्री वरुणस्य कक्षाद् उताश्विन् अस्य उर्वके निषकः ॥३॥

*** आनुधु...
*** लुवो...
*** पृतम्बवो...

*** ओषधयः पयस्वान्...
... इरामि सहस्रामि सहस्रता
... गृहः
*** नाप * वेदस्त वं * सर्वस्यायज्वनो *
... तस्तु * *
*** स्फाति * तनोसि मयोभु...

... गिरः
यथेय... कृतस्य * *
... मानवीः * गृह्यः
... इति * * इये इह * 'इहा'
... 'गम'

... 'पत्न्यः'
* * 'वर्तमा... सपोमयि
... 'पोषवम्'

अम् * * धोक्ष्यमाणा...
* * सुजद् * * विश्वसु * 'हृणोमि
वधानं वेहि मयि वेहि भुञ्जन्ती नचगौर * *
* * * 'माना... मधुम् अन्नभागं
* * यमराक्षस्यवत्सा...
अतो * प्रथमेनसां... विश्वरूपा
* आगं पूर्वमाद् अत्र यतान्वास्मिन् लोके मज्ज्य...
* धेनोः * *
* संस्तीर्य... प्रथम स्वधावां
... राजस * *

* * पितर... सासरत्
... तोनसु * धेनवो * *
* * सूर्यान्वा 'इमं...'

... प्रतीम
* 'साज्ञ * ज्योतिषं...
* मैतु * 'रूपा अहिंसन्ती...

*** वरुणा...
... सत्यवाच्य अति तुं *
* * प * स्वाम...
* कश्चनस्त मुच्यते...
ज्येष्ठम्... इदस्य...
* सनुग्री * कक्षाद्... नमः...

श्री १.२४.१

श्री १

श्री ४

श्री ५

श्री १

श्री ६

श्री २०.५१.४

श्री १२.२१

श्री

श्री

श्री अतर्जवत्ता

श्री ४.१९.१ श्री कल्याणः तावन्-
[उत्त कल्याणः]

श्री ४

श्री १

यथा प्रजापतये प्रजापतिमिह समनमन् एवा मङ्गं संनमस् सं नमन्तु ।

विति भूतिं पुष्टिं पशुं ब्रह्म ब्राह्मणवर्चसम्

संनतेस् तु संनेनेमतस्? स्वाहा ॥११॥

सत् संनमो [अ]हमी धीति[स] साधनी ।

सकामान् अभ्वन् कृणु संज्ञानम् अस्तु नो धने ॥१२॥ ॥का०५॥ ॥अनु०७॥

५.३६

ये वारुणा उत नैनुयस्? पथीनां वीरुषां च पाशाः ।

ये औमा भूम्या अधि संबभूवुस् ते त्वा न हिसन् शिवतातिह अस्तु [ते] ॥१॥

ये अन्तरिक्षे दिवि ये च पाशान् ये विष्टु[.....] ।

[.....ते त्वा न हिसन् शिव]तातिह अस्तु ते ॥२॥

ये ते मानुषं मनुष्याथ भ्रयन्ते यां वा होमां पिड्याम् आरभन्ते ।

समाभ्यो वरुणो य आजगाम स त्वा न हिसाच्च शिवतातिह अस्तु ते ॥३॥

अपप्रगा यदि वा समाभिषे [अ]ग्निम् आरेभिषे यदि वा समिद्धम् ।

विद्वान् अविद्वान् अनुतं यद् उवकथ त्वा ता त्वा न हिसान् शिवतातिह अस्तु ते ॥४॥

यत् प्रतीच्यां श्रियत्? पृष्टांस पेण्यं चामपात्रे उपपात? ।

हीनस् सत्येनानुतं यद् उवकथ [त] त्वा न हिसान् शिवतातिह अस्तु ते ॥५॥

यं प्रावाणम् आरभन्ते येनांशान् अभिमुष्वन्ति सोमम् ।

यद् वा धनं धनकामो निरेभिषे ह्यत्रं गाम् अभ्यं पुरुषं वीमयावत् ।

[त] त्वा न हिसान् शिवतातिह अस्तु ते ॥६॥

यो बाजवन्तं सुधियं जघान तस्याधमा शानाद् अधि कोट्यावृतस्य ।

[स] त्वा न हिसाच्च शिवतातिह अस्तु [ते] ॥७॥

अपप्रगा यदि वा व्याभिषे [अ]ग्निम् आरेभिषे यदि वा समिद्धम् ।

[विद्वान् अविद्वान् अनुतं यद् उवकथ त्वा ता त्वा न हिसान् शिवतातिह अस्तु ते] ॥८॥

जाम्या इत्तं धृतम् आ रेभिषे धनुर् बोद्धतम् इत्या चक्रमित्रा ।

मन्युर् वा राक्षो वरुणस्या ममन्ध स त्वा न हिसाच्च शिवतातिह अस्तु ते ॥९॥ ॥का०१॥

५.३७

या ते प्रजा पीडता पराम्बु योनिर् वा मुग्धा निहता पिशाचैः ।

अस्त्राणां वाभ्य उपतिष्ठसि घोरं सर्वं तत् ते ब्रह्मणा पूरयामि ॥१॥

यद् अस्याः प्रजा वरुणेन शुषिता? दुर्जामानो वा ऋत्विग्यम् अस्यार्हन्ति? ।

देवात् सहपत्न्याद् विधि चक्रम् अस्या यत्नान् राक्षो अप इन्ध अग्निः? ॥२॥

अस्यास्त्र स्त्रिया यदि लक्ष्मीर् अनुभ्या गर्भो वास्या यातुधानैः परावृतः ।

दुष्कर्म्यं वा यत् स्वपती दृष्टोन्मानी तद् कणुतां मद्रया पुनः ॥३॥

देवैस्ताद् यदि पुत्रं न विन्दसे मनुष्याणां वा त्वा शपथो रराध ।

पितृभिर् वा ते अधि सुतः प्रतिष्ठित इदं तद् मिष्ट दम्बो जनयासि पुत्रम् ॥४॥

वैद्वानरो जन्मना जातः प्रजापतिस्त्रिंशत्[तु] रेतोऽस्याम् ।

वाधेथा देवो निर्कृति परत्तैः पुत्रिणीम् इमां प्रसवं कृणोतु ॥५॥

इह प्रजाम् अग्निर् अश्वैर् इदात् आश्रित्येभिर् वस्तुमिह संविद्वानः ।

विभ्ये देवा इवम् आ यन्तु मे सं पुत्रो [अ]स्यां जायतां वीर्यवान् ॥६॥

येन देव्य अदितिर् गर्भम् आधत्ते येन प्रजास्त्रजतु प्रजापतिः ।

तेनाहम् अश्वैर् इविषा जुहोमि यथा पुमांसं जनयासि पुत्रम् ॥७॥

वन्द्ये ते पुत्रं परि देवताभ्यो अनु मन्वन्तां मदतः पुत्रिमातरः ।

गर्भस् त्वा वक्षामास्यः प्र विधात् कुमारं जातं पिपृताद् उपस्ये ॥८॥ ॥का०२॥

५.३८

केस्य अग्निं केही विभं केही विभर्ति रोदसी ।

*** समनमं देवा ...

*** अभ्वन् ...

... पतीनां *** पाशाश्च

*** भूमा ... धीमां शिवं ...

... अपंत *** होत्राश्च मित्वाश्च *

*** वाजगाम ... हिसा शिवं ***

अपप्रगा धारि ...

*** अवविद्वान् ... इवत्त *** स *** सिता *

... पेष्ठां जामपात्रे पपापात्र

हिनस्तस्येनानुतं * इवत्त *** हिसा ...

... रमन्त * सुत * वन्ति *

... वीमयावत्

*** हिसां ...

ये *** तस्य इव ...

*** हिसं शिवं ...

*** इति ...

... इत चक्रमित्रा

*** वो *** मिमत्त *** हिसां शिवं *

अस्त्राणां वाभ्य तिष्ठसि ...

... दुर्जामानो ...

अग्निः

यत्ना ... * सुताश्च

दुष्कर्म्यं *** तिरश्चै इन्मानी ...

... शपथे *

... दम्बो *

... प्रसवं *

*** असी ददाभ्य ...

*** नै ...

*** आदते ...

... पुत्रिणी

... उपस्ये

वा २६.१

अभस्ताद् ८

वि ३.३९.१९

श्री ६.९७.२

न १०.१३६.१

अ २
अधिष्ठित

अ ३

अ ४

अ ५

अ ६

अ ७

केशी विश्वं सद् इहो केशीवं ज्योतिर् उच्यते ॥१॥
मुनयो वातरक्षणाः पिशाङ्गा वसते मला ।
वातस्यानु भ्राजि यन्तु यद् देवासो अयुक्षत ॥२॥
उन्मविता मौनेयेन वाती आ तस्मिन्मा वयम् ।
शरीरेद् अस्माकं यूयं मर्तासो अभि पश्यथ ॥३॥
अन्तरिक्षेण पतति स्वर् भूतावकाशतः ।
मुनिर् देवस्यदेवस्य सौकुल्याय सखा यतः ॥४॥
इन्द्रस्याभ्यो वायोस सखायो देवेभितो मुनिः ।
उभौ समुद्राव् आ क्षेति सद्यः पूर्वम् उतापरम् ॥५॥
गन्धर्वाणाम् अप्सरसां देवानां चरुणं चरम् ।
मुनिः केतस्य संविद्वान् सखा क्षीरं मविन्तमः ॥६॥
बाबुर अस्मा उपामन्यत् पिबहि स्ना कुर्ननमा ।
मुनिर् विषस्य पात्रेण यद् क्रेणापिबद् स्वह ॥७॥
संयुक्ते घावापुष्पिणी तिष्ठन्ते विमृश्ये ।
केशेनकस्य देवस्य विष्टभाष् कवीपतिः ॥८॥ ॥का०१॥

५.३९

अ तम् अंहो न दुरितं देवासो अह मर्त्यम् ।
सजोषसो यम् अर्यमा मित्रो नयस्ति वरुणो अति द्विषः ॥१॥
तद् धि वयं वृणीमहे वरुण मित्रार्यमन् ।
देव निर् अंहसो यूयं पाथ नेथाय मर्त्यम् अति द्विषः ॥२॥
ते नूनं नो ऽयम् ऊतये वरुणो [मित्रो अर्यमा] ।
नयिष्ठा नो नेषणि स्थ पर्विष्ठाः पर्वण्य अति द्विषः ॥३॥
शुनम् अस्मभ्यम् ऊतये वरुणो मित्रो अर्यमा ।
शर्म यच्छन्तु सप्रथ आदित्यासो यद् इमहे अति द्विषः ॥४॥
आदित्यासो [म]ति सुधो वरुणो मित्रो अर्यमा ।
वर्गं मरुद्भिर् उग्रं इवेमेन्द्रम् आदित्य स्वस्तये ऽति द्विषः ॥५॥
नेतार ऊ बु जस्र तितरो वरुणो मित्रो अर्यमा ।
अति विश्वानि दुरिता राजानश्च कर्षणीनाम् अति द्विषः ॥६॥
यूयं विश्वे परि पाथ वरुण मित्रार्यमन् ।
सुष्माकं शर्मणि प्रिये स्याम सुप्रणीतयो ऽति द्विषः ॥७॥
यथा ह त्यद् वसवो गौर्यं वित् पवि विताम् अनुज्जता यजत्राः ।
एवो ष् अस्मन् अनुज्जता ष्य अंहः प्र तार्ये अग्ने प्रतरं न आयुः ॥८॥ ॥का०४॥

५.४०

देवस्य त्वा सवितुः प्रसवे अभिजोर् बाहुभ्यां पूज्जो हस्ताभ्यां प्रसृतो
ब्राह्मणेभ्यो निर् वपामि ।
स मे मा खेह मवम् इष्यमाणः ॥१॥
पितृणां लोके अनु मयं पृथिव्येयं पशाम्य अनु घोर मन्यताम् अन्व
अन्तरिक्षम् ।
अनु मन्यताम् अवितिर् देवपुत्रा पिबेत् स्वर्गे लोके ऽस्तु ॥२॥
ब्राह्मणेभ्यो अघि वषाम्य अग्नी भूम्यां त्वा भूमिम् अघि धारयामि ।
अग्निः पञ्च रक्षत् ओवनम् इमं रक्षः पिशाचान् जुदतां जातवेदाः ॥३॥
अभ्युतम् अक्षिति विश्ववानिम् अस्त्रम् इव मवम् अक्षीयमाणम् ।
पिता पितामह उत यत् तृतीयः प्रथमं भागम् उप जीवन्तु अत्र ॥४॥
प्रपीनम् अक्षिति विश्ववानिं सोमम् इव पुनर् आप्यायमाणम् ।
पुत्रः पौत्र उत यः प्रपौत्रस्तेषाम् अस्तु निहितो भाग एवः ॥५॥
मामेजायैः निहितो भाग एव मानुषं मार्षतः कस्तो ऽस्तु ।
वैवस्वते निर्वये रोषणिम् परं तोक्षत् सुजातु मद्यम् इव पुनः ॥६॥
पूर्वतां यो इवन् तस्मादिनो ऽयं तिष्ठत्य् अक्षितिस सदा ।

॥ सद् इहे ...
॥ वातरक्षणाः ... मलाः
॥ मोनेयेन वाचां आ शस्तिमा *
... मन्तासो वि पश्यत
॥ पततिस्वन् भूताविषा*
॥ देवस्या * * यत । ओ असौकुल्याय सखायत
... सखातो दिविषितो *
॥ * * क्षिति ...
... चरं
॥ केतस्य ...
... कुर्ननमः
॥ विश्वस्य * * वेद्रेणापिबद् *

... वरुणो मित्रा अर्यमन्
यन् नो निहसो ... मयम् * *
तज्जो तन् वृषत् * वरुण
॥ * * नेषति ह * * पर्विष्ठा * *
... वरुण मित्रार्यमन्
॥ यच्छन्तु सुप्रथ * अय ...

... अदितियं * * *
नेतार ...
॥ विधानति * * चर्षणीनाम् * *

॥ शर्मानि प्रथा ...
॥ * * त्वि * * वित् प्रेषता वि मुन्यता *
॥ इव ... प्रतरन्त *

॥ * * प्रसवैशिनोः ...
महाणेभ्यो ...
स मे मा खिह ...
॥ * * मर्षा ... मन्यताम् *

... पिशाचां * *
॥ * * दानीन् ...

॥ अक्षति * दान्यो ... अप्यायमाणं
... निहतो * *
॥ निहतो ... कृतो *

॥ व ... अक्षिति * *

का १.४ इत्यादि

वे १.११.१

श्री १८.४.१६

वैषस्वतेन फल्सो ऽस्तु राक्षसमेता उप जीवन्तु मे स्वाः ॥७॥
शतधारं सहस्रधारम् उत्सम् अक्षितं व्यध्यमानं सखिलस्य मध्ये ।
ऊर्जं दुहानम् अनपस्सुरस्तम् उपासीयात् सुकृतां वन्न कोकाः ॥८॥
॥का०५॥ ॥अनु०८॥

इत्यथर्ववेदे पैप्यलादशाखायां पञ्चमः काण्डः [समाप्तः] ॥

* गुरुतो * * * समीतोप * * * स्वा
* * * अक्षतं यद्यमानं ...
* * * उपासीय ... ॥ ओं उपासीय सुकृतां वन्न
कोकाः (हिककिः काण्डसमाप्तिसूचिका)

इत्यथर्वणि...

श्री १०.१२०.१-९, श्री २०.
[१००.४-१२]

६.१

तद् इद् भास भुवनेषु ज्येष्ठं यतो जह्नु उग्रस् त्वेचनुम्नः ।

सद्यो जह्नुनो नि रिणाति शत्रून् अनु यं विभ्ये मवन्त् ऊमाः ॥१॥
बाहुधानश्च शवसा भूयोऽजाश्च शत्रुर् दासाश्च भियसं दधाति ।
अव्यनश्च व व्यनश्च व सखि सं ते नवन्तः पिपृता मवेषु ॥२॥
त्वे क्रतुम् अपि वृद्धन्ति विभ्ये हिरे यद् पते त्रिद भवन्त् ऊमाः ।
स्वावोत् स्वावीयस् स्वावुना वृजा सन् अवस्सु मधु मधुनामि योषीः ॥३॥
इति विद् धि त्वा घना जयन्तं रणरणम् अनुमवन्ति विभ्याः ।
भोजीयो धृष्णो स्थिरम् आ तनुष्व मा त्वा इभन् दुरेवा यातुधानाः ॥४॥
त्वया वयं शाश्वतदे रणेभु प्रपश्यन्तो युधेभ्यामि भूरि ।
बोधयामि त आयुधा वयोमिह सं ते शिशामि ब्रह्मणा वयांसि ॥५॥
स्तुषेभ्यं पुदवर्षसम् क्रन्धम् इततमम् आप्त्यम् आप्त्यानाम् ।
आ दधते शवसा सत दानून् प्र लाक्षते प्रतिमानानि भूरि ॥६॥
नि तद् वधिषे ऽवरं परं च यस्मिन् आविधावसा दुरोजे ।
आ मातरं स्थापयसे जिगत्सू अत इनोषि कर्बरा पुरुषि ॥७॥
इमा ब्रह्म बृहद्बिभो विवकीन्द्राय शूयम् अग्रयस् स्वर्वाः ।
महो गोत्रस्य क्षयति स्वराजो दुरयश्च विभ्या मवृणोद् अप स्वाः ॥८॥
एवा महान् बृहद्बिभो ऽधर्वावोषत् स्वां तन्वम् इन्द्रम् एव ।
स्वसारो मातरिभ्यरीद् अरिमा हिन्वन्ति च शवसा वर्धयन्ति च ॥९॥ ॥का०१॥

६.२

। वृधर्मन् योमि नो विभावा? मवृतास्तु स्वजन्मा वर्धमानः ।
अवृणास्तु । आजसा इहव? वितो दाधार जीणि ॥१॥
वि नि यो धर्माणि प्रयेमस् सत्ताद् ततो वपुषि कुणुते पुरुषि ।
यश्च व योमि प्रथमं अविशेषा यो वाचम् अनुविधां जिगाप ॥२॥
यस् ते शोक्तस् तन्वा शिरश्च सरद् चिरव्यं शुचयो अनु स्वाः ।
अजा दधूषे [अ]मृतानि नामाक्षे वस्त्राणि । विध परयन्ताम्? ॥३॥
प्र यद् पते प्रतरं पूर्व्यं शुस् सदस्सद् मातिहन्तो मधुर्यम् ।
कविश्च शुचस्य मातरा रिहाणे जान्ये पुर्वं यतिम् परयेयाम्? ॥४॥
तद् ऊ पु ते महस् पूयुजम्? नमः कविः काव्येना कुजो[मि] ।
। यस् सम्यजो ऽव्यजो यज्ञादामैवोद् वक्त्रा ववर्धा? ॥५॥
सत मर्वादाः कवचस् ततमृत् तासां अनेकाम् अन्धः अन्धुरो वात् ।
। उतामृतास्तु मते कुर्वं मधुराः पूतस् स्वधया समवृणु? ॥६॥
उतायु[र] ज्येष्ठो रक्षा वधात् ऊजा । वायुं च ते कविर् दात् ।
पुनो वा यत् पितरं सन्नम् ईडे ज्येष्ठं मर्वादिम् अन्नयन् स्वस्ति ॥७॥
दशान् नु । तां वरणे च इहाद् जावज्जित? कुजवो वपुषि ।

{ अथ वृधः काण्डा किञ्चते ॥ ओं नमो नमो स्वा-
कामगव्यै ॥ ओं नमो तिक्तमावेः ॥ ओं
उद् * * * मवेनेषु ... त्वेच (उपरि व)

* * * अन् कणीत ...
* * * अन् ...
* * * अन्वन् * * * सखि ...
... ऊमा
* * * स्वावीय * * * मवन् ... योषी
* * * वि ...
* * * शिरस् ... दधे दुरवसा *
* * * शास् ...
* * * बाधुवा ...
कु * * * काव्यम् ...
* * * वर्यते ...
न्य विद् वधिषे ... आवसा *
* * * मातर * * * जिवन्त ...

* * * * दुराष्ट ...
* * * मां * * * धर्वावोषत् * * * तनुन् ...
... ववसा * * *

... अमृतास्तु * * *
अनुष्ठास्तु * * * यतो ...
* * * धर्मणि प्रथम स्वस्त अतर् वपुषि * * * पुरोणि
* * * प्रथमाविशेष ...
* * * * * कुविरव्यो * * * न स्वा
* * * नामाक्षि वक्त्राणि वरयन्त
मेरु एते * * * सवसपातिहन्तो दुर्व
करि * * * जानीवन्तः प्रतिमानमता
* * * त महा प्रवर्तते ...

* * * वितरा वन्तुः स्मि... अन्ध *
दई...

श्री १-१
श्री १-१

अर्धम् अर्धेन शवसा पुणश्च अर्धेन शुष्म वर्धयसे अमूर ॥८॥
अवीवृषाम शम्भ्यं सखायं वरुणं पुत्रम् अविसेद् इषिरम् ।
कविशस्तान् अस्मै वयंश्च अवीवाम रोदसी सत्यवाची ॥९॥ ॥का०१॥

६.३

को वः पश्चात् प्राविच्छयत् कः पुरः पुराकनत् पथा यद् एजानु
परिमाणा वरुणप्रसृता अपः प्रजापतिर् असृजत स पुरः
पुरा स नो अवाचुजत् तेन सृष्टाः क्षरामसि ॥१॥
पुनानासो बहुधा क्षियन्तीमांश्च व लोकान् प्रविशय च सर्वाः ।
पुरं तस्माद् उरिताद् अविषा मुञ्चन्तु सृष्टोर् निर्रुतेर् उपस्थात् ॥२॥
आपो अस्मान् मातरस् स्वयन्तु घृतेन नो घृतपुत्रः पुनन्तु ।
विश्वं हि रिप्रं प्रवहन्तु देवीर् उद् उद् आभ्यश्च शुचिर् आ पूत एमि ॥३॥
आपो, देवीर् मातरस् स्वयिष्णोर् घृतस्तुतो मधुना सं पपृञ्चे ।
ता अस्मभ्यं स्वयो विश्वम् आयुः क्षप उक्ता वरिवस्यन्तु शुजाः ॥४॥
उक्कस्योदकत्वम् आ रेवस्वम् आ रेवतीनाम् ।
शुण्धोत्वाम् आपश्च शुण्धन्त्व अस्माद् ॥५॥
यूयम् आपो वीरभियो यूयं स्ववचा शुचिम् ।
यः कुमाकमिद् दिशो महिर्यन्ते प्रविशः पृथक् ॥६॥
यूयं मित्रस्य वरुणस्य योनिर् यूयं सोमस्य धेनुवाम् अविच्छाः ।
यस्मान् देवीर् देवा ह्रीयतीर्य रीः यूयं जिन्वत ब्रह्म क्षत्रम् आपः ॥७॥
ऽशम्भ्वामिश्च शाशवानां शमनां नयामसि ।
आपो विश्वस्य स्वदीर् या देवा मनवे वधुः ॥८॥
ऽयद् धावन् विपुनतेद्द् आपो यस् तिष्ठति शुद्धा यद् उद् भवन्ति ।
ऽनासाम् अवयम् अवदस्य रिप्रम् सनाद् एव मधुना सं पपृञ्चे ॥९॥
हिरण्यवर्णाश्च शुचयः पावकाः प्र चक्रमुद् हित्वावयम् आपः ।
शतं च वः प्रजवजेषु देवीस् सङ्घं च पवितारः पुनन्ति ॥१०॥
तास् त्वा वृषीः ब्रह्माणं स्वयम्यः ऽम्रोष्ठिया लोत्रिया जीवधम्याः ।
या विश्वस्य ऽशुचक्रियो वया योर्गावैवपयसास् ता अजायः ॥११॥
विश्वाद् रिप्रान् मुञ्चन्तु सिन्धवो नो यान् एनांसि चक्रमा तनूभिः ।
इन्द्रप्रसृष्टा वरुणस्य प्रसृताः सिञ्चतापो मग्ना समुद्रे ॥१२॥ ॥का०१॥

६.४

रात्री माता नमः पितार्यमा ते पितामहः ।
शिक्षादी नाम वा असि सा देवानाम् असि स्वसा ॥१॥
यस् त्वा पिबति जीवति त्रायसे पुदयं त्वम् ।
धर्मी च शम्भताम् असि ऽशम्भतां त्यम्बवनीः ॥२॥
यद् दण्डेन यद् दण्डा यद् अदर इरसा कृतम् ।
तस्य त्वम् असि मेवजी निष्कृतिर् नाम वा असि ॥३॥
भद्रा द्रुक्षेण तिष्ठस्य अभव्ये कविरे भवे ।
भद्रा न्यमोचे पर्णे सा न एष् अदन्धति ॥४॥
वृक्षेवृक्षम् आ रोदसि वृषयन्तीव कम्पला ।
जयन्ती प्रत्यातिष्ठन्ती संजया नाम वा असि ॥५॥
हिरण्यवर्णे सुवते शुष्मे कोमशवक्षणे ।
अपाम् असि स्वसा काले वातो ऽहात्मा बभूव ते ॥६॥
हिरण्यवाहु सुमगे स्वर्धवर्णे वपुहमे ।
कतं गच्छसि निष्कृते सेङ्गं निष् कृधि पूवम् ॥७॥
पुताची नाम कानीनो अजवन्तु पिता तव ।
अम्बो यमस्य यश्च द्यावत् तस्य हास्तास् उक्षिता ॥८॥
अम्बस्वास्मात् संपतिता सा पर्यम् अमि सिन्धवे ।
सरा पतविष्णु असि सा च वाम् अदन्धति ॥९॥

*** पुणश्च * शुष्म * अमूर
* अम्बो सापार्थ...
कविशस्तान् अस्मै वयां वीवाम *

* सो * मनवाचुजत् * सृष्टा *
* सी...कोकां * * सर्वा
* तस्मा...उपस्थाः

...भेमि
...पपृञ्चे
...आतु...
उदकं * रेवस्वम्...

* * भियोर् * स्व * *

...वयं सोमस्ये * *
वयमां...क्षत्रम्:

...वद तद् *
...पपृञ्चे
* * पावक * चक्रमुद् * आपा
...पुनन्ती

...म(उपरि इ)जाव
...एनांसि * *
* * प्रसृता ...

* * वासि ...
...पिबति ...
धर्मी...
...उडा * अदर * *
* * * मीवजी निष्कृतिर् * वासी
* प्रक्षेण ...
...नेत्रकम्पती

...वासी
...कोमसमक्षणे
* * * * * वस्ता वपुध्वे
...ह...
कतं गच्छसि निष्कृधि * * * री
* * * तवम् * भव
* वमस्ये भावस् तास् हास्तास् उक्षत
* त्वस्...शुष्मत
सरा पतविष्णु मा नेत्रकम्पती

श्री ५.५.१
श्री शिक्षाची
श्री २

श्री ४
श्री ५
श्री ५

श्री ३

श्री ७

श्री ६

श्री ४

श्री ८

श्री ९

धृताक्षके वामरते विद्युत्पथे भवन्धति ।
 १ यातु रङ्गमिच्छासि त्वम् अङ्ग निष्करीयसि ॥१०॥
 २ यत् ते जग्रथं पिशाचैस् तत् तार्हाप्यायतां पुनः ।
 ३ लाक्षाय त्वा विद्वभेषजीद? देवेभिस त्रायतां सह ॥११॥ ॥का०४॥

६.५

यथा द्यौश् च पृथिवी च न विभीतो न रिप्यतः ।
 एषा मे प्राण मा बिभेद् एषा मे प्राण मा रिषः ॥१॥
 यथा वायुश् चास्तरिक्षं च [न विभीतो न रिप्यतः । एषा...] ॥२॥
 यथा सूर्यश् [च] चन्द्रमाश् च [न विभीतो न रिप्यतः । एषा...] ॥३॥
 यथा द्यौश् च रात्री च [न विभीतो न रिप्यतः । एषा...] ॥४॥
 यथा धेनुश् चानङ्गाश् च [न विभीतो न रिप्यतः । एषा...] ॥५॥
 यथा मित्रश् च वरुणश् च [न विभीतो न रिप्यतः । एषा...] ॥६॥
 यथा ब्रह्म च क्षत्रं च [न विभीतो न रिप्यतः । एषा...] ॥७॥
 यथेन्द्रश् चेन्द्रियं च [न विभीतो न रिप्यतः । एषा...] ॥८॥
 यथा वीर्यं च वीर्यं च [न विभीतो न रिप्यतः । एषा...] ॥९॥
 यथा प्राणश् चापानश् च [न विभीतो न रिप्यतः । एषा...] ॥१०॥
 यथा मृत्युश् चामृतं च [न विभीतो न रिप्यतः । एषा...] ॥११॥
 यथा सत्यं चानृतं च [न विभीतो न रिप्यतः । एषा...] ॥१२॥
 यथा भूतं च भव्यं च न विभीतो न रिप्यतः ।
 एषा मे प्राण मा बिभेद् एषा मे प्राण मा रिषः ॥१३॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१॥

६.६

मधुमन् मे निक्रमणं मधुमन् मे परायणम् ।
 बाबा मधुमद् उद्यामाक्ष्यो मे मधुसंहशी ॥१॥
 १ माम् अनुप्रसारयं स स पत्तो नि मे विवाम् ? ।
 अथो ते पुनर् आयतो अक्षी कामेन शुभ्यताम् ॥२॥
 वशा मधुष ते मातोक्षा आजर्चमः पिता ।
 धेन्वा अधि प्रजातो ऽसि राजा स मधुमत्तमः ॥३॥
 वृषाणं वृष्यावन्तं सा पर्णम् अमि शिष्यतम् ? ।
 इन्द्राण्य अग्न अमवं ? मधुरी भगाय कम् ॥४॥
 पितृभोजनो मधुषस् सौःकाम्यो? इव्याय कम् ।
 स मा मधुना व्य अनकु यथाहं कामये तथा ॥५॥
 सिन्धुप्रजानो मधुषो ऽह्वीव नीयते जनी अनु ।
 स मा [मधुना व्य अनकु यथाहं कामये तथा] ॥६॥
 मधुमती सिनीवाली मधुना मा सम् अक्षतु ।
 सा मा मधुना व्य अनकु यथाहं कामये तथा ॥७॥
 यथा मधु मधुक्तस् संभरन्ति मधाद् अधि ।
 एषा युनजिम ते मनो अय्य अस्यां मामकी तन् ॥८॥
 यत् ते मनः परागर्हं? इदं वम् ? इह वेह वा ।
 तत् तया वर्तयामसि अपि वज्रामि ते मनः ॥९॥ ॥का०१॥

६.७

कश्यपश् च सुपर्णश् च यन् 'मरीच्याम् अमिच्छताम् ।
 सुपर्णं परं मवापश्यत् समुद्रे भूमिम् आहूताम् ॥१॥
 सुपर्णम् अमि पिञ्जतां परं अपश्यद् अस्तद् महत्परं अर्पणे ।
 तां सुकरत्वाय मायां तिरस् समुद्राद् उद् आमरत् ॥२॥
 यां समुद्राद् उदाभरत् भूम्यां सुकरमायाम् ? ।
 सैषा विषस्य दूषण्य अक्षी भवतु भेषजी ॥३॥
 अच्युता हिरण्येन या सत्ये अधितिष्ठति ।
 तस्यात् ते विश्वधापसो विषदूषणम् उद् भरे ॥४॥

...ती

...पान * रिषवा

...पान * रिष

* * उद्याम अक्षो ...

...यो * *

* मधुग * * आजकपमः *

वेन्वाधि ... सं *

वि° ...

* अद्याभरं ...

* मधुगतः ...

* * * वक्तु ...

सिन्धु * प्रजानो मधुगो ...

* मां

* * मधुमानकु * * *

यवान् * * * इव * * * तद्

वे दु ...

कश्यपस्व सुपर्णश् ...

* * 'पदवद् ...

* * पञ्जतां * अपश्य ...

* * माया ... आमर

* * उदाभरे * * माया

... भवन्त *

वे १.१५.४

यस्याः कुलाय [सलिले अस्तद् महत् अर्णवे ।
[तस्यास् ते विश्वधायसो विषवृषणम् उद् अरे] ॥५॥
यस्या भूम्या उपचीका उद् गृहं कृषतात्मने ।
तस्यास् ते विश्वधायसो विषवृषणम् उद् अरे ॥६॥
यस् त्वा भूमिं नाविन्वद् यस् त्वा भूमिम् उवाभरत् ।
तयोस् सहस्रधामान् अहं नामानि जगम ॥७॥
याम् उ इन्द्रो अकृणोद् भौमे नामानि वृषहा ।
तानि ते बभ्रोस् सं विघ्नस् सदेव विषवृषणि ॥८॥
यानि ते मरुतश्च बभ्रुः यानि सप्तर्वयो विदुः ।
विष्व आवित्या यां विदुस् सा भूमिर् विषवृषणी ॥९॥ ॥का०२॥

६.८

वा १२.९९

सहस्र यातुधानान् सहस्र यातुधान्यः ।
सहस्र सर्वा रक्षांसि सहमानास्य ओषधे ॥१॥
सहस्रमे सहस्रति सहस्याहम् उत्तरा ।
उताहम् अस्मि सासहि[स] सहसेव सदान्वाः ॥२॥
या सहमाना करति सासहान इव वृषभः ।
सदान्वाग्नी रक्षोग्नी सा त्वम् उग्रास्य ओषधे ॥३॥
ऽकेले हलं मनस्तनिनश्चेभः पुरा मुतः पथानत्वा ममभ्यतविहो अ-
क्षेवुभृद्गवच्छिरः ॥४॥
ऽअमुवाने बहुपुत्रे अनंजय्ये महोदरि ।
ऽपथस्तत्सत्तरे त्वं शर्करावत्सतीतरः ॥५॥
य इरायाश्च करति पाकस्येच्छन् त्वा शुचिम् ।
तान् अग्ने कृष्णावर्त्मने? तीक्ष्णभृक्षोदयन् इहि ॥६॥
अथो यद् दास गृहते सिन्धोर् मध्ये अपूरयम् ।
तद् आ रभस्व दुर्हणो तेन याहि परस्तरम् ॥७॥
ऽअस्याजनिहम् इहगा? अरिष्टाः किमयः पुरुषाय ।
ऽतस्यै बलासपत्नी? नमः कृणोमि ॥८॥
ऽकुण्डी सर्वपुत्रे भव पत्न्यादुभ्रातस् सदान्वा? ।
तस्याधि पुत्रान् भ्रातृश्च यत्र त्वा वि नयामसि ॥९॥ ॥का०३॥

६.९

ते मा २.४.०.१

ते मा

ते मा १

ते मा

ते मा १,२

१ ते मा वृषिन्वा अप्वक्षन्

ते मा १

ते मा

वृषायम् अंशुर् वृषमाय गृह्यते वृषायम् उग्रो वृषक्षसे ।
विष्यो निद् यो अविक्कदन् वृहन् नामर्षमस्य यत् ककुत् ॥१॥
विष्वान् वृष्यो भवत् अयं यो वृपतिर् मम ।
अथो इन्द्र इव देवेभ्यो वि ब्रवीतु जनेभ्यः ॥२॥
मनुषेभ्यो ऽधि ब्रवीतु सज्ज इन्द्रेण मेदिना ।
अग्निश्च तुभ्यं सहस्यो? राष्ट्रं वैभानरो दधत् ॥३॥
यस्यायं भागः क्वभ इन्द्राय परिणीयते ।
स इन्तु शत्रून् आयतो अथो इन्तु परायतः ॥४॥
स इन्ता शत्रून् भवतु इन्ता भवतु बोधताम्? ।
विषासहः प्रणीद् अयम् अग्र उद्भिन्वताम् असत् ॥५॥
आयुष्मन्तं वर्षस्वस्तम् अथो अधिपतिं विशाम् ।
अस्याः पृथिव्याश्च वेत्तनेम्? इमम् इन्द्र वृषभं कृणु ॥६॥
यत् सुभृक्षस् सुवृषभः? कस्याणो बहिर् आसदत् ।
कार्षीवलप्रमाणेन क्वभेन यजामहे ॥७॥
क्वभेन यजमाना अक्षरेणेव सर्पिषा ।
मुषश्च च सर्वा इन्द्रेण पूतनाथ च सहामहे ॥८॥
यं तुभ्यं भागम् क्वभं देवाः कैवस्यं ददुः ।
तेन वृत्राणि जोहमश्? शत्रूश्च यज् माहवे ॥९॥
अहि शत्रून् प्रति रन्ध्रवस्व कृष्यात्? संभूतो ऽसि वीर्यवाक् ।

मत्वाः कुलाय इत्यका (पूर्व साकम्वेना-
[वीतत्वाद्वा प्रसीकेन निर्देसः])

...उपचीकाद् गृहं *

* * * न विन्द...

* * * भामेन्... नः

वानि...

... जी

विश्वदित्या...

* * * नां * न्वाः

* * * सदात्वा *

... सदान्वा

* * * मान ... सासहानेव *

वेरावात् * * * इह...

* * * इहम् *

उच् * रभस्व...

* कपुर्...

* * * कदं नर्द...

विपु * भवत् * * *

* इन्नेव * वि विप्रवीतु *

* * * तुभ्यां...

वस्यायं भागम् क्वभम्...

... अहन्ता * *

... अयं मधुभिर्दत्तात् *

अस्व यज्ञ सुवृषभः * * *

कार्षीवलप्रमाणेन...

* * * क्षीरेणैव *

... सामहे

* * * सभून् मन् प्रति * कृष्यात्... वीर्यो *

श्री १.५.२
श्री १.३.१.२८
क १.१२.५
ते मा ५

इन्द्राय भागं परि त्वा नयामो [अ]रुह नो लोको अपृतम्यो ऽस्तु ॥१०॥
घृतघृह घृताहुत सहस्रभृह सुधुत ।
घृताहवन वी[दि]हि ॥११॥
यो घृतेनाभिघारित उग्रो जैत्राय तिष्ठसि ।
स नस् संकासु पारया घृतनासाद्येषु च ॥१२॥ ॥का०४॥

६.१०

कवित् सुभागर्षभस्य पत्नी प्रजाकामा वशिनी वाशिता गौः ।
तां सहस्रम् एकमुखा ददाति गर्भं दधाना मिथुना वरन्ती ॥१॥
गर्भं दधाना अप इद् दुहाना अभिहोत्रं वैश्वदेवीर् दुहानाः ।
वौर्गमाहिंसीर् वरुणस्य पत्नीः कर्क्यायानि ? सुमनसो ऽभि गावः ॥२॥
प्रजाम् इच्छन्तो धिषणाश् वरन्तीमान् एव अक्षिति[र्] विश्वरूपा ।
अभि क्रन्वन्ति भुवनान्य उरुणि ? ॥३॥
प्रजापतिनेषिताम् ऋत्विषावर्ती न हीनां प्रजाया ऋषभाश् भयस्ते ।
वृषण्यन्तीं वृषणस् सप्तमर्षीं हिंरुण्वन्तो अभि नुवन्ति वाशिताम् ॥४॥
सा प्रत्युसनिस् ? सुषवा सुवर्णा शुक्ल वसाना वरुणश् च निर नुदः ।
वैश्वदेवी सुषयाम् आ रमन्ते प्रजां दाता पुष्यतु गोपतिष्ठे ॥५॥
स्वयं स्थावरी वृषभाय तिष्ठति प्रतीची सोमं प्रति सूर्यम् अभिम् ।
अहिंस्ती वाशितेमाम् उपेहि पशून् दाता पुष्यतु गोपतिष्ठे ॥६॥
वशीक्षा ? भवतु वाशितायाम् अभेर भागम् उक्षियां यो ददाति ।
मियं धाम हृदयं सोम्यं मधु वाजिनीं त्वा वाजिनो वाजयन्तु ॥७॥
यो वाशितायां गव्यं अमरं अभिर् यद् अस्यां नृगं महिना बभूव ।
नमस् ते ऽस्तु प्रतिघृहन् वृणामि स्योना मे ऽस्तु तम्वे सुशोभा ॥८॥
येम गं वाशिता तां प्रतीमं पुंसां व्रातेन सा पुष्टयाना गौः ? ।
ऊर्जे दधाना घृतम् इद् दुहाना सहस्रपोषाय मे ऽस्तु दात्रे ॥९॥

॥का०५॥ ॥अनु०२॥

६.११

ब्रह्म जहानं [प्रथमं पुरस्ताद् वि सीमतस् सुखो वेन आवः ।
[स जुष्या उपमा अस्य विष्ठास् सतश् च योनिम् असतश् च वि बः] ॥१॥
अनासा ये वः प्रथमा यानि कर्माणि चक्रिरे ।
वीरा[न्] नो अत्र मा दभन् तद् व एतत् पुरो दधे ॥२॥
प्रजान् मानात् परि ये संवभूषुश् स्लोकवन्तस् सीमनस्य मन्तवः ।
अपानक्षासो बधिरा अहासत ऋतस्य पन्थां न तरन्ति दुष्कृतः ॥३॥
सहस्रधारम् अभि ते सम् अस्वरन् विषो नाके मधुजिह्वा असञ्चतः ।
तस्य स्पशो न नि मिषन्ति भूर्जयः पदेपदे पाशिनस् सन्तु सेतवे ॥४॥
पर्य ऊं पु प्र धन्व वाजसातये परि वृत्राणि सक्षणिः ।
दिवस्त्वर्णवान् नीयसे ? ॥५॥
सहस्रशो ? नामासि त्रयोदशो मासः । इन्द्रस्य दृष्टो ऽसीम्नस्य
शर्मासीम्नस्य वर्यासीम्नस्य वरुणम् असि ॥६॥
य् एतेनारात्सीर् असौ स्वाहा ।
तिग्मायुधो तिग्महेती सुशोभा अग्नीषोमाद् इह सु मृदतं नः ॥७॥
[अपैतेनारात्सीर् असौ स्वाहा] ।
[तिग्मायुधो तिग्महेती सुशोभा अग्नीषोमाद् इह सु मृदतं नः] ॥८॥
[अपैतेनारात्सीर् असौ स्वाहा] ।
[तिग्मायुधो तिग्महेती सुशोभा अग्नीषोमाद् इह सु मृदतं नः] ॥९॥
मुमुक्षम् अस्मान् गृमीयाद् अवघाज् जुषेयां यज्ञम् ।
अमृतम् अस्मासु धत्तं स्वाहा ॥१०॥
चभ्रुषो हेते मनसो हेते ब्रह्मणो हेते [तपसश् च हेते] ।
मेम्या मेनिर् असि अमेनयस् ते सन्तु ये ऽस्मान् अन्यधायन्ति स्वाहा ॥११॥

... रं * * * *
... सुधुतः

* रितम् ...
* संकुसु ...

कवीस् * पत्नीः ...

* दधानापदुहानाभिहोत्रं वी दुहाना
* पत्नी * स * *
* 'णस् ... विश्वा'
* * * ऊनां
* 'वती ... कषभा *
* 'भी ...
... सुषणां * * * * निम् *

* स्थावरे वृषभाय तिष्ठति ...

* वाशिताय * अंतर्द ... गृणां * *
* * * * गृणोमि ... वी

* * * * ना पोषा * * *

ब्रह्मा जहानमित्येका (पूर्वत्र साकल्येनाधीत-
[स्वाद्यत्र प्रतीकेन निर्दिष्टः])

... दमे तद् वेतत् * *

प्रजात्मानाद् ... वंतवः

* बधिरमस्तन्तस्य पन्था ...

* * * समस्मर ... अशस्वतः

* सरयो * * * तूर्णयः ...

पर्युष * * वाज्र ...

सर्मासि इन्द्रस्व बर्मासि इन्द्रस्व वै * *

वीतेनावैतेनामेतेनारात्सीर्द असौ स्वाहा तिग्मा-
युधो तिग्महेती सुशोभा अग्नीषोमाविह सुवधतं नः

समुक्तम् अरमाद् ...

* * * जनेनय * * * यो * अन्यभाक्नु *

श्री ५.१.८

श्री

श्री ५.१.११

श्री १२

श्री १३

श्री १४

श्री ५.१.७

श्री ५.१.०.१

श्री २

श्री ३

श्री ५.१.०.४

श्री ५

श्री ६

श्री ५.१.१.५

श्री ३,४

श्री २,३

अथपाठ्यक्रमे ऽथ कण्ठ आत्मानं न विदुषीति

यो ऽस्मांश्चि वक्षुषा मनसा यथ च वाचाकृत्या चित्त्या ब्रह्मणाद्यायुर्
अभिदासा[त्] त्वम् अन्ने तं मेन्यामेमि कृणु स्वाहा ॥१२॥
उद् आयुर् उद् कृत[म्] उद् बलम् उद् मनीषाम् ।
उद् इन्द्रियं वृष्णम् अस्मात्तु वेदि स्वाहा ॥१३॥
आयुष्कद् आयुष्मती स्वधावन्तौ गोपा मे स्वो गोपायतम् मा ।
आत्मसद्वी मे तं मे सुशेवौ मा मा हिंसिहं स्वाहा ॥१४॥ ॥का०१॥

६.१.२

इन्द्रस्य गृहो ऽसि [तं त्वा प्र विशामि सर्वं सर्वात्मा सर्वंगुत् सर्व-
पूरुषो यन् मे ऽस्तु तेन] ॥१॥
[इन्द्रस्य शर्मसि [तं त्वा प्र विशामि सर्वं सर्वात्मा सर्वंगुत् सर्व-
पूरुषो यन् मे ऽस्तु तेन] ॥२॥
इन्द्रस्य वर्मसि [तं त्वा प्र विशामि सर्वं सर्वात्मा सर्वंगुत् सर्व-
पूरुषो यन् मे ऽस्तु तेन] ॥३॥
इन्द्रस्य वरुधम् असि तं त्वा प्र विशामि सर्वं सर्वात्मा सर्वंगुत् सर्व-
पूरुषो यन् मे ऽस्तु तेन ॥४॥
अस्तुतो नामाहम् अयम् अस्मि स आत्मानं परि द्धे चावापृथिवीभ्यां
गोपीधाय प्र ह्वयेसे ॥५॥
अस्तुतो नामा प्राजापत्यो देवपुराणं अन्तः प्रहणां देवपुरात् सह
प्रामत् स्वस्तये ॥६॥

संज्ञात्सरस्य सप्यतस् सर्वैस् सहोदरैस् सह प्रहणां देवापुरायेवासि मे वनं
यो मा कथं चाभिदासति सं प्राजापतिम् इव गच्छति ॥७॥

अस्मात्तु प्रतिस्पशः पाहि रिषः पाहि द्विषः पाह् अदेव्या अमि-
शस्त्यास् स म इह तन्वं पाहि ॥८॥
यो [अ]स्मान् प्राच्या दिशो ऽद्यायुर् अभिदासा[द्] एतत् स कण्ठ्याद्
अहमवर्मं नो ऽस्तु ॥९॥
[यो] अस्मान् दक्षिणाया दिशो [ऽद्यायुर् अभिदासाद् एतत् स कण्ठ्याद्
अहमवर्मं नो ऽस्तु] ॥१०॥
[यो] अस्मान् प्रतीच्या दिशो [ऽद्यायुर् अभिदासाद् एतत् स कण्ठ्याद्
अहमवर्मं नो ऽस्तु] ॥११॥ ॥का०२॥

६.१.३

[यो] अस्मान् उदीच्या दिशो [ऽद्यायुर् अभिदासाद् एतत् स कण्ठ्याद्
अहमवर्मं नो ऽस्तु] ॥१२॥
[यो] अस्मान् भुवाया दिशो [ऽद्यायुर् अभिदासाद् एतत् स कण्ठ्याद्
अहमवर्मं नो ऽस्तु] ॥१३॥
यो [अ]स्मान् ऊर्वाया दिशो ऽद्यायुर् अभिदासाद् [ए]तत् स कण्ठ्याद्
अहमवर्मं नो ऽस्तु ॥१४॥
प्राच्यै दिशे स्वाहा ॥१५॥
दक्षिणायै दिशे स्वाहा ॥१६॥
प्रतीच्यै दिशे स्वाहा ॥१७॥
उदीच्यै दिशे स्वाहा ॥१८॥
भुवायै दिशे स्वाहा ॥१९॥
ऊर्वायै दिशे स्वाहा ॥२०॥
दिशे स्वाहा ॥२०॥
अन्तरिक्षाय स्वाहा ॥२१॥
पृथिव्यै स्वाहा ॥२२॥ ॥का०३॥

६.१.४

महाकण्ठं करीषजम् अक्षय्यायाम् अनाहुतम् ।
ओहः कोकमुक्थ च यत् ताव इतो नाशयामसि ॥२॥

... वि(प्रान्ते चि)त्वा *
*** त्वं ...
*** वर वरुधं ननीषो
वर इन्द्र...
आयुष्मतायुष्मती वन्तो ... गोपायतम् मा
सम् * सन् वे सुशेवौ ...

* मर्दतम् * त... सर्वा ***
पौरुषः सम् वे ***
* अवाय * आत्मानं ***
गोपीवाय *

*** सहोदरी सह । मे सर्वैस्तहोदरी सह *
[***]

* स्मश्रु * ... पाहि देव्यामि-
शस्त्यात् स मीव * *
... वित्साद्

* अस्मां ...

... रित्साद्
अहमवर्मं ...
प्रान्ते ...

प्रतीचे ...

देवे स्वाहा ॥ इति राक्षोऽन्वयम् ॥

* करीषजम् ...
* कोकमु * ...ताम् * *

दासभक्तं । कोदं प्रहसन् कश्चिन्मित्रम् कञ्चुं बद्धाङ्कं-मेनं-मर्-
भमादिनम् ।

युद्धं । इत्यायनं त्या प्रमुखादिन सत्यम् । [तान् इतो नाशयामसि] ॥२॥

भीमहस्तं सरीसृपं भद्राक्षं सुहृदिम् ।

। नकोपं दंष्ट्रीर्षं तां-पर्यन्मि मिवापदं । [तान् इतो नाशयामसि] ॥३॥

किरीटमाणो रूपकम् अथो शल्लब्धं शेषकृताम् ।

। तण्डम् अग्रे तुण्डिक दस्यंशः । उत वत्सपं [तान् इतो नाशयामसि] ॥४॥

। दासप्रस्थं सनिजसम् उद्रपयेवं चारुस्यन्तां ।

। दिव्यज्ञानं केशवं रत्नश्रु चरत्प आहुतं [तान् इतो नाशयामसि] ॥५॥

वर्हिः । प्रेदम् इच्छति । अस्यो नपास्योश्च चये ।

। कानुशवां शुकिहानसः । तान् इतो नाशयामसि ॥६॥

। यः कुमारो जरस्यामि तर्णा दासासुर अरायः के

। द्या किल न योद्धवान इत्थं किंच । तम् इतो नाशयामसि ॥७॥

। हीराक्षो नाम गेहो उरायो नाम सुनुहा ।

तम् इतो नाशयामसि ॥८॥

। नितुलमसम् आशिर्द वनकोशं च रोगहम् ।

। आमादं प्रयतीषिणं पर्यवानं परित्रयं दृकस्य दृक्चनं प्राणं । तान् इतो
नाशयामसि ॥९॥ ॥का०॥

६.१५

यश्च क भूमा या च स्फुटिह या बोजो यो रसश्च क के ।

हरामि शकः तान् अहं स्वया प्रचात् अक्षीपे ॥१॥

। क्षेत्राक्षेणात् आ हरामि स्फातिः सर्वो अक्षीपते ।

। कथाहं बुधहन् पितुम् आ हरामि युही उप ॥२॥

। बात् ते सीता भगाः शेषः अयश्चिहः । यश्च अक्षीपते ।

। अथो या निष्ठा ते क्षेत्र इत आहारि प्रक्षणा ॥३॥

। यत् कले रसम् आ[ह]दे यद् योष्ठे यक् च क्षेत्री ।

। अथोस्तुस्यासि । तस्य ते रसम् आ ददे ॥४॥

। ऊर्जा या के । नृपतस्योर्जाः अयहन्स्यः । ते ।

। ऊर्जा ते पश्यमानस्योर्जा पिष्टां त आ ददे ॥५॥

। [ऊर्जा या] ते । नृपतस्योर्जा बाता अस्यः । ते ।

। ऊर्जा ते पिश्यमानस्योर्जा पकां त [आ ददे] ॥६॥

। ऊर्जा या ते । नृपतस्योर्जाः यः अक्षितस्य ते ।

। ऊर्जा ते बुद्धमानस्योर्जा बुद्धां त आ ददे ॥७॥

। आ ते ददे । अजां ऊर्जाम् । ऊर्जाम् । अजीनम् । आ ददे ।

। अजां ऊर्जाम् । आदायात देकशफाम् । आ ददे ॥८॥

। ऊर्जा या ते । बुद्धमानम् । ऊर्जाः अक्षितस्य ते ।

। ऊर्जा ते सर्वेषाम् । अहं युद्धाणां प्रक्षणा ददे ॥९॥ ॥का०॥

६.१६

पितुं तु स्तोत्रं महोर्जां तविरी[म्] ।

। यस्य त्रितो व्य भोजसा दृवं विपर्यम् अर्धयत् ॥१॥

। स्वादो पितो महो पितो बवं का विदुस्महे ।

। अस्माकम् अविता भव ॥२॥

। उत नः पितव् आ गहि शिवश्च शिवामिद ऊतिमिः ।

। मयोभूः अक्षिपेयस् सखा सुखोय पथि नः ॥३॥

। तव त्वे पितो रसा रजास्त्र अतु विष्ठिताः ।

। दिवि वाता इव भिताः ॥४॥

। तव त्वे पितो ददतस् तव स्वादिष्ट ते पितो ।

। प्र स्वाक्षानो रसानां तुविभीवा स्वेरते ॥५॥

। अत् ते पितो महानां देवानां मनो शिवम् ।

रामस्त सोधनं ...

... श्रुपं (ग्राम्ये पाठः सरीसृपं) अस्ताहं *

... किरीटमाणो ...

... नहिः (उपरि हिः) ...

... तावः *

... रावः नाम सुनुह

... तावः *

... * जीमा * * स्फाति वयोर्षं * रस स्वं *

... हरामि * * तां इत् तव * *

... स्फाती * *

... इत्यहं पतुम् ...

... वदुः * * भगा ... अक्षीपते

... त्वः * *

... नयवः ...

... ददे

ऊर्जः * * हिं पिष्टात् तावदे

ऊर्जः * * पिष्टानां वपना ते

... नृपतस्योर्जा * * मथितस्य *

ऊर्जा ... * * तावदे

... * * तदे * ऊर्जम् * * अक्षितस्य ददे

... अजां ऊर्जाम् * * एकशफा ददे

... * * पुत्रवर्जा *

ऊर्जा ...

* न ...

... विपर्यम् *

ऊर्जः * * पितव् (पितुर्) ...

... स्वादिष्ट * *

... सुखाक्षीवा *

न का परिचय

अकारि चाह केतुना तवाहिम् अवसावधीत् ॥६॥
 यद् अद्ः पितो अजगन् चिवस् पर्वतानाम् ।
 अत्रा चिन् नो मधो पितो [अ]रं मक्षाय गम्याः ॥७॥
 यत् ते सोम गवाशिरो यवाशिरो भजामहे ।
 वातापे पीव इद् भव ॥८॥
 यद् अपाम् ओषधीनां बलिसम् आरिशामहे ।
 वातापे पीव इद् भव ॥९॥
 करम्भ ओषधे भव पीवो वृक्ष उदारयिः ।
 वातापे पीव इद् भव ॥१०॥
 तां त्वा वयं पितो वक्षोभिर् गावो न इव्या सुषुप्तिम् ।
 अस्मभ्यं त्वा सधमादं देवेभ्यस् त्वा सधमादम् ॥११॥ ॥का०६॥

६.१७

न १.१९.१, २, ३, ५, ४, ६-९

प्रति त्वं चारुम् अश्वरं गोपीधाय प्र ह्वयसे ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥१॥
 नहि देवो न मर्यो महस् तव क्रतुं परः ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥२॥
 ये महो रजसो विदुर विश्वे देवास्तो अनुहः ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥३॥
 ये शुभा घोरवर्षसस् सुक्ष्मस्तो रिशावसः ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥४॥
 य उग्रा अर्कम् आनुचुर अनाधृष्टास् ओजसा ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥५॥
 ये नाकस्याधि रोक्षणे दिवि देवास् सहासते ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥६॥
 य इह्वयन्ति पर्वतान् तिरस् समुद्रम् ओजसा ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥७॥
 आ ये तन्वन्ति रश्मिभिस् तिरस् समुद्रम् अर्णवम् ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥८॥
 अग्नि त्वा पूर्वपीतये सुजामि सोम्यं मधु ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥९॥
 आ यन्तु मरुतो गणैस् स्तुता दधतु नो रयिम् ।
 आ त्वा कण्वा [अ]ह्वयत गुणन्तु विप्र ते धियः ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥१०॥ ॥का०७॥ ॥अनु०१॥

६.१८

न १.१४.२

श्री ७.११.१

सं मा सिञ्चन्तु मरुतस् सं पूषा सं इहस्पतिः ।
 सं मायम् अग्निस् सिञ्चतु प्रजया व धनेन व ।
 दीर्घम् आयुः कृणोतु मे ॥१॥
 सं मा सिञ्चन्तु आदित्यास् सं मा सिञ्चन्तु अग्नयः ।
 इन्द्रस् सम् अस्मान् सिञ्चतु [प्रजया व धनेन व ।
 [दीर्घम् आयुः कृणोतु मे] ॥२॥
 [सं मा] सिञ्चन्तु अरुणास् सम् अर्का ऋषयश् च ये ।
 पूषा सम् [अस्मान्] सिञ्चतु [प्रजया व धनेन व ।
 [दीर्घम् आयुः कृणोतु मे] ॥३॥
 [सं मा सिञ्चन्तु] गन्धर्वाप्सरसस् सं मा सिञ्चन्तु देवताः ।
 भगस् सम् [अस्मान्] सिञ्चतु प्रजया व धनेन व ।
 [दीर्घम् आयुः कृणोतु मे] ॥४॥
 [सं मा] सिञ्चतु पृथिवी सं मा सिञ्चन्तु या दिवः ।
 अन्तरिक्षं सम् [अस्मान्] सिञ्चतु प्रजया व धनेन व ।

*** मधु...गन्वा
 *** गवाशिरो...

करम्भ...

तं...

अस्मभ्यं * सदमादं...सदमादम्

...पुराः

व मोह...

...रिशावसः

...आनुचुर अनाधृष्टास् *

अयं ह्वयन्ति पर्वतां...

*** पीतव...

*** अनुषा...

[दीर्घम् आयुः कृणोतु मे] ॥५॥
 [सं मा] सिञ्चन्तु प्रविशत् सं मा सिञ्चन्तु या विशः ।
 आशात् सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया व धनेन व ।
 [दीर्घम् आयुः कृणोतु मे] ॥६॥
 [सं मा] सिञ्चन्तु कृषयः सं मा सिञ्चन्तु ओषधीः ।
 सोमत् सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया व धनेन व ।
 [दीर्घम् आयुः कृणोतु मे] ॥७॥
 [सं मा] सिञ्चन्तु नद्यः सं मा सिञ्चन्तु सिन्धवः ।
 समुद्रत् सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया व धनेन व ।
 [दीर्घम् आयुः कृणोतु मे] ॥८॥
 सं मा सिञ्चन्तु आपत् सं मा सिञ्चन्तु वृक्षयः ।
 सत्यं सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया व धनेन व ।
 दीर्घम् आयुः कृणोतु मे ॥९॥ ॥का०१॥

६.१९

सं भर्गो बर्चसा माग्ने सं विष्णुः पुष्ट्यासृजत् ।
 क्षेत्रं सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया व धनेन व ।
 आयुष्मन्तं कृणोतु माम् ॥१॥
 सं विराट् बर्चसा माग्ने सं देवी पुष्ट्यासृजत् ।
 इडा सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया व धनेन व ।
 [आयुष्मन्तं कृणोतु माम्] ॥२॥
 सं धाता बर्चसा माग्ने सं सिद्धिः पुष्ट्यासृजत् ।
 सं देवो [अ]स्मान् अर्यमा प्रजया व धनेन व ।
 [आयुष्मन्तं कृणोतु माम्] ॥३॥
 सम् अंशो बर्चसा माग्ने सं वायुः पुष्ट्यासृजत् ।
 वातत् सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया व धनेन व ।
 [आयुष्मन्तं कृणोतु माम्] ॥४॥
 सं सभा बर्चसा माग्ने सं सरा पुष्ट्यासृजत् ।
 सूर्यत् सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया व धनेन व ।
 [आयुष्मन्तं कृणोतु माम्] ॥५॥
 सं सविता बर्चसा माग्ने सं सूर्यः पुष्ट्यासृजत् ।
 वन्द्रत् सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया व धनेन व ।
 [आयुष्मन्तं कृणोतु माम्] ॥६॥
 सं पशवो बर्चसा [मा]ग्ने सं यक्षः पुष्ट्यासृजत् ।
 दक्षिणा सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया व धनेन व ।
 [आयुष्मन्तं कृणोतु माम्] ॥७॥
 सं मा सिञ्चन्तु द्रविणं सं मा सिञ्चन्तु इन्द्रियम् ।
 तेजत् सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया व धनेन व ।
 [आयुष्मन्तं कृणोतु माम्] ॥८॥
 सं मा सिञ्चन्तु वर्षाणि सं मा सिञ्चन्तु मृतयः ।
 सरस्वती सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया व धनेन व ।
 आयुष्मन्तं कृणोतु माम् ॥९॥ ॥का०१॥

६.२०

आ रात्रि पार्थिवं रजः पितुर् अग्राणि धामनिः ।
 विषत् सदांसि वृहती वि तिष्ठत् आ त्वेवं वर्तते तमः ॥१॥
 न यस्याः पारं दृशे न योयुवद् विष्वम् अस्यां नि विशते वद् पृजति ।
 अरिष्टासत् त उर्वि तमस्तति रात्रि पारम् अशीमहि अग्ने पारम्
 अशीमहि ॥२॥
 ये ते रात्रे वृक्षक्षतो वृक्षारो नवतिर् नव ।

आशा ...

संमास्तं

* * * नम्यत् ...

समुद्रात् ...

* मात् ...

वर्षा ...

वन्द्र ...

सा ...

... पितरः मातुः *

* दृषांसि वृहती व * * * त्वेवं ...

... योयुवद् वत्स सदांसि निमिषतो रजति

नरिष्टा वत्स व उदुर्वति तस्य व रात्रि * * * *

१ * * * वृक्षारो * वत्सः

* बु इति सावयः । वी न
६-१ मन्वाणां वीनकोष्ठेषु तदनुक्रम-
ण्यां च नाना विभागः संस्मृतिश्च

* वी कोष्ठेषु अथ, अन्ध

*
वी १९.४८.१-६

अशीतित् सन्ध्व अद्या उतो ते सप्त सप्ततिः ॥३॥
बहिश् च वद् उ च रेवति पम्बाशत् पम्ब नद्यमिहि ।
चत्वार्यश् चत्वारिंशश् च त्रयस् त्रिंशश् च चात्रिणि ॥४॥
द्वा च विंशतिश् च ते राभ्य एकादशावमाः ।
तेभिर् नो [अ]द्य पायुभिर् नु पाहि दुहितर् दिवः ॥५॥
रक्षा माकिर् नो अघशंस ईशत मा नो दुश्शंस ईशत ।
मा नो [अ]द्य गवां स्तेनो मावीनां वृक ईशत ।
माभ्वानां भद्रे तस्करो मा नृणां यातुधान्यः ॥६॥
परमेभिः पथिभिः[स्] स्तेनो धावतु तस्करः ।
परेण दत्त्वती रज्जुः परेण[घा]युर् अर्धतु ॥७॥
अन्धो ? रात्रि तिष्ठधूमम् अशीर्षाणम् अहिं कृणु ।
इन् वृकस्य जम्भयास् तेन तं वृषदे जहि ॥८॥
त्वयि रात्रि विश्रामसि स्वपिण्यामसि जायुहि ।
गोभ्यो नश् शर्म यच्छाद् अद्वेभ्यः पुठवेभ्यः ॥९॥ ॥का०१॥

६.२१

अथो यामि तमस्सहे ? यामि चान्तः परीजहि ।
तामि ते परि दक्षसि ॥१॥
रात्रि मातर् उषसे नः परि देहि ।
उषा नो अहे परि द्वात् अहस् तुभ्यं विभावरि ॥२॥
यदि किं चेदं पतेद् यदि किं चेदं सरीसृपम् ।
यदि किं च ऽपद्मद् आसुम्बद् ? तस्मा[त्] त्वं रात्रि पाहि नः ॥३॥
सा पम्बात् पाहि सा पुरत् सोत्तराद् अघराद् उत ।
गोपाय नो विभावरि स्तोतास् त इह स्मसि ॥४॥
ये रात्रिम् अनुतिष्ठन्ति ये च भूतेषु जाग्रति ।
पशून् ये सर्वान् रक्षन्तु ते न आत्मसु जाग्रतु ते नः पशुभिर् जाग्रतु ॥५॥
वेद वै रात्रि ते नाम घृतावी नाम वा असि ।
तां त्वा भरद्वाजो वेद सा नो विसे ऽधि जायुहि ॥६॥ ॥का०४॥

६.२२

ब्रह्मास्य शिरो बृहद् अस्य पृष्ठं वामदेव्यम् उदरम् ओदनस्य ।
छन्दांसि पक्षौ मुखम् अस्य सत्यं विष्टा[री] यज्ञस् तपसो ऽधि जातः ॥१॥
अनस्थाश् शुक्राः पचनेन पूताश् शुचयश् शुचीन् अपि यमि क्लोकान् ।
नैतेषां शिष्टं प्र दहति जातवेदास् स्वर्गे लोके बहू स्त्रेणम् एषाम् ॥२॥
विष्टारिणम् ओदनं ये पचन्ति नैतान् यमः परि मुष्णाति रेतः ।
आस्ते यम उप याति देवान् सं गन्धर्वैर् मयते सौम्यैः ॥३॥
विष्टारिणम् ओदनं ये पचन्ति नैतान् अवर्तित् सचते कुतश् चन ।
रथी इ भूत्वा रथयान ईयते पक्षी इ भूत्वाति दिवं सम् पति ॥४॥
एष यज्ञो विततो बहिष्ठो विष्टारपको दिवम् आ ससाद् ॥५॥
अनुष्कुम्भ्यं अनुष्वां ददाति क्षीरेण पूर्णम् ? उदकेन दध्ना ।
पतात् त्वा कुस्या उप यमि विश्वहा स्वर्गे लोके स्वधया पिबमानः ॥६॥
घृतद्वया मधुकुस्या[स्] सुरोदकाः क्षीरेण पूर्णा उदकेन दध्ना ।
पतात् त्वा कुस्या उप यमि विश्वतस् स्वर्गे लोके स्वधया मादयन्तीः ॥७॥
पुण्डरीकं कुमुदं सन् तनोति विसं शालूकं शफको मुलाढी ।
स्वर्गे लोके स्वधया पिबमाना उप मा तिष्ठन्ति पुष्करिणीसं सम-
क्ताः ॥८॥

यम् ओदनं पचसि ऽभिन्नद् दधानो ? विष्टारिणं लोकमितं स्वर्गम् ।
स मे मा क्षेत्र मयम् दध्यमानो विश्वरूपा कामदुषा धेनुर् अस्तु मे ॥९॥
वृषमं सप्तं सई स्रुताय स्वर्गे लोके अमृतं दुहानम् ।
य इमे पुत्राः पितरश् च सन्ति ते त्वा विष्टारिण्य उप सर्वे सवेयुः ॥१०॥

* * जाद्य...
दृष्टव्यं... रेवत्ये वाद्यत् वंच *
... वादिनि
... रात्री एकादशावमा
... नृ * दुहितर् *

... मावेनां इकेवतः
सा (ग्राम्ये मा) ...
... दावतु *
... अक्षतु
... गिम् * *
इनो * जम्भया द्वेन नृपते *
ते * सपुटवामसि जायुषि

... परेणिहि
* ये * दध्मसि
... ना * वेदि
उषा * अहः...
... देदं *
... ना
* * साहि मा पुरत् सत्तराद् * *

... मि
* * * * * नात्वमसि जाग्रतु ...
... नामि वासि
... जायुषि (ग्राम्ये पितृवृक्षान्)

महासि ...
... जाता
अनस्थाद् ... [ण्यां ... लोक * वीणिद् *
नैदिषां सिष्णं प्र दद्यान् जातवेदाः नैदिषां ति-
... रेतो (३, २, १, २, १) इति कोष्ठे पाद्-
वास्ते ... असदिति स्वीनैः [क्रमः]
* * * * * नैननिवन्ति सजते ...
* व * रथवान् * व भूत्वाय दिवं समवति

* इ (अपरि कु) म्बा ... प्रजा * *
... ना
* * स्वरोदका ...
* * मुत्वा ... लोक * ती
* कुमिर्द ... विसं शाळूकं शफको *
* * स्वपच ...
* क
... जितिवं *

* * सद्य सौम्यता... दुहाने
वे ने * * * सति * * रिद्...

य इमान् यज्ञान् अभि विद्धितो ऽसि यस्येमे लोकास् स्वधया समकाः ।
य इमे पौत्रा उत ये पितामहास् तेभ्यो विहारिन् अमृतं नि धुस्व ॥११॥
यदि पृथिवीं यद् अन्तरिक्षं यदि दिवं देवतायाः जगन्थ ।
य इमे प्रपौत्राः प्रपितामहाश् च तेभ्यो विहारिन् अनु प्र ङ्गु ?
तत्र ॥१२॥

स्वर्गे लोके अप्सरस एनान् जाया भूत्वोप शेरते ।
विहारिणम् ओदनं ये पचन्त्य अस्मिन् लोके दक्षिणायाः परिष्कृतम् ॥१३॥
निन्दु वैनां स्वान् अप तनाद् अधि ।
विभ्रं शम् अस्त्यै कृण्वो विष्टु हीर्षतामसु ? ॥१४॥
अपार्चीं प्रतिमां कृण्व अघराचीं धियं नय ।
अतीमान् दश पर्वतान् अतीमा नाय्या दश ॥१५॥
अघराचीम् अपाचीम् अतो कुलशलां भिषं ? ।
विभ्रं शम् अस्त्यै कृण्वस् तेनैनं प्रतिमा मसि ? ॥१६॥
आजनिवज विलं विलाद् अरण्यम् आ कुर्व अरण्याद् अरणं जनम् ? ।
मृगान् अनु प्र पातय वातस्यैनां शिखां कुरु ॥१७॥
वाताग्रे यस्य हृदयं मनोद् एष्व अनु दप्मसि ।
विभ्रं शम् अस्त्यै कृण्वो विभ्रं संमामकुण्डसे ? ॥१८॥
शर्वम् अनु परि प्लव ताम् अन्तरा घावापृथिवी उमे ।
यथा न वञ्चि दान्तराद् विश तूलम् इवोपरि ॥१९॥
अशम् अस्त्यै वातो वात्स् अशी तद् अति सूर्यः ।
अथो यद् अन्नम् अन्नाति तद् अस्तु विषवत्तरम् ॥२०॥
सिंहस् ते ऽस्तु चक्षुषो [भ्यान्नः परिणु ? जने ।
[अग्निद् वाम् अस्त्यै अन्तरो यथा वां नशासति ?] ॥२१॥
एष वाम् अग्निद् अन्तरः स विष्वञ्चौ म्य अस्त्यतु ।
यथा वां सा मस्य उत्तरस्थोश् चनायुषी ॥२२॥
उत्पातय शिमिदाद् अति । इमी म्य अस्य दम्पतीः पर्व मांसम् इवाशि-
नां मेहम् अस्मिन् । पतौ रंस्तमोस्थो शयने स्वे । जहति वस-
नोश् चम् ? अहिद् जीर्णाम् इष त्वचम् ॥२३-२४॥
यथा मृताश् च जीवाश् चास्मिन् लोके व्योकसः ।
एवेमौ दम्पती स्ताम् अस्मिन् लोके व्योकसौ ॥२५॥ ॥का०५॥ ॥अनु०४॥

इत्यथर्ववेदे पैप्पलादशाखायां षष्ठः काण्डः समाप्तः ॥

७.१

सुपर्णस् त्वाम् अभिन्दत् सुकरस् त्वाकणम् नसा ।

दिप्सौचये त्वं दिप्सन्तं प्रति कृत्याकृते दह ॥१॥

[... ..]

अथो यो [अ]स्मान् दिप्सति तम् उ त्वं जह्य ओचये ॥२॥

अग्ने पुतनायाद् पुतनास् सहस्र ।

प्रति कृत्यां कृत्याकृते प्रतिहरणेन हरामसि ॥३॥

इष्वा ऋजीयः पततु घावापृथिवी तत्पुतस्य ।

उत तं मृगम् इष विष्यत् कृत्ये कृत्याकृते कृता ॥४॥

य इमान् * * विद्वानि * * स्वस्वधया *
ये मे पौत्रा (उपरि पिता) ... विहारिन् अमृता * *
यद् पृथिवीयं ...
ये मे ...

* * * एनं ...

* * अस्त्यै ...

अपार्चं प्रतिमा कृण्व अघराचीयं शियं *
अतीमां ...

... अर्ण्याम् * * * * *

मृगां ... ना * *

* यस्ता ...

* * * * ततस् सी विषवत्तरम्

* * * चक्षुष इत्येका (पूर्वत्र साकस्येनाधी-
[तत्वाद्वा प्रतीकेन निर्देशः])

* * अग्निम् अन्तरा ...

... चास्मि * *

पिताः पितरौ तुष्ट्यर्मातामातामहास् तेन ब्रह्मणास् तेन
चञ्चवसास् स्वर्गो लोकास् स्वर्गस्य कोक् रगभवते
य एवं वेद ॥अनु०४॥ ॥ इति आद्यमक्षणम् ॥ ॥
अं अस्मिन् लोके व्योकसौ ॥ इत्य् अथर्वणि
पैप्पलादशाखायां षष्ठः काण्डः ॥

{ अथ सप्तमः अं नमो नारायणाय ॥ अं नमो
ज्वालाभगवत्यै अं नमो तिष्ठोत्तमायै ॥ ॥
अं सुपर्णस्त्याम् ...

दिप्सौचये ... कृतो *

... पुतना *

वाः कारीय पततु ...

अ ॥ * * विष्यत् ...

प २.५८.२

श्री ५.१४.१

श्री २ । श्री अब जहि वातुबाना-
[नच कृत्याकृतं जहि

श्री ८

श्री १२

श्री १०.१.५१-१

श्री २.१८.१

श्री ५.१४.४

श्री १०

श्री ११

श्री १

श्री ७

श्री ६

श्री ५.२१.१-५,९,१०,८,११

अथम् अस्तु अथङ्तेः सप्तम्यः कृष्णविते ।
 अथङ्क प्रति प्र हिष्मसि बन्धु-ककार-तम्-कृष्णम् ॥५॥
 यत् त्वा कृत्ये [प्रतिपाय विद्मि अविदुषे वृद्धम् ।
 [पुनरु त्वा तस्मै दध्मे यथा कृत्याकृतं-इनत्] ॥६॥
 पुनः कृत्या कृत्याकृत्ये प्रतिहरणेव इत्यसि ।
 समक्षम् अस्मिन् अथ दध्मे यथा कृत्याकृतं-इनत् ॥७॥
 पुनः इव पितरं गच्छ स्वज-इवातिष्ठिते वृद्ध ।
 तन्मुद् इवाप्ययम् इति कृत्ये कृत्याकृतं-कृत्य ॥८॥
 उद् एणीव वारण्यः अस्मिन् अस्मिन् ।
 कृत्या कर्तारम् कृष्णम् ॥९॥
 कृत्येव परीक्षसं-अस्मिन् परि-कृत्यः ।
 दुर्द्वै चकुरे कृत्या ग्रीष्मसु प्रसिद्धे मुञ्चत ॥१०॥
 या कृत्ये देवकृता या वा मनुज्यजसि ।
 तां त्वा प्रत्यङ्क प्र हिष्मसि प्रतीचीनेन ब्रह्मणा ॥११॥
 यदि स्त्री [य]दि वा पुमान् कृत्या ककार पाप्मे ।
 ताम् उ तस्मै नयामस्य अथम् इवाभ्यामिधाम्या ॥१२॥ ॥का१॥

७.२

ओते मे पावापृथिवी ओत-देवी-सरस्वती ।
 ओतो म इन्द्रश्च वाग्निश्च क किमि अस्मयताम् इमम् ॥१॥
 अथेन्द्र कुमारस्य किमि-अथवे अहि ।
 इता विश्वा-अरातय उद्येव वचस्त-मम ॥२॥
 वो अथो परिसर्पति को आसी-परिसर्पति ।
 दतां यो मय्य-अच्छति क किमि अस्मयामसि ॥३॥
 विक्रपो द्वौ सक्वो द्वौ-कृष्णो द्वौ रोहितो द्वौ ।
 वधुश्च व-अथुर्कणश्च व-पुत्र-कनेकश्च व ते-इताः ॥४॥
 वे किमयश्च शितिवक्ता वे कृष्णाश्च शितिवक्तावः ।
 वे के व विश्वकृष्णाश्च-ताव किमीन्-अस्मयामसि ॥५॥
 यो द्वितीयश्च-अथुरस-किमि-सार्क-अर्जुनः ।
 अथाम्य अस्य पृष्टीश्च-अथ-वृक्षानि यद्-छिद्र ॥६॥
 उद् अलो-सर्वो-अन्नाद् विश्वकृष्णो-अवहृष्टा ।
 इहाश्च व अन्-अवहाश्च व सर्वोश्च व-अथुर्क-किमीन् ॥७॥
 येवापास-कृष्णासो-धुक्षामश्च व-अथि-अथवः ।
 इहाश्च व इन्त्यतो-किमि-अवहृष्ट-ओत इन्त्यताम् ॥८॥
 इतो येवापो इतश्च व-अथि-इतश्च व-अथि-अथवः ।
 इता विश्वा-अरातयो-अनेन वचस्त-मम ॥९॥
 सर्वेषां व किमीनां [सर्वेषां व किमीनाम्] ।
 भिनन्नस्य अस्मना शिरो दहाम्य अग्निना मुञ्चम् ॥१०॥ ॥का२॥

७.३

तिग्मेभिर् अग्ने अर्धिमिश्च-अथुर्क-देव-ओषिषा ।
 आमादो नि वह त्वम् अथम्-आसु नि-कृष्ण तां ॥१॥
 ओषिषाग्ने अर्धिषा व निद वहेते-अथयवः ।
 सक्वम् आसं कृष्णमे-त्वा-अन्नाद् उव-अथुर्क-अथम् ॥२॥
 निद आमादो नयामसि निद-कृष्णादो-पृष्टीभ्यः ।
 सक्वादो नाम ये देव ते-अग्ने मा-अथस्तां ॥३॥
 आमादश्च व कृष्णादस्य-अथ-अथो-अथः ।
 प्रजां ये अकिरे भागं ताव इतो निद नयामसि ॥४॥
 य अग्ने-अरसतमं-पञ्चम् उत-अथुर्क-अथम् ।
 वे वन्तु सर्वे-अथुर्क-अथो-अथ-अथम् ॥५॥

...अपविष्टिने

...अथम् * * * हिष्मसि ... अथम्

* * * कृष्णवितेका (पूर्वैव साकृन्विनापीतत्वा-
[इव प्रतीचेन निर्देवः])

...अथम् * *

... इतः

...अथदेवमिष्टतो *

* * * अथयं निदि * * * कृष्णाः

* * * अथयं वाक्कम् * * * वृणीव

अथयैव परीक्षां ... त्वच

अथयैव चकुरे ...

* * * अथयं ... प्रतीचीनवन् *

अथ * * * * * इमान ...

* * * * * नयामस्य आरवम् *

ओते ... ओकता * *

ओकतो ... कृमि * *

अथेन्द्र * * * कृमि ...

* * * विश्वारातयोपेण * * * निषा

* * * ओ * * * वे ...

नतां * * * अथयमि * * * कृमि *

... कृष्णी * * *

... कोकास् * * *

* * * शितवक्ता * * * शितवक्तावः

...अथम् *

...अथम्

अथयामि नृदां * * * * * अथम् *

अथयामि-अथ-का-कि-इवामो-अथम्-अथम्
[स]थ *

अथि यथाओ ... इतो * *

* * * विश्वारातय ...

[अथि सर्वतां व किमीनां द्वितीयपुस्तके]

* * * अथिमना ...

* * * अथि ...

...अथ-अथम् * *

* * * * * नयामसि * * * कृष्णावो *

...अथम् * * *

...अथम्-अथम् * * * दावु

* * * * * सतम् *

ये नस् सेतुः कृत्याकृतः किस्विपकृतस् सख्यः [म] ।
 पुनस् तान् यक्षिया देवा [न]यन्तु यत आगताः ॥१॥
 अवरेण सर्वरजो नेनजं हस्ति बलं ? ।
 घाता नो भद्रया नेवत् स नो गोपायतु प्रजाम् ॥७॥
 कृष्वे ऽहं रोदसी वर्म स्याम सवितुस् सवे ।
 माता नो भद्रया भूमि[र] यौथ बास्मान् पात्स् अंहसः ॥८॥
 यद् असुराणाम् अहम् अस्मान् पापात् मेधिनः ।
 देवानां पश्य वैष्यम् आपश् शुग्धन्तु माम् इमाम् ? ॥९॥
 आ ते पितर मरुतां सुखम् एमि मा नस् सूर्यस्य संवत्सो युवथाः ।
 अमि नो वीरो [अ]र्बेति क्षमेत प्र जायामहि वद्र प्रजया ॥१०॥
 यो गर्भे अमर्त यो वृधे अमर्त यज् जातं जनितायं च पौरुषम् ।
 तस्मा क्रव्या सं हविषा वृषणं स नः प्रजां जरदहि कृणोतु ॥११॥
 ॥का०॥

* न सीदुः कृतकृत किस्विपकृत *
 * त्वान्...

*** नेवत्(उपरि ६७) ***

या * पितुः...

* इषा * * इमं स नः(अवः) प्राप्ते मा
 [नः]...

७.४

इन्द्रस्य बाहू स्वविरौ वृषाणौ बित्रा इमा वृषभौ पारयिष्णु ।
 तौ योष्ये प्रथमो योग आगते याभ्यां जितम् असुराणां सद् यत् ॥१॥
 आशुय शिशानो वृषभो न भीमो घनाघनः सोमनश् वर्षणीनाम् ।
 संक्रन्वो ऽनिमिष एकवीर्य शतं सेना अजयत् साकम् इन्द्रः ॥२॥
 संक्रन्वनेनामिमिषेण जिष्णुनायोध्येन दुश्च्यवनेन धृष्णुना ।
 तद् इन्द्रेण जयत तत् सद्यं युधो नर इन्द्रस्तेन वृष्णा ॥३॥
 स इन्द्रस्तैस् स निष्क्रिभिर् वशी संजहा स युध इन्द्रो गणेन ।
 संसृजित् सोमपा बाहुशर्ष ऊर्ध्वधन्वा प्रतिहिताभिर् अस्ता ॥४॥
 बलविज्ञायस् स्वविरः प्रवीरस् सद्यस्मान् वाजी सद्यमान उग्रः ।
 अमिबीरो अमिसत्वा सहोजिज् जैत्रम् इन्द्र रथम् आ तिष्ठ गोविदम् ॥५॥
 इमं वीरम् अनु हर्षणम् उग्रम् इन्द्रं सत्त्वानो अनु सं रभणम् ।
 प्रामजितं गोजितं वज्रबाहुं जयन्तम् अजम् प्रवृणन्तम् भोजसा ॥६॥
 अमि गोत्राणि सद्यसा गाहमानो अदाय उग्रश् शतमन्युर् इन्द्रः ।
 दुश्च्यवनः पृतनापाद् अयोध्यो ऽस्माकं सेना अबतु प्र युत्सु ॥७॥
 वृहस्पते परि दीया रथेन रसोदामित्री अपबाधमानः ।
 प्रमज्जन् शत्रून् प्रवृणन् अमित्रान् अस्माकम् एष्व अविता तनूनाम् ॥८॥
 इन्द्र एवां नेता वृहस्पतिर् दक्षिणा यक्षः पुर एतु सोमः ।
 देवसेनानाम् अभिमञ्जतीनां जयन्तीनां मरुतो यन्तु मध्ये ॥९॥
 इन्द्रस्य वृष्णो वरुणस्य राक्ष आदित्यानां मरुतां शर्ष उग्रम् ।
 महामनसां भुवनच्यवानां घोषो देवानां जयताम् उद् अस्थात् ॥१०॥
 अस्माकम् इन्द्रस् ससृतेतु ध्वजेष्व अस्माकं या इषवस् ता जयन्तु ।
 अस्माकं वीरा उत्तरे भवन्तस् अस्मान् देवास्तो ऽवता हवेतु ॥११॥ ॥का०॥

इषत्... वमा * *
 त बोधे प्रथम योगागते * चतम् असुराणां * *

... इष्णा
 * * * नक्रिभिर * संवत्स अवि * *
 * * बाहोऽवत्(उपरि ६७) * * । मे ऊ-
 [ध्वधन्वा प्रति हिताभिरसा
 * अमिस्तत्वा... जैत्रावे आ रथम् * * कोविदम्
 * * * इषाणम्...
 ... अस्मा * *
 * * * मदायुस्माश् चतमस्तु * *

वृहस्पति...
 प्रमज्जन्तु...
 * * नवता * दक्षिणो...

* * मरुतस्व...
 ... अस्ताम्
 * वीर * भवन् अस्मा...

७.५

वैश्वानराद् अरोचतः जातो हिरण्ययो मणिः ।
 तम् आमरद् वृहस्पतिः कश्यपो वीर्याय कम् ॥१॥
 वृहस्पतिस् तम् अकृणो[र] मणि वैश्वानरं सह ।
 सतर्षयो बलाय कं सं वज्रं द्वा वयोधसः ॥२॥
 विष्टवे देवास् त्व इन्द्रियं सतर्षयश् च सं वज्रः ।
 जातो हिरण्ययो मणिर् अमर्त वैश्वानराद् अवि ॥३॥
 अभ्यथो जातः प्रथमो [अ]न्तेः म्रियतमा तनूः ।
 वैश्वानरस्य सद्यसा कृत्यावृषिः कृतो मणिः ॥४॥
 कृत्यावृषि त्वाविदं कृत्यावृषि भराणि त्वा ।
 कृत्यावृषि कृणोमि त्वा कृत्यावृषि वयोधसम् ॥५॥
 पतन्ती पक्षी बलवान् कृत्यावृषिस् सपत्नहा ।

... कश्यपो * *
 वृहस्पतिस्...

अथो...

... सपत्नहा

नितभि[र] ? विश्वमेवज उग्रः पतिको मणिः ॥६॥
 पतत्री ते बलाय कं नितभिद ? भेषजाय ते ।
 आतो हिरण्ययो मणिद अप रक्षांसि सेवतु ॥७॥
 देवो मणित् सपत्नहा रक्षोहामीवचातनः ।
 हिरण्यमयं नरंश्मान ? कश्यपेनाधृतं सह ॥८॥
 वैश्वानरं ते नमैकम् आदुद अग्नेर योनेस् सह बन्धेज आतम् ।
 गयस्काणः प्रतरणो वयोधः कृत्यादृषिः वलगहास्य उग्रः ॥९॥
 यस्येवं भूम्याम् अधि निष्कान्तं पांसुरे पदम् ।
 मृदा नस् तन्वो यद् रपस् तस्याह्माहि तनूवशिन् ॥१०॥
 वृषां त्वा विष वयं देवस्य सवितुस् सवे ।
 जीवातवे भ्रामसि मद्या अरिहतातये ॥११॥
 आछेदनः प्रच्छेदनो द्विषतस् तपनो मणिः ।
 शत्रुंजयस् सपत्नहा द्विषन्तम् अप बाधताम् ॥१२॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१॥

७.६

१ पत्यस्य स्थूणां पृथिवी दाधार कतेन ? देवा अमृतम् अन्व अविन्वन् ।
 भुवेण त्वा हविषा धारयाम्य अमि तद् द्यावापृथिवी शुणीताम् ॥१॥
 येमिद् होमैर् विश्वकर्मा दाधारैर्मा पृथिवी मातरं नः ।
 तेमिष् द्वा होमैर् इह धारयाम्य कृतं सत्यम् अनु वरन्तु होमाः ॥२॥
 इह भ्रियध्वं धरणे पृथिव्या उशत्या मातुस् सुमगाया उपस्ये ।
 अपराशुत्वा ? महसा मोदमाना अस्मिन् वास्तौ सुमजसौ भवाधः ॥३॥
 सुमजसो महसा मोदमाना वर्ष्मन् पृथिव्या उपरि भ्रियध्वम् ।
 अस्यै शालायै शर्म यच्छन्तु देवा धारामिद् एनां पृथिवी पिपर्तु ॥४॥
 इमां शालां भ्रैष्ठ्यतमां वसानाम् अरिहवीराम् अमि सं वरेम ।
 इहा उपमितो भवन्तु स्थिरवीरा उपसवो भवन्तु ॥५॥
 इमां शालां सविता वायुर् इन्द्रो बृहस्पतिर् नि मिनोतु प्रजानम् ।
 उक्षन्तूषा मरुतो घृतेन भगो नो राजा नि कृषिं दवातु ॥६॥
 मानस्य पत्नि हविषो जुषस्व तीमान्तस्य बहुलमध्यमस्य ।
 आ त्वा शिशुर् वाद्यताम् आ कुमार आ वाद्यन्तां येनवो नित्यवत्साः ॥७॥
 इहास्ते स्थूणा भवन्तु भूम्याम् अधि इहाः पक्षासस् सविषे विशाले ।
 स्थिरवीरा अजसिता न पथि शर्म नो यच्छ द्विपदे वतुण्यदे ॥८॥
 शाला देवी गार्हपत्याय अकल्पे तृणं वसाना जगती सुशोभा ।
 स्थिराङ्गां त्वा स्थिरपौरुषाम् अस्य १ पत्निः स्थिरा ? त्वा वीरा अमि
 सं वरेम ॥९॥

वास्तोष् पते प्रति जानीष्व अस्मान् स्वावेशो अनमीवो न पथि ।
 यत् त्वेमहे प्रति नस् तज् जुषस्व वतुण्यवो द्विपद आ वेशयेह ॥१०॥
 ॥का०१॥

७.७

वर्म उग्र ओषधीनां शतकाण्डो अजायत ।
 [मणित्] सहस्रवीर्यः परि णः पातु विश्वतः ॥१॥
 यथा वर्मो जायमानस् त्वचं मिनसि भूम्याः ।
 एवास्य मिद्यतां जनो यो व्रः पापं चिकित्सति ॥२॥
 अप नात्रम् अप कृत्याम् अप रक्षांसि धन्वा ।
 अमीबाथ् ज्ञातयामसि सर्वाथ् च यातुधाम्यः ॥३॥
 अस्मि ? वै निवत उड्डलं न वै सर्वम् अनुक्लवम् ।
 अस्ति त्वं तस्य वृषणो यो नः पापं चिकित्सति ॥४॥
 परि लावं परि प्रातः परि मध्यंदिनं परि ।
 वर्मो हिरण्यहस्तः परि णः पातु विश्वतः ॥५॥
 गिरौ जातस् स्वरा[द् अ]सि साकं सोमेन वभुजा ।

* * नमेकम्...

* * वयोधः...

* तन्नो वद्(उपरि इ)एस् तत्स्वनाहि तनूवशी
दृषा * विदं...

* प्रत्येदनो...

* शत्रुंज...

...अमृतान् * *

भुवेन * इहविषा...शुणीताम्

* * दधारै...

* * * * * धारयाम्य...

* सहमा ... प्रजसौ भवाध
सुमजसौ सहसा...

* * तमे...

* त(प्रान्ते व)पसितो * स्थिरा...

...बृहस्पतिन्मिनोतु *

उक्षन्तूषां कृष *

* * उक्षिबीभ्यताम् * * * * * वाधन्ता...

...तविषे *

...चक्षि * * * * * पुसेवा

राजं * वषा...

वन् * वत * * * * * द्विपदा वैश्यद

वर्मो...

* वर्मो अजायमानस् * मिनस्य भूम्यां

...रक्षस्व धान्वा

* * सर्वाथ् यातुधानः(उपरि नः)

वर्मो...

मा पापकृत्वन् शिखो? मा पाक× पुरुषो रि[बत् प]रि ज× पातु
 बिम्बतः ॥६॥
 सहस्रकाण्डस् तविषत् तीक्ष्णवक्षो विवासहिः ।
 दमेण सर्पा[न] रक्षांस्य अमीवाश् चाप धामसि ॥७॥
 अपदग्धं दुष्कण्यम् अपदग्धा अरातयः ।
 सर्वाश् च वातुधान्यः ॥८॥
 मा त्वा दभन् यातुधाना मा दृष्टुश् शकुनि× पतन् ।
 दभो राजा समुद्रिय× परि ज× पातु बिम्बतः ॥९॥ ॥का०२॥

७.८

यो न× पापेन वक्षसा घोषतो दकवृषत्? ।
 आराश् छपथम् प्राप्ताम्? अप नुपतु सर्वतः ॥१॥
 यन् नश् शपाद् वरो नो यत् सपत्नी इवभूर वा यच् छुशुरो वा शपाति ।
 ज्यायसश् शपथान् वा ये अवैतान् यावयामसि ॥२॥
 ॥यां समस्यन्ते पथां बाह्वं पादुत्याम् अधि ।
 ॥युवं तं बिम्बद् बाहो पूर्व× प्रतिस्पृणीयतां? ॥३॥
 ॥क्रुकेशो यवोम? वभूर मघवा नो न साध्यः ।
 ॥हिरण्यधन्वां शपथां तुपेजु? तां पीत्वेन्द्रो वृत्रं शक्रो जघान ॥४॥
 ॥वात्सवसैवाद्यत क्रवमस् सहस्रं शपथां इव? ।
 आराश् चरन्तु शपथा इतहतो जिहोविता अस्तास् सन्तु सर्वे ॥५॥
 ना स प्रां हा वा चो हे डा वी क्षिता? ।
 अघोरचक्षस[श्] शर्म ते वर्म कृण्वसि ॥६॥
 अपाञ्चो यन्तु शपथा अनेनास्ता अघायुना ।
 यो नो दुरस्या? जीवसे सेना नाकस्येवते ॥७॥
 परि [मा] पातु शपथाद् अनुताद् दुरिताद् उत ।
 परि मा ज्यायसश् शंसाद् देवो रक्षतु माम् इवम् ॥८॥
 अनास्त? यक्षं शपथेद् अनुचिष्याद्वयं? कृतम् ।
 वृहद् वर्म प्रति मुञ्चामि ते ॥९॥
 युवं तस्यै यायां सीव? पक्षणा ।
 [आ] विशन्तु पतत्रिणश् शतारं शपथा× पुनः ॥१०॥ ॥का०३॥

७.९

आ नो विश मा परि प्ठा अराते मा नो धक्षीद् दक्षिणां यातुमावान् ।
 पुन× प्र धाता सविता च यच्छतां नमो वीत्सीया असमृद्धये च कृण्वः ॥१॥
 यम् अराते पुरोधसे पुरु[बं परि]रपिणम् ।
 नमस् ते तस्मै कृण्वो मा वनि मम व्यथः ॥२॥
 अनवद्याभि× प्र युज्महे मनसा हृदयेन च ।
 अराते तन्वो मा वीत्सीद् दिवस्मन् परिरापिणी ॥३॥
 प्र णो वनिर् देवकृता दिवा नक्तं च लिभ्वतु ।
 [अ]रातिम् अनु प्रेमे वयं नमो [अ]स्तु अरातये ॥४॥
 उत नग्मा बोभुवती स्वजया सखसे जनम् ।
 [अ]राते विसि वीत्सीन्स् आकृतिं पुरुषस्य च ॥५॥
 परो मेष् असमृद्धे वि ते हेति नयामसि ।
 यं द्विषस् तं विद्वकस्या भूत्वा सुमणी? कृमणी दरोत् ॥६॥
 ॥नमस् ते [अ]स्तु समृद्धे मा माहं पुरोधि कृण्व अथ वर्मी त्वाहं ।
 ॥नमीवन्ती नुतदन्ती मा ते मर्यां ससन्त्येभ्यो अधि निर्बदन्ती? ॥७॥
 मा नो वनि मा वाचं वीत्सीद् उग्राद् इन्द्राग्नी न आ भजतां वसुनि ।
 सर्वे नो [अ]द्य दिवस्मन्तो अराति प्रति ह्वयेत ॥८॥
 [... ..]

विद्वः

...सहि

गमेण...

०दुषं दुभग्नि...

सर्वे...

* * * दमे ०वानां सा सा अग्निम् * पयम्

आराश् छपथम् * उप नपातु *

* * * वर णो * सपरिणश् ...

* चपथां वयिवैने *

...साम्य

आरा * * इताहतो ०दितारतास् * *

* * * शपथादनेनास्तावातुना

...विषो ० * *

वृहद्...

* * * शपथारं ...

[०मावां

अ * विक्षं * * प्ठारातेर * * दंवेर दक्षिणा

* * जाता * * * * वीरवतायासमृद्धये * कृण्व

* * ०वत्सै * ०पुणं

* * * कृण्वो ...

अनवद्याभि× ...

अराती * * वीरिष्ठे दिवस्मन्तं ०पुणी

पृ...

* * प्रेमे ... अरातये

* * नग्न आपोभवति रक्त्नम्या सुषेते चनं

* * विसि वीरिष्ठम् * * *

* * * अतिवृद्धे वृ * * *

* * * विन्म * ...

* * * * वीरिष्ठम् * * * नां * *

* * * गो * दिवस्मन्त * * ह्वयेतां

श्री ५.७.१

श्री २

श्री ३

श्री ८

श्री ७.१

श्री ७.५

श्री ६

[नतो हवामहे

श्री ४ सरस्वतीमनुमतिं अगं व-

श्री वाचं जुष्टं मधुमतीम्
श्री ५

श्री १९.१९.१-१०

[... ...] स वदामि देवानां वेबद्वृत्तिषु ॥९॥
यं वाचा मम कुर्याच्च जिह्वयौष्ठापिधानया ।
अथा तम् अथ विन्दतु वक्ता सोमेन बभ्रुणा ॥१०॥ ॥का०५॥

७.१०

पेतु देवस्य त्रायमाणः कुष्ठो हिमवतस्य परि ।
तत्कमानं सर्वं नाशयन् सर्वांश्च यत् यातुधाम्यः ॥१॥
श्रीणि ते कुष्ठ नामानि नद्यमारो नद्यारिणो न घायं पुरुषो रिषत् ।
अस्मै परि ब्रवीमि त्वा सायंप्रातर् अथो दिवा ॥२॥
जीबला नाम ते माता जीबन्तो नाम ते पिता भार्वा नाम ते स्वसा ।
[न घायं पुरुषो रिषत् ।
[अस्मै परि ब्रवीमि त्वा सायंप्रातर् अथो दिवा] ॥३॥
उत्तमो [अ]स्य ओषधीनाम् अनङ्गान् जगताम् इव व्याव्रथ श्वपदाम् इव ।
न घायं पुरुषो रिषत् ।
अस्मै परि ब्रवीमि त्वा सायंप्रातर् अथो दिवा ॥४॥
त्रिंशु शांभुभ्यो [अ]ङ्किरेभ्यस् त्रिंशु आदित्येभ्यस् परि ।
त्रिंशु जातो विश्वदेवेभ्यः ।
स कुष्ठ विश्वमेवज साकं सोमेन तिष्ठसि ।
तत्कमानं सर्वं नाशयन् सर्वांश्च यत् यातुधाम्यः ॥५॥
अश्वत्थो देवसदनस्य तृतीयस्याम् इतो दिवि ।
तत्रासूतस्य चक्षुषं ततः कुष्ठो अजायत ।
[स कुष्ठ विश्वमेवज साकं सोमेन तिष्ठसि ।
[तत्कमानं सर्वं नाशयन् सर्वांश्च यत् यातुधाम्यः] ॥६॥
हिरण्ययी नोद् अचरद् धिरण्यबन्धना दिवि ।
[तत्रासूतस्य चक्षुषं ततः कुष्ठो अजायत ।
[स कुष्ठ विश्वमेवज साकं सोमेन तिष्ठसि ।
[तत्कमानं सर्वं नाशयन् सर्वांश्च यत् यातुधाम्यः] ॥७॥
यत्र नावः प्रभंशनं यत्र हिमवतश्च शिरः ।
तत्रासूतस्य चक्षुषं ततः कुष्ठो अजायत ।
स कुष्ठ विश्वमेवज साकं सोमेन तिष्ठसि ।
तत्कमानं सर्वं नाशयन् सर्वांश्च यत् यातुधाम्यः ॥८॥
यं त्वा वेद पूर्व इक्ष्वाको यं वा त्वा कुष्ठिकाश्वः ।
अदिक्ष्यावसो अनु सारि इच्छसुः तेनासि विश्वमेवजः ॥९॥
शीर्षालाकं तृतीयकं सवन्दि यश्च हायनः ।
तत्कमानं विश्वधावीर्याधराश्वं परा सुव ॥१०॥ ॥का०५॥ ॥अनु०२॥

७.११

ये पर्वतास् सोमपृष्ठा आप उत्तानशीवरीः ।
वातः पर्जन्य आद् अग्निस ते क्रव्यादम् अशीशमन् ॥१॥
यस्य ते हन्तु चराचरम् उत्थास्यन्तं सरीसृपम् ।
गर्भं यो वशमास्यं तम् इतो नाशयामसि ॥२॥
यद् अग्निभ्यो [अ]प्सरसो गन्धर्वा गेह्या उत ।
क्रव्यादो मूदेविनस् तान् इतो नाशयामसि ॥३॥
यस्य त ऊर्ध्व आरोहस्य अखक ते रेडणाय कम् ।
आमादः क्रव्यादो रिपुंस् तान् इतो नाशयामसि ॥४॥
यस्य ते भोणी व्यवैत् अन्तरा दम्पती शये ।
योनिं यो अमर्द् आरोहति तम् इतो नाशयामसि ॥५॥
यस्य त्वा स्वप्नेन तमसा मोहयित्वा निपद्यते ।
[अ]रायं कण्वं पाप्मानं तम् इतो नाशयामसि ॥६॥
इहा ही कर्बु जलुते नैगुरकर्णं तुण्डिलः ।

श्री यं वा त्वा कुष्ठ काम्यः
श्री यं वा वसो वमात्स्यः

श्री १९.१९.१०

श्री १०.१९.१.१० श्री २०.१९.१.
[११.१०]

श्री ४ श्री १४

श्री ४ श्री १४

श्री १९.१९.१० श्री १९.१०

... जिह्वो
अथ चम् * * वक्तास...

* * माण ...
* * नाशयं ...

... दिवः
... इवशाः

... व्याप स्वपदाम् *

... दिवः
तिष्णामि विचो गिर्येभ्यस् * * *

* कुष्ठो ...
* * नाशयं ...

... त्वः * जायतात्

सः हिरण्ये नोनचरिण्यबन्धना *

स यत्र नवः परिभ्रमन् ...

* कुष्ठं ...
* * नाशयं ...
* * * पूर्वक्ष्वाको ...

... सन्तः * * *
* * शीर्षा अथ * सुवः

* * * पृष्ठाप वरि
* * पर्जन्याद् * * * अमं

* अग्निभ्य * गन्धर्वा * *
* * देवेनस्ताम् * *
* ता उव ...
* क्रव्यादे * ताव * *
* * * व्यावयत् ...
योनी ...

इन्द्रस्य तिष्ठम् आयुधं तेन त्वा नाशयामसि ॥७॥
नमस् तुष्ठाव नमः कुसुमाय नमः प्रतिष्ठाम्ने नमः कश्यपे ? ।
नमस् तुभ्यं निर्गते विहवधारे जले संघापये तां विहवकृपाम् ॥८॥
यावद् यौ यावत् पृथिवी यावत् पर्वति सूर्यः ।
तावत् त्वम् उग्र गुल्गुल परीमां पाहि बिम्बतः ॥९॥ ॥का०१॥

७.१२

एकराक्षीम् एकव्रताम् एकस्थाम् एकलामिकाम् ? ।
पाटां सपत्न्यातनीं जैत्रायाच्छावदामसि ॥१॥
एकराक्ष्य एकव्रत एकस्थ एकलामिके ।
न त्वा सपत्नी ससाह शैरेचनबाह्या ? ॥२॥
उत्तराहम् उत्तराभ्य उत्तरेद् अचराभ्यः ।
अधस् सपत्नी सामकृत् ? अधरेद् अचराभ्यः ॥३॥
न सैन्धवस्य पुण्यस्य सूर्यस्य स्नापयति त्वचाम् ? ।
पाटे स्नापया त्वया सपत्न्या वर्ष आ वदे ॥४॥
न वै पाटेपाटे ? वहसि सुभगं करणीद् असि ।
पाटे भगम् आ नो धेद् अथो मा महिषीं कृणु ॥५॥
यत् पाटे अघो वृक्षे वातप्लवा महीयसे ।
जयन्ती प्रत्यातिष्ठन्ती संजया नाम वा असि ॥६॥
उत्तानपर्णा सुभगां सहमानां सहस्वतीम् ।
अच्छा वृहद्वदां वद् पाटां सपत्नीचातनीम् ॥७॥
पाटाम् इन्द्रो व्य आह्नाद् धन्त्वा अशुरेभ्यः ।
तया सपत्नीं साक्षीय महेन्द्रो दानवान् इव ॥८॥
पाटा विमर्त्य अङ्गुशं हिरण्यवन्तम् अङ्गिनम् ।
तेन सपत्न्या वर्ष आ लुम्पसि समेधमत् ॥९॥
इमां वनाम् ओषधिं वीरुधां बलवत्तमाम् ।
अथा सपत्नीं वाचते कृणुते केवलं पतिम् ॥१०॥ ॥का०२॥

७.१३

यासाम् आराद् आघोषांसो वातस्येव पृथग् यताः ।
तासां सम्बनाम् ? इन्द्रो अप कुन्तश्च छिरः ॥१॥
याः पुरस्ताद् आचरन्ति साकं सूर्यस्य रश्मिभिः ।
[तासां सम्बनाम् ? इन्द्रो अप कुन्तश्च छिरः] ॥२॥
या वाचम् ; अनसव्यं न्य ? अन्तरिक्षाद् अथो दिवः ।
[तासां सम्बनाम् ? इन्द्रो अप कुन्तश्च छिरः] ॥३॥
यासां प्रेङ्क्षो दिवि वृद्धो अन्तरिक्षे हिरण्ययः ।
[तासां सम्बनाम् ? इन्द्रो अप कुन्तश्च छिरः] ॥४॥
याः पतन्ति वातरथाद् उत्तानाः पादघातिनीः ।
[तासां सम्बनाम् ? इन्द्रो अप कुन्तश्च छिरः] ॥५॥
[या] वृक्षं परिसर्पन्ति तावच्छु ? करिकृति ।
[तासां सम्बनाम् ? इन्द्रो अप कुन्तश्च छिरः] ॥६॥
याश्च त्वा रिशं गच्छन्ति विकुम्भाय चेलनाशिनीः ।
[तासां सम्बनाम् ? इन्द्रो अप कुन्तश्च छिरः] ॥७॥
यासां सिकतावान् इषुर्गृहो मितो हिरण्ययः ।
[तासां सम्बनाम् ? इन्द्रो अप कुन्तश्च छिरः] ॥८॥
या रोकैः प्रपद्यन्ते पुष्कलैर् इव जामयः ।
[तासां सम्बनाम् ? इन्द्रो अप कुन्तश्च छिरः] ॥९॥
या नदीः प्रतिगाहन्ते संरभ्य कम्बवा वयः ।
[तासां सम्बनाम् ? इन्द्रो अप कुन्तश्च छिरः] ॥१०॥
यात् तीर्थम् अवगाहन्ते अज्याय भवतीर् इव ।

इन्द्रश्च ...
नसत्तप्याव ... मरिष्ठाम्ने * *
... नपापये * * ५

* * उग्रगुल्गुलो ...

एकराक्षीम् ...
* सपत्नीचातनी *
एकराक्षी 'व्रता' त्या *
* * * ससाह *

... सूर्यो * *
... सपत्नी वर्षावदे *
... सुभगं *
* भगम् नो धेवधो * * *
* * * अथ ...
* * सजावा * वासि

* वृहद्वदा * पाटे सपत्न्यो
* इन्द्राणां वन्तवा अशुरेभ्यः
* सपत्न्यो ...

... वातस्यै * यतः
* * * इन्द्र * कुन्तश्च *

... अन्तरिक्षेभ्यो *

* प्रेङ्क्षो ...

... पादघातिनी

... नाशिनी

* सिकतावान् ...

* * पपद्यन्ते ... जामय

* * * गाहयन्ते * कम्बा *

* तीर्थम् * अज्याय भवतीर् *

श्री १.१८.४

श्री ५.५.११.४

श्री १.१८.११.५

श्री २.१६.११.५ श्री २.२७.४.५

श्री १.१८.११.५

श्री २

[तासां सम्बन्धनाम्? इन्द्रो अप कृन्तश्च छिरः] ॥११॥
यात् समुद्राद् उच्चरन्त्य उच्चैर् घोषान् करिक्रति ।
आगच्छन्तीद् जगज्जनम् इच्छन्ती* ग्रहितं बहु ।
तासां सुन्वतीम्? इन्द्रो अप कृन्तश्च छिरः ॥१२॥ ॥का०१॥

७.१४

अग्निर् आयुष्मान् स वनस्पतिभिर् आयुष्मान् ।
स मायुष्मान् आयुष्मन्तं कृणोतु ॥१॥
वायुर् आयुष्मान् सो अन्तरिक्षेणायुष्मान् ।
[स मायुष्मान् आयुष्मन्तं कृणोतु] ॥२॥
सूर्य आयुष्मान् स दिवायुष्मान् ।
[स मायुष्मान् आयुष्मन्तं कृणोतु] ॥३॥
बन्ध आयुष्मान् स नक्षत्रैर् आयुष्मान् ।
[स मायुष्मान् आयुष्मन्तं कृणोतु] ॥४॥
सोम आयुष्मान् स ओषधीभिर् आयुष्मान् ।
[स मायुष्मान् आयुष्मन्तं कृणोतु] ॥५॥
यज्ञ आयुष्मान् स दक्षिणाभिर् आयुष्मान् ।
[स मायुष्मान् आयुष्मन्तं कृणोतु] ॥६॥
समुद्र आयुष्मान् स नदीभिर् आयुष्मान् ।
[स मायुष्मान् आयुष्मन्तं कृणोतु] ॥७॥
इन्द्र आयुष्मान् स वीर्येणायुष्मान् ।
[स मायुष्मान् आयुष्मन्तं कृणोतु] ॥८॥
ब्रह्मायुष्मत् तद् ब्रह्मचारिभिर् आयुष्मत् ।
तन् मायुष्मद् आयुष्मन्तं कृणोतु ॥९॥
देवा आयुष्मन्तस् ते [अ]मृतेनायुष्मन्तः ।
ते मायुष्मन्त आयुष्मन्तं कृण्वन्तु ॥१०॥
प्रजापतिर् आयुष्मान् स प्रजाभिर् आयुष्मान् ।
स मायुष्मान् आयुष्मन्तं कृणोतु ॥११॥ ॥का०४॥

७.१५

दक्षिणा मा दक्षिणतो दक्षिणा पातु सम्यतः ।
पश्चाद् अनव्याधात्? पातु सर्वस्या भवहेत्याः ॥१॥
पशुना त्वां पशुपते क्षिपाहता? वतुष्यदा ।
आत्मन्वती दक्षिणा प्राणवत्ता प्राणे[न] हि ॥२॥
यां दधासि भद्रधानो दक्षिणां ब्राह्मणकृते ।
सा त्वा यक्ष्मात् पारयत्य अग्रेस् संतापाद् दिव्यस्य शोकात् ॥३॥
द्वामीमां दक्षिणाम्? आताममश् छस्याद् यक्ष्मात् विबर्हीमो वयं ते? ।
कर्णशीलम् उपहृत्यारातीस् सर्वे यक्ष्मा उप तिष्ठन्तु साकम् ॥४॥
अस्येन प्राणी वनुते तिरोधसे परिधानेन यक्ष्मा? ।
हिरण्यम् अश्वं गां ददातु कृणुते वर्म दक्षिणा ॥५॥
उष्णीशंस्या शीर्षकस्या. द्रास स्वात्तं नामया बन्धं हिरण्यं मिथ्या-
कर्णाद् वत्सं शुक्रं भाजातु वायुर्पात् पातु दक्षिणा । उपवर्हणं
कृत्वा प्रीवा मयाद् मणयो यक्ष्माद् अत्रय्या आङ्गुरोगाद्? ॥६-७॥
अभ्यञ्जनं मन्यन्तां निष्कामया? अधस्यदा ।
दामयत* पदो रोगान् उपानहो दण्डस् त्वा वत्स* परि पातु सर्पात् ॥८॥
दक्षिणत* प्रेतो दक्षिणेन सौमनसं दक्षिणां धोक्यमाणः ।
इषम् ऊर्जं दक्षिणां संवत्सराणा वृतस्य धाराम् अ[ब]से प्रतीमः ॥९॥
सहस्राङ्गा शतं ज्योतिषां ह्य अस्या यज्ञस्य पमिर् अमृता स्वर्गा ।
आ न एतु दक्षिणा विभक्ताहिंसन्तीं प्रति युद्धीम एनाम् ॥१०॥
॥का०५॥ ॥अमु०१॥

०न्ती ...
... कृन्तश्च *

... कृणोतु

... ओषधिभिर् *

इन्द्रेणातुं ...

*युष्मात् तद् * आयुष्मान्
* मायुष्मा * *

* वा आयुष्मन्त आयुष्मन्तं कृणुत

* * आयुष्मन्त *

... दक्षिणा* * *

... हेत्या

* * बद्धदानो...

... अग्ने * * शोका

... छस्याभ्यक्ष्मा * * *

* * रातिस्...

... दद(उपरि दा)तु...

* शीशकस्या ...

* * * उपनहः ... सर्पा

... दक्षिमाण

सहस्राङ्गा * ज्योतिषं ...

* नेतु... बहिंसन्ती * * *

श्री १९.१७.१-१०

७.१६

अग्निं मा पातु वसुभिः पुरस्तात् ।
 तस्मिन् क्रमे तस्मिन् अये तां पुरं ब्रवीमि ।
 स मा रक्षतु स मा गोपायतु तस्मा आत्मानं परि वदे स्वाहा ॥१॥
 वायुर् मास्तरिक्षेणैतस्या दिशः [पातु ।
 [तस्मिन् क्रमे तस्मिन् अये तां पुरं ब्रवीमि ।
 [स मा रक्षतु स मा गोपायतु तस्मा आत्मानं परि वदे स्वाहा ॥२॥
 सोमो मा रुद्रैर् दक्षिणाया दिशः [पातु ।
 [तस्मिन् क्रमे तस्मिन् अये तां पुरं ब्रवीमि ।
 [स मा रक्षतु स मा गोपायतु तस्मा आत्मानं परि वदे स्वाहा ॥३॥
 वरुणो मादित्यैर् एतस्या दिशः [पातु ।
 [तस्मिन् क्रमे तस्मिन् अये तां पुरं ब्रवीमि ।
 [स मा रक्षतु स मा गोपायतु तस्मा आत्मानं परि वदे स्वाहा ॥४॥
 सूर्यो मा द्यावापृथिवीभ्यां प्रतीक्या दिशः [पातु ।
 [तस्मिन् क्रमे तस्मिन् अये तां पुरं ब्रवीमि ।
 [स मा रक्षतु स मा गोपायतु तस्मा आत्मानं परि वदे स्वाहा ॥५॥
 आपो मौषधीमतीर् एतस्या दिशः पान्तु ।
 तासु क्रमे तासु अये तां पुरं ब्रवीमि ।
 ता मा रक्षन्तु ता मा गोपायन्तु ताभ्य आत्मानं परि वदे स्वाहा ॥६॥
 विश्वकर्मा मा सप्तर्विभिर् उदीक्या दिशः [पातु ।
 [तस्मिन् क्रमे तस्मिन् अये तां पुरं ब्रवीमि ।
 [स मा रक्षतु स मा गोपायतु तस्मा आत्मानं परि वदे स्वाहा ॥७॥
 इन्द्रो मा मरुत्वान् एतस्या दिशः [पातु ।
 [तस्मिन् क्रमे तस्मिन् अये तां पुरं ब्रवीमि ।
 [स मा रक्षतु स मा गोपायतु तस्मा आत्मानं परि वदे स्वाहा ॥८॥
 प्रजापतिर् मा प्रजननवान् सह प्रतिष्ठाया ध्रुवाया दिशः [पातु ।
 [तस्मिन् क्रमे तस्मिन् अये तां पुरं ब्रवीमि ।
 [स मा रक्षतु स मा गोपायतु तस्मा आत्मानं परि वदे स्वाहा ॥९॥
 बृहस्पतिर् मा विश्वैर् देवैर् ऊर्वाया दिशः पातु ।
 तस्मिन् क्रमे तस्मिन् अये तां पुरं ब्रवीमि ।
 स मा रक्षतु स मा गोपायतु तस्मा आत्मानं परि वदे स्वाहा ॥१०॥ ॥का१॥

... तस्मिन् अयेतां * *
 ... तस्मात्मानं * * *
 * क्षेम तस्या ...

वरुण मा नतीनेतस्या दिशम्

अपो लोषधीमतीर् * * *
 * * तावाभ्येषां * *
 ... ताभ्यानुत्मानं * * *
 * * * उदीचा ...

* * * सप्त मिष्टाया...

* * * तस्मिन् अयेतां * *
 ... तस्मात्मानं * * *

श्री १९.१८.१-१०

७.१७

अग्निं ते वसुमन्तम् ऋच्छन्तु ।
 ये माघायवः प्राच्या दिशो ऽभिदासान् ॥१॥
 [वायुं ते ऽन्तरिक्षवन्तम् ऋच्छन्तु ।
 [ये माघायवः एतस्या दिशो ऽभिदासान् ॥२॥]
 सोमं ते रुद्रवन्तम् ऋच्छन्तु ।
 ये माघायवो दक्षिणाया दिशो ऽभिदासान् ॥३॥
 वरुणं त आदित्यवन्तम् ऋच्छन्तु ।
 ये माघायव एतस्या दिशो ऽभिदासान् ॥४॥
 सूर्यं ते द्यावापृथिवीवन्तम् ऋच्छन्तु ।
 ये माघायवः प्रतीक्या दिशो ऽभिदासान् ॥५॥
 [अपस् त ओषधीमतीर् ऋच्छन्तु ।
 [ये माघायव एतस्या दिशो ऽभिदासान् ॥६॥]
 विश्वकर्माणं ते सप्तर्विवन्तम् ऋच्छन्तु ।
 ये माघायव उदीक्या दिशो ऽभिदासान् ॥७॥
 इन्द्रं ते मरुत्वन्तम् ऋच्छन्तु ।
 ये माघायव एतस्या दिशो ऽभिदासान् ॥८॥
 प्रजापतिं ते प्रजननवन्तम् ऋच्छन्तु ।

इमांमाघायवः ... दासां

इ... दासां
 * स्वादिश्व *
 इ... दासां
 * * वन्त इच्छन्तु
 इ * एतस्या * मिदासां

इ... दासां
 * मे...
 ... दासां

ये माघायवो ध्रुवाया विशो ऽभिदासान् ॥९॥
 इहस्पति ते विश्वदेववन्तम् अरुन्तु ।
 ये माघायव ऊर्वा[या] विशो ऽभिदासान् ॥१०॥ ॥का०१॥

७.१८

वैकङ्कतेनेध्मेन देवेभ्य आज्यं वह ।
 अग्ने ती इह सादय सर्व आ यन्तु मे हवम् ॥१॥
 इन्द्रां याहि मे हवम् इदं करिष्यामि तच्च कृणु ।
 इमम् इन्द्रातिसरा आकृति सं नमन्तु मे ।
 तेभिश्च शकेम वीर्यं जातवेदस् तनूवशिन ॥२॥
 यद् असाव् अमुतो देवा अदेवस् संशु चिकीर्षति ।
 मा तस्याग्निद् हव्यं सासीव धवं देवा अस्य मोप गुरु
 ममैव हवम् एतन् ॥३॥
 अति धावतातिसरा विश्वस्येशाना ओजसा ।
 वृध्वतामुष्य जीवति? इन्द्रेण सह मेदिना ॥४॥
 अतिसृत्यातिसरा इन्द्रस्योजसा हत ।
 अग्निं वृकीव मध्मीत ततो वो जीवन् मा मोषि ।
 [प्रतीच×] पुनर् आ कृधि यथामुं तृणहां जनम् ॥५॥
 यम् अमी पुरोदधिरे ब्रह्माणम् अभिभूतये ।
 इन्द्र स ते अघस्पदं तं प्रत्य अस्यामि मृत्यवे ।
 क्रव्याद् एनं शमयतु ॥६॥
 यदि प्रेयुर् देवपुरा ब्रह्म वर्माणि चकिरे ।
 तनूपानं परिपाणानि चकिरे सर्वं तद् अरसं कृधि ॥७॥
 अथैनम् इन्द्र वृत्रहन् उग्रो मर्मणि विध्य ।
 अत्रैवैनम् अभि तिष्ठथ शक्र मेघ अहं तव ।
 अनु त्वेन्द्रा रभामहे स्याम सुमती तव ॥८॥
 यथेन्द्र उद्धातनं? लब्ध्वा चक्रं अघस्पदम् ।
 कृण्वे ऽमुम् अधरं तथा शश्वतीभ्यस् समाभ्यः ॥९॥ ॥का०३॥

७.१९

आङ्गिरसो जम्भनासि तम् उ द्वाहुर वनस्पतिम् ।
 स पीलो रक्षो बाधस्व साकम् इन्द्रेण मेदिना ॥१॥
 अप रक्षांसि बाधस्व बाधस्व परिरापिणः ।
 पिशाचान् पीलो क्रव्यादो बाधस्व मूरुदेविनः ॥२॥
 अथाहुस् तिष्ठं? कटुकम् अवगूढं पले कुलम् ।
 तस्यै हिरण्यकेयै नमः कृण्मो अरातये ॥३॥
 या महती महोम्माना सर्वा आशा ध्यानशो ।
 तस्यै हिरण्यकेयै नमः कृण्मो अरातये ॥४॥
 यस् ते योनिं प्रतिरेदथ आण्डादो गर्भवृषणः ।
 रायं पुत्रं प्राप्य त्वं पीलोस् सहजासिथ ॥५॥
 यदा पील मङ्गलः पक्षो तिष्ठ? वनस्पते ।
 तद् आहुर इन्द्रं जहानं शक्रं प्रज्जहो? प्रति ॥६॥
 यथा सेदिम् अपबाधतापश्यमानो वनस्पते ।
 एवा पीलो रक्षो बाधस्व साकम् इन्द्रेण मेदिना ॥७॥
 यत् पिशाचैः पुरुषस्य जग्वं भवत्य् आत्मनः ।
 आ पीलो व्यायते पुनस् तव चाभातु पिप्पलम् ॥८॥
 पीलुं त्वाहुः पीत्वा आहुर अथो त्वाहुर वनस्पतिम् ।
 सर्वा ते भद्रा नामानि तेभिर् नः पाण्यं ब्रह्मसः ॥९॥
 रक्षोहणं वृत्रहणं पीलुं पिशाचजम्भनम् ।
 अजानम् अग्ने वृक्षाणां तं ते ब्रह्माम्य आयुषे ॥१०॥ ॥का०४॥

इ... दासां
 ... विश्वदेवान्तरुहन्त
 इ... दासां

अग्नेयवान् * * * सर्वा * * *

इममिन्द्रातिराकृती सं नमं भू मे

... बन्धि

यदासामयुचो देवादेवासः * *

वा... देवाश्च * *

... एतुनः

* * * सृता ...

... मेधिना

अतिसृत्यातिसरा स्त्र्योजसा *

* * * सतीच * * * जीवं * * * मोषिः

... यथा मन्त्रिणं *

इन्द्रस्य ते * * * त्वं पृष्टामि *

... समयतु

वहिर्भैर ...

... विद्य(१)

अत्रैवेनम् * * * नेचवन्तवः

यथेन्द्रम्...

कृणे मिम्...

आङ्गिरसो...

स्व... मेधिना

... परिरपुण

... पूरं

... कृण्वो *

* * * सहती महोर्माना सर्वासा *

* * * नमस्कृण्वो *

* * * प्रत्यम् * पीडुस्तब्रह्मासिता

* * * सेधिम...

... चण्णातु पिपुलं

* * * त्वे * * * मानामानि...

* * * ने...

७.२०

सगराय शत्रुहणे स्वाहा ॥१॥
 शरणीकाय? शत्रुहणे स्वाहा ॥२॥
 सर्वसाय? शत्रुहणे स्वाहा ॥३॥
 शिराय शत्रुहणे स्वाहा ॥४॥
 अवस्यवे शत्रुहणे स्वाहा ॥५॥
 बायवे शत्रुहणे स्वाहा ॥६॥
 बालाय शत्रुहणे स्वाहा ॥७॥
 समुद्राय शत्रुहणे स्वाहा ॥८॥
 मातरिश्वने शत्रुहणे स्वाहा ॥९॥
 पवमानाय शत्रुहणे स्वाहा ॥१०॥ ॥का०५॥ ॥ननु०५॥

इत्यथर्ववेदै पैप्पकावसावाचां सप्तमं काण्डं समाप्तः ॥

इत्यथर्वमिकपैप्पकावसावां श्लाकायां * * *

श्री ५.१.१.१-११

८.१

कथा विष्णयासुराय प्रवामः? कथा पित्रे हरये त्वेवमुज्जः ।

पृथिं वरुण इक्षिणां द्वाधान् पुनर्मय त्वं मनसा विकित्से ॥१॥
 न कामेन पुनर्मयो भवामि स पृच्छे कं पृथिम् एताम् उपाजे ।
 केन स त्वम् अथर्वन् काण्येन केन जातेनासि जातवेदाः ॥२॥
 सत्यम् अहं गभीरं काण्येन सत्यं जातेनासि जातवेदाः ।
 न मे दासो नार्यो महित्वा व्रतं मीमाय यद् अहं धरिष्ये ॥३॥
 न त्वद् अम्यं कवितरो न वेधा अनु? धीरतरो वरुण सधावः ।
 त्वम् अङ्ग विभ्वा जम्मानि वेत्य स चिन्नु त्वज् जगो मायी विभाय ॥४॥
 त्वं इ अङ्ग वरुण सधावो विभ्वा वेत्य जम्मा अहं धानि ते? ।
 किम् एना रजसः परो ऽस्ति किम् अबरेणावरम् अमूर ॥५॥
 यद् एकम् एना रजसः परो ऽस्ति पर एकेन दृडाहं? चिद् अम्यत् ।
 तत् ते विद्वान् वरुणः प्र ब्रवीम्य अधोवचसः पणयो भवन्तु
 नीचैर् दासा उप सर्पन्तु रिप्ता ॥६॥

त्वं इ अङ्ग वरुण ब्रवीषि पुनर्मयेष्व अवद्यानि भूरि ।
 मो नु पर्णीद् अम्य एतावतो भून् मा त्वा बोचन् अराधसं जनासः ॥७॥
 मा मा बोचन् अराधसं जनासि पुनस्त ते पृथिं जरितद् द्वामि ।
 स्तोत्रं मे [वि]भ्यम् वा वाहि जनेष्व अम्यद् देवेभ्य मातुषेभ्य विप्र ॥८॥
 या ते स्तोत्राणि बन्धूनामि याम्य [अम्यद् देवेभ्य मातुषेभ्य विप्र] ।
 देहि तन् मह्यं यद् अम्यम् अस्ति पुण्यो नत् सप्तपदस्य सखासः ॥९॥
 समा नौ बन्धुर् वरुण समा जा वेद वैतद् बर्धं? समा जा ।
 द्वामि तुभ्यं यद् अदत्तम् अस्ति [पुण्यस्य ते सप्तपदस्य सखासि] ॥१०॥
 देवो देवाय गुणते बयोधा विप्रो विप्राय स्तुवते सुमेधाः ।
 अजीजनो हि वरुण सधावम् अधर्षाणं पितरं वैश्वदेवम् ।
 तस्मा उर्वायुः? कणुहि प्रधासं सखा नो ऽस्ति वरुणम् च बन्धुः
 ॥११॥ ॥का०१॥

८.२

वृषा मे रवो रमसा नि तम्यतुर् जुमेन तं वचसा वाचे नु ते ।
 अहं तम् अह्य रुमिद् अग्रमं रसं ज्योतिषेव तमस उद् यन्तु सूर्यः ॥१॥

{ अथाहमं लिख्यते ॥ ओं नमो नारायणाय ॥
 ओं नमश्चिदाभगवतै ओं कवा दिव अ-
 मराय प्रवामः * * * हरये * }

पृथिर् * * * नां ...
 ... पृथिष्ठ * पृथिष्ठम् * उपाजेत्
 * स * अथर्वं ...
 सत्वसं गभीरम् * सत्यं * * *
 म * * * महित्वं व्रतम् * * * इति च
 * * * * *
 * * * * *
 ... अहं धरणीते
 ... अमूर
 व ... परिकेन * त्वं *
 त त्वे * * * ब्रवीन् ...
 नीचीर्मासाय * * *

सो क्षपाण्यत्रय वतावचामूर् * * * अराधसं *
 आ * * * अराधसं ... पृथिं जनमिदं वासि
 ... रिप्ता

* * * * *
 * * * * *
 * * * * *
 * * * * *
 * * * * *
 * * * * *
 * * * * *
 * * * * *

* * * स्वधावं ... विन्देवं

... वापे * * *
 * * * * *
 * * * * *
 * * * * *

श्री ५.१.१.१

श्री २

यत् ते अपोदकं? विषं तत् [त ए]तामिदं अग्रमम् ।
गृह्णामि मध्यम[म् उच्यते रस]म् उतावमं भियसा नेशावाद् उ ते ॥२॥

श्री ४

बलेन ते बलं हस्मि तन्वा हस्मि ते तनूम् ।
विषेण हस्मि ते विषम् अहे मरिचा? मा जीवी× प्रत्यग् अम्प्य पतु
त्वा विषम् ॥३॥

श्री १.४.४.१.१ श्री ६

श्री ५

असितस्य तैमातस्य बज्रोद् उपोदकस्य च ।
सात्रासाहस्य मभ्योद् ज्याम् उग्रस्येव धन्वनो वि मुञ्चामि रयी इव ॥४॥
कैरात पृथ्वा उपतृण्य बभ्रव् आ मे भृशुतासिता अलीकाः ।
मा नस् सस्युस् स्वामानम् अपि द्वाताभाचयन्तो नि विषे रमन्वम् ॥५॥

[च

श्री ७ । 'श्री आकिनी च विकिनी

आलका च ध्यचलुः पिता यस्य ते माता च ।
विषं ते विश्वतो बन्धु सो ऽरस× किं करिष्यसि ॥६॥
उदकूलाया? दुहि[ता] जाता दास्यसिक्म्या ।
प्रतंगते मुहुरीनुषा? अहीन् अरसी अकः ॥७॥

श्री ८

श्री प्रवृत्तं बन्धुनीनां

श्री ९

कण्ठा? भ्राविद् अग्रधीद् गिरेद् अवचरन्तिका ।
या× काथ वेमा× कनिभिमास् तासाम् अरसतमं विषम् ॥८॥
आबुचं न ताबुचं न हेरसिकं [ताबुचम्] ।
आबुचेनारसं विषम् ॥९॥

श्री १०

श्री ११

तस्तुवं [न तस्तुवं] न हरिसिकं तस्तुवम् ।
तस्तुवेनारसं विषम्? ॥१०॥
[अ]रसं ते ऽहे विषम् इयं कुणोत् ओषधिः ।
त्रायमाणां सहमानां सहस्वतीम् अहातायद्? गोद् अश्वात् पुरुषाद्
विषम् ॥११॥ ॥का०२॥

श्री ८.२.१

८.३

श्री ४.९.९

यद् आज्ञनं त्रैककुदं जातं हिमवतस् परि ।
यातृश् च सर्वान् जम्भयत् सर्वाश् च यातुघाम्यः ॥१॥
उतैवास्ति परिपाणं यातुजम्भनम् आज्ञन ।
उतामृतत्वस्येशिष उतास× पितुभोजनम् ॥२॥

श्री १

श्री २

परिपाणं पुरुषाणां परिपाणं गवाम् अस्ति ।
अश्वानाम् अर्चतां परिपाणाय तस्थिषे ॥३॥
परीमां परि ण× प्रियं परि ण× पाहि यद् धनम् ।
अरातिद् नो मा तारीन् मा तारीत् किं चना ममत् ॥४॥

श्री २.७.४

श्री ४.९.५

न तं प्राप्नोति शपथो न कृत्या नाभिशोचनम् ।
नैनं विष्कन्धम् अहनुते यत् त्वां विमर्त्य आज्ञन ॥५॥
असम्मलयाद् दुष्कम्प्याद् क्षेत्रियाद् छपथाद् उत ।
उद्धार्यश् चक्षुषो घोरात् तस्मान् न× पाप्म आज्ञन ॥६॥

श्री ६

श्री ८

त्रयो दासा आज्ञनस्य तस्मा बलास आद् अहिः ।
वर्षिष्ठ× पर्वतानां त्रिककुन् नाम ते पिता ॥७॥
बृजस्यासि कनीमिका पर्वतस्यास्य अक्षयौ ।
देवेभिसु सर्वै× प्रौक्तं परिधिर् नाम वा अस्ति ॥८॥
वेदो हि वेद ते नाम गन्धर्वपरिवादनम् ।
यद् आज्ञन प्रजायसे तद् पप्म अरिहतातये ॥९॥

श्री १

श्री १० । 'श्री वासुनय

यदि वासि त्रैककुदं यदि वासनुम्? उच्यसे ।
उमे ते भेदे नास्ती ताभ्यां न× पाप्म आज्ञन ॥१०॥
यस्याज्ञन प्रसर्पस् अङ्गमङ्गं पदपङ्कः ।
तस्माद् यस्मं वि वाच त्वम् उग्रो न्यमशीद् इव ॥११॥
नैनं अस्ति पर्यायिणो न सज्जी अच गच्छति ।
अने स न प्रमीयते यत् त्वां विमर्त्य आज्ञन ॥१२॥
इदं विद्वान् आज्ञन सर्वं वक्ष्यामि नानृतम् ।
सनेयम् अम्भं गां वास आत्मानं तव पूरुष ॥१३॥ ॥का०३॥

श्री ४ का १०.९७.११

श्री ६.७६.४.१

श्री ४.९.७

का १०.९७.४.१

* * मोदक ...

... नेसदात् * *

... तर्मा सन्मि * तन्ने

अपेण... जीवी * अर्भेतु

* तयिमातस्य ...

मात्राहस्त * * उग्रस्य वन्वनो... रयी * *

कैलास्यपिपतणि बभ्रवा मे भृशुतासितालीका

* नक्षत्राणामपृष्ठातास्वावदो वने *

... रवा * * * *

विद्व तो वरतो वन्धुस् स...

... जावहाण्या

... गिरेद् *

* * वेमा ...

* * त्रैककुदं ...

यातृश् * सर्वा ...

उतैवास्ति... आज्ञनः

परिमाणं * 'माणं रकाम् *

अश्वानां सर्वतामि परिमाणाहि तक्षिषे

... पाक्ष्म *

रातिर्... तर× * * *

* निनिष्कन्धम्... आज्ञनः

आसमत्प्या दुष्कम्प्या...

प्रक्षेप्य... अङ्गजन

* चसाजनस्य * वलासादेहे

* पक्ष्मतां... *

वृजस्यास्... 'क्षौ

* सर्वै... वासि

... गन्धर्वपरिवाचनं

वताजन * ततेष् *

* वास ...

उग्रव ते भद्री नास्ती ताभ्याम् * * अज्ञन

वस्याज्ञनः प्रसर्पसाह

* * * वाच वन्धु * * *

नैनोग्रन्धु पर्वावणो न मन्वा इव *

... अङ्गजन

* * अज्ञनस् ...

* * * वासा * * पौरुषः

श्री ५.१६.१-११

८.४

य एकवृषो ऽसि सृजारसो ऽसि ॥१॥
 यो द्विवृषो ऽसि [सृजारसो ऽसि] ॥२॥
 यस् त्रिवृषो ऽसि [सृजारसो ऽसि] ॥३॥
 यश् चतुर्वृषो ऽसि [सृजारसो ऽसि] ॥४॥
 यः पञ्चवृषो ऽसि [सृजारसो ऽसि] ॥५॥
 यश् षड्वृषो ऽसि [सृजारसो ऽसि] ॥६॥
 यस् सप्तवृषो ऽसि [सृजारसो ऽसि] ॥७॥
 यो अष्टवृषो ऽसि [सृजारसो ऽसि] ॥८॥
 यो नववृषो ऽसि [सृजारसो ऽसि] ॥९॥
 यो दशवृषो ऽसि [सृजारसो ऽसि] ॥१०॥
 यो ऽपोदको ऽसि सृजारसो ऽसि ॥११॥ ॥का०४॥

* एवमो...
 * चतुर्वृषो...
 * * *

५...

[को ऽसि
 श्री बधेकादसो ऽसि सो ऽपोद-
 श्री ५.१५.१-११

८.५

एका च मे दश चापवकार ओषधे ।
 ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला करत् ॥१॥
 द्वे च मे विंशतिश् [चापवकार ओषधे ।
 [ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला करत्] ॥२॥
 तिस्रश् च मे त्रिंशद् [चापवकार ओषधे ।
 [ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला करत्] ॥३॥
 चतस्रश् च मे चत्वारिंशद् [चापवकार ओषधे ।
 [ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला करत्] ॥४॥
 पञ्च च मे पञ्चाशद् [चापवकार ओषधे ।
 [ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला करत्] ॥५॥
 षट् च मे षट्तिश् [चापवकार ओषधे ।
 [ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला करत्] ॥६॥
 सप्त च मे सप्ततिश् [चापवकार ओषधे ।
 [ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला करत्] ॥७॥
 अष्ट च मे अशीतिश् [चापवकार ओषधे ।
 [ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला करत्] ॥८॥
 नव च मे नवतिश् [चापवकार ओषधे ।
 [ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला करत्] ॥९॥
 दश च मे शतं [चापवकार ओषधे ।
 [ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला करत्] ॥१०॥
 शतं च मे सहस्रं चापवकार ओषधे ।
 ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला करत् ॥११॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१॥

...चापवकारोषधे
 बधिषाद वतावरि...

...०१५५

...०१५५

...०१५५

...०१५५

...०१५५

...०१५५

...०१५५

* * * * * बधुलोषधे
 बधिषाद वतावरि...

८.६

आ पश्यसि प्रति पश्यसि परा पश्यसि पश्यसि ।
 धाम् अन्तरिक्षम् आद् भूमिं तत् सर्वं देवि पश्यसि ॥१॥
 तिस्रो दिवस् तिस्रः पृथिवी[र्] षट् केमाः प्रविशो महीः ।
 तथाहं सर्वान् यातून् पश्यामि देव्य ओषधे ॥२॥
 सुपर्णस्य दिव्यस्य तस्य शक्ति कमीनिका ।
 सा भूमिम् आ रोहेद् बद्धा आन्ता बधुर इव ॥३॥
 तावन् मे सहस्राक्षो देवो दक्षिणे हस्त आ वधत् ।
 तेनाहं सर्वं पश्यामि यद् भूर्धुवः स्वम् ॥४॥
 यथा द्वा चतुरस्रो यथाष्टय द्वात्रिंश उर्वताम् ।
 यथाग्निर् विश्वतः प्रत्यङ्क यथा त्वम् अस्य ओषधे ॥५॥
 कश्यपस्य चतुरस्रस्य! शुभ्याश् च चतुरस्रयाः ।
 बीजे सूर्यम् इव सूर्यस्तं मा पिशाचं तिरस् करः ॥६॥

...धेनव् सद्विधो मही
 * सर्वो वातुन * * *

...नक्ष * * *
 ...हस्तावद्व
 * * पश्याम्यनृतं...
 * * * वधान् त्वाधो *
 * * प्रलं ...

* चतुरस्रस्य(आन्ते सर्व) आन्तावद्व
 ...०१५५

श्री ४.२०.१

श्री २

श्री ३

श्री ४

श्री ५

श्री १.१

श्री ८ । श्री परिपाणाद् यातुधानं

श्री ९

श्री ५

दृश्यं मा यातुधानान् दृश्यं यातुधान्यः ।
 आपस्सुग् एव तिष्ठन्तं दृश्यं मा किमीदिनम् ॥७॥
 उद् अग्रमं परिपाणं यातुधानात् किमीदिनः ।
 तेनाहं सर्वं पश्याम्य उत शूद्रम् उतार्यम् ॥८॥
 यथा सूर्यश्चन्द्रमाश्च विन्धा भूता विपश्यतः ।
 एवा वि पश्यतात् त्वम् अघायुर् मोप गाद् इह ॥९॥
 यो अन्तरिक्षेण पतति भूम्या यश्चोपसर्पति ।
 दिवं यो मन्यते नार्थं तं पिशाचं ददो कुरु ॥१०॥
 आविष् कृणुष्व रूपाणि मात्मानम् अप गूहयाः ।
 एवा सहस्रवक्षो त्वं प्रति पश्यास्य आयतः ॥११॥ ॥का०१॥

८.७

ऽसौ के जां स्वो दां स्तु मलं पतिष्ठाम उपार्षतां ? ।
 महीनां सर्वेषां विषम् अरसं कृण्व ओषधे ॥१॥
 अश्वकन्दस्य वाण्डस्य ? पुष्पाकोद् गोतुशेर् ? उत ।
 भिज्जाणां सर्वेषां विषम् अरसं कृण्व ओषधे ॥२॥
 चांपाकस्य ? गवकस्य गोधापिष्टेर् ? अहेर् उत ।
 असितानाम् एतज् जातम् अरिष्टे [अ]रसं कृषि ॥३॥
 एतज् जातं स्वजानां तद् उ बभ्रो ऽरसं कृषि ।
 सर्वस्य बभ्रो भेषज्य् असीय ? वि[ब]वृषणी ॥४॥
 त्रायमाणा प्र ब्रवीतु सर्वे राक्षो महीनाम् ।
 तिरभिराजैर् असितान् अयोपशयाश्च ये ॥५॥
 सहस्रान् यातुधानं सासह यातुधान्यस् सहस्रान् सासह ।
 सं ह नाम जग्रभ महस्कारं ? पैन्नोभ्रेण वचसा मम ॥६॥
 ऽअन्धायुश्च हृदयाश्च ? च शपथाश्च च रथं वृहः ।
 समा उत पद्यन्तां सर्वान् अरसी अकः ॥७॥
 ऽअसितस्य विद्रघस्य हरितो यश्च विद्रघः ।
 ऽइमंसी विद्रधानां यो सृजां त्वयि ता अजीजनत् ॥८॥
 यस् स्वजानां नीलम्रीचो वस् स्वजानां हरिर् उत ।
 कस्माप्युच्छम् ओषधे जम्भयास्य अकम्बति ॥९॥
 मायं सल अजहिजहः पितरसात्स द्विषं ? ।
 इमां ह् अस्मा ओषधिम् आ इराम्य् अकम्बतीम् ॥१०॥
 एतज् जातं पुदाकुनाम् अरसं जीवले कृषि ।
 इन्द्रस्य भद्रिका वीरज् ज्यसीय ? विषवृषणी ॥११॥ ॥का०२॥

८.८

शतम् अर्वाक प्र स्यन्दन्ते प्र स्यन्दन्ते शतं परः ।
 शतं वृत्रस्य काण्डानि तेभ्य आपो वि धावता ॥१॥
 अन्तरिक्षे पथयिष्णवो नमसः परि जहिरे ।
 आपो हिरण्यवर्णास् तास् ते भवन्तु शं हृदे ॥२॥
 शं ते सन्तु हृदयाय शं ते हृदयाभ्यः ? ।
 शं ते अक ? ह्योमज्जयश्च शम् उ ते बन्धेहेभ्यः ? ॥३॥
 यद् अङ्गैर् अपः पस्पृशे यद् छीर्णां यद् च पृष्ठिभिः ।
 आपस् तत् सर्वं निष् करन् त्वष्टा रिष्टम् इवानशत् ॥४॥
 सं हृदयेन हृदयम् ओपशेन सम् ओपशः ।
 अङ्गिर् मुञ्चापस् सितं तान् ज्यो ? [अ]तस् सम् एतु ते ॥५॥
 आचरन्तीः पर्वतेभ्यो देवीर् देवेभ्यस् परि ।
 आपो यम् अथ प्रापन् न स रिष्यात् पूरुषः ॥६॥
 शं त आपो हैमवतीश्च शम् [उ] ते सन्तुत्स्याः ।
 शं ते सनिष्यवा आपश्च शम् उ ते सन्तु वप्याः ॥७॥

दृश्ये * नां शवव *
 आपस्सुग् ...
 तद् ... विन
 ... उतर्ष
 * * चन्द्रमास्वा * * त
 * * पश्यता ...
 * * * ओमीश् *
 ... त्वं * * *
 ... अपि रुहता
 ... पश्याम्यावत

... प्रदाकोर् * *

... न * * *

तिरभ् * * पसवाश्च * *
 शांसां * सहस्र * सहस्रान् *
 मं हा ...
 ... रथ शिष्टः
 सामा * पशतां * अरसं *
 * विद्रवस्य * वरस्य विद्रघ

व * * व * इरीर् *
 कस्मप्युच्छम् * जम्भयाम्बवन्ती

इमा ...
 * * प्र ...

... पर
 * * काण्डा(उपरि ण्वा)नि ... धावताः
 * पथयिष्णवो ...
 ... सं *
 * * * हृदयाय ...

* * अप सस्पृशे ...
 ... करं * * हः
 * हृदेन * ओपतेन ...

... प्रापं * * * पौषः
 * तापो ... त्वष्टा
 * सनिष्यवापः ...

श्री १.१०.१

नीलवर्धोपनिषदि २१

श्री १.१४.१

श्री १९.१.१

श्री २

शं त आपो धन्वम्याथ शम् उ ते सन्द् अनूष्याः ।
 शं ते कनिषिमा आपश् शं या० कुम्भेभिर् आपृतः ॥८॥
 अनन्धय० कनमाना विप्रा गम्भीरे उपसः ।
 मिषग्न्यो मिषकरा आपो अच्छावदामसि ॥९॥
 अपाम् अह दिव्यानाम् अपां ज्योतस्यानाम् ।
 अपाम् अह प्रणेजने अन्धा भवत बाजिनः ॥१०॥
 ता अपश् शिवा अपो अयस्मंकरणीर् अपः ।
 यथैव तृप्यते मयत् तात् त आ वत् भेषजीः ॥११॥ ॥अ०१॥

८.९

श्री १९.२२.२१, २३.१०

ब्रह्मज्येष्ठा संभृता वीर्याणि ब्रह्माग्ने ज्येष्ठं दिवम् आ ततान ।
 भूतानां ब्रह्म प्रथमो ऽधि जग्ने तेनार्हति ब्रह्मणा स्पर्धितुं कः ॥१॥
 ब्रह्मेमे यावापृथिवी ब्रह्मेमे सप्त सिन्धवः ।
 ब्रह्मेमे सर्व आदित्या ब्रह्म देवा उपासते ॥२॥
 ब्रह्म ब्राह्मणो वदति ब्रह्म रात्री नि वसते ।
 सावित्रे ? ब्रह्मणो जातं ब्रह्मणाभिर् वि रोचते ॥३॥
 ब्रह्मौषधयो ऽनु तिष्ठन्ति ब्रह्म वर्षन्तु बृहयः ।
 ब्रह्मेवं सर्वम् आत्मन्वद् यावत् सूर्यो विपश्यति ॥४॥
 ब्रह्म होता ब्रह्म यज्ञो ब्रह्मणा खरवो मिताः ।
 अप्वर्युर् ब्रह्मणो जातो ब्रह्मणोस्तर्हिते ? इष्टिः ॥५॥
 ब्रह्म कुबो घृतवतीर् ब्रह्म ऋभ्यो भद्ररेता ब्रह्म गावो हविष्कृतः ।
 ब्रह्म रथस्य दैवस्य युजे याति स्वरंकृतम् ॥६॥
 ब्रह्मणा सावं वनति ब्रह्मणा मुप्यते रथः ।
 ब्रह्मणा पुरुषो ऽभ्यपानं प्ययते खरम् ॥७॥
 ब्रह्मणो जाता ऋषयो ब्रह्मणो राजन्या उत ।
 ब्रह्मेवं ब्रह्मणो जातं ब्रह्मणो विष्यन्नम् ॥८॥
 । ब्रह्म राज्ञा राजन्यानां ब्रह्मैवाम् उत विस्ततः ।
 ब्रह्मैषां भद्रं सावनं । ब्रह्मणैषां सभा सदा ॥९॥
 । ब्रह्म दासद् ब्रह्म दासाद् ? ब्रह्मेमे कित्वा उत ।
 स्त्रीपुंलौ ब्रह्मणो जातौ । स्त्रियो ब्रह्मोथ बाधना ? ॥१०॥
 ब्रह्मोद्धतो निवतो ब्रह्म सर्वतो
 बानस्पत्या पर्वता वीरयो ब्रह्मेवं सर्वम् अन्तरा
 उतानाम् ? अन्तरा यावापृथिवी उमे ॥११॥
 ब्रह्मैवामवद् उत्तरं जातवेदो अवद् वज्रो यातुषानं महाबलम् ।
 अवाशर्षीं तपुषीं हेतिम् अस्मे नयधितौ ? वि खजतां बधाय ॥१२॥ ॥अ०१॥

८.१०

श्री ४.१०.७.५

यद् अश्विना ओषधीन् आश्रिप्तां पुष्करज्जा वीरयो मधु विजतीमः ।
 तेनाहम् अस्या मूर्धानम् अमि विज्ञामि नायाः ॥१॥
 [यद् अश्विना पुष्करज्जा मिक्षिकं मधु संवृतम् अचे कवचेन मधुमतेन ।
 तेनाहम् अस्या मूर्धानम् अमि विज्ञामि नायाः] ॥२॥
 [यद् अश्विना गुग्गुलुम् आश्रिप्तां मधु संवृतं यद् अश्विन् मधुमे मधु ।
 तेनाहम् अस्या मूर्धानम् अमि विज्ञामि नायाः] ॥३॥
 यद् अश्विना ह ? मधु गोष्प अग्नेषु यद् मधु ।
 सुराणां सिध्यमानायां कीलाळे ऽधि यद् मधु ।
 तेनाहम् अस्या मूर्धानम् अमि विज्ञामि नायाः] ॥४॥
 यद् अश्विना गोवर्षसं हिरण्यवर्षसं हविषवर्षसम् अश्विना ।
 तेनाहम् अस्या मूर्धानम् अमि विज्ञामि नायाः ॥५॥
 अमि नन्दम् अमि मोदम् अमि तर्कां कृणोमि ते ।
 आ ते भगं वर्तयताम् अश्विना पुष्करज्जा ॥६॥

श्री १.११.१.५

तन्नापोधनि * * * सप्त न्यया
 * * कनिषिमाः... जाहता
 ... गम्भीरेप्ता
 * मिषकरापो कस्तावदामसि
 * * * माकोदस्वानां
 * * * प्या ...
 तापश्चिवापो अवयदमं *
 अवैव दृष्टते * त्वाभ्याम् भेषजी

°ज्येष्ठा...ततानः
 ... स्पर्धति *

* सन्धादित्वा ...

ब्रह्म ओषधयो न...

... ह्यो मिता
 * * * ब्रह्मणोत्तरिते *
 * वृषो... कृत
 * * देवस्य युजे * कृता

... खरं
 * जात ...

... ब्रह्मेमेते * *

ब्रह्मोन्वतो...
 ... अन्ना

भव उपविषं... ॥ अन्वपुष्करज्जम् ॥१॥

* * * 'विकं...
 तिमिरवन्त * * * नायः

* * * गुग्गुलं... मधुगो *

तेन

* * * मोदम्...
 वा * * वचनेवाद् * 'स्तुवा

यद् अस्तु ते वर्षस्य सुमगे जिह्वायां ते मधूलकम् ।
अस्यौ नकरणी? तच्च प्रतीकं मधुमत्तरम् ।
। आशितस्य तलाशेव वृक्षेवापतिकः पति? ॥७॥
त्वं सम् अग्रभीः पुंसस्य इयेन इवाभ्यान् पतत्रिणः ।
आयि? ते ऽहार्चम् उक्कम् अपो भगाविषेचनम्? ॥८॥
यत् ते वक्षो ऽपक्राप्तं मनस्य प्रतिवक्षणः? ।
पुनस्त तद् अश्विना त्वय्य आ धत्तां पुष्करज्ज्जा ॥९॥
अभि त्वा वर्षसासृजन् विष्येन पयसां सह ।
यथा पतिविष्यसो? देवभ्यो मधुमत्तरा ॥१०॥
भगं ते मित्रावरुणा भगं देवी सरस्वती ।

भगं ते अश्विनोभा धत्तां पुष्करज्ज्जा ॥११॥

पति ते राजा वरुणः पति देवो बृहस्पतिः ।
पति त इन्द्रश्च आग्निश्च पति धाता वधातु ते ॥१२॥ ॥का०५॥ ॥मनु०२॥

८.११

वतस्य ते कल कलीद अथो मध्यम् अहं कल ।
धाराश्च वतस्य तोष्यामि वेदिं मानुष्यवर्धनीम् ॥१॥
ऊर्जस्वन्तम् आ रम्यं स्फातिवन्तं पुनीत नः ।
इन्द्रो बीजस्याभ्याबोधा भग एतु पुरोगवः ॥२॥
भगस्य हानङ्गादौ युजाते राशिवाहनौ ।
अथः पृथिव्याः कीलालम् इहा बहताम् अश्विना ॥३॥
अभिहितः परिहितो धानेन विभुः प्रभुः ।
धर्ता मनुष्याणां जज्ञे देवानाम् आज्यं कलः ॥४॥
। सुखा संपत्नी खणीका परिष्कृत ।
। कीनाशा सं नो तारो बीजदासाद् धविष्मतिः ॥५॥
। इहेन्द्र मुष्टिर्ष्वसृजस्व पूर्णाविह सौमनसस्य समृद्धयताम्? ।
होतारो ये च गन्धर्वास्त ते हि स्फातिं सम् आवहन् ॥६॥
अतिपश्यो नृणां यकयङ्कः? पक्कम् आ भर ।
ईशाना गन्धर्वा भुवनस्य सं बहन्तु कले स्फातिम् इहासौवृतां? च ॥७॥
आ पश्वाद् आ पुरस्ताद् उत्तराद् अधराद् उत ।
इन्द्राय वसोद् ईशानः कले स्फातिं सम् आवहन् ॥८॥
स्फातिम् इन्द्रः कले बहीम् । इहोत्थानम् उद् पूजत्? ।
स्फातिं मे विश्वे देवास्त स्फातिं सोमो अथो भगः ॥९॥
स्फातिं मे अस्तु हस्तयोस्त स्फातिं यत्र मा रारमे ।
शतहस्तेन मोत् पूज समुद्रस्येव मध्यतः ॥१०॥
इह मे भूय आ भर यथाहं कामये तथा ।
यथेयम् अथ स्फापते यत्रैव हस्तिनस्त सह ॥११॥ ॥का०१॥

८.१२

स्वद्विचं? ता अभिना सुरे कणुतां पुष्करज्ज्जा ।
याम् असिञ्चन् सौधन्वना विश्वे देवा मरुज्ज्जाः ।
याम् अश्विनासिञ्चतां सा सुरा बहु धावतु ॥१॥
स्वादीयसी अथ मधोद् मधुतरा मव ।
अथ ज्ञानेस्य यवमार्धे वाकस्य? सुखो मव ॥२॥
मञ्जा[ज्] जातं वर्षा[ज्] जातम् अथो जातं विश्व परि ।
अथो समुद्रम् जातं तत् सुराधरणं मव ॥३॥
नाडीनाम् असि जनुषा सा सुराधरणी मव ।
शाखा हि मद्रस्थासि । वृक्ष स्वादु विरगन्त? ॥४॥

वक्षो * तवपुतीकं *

* * * नीव ...

... दत्तां 'जाः

* * * 'सृजं ...

* * * देव कन्धो मनुमत्तरा

... दिदी *

{ * * * दत्तां आदत्तां पुष्करज्ज्जा (ग्राम्ये भगं
ते मित्रावरुणौ भगं दिदी सरस्वती भगं ते
अभिना देवौ आ दत्तां पुष्करासृजम् । पाठः)

पतिपति ते ...

... दाता ददातु *

... 'विनी

ऊर्जस्वन्तम् ... पुनीदि *

... भगैतु पुरोगव

* इनं ' वंजात राशिर्वा'

अथाः ... वरुणम् *

... कल

... मय आवहः

* * * स ...

... आहं

स्फाति ...

* मुत् ...

* * * भूया * * * *

* उच स्फापातेनैव * *

* असिचं सौधन्विना ...

* * * माञ्जना * *

... विरम् *

... सुराधरणं *

* आसि ...

स्वा * 'ती ...

असुरस् त ऊर्ध्वनभस्य चकार प्रथमस् स्वरे ।
 १ सुरे दासश्च चित्वा गृहे सिरध्माधस्य चकक्रतुः ॥५॥
 १ निष् पुण्यकं कशीकाया? निर धारय सुराम् उत ।
 उद् पद्मि वाजिनीवति किम् अकृतिष्व् इच्छति ॥६॥
 किम् एतं जन्मा आसते ऽगस्तीर् अमिधुणवः ।
 सुरे देवि परि प्रेहि मादयन्ती जनजनम् ॥७॥
 अस्या गृह्णामि स्थालेन गाम् अहं धाम्यं वसु ।
 सा सुरा बहु धावतु ॥८॥
 आचरन्तीः पर्वतेभ्यः कनमाना अनजयः ।
 यासां समुद्रे संस्थानं यासां नास्ति निवेशनम् ।
 तास् ते ददतु बुद्धुदम् इवं कुरु चेमां सुराम् ॥९॥
 यां ह्वा कामयामहे तावन्म? भगस् ताम् अदिवना तावन्मावह?
 सरस्वती ।
 अयं देवो मयुलषथ? इवशुराद् अरणं ददत् ॥१०॥
 संज्ञवणाः परिक्षवणा गिरिभ्यस् पर्य आश्रुताः ।
 मध्ये शतस्य मत्सिष्को? [अ]नङ्गान् इमा मेहतु ॥११॥ ॥का०२॥

८.१३

समुद्राद् ऊर्मिर् मधुमी उद् आरब्ध उपांशुना सम् अमृतत्वम् आनद ।
 घृतस्य नाम गुह्यं यद् अस्ति जिह्वा देवानाम् अमृतस्य नाभिः ॥१॥
 वयं नाम प्र ब्रवामा घृतस्यास्मिन् पक्षे धारयामा नमोमिः ।
 उप ब्रह्मा शृणवन् छस्यमानं वतुस्मृङ्गो ऽवमीद् गौर एतत् ॥२॥
 चत्वारि शृङ्गा त्रयो अस्य पादा द्वे द्वीर्वे सत इत्तासो अस्य ।
 त्रिधा बहो वृषभो रोरवीति महो देवो मर्त्यो आ विवेश ॥३॥
 त्रिधा हितं पणिमिद् गुह्यमानं गवि देवासो घृतम् अम्ब अविम्बन् ।
 इन्द्र एकं सूर्य एकं जजान वेनाद् एकं स्वधया निष् दतधुः ॥४॥
 एता अर्धन्ति ह्येषात् समुद्रात् छतमजा रिपुणा नावचक्षे ।
 घृतस्य धारा अभि चाकशीमि हिरण्ययो वेतसो मध्ये आसाम् ॥५॥
 सम्यक् अवन्ति सरितो न धेना अन्तर् ह्वा मनसा स्यमानाः ।
 एते अर्धन्त्य ऊर्मयो घृतस्य मृगा इव क्षिपणोर् ईषमाणाः ॥६॥
 सिन्धोर् इव प्राध्वने शृघनासो बालप्रमियः पतयन्ति यक्षाः ।
 घृतस्य धारा अरुणो न वाजी काष्ठा भिम्बन् ऊर्मिभिः पिम्बमानः ॥७॥
 अभि प्रवन्त समनेव योषाः कल्याण्य[त्] स्यमानासो अग्निम् ।
 घृतस्य धारास् समिधो नसन्त ता जुषाणो हर्षति जातवेदाः ॥८॥
 कन्या इव बहत्तुम् एतथा उ अज्य अजाना अभि चाकशीति ।
 यत्र सोमस् स्यते यत्र यज्ञो घृतस्य धारा अभि तत् पवन्ते ॥९॥
 अम्ब अर्ध[त्] सुन्दुर्ति गम्यम् आजिम् अस्मात्तु भद्रा द्रविणानि धत्त ।
 इमं यज्ञं नयत देवतां नो घृतस्य धारा मधुमत् पवन्ते ॥१०॥
 घामन् ते विष्वं भुक्त्वम् अधिभितम् अन्तस् समुद्रे ह्य अन्तर् आयुषि ।
 अपाम् अनीकात् समिधाद् य आश्रुतस् तम् अवपाम मधुमन्तं त
 ऊर्मिम् ॥११॥ ॥का०३॥

८.१४

द्वे विरूपे चरत[त्] स्वयं अन्याभ्या वत्सम् उप धापयेते ।
 हरिर् अन्यस्यां भवति स्वधावान् शुक्रो अन्यस्यां वदशो सुवर्चाः ॥१॥
 वशेनं त्वष्टुर् जनयन्त गर्भम् अतन्द्रासो युवतयो विश्वम् ।
 तिग्मानीकं स्वयशासं जनेषु विरोचमानं परि वीं नयन्ति ॥२॥
 बीजि जाना प्रति भूषन्त्य अस्य समुद्र एकं दिव्य एकम् अण्डु ।
 पूर्वाम् अनु प्र विशं पार्थिवानाम् आत्त महासद् वि दधाद् अनुष्टु ॥३॥
 क इमं वो निण्यम् आ चिकेत वत्सो मानुर् जनय[त्] स्वधाभिः ।

... धाराया * *
 * ईदि * * * तीम् *
 * * जन्यासते * आमिधुणव

* गृह ...

... व

* * * उरुउरं ...

* गात् ... * श्रुतः

... इम *

* उर्मि मधुमां * आनत्

इवं नामा ... नबो(उपरि नो)मिः

* ब्रह्मावष्टुणवम् ... गौर *

* शृङ्गस् * * * दि ...

* हिं ...

... इतधुः

... निपुणा *

... रितसो * *

* * * * देवा ...

... । भो दृग इव क्षिपणोरीषमाणास्

* इवं * * * वतः मिमयः * यज्ञां

* * अर्धो * * * भिर्मत्य * *

* * नति ...

* * * रसन्ति ...

* * वातमेतथा उ अन्य जाना * *

* * * * आजम् ...

... पवन्ते

* * * * श्रुतम् ...

* * समिधाद् वाश्रुतस् तपस्यामि * ऊर्

* * रूप ...

* * * स्वधावा ...

* * त्वाङ्ग ... विश्वत

* * * * पी *

* * जाना ...

... कभृत् * * * *

... चिकेत * * * मातुम् ...

[बह्वीनां गमो अवस्थाम् उपस्थान् महान् कविर् निम्नं चर]ति स्व-
धावान् ॥४॥

आविष्टो वर्धते चादर मासु जिह्मनाम् ऊर्ध्व[स] स्वयच्छा उपस्थे ।
उमे त्वष्टुर विभ्यतुर् आयमा[न]त् प्रतीची सिद्धं प्रति जोषयेते ॥५॥
उमे मग्ने जोषयेते न मेने गावो न बाभा उप त्वष्टुर् एवैः ।
स दक्षणां दक्षपतिर् बभूवाञ्जितं यं दक्षिणतो हविर्भिः ॥६॥
उद् ययमी[ति] सवितेव बाहू उमे सिचौ यतते भीम काशान् ।
उद् धुक्कम् अत्कम् अजते सिम् अक्षान् नवा मातृभ्यो वसना जहाति ॥७॥
त्वेवं रूपं कृणुत उत्तरं यत् संपृम्भानस् सवने गोमिर् अग्निः ।
कविर् दुष्णं परि मर्त्ययेते धीस् सा देवताता समितिर् बभूव ॥८॥
उद् ते जयः परं यत् दुष्णं विरोचमानं महिषस्य धाम ।
विभ्येमिर् मग्ने स्वयच्छो[भि]र् इहोऽव्येभिः पायुभिः पात्स् अक्षान् ॥९॥
धन्वन् कोतः कृणुते गातुम् ऊर्मि शुक्लैर् ऊर्मिभिर् अग्नि नक्षति क्षाम् ।
विभ्या सनानि जडेषु धत्तेऽस्तर् नवासु चरति प्रसृजु ॥१०॥
एवा नो मग्ने समिधा घृणानो रेवत् पावक भवसा वि भाहि ।
तन् नो मित्रो वरुणो मामहन्ताम् अदितिस् सिन्धुः पृथिवी उत धीः ॥११॥
॥४॥

८.१५

यो जामदग्न्य इह कौशिक आग्नेय उत काश्यपो यः ।
माप्राजा गीतमा ये वसिष्ठस् तेभ्यः प्र भूम इह किस्विषाणि ॥१॥
आणस्यो यः काण्वः कुत्सापक्षणा विम्बरूपा गार्गा मुद्रका भयस्काः ।
शौनकास् संकृतयो ब्राह्मणा ये न दुग्धास् तेभ्यः प्र भूम इह कि-
स्विषाणि ॥२॥

यो नोऽतिष्ठद् ब्राह्मणो नाधमानेवाभ्येनः तत् उत धैर्येण ।
विध्वे देवा उपद्रष्टारोऽत्र तस्मिन् एवं सं नयां किस्विष्यः ॥३॥
यारोपयन् किस्विषे ब्राह्मणस्याथा मित्रीनांसिः बहुधा दुष्कृतानि ।
अनुतिष्ठन् प्रोक्तास्मा तु तन् नि धत्ते तस्मै तद् देवा उत वेशयन्ति ॥४॥
नाक्षीयान् न पिबेत् न शयीत् न निशीत् आयाम् ।
नोत् पुत्रं ब्रह्मकिस्विषे प्रोक्ते देव तिष्ठेत्स्वरितस्य पन्थाः ॥५॥
शतर्षिणो माभ्यमा ये महर्षवः क्षुद्रस्त्रकानाम् उत या प्रजेह ।
क्षत्रीणां यानि जनिमानि विध तेष्यः प्र भूम इह किस्विषाणि ॥६॥
सोर्वाणां पम्बद्धानां क्षातानां त्रयस्त्रिंशद् उत शिष्यन्तु देवाः ।
एकस्मिन् विधे सर्वेऽरुणं त्वद् ब्राह्मणकिस्विषम् अम्ब अविष्वक् ॥७॥
तस्मै तद् दुष्ठा दीर्घमायद् यो नोऽतिष्ठद् यो नो जातोऽस्मिन् ।
ब्राह्मणस्य किस्विषं नायितस्य सोर्द्वयताम् इच्छतो ब्राह्मणेषु ॥८॥
उत्तिष्ठद् ब्राह्मणास् सं विद्वन् जीतं याचामि पुनर् येतु सर्वम् ।
इन्द्राग्नी विध्वे देवास् ते मे जितं पुनर् आ वधेयन्तु ॥९॥
स दीर्घम् आयुर् कृणोति सुप्रजायै जिनीयति ।
यो ब्राह्मणस्य ब्राह्मणो हुतोऽनुः किस्विषे ॥१०॥
नास्य प्रजा शर्षो इति न रघो नाशानिः ।
यो ब्राह्मणस्य ब्राह्मणस् सत्यं वदति किस्विषे ॥११॥
त्वं सोमपीयो ध्रुगुये वृचक्षा प्राचमिस् सह ।
यो ब्राह्मणस्यास्त्वं इदस् सर्व इवापातुपत् तमः ॥१२॥
य उत्थाप किस्विषे ब्राह्मणस्याहम् देच्छन् अवायते ।
उतैनं यावापृथिवी सं तप्ताम् अथैत् अतस्य पन्थाम् ॥१३॥ ॥४॥
॥अनु॥

८.१६

नव य या नवतिश्च य कदा वक्ष्या अनु ।

...विह्वानां • त्वयसां •
• • विभ्यन्तर् • • नी • • जोषयेते
... बाभा • • एवै
• दक्षिणां • बभूवा दुष्कृति ...
अर्धं ... तम वजते • कम्बम्
• • अस्मद्भुम् • समस्ता • • मत्तना •
... सवने • •
• मग्ने • सव्यजते ... तविष्टुर् •
• • • पतेतु वध्ने • महिषस्य •
वध्ने • कृणते गार्तम् ...
... कृत् • • •
यम् • • • वृणानो • पावकम् ...

• • वं वसिष्ठास् ...
अणस्य ... गार्गा • •
... दुग्धास् तथाः • • • •

• • तिष्ठद् ...
'व' ...
'ड' • • तं ...
'वा' • पिबेवं • क्षेत् • निषेत्तु •

• • • विष्वक् ...

... अविष्वक्
... बाता •

... याचामि • • •

... प्रजायै जिगिषति

... 'नि
वो ब्राह्मणस्य ब्राह्मणास्सर्वं वदति किस्विषे
... वक्ष्या • •
• ब्राह्मणस्याहम् • सर्वपातुपत् •
... ब्राह्मणस्याहम् सर्वं अवायते
• • • ततामैवकस्य •

... वक्ष्यातु

श्री १

श्री २

श्री ३

श्री ४

श्री ५

श्री २.११.५.१

इतस् तास् सर्वा नश्यन्त्य अनुताः प्रथमो मयः ॥१॥
 सत च यास् सततिश् चाकडा वक्षणा अनु ।
 इतस् तास् सर्वा नश्यन्त्य अनुताः प्रथमो मयः ॥२॥
 पञ्च च याः पञ्चाशद् चाकडा वक्षणा अनु ।
 इतस् तास् सर्वा नश्यन्त्य अनुताः प्रथमो मयः ॥३॥
 ऊरभ्यां ते [अ]न्वीषद्भ्यां पार्णिभ्यां भंससः ।
 क्षियाः जारैश् पुत्थगीनः प्र मृणीमसि ॥४॥
 अनसुताम् अहनेषु पूष्णां पापीयां शमिद्धतीम् ।
 ताम् एतां दस्युनां दासीं प्र वहेतश् चुकाफणिः ॥५॥
 प्र पताति सुकहालि सुकेः कुकीतको यथा ।
 स्वके ते त्रिपुं पुक्षामि सा न शिष्यसि पुत्थगी ॥६॥
 यदास्यात् सुके वहेद् यदा मूर्धानम् अग्निना ।
 ताम् एतां दस्युनां दासीं प्रथगेन लयिष्यते ॥७॥
 संघत्सरम् अजरो सुरेभ्यः पतं किमीत् ।
 यत्र क्षेत्रस्य दुर्गभिश्च तत् त एतन् न्यञ्जनम् ॥८॥
 नैतत् तव मातुणं स्यां न त एतन् न्यञ्जनम् ।
 अस्माकम् एतद् वीरेभ्यो देवैः प्रजननं कृतम् ॥९॥
 गिरतेऽस्मि पूतम् उदकं हिमवत्सु तत्रोप प्रस्कथ
 द्रुतुप्रजामियूयेनपुत्थगी ॥१०॥
 स त्वं गोभिर् अह्वैः प्रजया प्रजननं भव ।
 यो मा तत्र प्राह्वीद् यत्र जीवन्तु भद्रया ॥११॥ ॥क'१॥

८.१७

मित्रः पृथिव्योद् अक्रामत् तां पुरं प्र जयामि वः ।
 ताम् आ विशात तां प्र विशात सा व[श्] शर्म च वर्म च यच्छतु ॥१॥
 वायुर् अन्तरिक्षेणोद् [अक्रामत् तां पुरं प्र जयामि वः ।
 [ताम् आ विशात तां प्र विशात सा वश् शर्म च वर्म च यच्छतु] ॥२॥
 सूर्यो दिवोद् [अक्रामत् तां पुरं प्र जयामि वः ।
 [ताम् आ विशात तां प्र विशात सा वश् शर्म च वर्म च यच्छतु] ॥३॥
 चन्द्रमा नक्षत्रैर् उद् [अक्रामत् तां पुरं प्र जयामि वः ।
 [ताम् आ विशात तां प्र विशात सा वश् शर्म च वर्म च यच्छतु] ॥४॥
 सोम ओषधीभिर् उद् [अक्रामत् तां पुरं प्र जयामि वः ।
 [ताम् आ विशात तां प्र विशात सा वश् शर्म च वर्म च यच्छतु] ॥५॥
 यज्ञो वक्षिणामिर् उद् [अक्रामत् तां पुरं प्र जयामि वः ।
 [ताम् आ विशात तां प्र विशात सा वश् शर्म च वर्म च यच्छतु] ॥६॥
 समुद्रो नदीमिर् उद् [अक्रामत् तां पुरं प्र जयामि वः ।
 [ताम् आ विशात तां प्र विशात सा वश् शर्म च वर्म च यच्छतु] ॥७॥
 ब्रह्म ब्रह्मचारिभिर् उद् [अक्रामत् तां पुरं प्र जयामि वः ।
 [ताम् आ विशात तां प्र विशात सा वश् शर्म च वर्म च यच्छतु] ॥८॥
 इन्द्रो वीर्येणोद् अक्रामत् तां [पुरं प्र जयामि वः ।
 [ताम् आ विशात तां प्र विशात सा वश् शर्म च वर्म च यच्छतु] ॥९॥
 देवा अमृतेनोद् अक्रामत् तां पुरं प्र जयामि वः ।
 ताम् आ विशात तां प्र विशात सा वश् शर्म च वर्म च यच्छतु ॥१०॥
 प्रजापतिः प्रजामिर् उद् अक्रामत् तां पुरं प्र जयामि वः ।
 ताम् आ विशात तां प्र विशात सा वश् शर्म च वर्म च यच्छतु
 ॥११॥ ॥क'२॥

८.१८

संयजन्तः प्रकृषन्तो यद् वो देवाः उपोषिरे ।
 ताम् यभ्यस् सत्याम् आशिम इन्द्रं अस्वाद् समुदयः ॥१॥

यदस्तस् गिरयन्त् * * *
 * ज वत् * * * वक्षन्तः
 वक्षन्तः * गिरयन्तानुताः * * *
 * ज(उपरि न्या) वा पञ्चाशद् * वक्षणा
 वक्षन् तास् सर्वे...
 * हे... भंससः

* * तस्युनां दासी * वहेतश् *

* * वीरेभ्यो(प्राप्तो वदा)...

* एता तस्युना ...

...उद् ततं *

* * * * * तत *

* * * प्राह्वी... भद्रवः

...व

* * विष्णु * * विष्णु मा...

* अन्तरिक्षेणोद्...

* दिवस्...

* * उ

* ओषधीभ्यः

* वक्षिणाभ्यः

* नदीभ्यः

* ब्रह्मचारिभ्यः

देवाभ्यो अक्रामत्...व

ते मा विष्णु ते मा प्र विष्णु ते * वर्म * * *

...व

* * विष्णु ता * विष्णु...

[वक्षन्तु]

संयजन्तः * ता...

* ता *

१६ ८.१२.६

को २०.५

१६ ८.११.९

शी १८.३.७२

शी ९.५.२७

१० वरातो न वि बोधतः

शी १८

अमहाइस् सत्यावानस् सीरं कुणोतु मे वधः ।
 अमाहीतद्? वि जायते तत् पर्जन्यो ऽमि वीवृषत् ॥२॥
 विष्या आपो वै शाकरीद् अनु [१]मन्तु गङ्गे ।
 ऊर्जस्वती[१] घृतवतीः पयस्वतीद् दशो भवथ मा गुहा ॥३॥
 उद् एहि बाजिनीवति पूर्णपात्रा त्विषीमती ।
 तुहाना पोषं रक्षता? कामम् एषां सम् आ पूणः ॥४॥
 अहिंसिता फलवती शतवल्शा वि रोहनु ।
 इमं सहस्रभोगम् अस्या इन्द्र उपावतु ॥५॥
 अविषना फलं कल्पयेताम् उपावतु बृहस्पतिः ।
 यथासद् बहुधान्यम् अयस्मिं बहुपुरुषम् ॥६॥
 यद् वो देवा उपोचिर इह भूयस् स्याद् इति ।
 इह ताम् उत् पूणाद् वयं देवीम् उप ह्वयामहे ॥७॥
 इदं व उत् पूणाद् इति स्फाति व उत् पूणाद् इति ।
 राशिं मे वर्धयाद् इति ऽस्फातिकारो बहुकारस् स्फिरस्फोटाय मा-
 क्षिकः? ॥८॥

अस्मिन् धामन् न्युप्यते यवो व्रीहिद् अथो तिलः ।
 तस्य गृहीत यत् कृतं परिक्षाय? खतुश्शतम् ॥९॥
 शर्कार्यवज्जयावज्जैवृत्? किं व यद् वृषे ।
 तद् वै स्फातिद् उपायती सर्वम् एवातिरिच्यसि? ॥१०॥
 सन्न जने परा जहि सहस्रपोषमन्दये ।
 वही न ओषधे भवः समुद्रस्येव संज्ञवः ॥११॥ ॥का१॥

८.१९

आज्याद् अजस् सम् अभवद् देशेभ्य ओदनाय ।
 येनातिपश्यन् बृहस्पतिस् स वै पञ्चौदनो ऽभवत् ॥१॥
 खतुभियता? सम् अभव ओदनस् त्वं बृहस्पते ।
 अज [आ]ज्याज् जातस् स एषां पञ्चमो भव ॥२॥
 धूमेन विषम् आप्नोत्य अन्तरिक्षम् अधोष्मणा ।
 विशा आप्नोतु खधुषा अजः पञ्चौदनस् सवः ॥३॥
 यत् ते माता यत् ते पिता भ्रातरो यन् व ते स्वसा ।
 अजं पञ्चौदनं पक्त्वा सर्वे तम् उप जीवत ॥४॥
 ये ते पूर्वे परागता अपरे पितरश्च व ये ।
 तेभ्यो घृतस्य कुल्यैतु शतधारा व्युम्सती ॥५॥
 ये सर्वदा ददति ये वारं वारस्य ओदनम् ।
 ते वै यमस्य राज्याद् उत्तरे लोक आसते ॥६॥
 नातिरात्र आप्नोतु नैनम् आप्नोत्य उक्थ्यः ।
 नाग्निहोम आप्नोत्य अजं पञ्चौदनं सवम् ॥७॥
 दशरात्रेण सम्यतो द्वादशाहेन कल्पते ।
 वीर्यमात्रेण सम्यतो [अ]जः पञ्चौदनस् सवः ॥८॥
 य[द्] एषां बर्हिष्यं सर्वं यन् नष्टं यन् व संयतम् ।
 यन् व तेनोपायति स एषां पञ्चमो भव ॥९॥
 या पूर्वं पतिं विस्त्वा यथाम्यं विस्वते ऽपरम् ।
 पञ्चौदनं व ताद् अजं पक्वतो न व्य अञ्चतः ॥१०॥
 समानलोको भवति पुनर्भुवापरः पतिः ।
 अजं व पञ्चौदनं दक्षिणाज्योतिषं ददत् ॥११॥ ॥का१॥

८.२०

सूर्यो मा वर्षसोऽस्तुसताम् अधिवनोभा ।
 मादित्य ऊर्ध्व उत्तरम् असी मा वर्षसोऽस्तु ॥१॥
 वर्षसा मां पितुर्? अग्निर्द वर्षसा मा बृहस्पतिः ।

...न्योतु * *

...बोधत्

विष्यापो व शकं...

* पूष...

अहिंसीता * वल्शं ...

* भोगास्या * *

* फालं...

...पौरुषं

* * * उपोधिरे...

* * * स्फातिकारो कार स्फोटाय मं

अस्मि भां नुं ...

सहं... सहसा

* नोषधी ... व

...पञ्चौदनो *

* * * अन्तरि? अथो?

विशाप्योतु * * पञ्चमोदनस्यवः

...मे स्वा

* पञ्चौदनं ... जीवित

वत् * * परागतापरं ...

* * कुल्लीतु धारां विनृती

* * दत्स्ववार * *

...लोकासते

रात्रामोतु ...

दोमामोत्स ...

...सवतं

* * से? व * * *

...विस्त्वा यथानं * *

* * अतं * * * अचितः

* * पुनर्भवा * *

...दक्षिणं *

* * वर्षसोऽस्तुसताम् *

* * उत्तरं ...

सुरायास् सिध्यमानायाः कीलालो वर्चसा येन ।
 तेन माम् अभिनोमा उक्षतां पुष्करज्जा ॥२॥
 वर्चस्वन् मे मुखम् अस्तु रोचमानं विषासहि ।
 यो मा हिरण्यवर्चसं कृणोमि पश्यतां प्रियम् ॥३॥
 मधोर् अहं मधुतरो मधुमान् मधुमत्तरः ।
 माम् अनु प्र विशतु वर्चं कृणोमि वाशिताम् इव ॥४॥
 यद्वा मां जनमानसवर्चस्वसा कनिकदं ? ।
 अथा कनिकदश्च चराणि वर्चसा च भगेन च ॥५॥
 वर्चसाग्निर्[र] मा ददाति वर्चसा ददाति सूर्यः ।
 यावद् वर्चो गोर् हिरण्यस्य तावन् मे वर्चो भूयात् ॥६॥
 यावत् त्वं देव सूर्योऽयम् अभ्यक्षपश्यसि ।
 तावन् मा वर्चसाभ्य अभ्यपश्य ॥७॥
 पूर्णो भगस्याहं भूत्वा तक्षन् वर्चसो रथम् ।
 स मा वहतु सर्वदायुष्मन्तं सुवर्चसम् ॥८॥
 भगेनाहं परिहितो वर्चसा द्रविणेन च ।
 यथा चराणि सर्वदा रोचमानो विभावसुः ॥९॥
 एवा मा भग आगमद् एवा मा वर्च आगमत् ।
 एवा मा तेज आगमद् एवा मा यश आगमत् ॥१०॥
 हिरण्ययेन चक्रेण भगस्यापिहितो गृहः ।
 तं युग्जापि ? ब्रह्मणा तस्य मे दत्ताम् अभिना दत्तां मे पुष्करज्जा ॥११॥
 ॥का०५॥ ॥अनु०४॥

इत्यथर्ववेदे वैष्णवावसंहितायां अष्टमः काण्डः समाप्तः ॥

... कीलाल वर्चसेनसा

वर्चस्वान्...

... ता *

... मां *

... विशन्तु ... वाचि *

यथा कनिकदश्च...

... ददाति वर्चसो वरति *

... गोर्हिरण्यस्य...

... अमेव *

पणो * * उक्षं ...

... नं *

यथा * अगागमद् * * वर्चागमत्

... तेजागमद् * * यशागमत्

हिरण्येन * पिहितो *

... दत्तम् * दत्तं * जः

इत्यथर्ववेदिके वै...

श्री ५.२७.१-१२, का १८.१७
 [मे २.१२.५ तै ४.१.८ इत्यादि]

९.१

ऊर्ध्वा अस्य समिधो भवन्त्य ऊर्ध्वा शुक्रा शोर्ध्वं अग्नेः ।

सुमत्तमा सुप्रतीकस्य सूनोः ॥१॥

तनूनपाद् असुरो विश्ववेदा देवो देवेषु देवः ।

पथो ऽयुक्तः मध्वा घृतेन मध्वा यक्षं नक्षति प्रीणानः ॥२॥

नराशंसो ऽग्निसु सुकृद् देवसु सविता विश्ववारः ।

अच्छायम् एति शवसा घृतेन ॥३॥

ईडे वह्निं नमसाग्निं सुचो ऽध्वरेषु प्रयत्सु ।

सुवे ? यक्षद् अस्य महिमानम् अग्नेः ॥४॥

स्वनमिन्द्रसुप्रयुक्ते ? ।

वसुश्वं चेतिष्ठो वसुधातमश्च च ॥५॥

ह्यारो देवीर् अम् अस्या विश्वेद् वता वदन्ते ऽग्नेः ।

उरुभ्यचस्ता धाक्षा पत्यमाना ॥६॥

ते [अ]स्य वृषाजो ? विभ्या न योना उपसानका ।

इमं यज्ञम् अवताम् अप्वरं नः ॥७॥

देवा होतार इमम् अप्वरं नो अग्नेर् अद्रियाभि गृणीतम् ।

कृणुतं नस् स्विष्टिम् ॥८॥

तिष्ठो देवीर् बर्हिर् पदे सवम् इडा सरस्वती महाभारती गृणानाः ॥९॥

तन् नस् तुरीपम् अद्भुतं पुरुषं त्विहा सुवीर्यम् ।

रायस् पौर्वं वि प्यतु नामिम् अग्ने ॥१०॥

{ नवमं आरम्भः कृताः । ओ नमो नाराय-
 णाय । ओ नमश्शारिकाभगवत्यै । ओ नम-
 स्सरस्वत्यै ॥ ओ ऊर्ध्वा ... शुचीष्य *

... पादम्भसुरो विश्वेदाः ...

सुरार्थसंस्तुतः * * *

... नमसाग्निं ... प्रयत्सु

... अतस्व * अग्ने

... अम् ...

... अचस्व * पत्य

... जिह्वेति गृणीतः

कृणुता न *

... ना

तं ...

... विद्वत् नामिमस्मै

वनस्पते ऽव सृजा रराणस् सुमना देवेभ्यः ।
अग्निर् इष्यं शमिता सूदयाति ॥११॥
अग्ने स्वाहा कृणुहि जातवेद इन्द्राय भागम् ।
विभ्ये देवा हविर् इदं जुषन्ताम् ॥१२॥ ॥का०१॥

श्री ५.२१.१,२,३,४,५,६,७,८,
[११,१०,९,१२]

९.२

यजूषि यज्ञे समिधसु स्वाहाभिः प्रविष्टान् इह वो युनक्तु ॥१॥
युनक्तु देवस् सविता प्रजानम् अस्मिन् यज्ञे सवुजसु स्वाहा ॥२॥
इन्द्र उक्थामदानि यज्ञे अस्मिन् प्रविष्टान् युनक्तु सयुजस् स्वाहा ॥३॥
छन्दांसि यज्ञे मरुतस् स्वाहा मातेव पुत्रं पिपृतेह युकाः ॥४॥
मैत्रा निविद् आग्नेयो यजूषि शिष्टाः पक्षीभिर् बहतेह युकाः ॥५॥
एयम् अगन् बर्हिषा प्रोक्षणीभिर् यज्ञं तन्वानादितिस् स्वाहा ॥६॥
विष्णुर् युनक्तु बहुधा तपांस्य अस्मिन् यज्ञे सयुजस् स्वाहा ॥७॥
त्वष्टा युनक्तु बहुधा विरूपा अस्मिन् यज्ञे सयुजस् स्वाहा ॥८॥
इन्द्रो युनक्तु बहुधा वीर्योण्य अस्मिन् यज्ञे सयुजस् स्वाहा ॥९॥
सोमो युनक्तु बहुधा परांस्य अस्मिन् यज्ञे सयुजस् स्वाहा ॥१०॥
भगो युनक्तु आशिषोऽस्य अस्मा अस्मिन् यज्ञे सयुजसु स्वाहा ॥११॥
अग्निना ब्रह्मणेतम् अर्वाङ् वषट्कारेण यज्ञं वर्धयन्तो ।
बृहस्पते ब्रह्मणेष्ट अर्वाङ् यज्ञो अयं स्वर इदं यजमानाय वेदि स्वाहा ॥१२॥
॥का०२॥

९.३

आपः पुनन्तु वरुणः पुनात्व अयं च यः पवते विश्वदानीम् ।
यज्ञो भगो अभिषकाभिषकाग्निश् च नः पाषयेतां सूर्यश् च ॥१॥
वशाशीर्षो वशाजिह्वा आ रमे वीरुधो भिषक् ।
मा ते रिचन् अनिता यस्यै च त्वा खनामसि ॥२॥
वशारात्रेण किलासस्य वीरुधा वेद भेषजम् ।
यतस् तद् अभियाजनं किलासं नाशयामसि ॥३॥
अन्तस् अन्या वि रोहति धन्वम्य अन्याधि तिष्ठति ।
किलासम् अन्या नीनशब्दं वर्चसान्धा सन् भञ्जतु ॥४॥
आज्येन घृतेन जुहोमि किलासभेषजम् ।
वीरुधाम् अग्नेस् संकाशे किलासं नानु विद्यते ॥५॥
पिशङ्गं रूपे भवति कल्माषम् उत संहृदि ।
किलास नश्येत् परः प्र त्वा धक्षामि वीरुधा ॥६॥
यानि पृथग् उत्पन्नानि नक्षत्राणीव संहृदि ।
किलासं सर्वं नाशयन् नो भीषाद्येमः वीरुधा ॥७॥
यदि वा पुरुषेषिताः किलासं पर्याजगन् ।
नमो नमस्यामो देवान् प्रत्यक् कर्तारम् अञ्जतु ॥८॥
शीर्ष्णस् ते स्कन्धेभ्यो ललाटात् परि कर्णयोः ।
ओषध्या [वर्षजूतया] किलासं नाशयामि ते ।
शस्ता वर्णा इत्य् अनरातिस् स हौषधिः ॥९॥
प्रीषाभ्यस् त उष्णिहाभ्यः कीकसाभ्यो अनूक्यात् ।
[ओषध्या वर्षजूतया किलासं नाशयामि ते ।
[शस्ता वर्णा इत्य् अनरातिस् स हौषधिः] ॥१०॥
अंसाभ्यां ते दोर्म्यां बाहुभ्यां परि हस्तयोः ।
[ओषध्या वर्षजूतया किलासं नाशयामि ते ।
[शस्ता वर्णा इत्य् अनरातिस् स हौषधिः] ॥११॥
पृश्निभ्यस्ते पार्श्वाभ्यां भ्रोगिभ्यां परि मंससः ।
[ओषध्या वर्षजूतया किलासं नाशयामि ते ।
[शस्ता वर्णा इत्य् अनरातिस् स हौषधिः] ॥१२॥

श्री ११.९.१

श्री ११.१४.५

श्री ४.७.२.१

... वरुणसि

* यजूषि * * स्वाहाभे * ...

* * * नन् वस्मिन् ...

* युक्ता * ... प्रनक्तु * *

* यज्ञं ... पिपृतेष्वप्य

* नविदाग्नेयो ... वातेहि युका

वेन् अयं * प्रोक्षणेभिर् ...

* * * उपास्मिन् * * *

... विरूपास्मिन्

* * * न्य् अस्मास्मिन् ...

... वर्धयन्तो स्वाहा

* * * ब्रह्मणेष्वाङ् वषट् वषट् स्वरितं * * *

* * * वन्ताग्निश् * * * सूर्यस्व

* * * जिह्वारमे वीरुधो * *

* * * रिचं खमितास्मे * * *

* * * किलमस्य ...

* * * तुष्टं ... नाशयामि ते

... पत्वं * *

* * * नीनीनशब्द ...

वीरुधान् ...

* * * रूपश्च * * * कल्माषम् ...

... दक्षामि * *

... हृदि

* * * नाशयं ...

* * * तात् किन्नास * * *

* * * न्नेभ्यो ...

... स हौषधी

* * * ता ...

... मंससे

९.४.१०

ऊरुभ्यां ते [अ]हीवङ्ग्यां पाणिभ्यां प्रपदाभ्याम् ।
ओषणा वर्षतया किलासं नाशयामि ते ।
शस्ता वर्णा इत्य् अनुरोतिस्? सहीषधिः ॥१३॥ ॥का१॥

९.४

सहीव वो हृदयानि सह विज्ञानम् अस्तु वः ।
सहेन्द्रो वृत्रहा कर्तु सह देवो बृहस्पतिः ॥१॥
समानम् अस्तु वो हृदयं समानम् उत वो मनः ।
समानम् अग्निर् वो देवः ॥२॥
समानं? राष्ट्रम् उपाध्वं सं जानीध्वं सहृदयाः ।
सर्वे संमनम्? अस्तु वः ॥३॥
नष्टो वो मन्युर जीर्णे ऋष्यात् सह जीवाथ मद्रया ।
यथा पुत्रः प्रवावदः पितृभ्यां वदतु प्रियम् ॥४॥
सहीव वो धाम्यानि समानाः पशवश् च वः ।
सह पृथिव्यां वीरुधत् सह वत् सन्त् ओषधीः ॥५॥
सह वीक्षा सह यज्ञो विबाहो वत् सहमतिः ।
सह प्रफर्वा नृत्यन्ति सह वत् स्त्रिय [आ]सताम् ॥६॥
सहै[व] वो वीर्याणि सत्यानि रन्धयाध्वै ।
सह पतत्रिणीम् इधुम् अम्यस्यै हेतिम् अरूपत ॥७॥
सं वाशयामि सुमति मधुना वाचमां रिरवम्? ।
युष्माकम् अम्ये भृण्वन्मदितं संगये जने ॥८॥
युष्मान् अमित्रा वृणुतां युष्मान् प्रतिजना उत ।
युष्मे ज्ञातित्वं प्रेष्ठत्वं? अमृतं मर्त्याय च ॥९॥
सं समिधत् समाकरं? सह यूथा गवाम् इव ।
समानम् अस्तु वो मनो ज्येष्ठं विज्ञानम् अन्वतः? ॥१०॥
यद् ई यद् एषां हृदयं तद् एषां हृदये भवत् ।
अथो यद् एषां हृदं तद् एषां हृदि जितम् ॥११॥
समानम् अस्तु वो मनश् भेष्ठं विज्ञानम् अन्वतः? ।
यद् ई यद् एषां मन एषां यानि मनांसि च ।
मद्रयश्च एन्द्र तद् वृणु रये पादाव् इवाहितौ ॥१२॥ ॥का२॥

९.५

सहजबाहुः पुरुषत् सहजक्षत् सहजपात् ।
स भूमिं विश्वतो वृत्वात् अतिष्ठद् दशाङ्गुलम् ॥१॥
त्रिभिः पद्भिर् घाम् अरोहत् पादो ऽस्येहामवत् पुनः ।
तथा व्य् अकामद् विष्वङ् अशानानशाने [अनु] ॥२॥
तावन्तो [अ]स्य महिमानत् ततो ज्यायांश् च पुरुषः ।
पादो ऽस्य विश्वा भूतानि त्रिपाद् अस्यामृतं विवि ॥३॥
पुरुष एवेवं सर्वं यद् भूतं यद् च अम्यम् ।
उतामृतत्वस्येभरो व्य् अम्येनामवत् सह ॥४॥
यत् पुरुषं व्य्वधुः कतिचा व्यकल्पयन् ।
मुखं किम् अस्य किं बाहू किम् ऊरु पादाव् उच्येते ॥५॥
ब्राह्मणो ऽस्य मुखम् आसीद् बाहू राजम्यो ऽभवत् ।
मध्यं तद् अस्य यद् वैश्यः पदभ्यां शूद्रो अजायत ॥६॥
विराद् अग्रे सन् अमवद् विराजो अधि पुरुषः ।
स जातो अत् अरिष्यत पश्चाद् भूमिम् अथो पुरः ॥७॥
यत् पुरुषेण हविषा देवा यजम् अतन्वत ।
वसन्तो अस्यासीद् आज्यं ग्रीष्म इम्यश्च शरद् धविः ॥८॥
तं यज्ञं प्रावृषा ग्रीष्मन् पुरुषं जातम् अज्रशः ।
तेन देवा अयजन्त साध्या वसवश् च ये ॥९॥
तस्माद् अग्ना अजायन्त ये च के बोधयावतः ।

ऊरुभ्यां हे ... मापदाभ्यां
ओषणा ... नाशयामि ते
... वधि

सैन्यो ...
... रो * (ब्रान्ते समाना हृदयं मनः पाठः)

सा ... सहृदयात्

... अस्त व

... मद्रयः

* * प्रवावद ...

... सशामतिः

... व * *

... सात्वानि *

सा ...

* वधयामि ...

* * वृणुता निष्मान * *

युष्मे ...

* * * सा ...

* ई ...

... अतं

* ई ...

मत्रियन् ...

... क्षाम् *

... पाद * *

* * क्रातुर् विश्वं अशनाशयन्

... पुरुषः

पाद ...

... सहः

... व्यमकल्पयन्

* * * जासीत ...

* * अस्तु ...

* आग्ने * अमर * * पीषया

* * अन्त् ... पुरा

... इष्मात् * *

* * इषाद् ग्रीष्मं ... अज्रशः

श्री १९.४.१-४, ९-१२ क १०.
[९०.१ इत्यादि]

गावो ह जह्निरे तस्मात् तस्माद् जाता अजावयः ॥१०॥
 तस्माद् यज्ञात् सर्वदुत कचत् सामानि जह्निरे ।
 छन्दांसि जह्निरे तस्माद् यजुस् तस्माद् अजायत ॥११॥
 तस्माद् यज्ञात् सर्वदुतस् संभृतं पृषदाज्यम् ।
 पशून् तांश्च बक्रिरे वायव्यान् आरण्यान् प्राग्यांश्च च ये ॥१२॥
 सतास्यासन् परिधयस्त्रिंशत् सप्त समिधः कृताः ।
 देवा यद् यद् तन्वाना अबधन् पुरुषं पशुम् ॥१३॥
 मूर्ध्नो देवस्य दृढतो अंशवस्त्रिंशत् सप्ततिः ।
 राजस्त्रिंशत् सोमस्याजायन्त जातस्य पुरुषाद् अधि ॥१४॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१॥

१.६

इमां जनान् ओषधिम् अदृष्टदृष्टनीम् अहम् ।
 ऽश्वस्यावो वृष्टि त्वा वैरूपो वाजिनीवतिः ॥१॥
 नादृष्टा वो जिह्वात् सगित न दन्ता हन्वोर् अधि ।
 नापि मध्यम्यं शिरस्ते यूयं किं करिष्यथ ॥२॥
 ऽइन्द्रामित्रा इन्द्रं इता नु वदन्ति नुश्चनः ।
 इन्द्रो वत् सर्वासां साकं शक्रस्त्रणेदुः कृत्रहा ॥३॥
 अश्वतरान् अयश्शक्रान् यान् इन्द्रो अधि तिष्ठति ।
 तैर् वो ऽपि नष्टेते ऽमुक्षान्यदु च सर्पिणः ॥४॥
 अपिन्द्रम् अदृष्टानां मुखं पादं हतेर् इव ।
 उत्तैषां जिह्वा जिघृस्ता न दन्ता हन्वोर् अधि ॥५॥
 ऽअधिकम् असृगादा न्यक्रोडादालिप्सत ।
 ऽअभीत्सं सर्वेषाम् आत्वानि ये दृष्टा पृथिवीक्षितः ॥६॥
 ऽअभ्यासः पौरुषाक्षो वर्मासो वैरिणा उत ।
 मौञ्जा अदृष्टात् सैषात् सर्वं साकं नि जस्यत ॥७॥
 अदृष्टानां सप्त जाता पृथिवी निषसे मही ।
 तान् इन्द्रो बाहुभ्यां सर्वान् शक्रो न्व अपावपत् ॥८॥
 इयं अस्यन्तु सप्त जाता अदृष्टा पुरुषादिसः ।
 प्राण्णाशुन् इव सोमस्य तान् अहं सर्वान् प्र मृणीमसि ॥९॥
 [य] आत्मजा ये बाह्विजा अरुषा य उतोविमः ।
 तेभ्यः जनान् ओषधिं तेभ्यो बिम्बी वधः कृता ॥१०॥
 अदृष्टेभ्यस्तरुणेभ्यो धवेभ्यस्त्र्यविरेभ्यः ।
 अदृष्टेभ्य उग्राम् ओषधिं तेभ्यो बिम्बी वधः कृता ॥११॥
 ये च दृष्टा ये चादृष्टास्तितीलाभ्यलुनांश्च ये ।
 तेनाग्रे सर्वान् सं दृष्ट किमीन् अनेजातो जहि ॥१२॥ ॥का०१॥

१.७

ऽशीतजलायत शीतावात उपागन्तुः हिमेनाग्निनावृतः ।
 हिमेनाग्निः परीकृतस्ते त्वा देवा ऽउरधेनात् समुद्रियम् अजावयः ॥१॥
 हिमो जघान वो ऽजं हिमो वक्षन् हि मत्सतिः ।
 हिमाद् अधि प्र यामसि हिमे ऽग्निविष्मेचनम् ॥२॥
 ऽहिमवटं शधरनर्धेन्द्रस्त्रिंशत् सप्तवधे ।
 ऽअवका तत्र रोहतु कले परि बिलं तव ॥३॥
 अर्धिष्ठे अग्ने प्रथमम् अङ्गानाम् अपरम् उत ।
 गृभ्णामि ब्रह्मणा नाम धामधा[म] परुषरुः ॥४॥
 शीतिका नाम ते माता जलावो नाम ते पिता ।
 इह त्वम् अन्तरा अथ वाहीकम् अस्तु यद् रपः ॥५॥
 हिमे जातोदके दृष्टा सिन्धुतस्पर्यावृता ।
 तथा ते अग्रमं नामाभ्यम् इवाभ्यामिधान्या ॥६॥
 आमा नामास्त्रिंशत् ओषधे तस्यास्ते नाम जग्रम ।

छन्दो ह जह्निरे...

सप्तास्यास्तन्... ॥५॥ *

... अंसवत्...

राजस्...

... महीनीम् *

... इन्दोर् *

... करिष्यतः ॥ ॥ मे ते यूयं किं करिष्यतः

मे इन्द्रां...

... एतेषु *

... रं * वा...

तैर्...

... ना * पाद...

... इन्दोर् *

... शिकः

... वीरणा *

... जास्यच

... सर्वा * नु पावपत्

वयं * * जातादृष्टा *

... सत् * * तयाई...

... वस्तिजावया *

... कृत

... धवम्ब *

अदृष्टम्... कृत

... अनेजितो *

... इता त...

... वधं *

... अविमोचनं

... अषरा *

गृभ्णामि... परुषरुः

... वाहीकम् * * रपा

... इत

... पिधान्या

... त * जग्रमः

को १११.७
को ७क १.१११.१ । 'क सरासः कु-
'क ७' [सारासः

अगस्त्यस्य पुत्रासो मा विधातुः पुत्रवान् मम ॥७॥
 मा नो अग्ने तन्वं मा वाससो ऽस्य रीरिषः ॥८॥
 यं त्वा समुद्रज वयम् आरोहाम स्वस्तये ।
 ॥ दिवस्तादावापद् कम्पारात् समुद्रियाः ॥९॥
 अप हिरण्यकुम्भो हरितो ऽवकाभिः ।
 परिहृते तेनाग्निं शमयामसि ॥१०॥
 शमयाम्य अर्षिर् अग्ने शिवस्तस्तुमविधाः ।
 गृभीते धावापृथिवी गृभीतं पार्थिवं रजः ॥११॥
 नि मुञ्जेषु यद् उदकं नि नञ्जेषु यद् अन्तरम् ।
 यत् समुद्रे यत् सिन्धौ तेनाग्निं शमयामसि ॥१२॥
 वेतसस्यावकायाः नडस्य वीरणस्य च ।
 रोहीतकस्य वृक्षस्याग्निशमनम् उद् धरे ॥१३॥
 ॥ आयती उत जायौं वि ते हरन्तु यद् रपः ।
 परायतीः परावतं परा वहन्तु यत् तपः ॥१४॥
 हिमस्य त्वा जरायुणान्ने परा व्ययामसि ।
 शीतिके शीतिम् इत् करो हिमके हिमम् इत् करः ॥१५॥ ॥का० १॥

९.८

अकृण्वत लाङ्गलेन पट्टता पथयिष्णुना ।
 लाङ्गलपृष्ठाचर्कपुरं वृकेण यवम् अभिना ॥१॥
 देवा एतं मधुना संयुक्तं यवं सरस्वत्याम् अग्निं मणाद् अचर्कपुरः ।
 इन्द्र आसीत् सीरपतिश् शतक्रतुः कीनाशा आसन् मरुतस् सुदानवः ॥२॥
 हिरण्यं कलमं सुदानवो दिव्या कृतम् अवाधृतम् अभिना सारवं मधु ।
 ततो यवो व्य अरोहत् सो ऽभवद् विषवृषजः ॥३॥
 यवावायां सरथायः पृथायमश्वा भरत् ?
 [ततो यवो व्य अरोहत् सो ऽभवद् विषवृषजः] ॥४॥
 यद् वृकं मधुपावनं सं वर्धयतम् ? अभिना ।
 [ततो यवो व्य अरोहत् सो ऽभवद् विषवृषजः] ॥५॥
 केरुण्डा नाम सरथो वृकस्य संस्याधिः ।
 ततो यवो व्य अरोहत् सो ऽभवद् विषवृषजः ॥६॥
 यद् अस्य ॥ भरथो मधु सरथा सर्थश् चरत् ? ।
 सद्यत् तु सर्वतो यवं पुनर् आ घत्तम् अभिना ॥७॥
 यो वां दिग्धविद्धो ऽहिदृष्ट उपाचरत् ।
 तीर्थे रधम् इव मज्जन्तम् उत् तं भरतम् अभिना ॥८॥ ॥का० १॥

९.९

स यं वहस्य अद्यायोगा पडयोगा यं वतुर्गवाः ।
 सवै ते विषं वि बाधस्तामं उग्रो मध्यमशीर् इव ॥१॥
 यस्य यव प्र सर्पश्च अङ्गमङ्गं परण्यदः ।
 तस्माद् विषं वि चमसे उग्रो मध्यमशीर् इव ॥२॥
 शकलं च न ते ? यवो ऽभ्यान् हस्य ओषधिः ।
 यवैव यावयद् गोर् अश्वात् पुरुषात् विषम् ॥३॥
 यवो राजा यवो मिथश् यवस्य महिमा महान् ।
 यवस्य मन्थं पपिबान् इन्द्रश्च चकार वीर्यम् ॥४॥
 आ भरतवृत्तं घृतस्य [घृतस्य] पुण्यम् आ भर ।
 अमन्त्रिणातोषधिर् इव दूषयद् विषम् ॥५॥
 इहायन्तु दिग्धविद्धा[य] शूद्रा राजन्या उत ।
 चक्षुर मे सर्वा दृश्यते [या]यन्तु कृदा मुनः ॥६॥ ॥का० १॥

९.१०

जीवातवे न मर्तवे शिरस् त आ रजामहे

... वासं त्व *

* ता ...

* हिरणं ...

* शी *

... नद्रे(मान्ते त्रे)दु **

... तेनाग्न्यं *

... पर *

... किर.

अकृण्वता...

* गृहचरक्रतुर् वृकेणयम् *

... मधु * अचरक्रतु

* * सीरपतिश् * कनीशासर्...

* * विरोहत् * * दूषणा

* * पावान सवावयवान् *

* वतो विरोहत्... दूषणा:

... चनत्

* * * युवं ...

* वं * दिग्धोपाचरत्

... ना:

... वा

... पातान् * * *

यत्येव...

* * * वाषत्य ...

* युवा * * *

* वावयावद्...

... रम

अमन्त्रिणातोषधि...

... सारधामहे

१.२.६.१२

रसं विषस्य नाविदम् ऊर्ध्वं केनम् अदन् इव ॥१॥
 भूम्या मध्याद् विषो मध्याद् भूम्या मध्याद् अथो विषः ।
 मध्ये पृथिव्या यद् विषं तद् वाक्वा वृष्यामसि ॥२॥
 अश्वत्थे निहितं विषं कपाले निहितं विषम् ।
 शिलायां जले तैमातः प्रथमो विषवृषणः ॥३॥
 विषस्याहं वैश्वकस्य विषस्य वात्स्यस्य च ।
 अथो विषस्य मैत्रस्य शमनीं वाक्वम् अग्रमम् ॥४॥
 तद् इव वदन्त्वं अर्धिता उत शूद्रा उतार्याः ।
 विषाणां विश्वगतानां सर्वथैवारसं विषम् ॥५॥
 पुरुषस् त्वामृत कण्ठो विष प्रथमम् आ वयम् ? ।
 यथा तन्वारोपयस् तथास्य अरसं विषम् ॥६॥
 यद्वो देवा उपचीका यद् वेधं सुशिरं वधुः ।
 तन्नामृतस्यासिकं तच्च वकारारसं विषम् ॥७॥
 शकुन्तिका मे [अ]ब्रवीद् विषपुष्पं ध्यम्तिका ।
 न रोपयति न सादयत्य् अरसं शरव्यं विषम् ।
 अभ्य अपप्तानि दुर्गाणि सारीश्व शकुनयो यथा ॥८॥
 इहेन्द्राणीं वरुणाणीं सिनीवालीं क्रकोष्ठ्याम् ? ।
 गृहान् शरपुत्रान् देवं वाक्वामो विषवृषणम् ॥९॥
 आलकं व्यालकं यावं जात्य जिगीमहे ।
 अश्वत्थिं यवा मिषम् वयम् इव छासामहे ? ॥१०॥
 अस्याद् द्यौः अस्याद् पृथिव्य् अस्याद् विश्वम् इदं जगत् ।
 अस्थुर विश्वस्यारोपयो अनङ्गाहः कृषायवः ? ॥११॥
 यावत् सूर्यो ऽभितपति यावच्च क्षामिविपश्यति ।
 तेनाहम् इन्द्र तत् तेन कृणोम्य् अरसं विषम् ।
 तद् विषम् अरसं विषम् अधोभागे ऽरसं विषम् ॥१२॥ ॥का०॥

१.११

मातरिश्वा सम् अमरद् धाता सम् अदधात् पदः ।
 इन्द्राग्नी अभ्य अरक्षतां त्वष्टा नाभिम् अकल्पयत् ॥१॥
 भगस् त्वाभ्य अरक्षद् वरुस् ते असुम् आभरत् ।
 रात्रीत् त्वाभ्य अगोपाय[न] सा त्वं भूते अजायथाः ॥२॥
 द्यौश् च आयुर् गोपायद् अन्तरिक्षम् असुं तव ।
 माता भूतस्य भव्यस्य पृथिवी त्वाभि रक्षतु ॥३॥
 यां त्वा देवास् समवधुस् सहस्रपुरुषां सतीम् ।
 साजे वित्तम् आस्येजम् अपाज व्यज विषम् ॥४॥
 याः पुरस्तात् प्रस्यन्वन्ते दिवा नक्तं च योषितः ।
 आपः पुरस्तात् क्ववन्तीस् ता उ ते विषवृषणीः ॥५॥
 आतपस् ते वर्षम् आसीद् अग्निश् छायाभवत् तव ।
 उर्वं ते अभ्रम् आसीत् सा त्वं भूते अजायथाः ॥६॥
 गन्धर्वस् ते मूलम् आसीच्च छायाप्सरस् तव ।
 मरीचीद् आसन् पर्णानि सिनीवाली कुलं तव ॥७॥
 अजरा देवा आदधुर अमृतं मर्त्येष्व् आ ।
 तस्यैतद् अग्रम् आ वधे तद् उ ते विषवृषणम् ॥८॥
 अनङ्गयः जनमाना विप्रा गन्मीरे ऽपसः ।
 मिषक् बभ्रुर् मिषक् कर्णं तद् उ ते विषवृषणम् ॥९॥
 याः पुरस्ताद् वितिष्ठन्ति गांश्च प्रमाजिनीद् इव ।
 अमृतस्यैव वा अस्य अतो हास्य अरुण्यती ॥१०॥
 यवमयस् सरवायाः पोषाव मध्व् आभरत् ।
 ततो यवः प्राजायत सो ऽभिवद् विषवृषणः ॥११॥
 यवस्यैतत् पलाकिनो योधूमस्य तिलस्य च ।

...वज्रः * * *

...मध्या भूम्यां त्वाः * *

* 'हत् * 'हत् *

... 'णी

* वैश्वकस्य ...

...तामानी * *

...वताव

...वद् वेधं सुशिरं *

...तच्च वाक्वा *

शकुन्तिका ...

...सार्व *

गृही 'पुत्रा ...

अस्ता * अवात् ...

* * वितपति * 'वपश्यति

वद्...

* * अनङ्गयः ...

...अजायताम्

वीर्यपुर...

* * * 'वधुस् सहस्रपुरुषं *

...भ्रजा *

* पुरस् * * * मे 'णी

आतःपस्...तमः

...अजायताम्

* आस पूर्णानि ...

* देवावधुर ...

* * * वदे ...

अनङ्गो 'न विषं * प्तं

* * * कर्णं ...

* वास्व * * *

यौमवत्सवधोवा पुषाव * *

* * प्रजायतस् * * वितवृषणा

* * गोधूमस्य ...

भीष्टं यवस्य वैवेन कृणोम्य भरसं विषम् ॥१२॥
 महीयोनी समुद्रस्य स्थानं न निर्दे नृचायव ? ।
 तां देवा गुह्याम् आसीनां समुद्राच्च बोद् आभरन् ॥१३॥
 ऽसमुद्राच्च बोदाधृत्योत् तां पुष्करा अवधुः ? ।
 अस्याः पृथिव्या देव्याश्च बभूवुः आकाशम् असि विषदूषणम् ॥१४॥
 ॥का० १॥ ॥ननु० २॥

९.१२

समानम् अर्थं पारयन्ति देवा रूपंरूपं तपसा वर्धमानाः ।
 तद् आदित्यम् अभि सं विशन्ति तद् एककूपम् अमृतत्वम् एवाम् ॥१॥
 देवो देवेभिर् आगमन् मंहन् नो भदितिः पिता ।
 ऽसुग्रीत जातवेदसम् एककूपो शुद्धा भवं ? ॥२॥
 आतिथ्यम् अग्निर् अवतु देव उभयेभिः पितृभिस् संविदानः ।
 ऽमहान् मरीया उप भक्षम् आगन् सं गुर आदित्यां निविष्टवह्निः ? ॥३॥
 त आ विशन्ति पुरुषं शयानं प्राणा विष्णुः ? नि शमयन्त्य एनम् ।
 ते नो रात्र्या सुमनस्यमाना अह्ना रक्षन्त्य अहणीयमानाः ॥४॥
 ऽपशुभ्यो नः पशुपतये मृडस्त्वं सर्वस्यो निद्रं हायताम् ? ।
 मा नः प्राणो ऽप रीरिषः ॥५॥
 वायुस् सत्ये ऽधिष्ठितः प्राणापानाच्च अमिरक्षन् ऽप्रवायुरेदिमां देवा-
 यत्ता प्रजापता सादित्याश्च येमिरे ? ।

पूषा रश्मिषु यत ।
 आदित्यो विष्णुर् आक्रमे स्वा रोहन् दिवं रोहति ॥६-७॥
 प्र यातु देवस् सविता सर्वे ? त्वष्टा रूपाणि पिशतु ।
 अञ्जन्तो मधुना पयः ॥८॥
 अतन्द्रं यातम् अभिना विष्टे देवाः प्रयातन ।
 आदित्यासस् सजोषस् पुरः पश्चात् स्वस्तये ॥९॥
 ब्रह्म वर्मं बृहस्पतिस् संग्रहो नो ऽभि रक्षतु ।
 देवो देवैः पुरोहिता ? ॥१०॥
 मरुतो वृष्ण्या न आगमन् सत्यधर्माण ऊतये ॥११॥
 अपराहेतु जिम्बित इन्द्रो राजा दिवस् परि ।
 ऽरहर् मिमाय तिष्ठसि ? स न इमाः कल्पयाच्च विशः ॥१२॥ ॥का० १॥

९.१३

आवतस् ते परावतः परावतस् त आवतः ।
 इहैव भव मा नु गा मा पूर्वा अनु गा गतान् भर्तुं बभ्रामि ते वृद्धम् ॥१॥
 यत् स्वामिषेदः पुरुषस् त्वो यद् अरणो जनः ।
 उम्नोचनप्रमोचने उमे वाचा वदामि ते ॥२॥
 यद् बुध्रोद्विध शेषिषे स्त्रियै पुंसे अशिरया ।
 [उम्नोचनप्रमोचने उमे वाचा वदामि ते] ॥३॥
 यद् एनसो मातृकृतैश्च छेपे पितृकृता उत ।
 उम्नोचनप्रमोचने उमे वाचा वदामि ते ॥४॥
 यत् ते माता यत् ते पिता आमिर् जाता च सर्जत ।
 प्रत्यक् सेवस् मेघ[जं] जरद्विह कृणोमि ते ॥५॥
 पक्षोहि पुनर् परि सर्वेण मनसा सह ।
 वृत्तौ यमस्य मातु गा अयि जीवपुत्रा [१]हि ॥६॥
 अनुवृत्तः पुनर् परि विज्ञान उच्चने पयः ।
 आरोहणम् आक्रमणं जीवतो जीवतो ऽयनम् ॥७॥
 मा बिभेद् न मरिष्यसि जरद्विह भविष्यसि ।
 निद्रं अवोचम् अहं यस्मिन् अज्ञेभ्यो अज्ञस्त्वं तव ॥८॥
 शीर्षरोगम् अङ्गुरोगं यश्च ते हृदयामयः ।

* बवत्त्ववत् ...
 महीयोनी ...
 ... च उद्याभरं
 * च उद्याभृत उताम पुष्करावधुः

* * पारयन्ति * रूपोरूपं ...
 उद् आदित्याम् * सं विषन्ति * एको ...
 * * आगमं मंहं ...

... आगं सं * * *
 ताविशन्ति * * * निष्ठा * वसन्त्य *
 * * * नाः अह्ना रक्षांस् नां

... पु *
 * * भुतः नाय रक्षं ...

* * यत्ता-
 विष्णो... स्व रोहं दिव *
 * * * तविषु ...

* वायुम् अभिना ...
 'दित्यास्तस्य ...

* * नागमत् ...
 अपराहेतु जिम्बितः ...
 ... नैमाः * *

इहैव * * * ग * पूर्वा ... वरं
 वत् ... तो * अरणो जनः
 * उमेव वाचा ...
 * अश्रोहित * स्त्री * शिरा

... मातरिष्यत् * पितृपुत्रा *
 * उमेव ...

... नामत् * * *
 * उमेव ...
 शेषिषे पुनर् ...
 शतो * * गाभि ...
 अनुवृत्तः ...

* बिभेद् * मरिष्यसि * *
 * बोधमं वदस् ...
 ... मव

श्री ५.२५.५

श्री ५.३०.१-१०

श्री ५.१०.११-१७

श्री कृष्णात्

श्री त्वया वक्ष्यं निरवोचम्

श्री ५.१७.१ क १०.१.०९.१

श्री २ क २

श्री ३ क ३

श्री ४

श्री ५ क ५

श्री ६ क ४

श्री ७

श्री १२.५

क ६ श्री १०

श्री ११ क ७

श्री ५.१७.१८

शा ५.१९.१५

यक्ष्मश्च ह्येन इव प्रापतद् वाचा नुतः परस्त[रा]म् ॥९॥
 ऋषी बोधप्रतीबोधाद् अस्वप्नो यश्च जागृषिः ।
 तौ ते प्राणस्य गोप्तारौ दिवा स्वप्नं च जाग्रतुः ॥१०॥ ॥का०२॥

९.१४

अयम् अग्निर् उपसद्य इह सूर्य उद् पतु ते ।
 उद् एहि मृत्योर् गम्भीरात् कृष्णाच्च चित् तमसस् परि ॥१॥
 नमो यमाय नमो [अ]स्तु मृत्यवे नमः पितृभ्य उत ये नयन्ति ।
 उत्पारणस्य यो वेद तम् अग्निं पुरो दधे [अस्मा अरिष्टतातये] ॥२॥
 ऐतु प्राण ऐतु मन ऐतु चक्षुर् अथो बलम् ।
 शरीरम् अस्य सं विदां तत् पद्भ्यां प्र[ति] तिष्ठतु ॥३॥
 प्राणेनाग्ने चक्षुषा सं सृजेमं सम् ईरय तन्वा सं सज्जेन ।
 वेत्थासृतस्य मा मृत मो दु भूमिगृहो भुवत् ॥४॥
 मा ते प्राण उप दसन् मापानो अपि धायि ते ।
 सूर्यस् त्वाधिपतिर् मृत्योर् उदायच्छाति रश्मिभिः ॥५॥
 इ[य]म् अन्तर् वदत्य उमा जिह्वा पणिष्यदा ।
 तथा रोगं हि नयामश्च शतं रोपीथ च तक्मनः ॥६॥
 अयं लोकः प्रियतमो देवानाम् अपराजितः ।
 यस्मै त्वम् इह जज्ञिषे दिष्टं पुण्यं मृत्यवे ।
 तस्मै त्वाहु इयामसि मा पुरा जरसो मृथाः ॥७॥ ॥का०१॥

९.१५

ते ऽवदन् प्रथमा ब्रह्मकिंस्विषे [अ]कृपास्तु सलिलो मातरिभ्या ।
 वीरुहरास्त तप उग्रं मयोभुव आपो देवीः प्रथमजा ऋतस्य ॥१॥
 सोमो राजा प्रथमो ब्र[ह्म]जायां पुनः प्रायच्छद् अहृणीयमानः ।
 अन्वर्तिता वरुणो मित्र आसीद् अग्निर् होता इस्तपुष्या निनाय ॥२॥
 हस्तेनैव प्राह्य आधिर् अस्या ब्रह्मजायेति चेद् अवोचत् ।
 न वृताय प्रहेया तस्य पथा तथा राष्ट्रं गुपितं क्षत्रियस्य ॥३॥
 याम् आहुस् तारकां विकेशीडत् प्रायः प्रामम् अवपद्यमानाम् ।
 सा ब्रह्मजाया प्र दुनोति राष्ट्रं यत्र प्रापादि शश उक्कुषीमान् ॥४॥
 ब्रह्मचारी चरति वेविषद् विषत् स देवानां भवत्य एकम् अङ्गम् ।
 तेन जायाम् अम् अविन्दद् बृहस्पतिस् सोमेन नीतां जुहं न देवाः ॥५॥
 देवा एतस्याम् अजायन्त पूर्वं सप्तर्षयस् तपस् ते ये निषेदुः ।
 भीमा जाया ब्राह्मणस्यापनीता दुर्धा वधाति परमे व्योमन् ॥६॥
 ये गर्भा अवपद्यन्ते जगद् यच्च चापलुप्यते ।
 वीरा ये हन्यन्ते मिथो ब्रह्मजाया दिनस्ति तान् ॥७॥
 सर्वे गर्भाः प्र वयधन्ते कुमारा वशमास्याः ।
 यस्मिन् राष्ट्रे निरुप्यते ब्रह्मजायाधिस्या ॥८॥
 पुनर् वै देवा अद्वुः पुनर् मनुष्या उत ।
 राजानस् सत्यं कृण्वाना ब्रह्मजायां पुनर् वदुः ॥९॥
 पुनर्वाय ब्रह्मजायां कृत्वा देवैर् निकिस्विषम् ।
 ऊर्जं पृथिव्या भक्त्योदगायम् उपासते ॥१०॥ ॥का०४॥

९.१६

न तत्र धेनुर् वोह्या नाम्नान् सहते धुरम् ।
 विजामि[र्] यत्र ब्राह्मणो रात्रिं वसति पापया ॥१॥
 न वर्षे मैत्रावरुणं ब्रह्मज्यम् अभि वर्षति ।
 नास्मै समितिः कल्पते न मित्रं नयते वशम् ॥२॥
 अमुकमती? चरति ब्रह्मजाया शालं पङ्कतीः प्रविशत्य वतकाः ।
 यः क्षत्रियः पुनर् एतां वदतु स दिवो वारां यवानु प्रपीनाम् ॥३॥
 पुनर्वाय ब्रह्मजायां राजा कस्ये न पद्यते ।

वक्ष्यं ह्येनैव प्रापततर्...
 ...जागृषि
 ते * प्रणम्य गोप्तारौ... जाग्रतु

* * नममो * * * पितृभ्यः...
 उत्पारिणस्य * * त्वम्...

शरीरम् * * विदा... विष्वदु
 प्राणेनाग्ने... सृजनेन

* * * दसं * प धाय *
 * * मत्स्योर्...
 ...मणिः पदा
 तातया रोमं * * * रोमी * उक्मना

तस्मै... अद्वुः * *
 * त्वानि हेयामसि... मृथा

तं वदं प्रथा...
 वीरुहरस्... अपोपो * * *

अन्वर्तिता... * गृह्य *
 * * आविर्...
 * * प्रथा तस्त * * राष्टे...
 ...प्रागाममवपद्यमाना
 * * * तिनोतु * * प्रापादि सनु उक्कुषीमां
 * * वेविशद्... भावत्य * *
 ...निहता * * *
 * एतस्यापद्यन्तु...
 * * ब्रह्मणस्यापिनिहिता दुर्धा वधाति...
 य गर्भावपद्यन्तु(अपरि त्व)न्ते * * चापिह्यन्ते
 * * हन्यन्ते... तान्
 सर्वं...
 अस्मिन्... वादिता

* * कृण्वानो * न पुनर् *
 यो पुनर्वाय... निकिस्विषं
 ...भक्त्योदगायम् *

* * धेनु रोहे...
 ...रात्रिं * * * (ग्राम्ये विदन्)
 ...ब्रह्मज्याम् * *
 नास्मै...
 * * जाया...
 ...गाम्
 यो पुनर्वाय...

श्री ५.१७.८

श्री ९

श्री ५.१८.१

श्री २

श्री ४.१९

श्री १३.५

श्री १३.५

श्री ४.५

श्री ५.१९.९.५

श्री ५.१८.७

श्री अक्षं यो ब्राह्मणां मत्स्यः

श्री ५

श्री ६

श्री १४

श्री इत्यामिसलेन्द्रः

श्री ३

श्री ५.१८.१५

श्री ९

श्री ८

श्री १०

श्री ११

श्री १२.५, ५.१९.११.५

श्री ५.१९.२ [कान्वावचद

श्री देवस्तेषामुभयादमविस्तो-

श्री १. श्री कोशेन सुहृन् अवि

श्री ७

दुर्योणे [अ]क्षा ओषधिर् याकाह्याभिषिपयती? ॥४॥
 विषम् उष्णात् अर्पा विषम् उष्णाति वीरधाम् ।
 यो ब्रह्मजायां न पुनर् ददाति तस्मै देवास् स्वधितिं दिग्धम् अस्यान् ॥५॥
 उत यत् पतयो वश स्त्रियाः पूर्वं [अ]ब्राह्मणाः ।
 ब्रह्मा चेद् ध[त्त]म् अभ्रहीत् स एव पतिर् एकधा ॥६॥
 ब्राह्मण एव पतिर् न राजा नोत वैश्यः ।
 तत् सूर्यः प्रह्वन् एतु पञ्चभ्यो मानवेभ्यः ॥७॥ ॥का०५॥

९.१७

नैतां ते देवा अदुस्रं नृभ्यं नृपते अत्तवे ।
 मा ब्राह्मणस्य राजस्य गां जिघत्सो अनायाम् ॥१॥
 अक्षद्रुधो राजस्यः पाप आत्मपराजितः ।
 स ब्राह्मणस्य गाम् अद्याद् अद्य जीवानि मा श्वः ॥२॥
 निर वै अक्षं नयति हन्ति बर्धो [अ]ग्निर् [इ]वाकम्भः प्र पुनोतु राष्ट्रम् ।
 यो ब्राह्मणं देवबन्धुं हिमस्ति न स पितृणाम् अन्य एतु लोकम् ॥३॥
 देवपीयूषं चरति मत्स्येषु गरगीणो अक्षस्य अस्त्रिभूयान् ।
 यो ब्राह्मणं मन्यते अक्षम् एव स विषस्य पिबति तैमातस्य ॥४॥
 विषं स पिबति तैमातं पश्यन् अग्निं प्र सीदति ।
 यो ब्राह्मणस्य सद् धनम् अग्निं नार[द्] मन्यते ॥५॥
 शतापाष्ठा नि वीरत तां न शक्नोति निष्क्रिदम् ।
 अन्नं यो ब्राह्मणां नन्दन् स्वाद् अक्षीति मन्यते ॥६॥
 य एनां इत्यान् सुतुं मन्यमानो देवपी[यू]र्धनकामो न विस्तात् ।
 सं तस्येन्द्रो हव्ये अग्निम् इन्द्र उभे एनं द्विहो नमसी चरन्तम् ॥७॥
 न ब्राह्मणो हिसितभ्यो [अ]ग्नेः प्रियतमा तनूः ।
 सोमो ह्य अस्य दायाद् इन्द्रो [अ]स्याभिज्ञस्तिपाः ॥८॥
 अग्निर् वै नः पववाय[त्] सोमो दायाद् उच्यते ।
 जयते ऽभिज्ञस्त इन्द्रस् तत् सत्यं देवसंहितम् ॥९॥
 आविहितायविषा प्रदाकूद् इव चर्मणा ।
 ब्राह्मणस्य राजस्य दृष्टेया गौर् अनाया ॥१०॥ ॥का०६॥

९.१८

इषुद् इव दिग्धा नृपते प्रदाकूद् इव गोपते ।
 सा ब्राह्मणस्येष्टुर् दिग्धा तया विध्यतु पीयतः ॥१॥
 तीक्ष्णेष्वो ब्राह्मणा हेतिमन्तो याम् अस्यास्ति शरण्यां न सा मृषा ।
 अनुहाय तपसा मय्युना चोत कूराद् अ[व] निष्कन्ति ते तया ॥२॥
 जिह्वा ज्या भवति कुम्भलं वाक् नाडीका दन्ता[त्] तपसा सुदिग्धाः ।
 तेभिर् ब्रह्मा विध्यातु देवपीयुं निर्जलै[र्] धनुर्मिर् देवजूतैः ॥३॥
 ये ब्राह्मणं हिसितारस् तपस्विनं मनीषिणं ब्रह्मचर्येण भास्तम् ।
 अवर्तिमद् भविता राष्ट्रम् एषां तपसैव निहतं नानु वेतु? ॥४॥
 ये सहस्रम् अराजन् आसन् दृष्टाशता उत ।
 तेभ्यः प्र अवीमि त्वा वैतहव्याः परामबन् ॥५॥
 गौर् एव तान् हन्यमाना वैतहव्यी इवाचरत् ।
 ये केशरप्रावन्धायाश् चरमाजम् अपेचिरन् ॥६॥
 अतिमात्रा अजायन्त गोव् इव विषम् अस्त्युष्टान् ।
 प्रजां हिसित्वा ब्राह्मणीम् अर्लभ्य परामबन् ॥७॥
 ये बृहत्सामानम् आग्निरसम् आर्पयन् ब्राह्मणं जनाः ।
 तेत्वा स्तोकां उभयादव यत् स्तोकां आमयत्? ॥८॥
 ये ब्राह्मणं प्रत्यङ्गीवन् ये चास्मै शुक्लम् इषिरे ।
 अक्षस् ते भ्ये कुस्वायाः केशान् कादन्त आसते ॥९॥
 अद्यापदी चतुरङ्गी चतुरभोजा चतुर्द्वयुः ।

दुर्योणे * ०धीर् ०वपयती

* * अपा...

... सुविषं * अस्यां

तत् पदयो दिश...

ब्राह्मणेष पतिन्... वैश्यत्

... अयतु * *

* * देवाद्दुत्...

... नाड्याः

अक्षद्रुधो * पापान्ममपरा०

* * * अथ तद्वच * न वा

... दन्त * * * पृ तन्नोतु *

... विनस्ति त स्व * * * *

०धीर्दृष्ट * * ०गीत्यो ०भूयां

... ०त्या

* * अद्...

सतापाष्ठा * * * शिखनोत निष्क्रिदं

अन्न * ब्रह्मणा नन्दस् साद् अनमीत *

* * इन्व सुद * * वनकामो * विन्ता

सन् तस्येभ्यो * अभिज्ञो जयनें दहो * *

* * हिसितवाये * ...

... ०पात्

जयतामिज्ञस्त...

०तवहविषा प्रजाकूद् * धर्मणा

* * राजन्वत् तृप्तीया * अनाड्यः

* * ०स्वेष्टुर्... पीतया

[* सुषां

तीक्ष्ण इषवो ब्रह्मणा * * अस्तन्ति धर्म्या नि

अनुहायति... [[उपरि प्राप्ते दिग्धा

* ०व्या(उपरि प्राप्ते वा) * कुम्भलं... तिदि-

* ब्रह्मा विषा(उपरि ध्या)तु देवपीयं * वतुमिर्

... मणीषिणं * * [०ज्यैः

* * अराजनां दृष्टाशता * *

... ०धुषं

* * तां हन्यमानो वैतहव्या * *

... केशरप्रावन्धायाश् चारमादा उपेचरं

अभि जायन्ति * इवि दिवि पस्तुषं

खग हिसित्वा ब्रह्मणीम् अनुभवं पराधुषं

... जात्यर्षं * *

* * प्रत्यङ्गीवं वच् * * ईषिरे

अक्षस्... अजादन्तासते

... ०ता *

श्री ५.१९.४

श्री १०

श्री ८

श्री १५, ८५

श्री ५.१८.१२

द्विजिज्ञा द्विमाणा भूत्वा सा राष्ट्रम् अब धृनुते ॥१०॥ ॥का०७॥

९.१९

ब्रह्मगवी पच्यमाना यावत् साभि विजङ्गहे ।
 तेजो राष्ट्रस्य निरु हन्ति न वीरो जायते पुमान् ॥१॥
 आक्रमणेन वै देवा द्विपन्तो प्रप्ति पूरवम् ।
 ते अजन् ब्रह्मज्यं क्षेत्रे [अ]धानुनवादिनम् ॥२॥
 विषम् एतद् देवकृतं राजा वरुणो अब्रवीत् ।
 न ब्राह्मणस्य गां जग्ध्या राष्ट्रे जागार कश्चन ॥३॥
 तद् वै राष्ट्रम् आ स्रवति भिक्षां नावम् इषोदकम् ।
 ब्राह्मणो यत्र जीयते तद् राष्ट्रं हन्ति दुष्पुत्रा ॥४॥
 एकशतं वै जनता भूमिर् या व्यधृनुत ।
 प्रजां हिसित्वा ब्राह्मणीम् असंभर्य पराभवन् ॥५॥
 याम् उदाजन् ब्रह्मयो मनीषिणश्च शपुसाताः ? इहतीं देवजुताम् ।
 सा ब्रह्मज्यं पचति पच्यमाना राष्ट्रम् अस्य इहती यच्च व बर्षः ॥६॥
 वाचा ब्राह्मणम् इच्छति जामिने ? हन्ति चिरया ।
 मित्राय सत्ये द्रुहति यं देवा प्रप्ति पूरवम् ॥७॥ ॥का०८॥

९.२०

एकपात् छन्द एकपदश्च व पशन् स तद् आप्नोति खाव च दम्भे
 प्रथमया राट्या प्रथमया समिधा ॥१॥
 द्विपात् छन्दो द्विपदश्च व पशन् [स] तद् आप्नोति खाव च दम्भे
 द्वितीयया राट्या द्वितीयया समिधा ॥२॥
 त्रिपात् छन्दस् त्रींश्च व लोकान् स तद् आप्नोति खाव च दम्भे
 तृतीयया राट्या तृतीयया समिधा ॥३॥
 चतुष्पात् छन्दश्च चतुष्पदश्च व पशन् [स] तद् आप्नोति खाव च दम्भे
 चतुर्थया राट्या चतुर्थया समिधा ॥४॥
 पञ्च दिशः पञ्च [व] प्रदिशस् [स] तद् आप्नोति खाव च दम्भे
 पञ्चम्या राट्या पञ्चम्या समिधा ॥५॥
 षष्ठुमं छन्दो विराजं स्वराजं सप्तजं [स] तद् आप्नोति खाव च
 दम्भे षष्ठया राट्या षष्ठया समिधा ॥६॥
 सप्त प्राणान् सप्तापानान् सप्तर्षींश्च [स] तद् आप्नोति खाव च
 दम्भे सप्तम्या राट्या सप्तम्या समिधा ॥७॥
 ओजश्च तेजश्च सहरश्च वलं च [स] तद् आप्नोति खाव
 च दम्भे अष्टम्या राट्याष्टम्या समिधा ॥८॥
 अम्भश्च महश्च चाक्षं चाक्षायं च [स] तद् आप्नोति खाव च दम्भे नवम्या
 राट्या नवम्या समिधा ॥९॥
 ब्रह्म च क्षत्रं चेन्द्रियं च ब्राह्मणवर्चसं च [स] तद् आप्नोति खाव च दम्भे
 दशम्या राट्या दशम्या समिधा ॥१०॥
 विश्वावसु च सर्ववसु च [स] तद् आप्नोति खाव च दम्भे एकादश्या
 राज्यैकादश्या समिधा ॥११॥
 पाङ्क्तं छन्दः प्रजापतिं संवत्सरं [स] तद् आप्नोति खाव [व] दम्भे द्वादश्या
 राट्या द्वादश्या समिधा ॥१२॥ ॥का०९॥ ॥अनु०१॥

९.२१

यो वा एकशरावं निर्बपेद् एककृषिम् एषानु निर्बपेत् ।
 एष वा एककृषिर् यद् अग्निः ।
 एककृषिं चैव लोकं खावदम्भे ।
 एककृषिर् इव तपस् एककृषिर् इव दीदायैककृषिर् इवाज्ञादो भवति
 य एवं वेद ।
 स एवं विद्वान् प्राप्तीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥

...अग्निः *

* पच्यमाना ... वज्रगहे

...पौरवं

* आर्जं ब्रह्मर्जं * ता अनृतं

ते * * दुग्ध्या * जागर ...

...कं । ब्राह्मणो यत्र जीयते तद् राष्ट्रं स्रवति भिक्षां

...इवि दुष्पुत्रा [नावमिषोदकं]

* * जवता * याद् विधृतः *

प्रजा हिसित्वा ब्राह्मणीम् अस्म्य पराभुवं

* * आजं गृधयो ...

* * * पच(उपरि प्रान्ते पच्य)माना ...

...चिन्म्या

...पौरवम्

* * एककाष्टव त आप्नोति ...

* प्राणां सप्तानां ... च ।

...राट्या अष्टम्या *

* * * च अक्षं च अन्नाक्षं ...

पाङ्क्तं...

भो यो...एककृषिम् * *

* * तपस्ये * * दीदाय एककृषिर्...

एककवेत् त्वा चक्षुषा पश्याम्य एककवेत् त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 एककवेत् त्वास्त्येन प्राप्ताम्य एककवेत् त्वा जठरे साधयामि ॥
 इति स यथा हुतम् इष्टं प्राप्तीयाद् एवैनं प्राप्ताति ॥१॥
 [यो] वै त्रिशराखं निर्बपेत् प्राणापानाव् एषातु निर्बपेत् ।
 एते वै प्राणापानौ यन् मातरिभ्या चाभिश्च ॥
 प्राणापानौ चैव लोकं चाव दन्दे ।
 ज्योर् जीवति सर्वम् आयुर् एति न पुरा जरत्सः प्र भीयते य [एवं वेद् ।
 [स एवं विद्वान्] प्राप्तीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥
 प्राणापानयोस् त्वा चक्षुषा पश्यामि प्राणापानयोस् त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 प्राणापानयोस् त्वास्त्येन प्राप्तामि प्राणापानयोस् त्वा [जठरे साधयामि ।
 [इति स यथा हुतम् इष्टं प्राप्तीयाद् एवैनं प्राप्ताति] ॥२॥
 [यो] वै त्रिशराखं निर्बपेत् त्रीण्य एव त्रिकद्रुकाण्य अतु निर्बपेत् ।
 एतानि वै त्रीणि त्रिकद्रुकाणि यद् अक्षत् सामानि यजुषि ब्राह्मणम् ।
 ब्रह्म चैव लोकं चाव दन्दे ।
 ब्राह्मणवर्चसी भवति य [एवं वेद् ।
 [स एवं विद्वान्] प्राप्तीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥
 ब्रह्मणस् त्वा चक्षुषा पश्यामि ब्रह्मणस् त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 ब्रह्मणस् त्वास्त्येन प्राप्तामि ब्रह्मणस् त्वा [जठरे साधयामि] ॥
 [इति स यथा हुतम् इष्टं प्राप्तीयाद् एवैनं प्राप्ताति] ॥३॥
 [यो] वै चतुश्शराखं निर्बपेत् चतस्र एवोर्षा अतु निर्बपेत् ।
 एता वै चतस्र उर्षा यद् विशाः ।
 विशाश्च चैव लोकं चाव दन्दे ।
 कल्पन्ते ऽस्मै विशो विशां प्रियो भवति य [एवं वेद् ।
 [स एवं विद्वान्] प्राप्तीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥
 विशानां त्वा चक्षुषा पश्यामि विशानां त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 विशानां त्वास्त्येन प्राप्तामि विशानां त्वा [जठरे साधयामि] ॥
 [इति स यथा हुतम् इष्टं प्राप्तीयाद् एवैनं प्राप्ताति] ॥४॥
 [यो] वै पञ्चशराखं निर्बपेत् वैश्वानरम् एव पञ्चमूर्धानम् अतु निर्बपेत् ।
 एष वै वैश्वानरः पञ्चमूर्धा यद् द्यौश्च पृथिवी च रसा बति प ।
 वैश्वानरं चैव लोकं चाव दन्दे ।
 वैश्वानर इव तपति वैश्वानर इव दीदाय वैश्वानर इवाजावो भवति य
 [एवं वेद् ।
 [स एवं विद्वान्] प्राप्तीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥
 वैश्वानरस्य त्वा चक्षुषा पश्यामि वैश्वानरस्य त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 वैश्वानरस्य त्वास्त्येन प्राप्तामि वैश्वानरस्य त्वा [जठरे साधयामि] ॥
 [इति स यथा हुतम् इष्टं प्राप्तीयाद् एवैनं प्राप्ताति] ॥५॥
 [यो] वै षडशराखं निर्बपेत् षडव्यास एव देवान् अतु निर्बपेत् ।
 एते वै षडव्यासानो देवा यद् अतवः ।
 अतवश्च चैव लोकं चाव दन्दे ।
 कल्पन्ते ऽस्मा अतवो अतवश्च आतु कल्पन्त अतनां प्रियो भवति य [एवं वेद् ।
 [स एवं विद्वान्] प्राप्तीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥
 अतनां त्वा चक्षुषा पश्यामि अतनां त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 अतनां त्वास्त्येन प्राप्तामि अतनां त्वा [जठरे साधयामि] ॥
 [इति स यथा हुतम् इष्टं प्राप्तीयाद् एवैनं प्राप्ताति] ॥६॥
 [यो] वै सप्तशराखं निर्बपेत् सप्तकवीन् एषातु निर्बपेत् ।
 एते वै सप्तकवयो यद् प्राणपानभ्यामाः ।
 सप्तकर्षाश्च चैव लोकं चाव दन्दे ।
 सप्तकर्षि इव तपति सप्तकर्षि इव दीदाय सप्तकर्षि इवाजावो भवति
 य [एवं वेद् ।
 [स एवं विद्वान्] प्राप्तीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥

*** पश्यामि एक...रमेद्
 * त्वास्वतु...

...रमेद्

* त्वास्वतु...

[त्रिकाद्रुकाण्यनु निर्बपेत्

...त्रिकाद्रुकाण्य * * * एतानि वै त्रीणि

...त्रिकाद्रुकाण्य अतु यजुस् सामानि * *

ब्राह्मणस् * * * ब्रह्मणस्...रमेद्

* * चतुश्शराखं...

* वेद्...

...रमेद् । विशानां त्वा चक्षुषा पश्यामि विशानां
 [त्वा हस्ताभ्यामारमेद्

यो...

वैश्वानरं तपति वैश्वानरीव * वैश्वानरीवाजावो * *

...रमेद् । वैश्वानरस्य त्वास्त्येन प्राप्तामि वैश्वान-
 [रस्य त्वा हस्ताभ्यामारमेद्

* * *वानो...

कल्पन्ते रमे * * आतुश्च अतनां...

* * * पश्यामि...रमेद्

...सामि अतनां...

...वानाभ्याना

सप्तवीह...

सप्तर्षि * * सप्तर्षि * * सप्तर्षीवान्नावो *

सतऋषीणां त्वा बभ्रुषा पश्यामि सतऋषीणां त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 सतऋषीणां [त्वा]स्येन प्राप्तामि सतऋषीणां त्वा [जठरे साधयामि ॥
 [इति स यथा हुतम् इहं प्राप्तीयाद् एवैनं प्राप्ताति] ॥७॥
 यो वा अष्टशराखं निर्वपेद् विराजम् एवाष्टपदीम् अनु निर्वपेत् ।
 एषा वै विराज् अष्टपदीर् यद् योश्च ब प्रथिवी चापम् औषधयश्च ।
 विराजस्तु अस्मिन् च लोके ऽमुष्मिन् च ।
 वैराज ऋचम् इत् एतम् आहुर् य [एवं वेद् ।
 [स एवं विद्वान्] प्राप्तीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥
 विराजस्तु त्वा बभ्रुषा पश्यामि विराजस्तु त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 विराजस्तु त्वास्येन प्राप्तामि विराजस्तु त्वा [जठरे साधयामि ॥
 [इति स यथा हुतम् इहं प्राप्तीयाद् एवैनं प्राप्ताति] ॥८॥
 [यो] वै नवशराखं निर्वपेत् नवयान् एव देवान् अनु निर्वपेत् ।
 एते वै नवयामानो देवा यन् मासः ।
 मासश्चैव लोकं चाव कन्दे ।
 कल्पन्ते ऽस्मै मासा मासानां प्रियो भवति य [एवं वेद् ।
 [स एवं विद्वान्] प्राप्तीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥
 मासानां त्वा बभ्रुषा पश्यामि मासानां त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 मासानां त्वास्येन प्राप्तामि मासानां त्वा [जठरे साधयामि ॥
 [इति स यथा हुतम् इहं प्राप्तीयाद् एवैनं प्राप्ताति] ॥९॥
 [यो] वै द्वादशशराखं निर्वपेद् [द् द]दाम् एव धेनुम् अनु निर्वपेत् ॥
 एषा वा इडा धेनुर् यद् यद् यद् पशवः ।
 इडां चैव धेनुं च यद् च लोकं च पशून् चाव कन्दे ।
 कल्पन्ते ऽस्मा इड इडां प्रियो भवति य [एवं वेद् ।
 [स एवं विद्वान्] प्राप्तीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥
 इडायास्तु त्वा बभ्रुषा पश्यामीडायास्तु त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 इडायास्तु त्वास्येन प्राप्तामीडायास्तु त्वा [जठरे साधयामि ॥
 [इति स यथा हुतम् इहं प्राप्तीयाद् एवैनं प्राप्ताति] ॥१०॥
 यो वा एकादशशराखं निर्वपेद् रोहितम् एवानु निर्वपेत् ।
 एष वै रोहितो यद् इन्द्रः ।
 इन्द्रं चैव लोकं चाव कन्दे ।
 कल्पन्ते ऽस्मा इन्द्रिया प्रिय इन्द्रस्य भवति य [एवं वेद् ।
 [स एवं विद्वान्] प्राप्तीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ।
 इन्द्रस्य त्वा बभ्रुषा पश्यामीन्द्रस्य त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 इन्द्रस्य त्वास्येन प्राप्तामीन्द्रस्य त्वा [जठरे साधयामि ॥
 [इति स यथा हुतम् इहं प्राप्तीयाद् एवैनं प्राप्ताति] ॥११॥
 यो वै द्वादशशराखं निर्वपेद् विश्वान् एव देवान् अनु निर्वपेत् ।
 एते वै विश्वे देवा यद् इहं सर्वम् ।
 विश्वांश्चैव देवान् लोकं चाव कन्दे ।
 कल्पन्ते ऽस्मै विश्वे देवाः प्रियो विश्वेषां देवानां भवति य एवं वेद् ।
 स एवं विद्वान् प्राप्तीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥
 विश्वेषां त्वा देवानां बभ्रुषा पश्यामि विश्वेषां त्वा देवानां हस्ताभ्याम्
 आ रमे ।
 विश्वेषां त्वा देवानाम् आस्येन प्राप्तामि विश्वेषां त्वा देवानां जठरे साधयामि ॥
 इति स यथा हुतम् इहं प्राप्तीयाद् एवैनं प्राप्ताति ॥१२॥ ॥का१॥

९.२२

इमां सातां ! निर्वप ओदनस्य तस्य पन्था मुच्यतां किंविचेभ्यः ।
 अभि द्रोहाद् एतसो दुष्कृताश्च पुनातु मा पवनैः पवित्रः ॥१॥
 भद्रो हस्तो भद्रा जिह्वा भद्रं भवतु मे वचः ।
 मद्यो पवित्रम् ओदनं ब्रह्मणा निः कृपामसि हस्ताभ्यां निः कृपामसि ॥२॥

सतऋषीणां त्वा * * * सतऋषीणां...रमे
 सतऋषीणां * * * सतऋषीणां...

...पदी * * *
 एष वावा...नोष * * *
 विराजम्...
 * * * अनेम्...

...रमे । विराजस्ता बभ्रुषा पश्यामि विराजस्ता
 ...त्वा ॥१॥ [हस्ताभ्यामारमे]

...यामानो * * * मास

...रमे

एष वावा इडा...

* * * इडो...

...रमे

...रोहिताम् * * *

* * * इन्द्रिया प्रिये इन्द्रस्य...

...रमे

...विश्वानि एव * * *

* * * देव...

* * * रमे
 ...देवानां त्वा जठरे साधयामि

श्री १०.५.२२.१

यन् मयि गर्भे सति माता चकार पुष्कतम् ।
 अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः ॥३॥
 यद् अर्वाचीनम् ऐकहायनाद् अनृतं किं बोदिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥४॥
 यद् पुष्कतं यद् छमलं यद् एनश् चक्रमा वयम् ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥५॥
 यन् मातरं यत् पितरं यद् वा जामातरं हिंसः ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥६॥
 यन् मातृग्रा यत् पितृग्रा भूषणा यत् सहासिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥७॥
 इषावदता कुनखिना स्तेनेन यत् सहासिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥८॥
 शुण्डानां पीष्कलानां तत् कृणां यद् अन्नम् आशिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥९॥
 यद् अपाम् अपि जडुद् मुम्बुज् अपपि लोदकम् ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥१०॥
 यद् उक्ताद् आमम्यतो वयं ब्राह्मणस्य निजमस्तु पदावागामु पेदिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥११॥
 यद् ब्रह्मचर्ये ज्ञातचर्ये अनृतं किं बोदिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥१२॥
 किलास्तेन दुश्चर्मणा बण्डेन यत् सहासिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥१३॥
 [यद्] चारमिषिकेन [... ... सहासिम]म ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥१४॥
 यत्र क्षेत्रम् अभितस्यापार्थं वा यन् निरेमिषे ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥१५॥
 यद् अक्षेणु हिरण्ये गोष् अक्षेणु यद् धने अनृतं किं बोदिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥१६॥
 बभ्रुर् जायां स्वां दासीं सुतिकां लोहितवतीम् अशुद्यां यद् उपेयिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥१७॥
 परिषिष्य परिषेवेनाभ्यषजातेन परिभक्षितेन दिविषूपत्या यत् सहासिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥१८॥
 यद् उक्तासीदं विमेजमद् विमेयं धनकाम्याः ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥१९॥
 य[द्] इये कं य[त्] जये कम् उभये कम् इति यद् वदौ ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥२०॥
 यत् परमाणां शेषकम् अपर्कं मांसम् आशिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥२१॥
 यद् अन्नम् आशिम क्वं यद् अन्नम् अन्नकाम्या ओदनस्यापि शाक्या ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥२२॥
 यदि विद्वांसो यदि [वा] विद्वांसो अनृतं किं बोदिम ।
 अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः ॥२३॥
 यद् देवस्य सवितु पवित्रं सहस्रधारं विततं हिरण्यम् ।
 येनेन्द्रो अपुनाद् अनारतम् आर्यात् तेनायं मां सर्वपशुं पुनातु ॥२४॥
 येनापुनत् सविता रेवतीद् अथो येनापुनीत वरुणश् च वयः ।
 येनेमा विश्वा भुवनानि पूता तेनायं मां सर्वपशुं पुनातु ॥२५॥
 अति क्रामामि दुरितं यद् एनो जहामि रिमं परमे सधस्थे ।
 येनेन्द्र [य]व पुनाति पुष्कतस् तम् आ वृद्धेन ह्युक्ताम् उ लोकम् ॥२६॥
 मा यक्षं मिहामि हमारिहन्तो विनातु नः ।

श्री ७.६५.१

श्री ७.६५.२

श्री ३.७.१२.५

* मे ...

* उवां ... बोदिमः

* * * * * रा जामदि बंधिमः

... सिमः

प्याव ... यन् चहाशिमः

शुण्डानां पीष्कलानां ... आशिमः

... ॥ [का] १ ॥

* उक्तं * * ब्रह्मणस्य निजमुन्तु ...

... वण्डे * सहाशिमद्

भारामिषिकेन मा

* * 'तिष्ठाताथे * यं *

... रपेयिम

[क्षिम

* विषय परिषिष्यतेना' 'अक्षतेन दिविषूपत्या *

... उपवे * * * *

} * 'माणा शवकम् ... आशिमः ॥ [का] २ ॥

... अद् * अन्नकाम्योदनं' शाक्या

यद् ... बोदिमः

वेन्द्र ... वितयं *

येनेन्द्र अपुनं नातिमत्यां ...

... वरुणस्य वायः

* * * पूता ... [जहामि रिपुं परमे सधस्थे

... रिपुं * * * येनेन्द्र पुनं नाति दुरितं वदेनो

* * पुनं नाति * वय ...

समेव पुण्यम् अस्तु नस्त्वं नयतु दुष्कृतम् ॥२७॥
इमं पचाम् ओदनं पवित्रं पचनाय कम् ।
स मा मुञ्चतु दुष्कृताद् विभ्वस्माद् जैनसस् परि ॥२८॥ ॥का०२॥

९.२३

सहस्राक्षं शतधारम् ऋषिभिः पावनं कृतम् ।
तेना सहस्रधारेण पचमानं पुनातु माम् ॥१॥
येन पूतम् अन्तरिक्षं यस्मिन् वायुर् अधिष्ठितः ।
[तेना सहस्रधारेण पचमानं पुनातु माम्] ॥२॥
येन पूते धावापृथिवी आपः पूता अथो स्वः ।
[तेना सहस्रधारेण पचमानं पुनातु माम्] ॥३॥
येन पूते अहोरात्रे विशः पूता उत येन प्रविशः ।
[तेना सहस्रधारेण पचमानं पुनातु माम्] ॥४॥
येन पूतो सूर्याचन्द्रमसौ नक्षत्राणि भूतकृतस् सह येन पूताः ।
[तेना सहस्रधारेण पचमानं पुनातु माम्] ॥५॥
येन पूता वेदिर् अग्नयः परिधयस् सह येन पूताः ।
[तेना सहस्रधारेण पचमानं पुनातु माम्] ॥६॥
येन पूतं बर्हिर् आज्यम् अथो हविर् येन पूतो यज्ञो वषट्कारो हुताहुतिः ।
[तेना सहस्रधारेण पचमानं पुनातु माम्] ॥७॥
येन पूतो ब्रीहियवा [या]भ्यां यज्ञो अधिनिर्मितः ।
[तेना सहस्रधारेण पचमानं पुनातु माम्] ॥८॥
येन पूता अम्बा गावो अथो पूता अजावयः ।
[तेना सहस्रधारेण पचमानं पुनातु माम्] ॥९॥
येन पूता ऋचस् सामानि यजुर् ब्राह्मणं सह येन पूतम् ।
[तेना सहस्रधारेण पचमानं पुनातु माम्] ॥१०॥
येन पूता अथर्वाङ्गिरसो देवतास् सह येन पूताः ।
[तेना सहस्रधारेण पचमानं पुनातु माम्] ॥११॥
येन पूता ऋतवो येनार्तवा येभ्यस् संवत्सरो अधिनिर्मितः ।
[तेना सहस्रधारेण पचमानं पुनातु माम्] ॥१२॥
येन पूता वनस्पतयो वानस्पत्या ओषधयो वीरधस् सह येन पूताः ।
[तेना सहस्रधारेण पचमानं पुनातु माम्] ॥१३॥
येन पूता गन्धर्वास्तरसस् सर्पपुण्यजनास् सह येन पूताः ।
[तेना सहस्रधारेण पचमानं पुनातु माम्] ॥१४॥
येन पूताः पर्वता हिमवन्तो वैश्वानराः परिभवस् सह येन पूताः ।
[तेना सहस्रधारेण पचमानं पुनातु माम्] ॥१५॥
येन पूता नद्यस् सिन्धवस् समुद्रास् सह येन पूताः ।
[तेना सहस्रधारेण पचमानं पुनातु माम्] ॥१६॥
येन पूता विभ्वे देवाः परमेष्ठी प्रजापतिः ।
[तेना सहस्रधारेण पचमानं पुनातु माम्] ॥१७॥
येन पूतः प्रजापतिर् लोकं विभ्वं भूतं स्वर् आजमार ।
[तेना सहस्रधारेण पचमानं पुनातु माम्] ॥१८॥
येन पूतस् स्तनयितुर् अपाम् उत्सः प्रजापतिः ।
[तेना सहस्रधारेण पचमानं पुनातु माम्] ॥१९॥
येन पूतम् ऋतं सत्यं तपो वीक्षा पूतयते ।
[तेना सहस्रधारेण पचमानं पुनातु माम्] ॥२०॥
येन पूतम् इदं सर्वं यद् भूतं यद् अम्यम् ।
तेना सहस्रधारेण पचमानं पुनातु माम् ॥२१॥ ॥का०१॥

९.२४

उच्चैर्धोषो दुम्भुमिस् सत्त्वनायन् वानस्पत्यस् संवृत उच्चियाभिः ।

* * * नो ...

... विदमदस्मात् * *

तेनतेना ...

... भूतः

येन पूते वावापृथिवी आपः पूता अथो स्वः

* * सूर्याचन्द्र ...

... पूतो * वषट्कार *

... ताः

* पूताम्बा ...

* * ऋचास् * * ब्राह्मण ...

* पूतान् आभ ...

* * स्तरोसस् ...

... नर * * * *

* * स्तनयितुर् * वत्स *

येन ...

* * सत्त्वनाय ...

श्री ५.२०.१,२,४,५,८,९,
[१५,१६,८५,७,९-१२]

वाचं वृषुवानो वमयन् सपत्नान् सिंह इव द्वेषन् अमि तंसनीति ॥१॥
 सिंह इवास्तामीद् वृषयो विचजो अभिकन्दन् ऋषभो वाशिताम् इव ।
 वृषा त्वं वधवत् ते सपत्ना वेपथुस् ते शुभो [अ]मिमतिवाहः ॥२॥
 संजयन् वृत्तना ऊर्ध्वमायु[र] वृद्धा वृहानो बहुधा वि वत्सः ।
 देवीं वाचम् आ गुरत्स वेधाश्च शत्रूणाम् उप भरत्स वेदः ॥३॥
 वृषेव यूयं सहसा विवानो गम्यन् अमि रोह संघनाजित् ।
 शुचा विभ्य इदं परेषां हित्वा प्रामान् प्रच्युता यन्तु शत्रवः ॥४॥
 दुन्दुभे वाचं प्रयतां वदन्तीम् आगृण्वती नायिता घोषधुञ्जा ।
 नारी पुत्रं धावतु हस्तगृह्यामित्री भीता समरे वृधानाम् ॥५॥
 धीमिः कृतः प्र भरत्स वाचम् उद धर्षय सत्त्वनाम् आयुधानि ।
 अमित्रसेनाम् अमित्रज्जवानो युमद् वद दुन्दुभे वृषुलीकत् ॥६॥
 पूर्वो दुन्दुभे वि वदस्व शत्रून् भूम्यास् पृष्ठे वद बहु रोषमानः ।
 इन्द्रमेवी सत्वनस् सं इयस्व मित्रैर् अमित्रान् अब जङ्घनीहि ॥७॥
 अन्तरेमे नभसी घोषो अस्तु पृथक् ते ध्वनयो यन्तु शीभम् ।
 अमि कन्द स्तनयोत्पिपानश्च श्लोककृन् मित्रतृषि अबी ? ॥८॥
 संक्रन्दन् प्रस्तावेन धृष्णुषेण प्रवेदकृद् बहुधा प्रामघोषी ।
 भ्रेयो बन्धानो वयुनानि विद्वान् कीर्तिं बहुभ्यो वि भज द्विराजे ॥९॥
 भ्रेयः केतो वसुधितिस् सहीयाद् मित्रं वधानस् त्विषितो विपश्चित् ।
 अंशन् इव प्राचा वृषणेऽद्रिद गम्यन् दुन्दुभे अधि नृत्य वेदः ॥१०॥
 शत्रूणां नीषाद् अमिमतिवाहो गवेषणः सहमान उदहृत् ।
 वाग्धी मग्धाः प्र तनयस् वाचं सांप्रामजित्यायेषम् उद वदेह ॥११॥
 अच्युतच्युत् समघो गमिष्ठो वृषो जेता वृत्तनाबाद् अयोध्वः ।
 इन्द्रेण कल्पतो विदथा निषिष्यद् वृषोतनो द्विषतां वाहि शीभम् ॥१२॥

॥का०१॥

१.२५

इमास् तपस्व ओषधीर् ओषधीनाम् अयं रसः ।
 अश्वात्पस् ते ऽयं इव अग्निर् भूतो य् ओषतु प्र पतातु ममाध्यः ॥१॥
 यथा ऽसुतं लाक्षा रक्त माज्येनातु विष्यथ्यते ? ।
 एषा ते कामस् सर्पत् अन्तर् अयेषु मज्जतु प्र [पतातु ममाध्यः] ॥२॥
 यथा कुड्गः प्रयस्यति यथा वृद्धते अविषा ।
 एषा ते वृद्धतां मनः प्र [पतातु ममाध्यः] ॥३॥
 पुंसः कुड्गं प्र क्षरति स्तोक आधीमिर् आहतः ।
 स ते इदमे विवर्ति तद् मन आधीमिस् तव प्र [पतातु ममाध्यः] ॥४॥
 एष ते स्तोको इदं दिग्धेरेषुः प्र पयता[म्] ।
 अस्त्राकणं यथेचिता कामो विष्यतु त्वा मम प्र [पतातु ममाध्यः] ॥५॥
 इरितेति शुष्कासा सर्वदा इदमामयी ।
 निहस्ते अन्याम् अहर्षांस्तु ? अथो त्वा वाभि शोचतु प्र [पतातु
 ममाध्यः] ॥६॥
 शोचीनुद् ? अस्तु कैः शयनं शोचानुद् ? अपि वेदानम् ।
 शुची[र्]म् अस्तु ते मनी यथा त्वनरमासा ? [प्र पतातु ममाध्यः] ॥७॥
 वाचीन मनस् समो निर माम् अव ? संगयेषु ।
 क पामं ? त्वाभि शोचतु स्तोकस्तोक उत्तरोत्तरः ॥ [पतातु ममाध्यः] ॥८॥
 अन्तर् महतु कर्मणोऽपिवालेमिर् आहतम् ।
 सर्वांस् यद्गः प्र याशयाद् ? इहा धीमिस् तव प्र [पतातु ममाध्यः] ॥९॥
 इदमे तु समं कथ्यतां स्वेद वृत्तेमिर् पयते ।
 अग्निः कामस्य वो महान् स मज्जं कथ्यतु त्वम् प्र [पतातु ममाध्यः] ॥१०॥
 अश्वम् अग्निम् आज्यम् इन्द्रं तान् च कुण्डे मनोजवाद् ।
 अग्निम् वदस्व इवाचीना कामो विष्यतु त्वा मम प्र [पतातु ममाध्यः] ॥११॥
 शयानम् मज्ज आसीनम् अश्वात्पस्य सर्वसिनी ।

• वापानो • सपत्नाः सिंह इव द्वेषन् • तंसनयति
 सिंह इवास्तामीद् वृषयो • कन्दन् • वाशिताम् •
 वृषा त्वं • सपत्नाम् इन्द्रस् ...
 संघनां ...
 देवी • गुरत्स मेधा शत्रूणाम् • भरत्स वेदाः
 • सहसं • गम्यन् अम ...
 शुमा विदि • वृत्ता ...
 दुन्दुभिर ...
 • • • इन्द्रागमिने भीताः • वधानः
 • • • भरत्स • • • वधवत् सत्त्वनाम् •
 अमित्रसेनानाम् • विमद् वक् • •
 ... 'मानाः
 'सेदीन् • • • इयद्वं अमित्रैर् ...
 अन्तरेतो ... वनयो • •
 • • स्तनयोत्पिपाना कोक कनतृषाव •
 • प्रलवणे ...
 मयो वधानो • • कीर्तिं वाहुभ्यो ...
 विषः केतो ...
 वेदः • आवा ...
 शत्रूणां नीषाद् 'शारो • सहमानोदहृत्
 • मिन्द्रं वृत्तनयस् • सङ्ग्रामजिम्बा एषम् • वदेहः
 अच्युतच्युत् समघो गमिष्ठो मघो जयता ...
 • द्विषो विदथा निषिष्यद् दुन्दुभोतनो ... शीतम्

... पतानो ममाध्य

... काम सर्वस्वं त्वंश्च • प्रा

... लोकाधीमिर् •

... विवर्त तान् मनाधीमिस् ...

... दिग्धेरेषु • •

अकणं यथेहा • विषतु तानव प्रा

• 'वत् ...

... शामि • •

... अप •

• उत्तरोत्तर प्रा

... वदेमिर् •

... कथ्यतु • माः ॥८॥

• • • इ वानि • • • जवां

... प्राः

• वापानान् ...

१। वरुणम् उपतिष्ठन्त समाधीमिह वि विजयतं? प्र [पतातु ममाप्यः] ॥१२॥
 २। वरुणसि स्थ तिष्ठन्त मासीदमुप संसति? ।
 रेष्मा वृषम् इव मन्नातु बहन् कामरथो मम प्र [पतातु ममाप्यः] ॥१३॥
 यथेन्द्रायास्तुरान् अरुणयद् बृहस्पतिः ।
 एवा त्वम् अग्ने अश्वत्थान् अमून ममाम्? इहा नय प्र [पतातु ममाप्यः] ॥१४॥
 अहं ते मन आ इवे गुडेन सह मेदिना ।
 द्या मनुष्या गन्धर्वास् ते ममं रण्ययन्तु त्वा प्र [पतातु ममाप्यः] ॥१५॥
 यथाश्वत्थस्य पर्णानि मिलयन्ति कदा चन ।
 एवासी मम कामेन माव स्वाप्सीत् कदा चन प्र पतातु ममाप्यः ॥१६॥
 कुष्ठं तपस्त मदतस् स्यात्वं इराजानं? स्वरयन्तो अर्षिषा ।
 यथा न स्वपात् कतमश्च जनाहावैव गच्छान् ममाप्यः ॥१७॥
 ॥का०५॥ ॥अनु०४॥

इत्यर्धवेदे वैष्णवसंहितायां नवमः काण्डस् समाप्तः ॥

१०.१

१। हास्व तेजने धेनो लम्बनस्तनि ।
 २। न तद् विदो यद् अश्छसि यद् अविशं न तद् वसः? ॥१॥
 पुत्रो यस् ते पुत्रिबाहुस् तम् उ त्वं सामनं? छवि ।
 अथो दुहितरं नृप्रीम् अथो त्वं सामना? अथ ॥२॥
 ३। असांमे क्रुव मैतगुर अस्य श्वसाराते निभृते म ते स्तुहि ते ।
 ४। परेतकस्तुपकं व पुनद् वदामि योन-
 ५। वेहद् त्वं इव? तस्यास् तपतु सिष्णिहम् ।
 तस्याधि पुत्रान् अन्तु च तस्य गोष्ठं वि तावत? ॥३-४॥
 ६। यस्य सोत नास्ति वाकीर्? यस्याम् आवा इविर्गृहम् ।
 पुनोक्षीत् तत्र गच्छत तत्र सर्वा परेतन ॥५॥
 परि धामान्यु [आसाम् आशुः गाष्ठाम् इवासरम् ।
 [अजैचं सर्वान् आजीन् वो नश्यतेतस् सदाग्वाः] ॥६॥
 ७। अज आरान कोरो चराम्? अथो गोष्ठान् विषारिणीम् ।
 अथो यात् स्वमे पश्यामि ता इतो नाश्यामसि ॥७॥
 कण्वा या गर्दभीव निभ्रजत् सूकरीव ।
 तस्ये प्रति प्रवर्तय तप्तम् अश्वानम् अशनिम्? ॥८॥
 ८। योनिर् यामि गच्छत् मिथं कस्तौ पस्तोभिनी कस्तौ पमस्वाश् छिद्यत्? ।
 अथैनां ज्ञातयातै परमां वेत् परावताम् ॥९॥
 या मन्ना या शिवा योजा पयसा सह ।
 अग्निष् द्वास्माकं गृहे गार्हपत्यो नि यच्छतु ॥१०॥
 इदं नो देवस् सवितेदं देवो बृहस्पतिः ।
 इदं नो विष्णवे देवा अश्वत्थानम् अनुसन्त? ॥११॥
 परि प्रागाद् देवो अग्नी रक्षोहामीषयातनः ।
 सोमम् विभ्वा अप शिबो दहन् रक्षांसि विभ्वहा ॥१२॥
 परीमे गाम् अनेवत वर्यं अग्निम् अनुसन्त ।
 देवेभ्य अकत अथः क इमी जा दधर्षति ॥१३॥ ॥का०१॥

१०.२

त्वयीन्निदं त्ववि पर्वत् त्वं धर्मयतिर् मय ।

• • एव नरवातु वरं • • मा
 • अरुणयद् •
 ... अमयद् • • प्राः
 • • मना इवे ...
 ... रण्ययन्तु • • प्रः
 ... नीक्यन्ति • •
 ... पतातो ममाप्यः
 • गत् • • जनाहावैव • • ॥ अनु० १॥

इत्यर्धवेदिकीपञ्चादं ...

{ अथ दक्षमस्वारम् ॥ ॥ ओ नमो नाएवमाय त
 { ओ हास्व ...

पत्रो • • पुत्रिबाहुमस्तकं • •
 • • नतेय ...

... गृहः ।

पुनोक्षीत् तत्र गच्छतु ...

• धामानीत्येका (पूर्वत्र साकश्वेनाधीतत्वाद्वा
 [प्रतीकेन निर्देशः])

• वत् ... इत •
 ... निभ्रजत् •
 तस्ये ... आसिनी

• • वा ...

• नो ...
 ... देवावसानमनुसन्त

... नोक्षीति •
 पर्वते ... अर्यत्
 • अश्वत्थ ... द्यां या •

त्वम् उत्तरो भ्रातृव्येभ्यस् तव लक्ष्मीः पयस्वती ॥१॥
 तवेताम् अभिना वाहौ? तव राष्ट्रं द्विवि भितम् ।
 त्वम् आयुष्मान् सपत्न्योत्तरो द्विपतो भव ॥२॥
 तीक्ष्णशृङ्गो वृषभस् समुद्र इवाभतृक्कम् ।
 त्वं सहस्रवीर्यस् तवावाहो? गवां पते ॥३॥
 भ्रातृव्यश्च सपत्न्यश्च यस् त्वां शत्रुर् जिघांसति ।
 भ्रियन्तं सर्वेषां ददातु य इव वेद ।
 भ्रियन्तं सर्वेषां मादायो गृह वि धारय? ॥४॥
 त्वं घशी सत्याकृतिस् सत्यधर्मा गवेषणः ।
 अनाष्टस् त्वं सर्वास्ती? त्वं भ्रातृव्याणां भ्रियं वह ॥५॥
 तुभ्यं श्रयन्तु बलयस् तुभ्यं शुल्कः प्र दीयताम् ।
 तुभ्यं विराट् पयो रुहां त्वां वाञ्छन्तु विशो महीः ॥६॥
 वाञ्छन्ति त्वा वृहद्राष्ट्रं त्विषिस् तेषां सुखाहिता ।
 त्वं देवानां भव प्रियस् त्वयि गावो अधिभिताः ॥७॥
 त्वयीन्द्रियं त्वयि यजस् त्वयि यज्ञो अधिभितः ।
 तवायन्तु हवं देवीस् त्वं प्रियो ह? वृहस्पतेः ॥८॥
 अग्नीषोमा पवमानो विराट् देवी पयस्वती ।
 अतन्द्रं सर्वे रक्षन्तु राष्ट्रं ते नापदाद्यं? ॥९॥
 अग्निर् इव तृणं प्रदद्या कष्कूलम् इवा रुज ।
 भ्रियं भ्रातृव्याणाम् अधस् त्वाण्डीकम् इवाधिपः कराः? ॥१०॥ ॥का०२॥

१०.३

अथ इव रथम् आ धत्स्व सिंह इव पुरुषं हर ।
 हस्तीवार्धकं बलं भक्ष्यं भ्रातृव्याणां भ्रियं वह ॥१॥
 उत् ते कृणोतु कश्यपो ब्रह्म देवैर अभिष्टुतम् ।
 आप्रीतम् इवारङ्गकम् एतं खविरम् आ इ[र] ॥२॥
 × × [व]र्मा इराट् उतैतं पर्णम् आ इराट् अबिदुषो गृहं यत् ।
 इमां देवैस् समां भूतां तां प्र [व]दाट् वृहस्पतिः ॥३॥
 तान् आ धेहि समाहिते [अ]ग्नी सूर्यविचक्षणे ।
 तेभिष् दूम उत्तरो भव भ्रातृव्याणां भ्रियं वह अथो एषां पयो हर ॥४॥
 आवित्या रुद्रा वसव ऋषयो भूतकृतश्च ये ।
 भ्रियं च भ्रजम् ओजश्च तुभ्यं देवा असाविषुः ॥५॥
 असुरो ऽसीन्द्रनामायुष्मान् शतशारवः ।
 स इन्द्र इव देवेषु त्विषीमान् विश आ वद ॥६॥ ॥का०३॥

१०.४

इदं राष्ट्रं प्रथतां गोमिर अभ्यै इदं राष्ट्रं मधेनेरया? रसेन ।
 अस्मै षड् उर्वारं उप सं नमन्तु सप्तहोत्रा इतशत्रून् सविप्तान् ॥१॥
 इमे राजान इषुभिर् प्रन्तु शत्रून् इमे राजानस् समित्यां वदेयुः ।
 इमे राजानः पृतनाद्वसहन्ताम् अहं ब्रह्मा विमृधो ऽहं निरक्षाः ॥२॥
 इदं राष्ट्रं कृतमद् वीरवज्रं जिष्णून्म इदं राष्ट्रं गातुमद् विजयोषम् ।
 अस्मै राष्ट्राय बलं नि हरन्त्य अहं देवेभ्यो हविषा विधेयम् ॥३॥
 यदि युञ्जे यद् मृजत? वो [अ]स्तु देवेनसाद् यदि वा पिड्येण ।
 येनत्विषाद् एनो वो अस्तु तस्मा अहं देवेभ्यो हविषा जुहोमि ॥४॥
 यद् व × कूरं मनसा यच्च च वाचो देवेनसाद् यदि वा पिड्येण ।
 अपेव कुण्डल्यम् अपि धत्स्व बद्धम् अथा नन्दिनस् सुमनसस् समेत ॥५॥
 एकव्रता विधिनं भजत्सपुरोहि? तेन वो राष्ट्रं प्रथयन्तु देवाः ।
 सम्यग् वो राष्ट्रं सह वो मनांसि समीची[ना]नां पशवो विश्वरूपाः ।
 समीचीनानां वो अहम् अस्मि ब्रह्मा सम्यक्शो देवा इवम् आ यन्तु म इमम् ॥६॥
 यथापस् समुद्राय समीचीर् बहन्तु भ्रियम् ।

अथे * वद ... अत

... समुद्रैवाद्यतोदक

* * वीयोम् * * पती

* * सपुत्रश्च ... शत्रो *

... गवेषिणः

अनाष्टास् * * त्वा ...

... शुल्का * *

... विषो मही

... द्विषिस् * सुखाहित

... अधिभुत

... त्वं * * भुतः

... वं वृहस्पतिः

अतन्द्रं ...

* * * प्रथय ...

... इवादिपुष्करात्

अथेव ... सिंहैव * *

हस्तीवर्धकं वकां ...

... * * वृत्तं

* * इवराष्ट्रकं ...

* * हरम् ...

* * धहि * * सूर्या

... येषां * *

असुरसीन्द्रा * * शारद

* * इन्दीव ... विद्या *

... राष्ट्रमधेनेरया *

... सविप्ता

इमे * * इविभिर् ...

* * पृतना ...

... जिष्णु उग्रम् * * गदमश्च *

अस्मै राष्ट्राय बलं ने ...

... देवेनसाद् * * *

येन अत्विषादेन वो ...

... देवेनसाद् * * *

आपेव कुण्डल्यम् * * दत्स्व वधम् ... हुनेता

... प्रथयन्तु *

... इवाम् * * मेविमम

... वधु *

एवा राष्ट्राय मे देवास् सम्यञ्चो वहन्तु अभियम् ॥७॥
 संसृष्टं वो राष्ट्रं प्रथयन्तु गोभिर् अश्वैस् संसृष्टम् अन्येनेरया रसेन ।
 मया ब्रह्मणा प्रथमानासो वसीयांसस् सदम् उभ्रा भवाथ ॥८॥
 बहुद् यो वा प्रमृणो धूष्णुर् अस्तु बहुकुमाराः प्रतिरूपाः पितृणाम् ।
 सत्यं वदन्तस् सुमतिं वरस्तो मित्रं गृह्णाना जनासो यन्तु सत्यम् ॥९॥
 इह क्षत्रं युज्यम् उत राष्ट्रं शमी त्व इन्द्रियं पशुभिस् संविदानम् ।
 मध्नातु तान् अग्रियान् यांश् च द्विष्मः ॥१०॥
 इदं राष्ट्रं प्रथतां सर्वदेव[म्] इदं राष्ट्रं कृतमद् वीरवज् जिष्णूम् ।
 इदं राष्ट्रं पशुमद् ब्रह्मवृद्धम् इदं राष्ट्रं हतशत्रु जिष्णु ॥११॥
 सपत्नसाहं प्रमृणम् इदं राष्ट्रं हठम् उग्रम् ।
 साढामित्रम् अभिमातिषाहं सर्गो जिगाय धृतवा वृष्टिः ॥१२॥ ॥का०४॥

१०.५

औदुम्बरेण मणिना पुष्टिकामाय वेधसा ।
 पशूनां सर्वेषां स्फाति गोष्ठे मे सविता करत् ॥१॥
 यो [नो] अग्निर् गार्हपत्यः पशूनाम् अधिपा असत् ।
 औदुम्बरो वृषा मणिस् सं मा सृजतु पुष्ट्या ॥२॥
 करीषिणीं फलवतीं स्वधाम् इरां च नो गृहे ।
 औदुम्बरस्य तेजसा धाता पुष्टिं दधातु मे ॥३॥
 यद् द्विपाच्छ [च] चतुष्पाच्छ च यान् अजानि ये रसाः ।
 गृहीयां तेषां भूमानं बिभ्रद् औदुम्बरं मणिम् ॥४॥
 पुष्टिं पशूनां परि जग्रमाहं चतुष्पदां द्विपदां यच्छ च धान्यम् ।
 पयः पशूनां रसम् ओ[व]धीनां बृहस्पतिस् सविता मे नि यच्छात् ॥५॥
 अहं पशूनाम् अधिपा असानि मयि पुष्टिं पुष्टिपतिर् दधातु ।
 मष्टाम् औदुम्बरो [मणिर् द्रविणानि नि यच्छतु ॥६॥
 [उप मौदुम्बरो] मणिः प्रजया च धनेन च ।
 इन्द्रेण जिन्वितो मणिर् आ मागन् सह वर्चसा ॥७॥
 देवो मणिस् सपत्नसा धनसा धनसा[त]ये ।
 पशोर् अजस्य भूमानं गवां स्फाति नि यच्छतु ॥८॥
 यथाग्रे त्वं वनस्पते पुष्ट्या सह जज्ञिये ।
 एवा धनस्य मे स्फातिम् आ दधाति सरस्वती ॥९॥
 आ मे धनं सरस्वती पयस्स्फाति च धाम्यम् ।
 सिनीवास्य उपावहद् अयं औदुम्बरो मणिः ॥१०॥
 त्वं मणीनाम् अधिपा वृषासि त्वयि पुष्टिं पुष्टिपतिर् अजान ।
 त्वयीमे वाजा द्रविणानि सर्वौदुम्बर स त्वम् अस्मत् सहस्वाराद्
 अरातिम् अभीति क्षयं च ॥११॥
 प्रामणीर् असि प्रामणीर् उत्थायाभिषिक्तो ऽभि मा सिञ्च वर्चसा ।
 तेजो ऽसि तेजो मयि धारया न धरीर शरीर् मयि वेदि ॥१२॥
 पुष्टिर् असि पुष्ट्या मा सम् अकृधि गृहमेधी गृहपति मा कणु ।
 औदुम्बर स त्वम् अस्मात् [वेदि] रयि [च नस्] सर्ववीरं नि यच्छ ।
 रायस् पोषाय प्रति मुञ्चे अहं त्वाम् ॥१३॥
 अयम् औदुम्बरो मणिर् वीरो वीरायोक्तये ।
 स नस् सनि मधुमतीं कणोतु रयि च नस् सर्ववीरं नि यच्छात् ॥१४॥ ॥का०५॥

१०.६

भगस्य राष्ट्रस् सुमतिं गमेम यं हवन्ते बहुधा मानुषासः ।
 कर्म कृष्णानो भगम् आ वृणीते स नो जघेपु सुभगान् कणोतु ॥१॥
 भगं पुरस्तात् प्रतिबुध्यमानां पश्येम देवीम् उपसं विभातीम् ।
 प्रतीची शुभा द्रविणेन साकं भगं वहत्य् अदितिर् न वेतु ॥२॥

...वहतु *

...वशीवांस स्वदम् **

* * * * धृष्णिर्...

...जनसो **

मभ्रस्थानाप्रियान्याश्च द्विष्म

...शत्रु *

* प्रमृणामीदं...

* * सगे...

...वेधसी

* * * गोष्ठं...

उडुं(उपरि औदुं)...

करीषिणं फलवतीं ... गृह

उडुं ... ते

* * * * च यन्वाये *

...भोमानं विभ्रता उदुम्बर *

* जिन्वितो * * मं * वचसः

* अन्यस्व भोमानं...

...ददाति *

* * धिनो...

...चोडुं * । ओ अयं औदुम्बरो मणिः

ओ त्वं * इपा * त्रै...

त्वयिमे * * सधो *...

* अभिति * *

* * प्रामणीश्छायाभिषिक्तो ...

...अपि गृहमेधे * * *

उडुं * त्वमे स्मात् रय्यं ...

...तां

* ओ * ...वीराय उच्यते

* * सनी ...

...यो * * *

...सुभगा *

...दुःखमाना * * उशंस *

...अदितिन्ना एतु

श्री १९.११.१-१४

श्री भारवाधि रथिरसि रयि मे वेदि

भगं नो ऽथ सविता दधातु देवानां पन्था विभिन्नो न एहि ।
 अर्वाची भद्रा सुमतिर् न एत्त् अथा भगे सा सुमना नो [अ]स्तु ॥३॥
 भगेन वाचम् इषितां वदामि सरस्वतीं मधुमतीं सुवर्चसम् ।
 भगेनादत्तं उप मेवम् आगन् यथा वर्चस्वान् समितिम् आवदामि ॥४॥
 भगो मा गोष् अवतु भगो मावतु धान्ये ।
 अक्षेपु स्त्रीषु मा भगो भगो मावतु रात्र्याम् ॥५॥
 भगो मा मध्यमाह्नेषु प्रातर् मा भग आ गमत् ।
 भगो मा प्रातर् अवतु भगो मध्यंदिनं परि ॥६॥
 अपराह्णे वयं भगं वास इव परि वृष्म ते ।
 भगं देवेभ्यस् सुभगं भगं मनुष्येभ्यः ॥७॥
 दिवस् पृथिव्या अहम् अन्तरिक्षाद् भगं वृणे ।
 सो ऽग्रे रमतां मयि स मा प्रावतु वर्चसा ॥८॥
 भगं वृणा वरुणं? वहन्ति वने प्रयन्तो भगम् इद् धवन्ते ।
 भगेनादत्तम् उप मेवम् आगन् विश्वं भूतं द्रुषिणेन भद्रम् ॥९॥
 भगेन देवस् सम् अगन् मयीमा विश्वा भुवनाभिवस्ते ।
 प्रयच्छन् एति बहुधा वसुनि स नो दधात् अतमद्? वसिष्ठम् ॥१०॥
 वातो भगो वरुणो वायुर् अग्निः क्षेमस्य पत्नी सुहवा नो [अ]स्तु ।
 हिरण्याक्षो अतिपश्यो नृवक्षास् सर्वैस् साकं सज्जमानो न एहि ॥११॥
 उद् एहि देव सूर्य सह सौभाग्येन ।
 सहर्षभस्य वाजेन सहावतां करणेन ॥१२॥
 हिरण्येन[...]
 [...] ॥१३॥ ॥का०१॥ ॥अनु०१॥

भगो * * स्तविते ... विभिन्नो * *
 * भद्रस् ... म सुमता * *
 ... ती * सुवर्चसः
 * * * आगान् ...

* न मध्यमानेषु * * भगागमत्

... वासेव * दमं ते

* पृथिव्याहम् ...

* * * वनि ...
 भगेन दत्तम् * * आगं ... भद्रा
 * देवास् ...
 * अयति ...

* अग्निं ...

सा क्षमभस्य * सहावतं *
 हिरण्येनस्यैका (प्रतीकेनैव निर्देशः)

* * पात्वर्चसो ...

* * ब्राह्मणा ... इन्द्री

माभितिस् ...

* * त्रिवृताप ... त्रिवृताम् त्रिवृतिभिः
 * नाकां त्रीणि सद्यदां त्रीणि मद्रां त्रीणि वैष्टपां
 त्रीणि * त्रीणि * गोपितृन् ...

... वर्धयं

... दमं

* व ... सीयनो दमं

... मावतः *

* * दधत * * संहत

... अजनव

जायुष्कृता जीवायुष्मां ... सृषा

नात्मान्यतां ... विषं

* निहतां निषिर्भन्निन्नान्विन्दं ...

* * जुष्टभिस् ... त्रिवृताम् *

श्री १९.२.७.१-१०

१०.७

गोभिष द्वा पात्व ऋषभो वृषा त्वा पातु वाजिभिः ।
 वायुर् द्वा ब्रह्मणा [पा]त्व इन्द्रस् त्वा पात्व इन्द्रियैः ॥१॥
 सोमस् त्वा पात्व ओषधीभिर् नक्षत्रैः पातु सूर्यः ।
 माङ्गयस् त्वा चन्द्रो वृत्रहा वातः प्राणेन रक्षतु ॥२॥
 तिस्रो दिवस् तिस्रः पृथिवीस् त्रीण्य अन्तरिक्षाणि चतुरस् समुद्रान् ।
 त्रिवृते स्तोमं त्रिवृत आप आहुस् तास् त्वा रक्षन्तु त्रिवृतस् त्रिवृद्भिः ॥३॥
 त्रीन् नाकान् त्रीन् समुद्रान् त्रीन् ब्रह्मान् त्रीन् वैष्टपान् ।
 त्रीन् मातरिभ्यस् त्रीन् सूर्यान् गोप्तान् कल्पयामि ते ॥४॥
 घृतेन त्वा सम् उक्षाम्य अग्न आज्येन वर्धयन् ।
 अग्नेश् चन्द्रस्य सूर्यस्य मा प्राणं मायिनो दधन् ॥५॥
 मा वः प्राणं मा वो ऽपानं मा इरो मायिनो दधन् ।
 आजन्तो विश्ववेदस्ते देवा दैव्येन मावत ॥६॥
 प्राणेनाग्निं सं दधति वातः प्राणेन संहितः ।
 प्राणेन विश्वतोमुखं इन्द्रो देवा अजनयन् ॥७॥
 आयुषायुष्कृतां जीवायुष्मान् जीव मा मृषाः ।
 प्राणेनात्मन्वतां जीव मा मृत्योर् उप ना वशम् ॥८॥
 देवानां निहितं निधिं यम् इन्द्रो अन्वविन्दत् पथिमिर् देवयानैः ।
 आपो हिरण्यं जुगुप्सु त्रिवृद्भिस् तास् त्वा रक्षन्तु त्रिवृतस् त्रिवृद्भिः ॥९॥
 त्रयस्त्रिंशद् देवास त्रीणि च वीर्याणि त्रियायमाणा जुगुप्सु अन्व अन्तः ।
 अस्मिन् चन्द्रे अधि यद् धिरण्यं तेनायं कृणवद् वीर्याणि ॥१०॥ ॥का०१॥

श्री १९.२.७.११-१५

१०.८

ये देवा दिव्य एकादश स्थ ते देवासो इविर् इदं जुषध्वम् ॥१॥
 [ये देवा अन्तरिक्ष एकादश स्थ ते देवासो इविर् इदं जुषध्वम् ॥२॥
 [ये देवा पृथिव्याम् एकादश स्थ ते देवासो इविर् इदं जुषध्वम् ॥३॥]
 असपक्षं पुरस्तात् पश्चान् नो [अ]मयं कृतम् ।

सविता मा वक्षिणत उत्तरम् मा शशीपतिः ॥४॥
दिवो मादित्या रक्षन्तु भूम्ना रक्षन्तु अग्नयः ।
इन्द्राग्नी रक्षतां मा पुरस्ताद् अधिवनाद् अमितशु धर्मं यच्छताम् ।
तिरस्मीनामग्नया रक्षन्तु जातयेदा भूतकृतो मे सर्वतस् सन्तु धर्म ॥५॥ ॥का०१॥

१०.९

ये ऽस्व् अन्तर् अग्नयः प्रविष्टा ओको मनोहा ज्ञानो निर्वाह आत्मवृष्टि
तनूदृष्टिः ।
इवं तान् अति खृजामि निर् एनं निर्गतं खृजामि ॥१॥
आभूत्या सत्वोयः? निर् दुष्कृष्यं खृवामि ।
वसिष्ठादन्धती सा मा पातां प्रजापते ॥२॥
प्रस्तरो बृहस्पतेः केशा अर्धुकं बभूव सुभृतौ कर्णौ ।
अक्षतौ प्राणापानौ ऽद्वयाजरसं मा मासीन् मध्यमारिषः ॥३॥
आपो मा शुन्धन्तु दुष्कृता दुरिता यानि चक्रुः ।
ऽम्यो म शुद्धा उदितस् तनूभिः? ॥४॥
वैश्वानरो रश्मिभिर् न पुनात वातः प्राणैरेषिरो नभोभिः ।
द्यावापृथिवी पयसा पयस्वती ऋतावरी यज्ञिये मा पुनीताम् ॥५॥
पुनन्तु माग्नयो गार्हपत्या पुनन्तु मा पृथ्व्यो देवजृताः ।
पुनन्तु मा शक्वरीस् सोमपृष्ठा पवमानासो वज्रिणः ॥६॥
यः पविता स पुनातु मा बृहद्भिर् देव[स्] सविता बर्षिष्ठैर् ऽद्यात्मवो
परि? ॥७॥

ब्रह्मसवै पुनातु मा राजसवै पुनातु मा ।
शतं पवित्रा वितता तिरश्च य या तेभिर् मा देवस् सविता पुनातु ॥८॥
शतं च मा पवितार पुनन्तु सहस्रं च स्रवणेष्वा आपः ।
आप इव पूतो ऽस्म्य अग्निर् इव सुवर्णा[स्] सूर्य इव सुवह्नाः ॥९॥
उरूणसाव् असुतृषा उदुम्बरी यमस्य वृती वरतो जनी अनु ।
ताव् अस्मभ्यं दशोदशो? सूर्याय पुनर् दाताम् असुम् अघोह भद्रम्
॥१०॥ ॥का०३॥

१०.१०

अगन् ऽदेवास् स्वर् अगन्म? ज्योतिर् अगन्म ।
महेन्द्रो ऽसि परमेष्ठी सुमित्र विद्वतोमुक्ताम् मा ते अयानि संदशः ॥१॥
उच्यन् अद्य मित्रमहस् सपत्नान् मे [अ]व जहि ।
विष एनां रश्मिभिस् सह रात्रीणां तमसा वधीस्? ते यस्व अक्षमं
तमः ॥२॥
सूर्यस्यावृतम् अम्बावर्ते दक्षिणाम् अन्व आवृतम् ।
अग्नेस् तेजसा तेजस्वी भूयासम् इन्द्रस्येन्द्रियेणोन्द्रियावान् भूयासम् ॥३॥
इदम् अहम् अग्नेस् तेजसेन्द्रस्येन्द्रियेण सोमस्य पुष्टेन विश्वेषां देवानां
क्रतुनामुष्यामुष्यायणस्यामुष्या पुत्रस्य वर्चस् तेज इन्द्रियं प्राणम्
आयुर् नि वेष्टयामि । आयुर् नि यच्छेत् ॥४॥
इदम् अहम् अग्नेस् तेजसेन्द्रस्येन्द्रियेण सोमस्य पुष्टेन विश्वेषां देवानां
क्रतुनामुष्यामुष्यायणस्यामुष्या पुत्रस्य वर्चस् तेज इन्द्रियं प्राणम्
आयुर् आवाय ऽतथायनं पाशोशित्वा? दुष्कृष्येन संसृज्य मृत्योर्
व्याप्ते सम् अपि दधामि ॥५॥ ॥का०४॥

१०.११

यो नस् स्वो यो अरणो आतृष्यथ च जिघांसति ।
इन्द्रश्च तस्याग्निश्च च मर्मं स्कन्धेषु बिम्बताम् ॥१॥
यो मा शयानं आप्तं यश्च सुप्तं जिघांसति ।
इन्द्रश्च तस्याग्निश्च च बाह्व मर्मणि वृद्धताम् ॥२॥
यो मा वरस्तं तिष्ठन्तम् आसीनं च जिघांसति ।

...दक्षिणत उत्तरान् * *

...रक्षन्तु धर्मः

...अग्ना...धर्मः

...प्रविष्टस्त्रोको * * निर्वाह * *

तनूदृष्टि

* सान् अनु * निर...

...प्रजापते:

...अर्धुकं वक्षस् सुभृतौ *

...योमा चक्रुः

...तनोभिः

...नभोभिः

* मा अग्नयो...पृथ्वा देदेवजृता

...सवितः बर्षिष्ठैर् *

* असुपा...चरतो जनी *

...दाताम् अस्मद् देहि *

* देवास् * अगन्मागन्म * *

...सपत्नां मे * *

दिवीनां * * रात्रीणांस्...इन्व *

तमा

* अन्वावृते ...

* * * तेजसेन्द्रं ...

* * * तेजसेन्द्रं ...

व्याप्ता संन् * *

* * शयानां ...

इन्द्रश्च तस्मिन् अग्निश्च दुरितं प्रति मुञ्चताम् ॥३॥
 यो मा बभूवा मनसा [य]श्च वाचा जिघांसति ।
 इन्द्रश्च तस्मा अग्निश्च [च] दिनांसि बहतापिता ॥४॥
 यः पिशाचो यातुघानः कम्पाद् यो मां जिघांसति ।
 इन्द्रश्च तस्याग्निश्च कुडौ दिग्धामिदं अस्वताम् ॥५॥
 यो मा ब्रह्मणा तपसा यश्च यज्ञैर् जिघांसति ।
 इन्द्रश्च तस्याग्निश्च च हव्ये धनं विन्दताम् ॥६॥
 यो मे ब्रह्म यो मे तपो बलं भेष्टं जिघांसति ।
 इन्द्रश्च तस्याग्निश्च च मूर्धानं प्रति विन्दताम् ॥७॥
 यो मे अन्नं यो मे रसं वाचं भेष्टं जिघांसति ।
 इन्द्रश्च तस्मा अग्निश्च वाक्त्रं हिंकारम् अस्वताम् ॥८॥
 यो मे तन्तुं यो मे प्रजां बभूव भोजं जिघांसति ।
 इन्द्रश्च तस्मा अग्निश्च च हेति देवेषु विन्दताम् ॥९॥
 यो मे गो[भ्यो] भीदन्तः अभ्येभ्यः पुरुषेभ्यः ।
 इन्द्रश्च तस्मा अग्निश्च च ज्ञानं देवेषु विन्दताम् ॥१०॥ ॥का०५॥

१०.१२

यो मे भूतिम् अनामयद् युसम् आयुर् जिघांसति ।
 इन्द्रश्च तस्मा अग्निश्च च दिवो ऽश्मशानिम् अस्वताम् ॥१॥
 यो मे वेश्म यो मे शकान् भियं भेष्टं जिघांसति ।
 इन्द्रश्च तस्याग्निश्च च कृत्यां वि तनुतां युहे ॥२॥
 यो मे मृत्युम् असमृद्धिम् अह्ना रात्र्या विस्सति ।
 इन्द्रश्च तस्याग्निश्च चार्क्षिषा बहतां स्वम् ॥३॥
 यो मे प्राणं यो मे ऽपानं व्यानं भेष्टं जिघांसति ।
 इन्द्रश्च तस्याग्निश्च च प्राणप्राणम् अनु हताम् ॥४॥
 यो मा देवजनेस्त्वं सपैर् विष्यता ब्रह्मणा घमा ॥५॥
 अगस्त्येन मेदिनाद् इन्द्रश्च चाग्निश्च च तं हताम् ॥६॥
 तं सत्यौजाः प्र बहताम् अग्निर् वैभानरो वृषा ।
 यो मा दुरस्याद् देहातेर् यश्च विप्सति विद्वलः ॥७॥
 यो मा विप्सत् अविप्सन्तं यश्च विप्सति विप्सन्तम् ।
 वैभानरस्य वृष्योर् अग्नेर् अपि दधामि तम् ॥८॥
 अभि तं पापापृथिवी संतपतां तत् ते ऽघमेनिर् उच्यताम् ।
 निर्ऋत्या बभूवतां पाथो यो नः पापं चिकित्सति ॥९॥
 प्रत्यग्वधः प्रत्य उज् जहि आतुभ्यान् घोरचक्षुषः ।
 इन्द्राग्नी पनान् वृक्षतां मैषाम् उच्छेदि कश्च चक्षुः ॥१०॥
 प्रत्यग्वधेन प्रच्युतान् आतुभ्यान् द्विषतो मम ।
 अपानान् प्राणान् सचिद् यद् द्विषतस् पारयाधरा ॥१०॥
 अग्ने ये मा जिघांसन्तः अग्ने ये च द्विषन्ति माम् ।
 अग्ने ये मोप तप्यन्ते तेषां प्रियतमं जहि ॥११॥
 तं द्विषन्तम् अवधिषन् अन्धेन तमसावृतम् ।
 एतं मर्त्यो ऽमि पद्यस्व मा ते मोषि महोदरः ॥१२॥ ॥का०६॥

१०.१३

पापापृथिवी सं नष्टोयां मम राष्ट्राय जयन्ती अमित्रेभ्यो हेतिम्
 अजयन्ती ॥१॥
 वाता पवमानौ सं नष्टोयां मम राष्ट्राय जयन्ता अमित्रेभ्यो हेतिम् अजय-
 न्ता ॥२॥
 इन्द्राग्नी सं नष्टोयां [मम राष्ट्राय जयन्ता अमित्रेभ्यो हेतिम् अजयन्ती] ॥३॥
 मित्रावरुणा [सं नष्टोयां मम राष्ट्राय जयन्ता अमित्रेभ्यो हेतिम् अजयन्ती] ॥४॥
 मन्वाशर्वा सं [नष्टोयां मम राष्ट्राय जयन्ता अमित्रेभ्यो हेतिम् अजयन्ती] ॥५॥

* * तमस्मिन्...

* * तस्मात्...

...धनं विन्दतां

...तपं * * *

* * तस्याग्निश्च...

...भेष्टं *

* * तस्माद् वाक्त्रं हिंकारम् *

* * तस्याग्निश्च च हेतिं * *

* * तस्याग्निश्च...

...श्मशानम् *

...वैश्वं * * शकान् * भेष्टं *

...व्यं तनुतां *

...देवसमि

...प्राणान् *

...विष्यता ब्रह्मणा *

* मेदिने...

तं सत्यं उजा प्र बहतामग्निम् *

* * दुरस्तं... विद्वलः

* * विप्सति विप्सन्तं...

* * संतपतां * * घमेन् *

* बभूवतां...

...जहिः आतुभ्यां चक्षुषः

...मित्रावरुणोऽपि *

प्रत्यग्वधेन प्रच्युतां भ्यां * *

अपानां प्राणां ..

यतं...

यतं...

* * अजयन्ता *

श्री ४.१३.२

श्री ११.९.१३

अश्विना सं नद्योऽं मम राष्ट्राय जयन्ता अमित्रेभ्यो हेतिम् अस्यन्तौ ॥६॥
 मङ्गत्स सं नद्योऽं मम राष्ट्राय जयन्तो [अ]मित्रेभ्यो हेतिम् अस्यन्तः ॥७॥
 पितरस् सं नद्योऽं मम राष्ट्राय जयन्तो [अ]मित्रेभ्यो हेतिम् अस्यन्तः ॥८॥
 सूर्याचन्द्रमसौ सं नद्योऽं मम राष्ट्राय जयन्ता अमित्रेभ्यो हेतिम् अस्य-
 न्तौ ॥९॥
 अहोरात्रे सं नद्योऽं मम राष्ट्राय जयन्ती अमित्रेभ्यो हेतिम् अस्य-
 न्ती ॥१०॥ ॥का०॥

१०.१४

गन्धर्वाप्सरसस् सं नद्योऽं मम राष्ट्राय जयन्तो अमित्रेभ्यो हेतिम्
 अस्यन्तः ॥१॥
 सर्वपुण्यजनास् सं [नद्योऽं मम राष्ट्राय जयन्तो अमित्रेभ्यो हेतिम्
 अस्यन्तः] ॥२॥
 वनस्पतयस् सं [नद्योऽं मम राष्ट्राय जयन्तो अमित्रेभ्यो हेतिम्
 अस्यन्तः] ॥३॥
 ज्ञानस्पत्यास् सं [नद्योऽं मम राष्ट्राय जयन्तो अमित्रेभ्यो हेतिम्
 अस्यन्तः] ॥४॥
 ओषधयस् सं [नद्योऽं मम राष्ट्राय जयन्तो अमित्रेभ्यो हेतिम्
 अस्यन्तः] ॥५॥
 वीरधस् सं नद्योऽं मम राष्ट्राय जयन्तो अमित्रेभ्यो हेतिम् अस्यन्तः ॥६॥
 सूर्याचन्द्रमसौ सं नद्योऽं मम राष्ट्राय जयन्ता अमित्रेभ्यो हेतिम्
 अस्यन्तौ ॥७॥
 प्रजापते सं [नद्योऽं मम राष्ट्राय जयन् अमित्रेभ्यो हेतिम् अस्यन्] ॥८॥
 परमेष्ठिन् सं नद्योऽं मम राष्ट्राय जयन् अमित्रेभ्यो हेतिम् अस्यन् ॥९॥
 उदारा उदीर्ध्वं विश्वानि भूतानि सं नद्योऽं मम राष्ट्राय जयन्त्य
 अमित्रेभ्यो हेतिम् अस्यन्ति ॥१०॥ ॥का०॥

१०.१५

अग्नि रक्षिता स इमां सेनां रक्षतु ।
 अनुष्ठातः अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे ॥१॥
 इन्द्रो रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु ।
 [अनुष्ठातः अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥२॥
 सोमो रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु ।
 [अनुष्ठातः अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥३॥
 वरुणो रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु ।
 [अनुष्ठातः अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥४॥
 वायू रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु ।
 [अनुष्ठातः अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥५॥
 त्वष्टा रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु ।
 [अनुष्ठातः अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥६॥
 धाता रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु ।
 [अनुष्ठातः अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥७॥
 सविता रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु ।
 [अनुष्ठातः अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥८॥
 सूर्यो रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु ।
 [अनुष्ठातः अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥९॥
 चन्द्रमा रक्षिता स इमां सेनां रक्षतु ।
 अनुष्ठातः अनु [तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥१०॥ ॥का०॥

१०.१६

अस्य रक्षित तद् इमां [सेनां रक्षतु] ।

... जयन्ता * *

* जनस् *

* * वनस्पत्यास्तं

... जननन्तो * * *

... नद्योऽं * * जयं अमित्रेभ्यो *

प्रजापतये *

परमेष्ठिन् ... जयं * * अस्मां

... नद्योऽं * * जयन्ती

* * अस्यन्ती

* रक्षता * इमां सेना *

* रक्षता (एवमुत्तराग्नि)

अस्य रक्षत...

अनुष्ठातॄ अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे ॥१॥
 राक्षी रक्षित्री सेमां [सेनां रक्षतु] ।
 अनुष्ठातॄ अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे ॥२॥
 इन्द्राणी रक्षित्री [सेमां सेनां रक्षतु] ।
 [अनुष्ठातॄ अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥३॥
 वरुणाणी रक्षित्री [सेमां सेनां रक्षतु] ।
 [अनुष्ठातॄ अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥४॥
 सिनीवाली रक्षित्री सेमां [सेनां रक्षतु] ।
 अनुष्ठातॄ अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे ॥५॥
 समुद्रो रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु] ।
 [अनुष्ठातॄ अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥६॥
 पर्जन्यो रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु] ।
 [अनुष्ठातॄ अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥७॥
 बृहस्पती रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु] ।
 [अनुष्ठातॄ अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥८॥
 प्रजापती रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु] ।
 [अनुष्ठातॄ अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥९॥
 परमेष्ठी रक्षिता स इमां सेनां रक्षतु ।
 अनुष्ठातॄ अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे ॥१०॥ ॥का०१०॥ ॥अनु०१॥

इत्यथर्ववेदे वैष्णवसंहितायां दशमः काण्डः समाप्तः ॥

११.१

बुधा ते ऽहं बुधव्याप्त्यै नमं दधामि बोम्बाम् ।
 यदि देवपरिच्छिता प्रजां तोकं न विन्दसे ॥१॥
 धाता ते तं सिनीवाली वरुणाणी प्र वच्छति ।
 पुमांसं पुत्रम् इन्द्राणी सततायां दधातु ते ॥२॥
 संवृक्षस् ते वरुणास्तु गर्भः पुंसां पुमान् कृतः ।
 सर्वाङ्गस् तान्यो जायताम् अग्निर् वारुण्योऽ दृष्टिमिः ॥३॥
 गन्धीरं कर्मण्यं प्रस्थं तान् वधीन् सर्वाङ्गं कृणोमि ।
 आत्मनस् ते लोहिताद् गर्भस् तं वर्ततां दृष्टाकथिः ॥४॥
 त्वष्टा पिशातु ते प्रजां धाता तोकं दधातु ते ।
 राका सीम्यन् व सुख्य भूतस्येष्टता शुक्रस्य देवी ॥५॥
 सिनीवालीम् अनुमर्ति राकां गुणं सरस्वतीम् ।
 देवानां पत्नी या देवीन्द्राणीम् अक्षये बुधे ॥६॥
 अभिजाता बुधगर्भा अरिष्टास्ति वीरसुः वा ।
 वि जायतां प्र जायतां वधी भवतु पुत्रिणी ॥७॥
 परिकुतं गर्भं वेदि मास्याः प्र ष्योह कोदितम् ।
 अनूनः पूर्णो जायताम् अस्थापुः ऽनन्यो ऽपिष्टावधीतः ॥८॥
 त्वं दधासि द्विपदे चतुष्पदे गर्भे प्रज्ञाम् पश्यते विश्वरूप ।
 कनिकम्बु बुधयो वीरुमोपाः प्रजापदे तन्वां वेदि गर्भस् ॥९॥
 अमिकम्बु स्तनयन् वेदि गर्भं विद्योतमानः पवमानो ऽविभिः ।
 पर्जन्येनां पृथिवीं रेतसाविथायां रसेनैवधीनां पशूनाम् ॥१०॥
 आ ते नयामि बुधाणं यः प्रजानां प्रजाकृतिः ॥

• रक्षी (एवमुत्तरादि) सायमां
 अनुष्ठातॄ

• रक्षी सा इमां
 अनुष्ठातॄ
 • रक्षता (एवमुत्तरादि)

इत्यथर्वणिकवैष्णवसंहितायां...

{ नमः पञ्चवक्त्रः काण्डाद् विवृते ॥ ॥ ओं नमो
 नारायणाय ॥ ओं नमस् तिष्ठोत्तमाय ॥ ओं नमो
 अनात्मनयवले ॥ ॥ ओं नमो गणेशाय ॥ ॥
 ओं बुधा... बुधव्याप्ता • दधामि •

• ओं धाता ...

• तानोर्... वारुण्यो दृष्टिमिः
 वधीरं • प्रस्थं ता वधि सर्वा •

• अनुमर्ति • गुणं •

• पत्न्यै • देवीन्द्राणीम् • •
 अभिजाता बुधगर्भा अरिष्टास्ति • वा

परिकुत • वेदि ...

अनोनः ...

• • द्विपदे... पश्यते 'रुपा

...वेदि •

'कम्ब... वीरिः

पर्जन्येनां पृथिवी रेतसाविथायां रसेनैवधीनां [पशूनां

• • • बुधव्याप्ता...

मा गृ २.१८.२

मा ग २.११.११

॥ ५.८१.११

॥ ७॥

स ते इष्यात् वृत्तीयं गर्भं योभ्यां विजां प्रजाम् ॥११॥
 ये वृषाणो गर्भकृत क्रिययाणां सुमेधसः ।
 तांस् ते इष्यामि [वृत्तये] तद् उ ते सं पद्यताम् ॥१२॥
 अग्नेस् ते त्वष्टुर वरुणाद् इन्द्रात् सोमाद् बृहस्पतेः ।
 पुत्रं ते पुत्रकामायै देवेभ्यो निदं ममे प्रजाम् ॥१३॥
 अङ्गावङ्गात् सं जयतु तद् योनीं प्रति तिष्ठतु ।
 प्रजा ते ऽवक्षणा शया तं? ते बीजं निदं ऊहतु ॥१४॥ ॥का१॥

११.२

अहं सखौ यमनं सखौ भूतिदं यक्षमम् अजीजरत् ।
 इमं सहस्रमाग इन्द्रो विषं नाशयामि ते ॥१॥
 यः कार्यो यश्च कृतस् स्वयंज उत हार्यः ।
 देवा इन्द्रज्येष्ठा इन्द्रो विषं नाशयामि ते ॥२॥
 विशारस्य विजम्भस्येषुभिर् माता धनुः पिता ।
 आदित्याः पुदित्याः? विषं नाशयामि ते ॥३॥
 धम्विनो ज्याया इष्या अपस्कम्भस्य बाह्वोः ।
 अपाङ्गाश्च कृष्णात् कुर्मलाद् विषं नाशयामि ते ॥४॥
 अलवतेर् मार शीर्ष्णम् अथो [अ]स्या यन् मुष्णम् ।
 देवीः पर्जन्यरेतस इष्ये कृणुता नमः ॥५॥
 इमाम् अत्रयो ऽङ्गिरसो गौतमा वीरुधं विदुः ।
 तथा भरद्वाजः कण्वो विषं नाशयामि ते ॥६॥
 यास् त्वा औषा उपसवो याः पुंसो [अ]प्स् आदहन ।
 आह्वान्तं संह्वान्तं ऽजाव तद्? ते कल्पयामसि ॥७॥
 वाता इवाभं व्यावयामि यक्ष्मं ते तन्वः परि ।
 वाता य[क्ष] ब्रह्मन् ते गुर्व अदजा लघु कृष्णसि ॥८॥
 तेनाहम् क्रतो? तेन विषं नाशयामि ते ।
 यथा नस् सत्यं पुरुष सदा बवितुम् अर्हसि ॥९॥
 विष्कन्धं तद् अपिशरं विशरं कृणुया वयम् ।
 जम्भदनुं प्राह शङ्खं त्वानुजयेनां? अजामसि ॥१०॥
 शुनम् इव वा ओषधयो नि इक्षे मेघजाय कम् ।
 घनायवस् सनायवः पुरुषं पारयिष्णवः ॥११॥
 या ते पत्राणी देवजता वीरुधं आयुष्या कृता ।
 तथाहम् इन्द्रवत्तया विषं नाशयामि ते ॥१२॥
 अलस्य व्यञ्जनस्य वेष्टतस् स्कोतर्पणेषु? ।
 ग्रन्थे[र] ज्याया इष्यास् तु यद् विषं नाशयामि ते ॥१३॥
 साकं विष्कन्धं प्र पत खावेण किकिदीण्या ।
 साकं वातस्य भ्राज्या साकं नद्य निहाकया ॥१४॥ ॥का२॥

११.३

अङ्गिहो ऽसि अङ्गिहो रक्षितासि अङ्गिहः ।
 द्विपाद् चतुष्पाद् अस्माकं सर्वं रक्षतु अङ्गिहः ॥१॥
 ऽयाः कृष्णात्? निपञ्चाशीश् शतं कृत्वाकृतश्च ये ।
 सर्वान् विनक्तु? तेजसो अरसान् अङ्गिहस् करत् ॥२॥
 [अ]रस्ते कृमिं नाहम् अरसात् सप्त विक्लसः ।
 अपेतो अङ्गिहामसिम् इयुम् अस्तेव साधय ॥३॥
 कृत्वापूषणो वा अयम् अथो [अ]रतिपूषणः ।
 अथो सहस्वान् अङ्गिहः प्र ण आर्क्षि तारिषत् ॥४॥
 स अङ्गिहस्य महिमा परि णः पातु विम्भतः ।
 विष्कन्धं येन सासह संस्कन्धम् ओज ओजसा ॥५॥
 निष्? हा देवा अजमधन् निष्ठितं भूयाम् अचि ।

• दधात्...
 ...सुमेधसः
 ...पद्यतां

• सखौ • सखौ... अजीजनात्
 ...विशन् • •
 ...स्वयंजा • •
 ...विशन् • •
 • विजम्भस्येषुभर्...

• जाया • अपस्कतस्य •
 • उगात्...
 अलवतीर् अर... यो •
 देवी रेतस्...

...विशन् • •
 यस् • स्त्रीणा वः...

वातेवात्रं... तन्वं •
 • • चमुत् ते गुरु रुजा...
 ...विशन् • •
 ...पुरुषस् • वदुम् •
 • • आपिशरं...
 'इनु...
 • • योष' • रधे...
 • सनायकः...
 आ त... वीरुधाविष्वा •
 ...विशन् • •

• उवाचा युष्मात् त्विदं विविन्...
 ...चेण दिव्या
 ...द्राज्या • नद्यस निहाकय

जंगिहसि • रक्षितासि •
 ...॥१५॥

वा कृष्णात् • उगात्...
 सर्वं चतुष्पाद् • रसां...
 ...अरसम् • •
 अपेतु... इयुपरेतव साधवा
 'इयुम वावम्...
 • 'स्वां... परि नं योषि तारिषं
 • • महीसा...
 विशवं स्कन्धं • सामहा संस्कसोन् •
 • • • अजमधं...

श्री ११.३.४.१-१०

[स्वा',जा'

'श्री कोष्ठेनु नामा उवाचत्सवत्,वा',
 'श्री कोष्ठेनु नामा विनिष्ट,अनकि,
 'श्री नावन् [विनक्त,विनक्तु
 'श्री अस्तेव वातव

श्री कोष्ठेनु सर्वेन वृष्टा-(निष्,गु')

१ शी अथोपदान
१ शी उम्मा प्रसत

१ शी आशरीकं

शी ११.१.५.१-५

शी कोणेपु य कृष्णवो देवकृताय
[[देवकृता य वा] उतो वन्धुमे-
[[ते वा]म्बः]

१ शी १८.४.५०

तम् उ त्वाङ्गिरा इति ब्राह्मणाः पूज्या विदुः ॥६॥
न त्वा पूर्वा ओषधयो न त्वा चरन्ति या नवाः ।
विबाध उमो जङ्गिडः परिपाणस् सुमङ्गलः ॥७॥
अश्वयोपदानि भगवो जङ्गिडमितवीर्य ।
पुरा त उमाय सत उपेन्द्रो वीर्यं वधौ ॥८॥
उम इत् ते वनस्पत इन्द्र ओजमानम् आ वधौ ।
अमीवास् सर्वा रक्षांसि जहि रक्षांस्य ओषधे ॥९॥
आशरीरं? विशरीकं बलासं पूष्यामयम् ।
तक्मानं विष्वशारदम् अरसं जङ्गिडस् करत् ॥१०॥ ॥का१॥

११.४

इन्द्रस्य नाम गृह्णन्त ऋषयो जङ्गिडं वदुः ।
देवा यं चक्रुर् मेघजम् अग्ने विष्कन्धधूषणम् ॥१॥
स नो रक्षतु जङ्गिडो धनपालो धनेष ।
देवा यं चक्रुर् ब्राह्मणाः परिपाणम् अरातिहम् ॥२॥
दुर्हार्दे घोरचक्षुषं पापकृत्स्नानम् आगतम् ।
नास् त्वं सहस्रचक्षो प्रतीबोधेन नाशय परिपाणो ऽसि जङ्गिडः ॥३॥
परि मा दिषः परि मा पृथिव्याः पर्य अन्तरिक्षात् परि मा वीरङ्गयाः ।
परि मा भूतात् परि मोत भव्या[र्] दिशोदिशो जङ्गिडः पात्व
अस्मान् ॥४॥

य ऋष्णवो देवकृता य उतो विधुयेत्याः ।
सर्वास् तान् विष्वमेघजो अरसान् जङ्गिडस् करत् ॥५॥ ॥का२॥

११.५

प्रतिगृह्णानि पृथिवीनियतम् एतत् आज्यस्य मयितम् ।
शरीरम् [र्]मां धेनुम् अस्य दातुस् त्वं रक्ष बर्हिष्या यथास्तत् ॥१॥
उत त्वाद्दुर् वदणस्य पक्षीम् अथो त्वाद्दुर् अशिति विष्कृपाम् ।
अधिजरायुम् आघारे इष्यवाहम् अग्नात् अस्या महिमानं जुहोमि ॥२॥
स सहस्वान् तन्तुम् अश्व आ ततान सो ऽग्निहोमान् वशातं सन् आप ।
अधिजरायुं सवस्तां यो वशाति तं वै देवास् स्वर् आ रोहयन्ति ॥३॥
अधिजरायु[स्] स्वर् आ रोहयन् अनेन वत्ता सुवुषा वयोधाः ।
सहो ऽस्मै दुहां शतधारम् अक्षितम् अनुष्मिन् लोके युग उत्तरस्मिन् ॥४॥
पूर्ववत्सेन सा बत्सिनी गौर वेणस्याः वत्सो अजरो जरायुवत् ।
तृतीयं मांसं परिनिम्बितं यत् तस्माद् देवा अधिजरायुम् आहुः ॥५॥
आ धावय शवसा बाहुधानो [अ]न्तरा त्वक् सुवादे ऽस्मै ।
इमम् इन्द्र महता मे वि रक्ष सं प्रजया तन्वा सं बलेन ॥६॥
पुर्वेदावस्ताद् बहुधा परस्ताद् विभ्वे देवाः प्रति पश्यन्त्य आयतीम् ।
या भद्रा या सर्वतस् समीची सेद् आहुर् भवतु मे ऽजरायुः ॥७॥
गृहि धेनुम् अधिजरायुं स्वर्धां कृष्णान् प्र वदातु ब्रह्मणे ।
सहो ऽस्मै दुहां सहस्रधारम् अक्षितम् अनुष्मिन् लोके परमे व्योमन् ॥८॥
वत्सं जरायु प्रवदस् पश्यं यो नो वदातु सुवुषाम् उ धेनुम् ।
तस्य देवा अपि ववसायुस् स आ रोहतु सुकृताम् उ लोकम् ॥९॥
परीवालाम् अधिजरायुं नधा जीवो यद्वां दप्रदत्तः ।
स्योनां शग्मां शिवां शिवेह मा नी हिंसीर् [म]हसा दैव्येन ॥१०॥
मद्रक्तं सुकृतम् आविशं भुवं सर्वां भुवं प्रति गृह्णन्त्य आयतीम् ।
वृत्तभियं नमसी संवसानो देवान् मनुष्यान् असुरांन् अतर्हि ॥११॥
पञ्च देवाः प्रविष्टवन्त एताम् इन्द्रस् त्वष्टा वदणो मित्रो अग्निः ।
ते सर्वे सवितुर् मह्यम् एतां त इह जीवं प्र तिरन्त आयुः ॥१२॥
कश्यपो ऽयं जमदग्निर् वसिष्ठ ऋषयो युनस्यः सेतुर् अग्र एताम् ।
अरहाजो गोतमो अत्थिरनः स्योनां विष्वाग्मिन्नो वदुषः प्र तिरन्त आयुः ॥१३॥

*** वति ब्राह्मणः ...
... चरन्त्या नवा
... पाणास् *
... भुतवीर्यः
... सतोपेन्द्रो * * ॥६॥
* * वे वनस्पतय इन्द्रोऽग्नात्सा(उपरि मा) *
* * रक्षांसि * रक्षांस्य *
* * बलासं पूष्यामयं
... ॥७॥

* * * उग्र *
... धनेव
... अरातिवं
दुष्टान्तरं घोरचक्षुः...

पर * * पर... पर * *
पर * * पर मोष...

वे * * योवो *
सर्वस्वान् * रसां...

* * धनुम्...
* * * पश्यन्...

* * सहस्वं * * ततानः * शिहोमां ...
... रोहयन्ती
* * रोहयन्त्य * रक्षाः ...
सह ... अक्षतमनुष्मिन् * * *

... जरायम् *

* * * नि... तत्वा * *
* * * वदुषा...

* * * समीचीन्...
गृहं... वषातु *

सह * * इहां सहस्रधारमक्षतम्...
* * जरायुः प्रवदस्... वषातु * * अ *
* * वषावि ववर्त आहुः सा रोहतु * * अ *

* * शिवा...
* * * भुव सरं...

* * * इमम्...
... तेह * * * *

... सेतुर् * *
* * गोतमो * स्योन्...

श्री ८९.१२

श्री १०.९७.१-११ तै ४.२.२.

[१-४ तै २.७.१३ का १३.१३

[इत्यादि]

ऊर्जं देवेभ्यस् सुभग ऊर्जं पितृभ्यो अयुहाम् ।
ऊर्जं वधतु मा विश ऊर्जं मनुष्या उत ॥१४॥ ॥का०५॥

११.६

या जाता ओषधयो देवेभ्यस् त्रियुगं पुरा ।
मन्ये नु बभूवाम् अहं शतं धामानि सत ब ॥१॥
शतं वो अम्ब धामानि सहस्रम् उत वो रुहः ।
अथा शतक्रतवो यूयम् इ[मं मे] अगदं कृत ॥२॥
पुण्यवती× प्रसूयती× फलिनीद् अफला उत ।
अम्बा इव सजित्वरीद् वीरुध× पारयिष्णवः ॥३॥
ओषधीद् इति मातरो यद् वो देवीद् उप भुवे ।
रपांसि विघ्नतीद् इव रक्षश् चातयमानाः ॥४॥
निष्कृतिद् नाम वो माता निष्कृतिद् नाम ब× पिता ।
सदा पतत्रिणीस् स्य[न] यद् आमेयति निष् कृत ॥५॥
अम्बार्थे वो निर्वद्वं पर्णे वो वसति× कृता ।
गोमाज इत् किलासथ यत् सनवथ पूरुषम् ॥६॥
यद् अहं वाजयम् इमा ओषधीद् इस्त आदधे ।
आत्मा यस्मस्य नश्यति पुरा जीवशुभो यथा ॥७॥
उच्च कुष्मा ओषधीनां गावो गोष्ठाद् इवेरते ।
धनं सनिष्पन्तीनाम् आत्मानं तव पूरुष ॥८॥
यद् ओषधयस् समम्मत राजानस् समिताव इव ।
विप्रस् स उच्यते भिषग् रक्षोहामीषचातनः ॥९॥
अम्बावतीं सोमावतीम् ऊर्जयन्तीम् उदोजसम् ।
आ वित्ति सर्वा ओषधी[र] नृतो? मा पारयान् इति ॥१०॥
अति विम्बा× परिष्ठा[स] स्तेन इव मज्जम् अकमुः ।
ओषधय× प्राबुध्यतुर् यत् किं ब तम्बो [रपस्] । तं शक्वि विषवृषजम्? ॥११॥

॥का०६॥

११.७

अहिजम्भाथ वरामसि मुक्तावहो गवाम् इव ।
कीला उपसृजन् हम्प उपस्तम्भे पृदाहम् ॥१॥
ये के बेलम पादेषु बाह्वोर्दमीते निषदलं नृपभीपापते गृहः? ।
आहिजं त्वा बालो इत् आहिजम् अमि वर्धतु ।
आकुलेन भेषजेन तेनाहीन् जम्भवामसि ।
समेव तन्नाम अक्षकः शयनाद्? अरसी अकः ॥२-३॥
असितस्याहर् विषम् उमबोस् स्वजस्य च ।
अधिकस्य? या रोपीस् ता इतो वि नयामसि ॥४॥
इदं पैहो अजावतेवम् अस्य विवर्तनम् ।
इदं कनिकदो मगो? विचते तु परावसम् ॥५॥

श्री १०.४.१०

श्री ७.१

...अम्

[२,३]

...विश(कोसे पादानी क्रमो अम्बा १,४,

* न ... सत्य तः

भो संत ... उत * * । भो इमं मे अगदं कृत

भो पुं ...

* वरुषारि त्वरी * *

भो ओषधी कृत ... उच भुवे

अपांसि * इति रक्षावचातयमानां

... पिता

सदा पुं ...

अम्ब * ... वसति * *

गोमांसि तत् किञ्चित् बन्त सनो अपिपौषधम्

यदाव वाजयन् * * इस्त आ दधे

* * नृ ...

* सनिष्पन्तीनाम् * * पौषः

* "विष् सगमत नृषं वं" *

अम्बवतीं ... उतोवसं

(अवस्ताने पादः स्वरेण हीचते)

* * * स्तेनैव * अकमेव

* प्राविष्यतुर् * * * तम्बो ...

* अम्ब * * वदो ...

* उपसृजं हमि ...

अहिजं ... अहिजन् ...

* सवर्तन * अक

असिताहर् ...

* * * ताव ...

* * अजावते इदम् * *

विष्वक् चितं प्र मेह त्वं शतधार इवावटः ॥६॥
निरतं हरितस् सुजम् मित्रो वर्तयते रथम् ।
तेनापि लक्ष्मीय तेन पीयूषं नहिनापिनः ? ॥७॥
येमेन्द्रजस्य येन नृग्नो येन बृहं परामिनः ।
तेना शतक्रतो त्वम् अहो जातानि जम्भयः ॥८॥
प्रत्य् अमोदतः पृथिवी प्रति द्यौः प्रति सूर्यः ।
पैत्रो यद् अम्भमाता क्रन्देनाहीव अपावपत् ।
रज्जुय च वृत्तती शोरे पयस्ती ? पृथिवीम् अनु ॥९॥
आपो जीयन्ते नाघ्नत सेन्द्राणी अविधवामवत् ।
नत्वा मस्ते ? विष्वग् विषम् आत्मनम् इव सायकम् ॥१०॥
इन्द्राग्नी मित्रावरुणा त्वष्टारम् अदिति भगम् ।
हयामो अर्वाञ्च पैत्रं मा नो ऽयं पुरुषो रिवत् ॥११॥
सद्यो जातो ऽकनिकदत् स उखो अप्य अधुनुत ।
क्रन्देनापवस्य वाजिनो हन्त्यन्ताहयः पृथक् ॥१२॥ ॥का०॥ ॥अनु०॥

इत्यथर्ववेद पैप्यकादशाखायाम् पञ्चादशः काण्डस् समाप्तः ॥

पीयूषीनां...विष्वक् * *
विष्वक् विष... ॥१॥
* * सुज...

...जम्भयं ॥२॥

* * रश्मिती...॥४॥
* * नाघ्नत मे...
* विष्वक् * अखानम् * * ॥५॥
* ववणस्...
हयमवन्त * मानवं * विष
...सोऽयो यधुनतः
...हन्त्यन्ताहय * ॥६॥

इत्यथर्वणि पैप्यकादशाश् शाखायाम् पञ्चादशोऽध्यायः
[समाप्ताः]

न १.१४.१,२,४,१,१,५,७-

१२.१

[११]

इमं स्तोमम् अहते जातवेदसे रथम् इव सं महेमा मनीषया ।

अत्रा हि नः प्रमतिर अस्य संसर्ग अग्रे सख्ये मा रिचामा वयं तव ॥१॥
यस्मै त्वम् आयजसे ? स साधत्य अनर्वा क्षेति दधते सुवीर्यम् ।
स त्वाव नैनम् अमोत्प अहतिर अग्रे [सख्ये मा रिचामा वयं तव] ॥२॥
भरामेध्मं कृणवामा हवींषि ते चितयन्तः पर्वणापर्वणा वयम् ।
जीवातवे प्रतरं साधया धियो अग्रे [सख्ये मा रिचामा वयं तव] ॥३॥
शकेम त्वां समिधं साधया धियस् त्वे देवा इविद अदम्य आहुतम् ।
त्वम् आदित्यी आ वह तान् अ उहमस् अग्रे [सख्ये मा रिचामा वयं तव] ॥४॥
त्वम् अश्ववैर उत होतासि पूर्वः प्रशाल्ता पोसा अनुवा पुरोहितः ।
विश्वा विह्वी आर्तिव्या धीर पुण्यस् अग्रे [सख्ये मा रिचामा वयं तव] ॥५॥
विशां गोपा अस्य वरन्तु जस्तवो द्विपद् यद् उत वतुष्यद् अकुमिः ।
चित्रः प्रकेत उपलो मही अस् अग्रे [सख्ये मा रिचामा वयं तव] ॥६॥
यो विश्वतस् सुप्रतीकस् सदृक् अलि दूरे चित् सन् तलिद् इवाति रोचसे ।
रात्र्याश् चिद् अग्नो अति केन पश्यस् अग्रे [सख्ये मा रिचामा वयं तव] ॥७॥
पूर्वां देवा भवतु सुष्वतो रथो [अ]स्माकं शंसो अभ्य अस्तु वृहवः ।
तव् आ जानीतोत पुण्यतां वचो अग्रे [सख्ये मा रिचामा वयं तव] ॥८॥
ववैर दुषशंसो अव वृहवो जहि दूरे वा ये अस्ति वा के चिद् अग्निः ।
अथा यथाय वृणते सुगं कृण्व अग्रे [सख्ये मा रिचामा वयं तव] ॥९॥
यद् अयुक्था अरुथा ? रोहिता रथे वातज्जुता अचमस्येव ते रवः ।
आव् इन्वसि वनिनो धूमकेतुनाग्रे [सख्ये मा रिचामा वयं तव] ॥१०॥
अथ कनाद् उत बिभ्युः पतत्रिणो प्रप्ला वत् ते ववसावो अस् अस्तिव ।
सुगं तत् ते तावकेभ्यो रथेभ्यो [अ]ग्रे [सख्ये मा रिचामा वयं तव] ॥११॥
अयं ? मित्रस्य ववणस् धायसे [अ]वयताः मवतां हेतो अवयुतः ।
वृडा सु नो भूत् एषा मनः पुनर् अग्रे [सख्ये मा रिचामा वयं तव] ॥१२॥
देवो देवानाम् अलि मित्रो अदुष्टो ववर् ववसावम् अलि वा [अ]व्यरे ।

* अथैव इहापि च तद्विद्वान्ति
[रोचसे इति साधीवान् पाठः]

{ अथ इवसोमाकाण्ड अथर्वणध्यायं क्रियते ॥
अ नमो मारावणाव ॥
अ इमं...जातवेदसे...देमा सनीकयाः
...संसर्ग * संख्ये * * * *
* आहुतवेद * आदित्यनर्वां क्षोत तवते
* वृ... [सुवीर्यम्]
...जितेजस्तः * * *
...रवो मे
ससेन त्वं समिधं साधये * ते...
* * * इव ताध्यादमस्याधि
...पोमर् * हिताः
...आर्तिव्या * * आग्निः
दिशां गोपास्व जरन्तु * द्विपद्...
* प्रवेदत * मर्दे * आग्नि
* * * सद्रुपसि * विह्वन् * इवाति रोचसे
रात्र्याश्वाय तवो * * * आग्नि
...अग्न्य * *
...स्तो मे
वपुर्नुहंती अवि...
* * यथुते * कृण्व *
* वक्ता वा रोहितो...
सुविग्नरित * *
* स्वनाद् * रिववुः * प्रप्ला...
त्व... ववस्य * मवतां * *
देवे...

*न प्रजापता

शर्मन् ह्याम् तव सप्रयस्तने [अ]ग्ने [सख्ये मा रिषामा वयं तव] ॥१३॥
 तत् ते भद्रं यत् समिदत् [स्वे दमे] सोमाहुतो अरसे बृडयस्तमः ।
 दधासि रत्नं द्रविणं च दाशुषे अग्ने सख्ये मा रिषामा वयं तव ॥१४॥
 यस्मै त्वं सुप्रविणो ददाशो अनागास्त्वम् अदिते सर्वताता ।
 यं भद्रेण शवसा बोधयासि प्रजावन्तो राधसा ते ह्याम् ॥१५॥
 स त्वम् [अ]ग्ने सौमगत्वस्य विद्वान् अस्माकम् आयुः प्र तिरेह देव ।
 तन् नो मित्रो बर्हणो मामहन्ताम् अदितिस् तिन्धुः पृथिवी उत धौः
 ॥१६॥ ॥का१॥

श्री १९.५३.१-१०,५४.१-५

१२.२

*श्री सन्तः

कालो भव्यो बहनु सतरश्मिन् सहस्राक्षो अक्षरो भूरिरेताः ।
 तम् आ रोहन्ति कवयो विपश्चितस् तस्य चक्रा भुवनानि विश्वा ॥१॥
 सप्त चक्रान् बहनु काल एव सप्तास्य नाभीर् अमृतं च अक्षः ।
 स इमा विश्वा भुवनान्य् अजन् कालस् स ईयते प्रथमो नु देवः ॥२॥
 पूर्णः कुम्भो अधि काल आहितस् तं वै पश्यामो बहूषा नु सन्तम् ? ।
 स इमा विश्वा भुवनानि प्रत्यङ् कालं तम् अद्भुः परमे ध्योमन् ॥३॥
 स एव सं भुवनान्य् आभरत् स एव सं भुवनानि पर्य पेत् ।
 पिता सन् अमवत् पुत्र एषां तस्माद् वै नान्यत् परम् अस्तु तेजः ॥४॥
 कालो ऽमू विषम् अजनयत् काल इमां पृथिवीम् उत ।
 कालेन ? भूतं भव्यं वेपितं ह वि तिष्ठते ॥५॥
 कालो भूतम् असृजत काले तपतु सूर्यः ।
 काले विश्वा भूतानि काले चक्षुर वि पश्यति ॥६॥
 काले मनः काले प्राणः काले नाम समाहितम् ।
 कालेन सर्वा नन्दन्त्य् आगतेन प्रजा इमाः ॥७॥
 काले तपः काले ज्येष्ठं काले ब्रह्म समाहितम् ।
 कालो ह सर्वस्येश्वरो यः पितासीत् प्रजापतेः ॥८॥
 तेनेषितं तेन जातं तद् उ तस्मिन् प्रतिष्ठितम् ।
 कालो ह ब्रह्म भूत्वा विमर्ति परमेष्ठिनम् ॥९॥
 कालः प्रजा असृजत कालो [अ]ग्ने प्रजापतिम् ।
 स्वर्गभूः कश्यपः कालात् तपः कालाद् अजायत ॥१०॥
 कालाद् आपस् सम् अभवन् कालाद् ब्रह्म तपो विशः ।
 कालेनोद् अयतु सूर्यः कालेन विशते पुनः ॥११॥
 कालेन वातः पवते कालेन [पृथिवी मही ।
 [धौर् मही काल आहिता ॥१२॥
 [कालो ह] भूतं भव्यं च पुत्रो [अ]जनयत् पुरः ।
 कालाद् ऋचस् सम् अभवन् यजुः कालाद् अजायत ॥१३॥
 कालो यज्ञं सम् पेरयद् देवेभ्यो भागम् अक्षितम् ।
 काले गन्धर्वाप्सरसः काले लोकास् समाहिताः ॥१४॥
 काले ऽयम् अक्षिरा देवो [अ]यर्वा चाधि तिष्ठतः ।
 इमं च लोकं परमं च लोकं पुण्यांश् च लोकान् विधृतीश् च पुण्याः ।
 सर्वांस् लोकान् अभिजित्य ब्रह्मणा कालस् स ईयते परमो नु देवः ॥१५॥
 ॥का२॥

*श्री काले निविशते

श्री कोकेतु सर्वं दिवोयर्वा

१२.३

सतैतं सतःश्रवणं शस्यकर्ता द्वादश आदि शस्यं चाकतुर्
 इन्द्रराशिर् महोदरम् ॥१॥
 इन्द्रराशि मित्रावरुणाद् आविर्भूतं निद्र अकृततम् ।
 प्रसृतम् इन्द्रेणोमेण ब्रह्मणा नाम सर्वतः ॥२॥
 नैनम् अजीयात् ब्रह्मणो न युहान् प्र हरेत् स्वान् ।

... रजसे वृद्धवाचसः

दधासि रत्नं * * * अग्नेः ...

अस्मै * सोमविणे ददाशो नागास्तिम् * तात

... प्रजावन्तो राधसा * *

* * * बर्हणो मा अदितिम् * पृथिवी * धौः

* स्वो बहनुस् ...

* * * विपश्यतस् ...

सा ... अजं काल सैव्यते * * *

* * * कालाहितस् ... नि *

* यव ... यव * परीदेः

* सनभवतु ...

... कालेमां * *

* * * च पततं ...

* * * असृजत् कालो ...

* मनाः * प्रणः ...

... प्रदा *

... ससमाहितम्

* * सृजति ...

... ततः * *

* * * अभवत् ...

... कालेन विशते पुनः

* ऋजुस् ...

* यज्ञो * ईरयद् ... अक्षति

... तिष्ठत

... पुण्या

* * अभिचित्य ब्रह्मणा * काला सैव्यते ...

* राशिर् ...

* अजीयात् ब्रह्मणो * गृहां ... त्वां

तुष्टं विषम् इव तैमातम् इन्द्राशिश् शाले शये ॥३॥
 अयं शये तम्बो रक्षाणो अयं [.....] ।
 [.....] अ]विषनाभ्य अवचक्षणात् एनम् ॥४॥
 मध्ये जलस्य निर्मित इन्द्राशिश् महोदरः ।
 भीमो मन्यस्य शङ्कसे अभैवाभ्युत्तिनी? नडम् ॥५॥
 अन्येन्द्राशिश् इवैतु वर्षयतु जलमन्या ।
 स्फाति च जल्यं युद्धातु गवां च बहु पुष्यतु ॥६॥
 यम् ओव? अम्बिना शेषतु यम् इन्द्रो ब्रह्मणस् पतिः ।
 तं शक्र शिवम् अस्मभ्यं पृषयो? जीवनाय कम् ॥७॥
 वडांशाकुन्तमयः? धृतम् आसीत् क्षापवम् ।
 पकुरास्त्वप्यस्तःशेर? यत् तन्व [अ]हुतं इविः ॥८॥
 अनडुहान् पृष्टिवहान् बहूतान् बहू? आपृणाम् ।
 कीनाशस्य समस् त्वेदाद्? इन्द्राशिश् अजायत ॥९॥
 यदि कीनाशस् सस्वेद पति शिरस्तस् तन्वं परि ।
 अपां गाव इव तुष्यन्तीन्द्राशि सो [अ]नुते ॥१०॥
 यदि कीनाशं सीरपतिद् दण्डेन इन्तु मन्युतः ।
 यदि किं च जल्वं स्वाम्बा इन्द्राशा उदाहृतम् ॥११॥
 उलूखलं मुसलं तानि? खोदयन् प्र शूर्पं नय पवते कुणुष्व ।
 बाहि पुत्राय गोतमम् इन्द्राशिश् मधुमन्तं कुणोतु ॥१२॥
 एतच्च क्षूर्पं जनिताद् आहरोलूखलं मुसलं कुम्भ्या गहि ।
 पुत्रा नो ऽयं सुजनिस्व अहि पितुम् अहमन्ति मधुमन्तम् ओषम् ॥१३॥
 अग्निर् नो हूतः प्रहितो [अ]यम् आगन् मनो मन्यम् ।
 अन्नम् अविषं कुणोमि ॥१४॥
 निराविद्धम् आकृतं ब्रह्मणे नो अदो मन्वं पितुम् अभ्यवस्तुता? ।
 स्वादो पितो मधो पितो उप नः पिताव आ गहि शिवश् शिवा-
 मिद् ऊतिभिः ॥१५॥
 सिद्धो भूत्वा गा मृणाम् अग्निर् भूत्वा धाम्यम् ।
 इन्द्राशिश् निर्मितो मयाथारं बाधं गच्छतु ॥१६॥ ॥क॥१॥

क १.१८०.२१, ३१.१

जी १९.३२.१-१०

१२.४

शतकाण्डो दुह्यवनस् सहस्रपर्ण उत्तरिः ।
 दर्भो य उग्र ओषधिस् तं ते बभाम् आयुषे ॥१॥
 नास्य केशान् प्र वपस्ति मोरसि ताडम् आ प्रते ।
 यस्मा अक्षिपणैर्न दर्भेण शर्म यच्छतु ॥२॥
 विवि ते तूलम् ओषधे पृथिव्याम् अधि निहिता ।
 त्वया सहस्रकाण्डेनायुः प्र वर्षयामहे ॥३॥
 तिस्रो दिवो [अ]त्य अरुणत् तिस्रो चां पृथिवीम् उत ।
 त्वया बुधांर्वा जिह्वां त्रि वृणधि वचांसि च ॥४॥
 त्वम् असि सहमानो मेहम् असि सहस्वान् ।
 उभौ सहस्वन्तौ भूत्वा सपत्नान् सहिषीवहि ॥५॥
 सहस्व नो अभिमाति सहस्व वृत्तायतः ।
 सहस्व सर्वान् बुधांर्वस् सुधावो मे बहून् ऊधि ॥६॥
 दर्भेण देवजातेन विवि हस्मेन शम्बद् इत् ।
 तेनाहं शम्बतो जनी असनं सनवानि च ॥७॥
 मियं मा दर्भं कणु ब्रह्मराजम्याभ्यां शम्भाय चार्याय च ।
 यस्मै च कामयामहे सर्वस्वै च विपश्यते ॥८॥
 यो जायमानः पृथिवीम् अहंद् यो [अ]स्तज्ञात् अस्तरिहं दिवं च ।
 यं विभ्रतं ननु पाप्मा विवेद स नो ऽयं दर्भो वर्षणो ऽधिवाकः ॥९॥
 सपत्न्या शतकाण्डस् सहस्वान् ओषधीनां प्रथमस् सै बभूव ।

*जो तिल इमाः पृथिवीक

*जो बहूनां दिवा कः

* * * त इमातिश्...

... अवचक्षणे *

* * निर्मितो ...

* * शङ्कसे ...

वेदेन्द्राक्षिपणात् वर्षयात् जलमाया

* * जाला ...

[अस्मभ्यपृषयोन]

इमोवदिवनः शेषो इन् * * * । त्वं चक्र शिव

त्वं चक्र * अस्मभ्य ...

... आसीत्स्वापदं

* * या ...

* * हान पुष्णिहान् बहतां ...

... अजायतः

* * सस्वेदेति सतस्तस् * *

* * गावेव तुष्यन्ती इन्द्राक्षी ...

* * "सं सीव" * * मन्यतः

... सादाम्ब इन्द्राक्षो उदाहितम्

उलूखलं मुसलं * * * प * नाव ...

... मुसलं कुम्भ्या *

... सुजनिहे * पितुसिन्धते मधुमन्तमोसं

* * इतः ... आगं * मर्षय

अनम् ...

* * अकृतं ...

* * मधु ...

* * "पृणम्" *

* * योम ...

... मती

यस्मादिच्छन् ...

तथा ...

तथा बुधावो जिह्वा * वृणधि ...

... सहस्वा

उतो ... सपत्न्या "वही

सहस्विनो भिमातिहं सहस्वा *

* * सर्वां बुधान्दत्त्वाहान्यो * * यदु *

* * दिव * सप्तजिह्व

* * सस्वतो दमानघ्नं सनवानि *

अधे ... द *

श्री १२.१.७.१-५

श्री सहस्रार्धः

श्री देवो

श्री उच्छुद्धो

स नो ऽयं वर्मः परि पातु विश्वतस् तेन साक्षीय पृतनाः पृतम्यतः ॥१०॥
॥का०५॥

१२.५

सहस्रार्धशु शतकाण्डः पयस्वान् अपाम् अग्निर् वीरुषां राजसूयम् ।
स नो ऽयं वर्मः परि पातु विश्वतो वैवो मणिर आयुषा सं सृजातु नः ॥१॥
घृताद् उल्लुब्धो मधुमान् पयस्वान् भूमिर्द्वो ऽच्युत[शु] क्यावयिष्णुः ।
नुदन् सपत्नान् अघरांश्च कृण्वन् वर्मा रोह महताम् इन्द्रियेण ॥२॥
त्वं भूमिम् अत्प एष्य भोजसा त्वं वेद्यां सीदसि चारुद अघ्वरे ।
त्वां पवित्रम् ऋषयो भरस्तस् त्वं पुनीहि दुरितान् अस्मत् ॥३॥
तीक्ष्णो राजा विवासही रक्षोहा विस्ववर्षणिः ।
तेजो देवानां बलम् उग्रम् एतत् तत् ते बभ्रामि जरसे स्वस्तये ॥४॥
वर्मण त्वं कृणु वीर्याणि वर्मं विभज् आत्मना मा व्यथिष्ठाः ।
अतिघ्राय वर्षसे ऽप्य अन्यान् सूर्य इवा भाहि प्रदिशाश् चतस्रः ॥५॥
॥का०५॥

१२.६

उद् ईरतं पृथिवी जीरवानुशु शतेनामन्तः अर्वाङ् अनु वाति वातः ।
ऋत्विष्यावती पृथिवी प्रति युक्तातु बीजं सहस्रबलिशं सुदुषा रोहन्ती ॥१॥
इन्द्र[शु] सैनं हर्यश्वो अग्निर् वा रोहिताश्वः ।
अश्विना रासभाश्वा कृषिं देवीम् अयोयुजन् ॥२॥
शुनं वरुणम् भा यच्छ शुनम् अष्टाम् उद् इक्षय ।
शुनं तु तप्यतां फाल्य शुनं बहनु लाङ्गलम् ॥३॥
युनक बाहा वि युगा तनोत कृते क्षेत्रे वपतेह बीजम् ।
तथा धाता तथा भगस् तथा कृणुताम् अश्विना तथा देवी सरस्वती ॥४॥
सुपिप्पला ओषधयो नारीनाम् अक्षतस् तद् ? ।
इन्द्रो वरुणो वायुर् अश्विनो मे प्रावता वक्षः ॥५॥
धाता पूषा बृहस्पतिर्[र] भूम्यास् समजीम् अकन् ।
कृषिं देवास् स्वर्विदः कल्याणी सुभगेव या ॥६॥
संस्थायान्वपुषेण्यासान्निरात्रः मधुमन्तम् अंशम् ।
अन्यस्य भौमा पुरुषस्य भौमा भौमा पशूनां नु हि अयन्ताम् ॥७॥
तीमा वर्षन्तु बृहयो भूतये महसे बृधे ।
पिन्वान् पर्जन्यस् तिष्ठति स पुरुषायोद् रति ।
सूर्य आनन्दं जनयन् युवः सर्वा अरातीर् अवाधमानः ॥८॥
वि जिहीष्व पृथिव मयूदः विपक्षा ।
मृद्धी भव भद्रं रोहनु धाम्यम् ॥९॥
उत्सेम सेध गा अजान् विन्देहेरां बहस् कृधि ।
मा नो रिषत् कूटप्रादो मा वा शालिलाङ्गलम् ॥१०॥
सो ऽस्माकम् उग्रस् संरक्षस् तं न किं क्षनाममत् ।
रायस् पोषं शुनासीरायो सीता भगश्च यः ॥११॥
ज्येष्ठी समुद्रं सिनीवाली कृषिं नो ऽभीहेन्वतः ।
इमा याः पञ्च प्रदिशास् ता वातो ऽभीहेन्वतु ।
बलीके सत्त्वताम् इव तीमा वर्षन्तु बृहयः ॥१२॥
शुनं कीनाशो अन्व एति बाहान् शुनं फालो विनीतम् एतु भूमिम् ।
शुनासीरा हविषा बाबुधाना शुनं धाम्यानि कृणुतम् ॥१३॥
या नः पीपरद् अश्विना ज्योतिष्मती तमस् तिरः ।
ताम् अक्षे रासाधाम् इषम् ॥१४॥ ॥का०६॥

१२.७

ऊर्ध्वक्षुतो वै नामैता आपो यद् ओषधयश्च वनस्पतयश्च । तासाम्
अग्निर् अधिपतिः । यो वा एता ऊर्ध्वक्षुत आपो वेदानिम् अधिपतिम्

... वृतना * ॥५॥

सहस्रार्धशु ...

... मधुवी पयस्वी 'दुरो ...

... महतामेन्द्रियेण

* भूमि गम्भू... शिरसि * अघ्ना

... पुनिह * *

... 'सहि * 'जी

... विभज् * *

अतिघ्रायो * ध्वना सूर्वा * * चतस्रः .

... अर्वाङ् * * वाता

ऋत्विष्यावती ... बीजं 'बलुशं * *

* चनां ...

... 'जं

* वृषाम् ... इंगयः

शुनकु * श्लोका तनोह हते ...

... अश्विना ॥५॥ * *

... अक्षं

... मधुमन्तम् *

* वर्षन्तो (प्राप्ते न्यु) * भूपये ...

* * तिष्ठत सा * अवति

... सर्वारातीर् *

* जीध्व ... विपक्ष

* सेद गाजं 'राप् * *

* हो ...

* भाकमुप्रासंरक्षास्तन * ...

* * 'रायो (प्राप्ते यो) ...

* समुद्र ... भीहीत्व(उपरि न्यु)तः

... भीहीन्वतु

... बाहां * * विनतं नवतु *

* * 'नाः ...

युवं ...

* अस्मे रासधताम् *

* शिता * नामैतापो यद् ओष' ...

* * * * * बला ऊर्ध्वशितापो * *

श्री १२.७.६.५

श्री १२.७.६.५ श्री १२.७

श्री १०.९.७.१४

श्री १२.७.५

श्री १२.७.५ क १.४९.६

अथैतम् एता ऊर्जा उप तिष्ठन्त्य एव । एनम् ऊर्जा उप तिष्ठन्त्य
अधिपतिर् भवति स्वानां चान्येषां च य एवं वेद ॥१॥
प्रस्कङ्करी[र] वै नामैता आपो यत् परुषास् । तासाम् आदित्यो अधि-
पतिः । यो वा एताः प्रस्कङ्करी[र] आपो वेदादित्यम् अधिपतिम्
अथैता एतस्मिन् उच्यते प्र स्कन्धन्त्य एव । अस्मिन् आयति प्र स्क-
न्वन्ति । अधिपतिर् [भवति स्वानां चान्येषां च य एवं वेद] ॥२॥
तकरी[र] वै नामैता आपो या[स्] स्रव्यः । तासां पृथिव्य अधिपती ।
यो वा एतास् तकरी[र] आपो वेद पृथिवीम् अधिपती[म्] अथैता
एतस्यां प्रणुत्तास् तकरी[र] यन्त्य एव । एनेन द्विषन्तः प्रणुत्ता यन्ति ।
अधिपतिर् [भवति स्वानां चान्येषां च य एवं वेद] ॥३॥
वशिनी[र] वै नामैता आपो या[स्] स्यन्वन्ते । तासां वरुणो अधिपतिः ।
यो वा एता वशिनी[र] आपो वेद वरुणम् अधिपतिम् अथैव
एतासां स्यन्वमानानां वशम् आदत्त एवा । द्विषतां वशम् आ दत्ते
अधिपतिर् [भवति स्वानां चान्येषां च य एवं वेद] ॥४॥
ऊर्जा वै नामैता आपो यद् भावः । तासां त्वष्टाधिपतिः । यो वा
एता ऊर्जा आपो वेद त्वष्टारम् अधिपतिम् ऊर्जस्वी तेजस्वी
भवति प्रसहन् पशून् आप्नोति । अधिपतिर् [भवति स्वानां चान्येषां
च य एवं वेद] ॥५॥
ओजो वै नामैता आपो यन् मधु । तासाम् इन्द्रो अधिपतिः ।
[यो वा एता ओज आपो वेदेन्द्रम् अधिपतिम्] ओजस्वी
वीर्यावान् इन्द्रियावी भवति परराजसभायां मधुपर्कम्
आप्नोति । अधिपतिर् [भवति स्वानां चान्येषां च य एवं वेद] ॥६॥
वर्चो वै नामैता आपो यद् घृतम् । तासां पूषाधिपतिः । यो वा
एता वर्च आपो वेद पूषाणम् अधिपतिं वर्चस्वी तेजस्वी भवति ।
एतस्यान्? इत्य उक्तस्य मुक्तं रोचते । अधिपतिर् [भवति स्वानां
चान्येषां च य एवं वेद] ॥७॥
उग्रा वै नामैता आपो यद् आदुनयः । तासां मरुतो [अधिपतयः] । यो वा
एता उग्रा आपो वेद मरुतो अधिपतीन् उग्रो बलवान् भवति । मारुतं
शर्च इत्य एनम् आदुर् । अधिपतिर् [भवति स्वानां चान्येषां
च य एवं वेद] ॥८॥
सहो वै नामैता आपो यद् वर्षम् । तासां पर्जन्यो अधिपतिः ।
यो वा एतास् सह आपो वेद पर्जन्यम् अधिपतिम् अथास्मै मित्रबाहवो
भवन्त्य अथैनेन स्वा नमन्त्य अस्माद् वयम् इत्य अस्मात् छवौ
वृष्टे महीयते । अधिपतिर् [भवति स्वानां चान्येषां च य एवं वेद] ॥९॥
अभिमन्या वै नामैता आपो यत् स्वराः । तासाम् अश्विनाधिपती ।
यो वा एता अभिमन्या आपो वेदाश्विनाद् अधिपती अभि मन्यते
आवृष्या[न्] नैनं आवृष्या अभि मन्यन्ते । तस्मान् मन्तोद मत्तम्?
अनु मन्यन्ते । अधिपतिर् [भवति स्वानां चान्येषां च य
एवं वेद] ॥१०॥
परिचितो वै नामैता आपो याः करिष्वास्? । तासां यमो अधिपतिः ।
यो वा एताः परिचित आपो वेद यमम् अधिपतिं पर्य एनं
स्यास्य विद्वास्या? वशन्ति । अधिपतिर् [भवति स्वानां चान्येषां
च य एवं वेद] ॥११॥
रन्तयो वै नामैता आपो यास् स्त्रियः । तासां कामो अधिपतिः । यो
वा एता रन्ती[र] आपो वेद कामम् अधिपतिं रमन्ते ऽस्मिन्
रमणीयो भवति काम एव स्त्रीणाम् । अधिपतिर् [भवति स्वानां
चान्येषां च य एवं वेद] ॥१२॥
विश्वभृतो वै नामैता आपो यत् पुरुषः । तासां मृत्युर् [अधिपतिः] ।
[यो वा एता विश्वभृत आपो वेद मृत्युम्] अधिपतिं विश्वस्य

* * नामैतापो * परुषास्...

* * * यताः ...

... यावति * *

* * नामैतापो ...

* * यतास् ...

* प्रणुत्तास् तकरीरि... प्रणुता *

* * नामैतापो ...

* * यता ...

ऊर्जे * नामैतापो ... भासां त्वष्टाधिपतयः * *

यता ऊर्जापो ...

* * नामैतापो ... अधिपतीपतीन्

* इन्द्रियावे ...

[यतावर्चापो वेद पूषणमधिपतयः * *

* * नामैतापो * * * पूषा अधिपतयः । यो वा

यता वर्चापो ...

* * नामैतापो * आदुनयम् ...

मापो ...

* * नामैतापो ... पतयः

* * यता मरुतो वेद ... अहस्त्वे *

मवत्येनेन * * अस्माग् * इति * *

अभिमन्य * नामैतापो ... अधिपतीन्

* * यतामभिमन्यापो वेद अभिनामधिपतीन् *

* * आवृष्याभिमन्यन्ते ...

* मते ...

* चिन्तो * नामैतापो * * तां ...

* * यता परिचितिर् * * यमम् * * एनं

* वश्यन्त्य ...

* * नामैतापो ...

* यता ...

रमणिबोवो * कामेव ...

* * नामैतापो ...

... अधिपतीन् *

भर्ता भवति विद्वद्भ्यः एनं विद्वत्तत् सं त्रयो अग्नयो गृहे धीयन्ते
दक्षिणाग्निः [६] गार्हपत्य आहवनीयः । एनं चत्वारि वामानि
गच्छन्ति निष्कः कंसो मध्वतरो [६] स्ती ? । अधिपतिर [भवति
स्थानां चान्येषां च य एवं वेद] ॥१३॥

हिमा वै [नामैता आपो यत्...] तासाम् अपां हिमवान् नोधात् सोमो
वत्सः परमेष्ठिन् अधिपतिः । यो वा एता [हिमा आपो वेद
ता]साम् अपां हिमवन्तं नोधात् सोमं वत्सं परमेष्ठिनम् अधि-
पतिम् परमेष्ठी भवतु गच्छतु परमेष्ठिन् ? रामम् । अधि-
पतिर भवति स्थानां चान्येषां च य एवं वेद ॥१४॥ ॥का०॥
॥अनु०॥

इत्यथर्ववेदे पैपलादशाखायां द्वादशः काण्डस् समाप्तः ॥

... विभक्तोः * * * गृह *
* गार्हपत्याहवनीयः ...

इमां वाय... हिमवानोः *
* * * * वता
... नोष * * परमेष्ठिन् *
पतिः ...

इत्यथर्वणिकर्पणकादः ... समाप्तः

१३.१

अग्निस् तक्मानम् अप बाधताम् इतस् सोमो प्राधा मरुतः पूतवक्षाः ।

वेदि [६] बर्हिस् समिधस् संशिशाना अप रक्षांस्य अमुया धमन्तु ॥१॥

अयं कुरो अभिशोचयिष्युर् विद्वा रूपणि हरिता कृणोति ।
तस्मै ते अरुणाय बध्ने तपुर्मववाय ? नमो ऽस्तु तक्मने ॥२॥

तक्मन् सार्धिनम् इच्छस्व वशी सन् मृलयासि नः ।

अथेहि यत्र ते गृहा अभ्यत् पूर्तेषु दाम्यतु ॥३॥

यः पुरुषः पार्श्वयो अवध्वंस इवारुणः ।

तक्मानं विद्वधावीर्याधराश्रं परा सुव ॥४॥

अधराश्रं प्र हिणोमि नमः कृत्वाय तक्मने ।

शकभरस्य मुष्टिहा पुनर् गच्छ महावृषान् ॥५॥

महावृषान् मूजवतो कँधि ? परेत्य ।

प्रेतानि तक्मने ब्रूमो [अ]न्यक्षेत्राणि वा इमा ॥६॥

ओको अस्य मूजवन्त ओको [अ]स्य महावृषाः ।

महान् जातस् तक्मन् तद् असि बह्निकेषु न्योचरः ॥७॥

तक्मन् [न] व्याल वि गद् व्यङ्ग भूरि यावय ।

वासी निहकरीं पृच्छ तां वज्रेण सम् अर्पय ॥८॥

गिरि गच्छ गिरिजा असि ऽरैतेन मायुषो गृहाः ? ।

वासीम् अम्ब इच्छ प्रफर्य तां तक्मन् नीव ध्रुवि ॥९॥

यत् त्वं शीतो अथो कुरस् सह कासावीरिपः ।

भीमास् ते तक्मन् हेतयस् तामिह स्म परि वृद्धि नः ॥१०॥

तक्मन् भ्राता बलासेन स्वक्षा कासिकया सह ।

पाप्मा भ्रातृव्येण [सह] नश्येतो मरजान् ? अभि ॥११॥

गन्धारिभ्यो मूजवङ्गयः काशिभ्यो मगधेभ्यः ।

धाने प्रियम् इव शेषधि तक्मानं परि वृद्धि ॥१२॥

ऽनार्कविद्वां नार्विवालां नवीर्यवतुकावती ? ।

प्रेतानि तक्मने ब्रूमो [अ]न्यक्षेत्राणि वा इमा ॥१३॥

अन्यक्षेत्रे न रमते सहसाओ [अ]मर्त्यः ।

अभूद् उ प्रार्थस् तक्मा स गमिष्यति बह्निकान् ॥१४॥

अदो गच्छ मूजवतस् ततो वा गः परस्तराम् ।

मा स्मातो ऽभ्य ज्ञाणोऽ पुनः प्र त्वा तक्मन् उप सुवे ॥१५॥

{ अथ त्रयोदशः काण्डा किल्बते ॥
अं नमो नागवगाय ॥
अं अधिप * * वायताम्... दक्षात्
* मुष्टि * संशिशानोप * अमुया धमन्तु

तक्मन् ... सं * *
ययिष्य * गृहान्वय * वम्बु
* पुण्य * * वध्वंस हिवारुणस
* विधवावीर्याधराश्र * *
* हिणोमि * कृत्वाय *
... इषां
"इषां ... परेत्यः
प्रजानि ... वसां
कोत्स * ओक * "इषां
मया * तक्मन् * * बह्निकेषु न्योचरः
* * व कद् व्यङ्ग दूर यावयः
* नस्तकुरीम ...
* गिरिजासि ...
* कस्तुभ * तीक्ष्णकन ...
... शीम * कुरत् सहापात्सहवीर्य
मीमम् ... वृद्धि ना
तक्मन् ...
अपाका ... मरुतम् * ॥१॥
गां मीममङ्गय * मगधेभ्यः
जाने * * शवधि तन्मानं * तन्मसि

प्रजानि ... जुमां

* इ प्रातु * त्वा गमिष्यति बह्निकं ॥१४॥
... ग परस्तर
* * मीमम् पुनः ...

श्री ५.२२.१

श्री ६.२०.१

श्री १५ । श्री तपुर्मववाय

श्री ५.२२.९, ६.२६.१

श्री ५.२२.१ । श्री पारुषेयो

श्री ४

श्री ५.२१.८.१५

श्री ८ । श्री वज्रेण

श्री ५

श्री ६

श्री इच्छ

श्री १० । श्री सह कासावीरिपः

श्री ५.२१.६.१५

श्री १२

श्री ३५

श्री १४ । श्री अङ्ग्रेभ्यो मगधेभ्यः

श्री वीर्यवत् जनमिव

श्री ८.१५

श्री ९ वे ७

श्री ११.१५

परस्मा एव त्वं वर परमस्यां परावति ।
अथा नूनं त्वम् आयस्य अथा नूनम् अग्नि होषय ॥१६॥ ॥४०*१॥

१३.२

यथेषम् उर्वी पृथिवी विज्ञेय गर्भम् आवधे ।
एवा वधामि ते गर्भं तस्मै त्वाम् अवसे द्रुवे ॥१॥
पर्वताद् दिवो योनेर् [गामाज्ञायात् समाभितम् ।
[ऽरेतो देवस्य देवस्य सरो पर्वम् एवाधात् ॥२॥
विष्णुर् योनिं कल्पयतु त्वहा रूपानि पिशतु ।
आ सिञ्चतु प्रजापतिर् धाता गर्भं वधातु ते ॥३॥
गर्भं धेहि सिमीबालि गर्भं धेहि सरस्वति ।
गर्भं यो[न्या]म् अश्विनास्याम् आ धत्तं पुष्करज्या ॥४॥
गर्भं ते राजा वरुणो गर्भं देवो बृहस्पतिः ।
गर्भं [त] इन्द्रश्च चाग्निश्च व गर्भं धाता वधातु ते ॥५॥
गर्भो ऽस्य ओषधीनां गर्भो वनस्पतीनाम् ।
गर्भो विश्वस्य भूतस्य सो अग्ने गर्भम् द[ह] धाः ॥६॥
यद् ओषधयो गर्भिणीः पशवो येन गर्भिजः ।
एषां गर्भस्य यो गर्भस्त तेन त्वं गर्भिणी भव ॥७॥
वि ते प्रमथि वृतामसि धाता गर्भं वधातु ते ।
आ योनिं पुत्रो रोहतु जननं प्रति आयताम् ॥८॥
अनिष्ठा इह मैत्रायो अन्यं समुद्रा वर ।
अथा सोम इव भक्षजम् आ गर्भस्त सीदद् अतिवयम् ॥९॥
सवितश्च भेष्टेन [रूपेणास्या नायां गवीन्योः ।
[पुमांसं पुत्रम् आ धेहि वशमे मासि स्रुतवे] ॥१०॥
[.....] भेष्टेन [रूपेणास्या नायां गवीन्योः ।
[पुमांसं पुत्रम् आ धेहि वशमे मासि स्रुतवे] ॥११॥
विष्णो भेष्टेन [रूपेणास्या नायां गवीन्योः ।
[पुमांसं पुत्रम् आ धेहि वशमे मासि स्रुतवे] ॥१२॥
त्वह्यं भेष्टेन [रूपेणास्या नायां गवीन्योः ।
[पुमांसं पुत्रम् आ धेहि वशमे मासि स्रुतवे] ॥१३॥
भग भेष्टेन रूपेणास्या नायां गवीन्योः ।
पुमांसं पुत्रम् आ धेहि वशमे मासि स्रुतवे ॥१४॥
अथि [क्रुद्ध वीरयस्य गर्भम्] आ धेहि योन्याम् ।
[वृषा]नं वृष्यावर्तं प्रजायै त्वा नयामसि ॥१५॥
यद् वेद राजा वरुणो वेद देवो बृहस्पतिः ।
इन्द्रो यद् वृषहा वेद तद् व-गर्भक[रं पि]बा ॥१६॥
वि जिहीष्य बाह्वत्सामे गर्भस्त ते योनिम् आ शयाम् ।
वदन् ते पुत्रं देवांसु सोमया उभवाविनम् ॥१७॥
सोमस्य वत्सियोऽहो ! गर्भकृत्वावम् ।
ततस्त ते पुत्रो अविता कर्तव्यं वीर्येभ्यः ॥१८॥ ॥४०*१॥

१३.३

आयस्यामे अम्भरथाद् अग्ने सचायोजसे ।
उम आचयिकाद् अथि यो वृक्षाद् अग्निरोहति ॥१॥
विषाधं चित् सहमानं त्वाम् अग्ने जनयामसि ।
जाताम् अनिष्यमाजान् सपत्न्याम् वृषस्य मे ॥२॥
अम्भरथावरोहस्य वृक्षसारजयः कृता ।
ततो जाताय मे ऽजन्[द्] वीतुज्जम् अग्निर् अग्ने ॥३॥
त्वा जातं जातवेदसम् आ वधाव् अमर्त्यम् ।
पावकम् अग्निम् उतये शुचिमन्तं विषासहिम् ॥४॥

परस्मैव * वर...
वधा * * आवति वधा नृनामिहोवधा

...विधीय * * (ग्राम्ये गर्भरक्षणार्थादुतेः)

वधा...

* * योनेरित्येका (पूर्वस्य साकल्येनाधीतत्वा-
[वत् प्रतीकैर्नैव निर्देष्टः])

...त्वाद्य * *

अतिवयम्...

* देहि * * देहि सरस्वती

...पुष्करज्या(अथः ग्राम्ये अज पाठः)

... अथे * * धा

वधा...

* * * वृतामसि...

...अवता...

अतिवयम् * * निषं * वरत्

* सोमैव...स्वेव * ॥१॥

तविदुश्च * ॥१॥

} भेष्टेन ॥२॥

} त्वह्यं * ॥३॥

भगः ... नाथा *

अथि * * * * * धि *

...गर्भक * * * * *

* अम...

वदन्...

...गर्भकृत्वावम्

...कर्तव्यं *

...कृत्वायो

समापयि... वधा *

जातां 'नायां सपत्न्या वृषस्य *

...कृता

...अम्भरथारोहये

...अमर्त्यं

...वधा * विधासहि

क १०.१६६.१

उत् तद्वत् धनुः प्रति मुञ्चस्व वर्म ।
 अहि शत्रून् वीर्या ते कृणोतु अत्रिरिहंतयूते? ॥५॥
 [अपमं त्वा समानानां] सपत्नानां विवासहिम् ।
 इन्तारं शत्रूणां कृणो विराजं गोपति गधाम् ॥६॥
 समुद्रो [अ]स्य अपां ज्येष्ठ इन्द्रो देवेषु वृत्रहा ।
 व्याघ्रं सिंहं त्वा कृणो दमितारं पूतन्यताम् ॥७॥
 इन्द्र इव दस्यून् अधरान् कृणुष्वोष इव वाको वि सृजन् सपत्नान् ।
 ते शुष्यन् तप्ता आप इवाग्ने पर्यावैरथायना? ॥८॥
 सं वृक्षेनास् ते शुष्का वृक्षेनान् सोमजान् शिखस्? ।
 सपत्नान् सर्वास् तद्वा त्वम् एकवृषो भव ॥९॥
 त्वम् उग्रस् त्वं बली त्वम् एधि विवाचनः ।
 त्वं पूतन्यतः पूर्बान् सपत्नान् अव धूनुष्व ॥१०॥
 असपत्नस् सपत्नहेन्द्र इवारिष्टो भक्षतः ।
 अधस् सपत्नास् ते पदोस् सर्वे सन्स् अभिष्टिताः ॥११॥
 म्लायन्तु ते खातमूलास् सपत्ना अग्निम् एषां निदं ह्वयामि शरीरात् ।
 हविषे कामो विद्वा[त्] प्राणांस् तदे × ० × × × चिच्छतः ॥१२॥
 अभिवर्धम् अभिमवं सपत्नक्षयणं हविः ।
 राष्ट्राय तुभ्यं कृणुस् सपत्नैभ्यः परामव ॥१३॥
 यो न[स्] स्वो यो अरणो अरातिदं अतिपूरवः ।
 युग्मस्येव प्रक्षायतस् तस्य मोक्षं छेपि किं खन ॥१४॥
 असपत्नं [पुरस्तात् पद्मान् नो अभयं कृतम् ।
 [सविता मा दक्षिणत उत्तरान् मा शशीपतिः] ॥१५॥
 [विषो मादित्या रक्षन्तु भूम्या रक्षस्व अग्रयः ।
 [इन्द्राग्नी रक्षतां मा पुरस्ताद् अभिनाद् अभितश् शर्म यच्छताम् ।
 [तिरङ्गीनाध्या रक्षतु जातवेदा भूतकृतो मे सर्वतस् सन्तु वर्म] ॥१६॥
 ॥का०॥

१३.४

श्री ४.३७.१

श्री २

श्री ३

श्री वीक्षा, प्रमन्दीनी

श्री ४

श्री ५ । 'श्री यत्र वः प्रेक्षा

श्री ७

श्री ९

त्वया पूर्वम् अथर्वाणो जघ्न रक्षांस्य ओषधे ।
 त्वया जघान कश्यपस् त्वया कण्वो अगस्त्यः ॥१॥
 त्वया वयम् अप्सरसो गन्धर्वाश् खातयामसि ।
 अजम्भृङ्गम् अज रक्षस् सर्वान् गन्धेन नाशया ॥२॥
 नवीं [यम्ब] अप्सरसो अपां तारम् अवम्बसम् ।
 शुल्गुलू × पाला नलघ् औक्षगन्धि × प्रबन्धिनी ॥३॥
 यन्नामर्त्या अपस्व अन्तस् समुद्रे तु कण्यरी तुर्वशी? पुण्डरीका ।
 तत् परेताप्सरस × प्रतिबुद्धा अभूतन ॥४॥
 यत्र प्रेक्षो गन्धर्वाणां दिवि बन्धो हिरण्ययः ।
 [तत् परेताप्सरस × प्रतिबुद्धा अभूतन] ॥५॥
 गन्धर्वाणाम् अप्सरसाम् अनन्तम् इति संगमम् ।
 [तत् परेताप्सरस × प्रतिबुद्धा अभूतन] ॥६॥
 यन्नाभ्यस्था न्यग्रोधा महावृक्षाश् शि[क्]ण्डिनः ।
 [तत् परेताप्सरस × प्रतिबुद्धा अभूतन] ॥७॥
 यत्र वीक्षा? हरिता अर्जुना भाषाडा × कर्कश्यत् संबन्धि ।
 तत् परेताप्सरस × प्रतिबुद्धा अभूतन ॥८॥
 इयं वीक्षश् छिक्किण्डिनो गन्ध[र्व]स्याप्सरापतेः ।
 भिनक्तु मुष्काद् अपि यातु शेषः ॥९॥
 एयम् अगम् ओषधिर् वीक्षधा वीर्वावती ।
 अजम्भृङ्गम् अराटकी तीक्ष्णभृङ्गी न्य क्रवतु ॥१०॥
 अपेतेतो [अ]प्सरसो गन्धर्वा यत्र वो गृहः ।
 अजम्भृङ्गम् अराटक्य तीक्ष्णभृङ्गी न्य क्रवतु ॥११॥

* तद्वत् धनु...

* शत्रून्...

* सपत्नां कृणो...

* * अपा ज्येष्ठ...

... इणो * पूतन्यतां

[सपत्ना]

इन्द्रैव भस्वो अथरां कृण्वधोमेव * * सपत्नां

... तप्तापाविषये * ॥१॥

ओ संवृक्षेनास् * शुष्कं 'ना' 'जा' *

सपत्नां सर्वास्...

* उग्राम् * बलीस् * एधि विवाचनं

* पूतन्यतः पूर्वा सपत्नां अभिधूनुष्या

सपत्नस् * 'इष्टो *

... सत् अभिधूतः

... सपत्नाग्निः * * * शरीराः

* काम * प्राणास्...

... सपत्नक्षीणं *

* * कृण्वस्सपत्नम् * 'तुव

... अरणो रातीर् 'वीरवः

... मुश् छेप * *

असपत्नमिति ३(पूर्वत्र साकश्येनाधीतत्वा-
 द्वा प्रतीक्यैव निर्देशः)

... जघनो * *

'रव'...

... इवस्वसं

... उच्छ * *

यन्नामर्त्येप्स्...

... 'बुद्धा *

* * आ°...

* * हरिताजुनाभाटा × कर्करी अवं°

... 'बुद्धा *

... 'पते

भिनक्तु...

येम् अगम्...

अजम्भृङ्गि राटका * वरतु

... गृहा

अजम्भृङ्गि राटक्य अजम्भृङ्गी वरतु

शो १२

[शतपृष्टीर

शो ८ । 'शो शतपृष्टीर सायणस्तु

'शो हविरदान्

शो १०

शो ११

शो १२.४.५१.१

१३.१.५.२.२१

जाया इव वो अप्सरसो गन्धर्वाः पतयो यूयम् ।
 अप क्रामत पुरुषाद् अमर्त्या मर्त्ये मा सखध्वम् ॥१२॥
 भीमा इन्द्रस्य हेतयश्च शतपृष्टीर अवस्मयीः ।
 तामिद् गन्धर्वान् अमेधाः अवकावान् व्य ऋषत ॥१३॥
 अवकावान् अभिशोचान् मिद्विः द्योतय मामकान् ।
 गन्धर्वान् सर्वान् ओषधे कृणु तस्वपपरायणः ॥१४॥
 उन्मादयन्तीर अभिशोचयन्तीर मुनिम् अग्निं कृण्वन्तीर मोक्षसिन्धुम् ।
 अप्सरसो याश्च चरन्ति गन्धर्वपत्नीर अजम्भृकम् आशे ॥१५॥
 द्वैधीकृण्वान् परुषं विश्वा रुपाणि वो ऽभवत् ।
 श्वेदैकं कपिर् इवैकं कुमारस् सर्वकेशकः ।
 प्रियो दृश [इव] भूत्वा गन्धर्व[स्] सचते स्त्रियं तम् इतो नाशायामसि ॥१६॥
 ॥का'४॥

१३.५

यो वै वशां देवयते पचते [इतां] बाहुतां वा ।
 मृत्योस् स बध्यते पाशे देवानां च यमस्य च ॥१॥
 दक्षिणां सूर्याम् अदितिं सरस्वतीं मृडया कल्पयन्तः ।
 इमां वशावाचम् आहुर वशेति तिस्रो वशा अतिहतास् सधस्ये ।
 तासाम् अग्नौ मनसैकां जुहोमि तां नस् स्वाह्वीं भूतपतिं कृणोतु ॥२॥
 स्वाह्वीं न एतां सविता कृणोतु स्वाह्वीं न एतां जनिता पशूनाम् ।
 जुहुन्म्य? अग्ने वयुनानि विद्वांस तां नस् स्वाह्वीं भूतपतिं कृणोतु ॥३॥
 इवं तृतीयं वशिनी वशास्तु महिष्सेणव? गर्भो ऽस्या विवेशः? ।
 उशती त्वम् उशतो गच्छ देवान् सत्यास् सन्तु यजमानस्य कामाः ॥४॥
 इमां भजा वा जस्व ते स्ते मे जोइ? यस्याम् इन्द्रो वरुणस् तद् विशाते ।
 नृग्णां स उह्यम् आ गधीरं पशुर धीर्यम् आ विवे[श] ॥५॥
 वशासि सुव स्वविरं विपश्चितं वशासि सुव बष्कयं दिविस्पृशम् ।
 वशासि सुव तरुणं विभाजने वशासि सुव संविदि धनानाम् ॥६॥
 यत् प्रोक्षणम् अयुतद्? बहिष्यस् परि दक्षिणतो वेया अवैतु ।
 वशा संवृक्ता यथा गौर अमीमे[त्] तस्या पीनो अभवद् वर्मवासः ॥७॥
 नमो महिष् उत चक्षुषे वां वशर्वभो मनसा तत् कृणोमि ।
 देवी अभीतं पथिमिशि शिवेभिर् मा नो हिंसिषं हरसा दैव्येन ॥८॥
 वशम् अस्कन्धद् ऋषभस् तिष्ठन्तीम् अदितिं त्रिषु? ।
 गर्भे तम् अद्य गो[र्] वेद् इति या सोम कल्पतः? ॥९॥
 रूपम् एकं परं अभवद् राजा नामैक उच्यते ।
 प्रतिरूपस्यैकं [रूपं] रूपम् एकस्य कर्तन ॥१०॥
 प्रजापतिं परमेष्ठी मृत्युर् वैश्वानरश्च [च] ।
 सरस्वत् आनस्वा? यक्षश्च वशाया अधि जज्ञिरे ॥११॥
 यस्य गृह आज्ञयेत वशा देवकृतं हविः ।
 निधानम् अस्या येषां? दुहितरो ज्ञातुम् इव ॥१२॥
 नास्यात्मकृतं प्र तिष्ठन् नास्य सुता गुदे स्या[त्] ।
 वशा कंनेवदुःका? परीत्या विजानता ॥१३॥
 नैनां रक्षे ब्राह्मणेभ्यो न मा वि ग्लापयाति च ।
 अतीमं न प्रत्य आवर्तयद् यस्य गोषु वशा स्या[त्] ॥१४॥
 नास्य वशाम् आ रुन्धन्ति देवा मनुष्या अतीताः ।
 वशी यद् अन्विषे? ब्रह्मणां तस्माद् एता भरद् वशाः ॥१५॥
 वशां कृण्वाना वशिनीयम् आगन् पदं कल्याण्य अपवास्यमाना ।
 अविष्टम्? अभिजायमाना यक्षस्य माताम् अभिजस्यमाना ॥१६॥
 इन्द्रबन्तस् ते मरुतस् तुरीयं मेजिरे वशे ।
 तुरीयम् आदित्या रुद्रास् तुरीयं वसवो वशे ॥१७॥
 तुरीयमाज आदित्यान् वशायां कवयो विदुः ।

* होवे प्सरसो...
 * क्रामत्...सिखध्वं ॥२॥
 ...अयस्मै
 नामिर् * * अवकाशात्वार्षतः ॥३॥
 अवकाशं 'शापो * भ्यातव मानकां
 * सर्पां...॥४॥
 'वन्तीव * मुनिन् * कृणुतीन् *
 * रषटो वाश्...॥५॥
 द्वेती'...उव
 श्वेदैकं पूर्वैकं * 'केशिषः
 * इवो...सजते स्त्रियं...॥६॥

...पचते बाहुताव मा
 * य...॥७॥
 ...सरस्वती * *
 ...वशातिहता * [सविता कृणोतु
 ...ताम्रस्वाह्वी * * ॥८॥ स्वाह्वी नयता
 * नयता...नयता * *
 ...साह्वी * * ॥९॥

[॥१०॥

* * उषतो...सया[उपरि त्या]म् * * कामः
 * * * यस्यान्...

वशासि सुव * विपश्चितं वशासि सुव बष्कयं दिव'
 * सुव...सुव सञ्चितं *
 ...दक्षिणतो वेदवागदु
 वशां संवृत्त्या अथ...वर्मवाससं ॥१॥
 * महिष्[ब्राह्मणे नमो महिष्णः पाठः]...वशर्वभो
 [* * *

...नामयिक *
 प्रती'...एकस्स कर्तुन *
 ...वे[ब्राह्मणे वि]श्वानरस्य
 ...यक्षस्य वशायाधि *
 * गृहाजा'...
 ...दुहितो * *
 'कृत प * नस्य...
 ...वरिष्या *
 * ओरिषे * ना...
 अती...
 नास्या वशम् * संवति * मनुष्मातिता
 वशं * वशनीयमार्गं * * 'वस्वमानः
 ...'मानाः
 ...तुरेव * *
 ...वसवो वशे
 * भाजदित्यां...

अथास्यात् सत्स एका तनुश् शतस्य चाकल्पे दशः ॥१८॥
वशां बन्धाम् अम् अपश्यन् नाकपृष्ठां स्वर्बिदः ।

[आ]दित्याय नमन् आयन् ऋषयश्च तपस्विनः ॥१९॥

पदेपदे [अ]कल्पस्तादित्याक्रिस्तो यजुः ।

इजानां वयो वशानां तद् ईदृशं सह मुच्यते ॥२०॥

वशोऽहं वशानुमतिर् वशाम् आहुस् सरस्वतीम् ॥

विराजं मन्यन्ते वशां वशाशा पृथिवी [व]शा ॥२१॥

वशा देष्टी सिनीवाली वशोषा निर्रतिर् वशा ।

वशायां मन्युर् अविशत् तं मन्युम् अविशद् वशा ॥२२॥

अग्निर् वाग् उदकं चक्षुर् मनो वातो वशी वशा ।

तन्वं को ऽस्यात् तां वेद यथोदकामद् एकया ॥२३॥

यां चक्षुषा मनसा संविद्वाना ह्वा पश्यन्ति कषयो मनीषिणः ।

तस्याः प्रजाधिपतिः पशूनां वशा राज्ञां तवीयसां स्विष्टा ॥२४॥

को वशाया ऊधो वेद क उद्वं च जरायु च ।

स्तनान् तस्याः को वेद क उत वेद यद् वहे ॥२५॥

अहम् अस्या ऊधो वेदाहम् उद्वं जरायु च ।

स्तनान् अस्या अहं वेदाधोत वेद यद् वहे ॥२६॥

नैनां रक्षे ऽहं त्वद् या आमावास्याश्च मे ।

स्तनान् अस्या अहं वेद क्षीरम् उद्वं जरायु च ॥२७॥

ऽकतुर् यो निदधी वासो जरायु पाण्डुमुत्वं ? नाभिर् उष्णीषम् ।

अस्याम् अजरं दुहे तु मातरं वशी ब्रह्मभिः कलस्तस् स ह्य अस्या बन्धुः ॥२८॥

॥का०५॥ ॥अनु०१॥

१३.६

इन्द्रस्य तु वीर्याणि प्र वोचं यानि चकार प्रथमानि वज्री ।

अहम् अहिम् अम् अपस् ततर् प्र वक्ष्णा अभिनत् पर्वतानाम् ॥१॥

अहम् अहिं पर्वते शिञ्जियाणं त्वष्टास्मै वज्रं स्वयं ततक्ष ।

वाधा इव धेनवस् स्यन्ममाणा अजस्र समुद्रम् अव जग्मुर् आपः ॥२॥

वृषायमाणो ऽवृणीत सोमं त्रिकद्रुकेष्व अपिबत् सुतस्य ।

आ सायकं मघवाद् वज्रम् अहम् एनं प्रथमजाम् अहीनाम् ॥३॥

यद् इन्द्राहन् प्रथमजाम् अहीनाम् आन् मायिनाम् अमिनाः प्रोत मायाः ।

आत् सूर्यं जनयन् धाम् उवासं तादीक्षां शत्रुं न किला विविस्ते ॥४॥

अहन् वृत्रं वृत्रतरं व्यंसम् इन्द्रो वज्रेण महता वधेन ।

स्कन्धांसीव कुलिशोना विवृक्णादिश्च शयत उपपृक् पृथिव्याः ॥५॥

अयोऽनेव दुर्मद आ हि जुहे महावीरं तुविबाधम् ऋजीषम् ।

मातारीद् अस्य समृतिं वधानां संरराणाः पिपिष इन्द्रशत्रुः ॥६॥

अपाद् अहस्तो अपुनन्थद् इन्द्रम् आस्य वज्रम् अधि सानो जघान ।

वृष्णो वज्रिः प्रतिमानं बुभूषन् पु[र]ा वृत्रो अशयद् व्यस्तः ॥७॥

नदं न मित्रम् अमुना शयानं मनो रुहाणा अति यम्य आपः ।

याश्च चि[व] वृत्रो महिना पर्यतिष्ठत् तासाम् अहिः पत्सुतदशीर् बभूव ॥८॥

नीचावया अभवद् वृत्रपुत्रेन्द्रो अस्या अव वधद् जभार ।

उत्तरा सूर अधरः पुत्र आसीद् दानुश् शये सहवस्ता न धेनुः ॥९॥

अतिष्ठन्तीनाम् अनिवेशानां काष्ठानां मयै निहितं शरीरम् ।

वृत्रस्य निष्यं वि खरत्स्य आपो वीथं तम आशयद् इन्द्रशत्रुः ॥१०॥

दास्यपक्षीर् अहिगोपा अतिष्ठन् निरुज्जा आपः पणिनेव गावः ।

अपां बिलम् अपिहितं यद् आसीद् वृत्रं जघन्वी अप तद् ववार ॥११॥

अहयो वारो ऽभवत् तद् इन्द्रं सूक य[त्] त्वा प्रत्यहन् देव एकः ।

अजयो गा अजयश्च शर सोमम् अवासुजस्रं सतं सस सिन्धुः ॥१२॥

नास्मै विद्युन् न तम्यतुस् सिन्धेन न यां मिहम् अकिरद् भ्राजिनं च ।

इन्द्रश्च यद् विविधाते अदिश्च श्वोनापरीभ्यो मघवा वि जिग्ये ॥१३॥

वधासाः सत्वीकाः चतस्र साङ्गपेः *

वशा बंधाम् * अपाद्वं * पुष्टं स्वविदा

* नामवाचं ...

इदनां न्यायं दशा उदीर्षं *

* वशानोमतिर् ...

* * वशां वाववशा ...

... वशोसा *

... तां * अवशश्च *

तनं ... तान् * यवोरकमुद् *

* प्रजा अधिपतिः * वशं राजानान्तवधसास्विष्टिः

* वशाय तपो * * उद्वं * * जा

तदा ... करो तुत * इद् *

* * उदो वेदा अहम् * * जः

उदानस्याहं वेदा अपोतु * इद् *

नैनामोरुद्धं * * यामिवस्याश्च *

उदानस्याहं ... जः

... 'शम्

{ * अजरं दहे ... अस्य * । इत्यवर्षणि पैपला-
दयावशास्त्रायां त्रयोदशा काण्डस्तसमाप्ताः ॥
प्रथमानुवाकः ॥

अथ चतुर्दशा लिख्यते ॥ ओ नमो नारायणाय ॥

[ओ इन्द्रस्य न ...

अहंनहीम् * अपहस्तुतर्द * * वज्रमाणा ...

अहन् * पर्वत ... उतक्ष

अवासा * * 'मानांजः ...

* वृणीम ...

... अहंनहीनं * *

* 'हं * * आत् मयि * * प्रत *

* स्वयं * त्याम् * तावेना * * * यवश्च

अहं * वृत्रतुर्यं सुम् ...

... शयतं उपपृक् *

योधेव ... जिहे * * ऋजीशं

* * सुमतिं वसानां 'रराणा पिपिष *

* * अपुनन्त * अहस्य ... शानो अप्यानः

वृष्णो ...

* * भिनम् ...

... तिष्ठन् * * प्रच्युतः शीशीन् *

... भर वदन् *

उत्तारा ... अये * * *

अतिष्ठन्तीनामनुशानां काष्ठारां ...

* * अतिष्ठं ...

... जघन्वां * उद् *

अथयो * भगस्तुन्द्रिभुके * * प्रत्यहं ...

* गाम् * सुर सोम ववासुजत् सतेन *

... मिषधं * याम्यामिह * *

* वेद विधाते * चोतापवतीभ्यो ... जहे

श्री १२.४.१८

श्री १०.१०.२१

क १.३२.१-१५

* हाहुनि च

* वुषुवाते

अहे[र] यातारं कम अपश्य इन्द्र इति यत् ते जप्नुवो भीद भगच्छत् ।
नच ख यन् नचति च खचन्ती[श] इयेनो न भीतो अतरो रजांसि ॥१४॥
इन्द्रो यातो ऽवसितस्य राजा शमस्य च शृङ्गिणो बज्रबाहुः ।
सेव उ राजा क्षयति खर्षणीनाम् अरात् न नेमिः परि ता बभूव ॥१५॥
॥का०१॥

श्री २०.३४.१-१५, १८, १६, १७

श्री २.१२.१

श्री २

श्री ३

श्री ४

श्री ५

श्री ६ विज

श्री ७

श्री ८

श्री ९

श्री १०

श्री ११

श्री १२

श्री श्लोकाः सायणवचनानां । द्विती-
[परिमन्त्रधर्मे सायणो वचना]

श्री १२

श्री १३

१३.७

यो जात एव प्रथमो मनस्वान् देवो देवान् कतुना पर्वभूषत् ।
यस्य शुष्माद् रोदसी अभ्यसेता वृष्णस्य मङ्गा स जनास इन्द्रः ॥१॥
यं पृथिवी व्यथमानाम् अहं हृद् यं पर्वतान् प्रकुपितो अरुणात् ।
यो अस्तरिक्षं विमर्षे वरीयो यो घाम् अस्तम्भात् स [जनास इन्द्रः] ॥२॥
यो [ह]त्वाहिम् अरिणात् स[त] सिन्धुन् यो गा उदाज् अपथा बलस्य ।
यो अश्विनोर् अन्तर अग्निं जजान संवृक् समस्तु स [जनास इन्द्रः] ॥३॥
येनेमा विदवा व्यथना कृतानि यो दासं वर्णम् अधरं गुहाकः ।
श्वर्ग्रीव यो जिगीवी लक्ष्म आद्व अर्थं पुष्टानि स [जनास इन्द्रः] ॥४॥
यै सा पृच्छन्ति कुह सेति घोरम् उतम् आद्व नैवो असीत्य एनम् ।
सो अर्थं पुष्टीर् भज ? इवा मिनाति अद्व असौ घत्त स [जनास इन्द्रः] ॥५॥
यो रश्मस्य बोदिता यं कुशस्य यो ब्रह्मणो नाधमानस्य कीरः ।
युक्तप्राणो यो ऽविता सुशिप्रस्त सुतसोमस्य स [जनास इन्द्रः] ॥६॥
यस्याश्वासः प्रविशि यस्य गावो यस्य प्रामा यस्य विश्वे रथासः ।
यस् सूर्ये य उषसे जजान यो अपा नेता स [जनास इन्द्रः] ॥७॥
यै क्रन्त्सी संयसी विद्वेते परे ऽवर उभया अभिजाः ।
समानं चिद् रथम् आतस्थिवासा नामा हवेते स [जनास इन्द्रः] ॥८॥
यस्मान् न क्रते विजयन्ते जनासो यं पुथ्यमाना अबसे हवन्ते ।
यो विश्वस्य प्रतिमानं बभूव यो अभ्युतच्युत् स [जनास इन्द्रः] ॥९॥
यंश शम्भतो मण्य एनो दधानान् अभुध्यमानान् दावा जघाम ।
यंश शर्धते नानुदवाति भुष्यो यो वस्यो[र] हन्ता स [जनास इन्द्रः] ॥१०॥
यंश शम्बरं पर्वतेषु विष्यन्तु अत्वारिहयां शरय् अम्बविन्तु ।
भोजयमानं यो [म]हि जयान् दातुं शयानं स [जनास इन्द्रः] ॥११॥
यथ शम्बरं पर्यरक्षन् छवीमिद् यो वाकसद् यो वापिवत् सुतम् ।
अन्तर गिरौ यजमानं बभूव जने यस्मिन् आमुर्छत् स [जनास इन्द्रः] ॥१२॥
यस् सत्तरश्मिर् दृक्भस् तुविष्मान् अवास्तुजत् सतैवे सतं सिन्धुन् ।
यो रौहिणम् अस्फुरद् बज्रबाहुर् घाम् आतैहन्तं स [जनास इन्द्रः] ॥१३॥
घावा चिद् अस्मै पृथिवी वसेते शुष्माश्च चिद् अस्य पर्वता मयन्ते ।
यस् सोमपा निधितो बज्रबाहु[र] यो बज्रहन्तस् स [जनास इन्द्रः] ॥१४॥

• बतारम् क्रम् • शम्भु • जप्नुवो मोर् •
• • • • • यो नो ...
• बतो वक्षितस्य • अमस्य • 'नो •
अवति • • • अला • केमि • पकि •

भो नो...

• • • अभ्यसेता ...

• पृथिवी बन्धतमानाम् ... प्रकुपितो अरिणा

यो अन्तः ... घाम् अस्तम्भात् •

• • कणात् ... पुषाज् अपथा बलस्य

• अमनो ... संवृक् समस्तु सः

येनेसा विवा ... उद्वर •

स्वर्ग्रीव • जिगीवी लक्ष्मोदविष्यः पुष्टानि •

यो ... घोरम् • • नैवो • एनं

सूर्यः पुष्टीर् • इवा मिनाति अद्वस्ते ...

... कुशस्य • • नाधमानस्य •

... सुशिमा मुतसोमनस्वमानः (अपरि मन्त्रः)

... रथासः

... अपा • सः

... वते परि • • •

• • • • • नामा ...

वस्मान्ते ... हवन्ते

• • प्रतिमानं बभूव • व्यतर्षत् सः [व्यजान

वस्य भुतो • एनो रः (अपरि वा) धानात् • संवा-

• अन्ते नानुदवाति भुष्यो ... सस्तम्

• • पर्वतेषु • 'रिहवा ... विन्तु

भोजयमानो ... सो • •

शरशम्बरं पर्यरक्षन् • • वाकस्य • •

... नासीवच्छत् •

... अवास्तुजसंवे • •

• रो • • बहुर • आरोहन्वा सः

• च तस्मै • वसते शुष्मश्च ...

• सोमका निधितो ... स • इन्द्रः

न १४

न १५

श्री न विष्णु

[व्यङ्ग्यः, व्यक्तः]

श्री नोकेषु नाना व्यङ्ग्यत्वं, व्यक्तत्वं,

श्री स्तविष्यमाणो नो नो अस्मद्

श्री १५.१०.१-१०, ११.१-१
 न ७.४५.१-१०, १२, ११,
 १३-१५; ५.४७.७

यस्य सुख्यतम् अवति यं पचन्तं यं शंसन्तं यं शशमानम् ऊर्त्तु ।

यस्य ब्रह्म वर्धनं यस्य सौमो यस्येवं राघवः स जनास इन्द्रः ॥१५॥

यस्य सुख्यते पचते दुष्टं आ बिद् वाजं र्वर्षि स किलासि सत्यः ।

वयं त इन्द्र विशन्तः ? प्रियासस्य सुवीरासो विदयम् आ वदेम ॥१६॥

आतो व्य अक्षत् ? पित्रोऽपत्ये भुवो न वेद जमितुं परस्य ।

तविष्यमाणो नो नो ऽक्षत् ? वता देवानां स जनास इन्द्रः ॥१७॥

यस्य सोमकामो हयम्भस्य सुरिद यस्माद् रेजन्ते भुवनानि विश्वा ।

यो जघान शम्बरं यश्च न शुण्णं य एकवीरस्य स जनास इन्द्रः ॥१८॥ ॥का०॥

१३.८

श्री न इन्द्राग्नी भवताम् अघोमिश्रं श्री न इन्द्रावरुणा रातह्वया ।

शम् इन्द्रासौमा सुविताय श्री यौश्वं श्री न इन्द्रापूर्वणा वाजसाती ॥१॥

श्री नो मंगश शम् उ नश शंसो अस्तु [श्री नः पुरंधिश शम् उ सन्तु राघः ।

[श्री नस्य सत्यस्य सुयमस्य शंसः] श्री नो अर्यमा पुदजातो अस्तु ॥२॥

श्री नो धाता शम् उ धर्ता नो अस्तु श्री न उरुवी भवतु स्वधाभिः ।

श्री रोदसी वृद्धी श्री नो अग्निश्च श्री नो देवानां सुहवामि सन्तु ॥३॥

श्री नो अग्निर् ज्योतिरनीको अस्तु श्री नो मित्रावरुणाग्निना शम् ।

श्री नस्य सुकृतां सुकृतानि सन्तु श्री न इविरो अग्नि वातु वातः ॥४॥

श्री नो पाषाणपृथिवी पूर्ववृत्तौ शम् अन्तरिक्षं वहाये नो अस्तु ।

श्री [न] औषधीर् बनिनो भवन्तु श्री नो रजसः पतिर् अस्तु जिष्णुः ॥५॥

श्री न इन्द्रो वसुमिर् देवो अस्तु शम् आदित्येभिर् वरुणस्य सुशंसः ।

श्री नो [वज्रो] वज्रेभिर् जलाघश श्री नस्य त्वष्टा आग्निर् इह शृणोतु ॥६॥

श्री नस्य सौमो भवतु ब्रह्म [श्री नश] श्री नो प्राजापश शम् उ सन्तु यज्ञाः ।

श्री नस्य स्वर्गणां मितयो भवन्तु [श्री नः प्रस्थश्च शम् व अस्तु वैदिः ॥७॥

[श्री नस्य सूर्य उरुवक्ष्सा उद् एतु] श्री नो भवन्तु प्रविशश्च चतस्रः ।

श्री नः पर्वता ध्रुवयो भवन्तु श्री नस्य सिन्धुवश्च शम् उ सन्तु आपः ॥८॥

श्री नो अदितिर् भवतु व्रतेमिश्रं श्री नो भवन्तु मरुतस्य स्वर्गः ।

श्री नो विष्णुश्च शम् उ पूषा नो अस्तु श्री नो भविमं शम् व अस्तु

वायुः ॥९॥

श्री नो वेबस्य सविता प्रायमाणश्च श्री नो भवन्तु पसो विभातीः ।

श्री नः पर्जन्यो भवतु प्रजापत्यश्च श्री नः क्षेत्रस्य पतिर् अस्तु शम्भुः ॥१०॥

श्री नस्य सत्यस्य पतयो भवन्तु श्री नो अर्बन्तश्च शम् उ सन्तु गावः ।

श्री नः क्रमवस्य सुकृतस्य सुहस्ताश्च श्री नो भवन्तु पितरो हवेषु ॥११॥

श्री नो देवा विश्वदेवा भवन्तु श्री सरस्वती सह धीमिर् अस्तु ।

शम् अभिषाणश्च शम् उ रातिषाणश्च श्री नो दिव्याः पार्ष्णिवाश्च

* * * अवति वं ... वीरत * * *

* * * वं ... जनस्य * *

... दुष्टं * * * वाजं वदति वं किंवातु * *

वयं त इन्द्र ... सुवीरासो विदयम् * * * विदेम

आतो * * * पुत्रो ... जमितः परस्या

यस्य * * * इन्द्र

* * * हयम्भस्य सुर ... भुवनानि * *

यो ... जनास इन्द्रः ॥१॥

* * * न ...

* * * वसविताव ... वाजस्वती

* * * जेति ... देवणां अविनेना *

शम्भु ... सुकृतानि ... वाय

* * * * देवो ...

... आग्निर् * *

* * * सौमो ... वंशः

* * * स्वर्गणां सुतयो ...

... अपः

... भवन्तु * *

... भविमं * * * उ वस्तु

शम् ... विभाती

* * * विश्वे ...

* * * आग्नि ... आग्नाश्च

ही नो अन्मिः ॥१२॥

ही नो अज पंकपाद् देवी अस्तु ही नो ऽहिर दुम्भयस् ही समुद्रः ।

ही नो अपा नपात् पेदद् अस्तु ही नः पृथिवि अस्तु देवगोपाः ॥१३॥

आदित्या दग्ना वसवो बुधस्ताम् इदं ब्रह्म क्रियमाणं मदीयः ।

भृष्टबन्तु नो दिव्याः पृथिव्यासो गौत्रता इत वै पृथिव्यासः ॥१४॥

ये देवानाम् ऋत्विजो पृथिव्यासो मनोद् यजन्ता अमृता कृतज्ञाः ।

ते नो रासस्ताम् उदगायन् अथ यूय पात स्वस्तिमित् संवा नः ॥१५॥

तद् अस्तु मित्रावरुणा तद् अग्ने हां योद् अस्मभ्यम् इदम् अस्तु शास्तम् ।

अशीमहि गाथम् उत प्रतिष्ठां नमो दिवे बृहते सावनाथ ॥१६॥ ॥का०॥

१३.९

अग्नाद् अग्निश् चरति प्रविष्ट ऋषीणां पुत्रो अधिराज एवः ।

तस्मै जुहोमि इविषा घृतेन मा देवानां योयुषद् भागधेयम् ॥१॥

युको वह जातवेदः पुरस्ताद् अग्ने विदि क्रियमाणं धेयम् ।

त्वं मिषय मेवजस्यासि कर्ता त्वया गाम् अश्वं पुदवं सनेम ॥२॥

तथा त्वम् अग्ने ऊषु जातवेदो [अ]ग्नेन विद्वान् इविषा यविष्ठ ।

पिशाचो [अ]स्य यतमो विदेव यथा सो [अ]स्य परिधिः पताति ॥३॥

यो [अ]स्य विदेव यतमो जवासा यथा सो [अ]स्य परिधिः पताति ।

तथा त्वम् अग्ने ऊषु जातवेदो विभ्वेभिर् देवैस् सह संविदानः ॥४॥

अस्यौ नि विष्य बृहवं नि विष्य जिह्वां नि वृन्दि प्र वृत्तो भृणीहि ।

पिशाचो [अ]स्य [य]तमो जवासास्ते यविष्ठ प्रति तं भृणीहि ॥५॥

यद् अस्य इतं यद् इतं यत् परावृत्तम् आत्मनो जन्मम् उत यत् पिशाचैः ।

तद् अग्ने विद्वान् पुनर् मा भर त्वं शरीरे प्राणम् असुम् इरया सं खजेम ॥६॥

अपो त्वा पाने यतमो ददम्मीदमे मन्ये दिव उत छेदे ।

तद् आत्मना प्रजया पिशाचा वि यातयन्ताम् अगदो [अ]यम् अस्तु ॥७॥

क्षीरे त्वा मासे यतमो ददम्माकृष्टपण्ये [अ]शाने धान्ये वः ।

तद् आत्मना प्रजया पिशाचा वि यातयन्ताम् अगदो [अ]यम् अस्तु ॥८॥

आमे सुपुके शपुके चिपुके यो मां पिशाचो [अ]शाने ददम् ।

तम् इन्द्रो बाजी वज्रेण हन्तु मिनत्तु सोमश् शियो [अ]स्य जिह्वुः ॥९॥

विवा त्वा नक्तं यतमो ददम् अस्याद् वातुथ शपुके पिशाचः ।

तद् अग्ने [वि]द्वान् पृथक् भृणीष् अय् एनं वेदि निर्वर्ते[र] उपस्थे ॥१०॥

सोमस्थेन्द्रस्य वरुणस्य यवो विष्णोर् वलेन संविदुम् खजेन ।

अग्ने होत्रेण प्र जुदे पिशाचं मनोहनं जहि जातवेदस् सहोमिः ।

अजेमम् ? जुपतां इक्षिणायुः ? यथा जीवने अगदो भवासि ॥११॥

पुनस् त्वा प्राणः पुनर् अहो आयुः पुनश् चक्षुः पुनर् वेतु श्रोत्रम् ।

अप [ति]ष्ठ[त्] नो वृत्तिर्नि विभ्वा शर्व हिमास् खर्वीप मदेम ॥१३॥

पुनर् अस्मै मनो वेदि पुनर् आयुः पुनर् वक्त्रम् ।

अपानम् अस्य प्राणं शोभे वधेय जीवसे ॥१३॥

चक्षुस् सर्व पुनर् भेदि वात प्राणं क्षम् इरय ।

शरीरम् अस्य मांसाय अग्ने सं मावय त्वम् ॥१४॥

सम् मा भर जातवेदो यद् अश्वं यत् परावृत्तम् ।

गात्राण्य् अस्य कल्पन्ताम् अंशुर् इवा व्यापताम् अयम् ॥१५॥

[सोमस्थेव जातवेदो अंशुर् मा व्यापताम् अयम्] ।

अग्ने विरिषान् मेघ्यम् अवधम् ऊषु जीवसे ॥१६॥

सं मा सिञ्चन्तु मदतस् [सं पूषा सं बृहस्पतिः ।

[सं मायम् अग्निस् सिञ्चन्तु प्रजया व सनेम व ।

• • • अन्मिः

... एतो विद्वन्म्यं व •

• • • अपा...

... जुपतां विद्वं • • • नदीवत्

... व •

• • • गात्रम् ... साधनाथ

अग्नाग्निनेश् चरति प्रविष्ट ऋषीणां पुत्रो • • •

... द्युपद •

युको • • • पर • • • वदेव

• • • मिषय मेवजस्यासि कर्ता गयी...

... उः

• • • तपो ... पतातिः

• • • तवेव • अवासि • सोमस्य • पतातिः

मोक्षी न विदि • न विदि • नृवधि • दम •

... वविष्ठ • प्रव(उपरि च) तां •

व अस्व कर्त ... वगधम् • • •

... अस्मिन् परवा • •

... ददम् नोदने • • • नोत •

• • • • • व्यातयन्ताम् ...

... ददम् अविष्टपादे घतने धान्य •

• • • • • व्यातयन्ताम् ...

धाने तं शपुके • वमं • • • विदम्नः

तयम् ... वन्तु मनस्य • • • त्वा •

• • • • • विदम्नः X ...

अ... देवि • •

• • • पुते ...

... जीवन् • •

• • • पुनर् सन् ...

... शीरो •

अपानमस्या • • • वागव ...

... देवि कतः • • • इरय

शरीरम् • मांसाय ...

• • • सिञ्च ...

• • • सिञ्चन्तु मदतस् (पूषा बृहस्पतिः)

(सोमसायनं प्रजया व सनेम)

[वीर्षम् आयुः कृणोतु मे] ॥१७॥ ॥का०१॥

१३.१०

वि मुञ्चामि ब्रह्मणा जातवेदसम् अग्निं होतारम् अजरं रथस्युतम् ।
 सखा देवानां जनिमानि विद्वान् यथाभागं वदतु [इ]व्यम् अग्निः ॥१॥
 ये पुमांसो यातुधाना यास् स्त्रियो यातुधान्यः ।
 बलवद् इन्द्रस्य वज्रेणावाचीना नि बध्यन्ताम् ॥२॥
 यं शपामो यो नश् शपाति यं द्विप्सो यो द्वेषत् पिशाचः ।
 कव्यादम् अग्ने[र] महता वधेन तम् अत्रापि प्र द्वाज् जातवेदाः ॥३॥
 मा रेमे ऽस्य वधा अस्याप्सरा यः कण्वेन संविद् यातुमावान् ।
 उत्कृक्यातु[र] धूमलो यश् च यातुस् त्वं या नुदेषि वधास् सपित्र्यास्
 तेन भयाद्दित उत मंहिघेहिभिः? ॥४॥
 यः प्रपाद् रोधनस्यादिदेवनं? कव्यात् पिशाचः कविषस् तितृप्सन् ।
 उत्कृक्यातु[र] धूमलो यश् च यातुस् त्वं [या नुदेषि वधास् सपित्र्यास्
 तेन भयाद्दित उत मंहिघेहिभिः?] ॥५॥
 यः पौरैरिति रथेन कव्याद् यातुः पिशुनः ।
 पिशुनः पिशुनः पिशाचो वैश्वानरेण संयुजा सूर्येण ॥६॥
 मो नो वनि मृगयां? यश् च नः कृषिं प्रतिष्ठाद् यातुभिः ।
 यश् च नश् शफुस्तता रुद्रस् सरथं त्वायुनस्यताम्? ॥७॥
 वा शातुमावृत्तसृङ्गता रम्? आलोका अस्मै प्रविशो भवन्तु ।
 सम एनं तपतां रोदसी उभे तम् अत्रापि प्र द्वाज् जातवेदाः ॥८॥
 ज्योतिष्मतीस् तपना या[स्] सुरोचनाः प्रत्योषन्तीस् तन्वो यास् ते अग्ने ।
 ताभिर् मे वर्माण्य अभितो नुदस्व मा मा दधन् यातुधाना नृचक्ष[स्] ॥९॥
 आपो देवीः पिशाचानाम् अपि नष्टास्व आस्यम् ।
 यथेयमंसमात्मनम्? अनाधृष्य पुनः पतात् ॥१०॥
 सर्वं पुण्ये सर्वं फले सर्वम् इन्द्राभिरक्षताम् ।
 सदा पिशाचा मीयन्तां मैषाम् उच्च छेषि कश् चन ॥११॥
 ये पतन्तो यातुधाना दिवा नक्तम् उपाचरान् ।
 रात्री मा तेभ्यो रक्षस्व अह्नात्मानं परि ददे ॥१२॥ ॥का०१०॥

१३.११

इमं बभ्रामि ते मणिं वीर्षायुत्वाय वर्षसे ।
 वर्मे सपत्नजम्भनं द्विषतस् तपनं इदः ॥१॥
 [द्विषतस् तापयन् इदम्] शत्रूणां तापयन् मनः ।
 दुर्हार्दस् सर्वास् त्वं वर्मे वर्मे इवाभीन् सं तापयन् ॥२॥
 वर्मे इवाभितपन् वर्मे द्विषतो निशोचन् मणे ।
 इदस् सपत्नानां भिन्दीन्द्र इव विरजन् बलम् ॥३॥
 भिन्दि वर्मे सपत्नानां इदयं द्विषतां मणे ।
 उद्यन् त्वचम् इव भूम्याश् शिर एषां वि पातय ॥४॥
 छिन्दि वर्मे सपत्नान् मे छि[न्दि] मे पृतनायतः ।
 छिन्दि मे सर्वा[न्] दुर्हार्दश् छिन्दि मे द्विषतो मणे ॥५॥
 भिन्दि वर्मे सपत्नान् मे भिन्दि मे पृतनायतः ।
 भिन्दि मे सर्वा[न्] दुर्हार्दो भिन्दि मे द्विषतो मणे ॥६॥
 कुन्त वर्मे सपत्नान् मे कुन्त मे पृतनायतः ।
 कुन्त मे सर्वा[न्] दुर्हार्दः कुन्त मे द्विषतो मणे ॥७॥
 पिश वर्मे सपत्नान् मे पिश मे पृतनायतः ।
 पिश मे सर्वा[न्] दुर्हार्दः पिश मे द्विषतो मणे ॥८॥
 विष्य वर्मे सपत्नान् मे विष्य मे पृतनायतः ।
 विष्य मे सर्वा[न्] दुर्हार्दो विष्य मे द्विषतो मणे ॥९॥
 निक्ष वर्मे सपत्नान् मे निक्ष मे पृतनायतः ।

... रथस्युतं

* * * धानां वा ...

... नु वक्ष्यतां ॥ मेि अवाचीना नु वक्ष्यतां

मेि * शपो * निश् ...

कव्याधम् ...

... वाधास्वप्सरायुः * * * मावां

* भ्रमलो यस्य * * * निदेति वाषां तिपि-

[स्व्यास्]

... पिशाच कविशस्तुष्टं

यातुं भ्रमलो यस्य * *

* * * गेत ... यातुः *

... सरथ *

... अलोकास्मै * *

स नेमं ... वेदः

* ततश्चा * सलोचनां शांतीस् तनो ...

* * * ममाण्य ...

अपो दिवीः पशो अप निष्यन्तः *

... पथा

... तं

* पिशाचानिमयन्तान्महिषामृतेषि * *

* * * धानां ... रं

रात्रे ...

... शत्रूणां वं *

दुर्हार्दस् ... वर्मेवाभीन् स तापयं

वर्मेवाभितपन् * * * निष्यन्तः *

इदिः * भिन्धीरिन्द्रैव विरजं *

उचं * * * भूम्यां अवेषां * पातयः

* * * दुर्हार्दः (एवमुत्तरं) छिन्दि ...

कुन्त वर्मा * * * कुन्त ...

कुन्त * * * दुर्हार्दः कुन्त ...

विदि ... विदि * *

-विदि * * * दुर्हार्दो विदि ...

श्री २

श्री ३

श्री ४

श्री ५

श्री ६

श्री ७

श्री ८

श्री ९

श्री १०.१०.१

श्री २

श्री ३

श्री ४

श्री ५

निष्ठ मे सर्वान् दुर्हादो निष्ठ मे द्विषतो मणे ॥१०॥
 तन्निष्ठं वर्म सपत्नान् मे तन्निष्ठ मे पूतनायतः ।
 तन्निष्ठ मे सर्वान् दुर्हादो तन्निष्ठ मे द्विषतो मणे ॥११॥
 भक्षि वर्म सपत्नान् मे भक्षि मे पूतनायतः ।
 भक्षि मे सर्वान् दुर्हादो भक्षि मे द्विषतो मणे ॥१२॥
 मृद वर्म सपत्नान् मे मृद मे पूतनायतः ।
 मृद मे सर्वान् दुर्हादो मृद मे द्विषतो मणे ॥१३॥
 मग्ध वर्म सपत्नान् मे मग्ध मे पूतनायतः ।
 मग्ध मे सर्वान् दुर्हादो मग्ध मे द्विषतो मणे ॥१४॥
 पिण्डि वर्म सपत्नान् मे पिण्डि मे पूतनायतः ।
 पिण्डि मे सर्वान् दुर्हादो पिण्डि मे द्विषतो मणे ॥१५॥
 ओष वर्म सपत्नान् मे ओष मे पूतनायतः ।
 ओष मे सर्वान् दुर्हादो ओष मे द्विषतो मणे ॥१६॥
 वह वर्म सपत्नान् मे वह मे पूतनायतः ।
 वह मे सर्वान् दुर्हादो वह मे द्विषतो मणे ॥१७॥
 जहि वर्म सपत्नान् मे जहि मे पूतनायतः ।
 जहि मे सर्वान् दुर्हादो जहि मे द्विषतो मणे ॥१८॥
 यत् ते वर्म जराभ्युत्थ शतं मर्मसु मर्म ते ।
 तेनेमं मर्मणि? कृत्वा सपत्नान् जहि धीर्यैः ॥१९॥
 शतं ते वर्म वर्माणि सहस्रं धीर्याणि ते ।
 तम् अस्मै विभ्वे त्वां देवा जरसे भर्तवा अहुः ॥२०॥
 त्वाम् इन्द्र देवचर्माहुस् त्वां वर्म ब्रह्मणस् पतिम् ।
 त्वाम् इन्द्रस्याहुर् वर्म त्वं राष्ट्रणि सर्वा रक्षसि ॥२१॥
 सपत्नक्षयणं वर्म द्विषतस् तपनं हवः ।
 मणि क्षत्रस्य वृद्धस्य तनूपानं कुणोमि ते ॥२२॥
 यत् समुद्रो [अ]भ्यक्रवत् परंभ्यो विद्युता सह ।
 ततो हिरण्ययो विन्दुस् ततो दधौ अजायत ॥२३॥ ॥का०११॥

१३.१२

अन्तर्हितं मे बृहद् अन्तरिक्षम् अन्तर्हिताः पर्वता अग्नयो मे ।

महिषान् राष्ट्रे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि ॥१॥
 तपस्व माषान्तरो मद् अवचा विवं वर्म पृथिवीं च कुण्महे ।
 [महिषान् राष्ट्रे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥२॥
 अन्तर्हितं मे साम प्रस्थितम् अन्तर्हितः परमेष्ठी प्रजापतिः ।
 [महिषान् राष्ट्रे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥३॥
 अन्तर्हितस् सर्वराज्ञो विराज मे अन्तर्हितः पुरुषो मेभ्यो मे ।
 [महिषान् राष्ट्रे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥४॥
 अन्तर्हिता मे षड् उर्वीन् संधीचीद् अन्तर्हितास् साध्या भृपापता मे ।
 [महिषान् राष्ट्रे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥५॥
 [अन्तर्हिता] म ऋषयः प्रवेतसो अन्तर्हितस् सूर्यो मातरिभ्यः ।
 [महिषान् राष्ट्रे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥६॥
 अन्तर्हिता नद्यस् स्यन्दमाना अन्तर्हिता ओषधीः पुष्पिणी मे ।
 [महिषान् राष्ट्रे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥७॥
 अन्तर्हिताः पशवः कक्षा मे अन्तर्हितं [मे] बभौ यत् पतत्रि ।
 [महिषान् राष्ट्रे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥८॥
 अन्तर्हिता म इषवो ब्राह्मणानाम् अन्तर्हिता वनस्पतयो म्यलाः ।
 [महिषान् राष्ट्रे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥९॥
 अन्तर्हिता देवतस्याः पुरो मे [अ]न्तर्हिता जगतीश् छान्दसा मे ।

* * * दुर्हान्दो (एवमुत्तरम्) ...

भक्ति... भक्ति(ग्राम्ये भक्ति) * *

भक्ति * * * दुर्हान्दः भक्ति...

वृद्ध... वृद्ध * *

वृद्ध * * * दुर्हान्दः वृद्ध...

* वर्मा...

* * * दुर्हान्दः पिण्डि...

* * * वर्मस्... दह सह मे *

* * * दुर्हान्दो... महे

... शते सन्मसु मग्ध *

* मग्धणि कुन्वा सपत्नान् * वीर्वा(हपरि वे)

[मात्र]

त्वम्... दधुः

* इन्द्राद्... वर्मा ब्रह्मणस् *

... वर्मा * * * सर्व *

* जेण * च द्विषतस्...

सनि * वर्मस्व तनु...

{ ... ॥ इति कुण्डलैस्तम् ॥ ॥

{ इत्यधर्वाणि कृष्णकारयश्वाखायां त्रयोदशः *
काण्डस् समाप्तः ॥ काण्ड १३ ॥

{ अथ त्रयोदशः प्रथमपादः ॥ ओं नमो नारा-
यणाय ॥ ओं नमो महागणपतये ॥ ओं नमो
बालासुगवतः ॥ ओं नमस्तोत्तमाय ॥ ओं
नमस्तुताय ॥ ओं अन्तर्हितं ...

महिषां राष्ट्रेवचर एष प्रत्यग् एनान् ...

* माषान्तरो * अवाधो... कुण्महे

* म माम्... परमेष्ठी * *

* रात्रे ...

... सभवीर् * * * पपता *

* मर्ववः प्रचीतसो ...

* नवाः मानान्...

... स्तव *

... कृन्सान् *

* श्री ४.४०.१ *

[महिषान् राध्ये अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥१०॥
अन्तर्हिता अग्नयो धूण्या मे अन्तर्हिता ऋतव आर्तवा मे ।
[महिषान् राध्ये अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥११॥
अन्तर्हिता समुद्रा द्वावशा मे [अ]न्तर्हिता उवसी तारका मे ।
[महिषान् राध्ये अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥१२॥
अन्तर्हिता मे प्रदिशश् चतस्रो अन्तर्हितं भूतं हव्यं च देयम् ।
महिषान् राध्ये अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि ॥१३॥ ॥का० १२॥

१३.१३

हन्मि ते ऽहं कृतं हविर् यो मे घोरम् अचीकृतः ।
अपाञ्चौ त उभौ बाह्व अपि नद्याम्य आस्यम् ॥१॥
अपि नद्यामि ते बाह्व अपि नद्याम्य आस्यम् ।
अग्ने देवस्य मन्थुना तेन ते ऽवधिषं हविर् यो मे घोरम् अचीकृतः ॥२॥
उदितश् शतयोजनम् इन्द्रो वर्तयते रथम् ।
सार्यकं धुरवन्तं मामिमहेर्जातानि? जम्भय[त्] ॥३॥
तृढा शयस्ति य आयन् इता उदरे सर्पिणः ।
पृच्छसि हेष्टाय स्तस्त्वा पिण्डमदन्? युव ॥४॥
पापक पापरूपक किं मे सखायम् आ तुदः ।
नमामि शक्यागतम्[.....] रपः ॥५॥
यस्यौषधयः प्रसर्पथाङ्गमङ्गं पण्डपदः ।
तस्माद् यक्ष्मं वि बाधध्वम् उग्रो मध्यमशीर् इव ॥६॥

अन्या वो अन्याम् अवत् अन्याम्यस्या उपावत ।
औषधयस् संविदाना इदं मे प्र तिरता वचः ॥७॥
अवपतन्तीद् अवदन् दिव औषधयस् परि ।
ये जीवम् अक्षयामहे न स रिप्याति पुरुषः ॥८॥
या औषधयस् सोमराक्षी[र] बह्वीश् शतविषक्षणाः ।
बृहस्पतिप्रसृतास् ता नो मुञ्चन्त्व अहसः ॥९॥
जीवलां नघारिषाम् आ ते बह्माम्य औषधिम ।
या त्वायुर् उपाहृता अप रक्षसि खातयात् ॥१०॥ ॥का० १३॥

१३.१४

किम् इन्द्रस्य परिहितं किम् अग्ने? किं विष्णोस् त्वष्टुर् वरुणस्य ।
बासो बृहस्पतेर् उत सोमस्य राक्षः किं वसाना मरुतो वर्षन्तु ॥१॥
धातु रुद्रस्य किं बायोर् बाजिनां वृजनं महत् ।
किं पूषा ब्रह्मणस् पतिर् विश्वे देवाश् च विभ्रति ॥२॥
किं देवानां परिधानं समानं यस्मिन् एषां साक्षः? संबभूव ।
क रात्री नि विशते काह? केवम् अश्वं भवति यत् समेति व्येति च ॥३॥
कतमेनापो दिवम् उद् वहन्ति कस्य तद् अश्वेनैति नेनेतां? ।
वातस्य त्वा विपुतो अस्तनयन् उरपां? पृच्छाम्य एवा म्य अग्ने ॥४॥
पृच्छामि त्वा पृषती रोहिणी च वत्सं पृच्छामि सहमातरं ते ।
इन्द्रं त्वा नि पृच्छामि साक्षात् सभानां च सभापतिम् ॥५॥
को वयसाम् अदधान् नामानि क? पशूनां कस् सर्पाणाम् ।
देवजना ये आसन् को ऽस्य जन्तोर् अयत्? आ ब्रूहि नस् तत् ॥६॥
कति रोहा[स्] स्वर् आ रोहयस्ति येमी रोहितो दिवम् आहरोह ।
राष्ट्रभुतः सन्नभुतो वसुभुतो वसुवीनवो? वसुयवः ॥७॥
कश्चित् तावान् वि कामते महित्वा को रक्षति को वदति प्रसावम् ।
पुरुषं त्वा नि पृच्छामि साक्षान् मृत्वोर् अङ्गानि कति तानि वेत्य ॥८॥
अहं विजरु कश्? अर्चजीनाम् इन्द्रो वज्रं महिना स्पर्धमानः ।
येन वृजं मघवा [सं पिबि]ते तन् न? प्र ब्रूहि यद् इदं प्रवेत्य ॥९॥

... ऋतवार्तवा *

* मे समुद्रा...

... चतस्र अन्तर्भूत हव्यं * *

महिषां राध्यवचर एषत् प्रत्यक् एनां ...

... वे * * *

अपाञ्चो तो * * * प्वास् *

* निप्यासि ... निद्याम्यस्वात्सं

* * मन्थमाना * * वर्ष ... बोमरमदीकृतः

दृढा शेन्वाचं * उदर सर्पिणाः

... पुरा

* पशवाग *

यस्यौष? ... पशवरप

* यक्ष्मं * बाधस्वम् * मध्यमशीर् *

... उपावतः

उषधयस्संविधानां * * * त्पुता *

अवपतन्तीर् अविदं वेच ... परि

* * अक्षयामहि न ... पौषः

* * सोमं इहं शतकचक्षणाः

... मुञ्चन्त्व *

म्या * अपा ... चतया ॥ इत्यवर्षणि नवोदशा
[काण्ड प्रथमोऽनुवाकः ॥

... वासाना * *

धातो ... ना मजिन *

* देवा देवानां ...

* राती * * काह ... वेति *

... अश्वेनैति * [रोहिणी च वत्सं

* * विषतास्तनयन् ... । पृच्छामि त्वा पृषतिचं

* * पृषतिचं ... सहमातरस्ता

* * अदधां ...

* वासं को ... यत्

... एमी * देवम् *

... वसु

* चत् तवा * क्रमते ... रथन्तु क वो *

... वेत्यः

... वज्र * *

* * * * * वे तं न * मृष्ट * प्रवेच

तैमा १.४.२.२

शौ ७.७०.४.१

ते ३

१३.१.१४.२ [किं च तन्वो रपः

१३.१.१४.२ ॥ का १०.१०.१० यत्

का १२ वै ८.१.११, ९.९.२

का १४

का १७

का १८.१

का १५.१

प्राणाग्निहोत्रोपनिषदि १

क० पर्वतानाम् अदधा[न] नामानि को वनस्प[ती]नाम् अदधा[न]
बौषधीनाम् ।

पृच्छामि त्वा भुवनस्य नाभिं शं त्वा पृच्छामि कतमानि साक्षात् ॥१०॥

देवतरुणा देवकोशं केह तन् न० प्र ब्रूहि यद् इदं प्रवेत्य ।

पृच्छामि त्वा गर्गर किं तेभ्यो अग्निं हव्यं बहत् प्रजानन् ।

[अ]हुतं मर्त्यैर् अमृतो मर्त्येभ्यः ॥११॥

स्वमेनैकस् तपसा [सा]सहीत्य् अङ्गानि शुक्लान् पुङ्गव[स्]स्य बभूवुः ।

स प्रसद एति तपसा पुनस् सहज्जोतिर्यति क सृजेति? ॥१२॥

[अ]तपति मधुपति मधुपुत्रं मधुपतिम् ।

देवांस त्वां सर्वान् पृच्छाम्य् अहुताद्[श्च] ख ते कति ॥१३॥

को अन्तरिक्षात् प्रतिपद्यत इदं यस्माद् अत्र इन्द्रियं संवभूव ।

महत् सद् कस्माद् अभयं वि भाहि कस्येकुतस्याम्या अ कालो-

हितं? परापतत केह ॥१४॥

इत्थम् एके [अर्वाञ्च] प्र व्रजन्तीत्यम् एके वक्षिणा० प्रत्यञ्चः ।

उदञ्च० प्राञ्चो [अ]भि वृजन्त्य् एके तेषां सर्वेषाम् इह संगतिस्र साकम् ॥१५॥

स एको भूतिं ऋरति प्रजानन् । मरीचिर् आसीत् सा मनसस् सम

अभवत् । सा प्रार्थीत सा गर्भम् आ धत्त । स गर्भो वर्धतु स वृद्धो

ऽब्रवीज् जायैति । तस्यै प्रजापतिर् जुहो[ति] स्वाधिष्ठानाद् एति

स्वाधिचरणाद् वैति ॥१६॥

प्रजापति[स्] ससृजे कपाले विजिह्वाताम्यासां? मत्वा पतिं महान्तं

लोकम् अभिपत्यमानः ।

सोजा? ऋतस्य जातस्य पावापृथिवी पार्श्वे अस्तां समुद्रौ कुक्षी

सूर्याचन्द्रमसाद् अक्ष्यौ चिराद् शिरः । तस्माज् जातास् सर्वे

पाप्मानो वि जायन्ते य एवं वेद ॥१७॥ ॥का०१४॥ ॥अनु०१॥

०० अरिषा ...

जो

०००० शां ० पृच्छाम ...

० शां ० ताम् ० मृषादि ०

०००० तोवेभ्यो ...

० इतं मर्त्यैर् ...

० नेकस् ...

०० अति ०० सहाज्जोतिर् इति ...

० तपति ० ० वृषा ०

देवास्त्वं सर्व ० अहुताद् ० ० ० त ०

०० ० पश्चतेदे यस्माद् ...

० सद् ...

००० व्रजन्ती इत्थम् ०० प्रत्यञ्चो-

-उदञ्च ०० वृजन्त्य् ...

०० भूतिश्च ०० मरीच ००

०० प्रार्थीत ००० पत्ता ...

० जायायति ...

० ससृजो ०० माहन्तं

० ० माने

०० पार्श्वस्तां समुद्रौ ०

० अक्षौ ... शिरः ...

इत्यथर्ववेदे पैप्पलादशाखायां प्रबोधश० काण्डस् समाप्तः ॥

इत्यथर्ववेदिकपैप्पलादयशाखायां प्रबोधश० ...

